Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

C 363

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

63. évfolyam

2020. október 28.

Tartalom

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2018–2019

2018. november 12–15-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 346., 2019.10.11.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2018. november 28–29-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 397., 2019.11.22.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

Európai Parlament

2018. november 13., kedd

2020/C 363/01 Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása az uniós fejlesztési támogatásról az oktatás terén (2018/2081(INI)) 2

2020/C 363/02 Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása a jogállamiságról Romániában (2018/2844(RSP)) 8

2020/C 363/03 Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról (2018/2036(INI)) 13

2020/C 363/04 Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása a fejlődést szolgáló digitalizációról: a szegénység csökkentése a technológia segítségével (2018/2083(INI)) 27

HU

2018. november 14., szerda

2020/C 363/05 Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása a fegyverkivitelről: a 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtása (2018/2157(INI)) 36

2020/C 363/06 Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó uniós mechanizmus szükségességéről (2018/2886(RSP)) 45

2020/C 363/07 Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2017/2282(INI)) 49

2020/C 363/08 Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása az EU és Moldova közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2017/2281(INI)) 58

2018. november 15., csütörtök

2020/C 363/09 Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása Vietnamról, nevezetesen a politikai foglyok helyzetéről (2018/2925(RSP)) 66

2020/C 363/10 Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása a kubai emberi jogi helyzetről (2018/2926(RSP)) 70

2020/C 363/11 Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása a bangladesi emberi jogi helyzetről (2018/2927(RSP)) 75

2020/C 363/12 Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása: a gondozási szolgáltatások az Unióban a nemek közötti egyenlőség jobb megvalósulása érdekében (2018/2077(INI)) 80

2020/C 363/13 Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása a Lyme-kórról (borreliosis) (2018/2774(RSP)) 94

2018. november 29., csütörtök

2020/C 363/14 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a nátrium-dikromát egyes felhasználási módjaira vonatkozó engedély megadásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01 – 2018/2929(RSP)) 98

2020/C 363/15 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a cum-ex botrányról: pénzügyi bűnözés és a jelenlegi jogi keret hiányosságai (2018/2900(RSP)) 102

2020/C 363/16 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a német gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatal (Jugendamt) határokon átnyúló családjogi vitákban játszott szerepéről (2018/2856(RSP)) . . . 107

2020/C 363/17 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a WTO jövőjéről (2018/2084(INI)) 113

2020/C 363/18 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Szerbiáról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2146(INI)) 119

2020/C 363/19 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Koszovóról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2149(INI)) 127

2020/C 363/20 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságról szóló 2018. évi jelentéséről (2018/2145(INI)) 135

2020/C 363/21 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Albániáról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2147(INI)) 146

2020/C 363/22 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Montenegróról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2144(INI)) 155

2020/C 363/23 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a fogyatékossággal élő nők helyzetéről (2018/2685(RSP)) 164

AJÁNLÁSOK

Európai Parlament

2018. november 29., csütörtök

2020/C 363/24 Az Európai Parlament 2018. november 29-i ajánlása a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez a tudományos élet szabadságának az Európai Unió külső tevékenysége keretében biztosítandó védelemről (2018/2117(INI)) 173

II *Közlemények*

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

Európai Parlament

2018. november 14., szerda

2020/C 363/25 Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról – a Parlament álláspontja a megállapodás érdekében (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP)) 179

III *Előkészítő jogi aktusok*

EURÓPAI PARLAMENT

2018. november 13., kedd

2020/C 363/26 Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása a Lettországnak történő segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2018)0658 – C8-0416/2018 – 2018/2230(BUD)) 232

2020/C 363/27 P8_TA(2018)0442

Energiahatékonyság ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0761 – C8-0498/2016 – 2016/0376(COD))

P8_TC1-COD(2016)0376

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel 235

2020/C 363/28 P8_TA(2018)0443

Az energiaunió irányítása ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása az energiaunió irányításáról, valamint a 94/22/EK irányelv, a 98/70/EK irányelv, a 2009/31/EK irányelv, a 663/2009/EK rendelet, a 715/2009/EK rendelet, a 2009/73/EK irányelv, a 2009/119/EK tanácsi irányelv, a 2010/31/EU irányelv, a 2012/27/EU irányelv, a 2013/30/EU irányelv és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról és az 525/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))

P8_TC1-COD(2016)0375

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 94/22/EK irányelv, a 98/70/EK irányelv, a 2009/31/EK irányelv, a 663/2009/EK rendelet, a 715/2009/EK rendelet, a 2009/73/EK irányelv, a 2009/119/EK tanácsi irányelv, a 2010/31/EU irányelv, a 2012/27/EU irányelv, a 2013/30/EU irányelv és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel 236

2020/C 363/29 P8_TA(2018)0444

A megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatása ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása a megújuló forrásokból előállított energia támogatásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2016)0767 – C8-0500/2016 – 2016/0382(COD))

P8_TC1-COD(2016)0382

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) elfogadására tekintettel 238

2020/C 363/30 P8_TA(2018)0445

Az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv létrehozásáról szóló európai parlamenti és a tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0097 – C8-0095/2017 – 2017/0043(COD))

P8_TC1-COD(2017)0043

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv létrehozásáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel (átdolgozás) 240

2018. november 14., szerda

2020/C 363/31 Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0398 – C8-0316/2018 – 2018/0222(NLE)) 257

2020/C 363/32 P8_TA(2018)0452

A versenyhatóságok helyzetének megerősítése és a belső piac megfelelő működésének biztosítása ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogalkalmazás és a belső piac megfelelő működésének biztosítása céljából történő megerősítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD))

P8_TC1-COD(2017)0063

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 14-én került elfogadásra a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel 258

2020/C 363/33 P8_TA(2018)0453

Európai Elektronikus Hírközlési Kódex ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2016)0590 – C8-0379/2016 – 2016/0288(COD))

P8_TC1-COD(2016)0288

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 14-én került elfogadásra az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel (átdolgozás) 260

2020/C 363/34 P8_TA(2018)0454

Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0591 – C8-0382/2016 – 2016/0286(COD))

P8_TC1-COD(2016)0286

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 14-én került elfogadásra az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) és a BEREC Működését Segítő Ügynökségnek (BEREC Hivatal) a létrehozásáról, az (EU) 2015/2120 rendelet módosításáról, valamint az 1211/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel 262

2020/C 363/35 Az Európai Parlament 2018. november 14-én elfogadott módosításai az új nehézgépjárművek CO_2-kibocsátási előírásainak meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2018)0284 – C8-0197/2018 – 2018/0143(COD)) 264

2018. november 15., csütörtök

2020/C 363/36 P8_TA(2018)0462

A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogai és kötelezettségei ***I

Az Európai Parlament 2018. november 15-i jogalkotási állásfoglalása a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

P8_TC1-COD(2017)0237

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 15-én került elfogadásra a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel (átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg) 296

2020/C 363/37 Az Európai Parlament 2018. november 15-én elfogadott módosításai a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (átdolgozás) (COM(2018)0144 – C8-0124/2018 – 2018/0070(COD)) 348

2018. november 29., csütörtök

2020/C 363/38 P8_TA(2018)0466

Az Euro 5 szint alkalmazása a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjóváhagyásához ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása a 168/2013/EU rendeletnek az Euro 5 környezetvédelmi szintnek a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjóváhagyásához való alkalmazása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0137 – C8-0120/2018 – 2018/0065(COD))

P8_TC1-COD(2018)0065

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 29-én került elfogadásra a 168/2013/EU rendeletnek az Euro 5 szintnek a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjóváhagyásához való alkalmazása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel 369

2020/C 363/39 P8_TA(2018)0467

Egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelme ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (kodifikált szöveg) (COM(2018)0316 – C8-0210/2018 – 2018/0160(COD))

P8_TC1-COD(2018)0160

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 29-én került elfogadásra egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel (kodifikált szöveg) 370

2020/C 363/40 Az Európai Parlament 2018. november 29-én elfogadott módosításai az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 tanácsi határozatok végrehajtásának támogatására lekötött fennmaradó összegek újbóli lekötése vagy a nemzeti programok keretében megvalósuló egyéb intézkedésekhez történő hozzárendelése tekintetében az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0719 – C8-0448/2018 – 2018/0371(COD)) 371

2020/C 363/41 Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása Szamoának az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló tanácsi határozattervezetről (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE)) 379

2020/C 363/42 Az Európai Parlament 2018. november 29-i határozata az Európai Központi Bank felügyeleti testülete elnökének kinevezésére irányuló javaslatról (N8-0120/2018 – C8-0466/2018 – 2018/0905(NLE)) . . 380

2020/C 363/43 Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (Görögország kérelme – EGF/2018/003 EL/Attica publishing) (COM(2018)0667 – C8-0430/2018 – 2018/2240(BUD)) 381

2020/C 363/44 Az Európai Parlament 2018. november 29-én elfogadott módosításai az (EU) 2016/399 rendeletnek a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó szabályok tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanács rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2017)0571 – C8-0326/2017 – 2017/0245(COD)) 385

2020/C 363/45 P8_TA(2018)0473

A légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályok ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0818 – C8-0531/2016 – 2016/0411(COD))

P8_TC1-COD(2016)0411

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 29-én került elfogadásra a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendelet módosításáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel 410

Jelmagyarázat

*	Konzultációs eljárás
***	Egyetértési eljárás
***I	Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat
***II	Rendes jogalkotási eljárás: második olvasat
***III	Rendes jogalkotási eljárás: harmadik olvasat

(Az eljárás típusát a tervezet által javasolt jogalap határozza meg.)

A Parlament módosításai:

Az új szövegrészeket ***félkövér és dőlt*** betűtípus mutatja. A törléseket a ▌jel vagy áthúzás jelöli. A módosított szövegrészeknél az új szöveget ***félkövér és dőlt*** betűtípus, a törléseket pedig törlés vagy áthúzás jelöli.

EURÓPAI PARLAMENT

ÜLÉSSZAK: 2018–2019

2018. november 12–15-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 346., 2019.10.11.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2018. november 28–29-i ülések

Ezen ülések jegyzőkönyve a Hivatalos Lap következő számában jelent meg: HL C 397., 2019.11.22.

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

2018. november 13., kedd

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P8_TA(2018)0441

Uniós fejlesztési támogatás az oktatás terén

Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása az uniós fejlesztési támogatásról az oktatás terén (2018/2081(INI))

(2020/C 363/01)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikkére, amely szerint „mindenkinek joga van az oktatáshoz. A nevelésnek, legalábbis az elemi és alapvető oktatást illetően, ingyenesnek kell lennie”,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott, „Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című dokumentumra, amely elismeri, hogy a méltányosság, a befogadás és a nemek közötti egyenlőség elválaszthatatlanul kapcsolódik az oktatás mindenkit megillető jogához,

— tekintettel az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaira, különösen a 4. számú célra: „inkluzív és méltányos minőségi oktatás biztosítása, valamint az egész életen át tartó tanulás lehetőségeinek ösztönzése mindenki számára”, valamint a 2005. évi Incheon Nyilatkozatra és a 4. számú fenntartható fejlesztési cél végrehajtását célzó cselekvési keretre, amely kimondja, hogy „a nemek közötti egyenlőség elválaszthatatlanul összefügg a mindenki számára elérhető oktatáshoz való joggal”,

— tekintettel a nőkkel szembeni megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó ENSZ-bizottságnak a lányok és a nők oktatáshoz való jogáról szóló, 2017. évi 36. számú általános ajánlására,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2015. július 27-én elfogadott, a fejlesztés finanszírozásáról szóló addisz-abebai cselekvési programra,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2017. június 22-i, „Az oktatáshoz való jog: az Emberi Jogi Tanács 8/4. sz. állásfoglalásának nyomon követése” című, 35/L2. sz. állásfoglalására,

— tekintettel az „Oktatás és képzés a fejlődő országokban uralkodó szegénység csökkentésének összefüggésében” című bizottsági közleményre (COM(2002)0116),

— tekintettel a Bizottság 2010. évi „Több és jobb oktatás a fejlődő országokban” című, az oktatásnak a fejlődő országokban való megerősítéséről és javításáról szóló munkadokumentumára (SEC(2010)0121),

— tekintettel az „Oktatás vészhelyzetekben és elhúzódó válsághelyzetekben” című, 2018. évi bizottsági közleményre (COM(2018)0304),

— tekintettel a G7 által 2018. június 9-én elfogadott Charlevoix Nyilatkozatra a lányok, a serdülő lányok és a nők minőségi oktatásáról a fejlődő országokban,

— tekintettel a fejlesztési politikáról létrejött európai konszenzusra és az Európai Uniónak a fejlesztési politika terén való munkamegosztásról szóló magatartási kódexére (COM(2007)0072),

— tekintettel a Bizottság 2018. május 31-i állásfoglalására „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése" című közös szolgálati munkadokumentum (SWD(2015)0182) végrehajtásáról: az EU külkapcsolati politikájának hozzájárulása a nők és a lányok életének átalakulásához (2016–2020) ([1]),

— tekintettel a fejlődő országok államadóssága fenntarthatóságának javításáról szóló, 2018. április 17-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel az Unesco 2017-ben kiadott, „Elszámoltathatóság az oktatás terén: kötelezettségvállalásaink teljesítése" című nyomon követési jelentésére,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A8-0327/2018),

A. mivel az oktatás alapvető emberi jog, és központi szerepet játszik valamennyi fenntartható fejlesztési célban; mivel az oktatás megakadályozza a szegénység generációk közti továbbörökítését és alapvető szerepet játszik a nemek közti egyenlőség elérésében és a nők társadalmi szerepe megerősítésének elősegítésében; mivel az oktatás mint jogterület túlmutat a digitális egyenlőségen, és célja, hogy előmozdítsa a nemek közötti valódi egyenlőséget az oktatás révén;

B. mivel a Bizottság legutóbbi, a fejlődő országokban történő oktatásról szóló közleménye 2002-re nyúlik vissza, és csak 2010-ben került frissítésre egy munkadokumentum révén;

C. mivel az oktatási támogatás 2009-ben a teljes fejlesztési támogatás 8,3 %-át tette ki; mivel ez az arány 2015-ben 6,2 %-ra csökkent; mivel az Unió és tagállamai esetében ez az arány 11 %-ról 7,6 %-ra csökkent ugyanezen időszak alatt;

D. mivel az alapfokú oktatásnak az Unió és tagállamai általi támogatása 2009 és 2015 között 33,9 %-kal csökkent, nagyobb mértékben, mint általában az oktatás támogatása (15,2 %);

E. mivel 2015-ben 264 millió, alapfokú vagy középfokú oktatáshoz megfelelő korú gyermek nem került beiskolázásra;

F. mivel 2017 végén a menekültek száma világszinten több mint 25,4 millió fő volt, ezek közül 7,4 millió általános iskolás korú gyermek, ebből 4 millió gyermek nem részesült semmiféle alapfokú oktatásban; mivel a törékeny helyzetben lévő és konfliktusok által érintett országokban 37 %-kal több lány nem jár általános iskolába, mint fiú, és a fiatal nők 90 %-kal nagyobb eséllyel nem járnak középiskolába, mint a konfliktusok által nem érintett országokban élő társaik;

G. mivel az ENSZ fenntartható fejlesztési célokról szóló 2017. évi jelentése szerint 2011-ben a szubszaharai Afrikában található iskoláknak csupán nagyjából a negyedében volt villamos energia, és kevesebb mint a felük rendelkezett ivóvíz-hozzáféréssel; és mivel a szubszaharai Afrikában a legalacsonyabb a képzett tanárok aránya mind az általános, mind pedig a középiskolai oktatásban;

H. mivel a fejlődő országok oktatásának támogatása korábban túlságosan is a beiratkozott hallgatók mennyiségére, és nem eléggé a kínált oktatás minőségére összpontosított; mivel a 4. számú fenntartható fejlesztési cél az, hogy 2030-ra mindenki számára elérhető legyen a minőségi oktatás;

I. figyelembe véve a fejlődő országokban működő egyes vállalkozások által tapasztalt nehézségeket az olyan munkaerő fellelése tekintetében, amelynek képzettsége igényeiknek megfelel;

([1]) E napon elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0239.
([2]) E napon elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0104.

2018. november 13., kedd

J. mivel a 2016 óta tett üdvözlendő erőfeszítések nem bizonyultak elegendőnek a felzárkózáshoz, és ezért azokat folytatni kell és ki kell terjeszteni;

K. mivel az UNESCO szerint az alacsony és a közepes jövedelmű országok oktatásának támogatását hatszorosára kell növelni annak érdekében, hogy 2030-ig elérjék a 4. fenntartható fejlesztési célt; mivel a nemzetközi oktatási lehetőségek finanszírozásával foglalkozó nemzetközi bizottság szerint az oktatási támogatásnak 2030-ban a mai 12 milliárdhoz képest el kell érnie a 89 milliárd USD-t;

Oktatás a fejlesztés középpontjában

1. meg van győződve arról, hogy az oktatási támogatást prioritásként kell kezelni, mivel az oktatás alapvető jog, de azért is, mert alapvető fontosságú a többi fenntartható fejlesztési cél, vagyis a gazdasági fejlődés és az egyenlőtlenségek csökkentése, a nemek közötti egyenlőség, a lányok és nők társadalmi szerepvállalásának előmozdítása, a fogyatékossággal élő személyek társadalmi befogadása, az egészségügy, a demokrácia és a jogállamiság és a konfliktusmegelőzés szempontjából;

2. sajnálja tehát, hogy az oktatás támogatása nem prioritás a nemzetközi adományozók számára; sürgeti, hogy az oktatás kerüljön az Európai Unió és tagállamai fejlesztési politikáinak középpontjába;

3. tudomásul veszi, hogy a 4. fenntartható fejlesztési cél megvalósítása jelentős beruházásokat igényel az oktatási rendszerekben; megállapítja, hogy ezt a beruházást először a fejlődő országoknak kell megtenniük, de a nemzetközi támogatás továbbra is nélkülözhetetlen a finanszírozási hiány áthidalásához;

4. felhívja a Bizottságot, hogy frissítse a fejlődő országokban a szegénység csökkentésével összefüggésben az oktatásról és képzésről szóló 2002-es közleményét, valamint 2010. évi munkadokumentumát; jelzi, hogy az új közleménynek meg kell határoznia, hogyan lehet 2030-ig elérni az 4. fenntartható fejlesztési célt;

5. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy 2024-ig a hivatalos fejlesztési támogatás 10 %-át fordítsák oktatásra, 2030-ban pedig 15 %-át;

6. emlékeztet arra, hogy a fejlődő országok arra irányuló erőfeszítései, hogy előmozdítsák a tisztességes adórendszereket és küzdjenek az illegális pénzmozgások ellen, illetve a hivatalos fejlesztési támogatás elengedhetetlen növelése nem elegendőek a finanszírozási hiány fedezésére; ezért a nemzeti oktatási rendszerek megerősítése érdekében innovatív finanszírozási eszközök létrehozására szólít fel, amelyeknek multiplikátorhatása van és a meglévő finanszírozási mechanizmusokhoz és kezdeményezésekhez vannak igazítva;

7. érdeklődéssel követi a nemzetközi oktatási lehetőségek finanszírozásával foglalkozó nemzetközi bizottságnak egy nemzetközi oktatási eszköz létrehozására vonatkozó javaslatát, amennyiben ez valóban kiegészíti és nem helyettesíti a jelenlegi erőfeszítéseket; úgy véli, hogy ezt a kezdeményezést a globális oktatási partnerség fellépésével szinergiában kell végrehajtani; jelzi, hogy minden finanszírozást megelőzően különös figyelmet kell fordítani a támogatható országok adósságkapacitására;

8. megállapítja, hogy az EU-nak alapvető szociális szolgáltatásokra kiterjedő, a társadalmi befogadásra és a humánfejlesztésre vonatkozó 20 %-os hivatalos fejlesztési támogatási célkitűzése pontatlan, és nem teszi lehetővé a kiadások megfelelő ellenőrzését; kéri, hogy a számszerűsített célokat vegyék fel a következő többéves pénzügyi keretbe;

Válasz a prioritásokra

9. emlékeztet arra, hogy az alapvető ismeretek, többek között a digitális írástudás elsajátítása a készségfejlesztés és a munkába való integráció előfeltétele, hogy a lányok oktatása kulcsfontosságú eszköz a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez, az egészséghez és a jóléthez, valamint a békés társadalmak megvalósításához, és hogy a legkevésbé fejlett országok vannak a leginkább kitéve a finanszírozás hiányának, holott a beruházás a legnagyobb emberi, társadalmi, gazdasági és egészségügyi előnyöket ezekben az országokban eredményezi;

10. emlékeztet arra, hogy a veszélyeztetett csoportok társadalmi szerepének megerősítése alapvető fontosságú a szegénység felszámolása érdekében; kitart amellett, hogy nemtől, kortól, etnikai hovatartozástól, nyelvtől, vallástól, politikai vagy egyéb nézettől függetlenül minden ember, továbbá a fogyatékossággal élők, a migránsok, az őslakos népek is hozzá kell, hogy férjenek az inkluzív, igazságos és minőségi oktatáshoz és az egész életen át tartó tanulási lehetőségekhez;

11. következésképpen megerősíti, hogy az Európai Unió oktatási támogatásának először két prioritásra kell válaszolnia: a minőségi és inkluzív alapfokú oktatás előnyben részesítése és megerősített támogatás nyújtása a legkevésbé fejlett országoknak;

12. kiemeli különösen a 4.1 fenntartható fejlesztési célt, amely 12 éves, mindenki számára ingyenes és minőségi általános és középiskolai oktatást irányoz elő; ismételten hangsúlyozza, hogy az EU–Afrika partnerség egyik kulcsfontosságú pillérét kell képeznie, összhangban az Európai Unió és az Afrikai Unió közötti 2017. évi csúcstalálkozón elfogadott stratégiai prioritásokkal; jelzi, hogy az ingyenességnek nem csak az iskoláztatásra kell vonatkoznia, hanem a rejtett költségekre is, úgymint az iskolaszerekkel, a közlekedéssel és az étkezéssel kapcsolatos költségekre; úgy véli, hogy az államoknak ösztöndíjprogramokat kell előirányozniuk a leghátrányosabb helyzetű gyermekek iskoláztatásának lehetővé tétele érdekében; emlékeztet, hogy fontos a pluralizmus és a szülők szabad választásának biztosítása; mindazonáltal előírja az EU és a tagállamok számára, hogy a 4.1. fenntartható fejlesztési céllal és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 26. cikkével összhangban ne használjanak hivatalos fejlesztési támogatást azon profitorientált kereskedelmi oktatási intézmények támogatására, amelyek nem tartják tiszteletben az Unió elveit és értékeit;

13. felhívja az Uniót és tagállamait, hogy 2030-ra oktatási támogatásuk legalább felét fordítsák az alapfokú oktatás támogatására;

14. felszólít arra is, hogy az uniós és tagállami oktatási támogatás legalább 40 %-át irányítsák a legkevésbé fejlett országokba;

15. kéri, hogy az iskolákban fordítsanak különös figyelmet a lányok és fiúk közötti egyenlőségre, ami alapvető fontosságú a fenntartható fejlődéshez és a „senkit sem hagyunk magára” elvhez; kéri az EU-t, hogy támogassa az inkluzív és minőségi oktatást, hogy felszámolja a lányok oktatáshoz való hozzáférése, az oktatásban való részvétele, valamint képesítésük megszerzése előtt álló akadályokat; emlékeztet azon célra, melynek értelmében az új uniós programok 85 %-ának 2020-ig a nemek közötti egyenlőséget kell egyik fő célkitűzéseként tekinteni; végül kéri, hogy támogassák az inkluzív oktatási rendszerek kialakítását, amelyek a helyi sajátosságok figyelembevételével elégítik ki a fogyatékossággal élő hallgatók, valamint más kisebbségek és veszélyeztetett csoportok igényeit;

16. üdvözli, hogy a Bizottság elfogadta a vészhelyzetekben és elhúzódó válságokban történő oktatásról szóló közleményét, valamint azt a célt, hogy 2019-től az Unió humanitárius segítségnyújtásának 10 %-át az oktatásra fordítják;

17. emlékeztet, hogy a menekült vagy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült gyermekek oktatását kezdettől fogva prioritásként kell kezelni; hangsúlyozza az instabil helyzetben lévő és konfliktussal sújtott országok támogatásának fontosságát rendszereik rugalmasságának erősítése és a magas színvonalú oktatáshoz – és középfokú oktatáshoz – való hozzáférés biztosítása érdekében a gyermekek és a fiatal menekültek, a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek és az őket befogadó közösségek számára;

18. hangsúlyozza, hogy a vészhelyzeti segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés közötti kapcsolat elvével összhangban integráltabb, valamennyi érdekelt felet bevonó, gyors, szisztematikus és hatékony választ kell adni a vészhelyzetben történő oktatás szükségleteire;

19. megállapítja, hogy egyes megcélzott országok nem tudják, vagy nem akarják kielégíteni a népesség alapvető szükségleteit, ideértve az oktatási szükségleteket is; kéri a legmegfelelőbb civil társadalmi partner meghatározását, valamint a nem kormányzati szervezetek és egyéb szereplők által az e területen alkalmazott bevált gyakorlatok hangsúlyozását és kiterjesztését;

20. emlékeztet a középfokú oktatás, a műszaki oktatás és a szakképzés fontosságára a fiatalok foglalkoztathatósága és a fenntartható fejlesztés szempontjából; úgy véli, hogy e két utóbbinak tisztességes munkahelyeket kell teremtenie, azokat az ország fejlesztésére vonatkozó követelményekhez és a vállalatok igényeihez kell igazítani, azokkal együttműködve, és – amennyire lehetséges – azok finanszírozásával; felhívja a figyelmet a magánszektort a képzési központokkal összekapcsoló projektekre, és felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehet finanszírozni az ilyen kezdeményezések fejlesztését; megjegyzi, hogy az Unió külső beruházási terve mozgósítható lehet e célkitűzések elérése érdekében, és kéri a társadalmi szervezetek stratégiai bevonását az e területen zajló tervezésbe és megvalósításba;

21. aggódik az „agyelszívás” jelensége miatt; megjegyzi, hogy egyes tagállamok a területükön az oktatási támogatásuk több mint a felét folyósítják az oktatási költségekre; megállapítja, hogy az oktatási támogatás növelésének ezen arány csökkentését kell eredményeznie; felkéri a tagállamokat, hogy tárják fel és alkalmazzák a bevált gyakorlatokat és tapasztalatokat, például az egyetemi és szakmai csereprogramokat; úgy véli, hogy a többszöri beutazásra jogosító vízumok lehetővé tennék e hallgatók számára ismereteik frissítését és ösztönöznék a körkörös mobilitást; felhív ezzel párhuzamosan olyan ösztönzők bevezetésére, illetve intézkedések meghozatalára, amelyek arra biztatják a hallgatókat, hogy visszatérésüket követően egy meghatározott minimális időtartamig saját országuk gazdasági vagy kormányzati ágazatában dolgozzanak, hogy a megszerzett ismeretek elsődlegesen a partnerországok hasznát szolgálja;

2018. november 13., kedd

22. a jó oktatás alapvető fontosságú a tanuláshoz; aggodalommal állapítja meg, hogy a tanárképzés minősége és elérhetősége továbbra is komoly problémát jelent, különösen a Szubszaharai-Afrikában; kitart amellett, hogy erőfeszítéseket kell tenni a tanárok alap- és továbbképzése érdekében, a tudásra és az oktatási készségekre, valamint toborzásukra, bérükre és munkakörülményeikre összpontosítva, többek között azért, hogy ösztönözzék őket a maradásra és tudásuk továbbadására a jövő generációi számára; kéri, hogy indítsanak több csereprogramot a tanárok számára a fejlődő országok és az uniós tagállamok között, például az Erasmus+ program keretén belül;

23. megjegyzi, hogy az infrastruktúra, a berendezések és az oktatási eszközök – különösen a vidéki vagy gyéren lakott területeken – jelentős beruházásokat igényelnek annak érdekében, hogy mindenki számára megkülönböztetés nélküli, egyenlő hozzáférést biztosítsanak az oktatáshoz;

24. hangsúlyozza az új technológiák fontosságát az oktatáshoz való hozzáférés és az oktatás minőségének javítása érdekében, különösen az ismeretek terjesztése, a képzés, a pedagógia és a tanárok továbbképzése, valamint az intézmények irányítása terén; kitart amellett, hogy a digitális átállás nyújtotta lehetőséget arra kell felhasználni, hogy modern ismereteket és oktatási módszereket vigyünk a fejlődő országokba; felhívja a figyelmet arra, hogy ezeknek az új technológiáknak támogatniuk kell az oktatási erőfeszítéseket, nem pedig azok helyébe lépniük, felváltva a pedagógiai standardokat; felszólít a technológiai beruházások tanulási eredményekre gyakorolt hatásának megfelelőbb értékelésére; hangsúlyozza a digitális készségek megerősítését a nők és a lányok szerepe erősítésének előmozdítása érdekében;

25. fokozott erőfeszítéseket szorgalmaz a digitális kirekesztés problémájának kezelésére az alapvető digitális készségekkel kapcsolatos oktatás és képzés, valamint az ikt-k használatának előmozdítását célzó kezdeményezések révén; felszólít továbbá a digitális jártasságnak az iskolai tantervbe az oktatás valamennyi szintjén történő beépítésére a fejlődő országokban, az információhoz való jobb hozzáféréshez szükséges készségek elsajátítása céljából;

26. megjegyzi, hogy a következő generációt az oktatás révén kell felkészíteni arra, hogy a robotizáció és automatizáció által megváltozott világban teljes értékű életet élhessenek; úgy véli, hogy mind a munkakeresők, mind a vállalkozások elvárásainak való megfelelés érdekében a rendelkezésre álló képzéseknek ténylegesen szakmainak kell lenniük, és ezért nem szabad kizárni a magánszektorral való partnerségeket a szakmai képzés területén; hangsúlyozza e tekintetben a rugalmas készségek fontosságát, és kiemeli az életvezetési és a szociáliskészségek jelentőségét az oktatásban; bizonyos abban, hogy az iskolákban az elméleti tudás tanítása mellett a gyermekeknek el kell sajátítaniuk a kérdések feltételéhez szükséges gondolkodási készségeket, az ötletek gyakorlatba való átültetéséhez szükséges kreatív készségeket, és az egész életen át történő tanulás eredményeinek az egész életen végigvonuló aktivitásban kell testet ölteniük;

27. hangsúlyozza az oktatás és az egészség közötti kapcsolatot; megjegyzi, hogy az oktatás előmozdítása mellett az iskolai gyógyászat és az egészségügyi oktatás a társadalom széles rétegei számára elérhető; kéri egy átfogó és integrált megközelítés kialakítását a lányok és fiúk szexuális oktatása terén, amely olyan egészségügyi témákat érint, mint a HIV, a családtervezés és a terhesség, hozzájárulva az olyan szélesebb körű eredmények eléréséhez, mint például a lányok oktatáshoz való hozzáférésének javítása; kiemeli a pszichoszociális támogató ellátásokat nyújtók fontosságát, különösen a konfliktusok sújtotta országokban, hogy javítható legyen a fiatal gyermekek rezilienciája;

28. ösztönzi a tagállamokat, hogy legalább egy év ingyenes kisgyermekkori nevelést vezessenek be a 4.2. fenntartható fejlesztési célnak megfelelően;

29. megismétli, hogy csak a kedvező környezet teszi lehetővé a minőségi oktatást, beleértve a szülők bevonását, a táplálkozási szempontokat, a biztonságot, valamint a villamos energiához, a vízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférést annak érdekében, hogy a lányok és fiúk valóban élvezhessék az iskola előnyeit és növekedjenek a befejezési arányok, különösen az alapfokú oktatásban;

A támogatás minőségének javítása

30. azon a véleményen van, hogy az oktatási rendszerek értékelése – ideértve a nem állami intézmények által biztosított oktatás, az oktatás minőségének és a tanulási eredmények értékelését is – a segélyhatékonyság javításának előfeltétele; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy finanszírozzák a kutatást, az adatok összesítését, valamint a megbízható, szakmai, megkülönböztetésmentes és független értékelési eszközöket;

31. alapvető fontosságúnak ítéli az adományozók jobb koordinációját a helyi oktatási csoportokon belül a segélyezési erőfeszítések párhuzamosságainak, illetve ütközésének elkerülése érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy folyamodjanak rendszeresebben a közös programozáshoz és a felhatalmazáshoz; emlékeztet, hogy a fejlesztési támogatás nem szolgálhat befolyásolási stratégiát;

32. hangsúlyozza, hogy a kormányok kötelesek biztosítani polgáraik oktatáshoz való jogát; ezért kiemeli, hogy valamennyi szinten biztosítani kell a kötelezettséggel érintettek képességét arra, hogy mindenki számára szolgáltatásokat nyújtsanak, valamint a kulcsfontosságú érdekelt felekkel – köztük a civil társadalommal – folytatott jelentős konzultáción és azok stratégiai részvételén alapuló, valódi felelősségvállalással irányított, igazságos, hozzáférhető és megkülönböztetésmentes nemzeti oktatási intézmények, stratégiák és tervek szükségességét, amelynek részei a konkrét célkitűzések és a nyomon követések, a rendszeres értékelések és ellenőrzések, a felelősségek egyértelmű és átlátható elhatárolása, valamint a források független ellenőrzéseknek alávetett elosztása; ösztönzi az oktatási szolgáltatások létrehozására és működtetésére vonatkozó nemzeti szabályozási keretek elfogadását;

33. hangsúlyozza a támogatás kiszámíthatóságát és a partnerországok felelősségvállalását; e tekintetben jelzi, hogy a költségvetési támogatás és a multilaterális szervezetek által nyújtott támogatás a legmegfelelőbb e követelményekhez;

34. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy – amennyiben lehetséges – biztosítsanak elsőbbséget az ágazati költségvetési támogatásnak, szigorú kritériumok – mint a jó kormányzás és a kiterjedt ellenőrzések – mellett, különösen a korrupció elkerülése érdekében; emlékeztet arra, hogy a kedvezményezett harmadik országok vállalják, hogy súlyos szabálytalanságok esetén visszatérítik a kifizetéseket; támogatja a civil társadalmat a finanszírozási megállapodások figyelemmel kísérésében; hangsúlyozza egy nyomon követési mechanizmus létrehozásának szükségességét a fejlesztési alapokkal kapcsolatos esetleges visszaélések kivizsgálására, valamint az abból eredő szankciók végrehajtására, beleértve a pénzügyi eszközök átcsoportosítását az adott területen jobb gyakorlatot folytató országok támogatásának növelése érdekében;

35. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a helyi hatóságok és a társadalmi szervezetek szerepét az oktatási támogatási programok előkészítésében és végrehajtásában, többek között a költségvetési támogatás keretében;

36. megjegyzi, hogy az oktatás területén a támogatásnak csak egyharmada származik multilaterális szervezetektől, míg az egészségügy területén ez az arány kétharmad; ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék finanszírozásukat a globális oktatási partnerség és az „*Education cannot wait*” alap számára; úgy véli, hogy a globális partnerség esetében lehetővé kell tenni a 2020 utáni jövőbeni stratégiai tervében a 3 éves programozási időszak meghosszabbítását 6 évre, a stabilabb és kiszámíthatóbb finanszírozás érdekében, amire különösen szükség van a nemzeti oktatási rendszerek megerősítéséhez;

o

o o

37. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányának és parlamentjének.

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0446

A jogállamiság Romániában

Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása a jogállamiságról Romániában (2018/2844(RSP))

(2020/C 363/02)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az uniós szerződésekre, különösen az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2., 3., 4., 6. és 7. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel az emberi jogok európai egyezményére (EJEE),

— tekintettel Románia alkotmányára,

— tekintettel a Bizottság „A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret” című 2014. március 11-i közleményére (COM(2014)0158),

— tekintettel a demokrácia és az igazságszolgáltatás romániai helyzetéről szóló, 2017. február 2-i plenáris vitára,

— tekintettel a romániai igazságszolgáltatási rendszer reformjából eredően a jogállamiságra leselkedő veszélyekről szóló, 2018. február 7-i plenáris vitára,

— tekintettel a jogállamiság romániai helyzetéről szóló, 2018. október 3-i plenáris vitára,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban a Bizottság első alelnökével, Frans Timmermansszal lezajlott, 2018. október 1-jei eszmecserére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságban 2017. március 22-én a demokrácia és az igazságszolgáltatás romániai helyzetéről megtartott meghallgatásra,

— tekintettel a Bizottság elnökének, Jean-Claude Junckernek és első alelnökének, Frans Timmermansnak a legutóbbi romániai fejleményekről szóló, 2018. január 24-i közös nyilatkozatára,

— tekintettel a Velencei Bizottság 2018. március 16-i, a román 140/2017 számú, az egyesületekről és alapítványokról szóló 26/2000 számú rendeletet módosító törvénytervezetről szóló közös véleményére,

— tekintettel a Velencei Bizottság 2018. október 20-i, a román bírák és ügyészek jogállásáról szóló 303/2004 számú törvény, az igazságügy szervezetéről szóló 304/2004 számú törvény és a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsáról szóló 317/2004 számú törvény módosításairól szóló véleményére,

— tekintettel a Velencei Bizottság 2018. október 20-i, a román büntető törvénykönyv és a büntetőeljárásról szóló törvénykönyv, továbbá a korrupciós bűncselekmények megelőzéséről, felderítéséről és büntetéséről szóló 78/2000 számú törvény és az igazságügy szervezetéről szóló 304/2004 számú törvény módosításairól szóló véleményére,

— tekintettel az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) Romániáról szóló 2018. április 11-i eseti jelentésére,

— tekintettel a Bizottságnak a Románia által az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus keretében elért haladásról szóló 2017. november 15-i jelentésére,

— tekintettel az igazságügyi rendszert megreformáló – a bírák és ügyészek jogállásáról szóló 303/2004 számú törvényt, az igazságügy szervezetéről szóló 304/2004 számú törvényt és a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsáról szóló 317/2004 számú törvényt módosító – három törvény román parlament általi, 2017. decemberi elfogadására; tekintettel a büntető törvénykönyv, illetve a büntetőeljárásól szóló törvény módosításainak 2018. júniusi, illetve 2018. júliusi elfogadására,

— tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2226/2018 számú határozatára és 2134/2018 számú ajánlására,

— tekintettel a román alkotmánybíróság 2018. október 20-i határozatára, mely a büntetőeljárási törvénykönyv 96 módosításából 64-et alkotmányellenesnek nyilvánított; tekintettel az alkotmánybíróság 2018. október 25-i nyilatkozatára, mely szerint a büntető törvénykönyv 30 módosítása összeférhetetlen az alkotmánnyal,

— tekintettel a 2017 januárja óta ismétlődő tömeges korrupcióellenes, illetve jogállamiságot követelő tiltakozásokra, beleértve a „Diaspora at Home" elnevezésű 2018. augusztus 10-i bukaresti tömeges tiltakozást, amely után a rendőrség erőszakos fellépése következtében több százan szorultak orvosi kezelésre,

— tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és mivel ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában (EUSZ 2. cikke);

B. mivel az EUSZ 6. cikkének (3) bekezdése megerősíti, hogy az EJEE-ben garantált és a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból következő alapvető jogok az uniós jog általános alapelveit képezik;

C. mivel az EU működése a kölcsönös bizalom vélelmén alapul, amely szerint a tagállamok az EJEE-ben és az Alapjogi Chartában rögzítetteknek megfelelően tiszteletben tartják a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat;

D. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke és az EJEE 6. cikke rögzíti a bírói kar függetlenségét, amely alapvető követelmény a hatalommegosztás demokratikus elve tekintetében;

E. mivel 2018. áprilisi, Romániáról szóló jelentésében az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) mély aggodalmát fejezte ki a bírák és ügyészek jogállásáról, az igazságügy szervezetéről és a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsáról szóló, a román parlament által elfogadott törvények bizonyos aspektusaival, valamint a büntetőügyi jogszabályok tervezett módosításaival kapcsolatban; mivel a GRECO megkérdőjelezi a jogalkotási folyamatot, aggódik a bíróságok függetlensége miatt és felveti a korrupciót korlátozó követelmények implicit megsértését;

F. mivel a Velencei Bizottság 924/2018 számú, 2018. október 20-i véleményében – mely csak „a tervezetek bizonyos, különösen ellentmondásos aspektusait" vizsgálta – arra következtetett, hogy „noha a kritikák és az alkotmánybíróság számos határozata következményeképpen a tervezetekbe bekerültek üdvös javítások […] a tervezetek több olyan fontos aspektust tartalmaznak, amelyek […] nyomást helyezhetnek a bírákra és az ügyészekre, és végül aláásható az igazságszolgáltatás és annak szereplői függetlenségét, valamint – a korai nyugdíjazásra vonatkozó rendelkezésekkel együtt – annak hatékonyságát és minőségét, ami káros következményekkel járhat a korrupció elleni küzdelem szempontjából", és véleménye szerint az említett aspektusok várhatóan aláássák „a nyilvánosság igazságszolgáltatásba vetett bizalmát" ([1]);

G. mivel a Velencei Bizottság 930/2018 számú, 2018. október 20-i véleményében arra következtetett, hogy „szükséges és helyénvaló volt, hogy az alkotmánybíróság határozatainak és a vonatkozó európai uniós irányelvek végrehajtása érdekében" a román parlament belekezdett a büntető törvénykönyvek reformjába, és sok módosítás „súlyosan hátráltatni fogja a román büntető igazságszolgáltatási rendszer hatékony működését a bűncselekmény különböző formái elleni küzdelemben, ideértve a korrupciós bűncselekményeket, az erőszakos bűncselekményeket és a szervezett bűnözést" ([2]);

([1]) Velencei Bizottság, 924/2018 számú, 2018. október 20-i vélemény (CDL-AD(2018)017).
([2]) Velencei Bizottság, 930/2018 számú, 2018. október 20-i vélemény (CDL-AD(2018)021).

2018. november 13., kedd

H. mivel a Velencei Bizottság 914/2018 számú, 2018. március 16-i közös véleményében üdvözölte, hogy „a bukaresti megbeszélések alkalmával a törvényjavaslat kezdeményezői kinyilvánították készségüket a törvényjavaslat több aspektusának módosítására”, és felhívta a román hatóságokat főbb ajánlásainak figyelembevételére, nevezetesen arra, hogy „a törvényjavaslatban szereplő új adatszolgáltatási és nyilvánosságra hozatali követelmények, köztük meg nem felelőség esetén szankcióként a tevékenységek felfüggesztése és a feloszlatás, egyértelműen szükségtelenek és aránytalanok, és visszavonandók”, továbbá hogy a részletes pénzügyi beszámolók hat havonkénti közzététele és a bevételi forrás összegre tekintet nélküli feltüntetése – párosítva a feloszlatással mint szankcióval – „elrettentő hatással lesz a civil társadalomra” és ellentétes az egyesülés szabadságával és a magánélet tiszteletben tartásához fűződő joggal” ([1]);

I. mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése felhívta Romániát a legutóbb benyújtott – az NGO-kra további pénzügyi beszámolási kötelezettségeket rovó – törvénytervezetek elvetésére, azoknak a Velencei Bizottság és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (EBESZ/ODIHR) ajánlásait követő módosítására és elfogadásukat megelőzően a róluk történő széles körű nyilvános konzultációra ([2]);

J. mivel 2018. július 19-én a Bizottság az Európai Unió Bírósága elé idézte Romániát a negyedik pénzmosás elleni irányelv nemzeti jogba történő beillesztésének elmulasztása miatt; mivel 2018. október 24-én a román parlament elfogadta a „pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemről szóló törvény tervezetét”;

K. mivel jelenleg vita folyik a román hírszerző szolgálat (SRI) szerepéről és állítólagos beavatkozásáról a román igazságügyi szervezet tevékenységébe, kérdéseket felvetve ennek a beavatkozásnak a lehetséges kiterjedésével és módjával kapcsolatban; mivel a Velencei Bizottság 2018. október 20-i véleményében arra következtetett, hogy „szükségesnek tűnik a hírszerző szolgálatok felügyeletére vonatkozó jogszabályok teljes körű felülvizsgálata”;

L. mivel 2016 májusában petíciót nyújtottak be a román alkotmány felülvizsgálata érdekében, hogy az a család meghatározását korlátozza az egy férfi és egy nő közötti házasságra; mivel számos emberi jogi csoport kifejezte aggodalmát amiatt, hogy a javaslat a nemzetközi emberi jogi normák megsértéséhez vezethet és felerősítheti a homofób megkülönböztetést Romániában; mivel a felülvizsgálatot a parlament kétharmados többséggel jóváhagyta; mivel a kérdésről tartott népszavazás sikertelenül zárult, lévén hogy a részvétel alatta maradt a megkívánt 30 %-nak;

M. mivel az LMBTI-személyek európai emberi jogi helyzetéről szóló – a Homoszexuálisok és Leszbikusok Nemzetközi Szövetsége (ILGA-Europe) által kiadott – éves jelentés (2018) szerint Románia a 28 európai uniós tagállam között a 25. helyet foglalja el az LMBTI-személyekkel kapcsolatos jogi helyzet, gyűlöletbeszéd és megkülönböztetés tekintetében;

N. mivel az Európai Unió elkötelezte magát a médiaszabadság és -pluralizmus, valamint a tájékoztatáshoz való jog és a véleménynyilvánítás szabadsága tiszteletben tartása mellett; mivel a visszaélések bejelentése az oknyomozó újságírás és a sajtószabadság alapvető fontosságú alkotóeleme, és amint azt a visszaélést bejelentő személyek védelmének uniós szintű megerősítéséről szóló, 2018. április 23-i bizottsági közlemény (COM(2018)0214) is kimondja, a tagállamok többségében a visszaélést bejelentő személyek csak nagyon korlátozott helyzetekben élveznek védelmet; mivel a médiának a közélet őreként betöltött szerepe elengedhetetlen e jogok fenntartása és valamennyi alapvető jog védelme szempontjából;

O. mivel a Riporterek Határok Nélkül felhívta a figyelmet azokra a kísérletekre, hogy a romániai médiát politikai propagandaeszközzé alakítsák, valamint aggodalmát fejezte ki a médiában létező politikai cenzúra miatt ([3]);

P. mivel az Alapjogi Charta 12. cikke kimondja, hogy mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez és az egyesülés szabadságához minden szinten, különösen politikai, szakszervezeti és polgári ügyekkel kapcsolatosan;

Q. mivel a 2018. augusztus 10-i romániai tiltakozások alkalmával történt erőszakos rendőri fellépésről szóló beszámolók súlyos kétségeket vetettek fel az erő arányos alkalmazása és a tiltakozók alapvető jogainak megsértése tekintetében, és ennek következtében a román bűnüldöző hatóságok most is folyó vizsgálatot indítottak;

([1]) Velencei Bizottság, 914/2018. számú, 2018. március 16-i közös vélemény (CDL-AD(2018)004).
([2]) Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2226/2018. számú határozata és 2134/2018 számú ajánlása.
([3]) https://rsf.org/en/romania

R. mivel a korrupció az EU-ban továbbra is kihívást jelent; mivel a korrupció jellege és kiterjedése az egyes tagállamokban eltérő lehet ugyan, de az egész Uniót, annak gazdaságát és társadalmát veszélyezteti, akadályozza a gazdaság fejlődését, aláássa a demokráciát és rombolja a jogállamiságot;

S. mivel az Országos Korrupcióellenes Igazgatóság (DNA) főügyészét 2018. július 9-én a Bírósági Tanács véleménye ellenére, az alkotmánybíróság elnöki hatáskört korlátozó ítéletét követően elmozdították állásából; mivel ezzel szemben a Velencei Bizottság 2018. október 20-i véleményében kifejtette, hogy fontos lenne „megerősíteni az ügyészek függetlenségét, valamint fenntartani és növelni olyan intézmények szerepét, mint az elnök vagy a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa, amelyek ellensúlyt jelenthetnek a[z igazságügyi] miniszter befolyásával szemben"; mivel 2018. október 24-én az igazságügy-miniszter követelte a főállamügyész leváltását, akit azzal vádolt, hogy túllépett hatáskörén;

1. hangsúlyozza, hogy létfontosságú, hogy biztosítsák az EUSZ 2. cikkében felsorolt közös európai értékek maradéktalan érvényesülését, és hogy garantálják az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogokat;

2. mélyen aggasztják a romániai igazságügyi és büntetőjogi jogszabályokra vonatkozó újabb tervezetek, különösen mivel strukturális szempontból veszélyeztethetik a bírósági rendszer függetlenségét és a korrupció ellen folytatott hatékony küzdelemre való képességet Romániában, valamint meggyengíthetik a jogállamiságot;

3. elítéli a rendőrség erőszakos és aránytalan fellépését a 2018. augusztusi bukaresti tiltakozások során; felszólítja a román hatóságokat, hogy biztosítsák a rohamrendőrség intézkedéseinek átlátható, pártatlan és hatékony kivizsgálását;

4. felhívja a román hatóságokat, hogy biztosítékok alkalmazása révén gondoskodjanak átlátható és törvényes alapról az intézményközi együttműködések számára, és küszöböljék ki a fékek és ellensúlyok rendszerét megkerülő bármiféle beavatkozásokat; felhív a hírszerző szolgálatok parlamenti felügyeletének megerősítésére;

5. sürgeti a román hatóságokat, hogy szorítsák vissza a hivatali korrupció dekriminalizálására alkalmas intézkedéseket és hajtsák végre a nemzeti korrupcióellenes stratégiát;

6. határozottan ajánlja az NGO-k finanszírozására, szervezetére és működésére vonatkozó jogi szabályozás újragondolását, mivel az potenciálisan megfélemlítheti a civil társadalmat és ellentétes lehet az egyesülés szabadságának elvével és a magánélethez való joggal; véleménye szerint teljes körűen összhangba kell hozni az uniós kerettel;

7. sürgeti a román parlamentet és kormányt, hogy hajtsák végre maradéktalanul az Európai Bizottság, a GRECO és a Velencei Bizottság valamennyi ajánlását, továbbá hogy tartózkodjanak az olyan reformok végrehajtásától, amelyek veszélyeztetnék a jogállamiságot, beleértve az igazságszolgáltatás függetlenségét; sürgeti a civil társadalommal való folyamatos kapcsolattartást, és hangsúlyozza, hogy a fentebb említett kérdésekre átlátható és inkluzív folyamatban kell megoldást találni; ösztönöz a Velencei Bizottság értékelésének proaktív kikérésére a kérdéses jogalkotási intézkedésekkel kapcsolatban, még azok végleges jóváhagyása előtt;

8. felszólítja a román kormányt, hogy működjön együtt az Európai Bizottsággal a lojális együttműködés elvének megfelelően, a Szerződésben meghatározottak szerint;

9. ismételten kifejezi sajnálkozását amiatt, hogy a Bizottság úgy határozott, hogy nem teszi közzé a 2017. évi uniós antikorrupciós jelentést, és határozottan sürgeti a Bizottságot, hogy késedelem nélkül folytassa a korrupció elleni küzdelem éves ellenőrzését valamennyi tagállamban; felkéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki szigorú mutatókat és könnyen alkalmazható, egységes kritériumokat a tagállami korrupció szintjének mérésére, és értékelje a korrupció elleni politikáikat, összhangban az EU pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 2014. évi éves jelentésről szóló, 2016. március 8-i parlamenti állásfoglalással ([1]);

([1]) HL C 50., 2018.2.9., 2. o.

2018. november 13., kedd

10. határozottan felszólít a Parlament 2016. október 25-i, a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló állásfoglalásának ([1]) megfelelő, rendszeres, valamennyi tagállam, valamint a Tanács, a Bizottság és a Parlament részvételével zajló ellenőrzési folyamat és párbeszéd bevezetésére az EU alapvető értékeinek – a demokrácia, az alapjogok és a jogállamiság – megóvása érdekében; megismétli, hogy ennek a mechanizmusnak tartalmaznia kell egy országspecifikus ajánlásokkal ellátott éves jelentést ([2]);

11. felhívja a Bizottságot mint a Szerződések őrét, hogy kövesse nyomon az ajánlások román hatóságok általi figyelembevételét, továbbra is teljes körűen támogatva Romániát a megfelelő megoldások megtalálásában;

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak, a Tanácsnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Románia elnökének.

([1]) HL C 215., 2018.6.19., 162. o.

([2]) Lásd: Az Európai Parlament „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban 2015-ben” című, 2016. december 13-i állásfoglalása (HL C 238., 2018.7.6., 2. o.).

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0447

Az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályok

Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról (2018/2036(INI))

(2020/C 363/03)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 3. cikkének (3) bekezdésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 19. cikkére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 10., 21. és 22. cikkére,

— tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelvre ([1]) (a faji egyenlőségről szóló irányelv),

— tekintettel a koppenhágai kritériumokra, valamint azon uniós szabályokra, amelyeket a tagjelölt országok teljesíteni kötelesek, ha csatlakozni kívánnak az Unióhoz (vívmányok),

— tekintettel a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló, valamint az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatokra,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlés által 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel a holokauszt-megemlékezésről szóló, az ENSZ-közgyűlés által 2005. november 1-jén elfogadott A/RES/60/7. sz. ENSZ-határozatra,

— tekintettel az emberi jogok európai egyezményére és az ahhoz csatolt jegyzőkönyvekre, különösen a megkülönböztetés tilalmáról szóló 12. jegyzőkönyvre,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének az alapvető jogokról szóló 2018. évi jelentésére, valamint az ügynökség európai uniós kisebbségekkel és megkülönböztetéssel foglalkozó második felmérésére (EU-MIDIS II),

— tekintettel a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyvre (A/RES/61/106), amelyet 2006. december 13-án fogadtak el,

— tekintettel az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményére és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájára,

— tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének az európai nemzeti kisebbségek helyzetéről és jogairól szóló, 1985(2014). számú állásfoglalására,

— tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének a romák és utazók befogadásának előmozdításáról szóló, 2153 (2017). számú állásfoglalására,

— tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének az európai regionális vagy kisebbségi nyelvek védelméről és előmozdításáról szóló, 2196(2018). számú állásfoglalására,

— tekintettel az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusának a napjainkban használt európai regionális és kisebbségi nyelvekről szóló, 424(2017). számú határozatára,

— tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének az emberi jogok európai egyezményéhez fűzendő, a kisebbségek jogairól szóló kiegészítő jegyzőkönyvre irányuló, 1201(1993). számú ajánlására,

([1]) HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

2018. november 13., kedd

— tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a cigányellenesség és a romák elleni rasszista erőszak Európán belüli növekedéséről szóló, 2012. február 1-jén elfogadott nyilatkozatára,

— tekintettel az Európa Tanács állam- és kormányfőinek 2005. május 16–17-én, Varsóban megrendezett harmadik csúcstalálkozóján elfogadott, az Európa Tanács és az Európai Unió közötti kapcsolatokról szóló ötödik iránymutatásra,

— tekintettel az EBESZ 1990-ben aláírt koppenhágai dokumentumára és az EBESZ nemzeti kisebbségi főbiztosa és a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala által a kisebbségek jogainak vonatkozásában kiadott számos tematikus ajánlásra és iránymutatásra,

— tekintettel az uniós tagállamokban élő kisebbségek védelméről és megkülönböztetésmentességéről szóló, 2018. február 7-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a romák unióbeli integrációjának alapjogi szempontjairól és a cigányellenességgel szembeni küzdelemről szóló, 2017. október 25-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a rasszizmus és az idegengyűlölet egyes formái és megnyilvánulásai elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelemről szóló, 2008. november 28-i 2008/913/IB tanácsi kerethatározatra ([3]),

— tekintettel az Európai Unióban az alapvető jogok helyzetéről szóló, 2016. december 13-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel az Európában tapasztalható cigányellenességről és a második világháború alatti roma népirtás Unió általi elismeréséről szóló, a nemzetközi roma nap alkalmából 2015. április 15-én elfogadott állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a kihalástól fenyegetett európai nyelvekről és az Európai Unión belüli nyelvi sokféleségről szóló, 2013. szeptember 11-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a kibővített Európában a kisebbségvédelmi és diszkriminációellenes politikákról szóló, 2005. június 8-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel az uniós polgárságról szóló 2017. évi jelentésről: a demokratikus átalakulás uniójában a polgárok jogainak megerősítéséről szóló, 2017. december 12-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel az Európai Unió Bíróságának ítéleteire és ítélkezési gyakorlatára, különösen a T-646/13. sz. Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe kontra Bizottság ügyre, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) ítélkezési gyakorlatára,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének jelentéseire és felméréseire, például „A kisebbségekhez tartozók tiszteletben tartása és védelme 2008–2010” című jelentésre, valamint a nemzeti, európai és nemzetközi szervezetek és nem kormányzati szervezetek egyéb idevágó jelentéseire,

— tekintettel az Európai Parlament hagyományos kisebbségekkel, nemzeti közösségekkel és nyelvekkel foglalkozó közös munkacsoportjának tevékenységeire és megállapításaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A8-0353/2018),

---

([1]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0032.
([2]) HL C 346., 2018.9.27., 171. o.
([3]) HL L 328., 2008.12.6., 55. o.
([4]) HL C 238., 2018.7.6., 2. o.
([5]) HL C 328., 2016.9.6., 4. o.
([6]) HL C 93., 2016.3.9., 52. o.
([7]) HL C 124. E, 2006.5.25., 405. o.
([8]) HL C 369., 2018.10.11., 11. o.
([9]) HL C 215., 2018.6.19., 162. o.

A. mivel a kisebbségekhez tartozó személyek jogai az egyetemes, oszthatatlan és független emberi jogok részét képezik; mivel a kisebbségi jogok védelme és előmozdítása alapvető a béke, a biztonság és a stabilitás megteremtése, a tolerancia, a kölcsönös tisztelet és megértés elősegítése, valamint az adott területen élő valamennyi személy közötti együttműködés előmozdítása érdekében;

B. mivel az EU egy kultúrákból, nyelvekből, vallásokból, hagyományokból és a történelemből kirakott mozaik, amely egy olyan közösséget alkot, ahol a különböző polgárokat közös alapértékeik egyesítik; mivel Európának ez a gazdagsága magától nem marad fenn, és védelmezni és táplálni kell;

C. mivel az EU polgárainak körülbelül 8 %-a nemzeti kisebbségekhez tartozik, és körülbelül 10 %-uk regionális vagy kisebbségi nyelvet beszél; mivel az állandó zaklatás, a megkülönböztetés – többek között a többszörös és interszekcionális megkülönböztetés – és az erőszak korlátozza az emberek azon képességét, hogy teljes körűen gyakorolják alapvető jogaikat és szabadságjogaikat, továbbá aláássa az egyenlő társadalmi részvételüket;

D. mivel a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelme hozzájárulhat Európa fenntartható jövőjének megteremtéséhez, valamint a méltóság, az egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvei tiszteletben tartásának biztosításához; mivel e jótékony hatás nem csak a kisebbségekre korlátozódik, minthogy ez a védelem és támogatás mindenki számára stabilitást, gazdasági fejlődést és jólétet biztosít;

E. mivel a Lisszaboni Szerződés bevezette az elsődleges uniós jogba a „kisebbségekhez tartozó személyek” fogalmát, első alkalommal utalva közvetlenül erre az uniós jog történetében; mivel az EUSZ 2. cikke kimondja, hogy az „Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul”, és hogy ezek „az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában”; mivel ezek az értékek közösek a tagállamokban, és azokat mind az Uniónak, mind pedig az egyes tagállamoknak valamennyi belső és külső politikájukban egyaránt következetesen tiszteletben kell tartaniuk és tevékenyen elő kell mozdítaniuk; mivel ezek a jogok érdemesek arra, hogy ugyanúgy kezeljék őket, mint a Szerződésekben rögzített többi jogot;

F. mivel az uniós szerződések a nemzetközi jog megközelítését követve nem határozzák meg a „kisebbségek” fogalmát; mivel az EUSZ 17. cikke értelmében a Bizottságnak biztosítania kell a szerződések alkalmazását;

G. mivel az EUMSZ 19. cikke szerint a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag megfelelő intézkedéseket tehet a megkülönböztetés leküzdésére;

H. mivel az EU Alapjogi Chartája uniós jogi terminussá tette a „nemzeti kisebbségek” fogalmát; mivel a Charta 21. cikke kifejezetten hangsúlyozza, hogy tilos a megkülönböztetés; mivel kiemelt figyelmet kell szentelni a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőket megillető alapvető jogok védelmének;

I. mivel az uniós polgárság fogalmának meghatározásával az EUSZ 9. cikke határozottan kimondja, hogy az Unió tiszteletben tartja a polgárai közötti egyenlőség elvét, továbbá hogy az Unió intézményei, szervei és hivatalai valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik;

J. mivel a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény és a Nyelvek Kartája a nemzetközi kisebbségvédelmi rendszer fő vívmányai, és fontos nemzetközi normaalkotó eszközök a részes államok számára; mivel az érintett megállapodások hatását gyengíti a lassú ratifikációs eljárás, a felek fenntartásai, és nem utolsósorban az ellenőrzési hatáskörök hiánya, amelyek miatt a megállapodások az államok jóindulatától függenek; mivel az ítéletek, határozatok és ajánlások végrehajtásának rendszeres elmaradása miatt a két nemzetközi jogi eszköz be nem tartása is normálissá válik;

K. mivel a tagállamokban, mint például Olaszországban (Alto Adige/Dél-Tirol) vagy Németországban (Schleswig-Holstein) már alkalmazott bevált gyakorlatokat figyelembe kell venni a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelmére vonatkozó közös európai minimumszabályok kidolgozása során;

2018. november 13., kedd

L. mivel a kisebbségekhez tartozó személyek jogait mind többoldalú, mind kétoldalú nemzetközi megállapodások biztosítják, valamint számos ország alkotmányos rendje erősíti meg, és tiszteletben tartásuk a jogállamiság megítélésének fontos tényezője;

M. mivel a faji egyenlőségről szóló irányelv kulcsfontosságú jogi intézkedés az etnikai és faji megkülönböztetés elleni küzdelemben; mivel több tagállam még mindig nem hajtotta végre teljes körűen ezt az irányelvet; mivel az említett irányelv 5. cikke úgy rendelkezik, hogy a teljes egyenlőség biztosítása céljából az egyenlő bánásmód elve nem akadályoz meg egyetlen tagállamot sem olyan különleges intézkedések fenntartásában és elfogadásában, amelyek a faji vagy etnikai származásból adódó hátrányok kiküszöbölésére és ellensúlyozására irányulnak;

N. mivel az Európai Unió 2000-ben elfogadott jelmondata, az „Egyesülve a sokféleségben" hangsúlyozza a sokszínűség tiszteletben tartását mint az Európai Unió egyik alapértékét;

O. mivel a koppenhágai kritériumok részét képezik az uniós csatlakozás feltételeinek; mivel a három koppenhágai kritérium egyike egyértelműen előírja az országok számára a demokrácia, a jogállamiság és az emberi jogok biztosítását, valamint a kisebbségek tiszteletben tartását és védelmét; mivel a kisebbségi jogokat már nem követik nyomon, miután egy tagjelölt ország uniós tagállammá válik;

P. mivel a tapasztalatok azt mutatják, hogy a csatlakozás előtt álló országok inkább hajlandóak tiszteletben tartani a koppenhágai kritériumokat; mivel annak következtében, hogy nem létezik megfelelő keretrendszer e kritériumok csatlakozás utáni teljesítésének garantálására, a tagállamokban súlyos visszaesés tapasztalható az uniós tagság elnyerése után; mivel az EU-ban még mindig nincsenek a tagállamokra vonatkozó közös, uniós szintű szabályok a kisebbségek védelmére;

Q. mivel az Uniónak jelenleg csak korlátozott hatékonyságú eszközei vannak arra, hogy választ adjon a megkülönböztetés, a rasszizmus és az idegengyűlölet rendszeres és intézményes megnyilvánulásaira; mivel a Bizottsághoz intézett számos felhívás ellenére csak korlátozott előrelépés történt a kisebbségekhez tartozó személyek hatékony védelmének biztosítása érdekében;

R. mivel erős jogállami mechanizmusokat és folyamatokat kell kialakítani a Szerződésben foglalt elvek és értékek Unió egészében való tiszteletben tartásának biztosítására; mivel a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak tiszteletben tartása ezen elvek egyik alapvető eleme; mivel hatékony mechanizmusokat kell érvénybe léptetni a fennmaradó hiányosságok felszámolására; mivel e mechanizmusoknak bizonyítékokon kell alapulniuk, tárgyilagosnak és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük, tiszteletben kell tartaniuk a szubszidiaritás, a szükségesség és az arányosság elvét, és a tagállamokra és az uniós intézményekre egyaránt alkalmazandónak kell lenniük, továbbá fokozatos megközelítésen kell alapulniuk, és megelőző és korrekciós ággal egyaránt rendelkezniük kell; mivel a Parlament támogatását fejezte ki e tekintetben a 2016. október 25-i állásfoglalásában, amelyben a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozására irányuló ajánlásokat fogalmazott meg a Bizottság számára, és ennek központi szerepe lehet a kormányzás összehangolt európai megközelítésében, amely jelenleg hiányzik;

S. mivel a nyelvek az európai identitás szerves részei és a kultúra legközvetlenebb kifejeződései; mivel a nyelvi sokféleség tiszteletben tartása az EU egyik alapvető értéke, ahogyan azt többek között a Charta 22. cikke és az EUSZ preambuluma is rögzíti, ez utóbbi „ösztönzést merítve Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből, amelyből az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogai, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, valamint a jogállamiság egyetemes értékei kibontakoztak";

T. mivel a nyelvi sokféleség fontos része egy régió kulturális gazdagságának; mivel az EU-ban 40-50 millió ember beszéli a 60 regionális és kisebbségi nyelvek egyikét, amelyek némelyike súlyos veszélyben van; mivel Európa-szerte észlelhető a kisebbségi nyelvek hanyatlása; mivel a kis közösségek által beszélt és hivatalosan el nem ismert nyelvek még inkább ki vannak téve a megszűnés veszélyének;

U. mivel a becslések szerint ezerből egy ember egy nemzeti jelnyelvet használ első nyelvként; mivel ezeket a nyelveket hivatalosan el kell ismerni;

V. mivel a befogadó társadalmakban az egyéni identitás és a nemzeti identitás is fontos, és egyik sem zárja ki a másikat; mivel a tagállamok kisebbségekkel kapcsolatos nemzeti jogalkotási rendszerei jelentős hiányosságokat tartalmaznak, és alacsony szintű harmonizáció és szimmetria jellemzi őket;

W. mivel Európa kulturális öröksége gazdag és sokszínű; mivel a kulturális örökség gazdagítja a polgárok életét; mivel az EUSZ 3. cikke úgy rendelkezik, hogy az Unió „tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását"; mivel az évszázadok óta Európában élő kisebbségekhez tartozó személyek hozzájárulnak ehhez a gazdag, egyedi és változatos örökséghez, és szerves részét képezik az európai identitásnak;

X. mivel a tagállamok között nagy eltérések vannak a kisebbségek elismerése és jogaik tiszteletben tartása tekintetében; mivel a kisebbségek az EU-ban továbbra is intézményesített hátrányos megkülönböztetéssel szembesülnek és megkülönböztető sztereotípiák tárgyai, sőt, megszerzett jogaikat is gyakran korlátozzák vagy szelektíven alkalmazzák;

Y. mivel különbség van a kisebbségek védelme és a megkülönböztetés elleni politikák között; mivel a megkülönböztetés tilalma nem elegendő az asszimiláció megállításához; mivel a tényleges egyenlőség túlmutat azon, hogy tartózkodnak a megkülönböztetéstől, és azt jelenti, hogy garantálják a kisebbségek számára jogaik, például az identitáshoz, a nyelvhasználathoz, az oktatáshoz való jog gyakorlását, a kulturális és állampolgári jogokat, a többséggel egyenlő alapon;

Z. mivel az Európai Unióban terjedő, gyakran szélsőjobboldali erők által népszerűsített idegengyűlölő erőszak és a gyűlöletbeszéd különösen a kisebbségekhez tartozó személyeket érinti és célozza meg;

AA. mivel a kisebbségekhez tartozó uniós polgárok elvárják, hogy uniós szinten többet tegyenek a jogaik védelme érdekében, ahogy azt az Európai Parlamenthez e tárgyban benyújtott számos petíció is tanúsítja;

AB. mivel a „Minority SafePack" elnevezésű európai polgári kezdeményezés keretében 1 215 879 aláírás gyűlt össze Unió-szerte, ami az uniós polgárok azon akaratát tükrözi, hogy uniós szinten meg kell erősíteni a kisebbségi politikákra irányadó jogalkotási keretet;

AC. mivel még mindig bőven van javítanivaló annak mikéntjén, ahogyan az EU-ban a kisebbségi jogok védelmét hatékonyan átültetik a gyakorlatba; mivel a demokratikus intézmények legitimitása az összes társadalmi csoport, köztük a kisebbségekhez tartozó személyek részvételén és képviseletén alapul;

1. emlékeztet arra, hogy a tagállamok kötelezettségei közé tartozik annak a biztosítása, hogy a kisebbségeik teljes mértékben élhessenek emberi jogaikkal úgy egyénileg, mint közösségileg;

2. emlékeztet arra, hogy – jóllehet a koppenhágai kritériumok a tagjelölt országok és a tagállamok számára is előírják a kisebbségek védelmét – nincs garancia arra, hogy az uniós csatlakozásukat követően a tagjelölt országok betartják a koppenhágai kritériumokban vállalt kötelezettségeiket;

3. megjegyzi, hogy az EU még mindig nem rendelkezik hatékony eszközökkel a kisebbségi jogok tiszteletben tartásának ellenőrzésére és kikényszerítésére; sajnálja, hogy a kisebbségvédelem terén az EU vagy magától értetődőnek tartja azt a feltételezést, hogy tagállamai megfelelnek a kisebbségi jogoknak, vagy olyan külső ellenőrzési eszközökre támaszkodik, mint például az ENSZ, az Európa Tanács vagy az EBESZ;

4. megállapítja, hogy a tagállamok koppenhágai kritériumoknak való, uniós csatlakozásuk előtti és utáni megfelelését folyamatosan ellenőrizni kell, és állandó párbeszédet kell folytatni erről a Parlamenten, a Bizottságon és a Tanácson belül és ezek között; hangsúlyozza, hogy átfogó uniós védelmi rendszert kell kialakítani a kisebbségek számára, amelyet megbízható ellenőrzési mechanizmus egészít ki;

5. emlékeztet arra, hogy az EUSZ 17. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság – a szerződések őreként – legitimitással és hatáskörrel rendelkezik annak biztosítására, hogy minden tagállam tiszteletben tartsa az EUSZ 2. cikkében említett jogállamiságot és egyéb értékeket; úgy véli ezért, hogy azok az intézkedések, amelyeket a Bizottság e feladat teljesítése és annak ellenőrzése érdekében hoz, hogy a tagállamok csatlakozásakor érvényesülő feltételek továbbra is fennállnak-e, nem sértik a tagállamok szuverenitását;

2018. november 13., kedd

6. emlékeztet arra, hogy a létező nemzetközi szabályok keretében a tagállamok jogosultak meghatározni a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket;

7. emlékeztet arra, hogy a kisebbségi jogoknak nincs közös uniós normája, és abban sincs közös megegyezés, hogy ki tekinthető egy kisebbséghez tartozó személynek; rámutat, hogy sem a nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbségekhez tartozó személyek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat, sem a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény nem határozza meg a kisebbségek fogalmát; hangsúlyozza, hogy a fogalommeghatározástól függetlenül meg kell védeni minden nemzeti vagy etnikai, vallási és nyelvi kisebbséget, és hangsúlyozza, hogy minden fogalommeghatározást rugalmasan kell alkalmazni, mivel az, hogy a kedvezményezetteket ténylegesen bevonják a kisebbségi jogok védelmébe, gyakran egy fejlődési folyamat részét képezi, amely adott esetben elvezethet a hivatalos elismeréshez; ajánlja, hogy a szubszidiaritás, az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartásával a „nemzeti kisebbség” meghatározását alapozzák az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének a kisebbségek jogaira vonatkozó, az emberi jogok európai egyezményéhez fűzött kiegészítő jegyzőkönyvről szóló, 1201(1993). számú ajánlásában található fogalommeghatározásra, amely szerint a „nemzeti kisebbségek” olyan személyek csoportját jelentik egy államon belül, akik:

— az adott állam területén élnek, és annak állampolgárai;

— régóta fennálló, erős és tartós kapcsolatot tartanak fenn ezzel az állammal;

— jellegzetes etnikai, kulturális, vallási vagy nyelvi jellemzőket mutatnak fel;

— megfelelően reprezentatívak, habár számszerűleg kevesebben vannak, mint a szóban forgó államnak vagy ezen állam valamely régiójának népessége;

— törekednek arra, hogy közösen megőrizzék a közös identitásukra jellemző jegyeket, ezen belül kultúrájukat, hagyományaikat, vallásukat vagy nyelvüket;

8. emlékeztet arra, hogy az Európa Tanács állam- és kormányfőinek 2005. május 16–17-én, Varsóban megrendezett csúcstalálkozóján elfogadott, az Európa Tanács és az Európai Unió közötti kapcsolatokról szóló ötödik iránymutatás értelmében „az Európai Unió törekszik arra, hogy az Európa Tanács egyezményeinek hatáskörébe tartozó aspektusait átültesse az európai uniós jogba”;

9. megállapítja, hogy a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény és a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája (a továbbiakban: a „Nyelvek Kartája”) rendelkezéseinek egy része az EU hatáskörébe tartozik, és emlékeztet az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének következtetésére, mely szerint – bár az Unió általános jogalkotási hatásköre nem terjed ki arra, hogy a nemzeti kisebbségek védelméről rendelkezzen – „rendelkezhet számos olyan kérdésről, amelyek a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyeket érintenek”;

10. úgy ítéli meg, hogy megfelelő hatásvizsgálatot követően és a tagállamokra alkalmazandó szubszidiaritás és arányosság elveivel összhangban jogalkotási javaslatot kell alkotni az EU-ban a kisebbségek számára nyújtott védelemre vonatkozó minimumszabályokról, azzal a céllal, hogy az összes tagállamban javítsuk a kisebbségek helyzetét, és megvédjük a már meglévő jogokat, a kettős mérce elkerülésével; úgy véli, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elveinek tiszteletben tartása mellett ezeknek a normáknak a nemzetközi jogi eszközökben már kodifikált normákból kell kiindulniuk, és szilárdan be kell ágyazni őket egy olyan jogi keretbe, amely garantálja a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat az egész EU-ban, és amelyhez egy működő felügyeleti rendszer csatlakozik; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy jogrendszerükben a kisebbséghez tartozó személyeket ne érje hátrányos megkülönböztetés, és hogy hozzanak és hajtsanak végre célzott védelmi intézkedéseket;

11. emlékeztet arra, hogy a kisebbségek jogainak védelme a demokráciára, a jogállamiságra és az alapvető jogokra irányuló európai uniós paktum megkötésére irányuló javaslat része; e tekintetben emlékeztet a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, 2016. október 25-i állásfoglalásában foglalt kérésére, és ismételten felkéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a demokráciára, a jogállamiságra és az alapvető jogokra irányuló európai uniós paktum megkötésére vonatkozóan; felszólítja a Bizottságot, hogy a kisebbségi jogokat érvényesítse általánosan a demokráciára, a jogállamiságra és az alapvető jogokra vonatkozó uniós mechanizmus minden lehetséges alrészében;

12. arra bátorítja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy uniós szintű szervet (vagy a meglévő struktúrákon belül, vagy pedig külön szervként) az EU-n belüli kisebbségek elismerésére és védelmére;

13. üdvözli a kisebbségek védelmére szolgáló európai keret kialakítását szorgalmazó „Minority SafePack” elnevezésű európai polgári kezdeményezés sikeres bejegyzését és aláírásgyűjtését; arra bátorítja a Bizottságot, hogy tárja fel azokat a módszereket, amelyekkel a kisebbségek érdekei és szükségletei jobban képviselhetők uniós szinten;

14. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy óvják meg a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek arra irányuló jogait, hogy saját identitásukat megőrizzék, megvédjék és fejlesszék, és hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a nemzeti kisebbségek társadalmi, gazdasági, kulturális életben és közügyekben való hatékony részvételének biztosítására;

15. emlékeztet arra, hogy az uniós polgárság alapfeltétele a valamely tagállamban szerzett állampolgárság, amelyet a nemzeti törvények szabályoznak; emlékeztet arra, hogy a tagállami állampolgárság megadása tekintetében a tagállamoknak szem előtt kell tartaniuk az uniós jogelveket, például az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvét, amelyek alaposan ki vannak dolgozva az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatában; mivel az EUMSZ 20. cikke előírja, hogy a valamely tagállam állampolgárságával rendelkező minden személy egyúttal az Unió polgára is, mindazon jogokkal és kötelezettségekkel, amelyeket a Szerződések és az Alapjogi Charta rögzítenek; emlékeztet arra, hogy a Szerződések értelmében az uniós intézmények számára minden egyes uniós polgár egyformán fontos;

16. emlékeztet arra, hogy mélyen aggódik az európai hontalan romák száma miatt, ami a szociális, oktatási és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférésük teljes megtagadásához vezet, és a társadalom peremére szorítja őket; felszólítja a tagállamokat, hogy vessenek véget a hontalanságnak, és mindenki számára biztosítsák az alapvető emberi jogok gyakorlásának lehetőségét;

17. ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak hatékony intézkedéseket annak érdekében, hogy felszámolják a kisebbségekhez tartozó személyek egészségügyi rendszerhez való hozzáférése előtt álló akadályokat; megjegyzi, hogy a kisebbségi csoportok kevésbé férnek hozzá az egészségügyi szolgáltatásokhoz és az egészségügyi információkhoz; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy megkülönböztetés nélkül biztosítsák a kisebbségek hozzájutását mind a fizikai, mind a mentális egészségügyi ellátáshoz;

18. felhívja az Európai Uniót, hogy csatlakozzon a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményhez, a tagállamokat pedig, hogy erősítsék meg azt és a Nyelvek Kartáját, és tartsák tiszteletben az e dokumentumokban rögzített elveket; felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy tartózkodjanak az említett elvekkel ellentétes cselekedetektől; hangsúlyozza, hogy az uniós kisebbségekre vonatkozó minimumszabályok megalkotásakor a az intézményeknek és a tagállamoknak tartózkodniuk kell olyan jogszabályok és közigazgatási intézkedések elfogadásától, amelyek gyengítik vagy csorbítják a kisebbségekhez tartozó személyek jogait;

19. megerősíti, hogy az őshonos népeket jogaik gyakorlása során nem érheti semmilyen fajta megkülönböztetés, és joguk van kultúrájuk, hagyományaik, történelmük és törekvéseik méltóságához és sokszínűségéhez, aminek megfelelően tükröződnie kell az oktatásban és a nyilvánosság tájékoztatásában; arra ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy ratifikálják a bennszülött és törzsi népekről szóló 169. sz. ILO-egyezményt, és jóhiszeműen hajtsák azt végre;

20. úgy ítéli meg, hogy az EU-n belül közös minimumszabályokat kell kidolgozni a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelmére, a jószomszédi és baráti kapcsolatok elveit követve, és biztosítva a tagállamok közötti, valamint a szomszédos nem uniós országokkal folytatott együttműködést, a nemzetközi szabványok és normák végrehajtása alapján; úgy ítéli meg, hogy a közös európai minimumszabályok nem csorbíthatják a kisebbségekhez tartozó személyeket védő, már meglévő jogokat és szabályokat; emlékeztet arra, hogy végre kell hajtani az EBESZ keretei között, és különösen a tematikus ajánlásokban és az iránymutatásokban elfogadott kötelezettségvállalásokat és kidolgozott elveket; emlékeztet arra, hogy a Bizottság már figyelembe vette ezeket a normákat a koppenhágai kritériumok kontextusában a csatlakozási tárgyalások során; e tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy ugyanazokat a szabályokat alkalmazza valamennyi uniós tagállamra;

21. hangsúlyozza, hogy a megkülönböztetés elleni politikák önmagukban nem oldják meg a kisebbségek előtt álló problémákat, és nem akadályozzák meg az asszimilációt; megjegyzi, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek különleges kategóriába esnek a jogorvoslathoz való jog tekintetében, és különleges szükségleteik vannak, amelyeket ki kell elégíteni a teljes és tényleges egyenlőségük megvalósítása érdekében, és hogy a jogaikat tiszteletben kell tartani és elő kell mozdítani, beleértve a kulturális és nyelvi identitásuk szabad kifejezésére, megőrzésére és fejlesztésére való jogot a lakóhelyük szerinti ország identitásának, értékeinek és elveinek tiszteletben tartása mellett; ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa a nyelvi és kulturális sokszínűség rendszeres nyomon követését az EU-ban;

22. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kisebbségi képviselőkkel konzultálva folytassák az egyenlőségre vonatkozó megbízható adatok nagy mennyiségben való gyűjtésének támogatását és finanszírozását az egyenlőtlenségek és a megkülönböztetés tanulmányozása céljából; kéri a nemzeti és etnikai kisebbségek helyzetének hatékony ellenőrzését egész Európára kiterjedően; úgy véli, hogy az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének fokozottan ellenőriznie kellene a nemzeti és etnikai kisebbségek elleni megkülönböztetés eseteit a tagállamokban;

23. elismeri a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek fontos szerepét a kisebbségek védelmében, miközben fellépnek a megkülönböztetéssel szemben, és előmozdítják a kisebbségi jogokat; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak elégséges finanszírozást és támogatást e szervezetek számára;

24. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a kisebbségeken belüli kisebbségek védelmét, és kezeljék az egyenlőtlenségeken belüli egyenlőtlenségeket, mivel a kisebbségekhez tartozó személyek gyakran többszörös és interszekcionális megkülönböztetéssel szembesülnek; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek kutatást, amely a többszörös és interszekcionális megkülönböztetés összetett kérdésével foglalkozik;

A megkülönböztetés, a gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd elleni küzdelem

25. aggodalmának ad hangot a rasszista indíttatású, valamint idegengyűlölet vagy vallási intolerancia által motivált gyűlölet-bűncselekmények és gyűlöletbeszéd riasztó mértékű terjedése miatt, amely a kisebbségek ellen irányul Európában; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy fokozzák a gyűlölet-bűncselekmények, valamint a megkülönböztető viselkedés és magatartás elleni küzdelmet; felszólítja a Bizottságot és az az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét, hogy folytassák a kisebbségek elleni gyűlölet-bűncselekmények és gyűlöletbeszéd nyomon követésével kapcsolatos munkát, és rendszeresen számoljanak be az esetekről és a tendenciákról;

26. egyértelműen elítéli a bármilyen alapon való megkülönböztetés minden formáját, illetve a szegregáció, a gyűlöletbeszéd, a gyűlölet-bűncselekmények és a társadalmi kirekesztés minden formáját, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy egyértelműen ítéljék el és szankcionálják a nemzeti és etnikai kisebbségekkel szemben elkövetett atrocitásokat; megismétli a romák unióbeli integrációjának alapjogi szempontjairól és a cigányellenességgel szembeni küzdelemről szóló, 2017. október 25-i állásfoglalásában megfogalmazott álláspontját; emlékeztet arra, hogy az európai polgároknak – etnikai vagy kulturális származásuktól függetlenül – egyenlő segítséget és védelmet kell kapniuk; felszólítja a Bizottságot egy európai keret létrehozására, a tagállamokat pedig egyedi nemzeti tervek kidolgozására, hogy fellépjenek a kisebbségekhez tartozó személyek elleni idegengyűlölő erőszakkal és gyűlöletbeszéddel szemben;

27. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk az egymás közötti baráti és stabil kapcsolatokat, és arra bátorítja őket, hogy folytassanak nyílt és támogató jellegű párbeszédet a szomszédos országokkal, különösen a határ menti régiókban, ahol több nyelv és kultúra lehet jelen;

28. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassanak figyelemfelhívó tevékenységeket, amelyek érzékenyebbé teszik az EU lakosságát a sokszínűséggel kapcsolatban, és mozdítsák elő a kisebbségi kultúrák valamennyi békés megnyilvánulási formáját; ösztönzi a tagállamokat, hogy tanterveikbe építsék be a nemzeti és etnikai kisebbségek történelmét, és mozdítsák elő iskoláikban a tolerancia kultúráját; arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy többek között az iskolákban – de ne kizárólag ott – kezdeményezzenek kulturális párbeszédeket a kisebbségi csoportok elleni gyűlölet különböző formáival és megnyilvánulásaival kapcsolatban; ösztönzi a tagállamokat annak biztosítására, hogy a megkülönböztetésmentességet, valamint a kisebbségekhez tartozó személyek történelmét és jogait általánosan érvényesítsék a nemzeti oktatási rendszerük alkotórészeiben;

29. arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak a gyűlöletbeszéd elleni kampányokat, a rendőrségi erőkön belül hozzanak létre külön egységeket a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelemre a különböző kisebbségi csoportok kihívásainak ismeretére alapozva és munkahelyi képzés nyújtásával, garantálják, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek egyenlők legyenek a törvény előtt, és biztosítsák, hogy egyenlő hozzáférésük legyen az igazságszolgáltatáshoz és az eljárási jogokhoz;

30. úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek félelem nélkül gyakorolhassák jogaikat; e tekintetben ösztönzi a tagállamokat, hogy iskolai tanterveikbe minden szinten építsenek be kötelező oktatást az emberi jogokról, a demokratikus polgárságról és a politikai műveltségről; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy nyújtsanak kötelező képzést azoknak a felelősöknek, akiknek kulcsszerepük van az uniós és tagállami jogszabályok helyes végrehajtásában, és akiket el kell látni az ahhoz szükséges eszközökkel, hogy az emberi jogi megközelítés alkalmazásával kiszolgálják az összes polgárt; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mind szakpolitikai intézkedéseikben, mind pedig finanszírozási programjaikban foglalkozzanak az interszekcionális megkülönböztetéssel;

31. ösztönzi a tagállamokat, hogy a kölcsönös bizalom megteremtése érdekében hozzanak létre nemzeti igazságtételi és megbékélési bizottságokat, hogy elismerjék a kisebbségekhez tartozó személyek évszázadokon át folyó üldöztetését, kirekesztését és kiközösítését, és dokumentálják ezeket a kérdéseket; felszólítja a tagállamokat, hogy egyértelműen ítéljék el és szankcionálják a kisebbségekhez tartozó személyekkel szemben elkövetett atrocitások tagadását, és ösztönzi őket, hogy állami szinten tartsák meg és tartsák tiszteletben a kisebbségi csoportok fontos emléknapjait, például a roma holokauszt emléknapját; ösztönzi őket, hogy hozzanak létre a kisebbségi csoportok történelmét és kultúráját bemutató intézményeket, valamint pénzügyileg és közigazgatási eszközökkel támogassák ezeket;

32. kulcsfontosságúnak tartja a kisebbségi csoportok aktív és észszerű társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális részvételét; felszólítja ezért a Bizottságot és a tagállamokat olyan stratégiák megtervezésére, amelyek a kisebbségi csoportok képviselőivel folytatott valós és rendszeres konzultáció alapján megelőző és reagáló intézkedéseket is tartalmaznak, és bevonják őket az elindított programok és projektek működtetésébe, nyomon követésébe és értékelésébe valamennyi szinten, a helyi szintet is beleértve, hogy biztosítsák azok befogadó jellegét és megkülönböztetésmentességét;

33. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a faji egyenlőségről szóló irányelv teljes körű és alapos végrehajtását és alkalmazását, továbbá ösztönzi őket arra, hogy kezdeményezzenek tájékoztató kampányokat a megkülönböztetésellenes jogszabályokkal kapcsolatban; úgy véli, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szankciók elég hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek, ahogy azt az említett irányelv megköveteli; felszólítja a Bizottságot, hogy megfelelően kövesse nyomon az irányelv végrehajtását;

34. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az egyenlő bánásmódról 2008-ban javasolt irányelv (COM(2008)0426) még mindig a Tanács jóváhagyására vár; megismétli a Tanácsnak szóló felhívását, hogy a lehető leghamarabb fogadja el a javaslatra vonatkozó álláspontját;

Nemzeti és etnikai kisebbségek

35. megjegyzi, hogy a nemzeti és etnikai kisebbségeket olyan kisebbségekhez tartozó személyek csoportjai alkotják, akik régóta ugyanazon a területen élnek és közös identitással rendelkeznek, bizonyos esetekben a határok változása következtében, máskor azért, mert sokáig egy területen laknak, és így sikerül megőrizniük az identitásukat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy védjék meg a nemzeti és etnikai kisebbségek kulturális és nyelvi identitását, és alakítsák ki az említett identitás előmozdításának feltételeit; rámutat, hogy az EU-ban a regionális és helyi hatóságok fontos szerepet tölthetnek be a nemzeti és etnikai kisebbségek védelmében, és úgy véli, hogy a kisebbségekre nem gyakorolhat negatív hatást az igazgatási vagy területi átszervezés; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsanak pénzügyi erőforrásokat a központi költségvetésből a kisebbségi jogok érvényesítésére, hogy ne a helyi költségvetéseket terheljék;

36. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak egyenlő esélyeket a nemzeti és etnikai kisebbségek számára a politikai és társadalmi életben való részvételre; ösztönzi a tagállamokat, hogy fogadjanak el olyan választási rendszereket és törvényeket, amelyek elősegítik a nemzeti és etnikai kisebbségek képviseletét; felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak azonnali kiigazító intézkedéseket a megkülönböztető jellegű születési anyakönyvezés megállítása érdekében, továbbá hogy megkülönböztetés nélkül végezzék el a kisebbségi csoportok tagjainak születési anyakönyvezését, és biztosítsák nem megkülönböztető személyi igazolványok kiadását;

37. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy készítsenek összefüggő elemzést a jelenlegi kisebbségi politikákról annak érdekében, hogy tisztázzák az erősségeket és a kihívásokat, és biztosítsák a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak való megfelelést;

38. felszólítja az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét, hogy dolgozzon ki véleményt arról, hogy az Európai Unió Bíróságának a T-646/13. sz. ügyben hozott ítéletével összhangban hogyan lehet létrehozni a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek jogainak védelmére és előmozdítására szolgáló jogi eszközöket;

Kulturális jogok

39. hangsúlyozza, hogy a kulturális tevékenységek a nemzeti kisebbségek identitása megőrzésének alapvető területei, és hogy a kisebbségek hagyományainak megőrzése, valamint művészeti értékeiknek az anyanyelvükön történő kifejezésre juttatása fontos szereppel bír az európai sokszínűség fenntartásában; megjegyzi, hogy a kisebbségek kulturális örökségének fenntartása az EU és a tagállamok közös érdeke; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat a kisebbségek kulturális jogainak támogatására, javítására és előmozdítására;

2018. november 13., kedd

40. emlékeztet arra, hogy a „kultúra” fogalmának megértése rendkívül fontos ahhoz, hogy az ezzel kapcsolatos kisebbségi jogok hatáskörét meg lehessen határozni; megjegyzi, hogy tág értelemben véve a kultúra magában foglalja egy adott közösség minden tárgyi és szellemi tevékenységének és eredményének összességét, és azt, ami más kultúráktól megkülönbözteti; hangsúlyozza, hogy a kulturális jogoknak magukban kell foglalniuk a kulturális életben való részvétel jogát, a kultúra élvezésének jogát, a csoporthoz való tartozás megválasztásának jogát, a nyelvi jogokat és a kulturális és tudományos örökség védelmét;

41. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el a nemzeti és etnikai kisebbségek hozzájárulását az Unió kulturális örökségéhez, erősítsék meg a kisebbségek képviselőivel és a kisebbségekhez tartozó személyekkel folytatott párbeszédet, és határozzanak meg és hajtsanak végre összehangolt szakpolitikákat és fellépéseket a kisebbségi kultúrák megőrzésének és fejlesztésének fenntartható kezelésére; ösztönzi a tagállamokat, hogy nemzeti szinten garantálják a kulturális jogok védelmére vonatkozó gyakorlatok megfelelő fokú intézményesítését;

42. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a nemzeti és etnikai kisebbségek és a kisebbségekhez tartozó személyek bevonását és támogatását olyan tudás és készségek előmozdítása terén, amelyek szükségesek a kulturális örökség megőrzése, fenntartható kezelése és fejlesztése érdekében, és amelyeket tovább kell adni a jövő generációinak; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre és tartsanak fenn önálló kulturális alapokat a kisebbségekhez tartozó személyek számára, horizontális és vertikális szinten egyaránt, hogy biztosítsák a kisebbségi közösségek kulturális életének hatékony, átlátható és méltányos támogatását;

43. hangsúlyozza, hogy a média kiemelt szerepet játszik a kulturális és nyelvi jogok szempontjából; emlékeztet arra, hogy a közéletben, a gazdasági, társadalmi és kulturális életben való egyenlő és hatékony részvétel előfeltétele az, hogy valaki olyan nyelven kaphasson és tehessen közzé információkat és tartalmakat, illetve férhessen hozzá azokhoz, amelyet tökéletesen megért és beszél; e tekintetben megjegyzi, hogy különleges figyelmet kell fordítani a nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó, határ menti, vidéki és távoli területeken élő személyek igényeire; aggodalmának ad hangot a regionális és kisebbségi nyelveken publikáló vagy sugárzó médiaorgánumok alulfinanszírozottsága miatt; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő finanszírozást a kisebbségeket képviselő szervezeteknek és médiaorgánumoknak, hogy hozzájáruljanak a kisebbségek kulturális identitásának megőrzéséhez, valamint lehetővé tegyék, hogy azok megosszák véleményüket, nyelvüket és kultúrájukat a többséggel;

44. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák, hogy a média függetlenül működhessen, mozdítsák elő a kisebbségi nyelvek használatát a médiában, és vegyék figyelembe a nemzeti és etnikai kisebbségeket a médiaszolgáltatások engedélyezése során, beleértve a televízió- és rádiócsatornák odaítélését; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő forrásokat a kisebbségeket képviselő szervezetek számára, előmozdítva a kisebbségi csoportjukhoz való tartozás és az azzal való azonosulás érzését, valamint megismertetve a többséggel az identitásukat, nyelvüket, történelmüket és kultúrájukat;

45. emlékeztet a közmédia által az ilyen tartalom népszerűsítésében betöltött alapvető szerepre, különösen a helyi vagy regionális hatóságok demokratikus ellenőrzésével összefüggésben; ösztönzi a Bizottságot, hogy teremtse meg a jogi és szabályozási feltételeket az audiovizuális tartalmak szabad szolgáltatásának, adásának és vételének biztosításához azokon a területeken, ahol kisebbségek élnek, hogy anyanyelvükön nézhessenek és hallgathassanak ilyen tartalmakat azáltal, hogy ezeket határokon átnyúlóan lehessen közvetíteni területi alapú tartalomkorlátozás nélkül;

46. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy megfelelő eszközökkel biztosítsák, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatások ne tartalmazzanak a kisebbségekhez tartozó emberekkel szembeni erőszakra vagy gyűlöletre való semmilyen uszítást; rámutat arra, hogy a média fontos szerepet játszik a kisebbségi jogok megsértéséről szóló tudósításokban, és ha ezekről nem számolnak be, láthatatlanok maradnak azok a mindennapi realitások, amelyekkel a kisebbségek szembesülnek;

47. ösztönzi a tagállamokat, hogy tartózkodjanak olyan politikai és jogi aktusoktól, amelyek célja korlátozó intézkedések előírása, úgymint a feliratozási és/vagy fordítási kötelezettség, vagy a hivatalos nyelveken készült műsorokra előírt kötelező kvóta; ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy online felületeken is tegyék lehetővé és mozdítsák elő a regionális vagy kisebbségi nyelven működő médiát; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a nemzeti és etnikai kisebbségeket képviselő szervezetek és média megfelelő támogatását, tekintettel azok regionális sajátosságaira és szükségleteire;

48. felhívja a tagállamokat, hogy a kulturális örökség európai éve nyomán tulajdonítsanak fokozott jelentőséget kisebbségi kultúráiknak, támogatva történelmük és hagyományaik terjesztését, és biztosítva, hogy az érintett közösségek ne szigetelődjenek el;

49. hangsúlyozza, hogy a kulturális örökséggel kapcsolatos politikákat oly módon kell kidolgozni, hogy azok befogadó jellegűek és közösségi alapúak legyenek, és biztosítsák a részvételt az érintett kisebbségi közösségekkel folytatott konzultáció és párbeszéd segítségével;

Az oktatáshoz való jog

50. megállapítja, hogy az oktatás kulcsszerepet játszik a szocializációban és az identitás fejlődésében, és továbbra is a veszélyeztetett kisebbségi nyelvek felélesztésének és fenntartásának fő eszköze; hangsúlyozza, hogy minden, kisebbséghez tartozó személynek joga van ahhoz, hogy kisebbségi nyelven részesüljön oktatásban; hangsúlyozza, hogy az anyanyelvi oktatás folytonossága kulcsfontosságú a kulturális és nyelvi identitás megőrzése érdekében; rámutat, hogy a kisebbségi nyelveken való oktatás területén nincs egyetlen bevált módszer, amely megfelelő lenne az összes nemzeti és etnikai kisebbség számára; megjegyzi, hogy különös figyelmet kell fordítani a jelnyelvet használó emberekre;

51. emlékeztet arra, hogy az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménye a 14. cikkében javaslatot tesz arra, hogy az egyezmény részes államai – lehetőségeik szerint és az oktatási rendszerük keretein belül – törekedjenek arra, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek számára biztosítva legyen a lehetőség arra, hogy az érintett kisebbségi nyelvet tanulják vagy ezen a nyelven oktassák őket anélkül, hogy ez a hivatalos nyelv tanulását, vagy az azon a nyelven való tanítást veszélyeztetné;

52. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat azon további fellépéseikben, hogy megfelelő eszközöket teremtsenek a nemzeti és etnikai kisebbségek által beszélt nyelvek hivatalos használatának helyi és regionális szinten való előmozdítására és támogatására azokon a területeken, ahol e kisebbségek élnek, összhangban a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezmény és a Nyelvek Kartája elveivel, biztosítva, hogy a regionális és kisebbségi nyelvek használatának védelme és ösztönzése ne menjen a hivatalos nyelvek és azok elsajátítása kötelezettségének rovására;

53. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy egyes tagállamok még nem erősítették meg a Nyelvek Kartáját, és egyesek azok közül sem hajtják végre hatékonyan, amelyek megerősítették azt; csalódott amiatt, hogy egyes tagállamokban a meglévő jogokat vagy nem érvényesítik, vagy pedig nyíltan figyelmen kívül hagyják;

54. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemzetközi normákkal összhangban a nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó személyeknek garantált joguk és megfelelő lehetőségeik legyenek arra, hogy mind állami, mind pedig magán oktatási intézményekben kisebbségi nyelven részesüljenek oktatásban, valamint anyanyelvükön oktassák őket; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy megfelelő oktatáspolitikai intézkedéseket alakítsanak ki, és hajtsák végre azokat, amelyek a leginkább illeszkednek a nemzeti és etnikai kisebbségek igényeihez, többek között egyedi oktatási programokon vagy különleges tanterveken és tankönyveken keresztül; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy nyújtsanak támogatást a pedagógusképzésre a kisebbségi nyelveken történő hatékony oktatás biztosítása érdekében, és a kisebbségi nyelven oktatást nyújtó iskolák tantervének meghatározásakor az idegen nyelvek oktatása terén meglévő bevált gyakorlatokat építsék be a hivatalos nyelvek oktatásának módszertanába; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk mind a regionális vagy kisebbségi nyelvek, mind pedig a hivatalos nyelv oktatását a megfelelő módszerek felhasználásával;

55. ösztönzi a tagállamokat annak biztosítására, hogy azoknak, akik anyanyelvükként beszélnek egy regionális vagy kisebbségi nyelvet, lehetőségük legyen megfelelően megtanulni a hivatalos nyelvet, beépítve az idegen vagy második nyelvek tanítása során kialakított bevált gyakorlatokat az állam hivatalos nyelvének tanítására elfogadott módszertani megközelítésbe;

56. hangsúlyozza, hogy a kisebbségekhez tartozóknak is el kell sajátítaniuk a többségi társadalom nyelvét, történelmét és kultúráját, és a többségi társadalomba tartozó diákoknak, ahogy a szélesebb nyilvánosságnak is, meg kell ismerniük a kisebbségek történelmét és kultúráját, és lehetőséget kell kapniuk arra, hogy kisebbségi nyelveket tanuljanak;

2018. november 13., kedd

57. ösztönzi a tagállamokat olyan tankönyvek kiadásának előmozdítására, amelyek megfelelnek a regionális vagy kisebbségi nyelveket beszélők által támasztott követelményeknek, illetve, amennyiben erre nem lenne lehetőség, segítsék elő olyan tankönyvek használatát, amelyeket más országok adtak ki az adott nyelveken, az érintett nyelveket használó országok oktatási szabályozó szerveivel együttműködve;

58. hangsúlyozza az anyanyelven folyó felsőoktatás és az olyan szakértők képzésének fontosságát, akik ismerik a sajátos terminológiát, különösen azokban a régiókban, ahol sokan beszélik az adott nyelvet; kiemeli az orvosok kisebbségi nyelveken való oktatásának kritikus fontosságát;

59. ösztönzi a tagállamok kormányait, hogy vonják be a kisebbségek képviselőit az oktatási rendszerrel kapcsolatos döntéshozatalba;

60. ösztönzi a tagállamokat, hogy határozzanak meg preferenciális küszöbértéket a regionális vagy kisebbségi nyelvek tanulása terén, az oktatás egyenlőségének biztosítása érdekében; ösztönzi a tagállamokat és a Bizottságot a nemzeti vagy etnikai kisebbségekhez tartozó, az adott kisebbségek által jelentős számban lakott területeken, többek között vidéki területeken vagy elszórt településeken élő személyek azon jogának előmozdítására, hogy kisebbségi nyelven, azaz az anyanyelvükön részesüljenek oktatásban, ha erre megfelelő igény van; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az oktatási reformok és politikák ne korlátozzák a kisebbségi nyelven történő oktatáshoz való jogot;

61. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat annak előmozdítására, hogy az oktatási rendszerekben vertikális szinten integrált támogatás álljon a kisebbségi és regionális nyelvek rendelkezésére, különösképpen azáltal, hogy a tagállami oktatási minisztériumokban és a Bizottságon belül olyan osztályokat hoznak létre, amelyek feladata a kisebbségi és a regionális nyelvek oktatásának belefoglalása az iskolai tantervekbe; ösztönzi a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a kisebbségi nyelvek folyamatos tanulásának lehetőségét az iskola-előkészítő oktatás szintjétől a felsőoktatásig;

62. hangsúlyozza, hogy a tanárok képzése és a jó minőségű tankönyvekhez és oktatási anyagokhoz való hozzáférés alapvető előfeltétele a diákok számára nyújtott színvonalas oktatás biztosításának; úgy véli, hogy a tanterveknek, oktatási anyagoknak és történelemkönyveknek méltányos, pontos és tájékoztató jellegű képet kell adniuk a társadalmakról és a kisebbségi csoportok kultúrájáról; megjegyzi, hogy a kisebbségi nyelveken folyó oktatás egyik széles körben elismert és orvosolandó problémája az, hogy nem áll rendelkezésre elegendő magas színvonalú oktatási segédanyag és kisebbségi nyelveken oktató szakképzett tanár; megjegyzi, hogy a történelem többdimenziós tanítását kell előírni az összes iskolában, függetlenül attól, hogy kisebbségi vagy többségi közösségekről van szó; megjegyzi a tanárképzés fejlesztésének fontosságát, hogy az illeszkedjen a különböző szinteken és iskolatípusokban felmerülő tanítási igényekhez;

63. hangsúlyozza, hogy a kisebbségi nyelvek tanítása hozzájárul a többség és a kisebbségek közötti kölcsönös megértéshez, és közelebb hozza egymáshoz a közösségeket; ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzanak pozitív intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák a kisebbségek megfelelő képviseletét az oktatásban, valamint a nemzeti, regionális és önkormányzati szintű közigazgatásban és végrehajtó ügynökségekben;

64. ösztönzi a Bizottságot, hogy erősítse az európai regionális és kisebbségi nyelveken folyó oktatással kapcsolatos tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjére összpontosító programok támogatását; felszólítja az EU-t és a Bizottságot, hogy helyezzenek nagyobb hangsúlyt a regionális és kisebbségi nyelvekre az Erasmus+, a Kreatív Európa és az Európa a polgárokért programok következő generációjában az új többéves pénzügyi kereten belül;

65. őszinte sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes uniós tagállamokban a kisebbségekhez tartozó diákok nem az általános oktatási rendszer intézményeiben tanulnak, hanem külön iskolákban helyezik el őket azzal az indokkal, hogy nem értik megfelelően az oktatási nyelvet; emlékeztet arra, hogy a kisebbségi nyelven történő oktatást, illetve egy adott kisebbséghez való tartozást nem szabad mentségül használni a gyermekek identitás alapján történő szegregálására; felszólítja a tagállamokat, hogy hagyjanak fel az ilyen szegregációval, és hozzanak megfelelő intézkedéseket, lehetővé téve e diákok számára az általános oktatási rendszer intézményeiben való tanulást; ösztönzi a tagállamokat arra, hogy mérlegeljék az alapvető emberi jogi és kisebbségi jogi témák belefoglalását különösen az iskolai tantervekbe, a kulturális sokszínűség és tolerancia oktatáson keresztül történő előmozdításának eszközeként;

Nyelvi jogok

66. megállapítja, hogy a nyelv a kisebbségek kulturális identitásának és emberi jogainak alapvető eleme; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a kisebbségi nyelvek magán- és közterületeken való, megkülönböztetés nélküli használatának jogát azokon a területeken, ahol jelentős számú, kisebbségekhez tartozó személy él, annak biztosítására, hogy a nyelveket át lehessen adni egyik nemzedékről a másikra, valamint az Unión belüli nyelvi sokféleség megvédésére; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg azon tervét, amely szerint a nyelvi alapon történő megkülönböztetés elleni küzdelem potenciális eszközeként előmozdítja a regionális nyelvek tanítását és használatát az Unión belül, és támogatja a nyelvi sokféleséget; emlékeztet arra, hogy a kölcsönös megértés és elismerés előmozdításának egyik módja az, ha elősegítik a kisebbségi nyelvek ismeretét azon emberek körében, akik nem tagjai az érintett kisebbségnek;

67. hangsúlyozza, hogy a Parlament a kihalástól fenyegetett európai nyelvekről és az Európai Unión belüli nyelvi sokféleségről szóló, 2013. szeptember 11-i állásfoglalásában ([1]) emlékeztetett arra, hogy a Bizottságnak figyelmet kell fordítania arra, hogy néhány tagállam és régió politikájával veszélybe sodorja a határain belüli nyelvek túlélését, még ha e nyelvek európai szinten nincsenek is veszélyben; kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az érintett nyelvek gyakorlását hátráltató közigazgatási és jogi akadályokat;

68. megjegyzi, hogy a 24 hivatalos nyelve mellett az EU 60 további nyelvnek is otthont ad, amelyek szintén részét képezik kulturális és nyelvi örökségének, és amelyeket bizonyos régiókban vagy bizonyos csoportok beszélnek (összesen 40 millióan); megállapítja, hogy az Európai Unió többnyelvűsége a nemzetközi szervezetek szintjén egyedülálló; megjegyzi, hogy a többnyelvűséget szentesíti az Európai Unió Alapjogi Chartája, amely kötelezi az EU-t a nyelvi sokféleség tiszteletben tartására és Európa gazdag nyelvi és kulturális örökségének támogatására a nyelvtanulás és a nyelvi sokféleség előmozdítása révén;

69. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a közigazgatási hatóságok és közszolgálati szervezetek tekintetében tegyék lehetővé és mozdítsák elő a regionális vagy kisebbségi nyelvek gyakorlati alkalmazását, az arányosság elvével összhangban, például egyrészről a magánszemélyek és szervezetek, másrészről pedig az állami hatóságok közötti kapcsolatokban; ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyék elérhetővé az információkat és az állami szolgáltatásokat e nyelveken, többek között az interneten is, azokon a területeken, ahol jelentős számban élnek nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó személyek;

70. ösztönzi a tagállamokat, hogy segítsék elő a kisebbségi és regionális nyelvekhez való hozzáférést fordítások, szinkronizálás és feliratozások támogatása által, illetve helyes és megkülönböztetésmentes adminisztratív, kereskedelmi, gazdasági, társadalmi, műszaki és jogi terminológia kodifikálásával;

71. ösztönzi a helyi hatóságokat az érintett területeken a regionális és kisebbségi nyelvek használatának biztosítására; ösztönzi a tagállamokat a nemzeti szinten már meglévő bevált gyakorlatok iránymutatásként való alkalmazására;

72. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a regionális vagy kisebbségi nyelvek használatát helyi és regionális szinten; e célt szem előtt tartva tevékenyen ösztönzi a helyi hatóságokat az érintett nyelvek gyakorlatban történő használatának biztosítására;

73. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a jelentős számban nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek által lakott területeken a biztonsági jelzések és címkézések, a fontos kötelező utasítások és a polgárok számára fontos nyilvános bejelentések – akár a hatóságok, akár a magánszektor által –, továbbá a helységnevek és topográfiai megnevezések helyesen szerepeljenek és elérhetők legyenek az adott régióban általánosan használt nyelveken, beleértve a városi területekre való behajtást vagy azok elhagyását jelölő táblákat, illetve az összes egyéb, információt szolgáltató útjelző táblát;

74. megjegyzi, hogy a regionális és kisebbségi nyelvek képi megjelenítése – útjelző táblák, utcanevek, igazgatási, állami és kereskedelmi intézetek neve stb. – alapvető a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak előmozdítása és védelme szempontjából, mivel tükrözi és elősegíti a regionális és kisebbségi nyelvek elengedhetetlen használatát, arra ösztönözve a nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó személyeket, hogy használják, megőrizzék és fejlesszék sajátos nyelvi identitásukat és nyelvi jogaikat, kifejezzék etnikailag sokszínű helyi identitásukat, és erősítsék hovatartozásuk érzését mint egy helyi vagy regionális közösségben élő csoport tagjai;

([1]) HL C 93., 2016.3.9., 52. o.

2018. november 13., kedd

75. felszólítja a tagállamokat, hogy ne alkalmazzák, illetve töröljék el azokat a gyakorlatokat, amelyek gátolják, hogy a kisebbségek hozzáférjenek az adott országban gyakorolt szakmák teljes köréhez; felszólítja a tagállamokat, hogy garantálják a jogi és igazságügyi szolgáltatásokhoz való megfelelő hozzáférést; hangsúlyozza, hogy a kisebbségek képviselőit kifejezetten tájékoztatni kell a nemzeti jog alapján abban az esetben követendő eljárásról is, ha megsértették egy nemzeti kisebbséghez tartozó személyekként őket megillető jogaikat;

76. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy minden nemzeti kisebbséghez tartozó személynek joga van a kisebbségi nyelven használni vezetéknevét és keresztnevét, és jogosult ezeket hivatalosan elismertetni az EU-n belüli szabad mozgással összefüggésben is,

77. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket az olyan igazgatási és pénzügyi akadályok megszüntetésére, amelyek meggátolhatják a nyelvi sokszínűséget európai és nemzeti szinten, és akadályozhatják a nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó személyek nyelvi jogainak gyakorlását és végrehajtását; sürgeti a tagállamokat, hogy vessenek véget a nyelvi szempontból megkülönböztető gyakorlatoknak;

Következtetés

78. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozza ki a kisebbségek védelmére vonatkozó uniós minimumszabályok közös keretét; ajánlja, hogy ez a keret tartalmazzon rendszeres jelentéstétellel járó részcélokat, és legalább az alábbiakra terjedjen ki:

— a tagállami bevált gyakorlatokat tükröző iránymutatások készítése a kisebbségi jogok védelmével foglalkozó különböző érdekeltek bevonásával;

— bizottsági ajánlás, figyelembe véve a meglévő nemzeti intézkedéseket, a szubszidiaritást és az arányosságot;

— megfelelő hatásvizsgálatot követően, a tagállamokra alkalmazandó szubszidiaritás és arányosság elveivel összhangban és a fent említett pontok alapján irányelvre irányuló jogalkotási javaslat az EU-ban a kisebbségek védelmére vonatkozó minimumszabályokról, egyértelmű hivatkozási pontokkal és szankciókkal;

79. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a keret tartalmazza az adatgyűjtést és terepmunkán alapuló, pénzügyi és minőségi szemléletű nyomonkövetési és jelentéstételi módszereket, mivel ezek az elemek erősítik a hatékony, tényeken alapuló szakpolitikákat, és hozzájárulhatnak az elfogadott stratégiák, fellépések és intézkedések hatékonyságának javításához;

o

o o

80. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének, a tagállamok és tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek, az EBESZ-nek, az OECD-nek, az Európa Tanácsnak és az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0448

Digitalizáció a fejlődésért: a szegénység csökkentése technológia segítségével

Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása a fejlődést szolgáló digitalizációról: a szegénység csökkentése a technológia segítségével (2018/2083(INI))

(2020/C 363/04)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 208., 209., 210., 211. és 214. cikkére,

— tekintettel az ENSZ fenntartható fejlődésről szóló csúcstalálkozójára, valamint az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott, „Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend" című záródokumentumra és a 17 fenntartható fejlesztési célra,

— tekintettel az „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk" című, 2017. májusban elfogadott, a fejlesztési politikára vonatkozó európai konszenzusra ([1]),

— tekintettel a Bizottság „A mindenki számára előnyös kereskedelem: A felelősebb kereskedelem- és beruházáspolitika felé" című, 2015. október 14-i közleményére (COM(2015)0497),

— tekintettel a Bizottságnak a Digital4Development: mainstreaming digital technologies and services into EU Development Policy (Digitalizálva fejlesztés: a digitális technológiák és szolgáltatások beemelése az uniós fejlesztéspolitikába) című, 2017. május 2-i szolgálati munkadokumentumára (SWD(2017)0157),

— tekintettel a 2015. májusban elfogadott európai digitális egységes piaci stratégiára,

— tekintettel az európai külső beruházási tervre,

— tekintettel az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának megküldött, „A mindenki számára előnyös kereskedelem – Progresszív kereskedelempolitika kialakítása a globalizáció előnyünkre fordítása érdekében" elnevezésű kereskedelempolitikai stratégia végrehajtásáról szóló bizottsági jelentésre (COM(2017)0491);

— tekintettel „A digitális kereskedelmi stratégia felé" című, 2017. december 12-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a „Felkészülés a humanitárius csúcstalálkozóra: a humanitárius segítségnyújtás előtt álló kihívások és lehetőségek" című, 2015. december 16-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel „A magánszektor meghatározóbb szerepe a fejlődő országok inkluzív és fenntartható növekedésének elérése érdekében" című, 2014. május 13-i bizottsági közleményre (COM(2014)0263),

— tekintettel a „Digitalizálva fejlesztésről" szóló, 2017. novemberi tanácsi következtetésekre,

— tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) 11. miniszteri konferenciájára, amelyet Buenos Airesben, Argentínában 2017. december 10. és 13. között tartottak meg,

— tekintettel az ENSZ Nemzetközi Távközlési Egyesületének a fejlődő országokat támogató kezdeményezéseire (ITU-D),

— tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet információtechnológiai megállapodására (ITA),

— tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által a digitális gazdaságról Cancúnban tett 2016. évi miniszteri nyilatkozatra,

([1]) HL C 210., 2017.6.30., 1. o.
([2]) HL C 369., 2018.10.11., 22. o.
([3]) HL C 399., 2017.11.24., 106. o.

2018. november 13., kedd

— tekintettel a G7-ek IKT-minisztereinek a 2016. április 29-i és 30-i takamacui (Japán) találkozón kiadott közös nyilatkozatára,

— tekintettel az ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferenciájának (UNCTED) „e-kereskedelem mindenkinek” elnevezésű kezdeményezésére,

— tekintettel a fogyatékossággal élők jogairól szóló egyezményre és választható jegyzőkönyvére (A/RES/61/106),

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére (A8-0338/2018),

A. mivel a fejlesztési politikára vonatkozó 2017. évi európai konszenzus kiemeli az információs és kommunikációs technológiák mint az inkluzív növekedést és a fenntartható fejlődést előmozdító eszközök fontosságát;

B. mivel a Bizottság „Digitalizálva fejlesztés” stratégiája (D4D) magában foglalja a gazdasági növekedést és az emberi jogokat, az egészségügyet, az oktatást, a mezőgazdaságot és az élelmezésbiztonságot, az alapvető infrastruktúrát, a vízellátást és a megfelelő higiénés körülményeket, a kormányzást, a szociális védelmet és a nemekkel és a környezettel kapcsolatos horizontális célkitűzéseket;

C. mivel a digitális technológiák lehetőséget kínálnak a fenntarthatóság és a környezetvédelem biztosítására; mivel azonban a digitális berendezések előállítása során egyes olyan ritkaföldfémeket használnak fel, amelyek nemigen hasznosíthatók újra, és amelyekből kevés a hozzáférhető tartalék, valamint az elektronikus és elektromos hulladék kihívást jelent a környezet és az egészség szempontjából; mivel az az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) és az INTERPOL közös tanulmánya szerint ([1]) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékai a környezeti bűnözés kiemelt területét jelentik;

D. mivel a fejlesztést célzó személyazonosítás globális adattárának (ID4D, Világbank) 2017. évi frissítésében foglalt becslések szerint világszerte 1,1 milliárd személy nem tudja hivatalosan igazolni személyazonosságát, és többek között születési anyakönyvi kivonata sincsen, e személyek 78 %-a pedig Szubszaharai-Afrikában és Ázsiában él; mivel ez a 16.9. fenntartható fejlesztési cél megvalósításának jelentős akadálya, továbbá szerepet játszik annak megakadályozásában is, hogy e személyek a digitális környezet szereplői lehessenek és annak előnyeit kihasználhassák;

E. mivel a fenntartható fejlesztési célok kifejezetten említik a digitális technológiákat öt cél kapcsán (az oktatásra vonatkozó 4., a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 5., a tisztességes munkára és gazdasági növekedésre vonatkozó 8., az iparra, innovációra és infrastruktúrára vonatkozó 9. és a partnerségekre vonatkozó 17. fenntartható fejlesztési cél);

F. mivel a fenntartható fejlesztési célok hangsúlyozzák, hogy a fejlődés előmozdításához nélkülözhetetlen 2020-ig egyetemes és megfizethető hozzáférést biztosítani az internethez a legkevésbé fejlett országok lakosainak, mivel a digitális gazdaság fejlődése lehet a tisztességes munkahelyek és az inkluzív növekedés, az exportmennyiségek növekedésének és az export diverzifikálásának a mozgatórugója;

G. mivel az UNCTAD szerint a digitalizáció egyre inkább teret ad a monopóliumoknak, és új kihívásokat teremt mind a fejlődő, mind a fejlett országok trösztellenes és versenypolitikái számára ([2]);

H. mivel az információs társadalmi csúcstalálkozó ([3]) eredményei végrehajtásának általános áttekintésében az ENSZ Közgyűlése elkötelezte magát az IKT-ban rejlő potenciál kiaknázása mellett a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend céljainak, valamint más, nemzetközileg elfogadott fejlesztési céloknak az elérése érdekében, megjegyezve, hogy az információs és kommunikációs technológiák felgyorsíthatják az előrehaladást mind a 17 fenntartható fejlesztési cél tekintetében;

([1]) Az UNEP és az INTERPOL tanulmánya: „The Rise of Environmental Crime: a Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development and Security” (A környezeti bűnözés terjedése: Növekvő fenyegetés a természeti erőforrásokra, a békére, a fejlődésre és a biztonságra nézve, 2016).

([2]) UNCTAD, „South-South Digital Cooperation for Industrialisation: A Regional Integreation Agenda” (Dél–dél digitális együttműködés az iparosításért: regionális integrációs menetrend, 2017).

([3]) Az ENSZ-közgyűlés GA/RES/70/125. sz. számú határozata.

I. mivel a hálózati összekapcsoltság továbbra is kihívást jelent, és annak hiánya áll az IKT-khoz való hozzáférés, valamint azok használata terén tapasztalható digitális szakadék hátterében;

J. mivel a digitális gazdaság terjedésének sebessége, valamint a fejlődő országok digitális gazdaságában a biztonságos nemzeti politika, szabályozás és fogyasztóvédelem kidolgozása terén meglévő jelentős hiányosságok egyaránt azt jelzik, hogy sürgősen fokozni kell a fejlődő országok, és különösen a legkevésbé fejlett országok kapacitásfejlesztését és a számukra nyújtott technikai segítségnyújtást;

K. mivel a digitális jártasság és készségek kulcsszerepet játszanak a társadalmi és személyi fejlődésben és előrelépésben, valamint a vállalkozás előmozdításában és az erős digitális gazdaságok létrehozásában;

L. mivel a digitalizációnak segítenie kell a humanitárius segítségnyújtás és ellenálló képesség, a katasztrófakockázatok megelőzése és az átmeneti támogatás fejlesztését, összekapcsolva a humanitárius segélyt és a fejlesztési segélyt az instabil és konfliktus által érintett helyzetekben;

M. mivel a világ népességének több mint a fele még mindig offline, és lassan halad előre a 9. fenntartható fejlesztési cél megvalósítása, miszerint jelentősen növelni kell az IKT-khoz való hozzáférést és arra kell törekedni, hogy 2020-ig egyetemes és megfizethető hozzáférést biztosítsanak az internethez a legkevésbé fejlett országokban;

N. mivel a mobilszolgáltatások hatalmas növekedést mutatnak világszerte, és a mobilhasználók száma mára meghaladja a villamos energiához, a megfelelő higiénés körülményekhez és a tiszta vízhez hozzáférő emberek számát;

O. mivel a humanitárius innovációnak összhangban kell állnia a humanitárius elvekkel (emberiesség, pártatlanság, semlegesség és függetlenség) és a méltóság elvével;

P. mivel a humanitárius innováció céljának a fogadó lakosság jogai, méltósága és képességei előmozdításának kell lennie, és lehetővé kell tenni a válságtól sújtott közösségek valamennyi tagja számára, hogy élvezhessék az innováció előnyeit, a felhasználás megkülönböztetésen alapuló akadályaitól mentesen;

Q. mivel a kockázatelemzést és a kockázatenyhítést a gondatlan károkozás, többek között a magánélettel és az adatbiztonsággal kapcsolatos, valamint a helyi gazdaságokra ható károk megelőzésére kell alkalmazni;

R. mivel a kísérletezésre, a tesztelésekre és a próbaüzemekre a nemzetközileg elismert etikai normákkal összhangban kell sort keríteni;

Támogatni kell a fejlődő országok digitális átállását

1. tudomásul veszi a Bizottság D4D (Digitalizálva fejlesztés) stratégiáját, amennyiben érvényesíti a digitális technológiákat az Unió fejlesztési politikájában, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlesztési célok megvalósításához; ragaszkodik továbbá ahhoz, hogy fontos a fenntartható fejlesztési célokra összpontosító digitalizáció bővítése; emlékeztet arra, hogy a digitális forradalom a társadalmakat új kihívások egész sorozatával állítja szembe, ami kockázatokat és lehetőségeket is hordoz;

2. megismétli, hogy a digitális technológiában és szolgáltatásokban hatalmas lehetőség rejlik a fenntartható fejlesztési célok megvalósítása szempontjából, amennyiben fellépnek annak érdekében, hogy eredményesen kezeljék a technológiák zavaró hatásait, például a munkahelyek foglalkoztathatóságra hatással lévő automatizálását, a digitális kirekesztést és az egyenlőtlenséget, a kiberbiztonságot, valamint az adatvédelmi és szabályozási kérdéseket; emlékeztet arra, hogy mindennemű digitális stratégiának összhangban kell lennie a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrenddel, nevezetesen a minőségi oktatásra irányuló 4., a nemek közötti egyenlőség elérésére és a nők és lányok önrendelkezésének biztosítására irányuló 5., a tisztességes munkára és gazdasági növekedésre irányuló 8. és az iparra, innovációra és infrastruktúrára irányuló 9. fenntartható fejlesztési céllal, valamint hozzá kell járulnia azok megvalósításához; emlékeztet, hogy ha 2030-ig el akarjuk érni a fenntartható fejlesztési célokat, meg kell erősíteni a kormányzati, a tudományos, a gazdasági és a civil társadalmi szereplők közötti globális, nemzeti, regionális és helyi partnerséget;

2018. november 13., kedd

3. hangsúlyozza, hogy az internet növekvő elterjedtsége ellenére számos fejlődő ország és feltörekvő gazdaság továbbra sem tudja kiaknázni a digitalizáció előnyeit, sokan még mindig nem férnek hozzá az információs és kommunikációs technológiákhoz, és nagy különbségek vannak az egyes országok, valamint a városi és vidéki területek között; emlékeztet azonban arra, hogy a digitális technológia továbbra is csak eszköz és nem cél, valamint arra, hogy pénzügyi megszorításokra való tekintettel a fenntartható fejlesztési célok leghatékonyabb elérési eszközeinek kell elsőbbséget élveznie, és hogy egyes országokban – bár a digitalizáció hasznos lehet – még mindig az alapvető emberi szükségletek kielégítését kell biztosítani, nevezetesen az élelemhez, az energiához, a vízhez és a higiéniához, az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés tekintetében, amint azt az ENSZ fenntartható fejlesztési célokról szóló 2017-es jelentése is kiemelte; úgy véli azonban, hogy a digitális technológia fejlesztésének feltételeit az infrastruktúra kialakításának pillanatától kezdve érvényesíteni kell, még akkor is, ha a digitalizáció csak egy második szakaszban valósul meg;

4. hangsúlyozza, hogy a digitális stratégiának teljes mértékben összhangban kell lennie a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvével, amely a fenntartható fejlesztési célok megvalósításának alapeleme; kiemeli, hogy az internetkapcsolathoz és a megbízható és a nemzetközi szabványoknak megfelelő, az online termékek és szolgáltatások fogyasztóit védő jogszabályokkal, a szellemi tulajdonjogokkal, a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokkal, az elektronikus kereskedelemnek megfelelő adó- és vámjogszabályokkal összhangban lévő digitális fizetési módszerekhez való hozzáférés döntő fontosságú a digitális kereskedelem, a fenntartható fejlődés és az inkluzív növekedés lehetővé tétele szempontjából; megállapítja e tekintetben, hogy a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás képes lehet arra, hogy a fejlődő országokban támogassa a digitális kezdeményezéseket a határokon átnyúló kereskedelem előmozdítása érdekében;

5. kéri egy cselekvési terv kidolgozását a humanitárius segítségnyújtás technikai innovációja érdekében, hogy biztosítható legyen azon jogi és etikai elveknek való megfelelés, amelyeket többek között a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzus – „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” és „Világunk átalakítása: a 2030-ig tartó időszakra szóló fenntartható fejlesztési menetrend” című dokumentumok határoznak meg;

6. hangsúlyozza, hogy a humanitárius innováció minden szempontjával kapcsolatban értékelést és nyomon követést kell végezni, ideértve az innovációs folyamat elsődleges és másodlagos hatásainak értékelését is; hangsúlyozza, hogy a humanitárius innovációval és digitalizációval kapcsolatos projektek megkezdése előtt etikai felülvizsgálatot és kockázatelemzést kell végezni, és hogy ezekbe lehetőség szerint külső vagy harmadik szakértő feleket is be kell vonni;

7. kéri az uniós külső fellépésben az európai digitális egységes piaci stratégiában foglalt elvek végrehajtását az uniós partnerek szabályozási keretének nyújtott támogatás útján;

8. a 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretből történő megfelelő finanszírozásra szólít fel a digitális technológiáknak a fejlesztési politika valamennyi aspektusában történő érvényesítése érdekében;

9. megállapítja, hogy a digitális technológia fejlődő országokban történt bevezetése gyakran megelőzte az olyan állami intézmények, jogi szabályozás és egyéb mechanizmusok létrehozását, amelyek segíthetnének a felmerülő új kihívások kezelésében, konkrétan a kiberbiztonság tekintetében; hangsúlyozza, hogy el kell mélyíteni a kutatók és innovátorok interregionális együttműködését, ösztönözve a kutatási és fejlesztési tevékenységeket, amelyek elősegítik a tudományos fejlődést, valamint a technológia és a know-how átadását; felszólít arra, hogy a Cotonoui Megállapodást követő megállapodásban szánjanak kiemelt szerepet a digitalizációnak mint az inkluzív és fenntartható fejlődést előmozdító eszköznek a tárgyalási irányelveknek megfelelően;

10. további közös fellépésekre szólít fel a digitális infrastruktúrával kapcsolatos együttműködés területén, ez ugyanis az Unió és a regionális szervezetek, konkrétan az Afrikai Unió közötti partnerség egyik fő tevékenységévé kell, hogy váljon; rámutat arra, hogy fontos technikai segítséget nyújtani és átadni a szakértelmet olyan intézmények számára, amelyek nemzeti, regionális és kontinentális szinten digitális stratégiákat dolgoznak ki;

11. kéri, hogy a digitalizációt szerepeltessék az uniós tagállamok nemzeti fejlesztési stratégiáiban;

12. összehangoltabb és holisztikusabb ágazatközi erőfeszítésre szólítja fel a nemzetközi közösséget, többek között a nem állami szereplőket, például a civil társadalom, a harmadik szektor, a magánvállalkozások és a tudományos élet képviselőit, annak biztosítása érdekében, hogy a digitálisabb gazdaság felé történő elmozdulás során senki ne maradjon le és ez az elmozdulás hozzájáruljon az ENSZ fenntartható fejlesztési menetrendjének megvalósításához, garantálva a digitális technológiákhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést minden gazdasági szereplő és polgár számára, elkerülve továbbá a túlságosan eltérő megközelítéseket, amelyek összeegyeztethetetlenséget, átfedéseket vagy hiányosságokat okozhatnak a jogszabályokban; kéri az EU, az uniós tagállamok és más érintett szereplők közötti politikai kapcsolódás javítását az összehangoltság és a kiegészítő jelleg erősítése és a szinergiák megteremtése érdekében;

13. rámutat arra, hogy a technológia, a mesterséges intelligencia és az automatizálás máris felvált bizonyos alacsony és közepes képzettséget igénylő munkahelyeket; felszólítja a Bizottságot, hogy mozdítsa elő a fenntartható fejlesztési célokra összpontosító digitalizációt, és hangsúlyozza, hogy az állami finanszírozású szociális védelmi minimum elengedhetetlen a szóban forgó új technológiák bizonyos zavaró hatásainak a kezeléséhez a globális munkaerőpiacok és a nemzetközi munkamegosztás elsősorban a fejlődő országok alacsonyan képzett munkavállalóit sújtó változásai ellensúlyozásának érdekében;

14. felszólítja a magánszektort, hogy a technológia és az innováció, a szakértelem, a beruházások, a kockázatkezelés, a fenntartható üzleti modellek és növekedés révén felelősen járuljon hozzá a digitalizálva fejlesztéshez, aminek a nyersanyagok felhasználásának megelőzésére, csökkentésére, a termékek javítására, a nyersanyagok újrafeldolgozásra és újrahasznosítására is ki kell terjednie;

15. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a fejlődő országok kevesebb mint a fele rendelkezik adatvédelmi szabályozással, és arra ösztönzi az EU-t, hogy nyújtson technikai segítséget az illetékes hatóságok számára az ilyen jogszabályok meghatározásában, különös tekintettel saját tapasztalataira és saját jogszabályaira, amelyeket nemzetközileg modellértékűnek ismernek el ezen a területen; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni azon költségeket, amelyek a jogszabályok betartása folytán merülnek fel, különösen a kkv-k esetében; megállapítja, hogy a digitális technológia határokon átnyúló dimenziója miatt el kell kerülni, hogy az adatvédelmi jogszabályok túlságosan eltérőek legyenek, mivel az összeegyeztethetetlenséghez vezetne;

16. felszólít az adatok és statisztikák helyi, regionális és globális szinten, valamennyi érdekelt fél általi gyűjtésére, kezelésére, elemzésére és terjesztésére, a vonatkozó nemzetközi szabványokkal és eszközökkel összhangban lévő magas szintű adatvédelem biztosítása céljából, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend céljainak megvalósítása érdekében; megjegyzi, hogy az időben történő és pontos adatgyűjtés biztosítja a végrehajtás megfelelő nyomon követését, szükség esetén a politikák és beavatkozások kiigazítását, valamint eredményeik és hatásuk értékelését; emlékeztet ugyanakkor arra, hogy bár az „adatforradalom" megkönnyíti, meggyorsítja és olcsóbbá teszi a sokféle forrásból származó adatok előállítását és elemzését, jelentős biztonsági és adatvédelmi kihívásokat is támaszt; hangsúlyozza ezért, hogy a fejlődő országokban végzett adatgyűjtéssel kapcsolatos innovációk nem helyettesíthetik, csak kiegészíthetik a hivatalos statisztikákat;

17. sajnálatát fejezi ki a valamennyi országban meglévő, a nemen, a földrajzi elhelyezkedésen, a koron, a jövedelmen, az etnikai hovatartozáson és az egészségi állapoton vagy a fogyatékosságon alapuló digitális szakadék miatt; ezért határozottan kéri, hogy a nemzetközi fejlesztési együttműködés a hátrányos vagy kiszolgáltatott helyzetű személyek nagyobb mértékű segítésére és bevonására törekedjen, ugyanakkor előmozdítva a digitális eszközök felelős használatát és a lehetséges kockázatokkal kapcsolatos kellő tudatosságot; felhív a helyi igényekhez igazított innováció és a tudásalapú gazdaságra való átállás támogatására;

18. fokozott erőfeszítéseket szorgalmaz ezért a digitális kirekesztés problémájának kezelésére az alapvető digitális készségekkel kapcsolatos oktatás és képzés, valamint a részvételen alapuló módszerek végrehajtása során az IKT-k megfelelő használatának és a digitális eszközök alkalmazásának előmozdítását célzó kezdeményezések révén, az életkorral, a személyes helyzettel és a háttérrel összhangban, ideértve az időseket és a fogyatékossággal élő személyeket; megjegyzi, hogy a nemzetközi fejlesztési együttműködés a digitális technológiákra támaszkodhatna a hátrányos helyzetű csoportok jobb integrációja érdekében, feltéve, hogy ezek hozzáférnek a digitális technológiákhoz; üdvözli az Afrikai Programozó Héthez hasonló kezdeményezéseket, amelyek hozzájárulnak a fiatal afrikai nemzedék önrendelkezéséhez a digitális jártasság előmozdítása útján; hangsúlyozza az elektronikus tanulás és a távoktatás jelentőségét távoli területek és mindenféle életkorú személyek elérésében;

2018. november 13., kedd

19. felszólít a digitális jártasságnak a tantervbe – az általános iskolától az egyetemig – az oktatás valamennyi szintjén történő beépítésére a fejlődő országokban, az információhoz való jobb hozzáféréshez szükséges készségek elsajátítása céljából; úgy véli azonban, hogy az IKT-eszközök semmilyen esetben sem helyettesíthetik a valódi tanárokat és iskolákat, hanem az oktatáshoz való hozzáférés és az oktatás minősége javításának eszközeként kell ezeket alkalmazni; hangsúlyozza, hogy az új technológiák kulcsfontosságú eszközök az ismeretek terjesztése, a tanárképzés és az intézmények irányítása terén; továbbá kitart amellett, hogy több helyszíni képzési központra (többek között programozást oktató iskolákra) van szükség, a fejlesztők képzése és a digitális megoldások és alkalmazások létrehozásának ösztönzése érdekében, a helyi igényekkel és körülményekkel összhangban;

20. kiemeli, hogy a digitális szakadék áthidalása érdekében kiváló lefedettségű, megfizethető, megbízható és biztonságos infrastruktúrát kell kiépíteni és az ahhoz való hozzáférést biztosítani, különösen a vidéki és a távol eső területeken; megjegyzi, hogy a hálózati összekapcsoltságot gátoló fő okok között a szegénység és az alapvető szolgáltatások hiánya, emellett az alulfejlett földfelszíni hálózatok, a támogató politikák és szabályozási keretek hiánya, a digitális termékeket és szolgáltatásokat sújtó magas adók, a gyenge piaci verseny, valamint az energiahálózat hiánya szerepelnek;

21. aggodalmát fejezi ki a kevés szereplőtől, különösen a GAFA-tagoktól (Google, Apple, Facebook és Amazon) való technológiai függőség miatt, és felszólít alternatívák kidolgozására a verseny fokozása érdekében; megjegyzi, hogy ez a törekvés az EU és Afrika közötti partnerség tárgyát képezheti;

22. emlékeztet arra, hogy a fejlődő országok egyáltalán nem védettek a kibertámadásokkal szemben, és kiemeli, hogy a gazdasági, politikai és demokratikus stabilitás zavarának kockázata áll fenn, amennyiben a digitális biztonságot nem garantálják; felszólítja a digitálisan összekötött világ valamennyi szereplőjét, hogy vállaljon tevőleges felelősséget és tegyen konkrét kezdeményezéseket a kiberbiztonsággal kapcsolatos ismeretek és know-how terjesztése érdekében; rámutat arra, hogy a kiberbiztonsági fenyegetések mérséklése érdekében fontos a humán tőke minden szinten történő fejlesztése képzés, oktatás és szemléletformálás révén, megfelelő büntetőjogi és transznacionális keretrendszer létrehozása a kiberbűnözés elleni küzdelem érdekében, továbbá a nemzetközi fórumokon, például az OECD digitális biztonságért felelős világfórumán való részvétel;

23. emlékeztet azokra a lehetőségekre, amelyeket a digitalizáció a társadalmi befogadási szakadék, az információhoz való hozzáférés és a külső területeken a gazdasági peremhelyzet csökkentése területén kínál;

Digitalizáció: a fenntartható fejlődés eszköze

24. üdvözli az EU külső beruházási tervét, amely előmozdítja a helyi igényeket kielégítő, innovatív digitális megoldásokba történő beruházásokat, a pénzügyi integrációt és a tisztességes munkahelyek létrehozását; rámutat arra, hogy a digitális átállás fontos beruházási lehetőség, és hogy az európai és nemzetközi pénzügyi intézetekkel és a magánszektorral való együttműködésen alapulva a támogatásötvözés a pénzügyi erőforrások bevonásnak fontos eszközét képezheti;

25. felszólítja a Bizottságot, hogy indítson el új, kifejezetten a digitális infrastruktúra fejlesztésére, az e-kormányzás és a digitális készségek előmozdítására, a digitális gazdaság megerősítésére, valamint a fenntartható fejlesztési célokra irányuló startup-ökoszisztémák támogatására irányuló kezdeményezéseket, ideértve a mikro-, kis- és középvállalkozások (mkkv-k) finanszírozási lehetőségeit is, lehetővé téve számukra, hogy digitális úton kapcsolatba lépjenek a multinacionális vállalatokkal, és hozzáférjenek a globális értékláncokhoz;

26. felszólítja a Bizottságot, hogy a digitális technológiákat és szolgáltatásokat még erőteljesebben érvényesítse az uniós fejlesztéspolitikában, többek között a D4D (Digitalizálva fejlesztés) menetrendben foglaltak szerint; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a digitális technológiák felhasználását bizonyos szakpolitikai területeken, többek között az e-kormányzás, a mezőgazdaság, az oktatás, a vízgazdálkodás, az egészség és az energia terén;

27. felhívja a Bizottságot, hogy a fejlődő országokban növelje a digitális infrastruktúrába történő beruházást a jelentős digitális szakadék áthidalása érdekében, a fejlődést ténylegesen biztosító és elveken alapuló módon;

28. emlékeztet arra, hogy a fejlődő országokban az mkkv-k alkotják a vállalkozások többségét, és ezek alkalmazzák a feldolgozóipar és a szolgáltatási szektor munkavállalóinak többségét; emlékeztet arra, hogy a határokon átnyúló, jól szabályozott e-kereskedelem elősegítése közvetlen hatást gyakorolhat a megélhetés javítására, a magasabb életszínvonal előmozdítására és a foglalkoztatás, valamint a gazdasági fejlődés fellendítésére; megerősíti, hogy ezek az erőfeszítések hozzájárulhatnak a nemek közötti egyenlőséghez, mivel e vállalkozások közül soknak nők a tulajdonosai, illetve nők vezetik azokat; hangsúlyozza, hogy csökkenteni kell a vállalkozók – különösen a nők– előtt álló jogi, adminisztrációs és társadalmi akadályokat; felszólít arra, hogy a digitalizációt használják a vállalkozást célzó oktatás és kapacitásépítés előmozdítására is a fejlődő országokban, továbbá teremtsenek kedvező környezetet az induló innovatív vállalkozások számára;

29. hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni az olyan ásványi anyagok kereskedelmét, amelyek kitermelése fegyveres konfliktusokat finanszíroz, vagy amely kényszermunka eredménye; emlékeztet arra, hogy a koltán a legtöbb elektronikus eszköz (pl. az okostelefonok) alapvető nyersanyaga, és hogy a kiaknázása, kitermelése és illegális kereskedelme miatt kitört polgárháború, amely az afrikai Nagy Tavak régiójára, különösen a Kongói Demokratikus Köztársaságra terjedt ki, több mint 8 millió áldozatot követelt; felszólít a gyermekek kizsákmányolásának felszámolására a koltánbányákban és a koltán illegális kereskedelmének megszüntetésére, hogy a helyi lakosság javát szolgáló, megfelelő kitermelést és értékesítést lehessen megvalósítani;

30. rámutat, hogy a mezőgazdaság, mint az afrikai gazdaság legnagyobb ágazata, potenciálisan profitálhat a digitális technológiákból; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országokban a digitális platformok segítségével tájékoztatni lehet a mezőgazdasági termelőket a piaci árakról, és össze lehet kötni őket a potenciális vevőkkel, továbbá a termesztési módokkal és a piaci tendenciákkal kapcsolatos gyakorlati információkkal, időjárási információkkal, illetve a növény- és állatbetegségekkel kapcsolatos figyelmeztetésekkel és tanácsokkal lehet ellátni őket; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a mezőgazdaság egyre tudásintenzívebb és egyre inkább a csúcstechnológiára támaszkodik, a digitális mezőgazdaság emellett hatalmas társadalmi és környezeti zavarokat is okozhat a fejlődő országokban, mivel előfordulhat, hogy a legutóbbi technológiához való hozzáférés az exportpiacon tevékenykedő és mezőgazdasági árucikkekkel foglalkozó nagy és iparosodott üzemekre korlátozódik, ugyanakkor a tudás- és készséghiány tovább marginalizálhatja a fejlődő országok kisüzemi gazdaságait;

31. kitart amellett, hogy a fejlődő országok mezőgazdasága uniós finanszírozásának összhangban kell lennie a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a párizsi éghajlatváltozási megállapodás átalakító jellegével, a mezőgazdasági ismeretek, tudomány és technológia fejlesztési célú nemzetközi értékelésének (IAASTD) következtetéseivel és az élelemhez való jog kérdésével megbízott különleges ENSZ-előadó ajánlásaival; hangsúlyozza, hogy ennek keretében el kell ismerni a mezőgazdaság többfunkciós jellegét, és gyorsan át kell állni a vegyi anyagok intenzív használatán alapuló monokultúrás növénytermesztésről egy diverzifikált és fenntartható mezőgazdaságra, amely az agrár-ökológiai gazdálkodási gyakorlatokon, a helyi élelmiszerrendszerek megerősítésén és a kisüzemi termelésen alapul;

32. rámutat arra, hogy az IKT-eszközök használhatóak információterjesztésre, ami kulcsfontosságú lehet természeti és technológiai katasztrófák és vészhelyzetek esetén egyaránt, valamint instabil és konfliktus sújtotta területeken is; kiemeli, hogy a digitális technológiák lehetővé tehetik az alacsony jövedelmű közösségek és más, kiszolgáltatott helyzetben lévő közösségek számára, hogy hozzáférjenek minőségi alapvető szolgáltatásokhoz (mint például az egészségügy, az oktatás, az ivóvíz és a villamos energia), valamint a humanitárius segítségnyújtáshoz és egyéb állami és magánszolgáltatásokhoz; hangsúlyozza, hogy küzdeni kell az online félretájékoztatás (álhírek) ellen, és kiemeli, hogy konkrét programokra van szükség, amelyek a médiajártasságra mint a szóban forgó kihívások kezelésének eszközére összpontosítanak;

33. hangsúlyozza, hogy a technológiai innováció a humanitárius segítségnyújtás terén – különösen a kényszerű lakóhelyelhagyással kapcsolatosan – elsőbbséget élvez az emberek életébe stabilitást és méltóságot hozó, fenntartható megoldásokhoz való hozzájárulás szempontjából, és elősegítheti a humanitárius fejlesztési kapcsolatokat; üdvözli a humanitárius innovációt célzó olyan globális kezdeményezéseket, mint a Globális Szövetség a Humanitárius Innovációért (Global Alliance for Humanitarian Innovation, GAHI), a Humanitárius Innovációs Alap (Humanitarian Innovation Fund, HIF) és az ENSZ Globális Pulzus kezdeményezése, és felszólítja az EU-t, hogy mozdítsa elő a nyílt hozzáférésű adatokat, és határozottan támogassa a gyakorlati nyílt technológiákat létrehozó szoftverfejlesztők és -tervezők globális közösségeit a nemzetközi fejlesztési és humanitárius problémák megoldása érdekében;

2018. november 13., kedd

34. hangsúlyozza, hogy az olyan digitális technológiák, mint az SMS vagy a mobiltelefonos alkalmazások új eszközöket biztosítanak a fontos információk terjesztéséhez, melyeket a szegénységben, elszigeteltségben, illetve fogyatékossággal élők is használhatnak; tudomásul veszi a mobiltelefon-technológiában rejlő lehetőségeket, amely olyan előnyökkel járhat, mint a növekvő hálózati lefedettségnek köszönhető alacsonyabb hozzáférési költségek, a felhasználóbarát jelleg, valamint a hívások és a szöveges üzenetek csökkenő költsége; ugyanakkor rámutat arra, hogy a mobiltelefonok egészségügyi és környezeti kockázatokat hordoznak, különösen az ásványi erőforrások kitermelése és az elektronikus és elektromos hulladék mennyiségének növekedése miatt; hangsúlyozza, hogy a digitalizáció potenciálisan fejlesztheti és veszélyeztetheti is a demokráciát, és felhívja az EU-t, hogy megfelelően foglalkozzon ezekkel a kockázatokkal azáltal, hogy ellenőrzi a digitális technológiák nem megfelelő alkalmazását a technológiai innováció fejlesztési segélyben történő felhasználásának előmozdítása során, továbbá támogatja az internet irányítását;

35. hangsúlyozza a digitális gazdaság körüli fenntartható ökoszisztéma kiépítésének fontosságát a digitalizációhoz kapcsolódó ökológiai hatás csökkentése érdekében azáltal, hogy fejlesztik a források hatékony felhasználását a digitális és az energiaágazatban, nevezetesen a körforgásos gazdaság előnyben részesítésével; felhív a gyártók felelősségvállalásának külső beruházási terv általi támogatására, konkrétan az olyan kkv-k támogatásával, amelyek újrafelhasználási, javítási és felújítási tevékenységeket dolgoznak ki és üzleti tevékenységeikbe visszavételi rendszereket építenek be azzal a céllal, hogy kiküszöböljék az elektromos és elektronikai berendezésekben használt veszélyes alkotóelemeket; felszólít a fogyasztóknak az e-eszközök környezeti hatásaira vonatkozó ismereteinek bővítésére, valamint az elektromos és elektronikus berendezések gyártásával kapcsolatos üzleti felelősség hatékony kezelésére; hangsúlyozza, hogy támogatni kell az elektronikus és elektromos hulladékkal kapcsolatos statisztikákat és az elektronikus és elektromos hulladékra vonatkozó nemzeti stratégiákat a fejlődő országokban, hogy segíteni lehessen az e-hulladék termelésének minimalizálását, megakadályozható legyen az e-hulladék illegális lerakása és nem megfelelő kezelése, előmozdítható legyen az újrahasznosítás, továbbá hogy munkahelyeket teremthessenek a felújítási és újrahasznosítási ágazatban;

36. elismeri, hogy a digitális technológiák innovatív eszközöket biztosítanak az energetikai szektor számára az erőforrások felhasználásának optimalizálása céljából; emlékeztet ugyanakkor arra, hogy a digitális technológiák jelentős ökológiai lábnyomot hagynak maguk után, mivel energiaforrásokat (a digitális technológiák CO_2-kibocsátása a becslések szerint a teljes kibocsátás 2–5 %-a) és fémeket (ezüstöt, kobaltot, rezet és tantált) fogyasztanak, ami megkérdőjelezi hosszú távú fenntarthatóságukat; ismét megerősíti, hogy a termelési és fogyasztási mintázatokat át kell alakítani az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében;

37. elismeri a digitális technológia potenciális szerepét a demokrácia és a polgárok döntéshozatalba való bevonásának előmozdításában;

38. hangsúlyozza az állami tulajdonú digitális platformok információs célú létrehozásának és beindításának fontosságát, ezek ugyanis javítják a polgárok lehetőségét, hogy teljes mértékben megismerjék jogaikat és az állampolgárok számára az állam által kínált szolgáltatásokat;

39. hangsúlyozza, hogy az e-kormányzati alkalmazások hozzájárulnak a közszolgáltatások gyorsabbá tételéhez és olcsóbb hozzáférhetőségéhez, javítják a konzisztenciát és a polgárok elégedettségét, elősegítik a civil társadalom önmeghatározását és tevékenységeit, és növelik az átláthatóságot, jelentősen hozzájárulva ezáltal a demokratizálódás előmozdításához és a korrupció elleni küzdelemhez; hangsúlyozza a technológia és a digitalizáció alapvető szerepét a hatékony fiskális politikában és az adminisztrációban, lehetővé téve a hazai erőforrások mobilizációjának hatékony fokozását és segítve az adócsalás és az adókijátszás elleni küzdelmet; kitart amellett, hogy rendkívül fontos a biztonságos digitális azonosítók létrehozása, mivel ez segíthet az egyes alapvető szolgáltatások esetében a rászorulók számának megállapításában;

40. felszólít arra, hogy ki kell használni a digitális technológia kínálta lehetőségeket a gyermekek születési anyakönyvezése, a halotti és a házassági anyakönyvi nyilvántartás javításának érdekében; hangsúlyozza, hogy az UNICEF becslése szerint csak Szubszaharai-Afrikában 95 millió gyermeket nem anyakönyveztek születésekor [1], akik így nem rendelkeznek születési anyakönyvi kivonattal, és hogy ez a hiányosság megakadályozza az érintett gyermekek jogi elismerését, és így egész társadalmi létezésük születésüktől kezdve egész életük során kimarad a nyilvántartásokból, ami torzítja az országok demográfiai adatait, ez pedig jelentős következményekkel jár a lakosság szükségleteinek felmérését illetően, különösen az oktatáshoz vagy az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés szempontjából;

[1] https://www.unicef.org/reports/state-worlds-children-2016

41. elismeri a digitális technológia központi szerepét az egészségügyi szolgáltatások irányításában, a járványokra való vészhelyzeti reagálásban, az állami egészségügyi kampányok terjesztésében, az egészségügyi szolgáltatásokhoz való nyilvános hozzáférésben és az egészségügyben dolgozók képzésében, az alapkutatás támogatásában és előmozdításában, valamint az egészségügyi és e-egészségügyi információs szolgáltatások fejlesztésében; felszólítja ezért a politikai döntéshozókat, hogy hozzanak létre megfelelő politikai és szabályozási keretrendszert az e-egészségügyi projektek fellendítésére; arra kéri a Bizottságot, hogy biztosítsa az ehhez szükséges pénzügyi forrásokat;

42. üdvözli az online „DEVCO Akadémia” programot, amely online képzést biztosít az Unió partnerországaiban élő személyek számára; felszólít a területi vezetőknek szóló képzési programok továbbfejlesztésére és az uniós támogatási kérelmek elkészítésére vonatkozó eljárások létrehozására, hogy e partnerek képesek legyenek jobban megérteni az elvárásokat, célokat és feltételeket, és így nagyobb esélyük legyen arra, hogy projektjeiket kiválasztják; hangsúlyozza, hogy ezek a kezdeményezések – amennyiben könnyen hozzáférhetőek, hatékonyak és relevánsak – pozitív hatással lehetnek a támogatásfelvételre és az EU-ról annak partnerei körében kialakult képre;

o

o o

43. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és az Európai Külügyi Szolgálatnak.

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0451

Fegyverkivitel: A 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtása

Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása a fegyverkivitelről: a 2008/944/KKBP közös álláspont végrehajtása (2018/2157(INI))

(2020/C 363/05)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 21. cikkében foglalt elvekre, nevezetesen a demokrácia és a jogállamiság előmozdítására, valamint a béke megőrzésére, a konfliktusok kialakulásának megelőzésére és a nemzetközi biztonság erősítésére,

— tekintettel a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/944/KKBP tanácsi közös álláspontra ([1]) (a továbbiakban: közös álláspont),

— tekintettel a közös álláspont 8. cikkének (2) bekezdésével összhangban összeállított tizenkilencedik éves jelentésére ([2]),

— tekintettel a fegyverkivitel hatékony ellenőrzésének előmozdításáról szóló, 2018. január 22-i (KKBP) 2018/101 tanácsi határozatra ([3]) és a Fegyverkereskedelmi Szerződés végrehajtásának támogatása érdekében végzett uniós tájékoztatási tevékenységekről szóló, 2017. május 29-i (KKBP) 2017/915 tanácsi határozatra ([4]),

— tekintettel az Európai Unió Tanács által 2018. február 26-án elfogadott, aktualizált közös katonai listájára ([5]),

— tekintettel a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló közös állásponthoz kapcsolódó felhasználói útmutatóra,

— tekintettel a hagyományos fegyverek, valamint a kettős felhasználású áruk és technológiák exportjának ellenőrzéséről szóló, 1996. május 12-i Wassenaari Megállapodásra, valamint ezen áruk, technológiák és lőszerek 2017 decemberében aktualizált jegyzékeire ([6]),

— tekintettel az emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos 2012. június 25-i európai uniós stratégiai keretre és cselekvési tervre, és különösen a cselekvési terv 11e. pontjára, valamint az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó 2015. július 20-i cselekvési tervre (2015–2019), és különösen a cselekvési terv 21d. célkitűzésére

— tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2013. április 2-án elfogadott ([7]) és 2014. december 24-én hatályba lépett Fegyverkereskedelmi Szerződésre (ATT),

— tekintettel a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről szóló, 2009. május 6-i 2009/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([8]),

---

([1]) HL L 335., 2008.12.13., 99. o.
([2]) HL C 56., 2018.2.14., 1. o.
([3]) HL L 17., 2018.1.23., 40. o.
([4]) HL L 139., 2017.5.30., 38. o.
([5]) HL C 98., 2018.3.15., 1. o.
([6]) http://www.wassenaar.org/controllists/, „a kettős felhasználású áruk, technológiák és lőszerek jegyzéke”, a hagyományos fegyverek, valamint a kettős felhasználású áruk és technológiák exportjának ellenőrzéséről szóló Wassenaari Megállapodás értelmében.
([7]) Fegyverkereskedelmi Szerződés, ENSZ, 13-27217.
([8]) HL L 146., 2009.6.10., 1. o.

— tekintettel a 2014. április 16-i 599/2014/EU rendelettel módosított, a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2009. május 5-i 428/2009/EK tanácsi rendeletre ([1]) (a továbbiakban: a kettős felhasználású termékekről szóló rendelet) és az I. mellékletében foglalt, a kettős felhasználású termékek és technológiák jegyzékére,

— tekintettel az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaira, beleértve a 16. célt a fenntartható fejlesztés békés és befogadó társadalmainak előmozdításáról,

— tekintettel az ENSZ „Közös jövőnk” című leszerelési programjára,

— tekintettel az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló 1236/2005/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2016. november 23-i (EU) 2016/2134 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]),

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatala által az Emberi Jogi Tanács számára készített, a fegyvertranszfer emberi jogokra gyakorolt hatásairól szóló jelentésre ([3]),

— tekintettel a témával kapcsolatos korábbi állásfoglalásaira, különösen a közös álláspont végrehajtásáról szóló, 2017. szeptember 13-i ([4]) és 2015. december 17-i ([5]) állásfoglalására,

— tekintettel az Unió védelmi iparának versenyképességét és innovációs képességét támogató európai védelmi ipari fejlesztési program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (COM(2017)0294) és az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatra (COM(2018)0476),

— tekintettel a jemeni humanitárius helyzetről szóló 2016. február 25-i ([6]), 2017. június 15-i ([7]) és 2017. november 30-i ([8]) állásfoglalására,

— tekintettel a katonai robotrepülőgépek használatáról szóló, 2014. február 27-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel az Emberi Jogi Tanácsnak az emberi jogok jemeni helyzetéről szóló, 2018. augusztus 17-i jelentésére, beleértve a 2014. szeptember óta elkövetett jogsértéseket és visszaéléseket is (A/HRC/39/43),

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére és 132. cikkének (2) bekezdésére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0335/2018),

A. mivel az egyéneknek vagy a közösségeknek az ENSZ Alapokmányának 51. cikkében foglalt elidegeníthetetlen joga, hogy megvédjék önmagukat;

B. mivel a fegyverek exportja és transzfere kétségtelenül kihat az emberi jogokra és az emberi biztonságra, a társadalmi-gazdasági fejlődésre és a demokráciára; mivel a fegyverkivitel hozzájárul azokhoz a körülményekhez is, amelyek az embereket arra kényszerítik, hogy elhagyják országukat; mivel ez okot ad arra, hogy szigorú, átlátható, hatékony és általánosan elfogadott és meghatározott fegyverzet-ellenőrzési rendszert vezessünk be;

C. mivel a 2008/944/KKBP közös tanácsi álláspont egy nyolc kritériumot meghatározó, jogilag kötelező keret; mivel, amennyiben ezek a kritériumok nem teljesülnek, a kiviteli engedély kiadását meg kell tagadni (1–4. kritérium), vagy legalább meg kell fontolni annak megtagadását (5–8. kritérium); mivel bármely katonai technológia vagy felszerelés transzferére vagy transzferének megtagadására vonatkozó határozat az egyes tagállamok hatáskörébe tartozik az Európai Unió közös álláspontja 4. cikkének (2) bekezdése szerint;

([1]) HL L 134., 2009.5.29., 1. o.
([2]) HL L 338., 2016.12.13., 1. o.
([3]) A/HRC/35/8.
([4]) HL C 337., 2018.9.20., 63. o.
([5]) HL C 399., 2017.11.24., 178. o.
([6]) HL C 35., 2018.1.31., 142. o.
([7]) HL C 331., 2018.9.18., 146. o.
([8]) HL C 356., 2018.10.4., 104. o.
([9]) HL C 285., 2017.8.29., 110. o.

2018. november 14., szerda

D. mivel a legutóbbi adatok ([1]) azt mutatják, hogy az EU 28 tagállamából származó fegyverkivitel a 2013–2017 közötti időszakban a teljes globális fegyverkivitel több mint 27 %-át tette ki, ami által az EU összesítve a világ második legnagyobb fegyverszállítója az USA (34 %) után és Oroszország (22 %) előtt; mivel az uniós adatgyűjtés kezdete óta 2015-ben és 2016-ban adtak ki a legnagyobb értékben fegyverkiviteli engedélyt, 2015-ben összesen 195,95 milliárd EUR értékben, 2016-ban pedig a hagyományos fegyverkivitelről szóló munkacsoport legutóbbi jelentése (COARM) szerint 191,45 milliárd EUR értékben ([2]); mivel a 2015-ös és 2016-os számok sajnálatos módon félrevezetőek és pontatlanok, mivel az engedélyek száma inkább a szándékot tükrözi, ahelyett hogy pontos számot adna a közeljövőben megvalósuló tényleges kivitelről;

E. mivel mindmáig csakis a COARM éves jelentései tekinthetők olyan eszköznek, amelyek célja a közös álláspont végrehajtásának vizsgálata; mivel meggyőződése, hogy ezek a jelentések hozzájárultak a tagállamok fegyverkivitelei átláthatóságának növeléséhez, valamint hogy a felhasználói útmutatóban foglalt iránymutatások és magyarázatok száma jelentős mértékben növekedett; mivel a közös álláspont következtében nőtt a fegyverkiviteli engedélyek odaítélésével kapcsolatos információk mennyisége;

F. mivel a globális és regionális biztonsági környezet rendkívüli módon megváltozott, különös tekintettel az Unió déli és keleti szomszédságára, és ez rámutat arra, hogy a módszertant sürgősen javítani kell a kiviteli engedélyek kockázatértékeléséhez szükséges adatok gyűjtése és biztonságosabbá tétele tekintetében;

G. mivel a közös álláspont 3. cikke értelmében a nyolc kritérium csupán minimumnormákat határoz meg, így nem sérti a tagállamok által hozott, ezeknél esetleg szigorúbb fegyverellenőrzési intézkedéseket; mivel a védelmi felszerelés kivitelére vonatkozó engedély megadására vagy elutasítására irányuló döntéshozatali eljárás a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik;

H. mivel az Európai Uniónak nem minden tagállama továbbít hiánytalan adatokat a COARM tanácsi munkacsoport részére; mivel az egyes tagállamok eltérő adatgyűjtési szabályai és benyújtási eljárásai, valamint a nyolc kritérium eltérő értelmezése miatt az adatállományok hiányosak és eltérőek, és a fegyverkiviteli gyakorlatok terén is jelentősek az eltérések; emlékeztet arra, hogy az információcserének tiszteletben kell tartania az egyes országok nemzeti törvényeit és közigazgatási eljárásait;

I. mivel jelenleg nem létezik a nyolc kritérium betartásának szabványosított és független ellenőrzésére és jelentéstételére vonatkozó mechanizmus;

J. mivel az elmúlt években intézkedéseket fogadtak el a kézi- és könnyűfegyverek kereskedelmére vonatkozóan, a Wassenaari Megállapodás keretében a kettős felhasználású termékek és technológiák frissített listájával; mivel az olyan kérdések, mint a fegyverkereskedelem ellenőrzése, az EU-n kívüli engedélyezett gyártás és a végfelhasználói ellenőrzés már napirendre kerültek, és bizonyos mértékig a közös álláspont részévé váltak, ugyanakkor számos termék – különösen a kettős felhasználású termékek, a számítógépes technológia és a megfigyelés területén – még mindig nem tartozik az ellenőrzési rendszer hatálya alá;

K. mivel a tizenkilencedik éves jelentés azt mutatja, hogy a fegyverkivitelre vonatkozó engedélyek 40,5 %-át a „MENA” régió országainak adták ki 77,5 milliárd EUR értékben, és ennek az exportnak a legnagyobb része Szaúd-Arábiába, Egyiptomba és az Egyesült Arab Emírségekbe irányult összesen 57,9 milliárd EUR értékben;

L. mivel egyes esetekben az olyan országokba exportált fegyvereket, mint Szaúd-Arábia, az Egyesült Arab Emírségek és a Szaúd-Arábia vezette koalíció tagjai, olyan konfliktusokban használták fel, mint például a jemeni; mivel az ilyen kivitelek egyértelműen megsértik a közös álláspontot;

([1]) Trends in international arms transfers (A nemzetközi fegyvertranszferrel kapcsolatos trendek), 2017, SPIRI Fact Sheet, 2018. március.

([2]) http://enaat.org/eu-export-browser/licence.de.html

M. mivel a jemeni humanitárius helyzetről szóló, 2016. február 25-i európai parlamenti állásfoglalás felszólította a Bizottság alelnökét és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnök/főképviselő), hogy kezdeményezze uniós fegyverembargó bevezetését Szaúd-Arábiával szemben;

N. mivel azok a fegyverek, amelyeket uniós tagállamok általi transzferét engedélyezték és később a jelenleg folyó jemeni konfliktusban használtak, katasztrofális hatást gyakoroltak a fenntartható fejlődésre Jemenben;

O. mivel a védelmi ágazat az uniós politika fókuszpontjává vált, hiszen az európai globális stratégia (EUGS) szerint „Európa stratégiai autonómiája és egy hiteles KBVP érdekében alapvetően szükséges a fenntartható, innovatív és versenyképes európai védelmi ipar” ([1]); mivel a fegyverkivitel elengedhetetlen az európai védelmi ipari és technológiai bázis megerősítéséhez, és mivel a védelmi iparnak mindenekelőtt biztosítania kell az Unió tagállamainak védelmét és biztonságát, miközben hozzájárul a KKBP végrehajtásához; mivel az Európai Védelmi Alap és a közelmúltban elindított EDIDP fő feladata „az európai védelmi ipar versenyképességének támogatása” ([2]);

P. mivel az átláthatósági intézkedések, mint például a fegyverexport ellenőrzése, hozzájárulnak az államok közötti bizalom erősítéséhez;

Q. mivel a közös álláspont 10. cikke egyértelműen kimondja, hogy a nyolc kritérium betartása elsőbbséget élvez a tagállamok esetleges gazdasági, társadalmi, kereskedelmi vagy ipari érdekei előtt;

A közös álláspont megerősítése és végrehajtásának javítása

1. hangsúlyozza, hogy az egyes államok legitim joga, hogy önvédelmi célokból katonai technológiára tegyenek szert; megjegyzi, hogy a védelmi ipar fenntartása a tagállamok önvédelmének részét képezi;

2. megállapítja, hogy az európai védelmi piac a tagállamok és az uniós polgárok biztonsága és védelme garantálásának eszközeként szolgál, és hozzájárul a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) és különösen a közös európai biztonság- és védelempolitika (KBVP) végrehajtásához; felhívja a tagállamokat, hogy oldják meg az uniós tagállamok védelmi kiadásainak az átfedésekből, a széttöredezettségből és az interoperabilitás hiányából fakadó jelenlegi hatékonysági problémáit, valamint tűzzék ki célul, hogy az EU a fegyverkivitel jobb ellenőrzése révén biztonsági szereplővé váljon;

3. elismeri, hogy az EU a világ egyetlen több országból álló uniója, amely jogilag kötelező erejű keretrendszerrel rendelkezik a fegyverkiviteli ellenőrzés javítása céljából, többek között a válságövezetekben és a megkérdőjelezhető emberi jogi helyzetű országokban; ezzel összefüggésben üdvözli, hogy a közös álláspont nyomán európai és nem európai harmadik államok is csatlakoztak a fegyverkivitel-ellenőrzési rendszerhez; ösztönzi a fennmaradó tagjelölt országokat, a tagjelölt státuszra pályázó országokat, illetve az uniós csatlakozás útján más módon elindulni kívánó országokat, hogy alkalmazzák a közös álláspont rendelkezéseit;

4. hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell erősíteni az uniós küldöttségek abban játszott szerepét, hogy segítsék a tagállamokat és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) a kiviteli engedélyek kockázatértékelésében, valamint a végfelhasználói ellenőrzések, a szállítás utáni ellenőrzések és a helyszíni vizsgálatok lebonyolításában;

5. tudomásul veszi, hogy a tagállamok egymástól eltérően alkalmazzák és értelmezik a nyolc kritériumot; kéri, hogy a közös álláspontot azonos módon, következetesen és koordináltan hajtsák végre, a benne foglalt valamennyi kötelezettséggel egyetemben;

6. meggyőződése, hogy a kiviteli engedélyek kockázatértékelési módszertanába be kell illeszteni az elővigyázatosság elvét, és a tagállamoknak, annak értékelése mellett, hogy egy meghatározott katonai technológia használható-e belső elnyomásra vagy egyéb nemkívánatos célra, a rendeltetési hely szerinti ország átfogó helyzetén alapuló kockázatokat is értékelniük kell, figyelembe véve például a demokrácia, a jogállamiság és a társadalmi-gazdasági fejlődés helyzetét is;

([1]) Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiája”, Brüsszel, 2016. június.

([2]) Az Európai Védelmi Alap felállítása, COM(2017)0295, 2017. június 7.

2018. november 14., szerda

7. a 2017. szeptember 13-i ajánlásaival összhangban felkéri a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy a jelenlegi felülvizsgálati eljárást használják az információcserére vonatkozó mechanizmusok megerősítésére azáltal, hogy minőségi és mennyiségi szempontból is jobb információkat bocsátanak rendelkezésre a kockázatértékelésekhez az alábbiak révén:

a) több információ szisztematikus és megfelelő időben történő biztosításával a kiviteli engedélyekre és a tényleges kivitelekre vonatkozóan, beleértve az aggodalomra okot adó végfelhasználókat, a fegyvereltérítések eseteit, a hamisított vagy más okból aggodalmas végfelhasználói igazolásokat, és a feltételezett közvetítőket vagy szállítási vállalkozásokat, a nemzeti jogszabályoknak megfelelően;

b) a fegyverkivitellel kapcsolatos jogszabályok megsértése miatt elítélt jogi és magánszemélyek, az azonosított fegyvereltérítési esetek listájának, valamint azon személyek jegyzékének összeállításával, akikről tudott vagy feltételezhető, hogy illegális fegyverkereskedelemben vagy a nemzetközi és nemzeti biztonságot veszélyeztető tevékenységekben vettek részt;

c) a nyolc kritérium megvalósítása céljából elfogadott bevált gyakorlatok megosztásával;

d) azáltal, hogy a felhasználói útmutatót interaktív online információforrássá teszik;

e) azáltal, hogy az EU éves jelentéseit 2019 végéig nyílt és nyilvános online adatbázissá alakítják, amelynek keretében az új formátumot már a 2017-os adatokra is alkalmazzák;

f) a bűnüldözési hatóságok és a határvédelmi hatóságok közötti egyértelmű, jól körülhatárolt, információcserén alapuló együttműködési eljárások előmozdításával, a biztonsági együttműködés megerősítése, valamint az Unió és polgárai biztonságára nézve kockázatot jelentő illegális fegyverkereskedelem felszámolása érdekében;

8. felszólítja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy növeljék az exporttal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó személyzet számát nemzeti és uniós szinten egyaránt; ösztönzi az uniós alapok kapacitásépítésre történő felhasználását a tagállami engedélyezési és végrehajtási tisztviselők körében;

9. emlékeztet rá, hogy a közös álláspont kidolgozásának egyik mozgatórugója annak megelőzése volt, hogy európai fegyverzetet használhassanak a tagállamok fegyveres erőivel szemben, valamint hogy megelőzzék az emberi jogi visszaéléseket és a fegyveres konfliktusok meghosszabbítását; ismételten hangsúlyozza, hogy a közös álláspont azokat a minimumkövetelményeket határozza meg, amelyeket a tagállamoknak alkalmazniuk kell a fegyverkiviteli ellenőrzések terén, illetve magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a kiviteli engedély iránti kérelmet az álláspontban foglalt mind a nyolc kritérium fényében értékelni kell;

10. kifogásolja, hogy egyes tagállamok nem alkalmazzák rendszeres jelleggel a nyolc kritériumot, valamint azt, hogy katonai technológia olyan rendeltetési helyekre és végső felhasználókhoz kerül, amelyek nem felelnek meg a közös álláspontban meghatározott feltételeknek; ismételten felszólít arra, hogy végezzenek független értékelést a tagállamoknak a közös álláspont nyolc kritériumának való megfelelése tekintetében; úgy véli, hogy elő kell segíteni a nyolc kritérium alkalmazásának egységesítését; sajnálatosnak tartja, hogy nem születtek rendelkezések az olyan tagállamok szankcionálására, amelyek az engedélyek megadása előtt nem ellenőrizték a nyolc kritérium tiszteletben tartását; sürgeti a tagállamokat, hogy növeljék a közös álláspont végrehajtásának következetességét, és tanácsolja a tagállamoknak, hogy rendelkezzenek független ellenőrzések végrehajtásáról;

11. úgy véli, hogy a Szaúd-Arábiába, az Egyesült Arab Emírségekbe és a Szaúd-Arábia vezette jemeni koalíció más tagországaiba irányuló exportok nem felelnek meg legalább a 2. kritériumnak, mivel ezen országok részt vettek a humanitárius jogszabályoknak az ENSZ illetékes hatóságai által meghatározott súlyos megsértéseiben; megismétli a 2017. szeptember 13-i felszólítását arra vonatkozóan, hogy sürgősen fegyverembargót kell kivetni Szaúd-Arábiára, és felszólítja a főképviselőt/alelnököt és a Tanácsot, hogy terjessze ki az említett embargót a Szaúd-Arábia vezette jemeni koalíció valamennyi tagországára;

12. meggyőződése, hogy egy olyan mechanizmus kidolgozására irányuló folyamatot kell elindítani, amely szankciókat léptet életbe a közös álláspontot nem teljesítő tagállamokkal szemben;

13. megjegyzi, hogy egyes tagállamok felhagytak azzal, hogy fegyverekkel lássák el Szaúd-Arábiát és a Szaúd-Arábia vezette jemeni koalíció más tagországait azok fellépése miatt, ugyanakkor mások továbbra is katonai technológiát exportálnak ezen országokba; gratulál azon tagállamoknak, így Németországnak és Hollandiának, amelyek megváltoztatták a jemeni konfliktussal kapcsolatos gyakorlatukat; mélységesen sajnálja azonban, hogy más tagállamok láthatólag nem veszik figyelembe a célország viselkedését és az exportált fegyverek és lőszerek végfelhasználását; rámutat arra, hogy ezek a különböző gyakorlatok azzal a kockázattal fenyegetnek, hogy aláássák az egész európai fegyverzet-ellenőrzési rendszert;

14. riasztónak tartja, hogy a bizonyos országokba, például Szaúd-Arábiába irányuló export iránti engedélykérelmeket annak ellenére jóváhagyták, hogy az oda irányuló kivitel sérti legalább a közös álláspont 1–6. kritériumait, és hogy az 1–4. kritériumnak való meg nem felelés esetén kötelező megtagadni az engedélyt; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy jóváhagyták csaknem az összes Szaúd-Arábiába irányuló exportra vonatkozó, az ML9. fejezetbe (hadihajók) ([1]), valamint az ML10. (repülőgépek) és ML4. fejezetbe (bombák stb.) tartozó engedélykérelmet (95 %), holott ezeket az eszközöket a jemeni haditengerészeti blokád fenntartására és légicsapásokra használják fel, hozzájárulva a humanitárius helyzet romlásához és az egész ország fenntartható fejlődésének akadályozásához, valamint a jemeni lakosság folyamatos szenvedéséhez;

15. megdöbbenésének ad hangot a Szíriában és Irakban a Dáis kezén megtalált uniós gyártású fegyverek és lőszerek mennyiségét illetően; felhívja a figyelmet arra, hogy Bulgária és Románia nem alkalmazza eredményesen a közös álláspontot a végfelhasználói tanúsítványokkal ellentétes továbbadások tekintetében; felszólítja az összes uniós tagállamot, hogy tagadja meg a hasonló transzfereket a jövőben, különösen az Amerikai Egyesült Államokba és a Szaúd-Arábiába irányulókat, és felszólítja az EKSZ-t és a tagállamokat, különösen Bulgáriát és Romániát, hogy mind a COARM összefüggésében, mind nyilvánosan a Parlament Biztonság- és Védelempolitikai Albizottságában (SEDE) számoljon be arról, milyen lépéseket tettek ez ügyben; felszólítja az EKSZ-t, hogy foglalkozzon a Conflict Armament Research jelentése által feltárt számos esettel, és térképezze fel a fegyvereltérítésre vonatkozó kockázatelemzések hatékonyabb módszereit a COARM-ban és más releváns fórumokon, beleértve azt, hogy a felülvizsgálati eljárás összefüggésében tegye kötelezővé a tagállamok számára a kiviteli engedély megtagadását, amennyiben egyértelmű kockázata áll fenn annak, hogy az exportálandó katonai technológiát vagy felszerelést eltéríthetik; úgy határoz, hogy vizsgálatot indít e kérdésben;

16. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a polgárokat aránytalanul érintheti a fegyverrendszerek biztosítása háborús időszakokban és jelentős politikai feszültséggel bíró helyzetekben; kiemeli, hogy a konfliktusokat elsősorban diplomáciai úton kell rendezni; felszólítja ezért a tagállamokat, hogy törekedjenek egy valódi közös kül- és biztonságpolitika kialakítására;

17. elismeri, hogy a 8. kritérium jobb megvalósítása döntő hozzájárulást jelentene az EU fejlesztési célokkal kapcsolatos politikai koherenciájához és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaihoz, különösen a 16.4. fenntartható fejlesztési célhoz; felszólítja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy e tekintetben használják a közös álláspont folyamatban lévő felülvizsgálati eljárását; javasolja, hogy aktualizálják a felhasználói útmutatót e tekintetben, és ne csak a fegyvervásárlásnak a fogadó ország fejlődésére gyakorolt hatására koncentráljanak, hanem arra is, hogy a fegyverhasználat milyen potenciális károkat okoz többek között a fogadó országon kívüli államok fejlődésében;

18. javasolja annak feltárását, hogy az Unió miként támogatja a tagállamokat a közös álláspontban meghatározott nyolc kritériummal kapcsolatban, különösen a kockázatértékelési szakasz, a végfelhasználók ellenőrzése és a szállítmányok előzetes ellenőrzése során nyújtott információk, valamint a közös álláspont kritériumainak megfelelő harmadik országok rendszeresen frissített jegyzékének biztosítása révén;

19. megjegyzi, hogy a Tanács végzi a közös álláspont végrehajtásának és az álláspont célkitűzései 2018. évi teljesítésének felülvizsgálatát; sürgeti, hogy a közös álláspont felülvizsgálata során vizsgálják meg, hogyan hajtják végre a közös álláspontot nemzeti szinten, beleértve azt is, hogy a közös álláspontot miként hajtják végre az egyes tagállamok jogszabályaiban, milyen módszereket használnak az engedélykérelmek értékeléséhez, és mely kormányzati szervek és minisztériumok vesznek részt az értékelésben; ebben az összefüggésben hangsúlyozza, hogy az újonnan indított EDIDP-ből és a jövőbeni védelmi alapból finanszírozott projekteknek nemzeti és uniós ellenőrzési és jelentéstételi mechanizmusok/rendszerek alá kell tartozniuk, és azokat teljes parlamenti ellenőrzésnek kell alávetni; úgy véli, hogy a javasolt Európai Békekeretet is parlamenti ellenőrzésnek kell alávetni;

20. felhívja a tagállamokat, hogy oldják meg az uniós tagállamok védelmi kiadásainak az átfedésekből, a széttöredezettségből és az interoperabilitás hiányából fakadó jelenlegi hatékonysági problémáit, valamint tűzzék ki célul, hogy az EU a fegyverkivitel jobb ellenőrzése révén biztonsági szereplővé váljon;

21. Úgy véli, hogy ki kellene zárni az uniós finanszírozás köréből a kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos, termékekre vonatkozó tevékenységeket, amennyiben azokat elsősorban export céljából gyártották; azonos megközelítésre szólít fel az Európai Védelmi Alapot létrehozó közelgő rendelet összefüggésében (COM(2018)0476);

([1]) http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XG0406(01)&from=HU

2018. november 14., szerda

22. úgy véli, hogy az Egyesült Királyság számára fontos lenne, hogy továbbra is maradjon elkötelezett a közös álláspont mellett, és más európai harmadik országokhoz hasonlóan alkalmazza annak operatív rendelkezéseit;

23. hangsúlyozza, hogy az európai védelmi ágazat versenyképességének növelésére irányuló törekvések nem veszélyeztethetik a közös álláspont nyolc kritériumának alkalmazását, mivel azok elsőbbséget élveznek a tagállamok gazdasági, kereskedelmi, társadalmi vagy ipari érdekeivel szemben;

24. úgy véli, hogy a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről szóló 2009/43/EK irányelv végrehajtásának összhangban kell lennie a közös állásponttal, az alkatrészek és alkotóelemek tekintetében is; megjegyzi, hogy a közös álláspont hatálya nem korlátozott, így a nyolc kritérium az EU-n belüli átadásokra ugyancsak alkalmazandó;

25. ismételten hangsúlyozza a kibertér-felügyeleti technológiák uniós vállalkozások általi nem megfelelően ellenőrzött kiviteléből származó, az EU digitális infrastruktúrájának biztonságát és az emberi jogok tiszteletben tartását érintő esetleges káros hatásokat; hangsúlyozza ebben az összefüggésben a kettős felhasználású termékekről szóló uniós rendelet gyors, hatékony és átfogó aktualizálásának jelentőségét, emlékeztet a Parlament bizottsági javaslatról szóló, 2018 januárjában túlnyomó többséggel elfogadott álláspontjára, és javasolja a Tanácsnak, hogy alakítson ki egy ambiciózus álláspontot annak érdekében, hogy a társjogalkotók még e jogalkotási ciklus lejárta előtt megállapodásra jussanak; felhívja a tagállamokat, hogy a kiviteli ellenőrzések és a nyolc kritérium alkalmazása terén szenteljenek nagyobb figyelmet a polgári és katonai célra egyaránt felhasználható termékeknek (pl. a megfigyelési technológiának), valamint a kiberhadviselésre felhasználható vagy emberi jogi jogsértések elkövetésére alkalmazható alkotóelemeknek; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy ruházzon be megfelelő pénzforrásokat az egyének meghatározott kiberbiztonsági programok terén való képzését célzó technológiákba; felhívja a tagállamokat, hogy nemzetközi szinten támogassák ezen áruknak az ellenőrző listákhoz (különösen a Wassenaari Megállapodáshoz) történő hozzáadását;

26. ösztönzi a tagállamokat, hogy végezzék el a harmadik országok által engedélyezett gyártás alaposabb vizsgálatát, és biztosítsák a nem kívánatos felhasználással szembeni szigorúbb védintézkedések kialakítását; követeli a közös álláspont szigorú alkalmazását a harmadik országokban engedélyezett gyártás tekintetében; felszólít arra, hogy az engedélyezett gyártásra vonatkozó megállapodásokat korlátozzák a Fegyverkereskedelmi Szerződés részes feleire vagy aláíróira, és kötelezzék e harmadik országokat, hogy az engedéllyel gyártott felszereléseket csak az eredeti exportőr tagállam kifejezett felhatalmazásával exportálják;

27. hangsúlyozza, hogy az egyenlő versenyfeltételek és az Unió határain kívüli hitelességének megőrzése érdekében ki kell alakítani egy megközelítést azon helyzetek kezelésére, amelyekben a tagállamok eltérően értelmezik a közös álláspont alapvetően egyforma termékek hasonló célországokba irányuló és végfelhasználóknak szánt exportjára vonatkozó 8 kritériumát;

28. felkéri a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy dolgozzon ki külön stratégiát a közös álláspont elveit és kritériumait sértő, fegyveripari vállalatok és szervezetek által folytatott gyakorlatokat bejelentő személyek hivatalos védelmére;

29. emellett kéri, hogy a nyolc kritériumot terjesszék ki, illetve alkalmazzák a katonai, biztonsági és rendőrségi személyzet szállítására, a fegyverkivitellel kapcsolatos szolgáltatásokra, know-how-ra és képzésre, biztonsági technológiára, valamint a magáncélú katonai és biztonsági szolgáltatásokra is;

30. felhívja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy működjenek szorosan együtt a fegyverek eltérítéséből és felhalmozásából, például az illegális fegyverkereskedelemből és -csempészetből eredő kockázatok megelőzése érdekében; kiemeli annak kockázatát, hogy a harmadik országokba exportált fegyverek a fegyverkereskedelem és -csempészet révén visszajutnak az EU-ba;

31. felszólítja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy egészítsék ki a közös álláspontot egy újabb kritériummal annak biztosítása érdekében, hogy az engedélyek megadása során kellően vegyék figyelembe a szóban forgó kivitelekkel kapcsolatos korrupciós kockázatot;

A COARM éves jelentése

32. elismerését fejezi ki a Tanács COARM munkacsoportjának az együttműködésre, a koordinációra, a – különös tekintettel a közös álláspont használati útmutatójára vonatkozó – konvergenciára, illetve a közös álláspont megerősítésére és végrehajtására irányuló erőfeszítéseiért, különösen ami a tudatosságnövelő kampányokat, valamint az Európai Unión belüli és harmadik államokkal való közelítési és harmonizációs folyamatokat illeti;

33. sajnálatosnak tartja a 2015-re vonatkozó tizennyolcadik éves jelentés igen kései, 2017. márciusi, valamint a 2016-ra vonatkozó tizenkilencedik éves jelentés 2018. februári közzétételét; szorgalmazza az egységesebb és kellő időben történő jelentéstételi és adatszolgáltatási eljárás garantálását annak szigorú megszabásával, hogy az adatszolgáltatás határideje legkésőbb a kivitel megvalósulását követő év januárja, míg a közzététel határideje legkésőbb a kivitel megvalósulását követő március lehet;

34. emlékeztet, hogy a közös álláspont 8. cikkének (2) bekezdése szerint minden tagállam köteles jelentést tenni fegyverkiviteléről, és sürgeti valamennyi tagállamot, hogy teljes mértékben teljesítsék kötelezettségeiket, a közös álláspontban meghatározottak szerint; hangsúlyozza, hogy a tényleges szállítmányokra vonatkozó kiváló minőségű és részletes adatok alapvető fontosságúak a nyolc kritérium alkalmazásának megértéséhez;

35. kifogásolja, hogy számos tagállam nem járult hozzá részletes, országspecifikus adatokkal a tizenkilencedik éves jelentéshez; aggasztónak tartja, hogy emiatt a COARM éves jelentéséből fontos információk hiányoznak, ezért a jelentések nem naprakészek, és nem képesek teljes képet nyújtani a tagállamok exporttevékenységeiről; úgy véli, hogy szabványosított ellenőrzési és jelentéstételi rendszert kell létrehozni, a részletesebb és teljes körű információk biztosítása érdekében; megismétli azt a kérését, hogy valamennyi tagállam, amely nem nyújtott be teljes körű jelentést, szolgáltasson kiegészítő információkat múltbeli kiviteléről a következő éves jelentés céljából;

36. megjegyzi, hogy a tizenkilencedik éves jelentés szerint az elutasítások indokolásaként 82 alkalommal az 1. kritériumra, 119 alkalommal a 2. kritériumra, 103 alkalommal a 3. kritériumra, 85 alkalommal a 4. kritériumra, 8 alkalommal az 5. kritériumra, 12 alkalommal a 6. kritériumra, 139 alkalommal a 7. kritériumra és egy alkalommal a 8. kritériumra hivatkoztak; aggodalommal állapítja meg, hogy az elutasított engedélyek száma összességében és relatív értelemben is csökkent (2016-ban csak az engedélykérelmek 0,76 %-át utasították el, szemben a 2015. évi csaknem 1 %-kal); sajnálattal állapítja meg, hogy a jelentések továbbra sem tartalmaznak adatokat az elutasítási értesítésekkel kapcsolatos konzultációk eredményéről, és felszólítja a tagállamokat, hogy a jövőbeni éves jelentésekben szerepeltessék ezen adatokat;

37. javasolja, hogy gyűjtsenek további információkat a tagállamoktól, és azokat tegyék közzé nemzeti szinten és a COARM éves jelentésében is; kéri, hogy a COARM éves jelentését egészítsék ki egy olyan összefoglalóval, amely tartalmazná többek között a korábbi évekhez képesti tendenciákat és az összesített számadatokat;

A Parlament és a civil társadalom

38. megjegyzi, hogy nem minden uniós nemzeti parlament ellenőrzi a kormányzati engedélyezési határozatokat; utal a Parlament eljárási szabályzatára, amely rendelkezik az Unió éves fegyverkiviteli jelentéseire adott rendszeres válaszok lehetőségéről, és e tekintetben a jelenlegi helyzet javítására, valamint annak biztosítására szólít fel, hogy az Európai Parlament válaszoljon az éves COARM jelentésekre saját jelentése keretében, amelyet kvótán felülinek kell tekinteni; felkéri a nemzeti parlamenteket, hogy – ahol léteznek – osszák meg egymással a bevált gyakorlatokat a fegyverexport bejelentése és felügyelete terén;

39. hangsúlyozza a nemzeti parlamentek, az Európai Parlament, a civil társadalom, a fegyverkivitelt ellenőrző hatóságok és az iparagi szervezetek szerepét a közös álláspontban elfogadott normák nemzeti és európai szintű támogatásában és ösztönzésében, valamint egy elszámoltathatóságot is magában foglaló, átlátható ellenőrzési rendszer létrehozásában; kéri ezért egy átlátható és átfogó ellenőrzési mechanizmus kidolgozását, amely erősíti a parlamentek és a civil társadalom szerepét; ösztönzi a nemzeti parlamenteket, a civil társadalmat és a tudományos világot, hogy a fegyverkereskedelmet vessék független ellenőrzés alá, és felszólítja a tagállamokat és az EKSZ-t, hogy támogassák az ilyen tevékenységeket, többek között pénzügyi forrásokkal;

2018. november 14., szerda

40. hangsúlyozza a fegyverkivitel ellenőrzésével kapcsolatos adatok, valamint az ellenőrzési módszerek parlamenti felügyeletének jelentőségét és legitimitását; ezzel összefüggésben szorgalmazza a közfelügyelet teljes körű gyakorlásához szükséges intézkedések meghozatalát, továbbá a szükséges támogatás és információk megadását;

41. javasolja, hogy az EDIDP és/vagy az Európai Védelmi Alap keretében finanszírozott termékexportokat szerepeltessék külön tételként a COARM-hoz benyújtott adatok között annak biztosítása érdekében, hogy szorosan nyomon követhessék az európai költségvetésből finanszírozott termékeket; felszólítja a Tanácsot és a Parlamentet, hogy állapodjon meg egy részletes értelmezési és végrehajtási rendszerről, amely tartalmaz egy felügyelő szervet, egy szankcionáló szervet és egy etikai bizottságot, azért, hogy a közös álláspont kritériumait legalább az EDIDP és/vagy az EFA keretében finanszírozott termékekre alkalmazzák annak érdekében, hogy egyenlő kiviteli keretrendszert biztosítsanak az érintett országok számára; úgy véli, hogy az egységes értelmezést és végrehajtást a jövőben a tagállamokból származó valamennyi fegyverkivitelre alkalmazni kell;

Nemzetközi fegyverzet-ellenőrzés és leszerelés

42. emlékeztet az Unió arra irányuló törekvéseire, hogy a béke globális szereplőjeként járjon el; úgy ítéli meg, hogy az Európai Uniónak az Európa és a világ békéje és biztonsága tekintetében megnövekedett felelősségének megfelelően további kezdeményezéseket kellene tennie az exportellenőrzési mechanizmusok javítása és a leszerelés érdekében, és felelősségteljes globális szereplőként kell fellépnie, a tagállamokkal közösen mindent megtéve annak érdekében, hogy közös álláspontot alakítson ki a fegyverek terjedésének megelőzése, a globális leszerelés és a fegyvertranszferek ellenőrzése terén, valamint abban, hogy ösztönözze a kutatás-fejlesztést a katonai használatú struktúrák polgári célú átalakítására szolgáló technológiák és eljárások terén, illetve például az érintett áruk exportkedvezményeihez hasonló intézkedések révén;

43. emlékeztet, hogy valamennyi tagállam aláírta a Fegyverkereskedelmi Szerződést; kéri a Fegyverkereskedelmi Szerződés egyetemessé tételét, illetve a szerződést mindeddig alá nem író országokra való összpontosítást; elismerően nyilatkozik a Fegyverkereskedelmi Szerződéssel kapcsolatos tájékoztatási tevékenységekről, és támogatja annak hatékony végrehajtását;

44. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy segítsék a harmadik országokat a közös álláspontnak megfelelő fegyverellenőrzési rendszer kidolgozásában, naprakésszé tételében, javításában és alkalmazásában;

45. megismétli a halált okozó autonóm fegyverrendszerekről (LAWS) szóló álláspontját; felszólít az ilyen fegyverrendszerek fejlesztése és gyártása során használt termékek exportjának tilalmára;

46. úgy véli, hogy egy hathatós nemzetközi fegyverexport-ellenőrzési megállapodásnak ki kellene terjednie valamennyi transzferre, köztük az államok közötti transzferre, az államok és nem állami végfelhasználók közötti transzferre, a lízingre és a kölcsönre, az ajándékozásra és a segítségnyújtás, illetve egyéb szolgáltatások formájában történő transzferre is;

o

o o

47. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a NATO főtitkárának, valamint az ENSZ főtitkárának.

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0456

A demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó átfogó mechanizmus iránti igény

Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmét szolgáló átfogó uniós mechanizmus szükségességéről (2018/2886(RSP))

(2020/C 363/06)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ),

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmus létrehozásáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2016. október 25-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre (EJEE), az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, valamint az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének, Miniszteri Bizottságának, emberi jogi biztosának és Velencei Bizottságának egyezményeire, ajánlásaira, határozataira és jelentéseire,

— tekintettel az Európai Számvevőszéknek a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. május 2-i javaslatra vonatkozó 2018. július 17-i 1/2018. számú véleményére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) 2018. évi alapjogi jelentésére,

— tekintettel a Bizottságnak „A jogállamiság megerősítésére irányuló új uniós keret” című, 2014. március 11-i közleményére (COM(2014)0158),

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően az Unió alapértékeinek Magyarország általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására a Tanácsot felszólító javaslatról szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a lengyelországi helyzetre vonatkozóan az EUSZ 7. cikke (1) bekezdésének alkalmazásáról szóló bizottsági határozatról szóló, 2018. március 1-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2017. november 15-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel „Az oknyomozó újságírók védelme Európában:, Ján Kuciak szlovák újságíró és Martina Kušnírová ügye” című, 2018. április 19-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel a jogállamiság romániai helyzetéről szóló, 2018. október 3-i plenáris vitára,

— tekintettel „Az alapvető jogok helyzete az Európai Unióban (2016)” című, 2018. március 1-jei állásfoglalására ([6]),

([1]) HL C 215., 2018.6.19., 162. o.
([2]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0340.
([3]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0055.
([4]) HL C 356., 2018.10.4., 29. o.
([5]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0183.
([6]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0056.

2018. november 14., szerda

— tekintettel a Bizottságnak a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre vonatkozó, 2018. május 2-i javaslatára (COM(2018)0322),

— tekintettel a 2018. évi uniós igazságügyi eredménytáblára,

— tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel az Európai Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul, és mivel ezek a tagállamok közös értékei;

B. mivel a jogállamiság, a demokrácia és az alapvető jogok háromoldalú kapcsolatban állnak, amelyek egymást erősítik, és együtt biztosítják az EU és tagállamai alkotmányos magját;

C. mivel 2014-ben a Bizottság létrehozott egy jogállamisági keretet; mivel ezt a keretet csak egyszer alkalmazták, és mivel ez az eszköz elégtelennek bizonyult a jogállamiságot fenyegető veszélyek megelőzéséhez vagy orvoslásához;

D. mivel az Európai Uniónak nem áll rendelkezésére objektív és állandó mechanizmus a demokrácia, az alapvető jogok és a jogállamiság valamennyi tagállamban történő nyomon követésére;

E. mivel a 2018. évi uniós igazságügyi eredménytábla jelzi, hogy a tagállamok igazságszolgáltatási rendszerei, valamint a tagállamokban végrehajtott bizonyos reformok hatása tekintetében továbbra is kihívásokkal kell szembenézni;

F. mivel az igazságszolgáltatás, az alapvető jogok és a polgári szerepvállalás terén számos függőben lévő kötelezettségszegési eljárás van folyamatban ([1]);

G. mivel a FRA több olyan jelentést is közzétett, amelyek rávilágítanak a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal kapcsolatos kihívásokra a különböző tagállamokban, olyan kérdésekkel kapcsolatban, mint a civil társadalmi szervezetek mozgásterének szűkülése Európában ([2]);

H. mivel a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat fenyegető veszélyekre adott eseti válaszokkal szembesültünk, ami a különböző tagállamok rendkívül eltérő megközelítéseihez vezetett;

I. mivel a Bizottság az EUSZ 7. cikk (1) bekezdése szerinti eljárást kezdeményezte a lengyelországi helyzet fényében, és az Európai Parlament ugyanezt az eljárást kezdeményezte a magyarországi helyzetre reagálva;

J. mivel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság létrehozta a jogállamiságot nyomon követő csoportot, amely megkezdte az oknyomozó újságírók ellen elkövetett gyilkosságokkal és a jogállamisággal kapcsolatos munkáját;

K. mivel ezek az uniós válaszok elsősorban reagáló, nem pedig megelőző jellegűek, és akadályokba ütköznek, mivel a különböző tagállamokban a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok jelentette kihívásokat övező figyelem eltérő és átpolitizált;

L. mivel 2018. május 2-án a Bizottság közzétette a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatát (COM(2018)0324);

([1]) http://ec.europa.eu/atwork/applying-eu-law/infringements-proceedings/infringement_decisions/?typeOfSearch=true&active_only=1&noncom=0&r_dossier=&decision_date_from=&decision_date_to=&PressRelease=true&DG=JUST&title=&submit=Search&lang_code=hu

([2]) Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége: *Az emberi jogokkal foglalkozó civil társadalmi szervezetek előtt álló kihívások az Unióban*, Bécs, 2018. január 18.

M. mivel az Európai Számvevőszéknek a rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatos 1/2018. számú véleménye hangsúlyozza, hogy tovább kell pontosítani azokat az iránymutatásokat és eljárásokat, amelyek révén megállapíthatók a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok;

N. mivel a korábbi uniós antikorrupciós jelentések és az európai szemeszter 2018. évi országjelentései rámutatnak arra, hogy komoly aggályok merülnek fel a különböző tagállamokban tapasztalható korrupcióval kapcsolatban, ami gyengíti a polgárok intézményekbe és jogállamiságba vetett bizalmát;

O. mivel a tagállamokban a jogállamiság és a demokrácia előtt álló kihívások veszélybe sodorják a kölcsönös bizalom megdönthető vélelmére (*praesumptio iuris tantum*) épülő, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget;

P. mivel a tagállamokban a jogállamiság és a demokrácia előtt álló kihívások veszélyeztetik az Unió külső fellépésének legitimitását, különösen a csatlakozási és a szomszédságpolitika terén;

Q. mivel az Unió valamennyi intézménye, szerve, hivatala és ügynöksége köteles tiszteletben tartani, megvédeni és előmozdítani a demokráciát, a jogállamiságot és az alapvető jogokat;

R. mivel az Unió még mindig nem csatlakozott az EJEE-hez, az EUSZ 6. cikk (2) bekezdés szerinti kötelezettsége ellenére sem;

S. mivel a Bizottság és a Tanács nem lépett fel a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó uniós mechanizmusról szóló parlamenti állásfoglalásban foglaltaknak megfelelően, és eddig nem volt hajlandó elfogadni a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló európai paktumról szóló intézményközi megállapodást;

1. sajnálja, hogy a Bizottság még nem terjesztett elő egy, a demokráciával, a jogállamisággal és az alapvető jogokkal foglalkozó átfogó uniós mechanizmusra irányuló javaslatot, és felszólítja a Bizottságot ennek megtételére, különösen azáltal, hogy javasolja a demokráciára, a jogállamiságra és az alapvető jogokra irányuló uniós paktumról szóló intézményközi megállapodás elfogadását a jogállamiság érvényesítésének az Európai Unióban történő megerősítésére irányuló következő nem jogalkotási kezdeményezésében;

2. ismételten kéri, hogy hozzanak létre egy átfogó, állandó és objektív uniós mechanizmust a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmére, és hangsúlyozza, hogy ez a mechanizmus most még sürgetőbb, mint valaha;

3. hangsúlyozza a Parlament által a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló intézményközi paktum formájában javasolt mechanizmus fő elemeit, azaz egy bizonyítékokon alapuló és megkülönböztetésmentes vizsgálatot, amely egyenlő alapon értékeli az összes uniós tagállam 2. cikkben meghatározott értékeknek való megfelelését, amely országspecifikus ajánlásokat tartalmaz (európai jelentés a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról) és amelyet parlamentközi vita követ, valamint a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok intézményeken belüli állandó szakpolitikai ciklusát;

4. kiemeli, hogy demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló európai jelentésnek magában kell foglalnia és ki kell egészítenie a meglévő eszközöket, nevezetesen az igazságügyi eredménytáblát, a médiapluralizmus nyomon követésére szolgáló eszközt, a korrupcióellenes jelentést és az EUMSZ 70. cikkén alapuló kölcsönös értékelési eljárásokat, és a Bulgáriára és Romániára vonatkozó együttműködési és ellenőrzési mechanizmus helyébe kell lépnie; sajnálatát fejezi ki a Bizottság azon döntése miatt, hogy 2017-ben nem tette közzé az uniós korrupcióellenes jelentést;

5. felszólítja a Bizottságot, hogy vegye fontolóra annak lehetőségét, hogy az uniós költségvetésnek a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált tagállami hiányosságok esetén történő védelméről szóló rendeletjavaslatának összekapcsolását a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok védelmével kapcsolatos átfogó, állandó és objektív uniós mechanizmussal;

6. felszólítja a Tanácsot, hogy állapodjon meg a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló paktumról szóló intézményközi megállapodás elfogadásáról, és támogassa a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok megerősítését célzó további bizottsági javaslatokat;

2018. november 14., szerda

7. úgy véli, hogy amennyiben a Bizottság és a Tanács továbbra is elutasítja a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló paktum létrehozását, a Parlament kezdeményezheti a demokráciáról, a jogállamiságról és az alapvető jogokról szóló kísérleti jelentés és parlamentközi vita elindítását;

8. felszólítja a Tanácsot, hogy megfelelően tegyen eleget intézményi szerepének az EUSZ 7. cikkének (1) bekezdése szerint folyamatban lévő eljárásokban, és az eljárás minden szakaszában haladéktalanul és teljes körűen tájékoztassa a Parlamentet, továbbá kérje fel a Parlamentet, hogy a Tanács számára ismertesse indokolással ellátott javaslatát;

9. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, valamint a Régiók Európai Bizottságának a szubnacionális parlamentek és tanácsok számára történő szétosztás céljából.

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0457

Az EU–Grúzia társulási megállapodás végrehajtása

Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása az EU és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2017/2282(INI))

(2020/C 363/07)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 8. cikkére és V. címére, különösen 21., 22., 36. és 37. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) ötödik részére,

— tekintettel az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Grúzia közötti társulási megállapodásra, amely 2016. július 1-jén lépett hatályba,

— tekintettel a korábbi, az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről Grúzia közötti társulási megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozattervezetről szóló, 2014. december 18-i [1], valamint a Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodásokról/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekről szóló, 2016. január 21-i állásfoglalására [2], a keleti partnerségről szóló, 2017. november 15-i ajánlására [3], a Grúziának nyújtandó további makroszintű pénzügyi támogatásról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról szóló, 2018. március 14-i jogalkotási állásfoglalására [4], valamint a „Grúzia megszállt területei az orosz invázió után 10 évvel” című, 2018. június 14-i állásfoglalására [5],

— tekintettel az Európai Unió és Grúzia közötti társulási megállapodás végrehajtásáról szóló nemzeti cselekvési tervekre,

— tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) a társulási menetrend Grúzia általi végrehajtásáról szóló, 2017. november 9-i közös szolgálati dokumentumára (SWD(2017)0371),

— tekintettel a keleti partnerség csúcstalálkozóin elfogadott együttes nyilatkozatokra, legutóbb a 2017. november 24-én Brüsszelben elfogadott nyilatkozatra,

— tekintettel a 2015. évi rigai csúcstalálkozón létrehozott, „2020-ig megvalósítandó 20 célkitűzés” elnevezésű együttműködési keretre, amely az erősebb gazdaság, erősebb kormányzás, erősebb összeköttetés és erősebb társadalom előmozdítására irányul,

— tekintettel a 2017–2020-as időszakban Grúziának nyújtandó uniós támogatásra vonatkozó egységes támogatási keretre,

— tekintettel az EU–Grúzia Társulási Tanács 2018. február 5-i negyedik ülésének eredményére,

— tekintettel az Euronest közgyűléseinek ülésein, legutóbb a 2018. június 25–27-i ülésen elért eredményekre, amelyek nyomán hét állásfoglalás született, és felkérték az EU-t, hogy nagyobb mértékű közvetítési erőfeszítést vállaljon a befagyasztott konfliktusokban,

— tekintettel az EU–Grúzia Parlamenti Társulási Bizottság 2018. április 26-án tartott hatodik ülésén kiadott zárónyilatkozatra és ajánlásokra,

---

[1] HL C 294., 2016.8.12., 31. o.
[2] HL C 11., 2018.1.12., 82. o.
[3] HL C 356., 2018.10.4., 130. o.
[4] Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0073.
[5] Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0266.

2018. november 14., szerda

— tekintettel az EU–Grúzia civil társadalmi platform 2018. március 22-én tartott harmadik ülésén kiadott közös nyilatkozatra,

— tekintettel a Bizottságnak a vízummentesség-felfüggesztési mechanizmus keretében tett, 2017. december 20-án kiadott első jelentésére (COM(2017)0815),

— tekintettel a Velencei Bizottság 2018. március 19-i végső véleményére Grúzia alkotmányos reformjáról (CDL-AD(2018)005),

— tekintettel „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: a lányok és nők életének átalakítása az EU külkapcsolati politikáján keresztül (2016–2020)" című, 2015. szeptember 21-i közös szolgálati munkadokumentumra (SWD(2015)0182),

— tekintettel a Transparency International „Korrupciós helyzet Örményországban, Azerbajdzsánban, Grúziában, Moldovában és Ukrajnában" című, 2015. július 2-i jelentésére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság számára készült szakértői tanulmányokra, köztük „A keleti szomszédság három társult országa – Ukrajna, Grúzia és Moldova – választási reformjai és azok hatása a politikai fejleményekre ezen országokban" című, 2017. október 26-án megjelent tanulmányra ([1]), „Az EU és Grúzia, Moldova, valamint Ukrajna közötti társulási megállapodás" című, 2018. június 28-án megjelent tanulmányra ([2]), valamint „A Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodás végrehajtására kialakított intézményi keret kidolgozása" című, 2018 szeptemberében megjelent összehasonlító tanulmányra ([3]),

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére, valamint az Elnökök Értekezletének a saját kezdeményezésű jelentések engedélyezésével kapcsolatos eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára és 3. mellékletére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A8-0320/2018),

A. mivel az EU és Grúzia közötti kapcsolatok az EU és Grúzia közötti társulási megállapodással, a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodással és a társulási menetrenddel összhangban folyamatosan új jelentős eredményekkel mélyülnek, ezek közé tartozik a vízummentes utazási rendszer és Grúzia Energiaközösséghez való csatlakozása;

B. mivel az alapvető értékek, köztük a demokrácia, a jogállamiság, a jó kormányzás, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, többek között a kisebbségek jogainak teljes mértékű tiszteletben tartása jelenti az európai integráció mélyítésének alapját;

C. mivel továbbra is a megszállt régiók, Dél-Oszétia és Abházia humanitárius helyzete és elszigeteltsége jelenti az egyik legnagyobb kihívást Grúzia számára;

D. mivel a Transparency International 2017-es korrupcióérzékelési indexe azt mutatja, hogy a korrupció elleni küzdelem terén továbbra is jók az eredmények;

E. mivel a 2017–2020-as időszakra vonatkozó, a szervezett bűnözés elleni fellépés új nemzeti stratégiája és a 2017-ben elfogadott cselekvési terve a „törvényen belüli tolvajok", a kábítószer-kereskedelem és a kiberbűnözés elleni küzdelemre, valamint a vizsgálaton alapuló és közösségi rendfenntartás bevezetésére helyezi a hangsúlyt;

([1]) „A keleti szomszédság három társult országa – Ukrajna, Grúzia és Moldova – választási reformjai és azok hatása a politikai fejleményekre ezen országokban", Európai Parlament, 2017. október 26.

([2]) „Az EU és Grúzia, Moldova, valamint Ukrajna közötti társulási megállapodás", Európai Parlament, 2018. június 28.

([3]) „A Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodás végrehajtására kialakított intézményi keret kidolgozása", Európai Parlament, 2018. szeptember.

F. mivel 2017. szeptember 1-jén hatályba lépett a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló isztambuli egyezmény, és létrejött a nemek közötti egyenlőséggel, a nőkkel szembeni erőszakkal és a kapcsolati erőszakkal foglalkozó ügynökségközi bizottság;

G. mivel a Riporterek Határok Nélkül 2018. évi sajtószabadság-indexe csekély javulást mutat, Grúzia a 2017. évi 64. helyről a 61. helyre jött fel;

1. melegen üdvözli a reform folyamatos előrehaladását, valamint a társulási megállapodás és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtása terén elért haladást, aminek köszönhetően Grúzia az EU kulcsfontosságú partnerévé vált a régióban; felhívja a grúz hatóságokat, hogy továbbra is biztosítsák a stabilitást, a további demokratikus reformokat és a gazdasági és szociális javulást a szegénység, a munkanélküliség és a magas szintű gazdasági migráció által sújtott grúzok számára, ami kulcsfontosságú tényező az emberek bizalmának elnyerése szempontjából a Grúzia nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitásához és területi integritásához, illetve az Európai Unió és Grúzia közötti együttműködés megerősítéséhez vezető úton;

2. megelégedéssel jegyzi meg, hogy Grúzia európai programja továbbra is pártok közötti konszenzust, valamint a grúz polgárok többségének támogatását élvezi; rámutat, hogy az EUSZ 49. cikke értelmében és a 2017. március 25-i Római Nyilatkozatnak megfelelően bármely európai állam kérheti felvételét az Unióba, amennyiben teljesíti a koppenhágai kritériumokat; emlékeztet ugyanakkor a Parlament által támogatott keleti partnerség + (EaP+) politikáról szóló javaslatra a további lehetőségek kiaknázása érdekében; üdvözli a grúz kormány arra irányuló kezdeményezését, hogy állítsák össze az uniós integrációs menetrendet azzal a céllal, hogy megerősítsék az EU és Grúzia közötti folyamatban lévő kapcsolatokat; üdvözli Grúzia aktív szerepvállalását a keleti partnerség többoldalú platformjainak tevékenységeiben;

3. elismerését fejezi ki a grúz hatóságoknak a társulási megállapodás és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség megkötéséből eredő kedvezményekről és gazdasági lehetőségekről szóló ismétlődő tájékoztató kampányok, valamint a szükséges változtatások kezelésében nyújtott segítség miatt;

A társulási megállapodás végrehajtásához létrehozott intézményi keret

4. megjegyzi, hogy a 2017–2020-as időszakban Grúziának nyújtandó uniós támogatás 371 és 453 millió EUR közötti összeget fog kitenni, és a „többért többet” elvnek megfelelően az EU és Grúzia közötti társulási menetrenddel összhangban további pénzeszközök állnak rendelkezésre; ösztönzi a Bizottságot, hogy ezt a támogatást Grúzia felvevőképességével és reformtörekvéseivel arányosan nyújtsa; tudomásul veszi Grúzia arra vonatkozó határozatát, hogy a funkcionális optimalizálás és a költségcsökkentés céljából 14-ről 11-re csökkenti a minisztériumok számát, és üdvözli a grúz kormány döntését, hogy a megtakarításokat az oktatás területére irányítsa;

5. szorgalmazza a miniszterelnök és a külügyminiszter nagyobb mértékű bevonását, hogy biztosítsák a társulási megállapodás végrehajtásának magas szintű politikai ellenőrzését, különösen a releváns kormányzati struktúrák racionalizálása, a szakminisztériumok terveinek, valamint azok maradéktalan és hatékony végrehajtásának koordinálása és összehangolása révén; üdvözli, hogy az államminiszter európai integrációért felelős hivatala a Külügyminisztérium részévé vált; ugyanakkor azt javasolja, hogy az európai integráció kérdésével az egész minisztériumi apparátus foglalkozzon;

6. üdvözli a társulási megállapodás/a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtási terve hároméves verziójának elfogadását, és felkéri a hatóságokat, hogy dolgozzanak ki egy reformstratégiát e tervek kiegészítésére, amely a jogszabályokon felüli eredményekre és a személyzet képzésére helyezi a hangsúlyt, valamint szakértői hatásvizsgálaton alapul, amelynek a parlament, a kormány és az elnöki adminisztráció közötti intézményközi együttműködéssel is foglalkoznia kell; ösztönzi ezzel összefüggésben, hogy a grúz parlament fokozza a reformjavaslat-tervezetek társulási megállapodásnak való megfelelőségének ellenőrzését;

7. hangsúlyozza, hogy Grúziának magas szintű képzettséggel rendelkező személyzettel kell rendelkeznie a társulási menetrend végrehajtásához; felhívja ezért a grúz hatóságokat annak garantálására, hogy az összes minisztériumban az európai integrációs kérdésekkel foglalkozó szervezeti egységek elegendő számú és speciális képzettséggel rendelkező tisztviselővel legyenek ellátva; felhívja az EKSZ-t és/vagy a Bizottságot, hogy nyújtson segítséget a kapacitásépítéshez és a társulási megállapodás/a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás végrehajtásával foglalkozó grúz tisztviselők képzéséhez;

2018. november 14., szerda

8. üdvözli Grúzia, Moldova és Ukrajna parlamentközi közgyűlésének létrehozását, és ösztönzi, hogy ez a közgyűlés a társulási megállapodások végrehajtását is ellenőrizze;

9. sürgeti az EKSZ-t és/vagy a Bizottságot, hogy erősítsék a belső kapacitásokat, hogy fokozzák a társulási megállapodás végrehajtásának nyomon követését, különösen azáltal, hogy növelik a grúz közigazgatási és jogrendszert alaposan ismerő humánerőforrások számát, valamint térjenek át az előrehaladás minőségi értékelésére, különösen átvilágítási folyamatok bevezetése révén, ami lehetővé teszi az uniós vívmányokkal való, a társulási megállapodásban előírt összehangolás tényleges mértékének értékelését;

10. kiemeli azt a rendkívül fontos szerepet, amelyet a civil társadalom – köztük a szociális partnerek – játszik a társulási megállapodás végrehajtásában és a reformok ellenőrzésében, és üdvözli a megállapodás végrehajtásának nyomon követésére tett erőfeszítéseiket; Felhívja a grúz hatóságokat annak biztosítására, hogy a társulási megállapodás/a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás szerinti reformokat a helyi hatóságok és a civil társadalom képviselői, valamint a szociális partnerek teljes körű bevonásával hajtsák végre, és felhívja a hatóságokat és az EU-t, hogy biztosítsanak számukra és a peremterületeken élő lakosság számára hozzáférést a társulási menetrend végrehajtásával kapcsolatos információkhoz;

11. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a grúz állampolgároknak proaktív tájékoztatást nyújtsanak a keleti partnerség kézzelfogható előnyeiről és céljairól, valamint hogy tényeken alapuló, a partnerország valamennyi nyelvén hozzáférhető és minőségi tájékoztatás segítségével kell felvenni a küzdelmet a félretájékoztatás ellen; felhívja Grúziát, hogy az EU és a tagállamai segítségével erősítse meg a kommunikációs stratégiáját;

12. üdvözli, hogy 2018. szeptember 4-én Tbilisziben megnyitotta kapuit a keleti partnerség európai iskolája, amely nemzetközi BA-programot kínál a keleti partnerség összes országából érkező diákok számára; ösztönzi a grúz hatóságokat, hogy növeljék az európai tanulmányok szerepét az iskolai és egyetemi tantervekben;

13. támogatja az Európai Parlament küldöttségét is magában foglaló nemzetközi választási megfigyelő misszió által bemutatott, a 2018. évi grúziai elnökválasztás első fordulójára vonatkozó előzetes megállapításokat és következtetéseket; üdvözli a választások versenyjellegét és az erőszakos esetek hiányát; elítéli Dél-Oszétia és Abházia Oroszország általi megszállását, valamint a dél-oszétiai de facto kormányzó hatóságok azon döntését, hogy lezárják Grúzia közigazgatási határát, és megakadályozzák, hogy számos grúz állampolgár leadja a voksát; felkéri a hatóságokat és a politikai pártokat, hogy a második forduló előtt oldják meg az aggodalomra okot adó kérdéseket, nevezetesen az állami forrásokkal való visszaélést és a kampányfinanszírozásra vonatkozó túlzottan magas felső határokat, valamint a független civil társadalmi szervezetek magas rangú tisztségviselők intenzív szóbeli támadásai révén történő célba vételét;

Politikai párbeszéd

14. megismétli, hogy a Grúzia alkotmányos reformjáról megfogalmazott uniós álláspont megegyezik a Velencei Bizottság általános pozitív értékelésével; sajnálja, hogy 2024-ig elhalasztották a teljes mértékben arányos választási rendszer megvalósítását; megismétli, hogy kész a jövőbeli grúziai választások megfigyelésére, illetve a grúziai hatóságoknak segítséget nyújtani az alább bemutatott ajánlások nyomon követésében és végrehajtásában; megismétli, hogy a központi választási bizottság összetételének politikai befolyástól mentesnek kell lennie, és hogy a választásokat megelőző időszakban sem lehet szabálytalanul felhasználni az adminisztratív erőforrásokat; felhívja a grúz hatóságokat, hogy folytassanak érdemi vizsgálatot a 2016-os parlamenti választások során történt politikai indíttatású erőszakos incidensekkel kapcsolatban;

15. támogatja Grúzia politikai intézményeinek demokratikus megerősítését, és eltökélt aziránt, hogy segítséget nyújtson ezen a területen; megjegyzi, hogy Grúzia azon kevés ország egyike, ahol mindegyik hatalmi ág részt vesz a nyílt kormányzással kapcsolatos partnerségben; kiemeli egy ambiciózus reformprogram végrehajtásának fontosságát, amelynek célja az állami intézmények és alkalmazottaik politikai semlegességének biztosítása; hangsúlyozza az ellenzék szerepét a parlamenti rendszerben, és szorgalmazza a végrehajtó hatalom ellenőrzésére vonatkozó szigorúbb mechanizmusok sürgős bevezetését, ideértve azt is, hogy a parlamenti képviselők rendszeresen kérdéseket tehessenek fel a miniszteriereknek és a miniszterelnöknek, ilyen módon elszámoltassák őket;

16. örvendetesnek tartja, hogy 2017. március 27-étől ténylegesen vízummentes utazási rendszert alkalmaznak a grúz állampolgárok esetében; tudomásul veszi, hogy Grúzia teljesíti a vízumliberalizációs referenciaértékeket, és ösztönzi azok rendszeres nyomon követését a további megfelelés biztosítása érdekében; megjegyzi, hogy a vízummentes utazási rendszerek bevezetése kedvező eredményekkel jár az emberek közötti kapcsolatok alakulásában; elismerését fejezi ki Grúziának, amiért gyorsan lépett a vízummentes utazási rendszer megsértésével kapcsolatban, és felhívja az uniós tagállamokat, hogy ismerjék el Grúziát biztonságos származási országként; hangsúlyozza Grúzia, illetve az uniós tagállamok igazságügyi hatóságai és bűnüldöző hatóságai közötti együttműködés fokozásának fontosságát;

17. üdvözli Grúzia migrációs stratégiájának és cselekvési tervének folytatódó végrehajtását, valamint a Törökországgal és Azerbajdzsánnal közös határszakaszok rehabilitációjának megerősítését;

18. támogatja Grúziát a békés konfliktusrendezés, megbékélés és együttműködés politikájának követésében és a genfi nemzetközi tárgyalásokban való konstruktív részvételében; üdvözli az Oroszországgal folytatott párbeszéd fenntartására irányuló grúziai erőfeszítéseket; üdvözli Grúzia kormányának az „Egy lépés a jobb jövő irányába" elnevezésű, 2018. április 4-i kezdeményezést, amelynek célja a megszállt régiókban lakó személyek humanitárius és társadalmi-gazdasági körülményeinek javítása, valamint az emberek közti kapcsolatok és bizalomépítés elősegítése a megosztott közösségek között;

19. sajnálattal emlékeztet arra, hogy 10 év után az Orosz Föderáció továbbra is fenntartja a grúz területek illegális megszállását, és ismételten megerősíti, hogy határozottan támogatja Grúzia szuverenitását és területi egységét; tudomásul veszi a Grúzia által az Emberi Jogok Európai Bíróságánál Oroszország ellen indított keresetet, amely az Abháziában és Dél-Oszétiában élő emberekkel szembeni kényszerintézkedések alkalmazásával kapcsolatos, valamint a grúz parlament állásfoglalását az emberölés, emberrablás, kínzás vagy embertelen bánásmód miatt elítélt személyek Otkhozoria–Tatunashvili feketelistájáról; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi közösségnek következetes, összehangolt, egységes és határozott álláspontot kell képviselnie az orosz megszállással és annektálási politikával szemben;

20. sürgeti a grúz hatóságokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a fennálló akadályok leküzdésére, valamint próbálják meg kiterjeszteni a társulási megállapodás és a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás előnyeit Abházia és Chinvali régió/Dél-Oszétia lakosságára azáltal, hogy jobb tájékoztatást nyújtanak a megállapodásból származó lehetőségekről, valamint ad hoc kereskedelmi és gazdasági együttműködési projekteket dolgoznak ki helyi szinten;

21. elismerését fejezi ki amiatt, hogy Grúzia folyamatosan részt vesz a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében végrehajtott polgári és katonai válságkezelési műveletekben; hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni az EU és Grúzia közötti, biztonsági kérdésekről, különösen a radikalizálódás, az erőszakos szélsőségesség, a propaganda és a hibrid fenyegetések elleni küzdelemről szóló magas szintű párbeszédet;

Jogállamiság, jó kormányzás és a tömegtájékoztatás szabadsága

22. elismeri a Grúzia által az alacsony és középszinten tapasztalható korrupció elleni küzdelem terén elért eredményeket, amelyek jó regionális besoroláshoz vezettek a korrupcióérzékelési indexekben; Kiemeli azonban, hogy a magas szinten, az elit köreiben tapasztalható korrupció továbbra is súlyos problémát jelent; méltatja a korrupcióellenes stratégia és cselekvési terv Grúzia általi végrehajtását; felhívja Grúziát, hogy biztosítsa a független, szabad és politikai befolyástól mentes korrupcióellenes ügynökség és az állambiztonsági szolgálat elválasztását; megismétli a hatalmi ágak tényleges szétválasztásának, valamint a politika és a gazdasági érdekek világos elkülönítésének fontosságát, és hangsúlyozza, hogy a korrupció elleni küzdelemhez független igazságszolgáltatásra van szükség, és hogy a magas szinten tapasztalható korrupciós ügyek kivizsgálása terén még fel kell mutatni megbízható eredményeket; úgy gondolja, hogy Grúzia az EU fontos partnere különböző együttműködési területeken, például a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén;

23. sürgeti a grúz hatóságokat, hogy fogadjanak el egy működőképes, önálló és hatékony, a főügyészi hivataltól független mechanizmust a bűnüldöző tisztviselők által elkövetett visszaélések kivizsgálására az elszámoltathatóság tartós hiányának ellensúlyozása érdekében; üdvözli ezért a bűnüldöző tisztviselők által elkövetett emberi jogi jogsértések kivizsgálására szolgáló állami felügyeleti szolgálat létrehozását;

24. mélységes aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Törökország nyomást gyakorol a Grúziában élő törökökre, valamint oktatási intézményekre, a Gülen-mozgalommal való állítólagos kapcsolatuk miatt; sürgeti a grúz hatóságokat, hogy közelről tartsa szemmel az ügyet, hogy biztosítsa, hogy a bírósági eljárások és minden intézkedés teljes mértékben összhangban legyen az európai elvekkel és normákkal; ösztönzi az EU-t, hogy nyújtson támogatást és segítséget a keleti partnerség országainak, hogy ellenálljanak az elmúlt néhány hónapban – különösen Törökország által – gyakorolt nyomásnak;

2018. november 14., szerda

25. tudomásul veszi a folyamatban lévő igazságszolgáltatási reformot, valamint az igazságszolgáltatás nagyobb fokú pártatlanságának és átláthatóságának jeleit, emlékeztet azonban arra, hogy a Velencei Bizottság aggodalmának adott hangot a javasolt jogalkotási módosítások miatt, amelyek nem biztosítják az grúz Ügyészi Tanács politikai semlegességét; felhív az igazságszolgáltatási rendszer – többek között az adminisztratív kapacitás megerősítése révén történő – megerősítéséhez szükséges minden intézkedés meghozatalára, valamint az igazságszolgáltatás és az ügyészség teljes függetlenségének biztosítására, és felhív a Belügyminisztérium, többek között a megújulásra és reformokra szoruló rendőrség és biztonsági szolgálatok demokratikus ellenőrzésére, az igazságszolgáltatási rendszer átláthatóságának biztosítása céljából, nevezetesen a bírák kiválasztása, kinevezése és előléptetése, valamint az őket érintő fegyelmi eljárások tekintetében;

26. kiemeli a most zajló adminisztratív reform fontosságát; üdvözli az újonnan életbe lépett közszolgálati törvényt, és elvárja annak a polgárok bizalmának tartós megerősítése érdekében történő mielőbbi végrehajtását;

27. aggodalommal jegyzi meg, hogy a grúz kormány nem fogadott el új jogi aktust a nyilvános információkhoz való hozzáférés javítására; sajnálatosnak tartja, hogy a tervezett reform még tovább korlátozza a hozzáférését ezen a területen; felhívja a grúz kormányt, hogy biztosítsa a nyilvános információkhoz való tényleges hozzáférést; emlékeztet arra, hogy ez a társulási megállapodás keretében tett lényeges kötelezettségvállalás;

28. sürgeti Grúzia kormányát, hogy törekedjen az államháztartási gazdálkodás reformjának végrehajtására;

29. üdvözli a szervezett bűnözés elleni fellépés nemzeti stratégiájának elfogadását;

30. felhívja a grúz parlamentet, hogy fontolja meg módosítási csomag elfogadását a kábítószerpolitika reformjáról, az alkotmánybíróság 2017. november 30-i határozatával összhangban;

31. üdvözli, hogy a grúz parlament egyetértését adta a fogvatartottak helyzetének javítását célzó jogszabálycsomaghoz;

Az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása

32. felhívja a grúz hatóságokat az ország emberi jogi koordinációs mechanizmusa működőképességének fokozására, illetve az együttműködés erősítésére a többoldalú fórumokon; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy nem halad előre az Afgan Mukhtarli azeri újságíró Tbilisziből történő elrablásával kapcsolatos vizsgálat, amely számos hiányosságra rámutatott a biztonsági szolgálatok működését illetően, például pártpolitikai befolyásra; felhívja a grúz kormányt, hogy belátható időn belül és hitelesen zárja le a vizsgálatot, és rámutat, hogy Grúziának biztonságos és védett környezetet kell biztosítania a területén tartózkodó emberijog-védők számára annak biztosítására, hogy ilyen esetek ne fordulhassanak elő újra;

33. tudomásul veszi az Emberi Jogok Európai Bíróságának a volt miniszterelnökkel, Vano Merabishvilivel kapcsolatban 2017. november 28-án hozott ***ítéletét***, amely megállapította, hogy a volt miniszterelnök letartóztatásakor a „titkos terv” és „hátsó szándék” alkalmazásával megsértették az emberi jogok európai egyezményének 18. cikkét;

34. hangsúlyozza az előző kormányok idején elkövetett emberi jogi jogsértésekkel kapcsolatos vizsgálatra, büntetőeljárás alá vonásra és kárpótlásra vonatkozó egyértelmű, átlátható és emberi jogokon alapuló politika és mechanizmus fontosságát, garantálva azt, hogy ez a folyamat teljes mértékben tiszteletben tartja a jogállamiság és a jogszerű eljárás elvét;

35. felhívja a hatóságokat, hogy fokozzák az alapvető szabadságok és az emberi jogok főleg a kiszolgáltatott csoportok esetében történő érvényesítését a gyűlöletbeszéd és az LMBTQI-személyek, a romák, a HIV-vel/AIDS-szel élők, a fogyatékossággal élő személyek és egyéb kisebbségek megkülönböztetése elleni küzdelem révén, többek között a munkaerőpiacon a módosított munkaügyi törvényen keresztül; felhívja különösen Grúziát, hogy hangolja össze a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló jogszabályt a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, amelyet 2014-ben ratifikált; üdvözli, hogy Grúzia a közelmúltban ratifikálta az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (isztambuli egyezmény), valamint a hivatalos nyelvről szóló törvény és a polgári egyenlőségi és integrációs stratégia elfogadását, és felhív azok gyors végrehajtására és egy hatékony nyomon követési mechanizmus létrehozására;

36. felhívja a grúz hatóságokat, hogy tegyenek további lépéseket a nők minden fajta erőszak, szexuális zaklatás, illetve munkahelyi és közterületen való zaklatás elleni védelme, valamint a politikában és a munkaerőpiacon részt vevő nők számának növelése érdekében, amely területeken továbbra is alulreprezentáltak;

37. felhív a gyermekek jogai védelmének megerősítésére, ide tartozik a gyermekek elleni erőszak megakadályozása, minden gyermek, köztük a fogyatékossággal élő gyermekek számára hozzáférés biztosítása az oktatáshoz; megismétli a grúz kormány azzal kapcsolatos felelősségét, hogy alaposan ellenőrizze az árvaházban és egyházi bentlakásos intézményben lévő gyermekek helyzetét;

38. emlékeztet a szabad és független tömegtájékoztatás, a szerkesztői függetlenség, valamint a plurális és a tulajdonjog tekintetében átlátható médiakörnyezet, mint kulcsfontosságú demokratikus elvek fontosságára; megelégedéssel veszi tudomásul a Grúziában történt előrelépéseket, amelyeket a Riporterek határok nélkül által létrehozott 2018. évi sajtószabadság-index is megállapít; kiemeli a médiatartalmak átpolitizálását; emlékeztet a Rustavi 2 tévécsatorna esetére;

Kereskedelmi és gazdasági együttműködés

39. üdvözli a munkahelyteremtésre és a munkavállalói jogokra helyezett hangsúlyt, nevezetesen a munkahelyi biztonságról szóló törvény elfogadása révén, hogy hatékonyan csökkenteni lehessen a munkahelyi incidensek áldozatainak nagy számát; sürgeti a grúz parlamentet, hogy terjessze ki a törvény hatályát a kivételek elkerülése céljából; emlékezteti a grúz hatóságokat a nemzetközi munkaügyi normák tiszteletben tartásának kötelezettségére, és hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a munkafeltételeket ellenőrző osztály működőképes, önálló, a 81. számú ILO-egyezménnyel összhangban álló munkaügyi felügyeleti szervvé váljon a munkahelyi biztonság javítása és a be nem jelentett munkavégzés csökkentése érdekében; felhív a munkáltatók részéről szakszervezeti jogok gyakorlása miatti tapasztalható megkülönböztetés megszüntetésére; aggódik a gyermekmunka és a szakszervezetek elégtelen egyesülési szabadsága miatt; emlékeztet rá, hogy kiemelten fontos a társulási megállapodás kritériumainak megfelelő munkahelyi biztonság;

40. megjegyzi, hogy az EU Grúzia legfontosabb kereskedelmi partnere – a teljes kereskedelmi forgalom közel egyharmadát teszi ki – és vezető donor, valamint a közvetlen külföldi befektetések legnagyobb forrása; üdvözli a kulcsfontosságú strukturális reformok végrehajtását, amelyek célja a gazdasági és üzleti környezet javítása, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás előnyeinek maximális kihasználása; pozitívumként értékeli, hogy Grúzia a kereskedelemmel kapcsolatos területeken előrelépést ért el jogszabályainak közelítésében, köztük az állat- és növényegészségügyi intézkedések terén, de további haladásra hív fel az élelmiszerbiztonság terén; felhívja a figyelmet a grúziai beruházási környezet javításával kapcsolatos, folyamatban lévő strukturális reformok jelentőségére; hangsúlyozza, hogy a grúz hatóságoknak garantálniuk kell a grúz gazdasági növekedés eredményeinek méltányos elosztását a lakosság körében, és hogy a társulási megállapodást a kkv-k előnyére hajtsák végre;

41. elégedetten állapítja meg, hogy egyes új termékeket elkezdtek az EU-ba exportálni, noha Grúzia továbbra is túlnyomórészt mezőgazdasági árucikkeket és nyersanyagokat exportál; ösztönzi a Bizottságot, hogy támogassa Grúziát azon területek azonosításában, amelyek tovább erősíthetik a gazdasági diverzifikációt, valamint azok kiemeltként kezelésében a DCFTA végrehajtása során; ajánlja, hogy Grúzia fontolja meg egy diverzifikációs stratégia lehetőségét az uniós piacra exportált termékek vonatkozásában;

42. pozitív fejleményként veszi tudomásul a közbeszerzés terén elért haladást, ahol a jogszabályokat 2022-ig tervezik harmonizálni; hangsúlyozza egy független és pártatlan felülvizsgálati testület fontosságát; sürgeti a grúz kormányt, hogy javítsa a közbeszerzési rendszer átláthatóságát, különösen azáltal, hogy a közbeszerzési törvényben csökkenti a nyílt ajánlattétel alóli kivételeket a hirdetmény nélküli szerződéskötés teljes számának csökkentése érdekében;

43. üdvözli Grúzia csatlakozását a pán-euromediterrán származási szabályokról szóló egyezményhez, amely lehetővé fogja tenni a származási kumulációt a DCFTA keretében; ösztönzi Grúziát, hogy ehhez hasonlóan csatlakozzon az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezményhez is;

2018. november 14., szerda

Energia és az együttműködés más területei

44. üdvözli Grúzia tagságát az Energiaközösségben és Grúzia energiapiacának az Unió piacába szabályozási konvergencián keresztül történő integrációja felé tett előrelépést, a társulási megállapodással és az Energiaközösségről szóló szerződéssel összhangban; meggyőződése, hogy ezáltal erősödnek az összeurópai energiapolitikai energia-összetétel párizsi jegyzőkönyvben vállalt kötelezettségek teljesítésére, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre vonatkozó, valamint az Egyesült Nemzetek 2030-as fenntartható fejlődési keretrendszer 10., energiaszegénység leküzdésére irányuló célkitűzésének feltételei; sürgeti a grúz hatóságokat, hogy az EU támogatásával tegyenek meg minden szükséges erőfeszítést az uniós energiaügyi vívmányok elfogadásának, valamint az energiahatékonysággal és a megújuló energiával kapcsolatos tudományos együttműködés, innováció és fejlesztés fokozása érdekében; megjegyzi, hogy a grúz parlamenttel szoros együttműködésben kell dönteni az olyan tervekről, mint például az Energiaügyi Minisztérium beolvasztása a gazdaságért és a fenntartható fejlődésért felelős minisztériumba;

45. azt ajánlja, hogy a grúz hatóságok dolgozzanak ki szilárd nemzeti energiastratégiát, csökkentsék az energia-támogatások szintjét, és erősítsék meg az energiaszolgáltatók biztonságát és az energiafüggetlenséget; ösztönzi a megújuló energia termelését, az energiahatékonyságot és a szükséges törvények elfogadását, valamint az intézményi keret átalakítását; ösztönzi az energiaszállítási funkciók megerősítését;

46. hangsúlyozza, hogy a végrehajtás tekintetében további erőfeszítéseket kell tenni a közlekedés és a környezet területén; sürgeti a grúz kormányt, hogy fogadjon el légszennyezés elleni küzdelemre vonatkozó stratégiát; felhívja a grúz hatóságokat, hogy a köz érdekében növeljék a nyilvánosság részvételét a környezetvédelmi döntéshozatalban, és a környezetvédelmi információk megosztásának mértékét;

47. emlékeztet rá, hogy a környezeti irányítás a társulási megállapodás egyik legfőbb kritériuma; üdvözli a környezeti hatásvizsgálatról szóló, az uniós jogszabályokkal összhangban lévő új törvény életbe lépését, valamint az éghajlat-politikai cselekvési terv ütemtervének elfogadását; felszólít a nemzeti környezetvédelmi politikák uniós célokhoz való további hozzáigazítására az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, a 2015. évi Párizsi Megállapodással összhangban, és felhív különösen az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátást támogató fejlesztési stratégia véglegesítésére és elfogadására;

48. megjegyzi, hogy a kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezetben Grúzia kötelezettséget vállalt a multilaterális környezetvédelmi megállapodások hatékony végrehajtására, amin még javítani kell;

49. tudomásul veszi a grúz kormány arra vonatkozó tervét, hogy továbbfejleszti a vízerőműveket; ezzel kapcsolatban felhívja a grúz hatóságokat, hogy minden projekt esetében alkalmazzák és teljesítsék az uniós előírásokat, és különösen arra, hogy alkalmazzák a környezeti hatásvizsgálat nyílt és átlátható eljárását, vonjanak be minden releváns érdekelt felet a döntéshozatali eljárás fő szakaszaiba;

Intézményi rendelkezések

50. úgy véli, hogy hasznos lenne a grúz hatóságokat időről időre bevonni a vonatkozó jogszabályok kidolgozásába, hogy a folyamat inkluzívabbá váljon, és Grúzia számára csökkenjenek az átmeneti költségek, és felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki az előzetes információmegosztási mechanizmusokat;

51. megismétli arra irányuló szándékát, hogy fokozza az EU keleti partnereivel való nemzetközi megállapodások végrehajtásának nyomon követését; ismételten felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy gyakrabban nyújtsanak be részletes írásbeli jelentéseket az említett megállapodások végrehajtásáról;

52. megállapítja, hogy a DCFTA végrehajtásának értékelése túlságosan is a kereskedelmi forgalomra és a kereskedelmet gátló akadályokra összpontosít; felszólítja a Bizottságot, hogy megfelelően kövesse nyomon és értékelje a DCFTA végrehajtását, külön figyelmet fordítva a vívmányok átültetésére és végrehajtására, valamint a grúz társadalomra gyakorolt hatásra, és készítsen nyilvános és átfogó éves jelentést, többek között az EU által nyújtott technikai és pénzügyi támogatásról is;

53. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy továbbra is használjanak fel minden lehetséges eszközt Grúzia ösztönzésére és támogatására a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás hatékony végrehajtására irányuló erőfeszítéseiben, emlékeztetve arra, hogy a DCFTA fenntartható végrehajtása nem alapulhat kizárólag az EU segítségnyújtásán, hanem Grúzia független fellépését is megköveteli, hogy ösztönözzék a nagyobb kereskedelmi forgalmat, a bürokratikus terhek csökkentését és az adminisztratív eljárások egyszerűsítését; felhívja mindkét felet, hogy nyújtsanak nagyobb támogatást a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak (mkkv-k), és gondoskodjanak a technikai segítségnyújtásról; sürgeti a Bizottságot, hogy vegye fontolóra egy Grúziát támogató csoport felállítását, hasonlóan az Ukrajna számára létrehozott csoporthoz;

54. felszólítja az EKSZ-t és/vagy a Bizottságot, hogy ezzel egyidejűleg tegye közzé a társulási megállapodás végrehajtásáról szóló összes éves jelentést, és tegyen közzé összehasonlító értékelést, amely konkrét referenciamutatók alapján vizsgálja az egyes társult partnerországok által az AA/DCFTA végrehajtása felé tett haladást;

55. elhatározza, hogy éves jelentéseket készít a társulási megállapodások végrehajtásáról;

o

o o

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Grúzia kormányának és parlamentjének.

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0458

Az EU–Moldova társulási megállapodás végrehajtása

Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása az EU és Moldova közötti társulási megállapodás végrehajtásáról (2017/2281(INI))

(2020/C 363/08)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 8. cikkére és V. címére, különösen 21., 22., 36. és 37. cikkére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) ötödik részére,

— tekintettel az egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészről a Moldovai Köztársaság közötti társulási megállapodásra, amely 2016. július 1-jén lépett hatályba,

— tekintettel a korábbi, nevezeten a Chișinăuban tartott polgármester-választás eredményének érvénytelenítését követően kialakult politikai válságról szóló, 2018. július 5-i [1], a 2017. novemberi csúcstalálkozó előkészítéseként a keleti partnerségről szóló, 2017. november 15-i [2], a Moldovai Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról szóló, 2017. július 4-i [3], valamint a Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodásokról/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekről szóló, 2016. január 21-i [4] állásfoglalásaira,

— tekintettel az egyetértési megállapodás, a hitelkeret-megállapodás és a 2017–2018-as időszakra vonatkozó, 100 millió EUR értékű mikropénzügyi segítségnyújtásról szóló támogatási megállapodás 2017. novemberi aláírására,

— tekintettel a Moldova és az Európai Unió közötti társulási megállapodás 2017-2019 között történő végrehajtásáról szóló moldovai nemzeti cselekvési tervre (NAPIAA),

— tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) a társulási menetrend Moldovai Köztársaság általi végrehajtásáról szóló, 2018. április 3-i közös szolgálati dokumentumára (SWD(2018)0094,

— tekintettel a keleti partnerség csúcstalálkozóin elfogadott együttes nyilatkozatokra, legutóbb a 2017. november 24-én Brüsszelben elfogadott nyilatkozatra,

— tekintettel a Külügyek Tanácsának a Moldovai Köztársaságról szóló, 2018. február 26-i következtetéseire,

— tekintettel a Transparency International „Korrupciós helyzet Örményországban, Azerbajdzsánban, Grúziában, Moldovában és Ukrajnában” című, 2015. július 2-án kiadott jelentésére,

— tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (ODIHR) és az Európa Tanács Velencei Bizottságának véleményeire és ajánlásaira, különösen a moldovai választási reformról szóló, 2018. március 15-i ajánlására,

— tekintettel az Euronest Parlamenti Közgyűlés, a keleti partnerség civil társadalmi fóruma és a moldovai civil társadalom más képviselőinek ajánlásaira és tevékenységeire,

— tekintettel a Külügyi Bizottság küldöttségének 2018. április 3–4-i Moldovába tett látogatásának eredményeire,

---

[1] Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0303.
[2] HL C 356., 2018.10.4., 130. o.
[3] HL C 334., 2018.9.19., 199. o.
[4] HL C 11., 2018.1.12., 82. o.

— tekintettel a Külügyi Bizottság számára készült szakértői tanulmányokra, köztük „A keleti szomszédság három társult országa – Ukrajna, Grúzia és Moldova – választási reformjai és azok hatása a politikai fejleményekre ezen országokban" című, 2017. október 26-án megjelent tanulmányra ([1]), „Az EU és Grúzia, Moldova, valamint Ukrajna közötti társulási megállapodás" című, 2018. június 28-án megjelent európai végrehajtás-értékelési tanulmányra ([2]), valamint „A Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodás végrehajtására kialakított intézményi keret" című, 2018 júliusában megjelent összehasonlító tanulmányra ([3]),

— tekintettel eljárási szabályzatának 52. cikkére, továbbá az Elnökök Értekezlete saját kezdeményezésű jelentések készítésére vonatkozó engedélyezési eljárásról szóló, 2002. december 12-i határozata 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjára, valamint 3. mellékletére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság véleményére (A8-0322/2018),

A. mivel az Európai Unió és Moldova közötti politikai és gazdasági kapcsolatok a keleti partnerség keretében, valamint különösen az EU–Moldova társulási megállapodás (AA) – amely magában foglalja a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget (DCFTA) is – 2014. június 27-i aláírásával és 2016. július 1-jei hatálybalépésével elmélyültek;

B. mivel a társulási megállapodás közös értékeken alapul, amelyek közé tartozik „az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményben, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet 1975. évi Helsinki Záróokmányában és az 1990. évi Új Európáért Párizsi Chartában meghatározott demokratikus elvek, emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása";

C. mivel e megállapodás keretében Moldova kötelezettséget vállalt arra, hogy az Unió jogszabályaival és gyakorlatával összhangban jelentős reformokat visz véghez belföldön a felelősségteljes kormányzást, a gazdasági fejlődést és az EU-val folytatott megerősített együttműködést támogató különböző területeken; mivel ezen erőfeszítéseket támogatva az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy jelentős pénzügyi és költségvetési támogatást nyújt Moldovának, amely 2007 óta 1,14 milliárd EUR kiutalt forrást tesz ki, továbbá hogy regionális programfinanszírozást biztosít;

D. mivel a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség lehetővé teszi az áruk és szolgáltatások kiváltságos feltételek melletti bejutását Moldovából az uniós piacra; mivel a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség következtében az EU és Moldova közötti kereskedelem 2017-ben 20 %-kal, 4 milliárd EUR-ra bővült; mivel az EU jelenleg Moldova legnagyobb kereskedelmi partnere, és teljes kereskedelmének 55 %-át képviseli; mivel egyben az EU a legnagyobb befektető is Moldovában; mivel a 2018-ra vonatkozó első adatok megerősítik a pozitív trendet; mivel a preferenciák kihasználtságának 90 %-os aránya azt mutatja, hogy a DCFTA igen kedvezően hatott a moldovai vállalkozásokra, munkavállalókra és állampolgárokra; mivel előrelépés történt olyan fontos területeken, mint az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések, a kereskedelem technikai akadályai, a vámok és a közbeszerzés; mivel nemzeti tanácsadó csoportokat hoztak létre a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezet rendelkezéseinek megfelelően, amelyek eddig háromszor ültek össze;

([1]) „A keleti szomszédság három társult országa – Ukrajna, Grúzia és Moldova – választási reformjai és azok hatása a politikai fejleményekre ezen országokban" című tanulmány, Európai Parlament, 2017. október 26.

([2]) „Az EU és Grúzia, Moldova, valamint Ukrajna közötti társulási megállapodás" című európai végrehajtás-értékelési tanulmány, Európai Parlament, 2018. június 28.

([3]) „A Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodás végrehajtására kialakított intézményi keret" című összehasonlító tanulmány, Európai Parlament, 2018. július.

2018. november 14., szerda

E. mivel a Moldovában az igazságszolgáltatás és biztonság terén véghezvitt reformokért cserébe, amelyek kiterjednek a korrupció elleni küzdelemre is, az EU 2014-ben beleegyezett abba is, hogy a biometrikus útlevéllel rendelkező moldovai állampolgárok vízummentesen utazhatnak be a schengeni térségbe; mivel több mint 1,5 millió moldovai polgár élvezte a vízummentes rendszer előnyeit a bevezetésének első négy évében;

F. mivel az EU többször is hangot adott azzal kapcsolatos aggodalmainak, hogy a moldovai hatóságok legutóbbi döntései miatt romlottak a demokratikus normák, ideértve azt is, hogy 2018 júniusában kétséges alapon és nem átlátható módon érvénytelenítették a Chișinăuban tartott helyi választásokat, hogy 2017 júliusában az ODIHR és a Velencei Bizottság negatív ajánlásai ellenére elfogadták a választási rendszer reformját, hogy nem történt előrelépés a 2014-ben leleplezett 1 milliárd USD összegű bankcsalás felelősei elleni büntetőeljárásban, és hogy növekedett az emberi jogi jogsértések száma, amelyek független bírák, újságírók és a politikai ellenfelek ellen irányulnak;

G. mivel e fejlemények miatt az EU 2017-ben nem fizette ki az igazságszolgáltatás reformjára nyújtott költségvetési támogatási program szerinti utolsó két részletet, mert a moldovai hatóságok nem mutattak elégséges elkötelezettséget ezen ágazat megreformálása mellett, 2018-ban pedig az EU felfüggesztette a makroszintű pénzügyi támogatás első részletét, mivel nem teljesítették a 2017. július 4-i európai parlamenti és tanácsi határozathoz csatolt politikai feltételeket, amelyek előírták, hogy „a makroszintű pénzügyi támogatás megadásának feltétele, hogy a kedvezményezett ország tiszteletben tartja a hatékony demokratikus mechanizmusokat, beleértve a többpárti parlamenti rendszert és a jogállamiságot is, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását”;

H. mivel az e döntések óta bekövetkezett újabb fejlemények további aggályokat vetettek fel, különösen a 2018 júliusában elfogadott úgynevezett „költségvetési reformcsomaggal” kapcsolatban, mivel az abban meghatározott adóamnesztia-rendszer növeli a pénzmosás kockázatát, továbbá aggodalmának ad hangot az ellenzékre és annak békés tüntetéseire, valamint a kis független médiavállalkozásokra gyakorolt nyomás miatt, amelyek az új audiovizuális törvény 2018. júliusi elfogadása ellenére törekednek arra, hogy folytassák tevékenységüket;

I. mivel a Transparency International 180 országból a 122. helyre sorolta Moldovát – Azerbajdzsánnal és Malival együtt – a 2017. évi Korrupcióészlelési Indexén; mivel Riporterek Határok Nélkül szervezetnek a sajtószabadságot világszerte mérő indexén Moldova 180 országból a 81. helyre esett vissza a 2014-es 56. helyről;

Általános elvek és közös értékek

1. kiemeli a társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség fontosságát, és tudomásul veszi a Moldova által eddig elért korlátozott előrehaladást; ragaszkodik hozzá ugyanakkor, hogy kiemelt prioritást kapjon a társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség, különösen a politikai reformok tekintetében, lehetővé téve az ország uniós kapcsolatainak további mélyítését, minden moldáv polgár javára, valamint a Parlament által támogatott keleti partnerség + (EaP+) politikával összhangban további lehetőségek kiaknázását;

2. elismerését fejezi ki az iránt, hogy bátor ügynökök, nevezetesen azok, akik a 2014. évi, 1 milliárd USD (a GDP 12 %-ával egyenlő) összegű banki csalást – amelyet a Nemzetközi Valutaalap (IMF) felhívásaival összhangban ki kellene vizsgálni – követően a bankszektor reformjára irányuló erőfeszítéseket vezették, pozitív változásokat hoztak Moldovában; üdvözli, hogy 2018 júliusában az IMF sikeresen értékelte az IMF által támogatott programok végrehajtását; felhívja a moldovai politikusokat és a teljes igazságszolgáltatást, hogy csatlakozzanak ezekhez az erőfeszítésekhez az ország megreformálása és a korrupció legyőzése érdekében, a társulási megállapodásban foglalt kötelezettségvállalásoknak megfelelően, mivel a hiteles reform fő akadályai között szerepel a politikai akarat hiánya; felszólítja az összes politikai erőt, hogy az ország érdekében kezdeményezzenek konstruktív párbeszédet;

3. súlyos aggodalmát fejezi ki a demokratikus normákkal kapcsolatos visszaesés miatt Moldovában, ahol az üzleti érdekekkel összejátszó uralkodó politikai vezetők aláássák az alapvető értékeket, amelyek érvényesítésére éppen a társulási megállapodás részeként Moldova is kötelezettséget vállalt, ilyen például a demokrácia – illetve a polgárok akaratát tiszteletben tartó tisztességes és független választások, valamint egy többpárti demokratikus rendszer – és a jogállamiság – illetve az igazságszolgáltatás függetlensége és pártatlansága –, ez ellen pedig sem a politikai osztály nagy része, sem az igazságszolgáltatás nem lép fel, ami ahhoz vezet, hogy a Moldovai Köztársaság egy oligarchikus érdekek által foglyul ejtett állam, ahol a gazdasági és politikai hatalom személyek egy kis csoportjának kezében összpontosul, akik befolyásolják a parlamentet, a kormányt, a politikai pártokat, az államigazgatást, a rendőrséget, az igazságszolgáltatást és a médiát, amely a jogszabályok erősen elégtelen végrehajtásához vezet, nem sok hasznára a polgároknak; megismétli azon szándékát, hogy a közös értékek érvényesítése iránt tett kötelezettségvállalások teljesítésére koncentrál, nem pedig a kétséges úgynevezett „geopolitikai” érvekre;

4. sajnálja, hogy Moldovában a demokratikus normákhoz kapcsolódó politikai feltételek szándékos megsértése, különösen a nemzeti választási jogszabályokban a közelmúltban tett változtatások, amelyek nem foglalkoztak az ODIHIR és a Velencei Bizottság közös véleményében megfogalmazott néhány kulcsfontosságú ajánlással, valamint Dorin Chirtoacă felfüggesztése Chişinău polgármesteri székéből, illetve Andrei Năstase megválasztásának érvénytelenítése a makroszintű pénzügyi támogatás (MFA) kifizetésének és az uniós költségvetési támogatás fennmaradó kifizetéseinek felfüggesztéséhez vezetett;

5. megismétli azon álláspontját, hogy a makroszintű pénzügyi támogatás jövőbeli kifizetéseire vonatkozó döntéseket csak a 2019 februárjára tervezett parlamenti választások után szabad meghozni, azzal a feltétellel, hogy azokat a nemzetközileg elismert normáknak megfelelően bonyolítják le, és szakosodott nemzetközi testületek értékelik, valamint hogy fel kell függeszteni minden költségvetési támogatási program kifizetését is, amíg nem történik érdemi előrelépés a demokratikus normák terén, köztük az igazságszolgáltatás reformja, továbbá az Európai Parlament 2018. július 5-i állásfoglalásának megfelelően a bankcsalás felelőseinek bíróság elé állítása; eközben felhívja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy folytassák a támogatások újraelosztását a moldovai civil társadalmi szervezetek és a független média, valamint a magánágazat és a helyi hatóságok támogatására, többek között új partnerségi és fejlesztési projektekkel, lehetőleg az uniós tagállamokból nyújtott támogatással koordinálva, és hogy erőfeszítéseiket koordinálják más szervezetekkel –például az IMF–, a pénzügyi támogatás feltételeivel kapcsolatos nagyobb koherencia biztosítása érdekében; figyelemmel várja a moldáv parlament kinevezésekkel és mentességekkel foglalkozó jogi bizottsága által a választási jogszabályról készített felülvizsgálat eredményét; felhívja az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy mechanizmust a reformok nyomon követésére, köztük egyértelmű referenciamutatókat;

6. emlékeztet a társulási megállapodás 2. és 455. cikkére, amelyek szerint a demokratikus alapelvek tiszteletben tartása a megállapodás lényeges elemét képezi, amely megsértése esetén a megállapodáshoz kapcsolódó jogok felfüggesztéséhez is vezethet; emlékeztet rá, hogy sok erőfeszítést igényel a korrupcióellenes és pénzmosás elleni referenciamutatók folyamatos teljesítése; kéri, hogy bármely jövőbeli megállapodás feltétele legyen az igazságszolgáltatás reformja, illetve az 1 milliárd USD összegű bankcsalás felelőseinek alapos vizsgálata és büntetőeljárás ellenük; emlékeztet emellett a vízumliberalizációs politikához kapcsolódó, a korrupció és a pénzmosás elleni kritériumokra is;

A megállapodás végrehajtására szolgáló jelenlegi intézményi keret

7. üdvözli, hogy a Moldova által a társulási megállapodás részeként vállalt kötelezettségekkel összhangban számos törvényt fogadtak el; hangsúlyozza azonban annak fontosságát, hogy a társulási megállapodás végleges célkitűzésének elérése érdekében, azaz hogy kézzelfogható javulást érjenek el Moldova átlagpolgárainak életkörülményeiben, gyorsan és teljes körűen végre kell hajtani ezeket a törvényeket;

8. szorgalmazza a moldovai parlament, a miniszterelnök és a külügyi és európai integrációs miniszter fokozottabb bevonását a társulási megállapodás magas szintű politikai felügyeletének és ellenőrzésének ellátásába, mégpedig az illetékes parlamenti és kormányzati szervezeti egységek folyamatos racionalizálásán és megerősített adminisztratív kapacitásaikon, az illetékes minisztériumok terveinek összehangolásán és szinkronizálásán, valamint ezek teljes körű és hatékony végrehajtásán keresztül;

9. üdvözli Grúzia, Moldova és Ukrajna Interparlamentáris Közgyűlésének létrehozását és a 2018. június 8–9-én Kijevben megtartott első ülését; ösztönzi a közgyűlést, hogy felügyelje a társulási megállapodások végrehajtását is;

10. sürgeti a moldovai hatóságokat, hogy fordítsanak nagyobb erőfeszítéseket a társulási megállapodás végrehajtására, és maga a társulási megállapodás végrehajtásáról szóló nemzeti cselekvési terv (NAPIAA) is inkább a konkrét ágazatok és az elérendő konkrét eredmények szerint szervezze meg a fellépéseit, ne a társulási megállapodás cikkei szerint, hogy hatásvizsgálatok alapján külön szakértői egységek állítsák fel az intézkedések részletes prioritásait és időbeli ütemezését;

11. felszólítja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy a demokratikus normák terén elért haladás fényében hozzon létre egy külön uniós támogató csoportot Moldova számára, adjon át több szakértelmet, mégpedig a moldovai jogszabályoknak az uniós joghoz való közelítésén keresztül, és a feltételek teljesülése esetén koordinálja a társulási megállapodás végrehajtásának támogatása céljából Moldovának nyújtott pénzügyi támogatás folyósítását;

2018. november 14., szerda

12. sürgeti az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy a társulási megállapodás végrehajtása nyomon követésének fokozása érdekében növelje a belső képességeket, mégpedig az ezzel foglalkozó humán erőforrások jelentős növelésén keresztül, valamint álljon át a haladás kvalitatív értékelésére, mégpedig egy átvilágítási eljárás bevezetésével, amely lehetővé teszi annak értékelését, hogy a társulási megállapodásban megkövetteltekhez képest ténylegesen milyen szinten közelítették a jogszabályokat az uniós vívmányokhoz;

13. üdvözli a Moldovával és más társult partnerekkel a társuláshoz kapcsolódó kereskedelmi reformokról folytatott megerősített miniszteri szintű párbeszédet, és – a demokratikus normák terén elért haladásra is figyelemmel – támogatja az ilyen jellegű párbeszédek kezdeményezését a társulási megállapodás hatálya alá tartozó más területeken is, beleértve a politikai kérdéseket, a jogérvényesülés, szabadság és biztonság területét és az ágazati együttműködést is;

14. felidézi és támogatja a Velencei Bizottságnak a moldovai választási reformról szóló véleményét, amely szerint a parlamenti választásokat illetően a vegyes választási rendszerre való átállás mögött nincs konszenzus (kivéve a demokratikus és szocialista pártokat), ami ahhoz vezethet, hogy a jelölteket jogellenesen üzleti érdekek befolyásolják; megismétli a moldovai hatóságokhoz intézett felhívását, hogy javítsák a választási rendszer reformját annak biztosítása érdekében, hogy a jövőbeli választások a polgárok akaratát tükrözzék, ne pedig néhány kiválasztott érdekét; felszólítja arra is a moldovai hatóságokat, hogy teljes körűen hajtsák végre az ODIHR párfinanszírozásra, valamint a média szabadságára és pluralizmusra vonatkozó ajánlásait; újra megerősíti, hogy a Parlament kész megfigyelni a következő moldovai parlamenti választásokat;

Politikai párbeszéd és reform, együttműködés a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) terén

15. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2018 júliusában elfogadott, az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló törvényhez az utolsó pillanatban fűztek a civil társadalommal folytatott konzultációk tárgyát nem képező módosításokat; sürgeti a moldovai hatóságokat a törvény teljes körű végrehajtására a média szabadságára és a pluralizmusra vonatkozó európai normákkal összhangban, az Európai Bizottság és a Velencei Bizottság ajánlásának megfelelően; hangsúlyozza ebben a folyamatban a civil társadalommal és a független médiával való érdemi konzultáció, valamint egy új hirdetési törvény elfogadásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy kerülni kell a médiapluralizmus aláásására irányuló minden próbálkozást, különösen azokat, amelyek tovább bátorítják a médiapiacon és az ahhoz kapcsolódó hirdetési piacon a kartellek kialakulását; sürgeti a moldovai hatóságokat, hogy a civil társadalommal folytatott valódi egyeztetést követően fogadjanak el egy új törvényt a hirdetésekről; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a média jelenleg rendkívül monopolizált, és az ország politikai és üzleti csoportjainak van alárendelve; szorgalmazza a tulajdonjog átláthatóságát a médiában, valamint a független médiának, különösen a helyi médiavállalkozásoknak nyújtott célzott támogatást, hogy eleget tegyenek a törvény kötelező helyi tartalomra vonatkozó követelményének; hangsúlyozza a médiaszabályozási hivatal valódi függetlensége biztosításának fontosságát;

16. üdvözli a közigazgatás és az államháztartási gazdálkodás terén tett reformtörekvéseket, és további lépéseket szorgalmaz az átláthatóság növelése érdekében;

17. üdvözli a KKBP terén megvalósuló jó együttműködést, különösen azt, hogy az ország nagyon sokszor csatlakozik a KKBP-nyilatkozatokhoz, valamint üdvözli a közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) missziókban és műveletekben való részvételt, illetve Moldova együttműködését a NATO-val; tudomásul veszi egy új nemzeti védelmi stratégiai és a végrehajtására vonatkozó cselekvési terv (2017–2021) elfogadását, miután Moldova elnöke visszavonta a nemzeti biztonsági stratégiát; üdvözli a minősített információk cseréjéről szóló EU–Moldova megállapodás hatálybalépését;

18. elismerését fejezi ki a moldovai hatóságoknak a Tiraszpollal való kapcsolatok fokozatos javulása miatt, különösen a bizalomépítő intézkedések végrehajtásával, köztük a Gura Bîcului-Bîcioc híd megnyitásával és további hat jegyzőkönyv aláírásával, a Dnyeszter folyó mindkét oldalán élő emberek életében javulást hozva; megerősíti, hogy az EU határozottan elkötelezi magát Moldova szuverenitásának és területi integritásának, valamint a Dnyeszter-mellék kérdésének békés rendezésére irányuló erőfeszítések támogatása mellett; feltétel nélkül támogatja az EBESZ, az EU és a többi érdekelt fél által tett erőfeszítéseket, és ösztönzi a hatóságokat, hogy működjenek együtt különösen a dnyeszter-melléki kkv-kal, továbbra is tartsák fenn a részvétel e szintjét, és tegyenek további erőfeszítéseket az emberi jogok előmozdítására és az EJEE valamennyi határozatának betartására; felhívja a moldovai hatóságokat további erőfeszítésekre a Gagauzia különleges jogállásáról szóló módosított törvény végrehajtása érdekében;

Jogállamiság és jó kormányzás

19. sürgeti a hatóságokat az igazságszolgáltatás és a szakosodott korrupcióellenes intézmények, köztük az Ügyészek Legfelsőbb Tanácsa, az Országos Korrupcióellenes Központ és a Korrupcióellenes Államügyészség, az Országos Feddhetetlenségi Hatóság és a Vagyonvisszaszerzési Ügynökség függetlenségének, pártatlanságának és hatékonyságának biztosítására, nevezetesen megfelelő források elosztásának fenntartása, független toborzási szakértők részvételével átlátható kiválasztási eljárások biztosítása, valamint a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban olyan alkotmányos módosítások elfogadása révén, amelyek különösen a bírák kezdeti ötéves kinevezésének megszüntetésére, a Magisztratúra Legfelsőbb Tanácsa összetételének megváltoztatására és szerepének erősítésére, valamint a Legfelsőbb Bíróság bíráinak kinevezésére vonatkozó moldovai parlamenti hatáskörök megszüntetésére irányulnak; mélyen aggasztja a moldovai bíróságok szelektív igazságszolgáltatási gyakorlata, és rámutat arra, hogy a Transparency International legutóbbi jelentései szerint a bírói kar csak kis mértékben független a végrehajtó hatalomtól, és eszközként használják fel a politikai és üzleti ellenfelekkel szemben; megjegyzi annak fontosságát, hogy megbízható mérleget készítsenek a korrupciós esetekben indított nyomozások eredményességéről, beleértve a magas szintű ügyeket is;

20. üdvözli a 2018 júliusában elfogadott jogalkotási módosításokat, amelyek célja a bírák érdemeken alapuló kiválasztásának és előléptetésének, valamint a bírák elszámoltathatóságának erősítése,

21. az első és második Kroll-jelentés – amelyeket teljes egészében ki kellene adni – eredményei és ajánlásai alapján megismétli a 2014-ben leleplezett egy milliárd USD értékű banki csalásért felelős személyek gyors ás átlátható bíróság elé állítására, valamint az ellopott vagyon visszaszerzésére irányuló felhívását; üdvözli a moldovai hatóságok által elfogadott vagyonvisszaszerzési stratégiát, de aggodalommal jegyzi meg, hogy ezen ügy kivizsgálása meglehetősen eredménytelenül folyt, hangsúlyozza, hogy a bíróságoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk a konkrét bizonyítékokat, és nyílt tárgyaláson sürgősen meg kell vizsgálniuk a függőben vagy folyamatban lévő ügyeket vagy nyomozásokat, például Ilhan Shor ügyét; hangsúlyozza, hogy a bankok állami forrásokkal való kisegítésére vonatkozó politikai döntés tovább fokozta a moldovai politika iránti bizalomvesztést; felhívja a Tanácsot, hogy vizsgálja meg a személyes szankciókat, az érintett uniós tagállamokat pedig felhívja a vizsgálat támogatására;

22. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az úgynevezett „költségvetési reformcsomag” 2018. júliusi sietős elfogadását követően, amely az illegálisan megszerzett vagyok legalizálására alkalmas adóamnesztia-rendszert is tartalmaz, megnövekedett a pénzmosás kockázata; szorgalmazza, hogy az ilyen joghézagok megszüntetése érdekében módosítsák a csomagot, eközben pedig vállalja, hogy a Bizottsággal, az EKSZ-szel és más nemzetközi szervezetekkel összehangolt módon nagyon szorosan figyelemmel kíséri annak végrehajtását;

23. hangsúlyozza azt is, hogy a szervezett bűnözés egyéb, elsősorban Oroszországból érkező előfordulásait, köztük a fegyvercsempészetet, az embercsempészetet és a nagy összegű pénzmosást is kezelni kell, és meg kell azokat fékezni; kiemeli a bíráknak a jogállamiság fenntartásában betöltött szerepét, és hangsúlyozza, hogy a jogszerűen elítélt bíráknak le kell tölteniük a büntetésüket;

24. felszólít a vezető politikusok és igazgatási vezetők egyéni vagyonára vonatkozó elektronikus nyilatkozatok közvetlen online elérhetőségének lehetővé tételére, Ukrajna példáját követve;

25. felhívja a moldovai hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben a nemzetközi elveket és a bevált gyakorlatokat, amelyek biztosítják a civil társadalom számára kedvező környezetet; hangsúlyozza a civil társadalom által a reformok végrehajtásának nyomon követésében, valamint az állami intézmények átláthatóságának és elszámoltathatóságának előmozdításában játszott alapvető szerepet; különösen azt várja el, hogy jövőbeli jogszabályok ne csökkentsék a moldovai nem kormányzati szervezeteknek és civil társadalmi szervezeteknek nyújtott nemzeti, sem a külföldi támogatást, illetve indokolatlanul ne növeljék a rájuk háruló adminisztratív és jelentéstételi terhet; sajnálja, hogy sok esetben korlátozták a polgárok részvételét, például 2018 márciusában, amikor a Központi Választási Bizottság elutasította a választási rendszer módosításával kapcsolatos népszavazási kérelmet;

2018. november 14., szerda

Az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása

26. aggodalmát fejezi ki az ország civil társadalma életterének további csökkenésére utaló jelek miatt, és felhívja a hatóságokat, hogy azonnal állítsák le a jogtalan és aránytalan bűnügyi eljárásokat – amelyek közül néhány koholt vádak alapján indult – és a szelektív igazságszolgáltatást a politikai ellenzék, ügyvédjeik és/vagy családjaik ellen; kifogásolja, hogy az uniós tagállamok vagy az EKSZ küldöttsége által végzett folyamatellenőrzést egyre inkább gátolja a nyilvánosság kizárása a tárgyalásokból; különös aggodalmát fejezi ki az emberijog-védők, független bírók, például Domnica Manole és Gheorghe Balan, újságírók és a kormány vagy a Moldovai Demokrata Párt elnökét, Vladimir Plahotniucot kritizálók elleni eljárások miatt; sürgeti a hatóságot, hogy garantálják a tisztességes eljáráshoz való jogot és az emberi jogok tiszteletben tartását a fogva tartási intézményekben; hangsúlyozza, hogy hatékonyan ki kell vizsgálni a fogva tartási és pszichiátriai intézményekben állítólag elkövetett kínzásokat; felhívja a hatóságokat emellett, hogy garantálják a gyülekezési és szólásszabadságot, és különösen a békés tüntetések tartását, valamint ezen alapvető jog szigorú tiszteletben tartását a nemzetközi normákkal összhangban;

27. üdvözli a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó új nemzeti stratégia elfogadását 2017-ben, és felhívja a hatóságokat annak teljes körű végrehajtásának biztosítására;

28. felhívja a hatóságokat, hogy jelentősen fokozzák az emberi jogok és az alapvető szabadságok főleg a kiszolgáltatott csoportok esetében történő érvényesítését a gyűlöletbeszéd, az erőszak, a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelem révén, amelyek mind továbbra is komoly aggodalomra adnak okot az LMBTQI-személyek, a fogyatékossággal élő személyek és a kisebbségek, például a roma népesség számára, csakúgy, mint a nemen vagy politikai hovatartozáson alapuló gyűlöletbeszéd és megkülönböztetés;

29. határozottan elítéli, hogy a közelmúltban török állampolgárokat adtak ki/toloncoltak ki Törökországba a Gülen mozgalomhoz fűződő állítólagos kapcsolataik miatt, megsértve ezzel a jogállamiságot és az alapvető emberi jogokat; sürgeti a moldovai hatóságokat annak biztosítására, hogy a harmadik országokból érkező kiadatási kérelmeket átlátható módon, az európai elvekkel és normákkal teljes összhangban lévő bírósági eljárásokat követve dolgozzák fel;

Kereskedelmi és gazdasági együttműködés

30. üdvözli, hogy a DCFTA hatálybalépésének eredményeként jelentősen növekedett az EU-ba érkező moldovai import aránya, valamint hogy Moldovában az EU a legnagyobb befektető, ugyanakkor aggasztja, hogy ez nem vezetett el az ország polgárai szociális és gazdasági helyzetének javulásához; figyelmeztet arra, hogy ha nem történik előrelépés a lakosság életszínvonalának javításában, az veszélyezteti az emberek támogató hozzáállását az ország Európa-barát irányvonalával kapcsolatban;

31. emlékeztet a független bíróság és a korrupció elleni küzdelem fontosságára, valamint arra, hogy a befektetési és üzleti környezet javítása érdekében csökkenteni kell az adminisztratív és bürokratikus terheket;

32. további előrelépést szorgalmaz az egészségügyi és növényegészségügyi szabványok, valamint földrajzi jelzések oltalma terén;

33. felszólít a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló záradékoknak és nemzetközi kötelezettségvállalásoknak való hatékony megfelelésre, és különösen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető egyezményeinek megfelelő végrehajtására.

34. úgy véli, hogy a jogszabályok uniós vívmányokhoz közelítése a DCFTA kulcsdimenziója, mivel az uniós piachoz való tényleges hozzáférés és a reform nagyban függ a vonatkozó jogszabályok megfelelő végrehajtásától és érvényesítésétől; tudatában van annak, hogy ez milyen jelentős kihívást jelent a moldovai kormányzat, intézmények és közigazgatás számára, és ösztönzi a Bizottságot, hogy nyújtson megfelelő technikai és pénzügyi támogatást;

Energia és az együttműködés más területei

35. üdvözli az energiatörvény 2017. évi kihirdetését, amely további lépés a harmadik energiaügyi csomag átültetése felé, és konkrét lépéseket szorgalmaz az ANRE energiaszabályozási hivatal függetlenségének biztosítása érdekében; elismeri Moldovának a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseit, és döntő fontosságúnak tartja, hogy a fenntartható vidékfejlesztés keretében erősítsék az agroökológiai gazdálkodási módszereket;

36. határozottabb cselekvésre hív fel a környezetvédelem terén, különösen a Dnyeszter folyóból származó víz kezelése, a hulladékgazdálkodás, valamint az éghajlatváltozás, különösen a jogszabályok végrehajtása és koordinálása tekintetében;

Intézményi rendelkezések

37. felszólítja az EU-t, a tagállamokat és Moldovát, hogy fokozzák a társulási megállapodás végrehajtásával, valamint az ahhoz kapcsolódó reformok és az Európai Unióval való szorosabb integráció nyomán a moldovai polgárok számára jelentkező várható előnyökkel kapcsolatos kommunikációs munkájukat; hangsúlyozza, hogy tényeken alapuló és elérhető, jó minőségű tájékoztatást kell nyújtani a Moldovában használt összes fő nyelven;

38. megismétli elhatározását, hogy fokozni fogja az EU keleti partnereivel kötött nemzetközi megállapodások végrehajtásának nyomon követését; ismételten felszólítja a Bizottságot és az EKSZ-t, hogy a Parlament és a Tanács számára gyakrabban nyújtsanak be rendszeres írásbeli jelentést e megállapodások végrehajtásáról;

39. úgy véli, hogy hasznos a moldovai hatóságokat a vonatkozó jogszabályok tervezetének kidolgozási szakaszától kezdve való bevonása, mivel inkluzívabbá teszi a folyamatot, és csökkenti Moldova számára az átmeneti költségeket, és felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki az előzetes konzultációs folyamatokat;

40. megállapítja, hogy a DCFTA végrehajtásának értékelése túlságosan is a kereskedelmi forgalomra és a kereskedelmet gátló akadályokra összpontosít; felszólítja a Bizottságot, hogy megfelelő módon kövesse nyomon és értékelje a DCFTA végrehajtását, külön figyelmet fordítva a vívmányok átültetésére és végrehajtására, valamint a moldovai társadalomra gyakorolt hatásra, és gondoskodjon nyilvános és átfogó éves jelentésről, többek között az EU által nyújtott technikai és pénzügyi támogatásról is;

41. felszólítja az EKSZ-t és az Európai Bizottságot, hogy ezzel egyidejűleg tegye közzé a társulási megállapodás végrehajtásáról szóló összes éves jelentést, és tegyen közzé összehasonlító értékelést, amely konkrét referenciamutatók alapján vizsgálja az egyes társult partnerországok által az AA/DCFTA végrehajtása felé tett haladást;

42. elhatározza, hogy éves jelentéseket készít a társulási megállapodások végrehajtásáról;

o

o o

43. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, az Európai Bizottságnak és a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint az Moldovai Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének.

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0459

Vietnam, nevezetesen a politikai foglyok helyzete

Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása Vietnamról, nevezetesen a politikai foglyok helyzetéről (2018/2925(RSP))

(2020/C 363/09)

Az Európai Parlament,

— tekintettel korábbi állásfoglalásaira, pontosabban a véleménynyilvánítás szabadságáról Vietnamban, nevezetesen Nguyen Van Hoa esetéről szóló, 2017. december 14-i ([1]) és a Vietnamról szóló, 2016. június 9-i állásfoglalására ([2]), különösen a véleménynyilvánítás szabadsága tekintetében,

— tekintettel az EU és Vietnam között 2012. június 27-én aláírt partnerségi és együttműködési megállapodásra,

— tekintettel a 2017. december 1-jei 7. EU–Vietnam emberi jogi párbeszédre,

— tekintettel az EKSZ szóvivőjének vietnami emberijog-védők elítéléséről szóló, 2018. február 9-i és vietnami emberi jogi aktivisták elítéléséről szóló, 2018. április 5-i nyilatkozatára,

— tekintettel az Európai Uniónak a Le Dinh Luong közelmúltbeli elítéléséről kiadott, 2018. augusztus 20-i helyi nyilatkozatára,

— tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,

— tekintettel az ENSZ szakértőinek 2018. február 23-i nyilatkozatára, melyben mérgező anyagok kiömlése ellen tiltakozó bebörtönzött aktivisták szabadon bocsátását sürgették, valamint 2018. április 12-i nyilatkozatára, melyben változásra szólítottak fel jogvédők bebörtönzése után,

— tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel a Politikai és Polgári Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelyhez Vietnam 1982-ben csatlakozott,

— tekintettel az Európai Bizottság által az EU és Vietnam közötti szabadkereskedelmi megállapodás előzetes emberi jogi hatásvizsgálatának elmulasztásáról szóló 1409/2014/MHZ sz. ügyben az európai ombudsman által hozott, 2016. február 26-i határozatra,

— tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel a „The 88 Project” szervezet által összeállított vietnami politikai foglyok adatbázisa szerint mintegy 160 aktivista tölti börtönbüntetését Vietnamban, és nagyjából 16 aktivistát tartanak tárgyalást megelőző előzetes letartóztatásban;

B. mivel a vietnami hatóságok továbbra is bebörtönzik, fogva tartják, zaklatják és megfélemlítik az emberijog-védőket, az újságírókat, a bloggereket, az emberi jogi ügyvédeket és a civil társadalmi szervezetek aktivistáit az országban; mivel emberijog-védők hosszú börtönbüntetésekkel néznek szembe emberi jogi munkájukért és a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető joguk online és offline gyakorlásáért, amivel a hatóságok megszegik az ország nemzetközi jog szerinti kötelezettségeit;

C. mivel a politikai és emberi jogi aktivisták a fogva tartás idején kemény körülményekkel szembesülnek, például megtagadják tőlük az orvosi ellátáshoz való jogot, a jogi tanácsadást és a családdal való kapcsolattartást;

([1]) HL C 369., 2018.10.11., 73. o.
([2]) HL C 86., 2018.3.6., 122. o.

D. mivel Vietnamban elnyomják a vallásszabadságot és a meggyőződés szabadságát, és a katolikus egyház és az olyan el nem ismert egyházak, mint például a Vietnami Egyesült Buddhista Egyház, számos protestáns egyház és mások, köztük etnikai kisebbségek továbbra is komoly vallási üldözésnek vannak kitéve;

E. mivel Hoang Duc Binh-t 14 év börtönbüntetésre ítélték, amiért blogján írt a Formosa acélmű-katasztrófáját követő tiltakozásokról; mivel Nguyen Nam Phongot két év börtönbüntetésre ítélték, amiért állítólag nem engedelmeskedett köztisztviselők utasításainak, mikor egy tiltakozásra vezetett épp; mivel erőfeszítéseik kulcsfontosságúak voltak abban, hogy a Formosa acélművénél történt mérgezőanyag-kiömlésről a nyilvánosság tudomást szerezzen és hogy biztosított legyen a felelősségre vonás;

F. mivel 2018. áprilisban a Demokrácia Testvériségének tagjait a büntető törvénykönyv nemzetbiztonsági rendelkezései szigorú érvényesítésének részeként 7–15 év börtönbüntetésre ítélték; mivel 2018. szeptemberben Nguyen Trung Truct, e csoport egy másik tagját 12 év börtönbüntetésre ítélték az államhatalom megdöntésére irányuló kísérlet miatt;

G. mivel Le Dinh Luong emberijog-védőt, aki békésen állt ki az emberi jogok védelme és előmozdítása mellett, a büntető törvénykönyv nemzetbiztonsági rendelkezései alapján 2018. augusztus 16-án 20 év börtönbüntetésre és 5 év házi őrizetre ítélték; mivel az EU küldöttsége és az uniós tagállamok nagykövetségeinek képviselői nem kaptak engedélyt a per megfigyelésére; mivel az emberijog-védők esetében számos egyéb ügy is létezik, és más lelkiismereti foglyok is hasonló következményekkel néznek szembe;

H. mivel 2018. április 12-én ENSZ-szakértők egy csoportja, az emberijog-védők helyzetével foglalkozó különleges ENSZ-előadó, az önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoport elnök-előadója és a véleményalkotási és véleménynyilvánítási szabadsághoz való jog előmozdításával és védelmével foglalkozó különleges előadó arra ösztönözte Vietnamot, hogy ne törje le a civil társadalmat és ne fojtsa el az eltérő véleményeket;

I. mivel a vietnami büntető törvénykönyv elnyomó rendelkezéseket tartalmaz, melyekkel a különösen a vietnami kormánnyal szemben kritikus nézeteket kifejező emberi jogi aktivisták, másképp gondolkodók, jogászok, szakszervezetek, vallási csoportok és nem kormányzati szervezetek elhallgattatása, letartóztatása, fogva tartása, elítélése vagy korlátozása céljából visszaélnek;

J. mivel a vietnami kormány továbbra is tiltja a független, vagy magántulajdonú médiacsatornák működését és szigorú ellenőrzést gyakorol a rádió- és tévéállomások, valamint a nyomtatott kiadványok felett; mivel 2016 áprilisában a Nemzetgyűlés a sajtószabadságot erősen korlátozó médiatörvényt fogadott el;

K. mivel 2018. június 12-én a vietnami Nemzetgyűlés az online ellenőrzést szigorító kiberbiztonsági törvényt fogadott el, mely megköveteli a szolgáltatóktól a nemzetbiztonságot fenyegetőnek tekintett posztok törlését; mivel ez a törvény jelentős mértékben korlátozza az online véleménynyilvánítás szabadságát és komoly fenyegetést jelent a magánélet tiszteletben tartásához való jogra nézve;

L. mivel 2018. január 1-jén hatályba lépett Vietnam meggyőződésről és vallásról szóló első törvénye, mely arra kötelezi az ország valamennyi vallási csoportját, hogy vetesse magát nyilvántartásba a hatóságoknál és tájékoztassa azokat tevékenységeiről; mivel a hatóságok elutasíthatják vagy hátráltathatják a nyilvántartásba vételi kérelmeket és betilthatják azokat a vallási tevékenységeket, melyeket önkényesen a „nemzeti érdekkel”, a „közrenddel” vagy a „nemzeti egységgel” ellentétesnek ítélnek; mivel ezzel a törvénnyel a kormány intézményesítette a vallási ügyekbe való beavatkozását és a vallási csoportok állami felügyeletét;

M. mivel Vietnam a Riporterek Határok Nélkül 2018. évi sajtószabadsági indexe szerint 180 ország közül a 175. helyen áll;

N. mivel Vietnamban továbbra is alkalmazzák a halálbüntetést, de a kivégzések száma ismeretlen, mivel a vietnami hatóságok államtitokként kezelik a halálbüntetésekre vonatkozó statisztikákat; mivel 2018. januárban Vietnamban 22-ről 18-ra csökkentették a halálbüntetéssel sújtható bűncselekmények számát;

O. mivel Vietnam még nem ratifikálta az alapvető ILO-egyezményeket, nevezetesen a szervezkedési és a kollektív tárgyalási jogról szóló 98. sz., a kényszermunka eltörléséről szóló 105. sz. és az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló 87. sz. egyezményt;

2018. november 15., csütörtök

P. mivel az EU–Vietnam emberi jogi párbeszéd fontos eleme az EU-t aggasztó kérdésekről folyó átfogó megbeszéléseknek, beleértve a véleménynyilvánítás szabadságához, az egyesüléshez és a békés gyülekezéshez való alapvető jogok maradéktalan tiszteletben tartását, mivel az Európai Unió és Vietnam közötti kapcsolatnak alapvetően az emberi jogok tiszteletben tartásán, a demokrácián és a jogállamiságon, illetve a vonatkozó nemzetközi normák betartásán kell alapulnia;

Q. mivel egyértelmű kapcsolat áll fenn a partnerségi és együttműködési megállapodás, illetve az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás között, melyekben mindkét fél elkötelezte magát emberi jogi kötelezettségei teljesítésére;

1. elítéli az emberi jogok folytatódó – Vietnam nemzetközi emberi jogi kötelezettségeinek nyílt megszegésével egyenértékű – megsértését Vietnamban, beleértve politikai aktivisták, újságírók, bloggerek, másként gondolkodók és emberi jogi aktivisták bírósági elítélését, politikai megfélemlítését, megfigyelését, zaklatását, az ellenük intézett támadásokat és a tisztességtelen tárgyalásokat, melyeknek oka az, hogy online vagy offline módon gyakorolják a véleménynyilvánítás szabadságát;

2. felszólítja a vietnami hatóságokat valamennyi, csupán a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása miatt bebörtönzött vagy elítélt emberi jogi aktivista és lelkiismereti fogoly – köztük Hoang Duc Binh, Nguyen Nam Phong, Nguyen Trung Truc és Le Dinh Luong – azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására és az ellenük felhozott valamennyi vád elejtésére;

3. ismételtem felszólítja a vietnami hatóságokat, hogy szüntessék meg az emberi jogi aktivisták elleni valamennyi korlátozást és zaklatásokat, garantálva számukra, hogy minden körülmények között lehetőségük lesz a megtorlástól való félelem nélkül és minden korlátozástól – beleértve a bírósági zaklatást is – mentesen végezni emberi jogi tevékenységüket; felszólítja Vietnam kormányát, hogy számolja fel a vallásszabadságra vonatkozó valamennyi korlátozást és vessen véget a vallási közösségek zaklatásának;

4. hangsúlyozza, hogy a vietnami kormánynak biztosítania kell, hogy a fogva tartottakkal való bánásmód összhangban legyen a nemzetközi normákkal; hangsúlyozza, hogy az ügyvédi segítséggel, az egészségügyi személyzettel és a családtagokkal való kapcsolattartás fontos biztosíték a kínzás és a rossz bánásmód ellenében, valamint kritikus jelentőségű a tisztességes tárgyaláshoz való jog szempontjából;

5. elítéli a büntetőjogi rendelkezésekkel való visszaélést az alapvető jogok és szabadságok korlátozása céljából; felszólítja Vietnam hatóságait, hogy vonják vissza, vizsgálják felül vagy módosítsák valamennyi elnyomó jogszabályukat, először is a büntető törvénykönyvet, valamint a kiberbiztonságról és a hiedelmekről és vallásokról szóló törvényeket, továbbá biztosítsák valamennyi jogszabály összhangját a nemzetközi emberi jogi normákkal és kötelezettségekkel, beleértve a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát (ICCPR) is, amelynek Vietnam részes fele; felszólítja a kormányt, hogy a nyilvános gyűlésekre és tüntetésekre vonatkozó jogszabályokat hozza összhangba a szabad gyülekezéshez és egyesüléshez való joggal;

6. felszólítja Vietnamot, hogy írja alá és ratifikálja az Egyesült Nemzetek valamennyi vonatkozó emberi jogi egyezményét és a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumát, valamint az ILO 87., 98. és 105. sz. egyezményét;

7. sürgeti Vietnamot, hogy bocsásson ki állandó meghívót az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának különleges eljárásai és különösen a véleményalkotás és véleménynyilvánítási szabadságával, valamint az emberijog-védőkkel foglalkozó különleges előadók számára;

8. felszólítja Vietnam hatóságait, hogy ismerjék el a független szakszervezeteket;

9. felhívja az EU-t, hogy vizsgálódjon és működjön együtt a hatóságokkal és valamennyi érintett szereplővel az emberi jogi helyzet javítása céljából Vietnamban;

10. megismétli, hogy minden körülmények között ellenzi a halálbüntetést; felszólítja a vietnami hatóságokat, hogy a teljes eltörlés felé vezető út első lépéseként vezessenek be azonnali moratóriumot a halálbüntetés alkalmazására; felszólítja Vietnam hatóságait, hogy minden halálos ítéletet vizsgáljanak felül annak érdekében, hogy a vonatkozó tárgyalások megfeleljenek a nemzetközi normáknak;

11. felhívja az EKSZ-t és a Bizottságot, hogy tevékenyen támogassák az emberi jogokat védelmező civil társadalmi csoportokat és egyéneket Vietnamban, többek között minden kapcsolatfelvétel alkalmával felszólítva a vietnami hatóságokat az emberi jogi aktivisták és lelkiismereti foglyok szabadon bocsátására; sürgeti a hanoi uniós küldöttséget, hogy adjon meg minden alkalmas támogatást a bebörtönzött emberi jogi aktivistáknak és lelkiismereti foglyoknak, beleértve börtönlátogatások megszervezését, a tárgyalások nyomon követését és jogi segítség nyújtását;

12. felhívja az uniós tagállamokat, hogy fokozzák nyomásgyakorlásukat a vietnami emberi jogi helyzet kézzelfogható javulása érdekében, beleértve Vietnam soron következő időszakos egyetemes helyzetértékelésének időtartamát az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában;

13. megismétli felhívását, hogy az egész EU-ban tiltsák be minden belső elnyomásra használatos vagy arra használható biztonsági berendezés – beleértve az internetes megfigyelésre szolgáló technológiát is – kivitelét, eladását, frissítését és karbantartását olyan államok számára, ahol az emberi jogi helyzet aggodalomra ad okot;

14. üdvözli az EU és Vietnam közötti megerősített partnerséget és emberi jogi párbeszédet, és emlékeztet a párbeszéd fontosságára, mivel az kulcsfontosságú eszközként hatékonyan alkalmazható Vietnam támogatására és ösztönzésére a szükséges reformok véghezvitele terén; erőteljesen ösztönzi a Bizottságot, hogy mutatók és a nyomon követésre alkalmas mechanizmusok bevezetésével kövesse nyomon a párbeszéd során tapasztalható előrehaladást;

15. felszólítja a vietnami kormányt és az EU-t, hogy egymás fontos partnereiként kötelezzék el magukat az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása mellett az országban, mert az a Vietnam és az Unió közötti kétoldalú kapcsolatok sarokkövét képezi, nevezetesen az EU–Vietnam szabadkereskedelmi megállapodás ratifikálása, valamint az EU–Vietnam partnerségi és együttműködési megállapodás szempontjából;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) főtitkárának, Vietnam kormányának és Nemzetgyűlésének, az Egyesült Nemzetek emberi jogi főbiztosának és az Egyesült Nemzetek főtitkárának.

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0460

Az emberi jogi helyzet Kubában

Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása a kubai emberi jogi helyzetről (2018/2926(RSP))

(2020/C 363/10)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Kubáról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a Kubáról szóló 2004. november 17-i ([1]), az EU kubai kormánnyal kapcsolatos álláspontjáról szóló 2006. február 2-i ([2]), a Kubáról szóló 2007. június 21-i ([3]), a Kubában meggyőződésük miatt bebörtönzött személyekről szóló 2010. március 11-i ([4]), valamint az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről a Kubai Köztársaság közötti politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodásnak az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló tervezetről szóló 2017. július 5-i ([5]) állásfoglalására, valamint a Parlament hozzájárulására,

— tekintettel arra, hogy 2018. április 19-én a kubai nemzetgyűlés Miguel Díaz-Canelt választotta meg elnöknek,

— tekintettel a Kubában történt erőszakos eltüntetésekkel foglalkozó ENSZ-bizottság 2017. március 17-én kiadott megállapításaira,

— tekintettel az ENSZ önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportja által a munkacsoport 2018. augusztus 20. és 24. között tartott 82. ülésén elfogadott, az Amnesty International által lelkiismereti fogolynak tekintett Ariel Ruiz Urquioláról szóló, 59/2018. sz. véleményre,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2013 májusában és 2018 májusában elvégzett, Kubával kapcsolatos egyetemes időszakos felülvizsgálatokra,

— tekintettel a Human Rights Watch Kubáról szóló 2017. évi jelentésére, valamint az Amnesty International amerikai kontinenssel foglalkozó igazgatója, Erika Guevara-Rosas által az új kubai igazgatás 100 napjáról szóló, 2018. július 27-én tett nyilatkozatra,

— tekintettel az Emberi Jogok és Nemzeti Megbékélés Kubai Bizottsága (CCHRNC) havi nyilatkozataira,

— tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az egyéb nemzetközi emberi jogi szerződésekre és eszközökre,

— tekintettel Kuba alkotmányára,

— tekintettel az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatásokra,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelynek Kuba részes fele,

— tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel az emberi jogok részét képezik az Unió politikai párbeszédeinek, valamint az együttműködési és kereskedelmi megállapodásoknak; mivel az emberi jogok – köztük a polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jogok – oszthatatlanságának az Európai Unió egyik legfőbb célkitűzését kellene képeznie Kubával fenntartott kapcsolataiban;

([1]) HL C 201. E, 2005.8.18., 83. o.
([2]) HL C 288. E, 2006.11.24., 81. o.
([3]) HL C 146. E, 2008.6.12., 377. o.
([4]) HL C 349. E, 2010.12.22., 82. o.
([5]) HL C 334., 2018.9.19., 99. o.

B. mivel 2017. július 5-én a Parlament hozzájárulását adta az EU és Kuba közötti, politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodáshoz; mivel a megállapodás komoly aggodalmaknak ad hangot a kubai emberi jogi helyzettel kapcsolatban, és felfüggesztési záradékot tartalmaz az emberi jogi rendelkezések megsértésének esetére;

C. mivel az EU és Kuba közötti, az EU emberi jogi különleges képviselője által vezetett emberi jogi párbeszéd 2015-ben kezdetét vette; mivel 2018. október 9-én az EU és Kuba közötti negyedik emberi jogi párbeszédben részt vevő felek egyebek mellett a polgárok közügyekben való részvételének kérdésével is foglalkoztak, többek között a közelmúltbeli választási folyamatokkal összefüggésben, valamint megtárgyalták az egyesülés és a véleménynyilvánítás szabadságával, illetve az emberijog-védők és a civil társadalom más ágazatai szabad egyesüléshez, véleménynyilvánításhoz és a közéletben való részvételhez való jogával kapcsolatos kérdéseket; mivel a Parlament számára nem egyértelmű, hogy ez a találkozó bármilyen tekintetben döntő erejű volt-e; mivel az emberi jogi párbeszéd elindítása, valamint Kubának az ENSZ Emberi Jogi Tanácsába történő, a 2017–2019-es időszakra szóló újraválasztása ellenére a kubai emberi jogi helyzet tekintetében nem történt kézzelfogható előrelépés; mivel a politikai párbeszédbe bele kell tartoznia a civil társadalommal és az ellenzékkel korlátozások nélkül folytatott, közvetlen és intenzív párbeszédnek is;

D. mivel a kubai kormány továbbra is elutasítja annak elismerését, hogy az emberi jogok nyomon követése törvényes tevékenység, és jogilag nem ismeri el a helyi emberi jogi csoportokat;

E. mivel 2019. február 24-én alkotmányos népszavazásra kerül sor; mivel az új alkotmány létrehozásának folyamatába nem tartozik bele a megfelelő nemzeti szintű konzultáció, ami biztosítja, hogy a Kommunista Párt megőrizze vezető szerepét a társadalomban anélkül, hogy bevezetnék a többpártrendszert, valamint biztosítanák az alapvető szabadságokat és a politikai és polgári jogokat, ezáltal megerősítve a állami tulajdon központosított rendszerét és az ellenőrzött gazdaságot; mivel az egypártrendszer a 3. cikk szerint „visszavonhatatlan”, a 224. cikk pedig kimondja, hogy a jelenlegi és a jövőbeli generációk nem változtathatják meg a szocializmus, valamint a jelenlegi politikai és társadalmi rendszer visszavonhatatlanságát; mivel a tervezetben egyéb rendkívül aggasztó rendelkezések is szerepelnek;

F. mivel Kubában a független újságírókat, békés másként gondolkodókat és az emberi jogi visszaéléseket dokumentáló emberijog-védőket, akik többnyire a demokratikus ellenzék tagjai, üldözik, önkényesen fogva tartják vagy börtönben tartják; mivel a CCHRNC szerint 2018 októberében kétségtelenül politikai okokból legalább 202 békés másként gondolkodót és független civil társadalmi aktivistát tartóztattak le önkényesen rövid távra, miközben a véleménynyilvánításhoz, a gyülekezéshez és a politikai egyesüléshez való alapvető jogaikat gyakorolták;

G. mivel az egyik ilyen személy Dr. Eduardo Cardet, a Keresztény Felszabadítási Mozgalom nemzeti koordinátora, akit a véleménynyilvánításhoz való jogának békés gyakorlása miatt három év börtönbüntetésre ítéltek; mivel 2016 novemberében Miamiból visszatérve tartóztatták le; mivel Dr. Cardetet, akit lelkiismereti fogolynak tekintenek, Holguínban, a „Cuba SI” börtönben egy magánzárkában tartják fogva, ahol családja nem látogathatja, és nem fogadhat telefonhívásokat;

H. mivel Tomás Núñez Magnetariaga, a „Kubai Hazafias Unió” (Unión Patriótica de Cuba, UNPACU) nevű nem hivatalos politikai ellenzéki csoport tagja 62 napos éhségsztrájkot folytatott, és 2018. október 15-én a nemzetközi nyomásnak köszönhetően szabadon engedték; mivel Magdariaga urat egy állami tisztviselő állítólagos megfenyegetése vádjával ítélték el, ám a tisztviselő végül beismerte, hogy koholt vádakról volt szó; mivel ügye az eltérő nézetek elhallgattatására irányuló kísérletek újabb ékes példája;

I. mivel 2018 októberében a „Nők fehérben” mozgalom ismételten a politikai elnyomás legfőbb áldozatává vált, és az ország számos tartományában folytatódott az elnyomás a totalitarianizmus ellen küzdők egyesült fóruma (FANTU) több tagja ellen;

J. mivel minden kubai foglyot humánus bánásmódban kell részesíteni; mivel a kubai kormány nem engedi, hogy a független emberi jogi csoportok bejussanak a börtönökbe; mivel a kubai polgárok számára nem biztosítottak az eljárási garanciák, például az illetékes és pártatlan bíróság általi, tisztességesés nyilvános meghallgatásokhoz való jog; mivel a feltételesen szabadlábra helyezett foglyokat a hatóságok gyakran zaklatják;

2018. november 15., csütörtök

K. mivel az ENSZ önkényes fogva tartással foglalkozó munkacsoportja egyértelműen kijelentette, hogy az önkényes fogva tartások kubai áldozatai jogosultak arra, hogy jogorvoslatért forduljanak a kormányhoz, amelybe beletartozik a helyreállítás, a kártérítés, a rehabilitáció, a kárpótlás, valamint az arra vonatkozó garanciák, hogy az eset nem ismétlődik meg;

L. mivel vannak arra utaló jelek, hogy Kubában jobban tiszteletben tartják a vallásszabadságot; mivel a kubai hatóságok ugyanakkor még mindig nagyon korlátozóak a keresztény templomok építése vagy újjáépítése tekintetében; mivel Kubában az egyház fokozatosan a legnagyobb civil társadalmi szereplővé és kulcsfontosságú szociális szolgáltatóvá vált, tevékenységeit azonban továbbra is a hatóságok szigorú ellenőrzése mellett folytathatja;

M. mivel a Kubával való szorosabb politikai és gazdasági kapcsolatok célja az Unió szemszögéből az, hogy elősegítsék, hogy a politikai reformok valamennyi polgár várakozásainak megfelelően haladjanak előre az országban; mivel a gazdasági és kereskedelmi liberalizációnak lehetővé kell tennie az ország számára, hogy fokozatosan elmozduljon a kubai lakosság által nagyra értékelt és igényelt olyan értékek felé, mint a szabad közösségi terek, az együttélés, a technológia és a kommunikáció;

N. mivel az Európai Parlament három alkalommal ítélte oda a gondolatszabadságért járó Szaharov-díjat kubai aktivistáknak: 2002-ben Oswaldo Payának, 2005-ben a „Nők fehérben" mozgalomnak, 2010-ben pedig Guillermo Fariñasnak; mivel továbbra is rendszeresen előfordul, hogy a Szaharov-díjasok nem hagyhatják el az országot, és nem vehetnek részt nemzetközi eseményeken;

O. mivel a Parlament számos alkalommal kérte, hogy hivatalos küldöttséget indíthasson Kubába; mivel a kubai hatóságok minden alkalommal megtagadták az országba való belépést, még a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás elfogadását követően is;

1. határozottan elítéli a kubai békés másként gondolkodók, független újságírók, emberi jogi jogvédők és a politikai ellenzék tagjainak önkényes fogva tartását, üldözését és zaklatását, valamint az ellenük intézett támadásokat; felszólít e fellépések azonnali beszüntetésére és valamennyi politikai fogoly, köztük Eduardo Cardet és mindazok azonnali szabadon bocsátására, akiket kizárólag a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságához való joguk gyakorlása miatt tartanak önkényesen fogva;

2. sürgeti az uniós tagállamokat, az EKSZ-t és annak Kubában működő küldöttségét, hogy határozottan tartsák tiszteletben a Kubával kapcsolatos alapelveiket és politikáikat, és tegyenek meg minden szükséges lépést a fent említett személyek szabadon bocsátása és a politikai ellenzék tagjait és az emberi jogi jogvédőket érő zaklatás azonnali beszüntetése érdekében, valamint hogy nyújtsanak segítséget és védelmet ez utóbbiak számára;

3. felszólítja a kubai hatóságokat, hogy javítsák a börtönkörülményeket és a fogvatartottakkal való bánásmódot, és tegyék lehetővé a nemzetközi emberi jogi csoportok és független kubai szervezetek számára, hogy hozzáférhessenek az ország börtöneihez; hangsúlyozza, hogy a kubai másként gondolkodók eszményeik és békés politikai tevékenységük miatti bebörtönzése ellentétes az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával;

4. sajnálja, hogy a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló, elfogadott megállapodás ellenére az emberi jogokkal és a demokráciával kapcsolatos helyzet nem javult; felszólít az EU és Kuba közötti politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodásban meghatározott kötelezettségek teljesítésére, különösen az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása tekintetében; hangsúlyozza, hogy e megállapodás sikere annak végrehajtásától és betartásától függ;

5. emlékeztet arra, hogy a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás rendelkezik a megállapodásnak az emberi jogokra vonatkozó rendelkezések megsértése esetén történő felfüggesztéséről; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Unió kövesse szorosan nyomon az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását Kubában a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodás végrehajtása során, és erről rendszeresen tegyen jelentést a Parlamentnek; felkéri Federica Mogherini alelnököt/főképviselőt, hogy a plenáris ülésen tájékoztassa részletesen a Parlamentet a fent említett követelmény teljesítése érdekében tett konkrét lépésekről;

6. sürgeti a kubai kormányt, hogy alakítsa át emberi jogi politikáját oly módon, hogy azt az emberi jogok nemzetközi jogához igazítja, és tegye lehetővé bármiféle korlátozás előírása nélkül a politikai és társadalmi életben való aktív részvételt valamennyi civil társadalmi és ellenzéki politikai szereplő számára; felszólítja Kubát, hogy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának, valamint fakultatív jegyzőkönyveik ratifikálása révén erősítse meg „az emberi jogok előmozdítása és védelme terén a legmagasabb szintű normák fenntartására" irányuló szándékát;

7. emlékezteti a kubai hatóságokat, hogy a mozgás és a gyülekezés szabadságát a nemzetközi emberi jogi jogszabályok garantálják, és ez a szabadság kiterjed az aktivistákra és a demokratikus ellenzék tagjaira is;

8. határozottan elítéli a 349. sz. rendelet elfogadását, amely aláássa a művészi szabadsághoz való jogot Kubában; felszólítja a kubai hatóságokat, hogy 2018 decemberi hatályba lépését megelőzően hozzanak megfelelő jogalkotási intézkedéseket a 349. sz. rendelet hatályon kívül helyezése érdekében; hangsúlyozza, hogy a művészi kifejezés szabadsága kulcsfontosságú az életképes és élénk kulturális ágazat szempontjából, amely munkahelyeket teremthet, kulturális iparágakat fejleszthet ki és dinamizálhatja a kulturális örökséget;

9. felhívja a kubai kormányt, hogy hagyjon fel az internetes cenzúra gyakorlatával, és ne blokkolja az internetes oldalakat pusztán a politikai kritika és az információkhoz való hozzáférés korlátozása érdekében;

10. teljes mértékben támogatja az ENSZ kubai erőszakos eltűnésekkel foglalkozó bizottságának 2017. március 17-i megállapításait, amelyek arra ösztönzik Kubát, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket igazságszolgáltatási rendszere teljes függetlenségének biztosítására, valamint a párizsi elvekkel összhangban hozzon létre egy független Nemzeti Emberi Jogi Intézményt;

11. komoly aggodalmának ad hangot az új alkotmánytervezet és a 2019 februárjára tervezett népszavazás kapcsán; hangsúlyozza, hogy az egész folyamat nélkülözi a befogadást, a toleranciát, valamint az alapvető polgári és politikai jogok tiszteletben tartását, amelyek garantálhatnák a demokratikus alkotmányos folyamatot; e tekintetben ismét emlékeztet arra, hogy eltökélt szándéka a pluralista demokráciába való átmenet ösztönzése, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának előmozdítása, bevonva valamennyi érintett szereplőt, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának megfelelően, továbbá a tartós gazdasági fellendülés támogatása, amely a kubai lakosság életszínvonalának javítását célozza, a kubai nép törekvéseinek megfelelően; felkéri az érintett kubai hatóságokat, hogy az új alkotmányban írjanak elő szabad és pluralista választásokat;

12. sürgeti az európai intézményeket és a tagállamokat, hogy segítsék a teljes mértékben demokratikus, valamennyi polgár alapvető jogait tiszteletben tartó rendszerbe való kubai gazdasági és politikai átmenetet; támogatja a különböző uniós külpolitikai eszközök, különösen a demokrácia és az emberi jogok európai eszközének alkalmazását a kubai civil társadalommal és a békés kubai átmenetet támogatókkal folytatott uniós párbeszéd megszilárdítása érdekében;

13. felhívja a kubai hatóságokat, hogy töröljék el a halálbüntetést minden bűncselekmény vonatkozásában; moratóriumra szólít fel a halálbüntetés végrehajtására vonatkozóan e jogi módosítás hivatalos elfogadásáig; kéri valamennyi halálos ítélet felülvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy a kapcsolódó tárgyalások megfeleljenek a nemzetközi normáknak, és hogy a jövőben egyetlen kivégzésre se kerülhessen sor;

14. felszólítja a kubai kormányt, hogy tegye lehetővé az egyházak számára, hogy szociális gondozói tevékenységüket szabadon gyakorolhassák a kubai társadalomban; felszólít a vallás és a lelkiismeret szabadságának teljes körű biztosítására;

15. felhívja Federica Mogherini alelnököt/főképviselőt, hogy ismerje el a kubai kormánnyal szembeni politikai ellenzék létezését, és támogassa annak az EU és Kuba közötti politikai párbeszédbe való bevonását; emlékezteti az európai intézményeket, hogy a civil társadalom és a Szaharov-díjjal kitüntetett személyek Kuba demokratizálódásának kulcsszereplői, akiket meg kell hallgatni és a kétoldalú kapcsolatok keretében figyelembe kell venni; ebben az értelemben felhívja az uniós tagállamok valamennyi képviselőjét, hogy látogatásaik során vessék fel emberi jogi aggályaikat a kubai hatóságoknak, és az uniós emberi jogi politika belső és külső koherenciájának biztosítása érdekében találkozzanak a Szaharov-díj kitüntetettjeivel;

2018. november 15., csütörtök

16. mélységesen sajnálja, hogy a kubai hatóságok nem tették lehetővé az európai parlamenti bizottságok, küldöttségek és egyes képviselőcsoportok számára, hogy meglátogassák Kubát annak ellenére, hogy a Parlament egyetértését adta a politikai párbeszédről és együttműködésről szóló megállapodáshoz; felhívja a hatóságokat, hogy haladéktalanul tegyék lehetővé az országba való belépést, beleértve a sziget az alkotmányos népszavazás 2019. február 24-én esedékes megtartása időpontjában való meglátogatásának lehetőségét is;

17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Kuba Nemzetgyűlésének, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottságnak, az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ emberi jogi főbiztosának és a CELAC-országok kormányainak.

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0461

A emberi jogi helyzet Bangladesben

Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása a bangladesi emberi jogi helyzetről (2018/2927(RSP))

(2020/C 363/11)

Az Európai Parlament,

— tekintettel korábbi, 2017. április 6-i [1] és 2015. november 26-i [2], Bangladesről szóló állásfoglalásaira,

— tekintettel a bangladesi fenntarthatósági paktum végrehajtásának helyzetéről szóló, 2017. június 14-i állásfoglalására [3], és tekintettel a Bizottság 2018. szeptember 28-i technikai állapotjelentésére,

— tekintettel a ruházati ágazatra irányuló kiemelt uniós kezdeményezésről szóló, 2017. április 27-i állásfoglalására [4],

— tekintettel az Európai Közösség és a Bangladesi Népköztársaság között létrejött, a partnerségről és a fejlesztésről szóló, 2001-es együttműködési megállapodásra [5],

— tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló egyezményére,

— tekintettel a fenntarthatósági paktumra a munkavállalói jogok és az üzemek biztonságának folyamatos javításáról a bangladesi konfekció- és kötöttáru-iparban,

— tekintettel a 2013-as bangladesi tűz- és épületbiztonsági megállapodásra és annak 2018. évi megújítására,

— tekintettel az uniós tagállamok misszióvezetői, az Európai Unió küldöttségének vezetője, valamint Norvégia és Svájc misszióvezetői által 2018. szeptember 27-én aláírt, a bangladesi digitális biztonságról szóló törvénnyel kapcsolatos közös helyi nyilatkozatra,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa Bangladesre vonatkozó egyetemes időszakos emberi jogi helyzetértékeléséhez 2018. február 26-án benyújtott nemzeti jelentésre,

— tekintettel a minden egyénnek az erőszakos eltüntetéssel szembeni védelméről szóló, az ENSZ Közgyűlése által 2006. december 20-án elfogadott és 2010. december 23-án hatályba lépett nemzetközi egyezményre,

— tekintettel az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2011. június 16-án jóváhagyott ENSZ-irányelvekre,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet 1948-ban fogadtak el,

— tekintettel a Polgári és Politikai Jogok 1966. évi Nemzetközi Egyezségokmányára,

— tekintettel a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre,

— tekintettel a gyermekházasságok felszámolására irányuló, a 2015–2021 közötti időszakra szóló bangladesi nemzeti cselekvési tervre,

---

([1]) Az Európai Parlament 2017. április 6-i állásfoglalása Bangladesről, többek között a gyermekházasságokról (HL C 298., 2018.8.23., 65. o.).

([2]) Az Európai Parlament 2015. november 26-i állásfoglalása a véleménynyilvánítás szabadságának bangladesi helyzetéről (HL C 366., 2017.10.27., 135. o.).

([3]) HL C 331., 2018.9.18., 100. o.

([4]) HL C 298., 2018.8.23., 100. o.

([5]) HL L 118., 2001.4.27., 48. o.

2018. november 15., csütörtök

— tekintettel az ENSZ Őslakos Népeket Érintő Ügyek Állandó Fóruma (UNPFII) 17. ülésén elfogadott ajánlásokra,

— tekintettel a 2018. évi sajtószabadság-indexre,

— tekintettel a digitális biztonságról szóló 2018-as bangladesi törvényre,

— tekintettel a bangladesi információs és kommunikációs technológiai (IKT) törvényre, különösen annak 57. szakaszára,

— tekintettel az EU online és offline véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó 2014. május 12-i emberi jogi iránymutatásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,

A. mivel az EU-nak régóta tartó kapcsolatai vannak Bangladessel, többek között a partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás révén; mivel az emberi jogok és a demokratikus alapelvek tiszteletben tartása és előmozdítása elősegíti a felek hazai és nemzetközi politikáit, és az EU külső tevékenységének alapvető részét kell képeznie;

B. mivel a civil társadalom tagjai, köztük politikai aktivisták, szakszervezeti képviselők, újságírók, diákok, emberijog-védők és a kisebbségek elnyomása egyre nőtt az elmúlt években Bangladesben; mivel az ENSZ emberi jogi szakértői és a nemzetközi emberi jogi csoportok szerint szembetűnő méreteket öltöttek Bangladesben a bírósági eljárás nélküli kivégzések, a tömeges önkényes letartóztatások és az erőszakos eltüntetések, például Maroof Zaman és Mir Ahmad Bin Quasem esetében;

C. mivel Banglades a globális sajtószabadság-index szerint 180 ország közül a 146. helyen áll; mivel az alapvető szabadságok és az emberi jogok megsértése – különösen az újságírókkal és bloggerekkel szembeni erőszak, zaklatás, megfélemlítés és cenzúra – továbbra is széles körben elterjedt gyakorlat Bangladesben; mivel a bangladesi ikt-törvényt – különösen annak 57. szakaszát – az elmúlt években olyan aktivisták és újságírók letartóztatására és büntetőeljárás alá vonására használták fel, akik bírálták a kormányt;

D. mivel a digitális biztonságról szóló törvény – amelyet a bangladesi parlament 2018. szeptember 19-én fogadott el – nem módosítja az ikt-törvény 57. szakaszát, a bangladesi újságírók, polgári jogi aktivisták és a nemzetközi közösség által megfogalmazott számos kritika ellenére;

E. mivel 2018. augusztus 5-én otthonából erőszakkal elrabolták a nemzetközileg elismert, díjnyertes bangladesi Shahidul Alam fotóriportert – aki egyúttal tanár és aktivista is –, és az ikt-törvény alapján bebörtönözték, miután felszólalt a közelmúltbeli bangladesi diáktiltakozások kapcsán, illetve kritizálta a hatóságok által alkalmazott erőszakot; mivel Shahidul Alam továbbra is őrizetben van, és több alkalommal megtagadták tőle az óvadék ellenében történő szabadon bocsátást; mivel állítólag megtagadták tőle a megfelelő orvosi ellátást és kínzásnak vetették alá;

F. mivel a terrorista támadások következtében a kormány szigorú „zéró tolerancia” megközelítést követett; mivel Bangladesben kikapcsolták a mobilhálózatokat, és a jelentések szerint a bangladesi biztonsági erők megkíséreltek elektronikus megfigyelési berendezéseket beszerezni a nemzetközi piacon; mivel a bangladesi kormány kampányt kezdett a közösségi média intenzív és intruzív megfigyelésére és ellenőrzésére;

G. mivel 2018. december 30-án választások esedékesek Bangladesben; mivel Khaleda Zia ellenzéki vezető és volt miniszterelnök jelenleg 10 éves börtönbüntetését tölti korrupció miatt, és ennek következtében nem indulhat a választásokon; mivel Khaleda Zia cáfolja e vádakat, amelyek a támogatói szerint politikailag motiváltak voltak;

H. mivel a bangladesi nőket és lányokat nagyfokú erőszak éri; mivel Bangladesben a legmagasabb a gyermekházasság Ázsiában és a világon is az egyik legmagasabb; mivel 2017-ben a bangladesi kormány elfogadta a gyermekházasság korlátozásáról szóló törvényt, amely „különleges esetekben” kivételekre ad alkalmat, ugyanakkor nem határozta meg ezeket a kritériumokat, illetve nem szabta meg az ilyen házasságok alsó korhatárát;

I. mivel Bangladesben a többszörös bűncselekmények esetében halálbüntetést lehet kiszabni; mivel 2017-ben hat embert végeztek ki;

J. mivel ebben az évben a beszámolók szerint nőtt az erőszakos esetek száma – különösen az őslakos nőkkel szemben –, valamint a Csittagong-dombság területén az őslakosok jogaiért küzdő aktivistákat zaklatnak és tartóztatnak le;

K. mivel az EU Banglades fő kereskedelmi partnere, és legkevésbé fejlett országként az EU általános vámkedvezmény-rendszere (GSP) keretében rendelkezésre álló legkedvezőbb rendszer, nevezetesen a „fegyver kivételével mindent" (EBA) megállapodás előnyeit élvezi;

L. mivel Banglades várhatóan 2024-ben kikerül a legkevésbé fejlett országok köréből; mivel az addig hátralevő években fel kell gyorsítani az emberi jogok és a munkavállalói jogok reformját, beleértve a gyermekmunka felszámolását is; mivel továbbra is aggodalomra adnak okot a bangladesi munkajogi törvény és az exportfeldolgozó övezetekről szóló törvénytervezet egyes rendelkezései;

M. mivel a fenntarthatósági paktum keretében aláírták a bangladesi tűz- és épületbiztonsági megállapodást a globális ruházati márkák, a kiskereskedők és a szakszervezetek között; mivel a mai napig a megállapodás hatálya alá tartozó gyárak kevesebb mint fele hozta meg a megfelelő biztonsági intézkedéseket; mivel a megállapodás 2018. októberben lejárt, annak ellenére, hogy még jelentős munka van hátra; mivel a megállapodás helyébe egy hároméves átmeneti megállapodás lépett;

N. mivel támogatni kell a megállapodást, és minden fél számára lehetővé kell tenni, hogy az 2018. november után is zökkenőmentesen folytathassa munkáját; mivel a felelősségteljes üzleti magatartásra vonatkozó hasonló kezdeményezésekre csak akkor nem lesz már szükség, ha a bangladesi kormány és a kárenyhítést koordináló csoport a szavak mellett tettekkel is bizonyítja, hogy eleget tett a készenlétre vonatkozó feltételeknek;

O. mivel 2018-ban a burmai hadsereg etnikai tisztogatási kampánya elől több mint 700 000 rohindzsa menekült áramlott Bangladesbe, akiknek továbbra is égető szükségük van a humanitárius segítségnyújtásra; mivel Banglades és Mianmar 2018. október 30-án megállapodott egymással arról, hogy a rohindzsákat november közepétől kezdődően visszaszállítják Mianmarba, s minderre az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával (UNHCR) történő konzultáció mellőzésével, illetve a Hivatal bevonása nélkül kerül sor;

1. súlyos aggodalmának ad hangot a romló bangladesi emberi jogi helyzet miatt, és különösen amiatt, hogy folyamatosan fellépnek a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságával, a médiával, a diákokkal, az aktivistákkal és az ellenzékkel szemben; elítéli, hogy az embereket azért tartóztatják le és vannak erőszaknak kitéve, mert a kormány bírálatával gyakorolják a véleménynyilvánítás szabadságát; rendkívül aggasztónak tartja azokat a jelentéseket, amelyek szerint egyre inkább elterjedtebbé válik a kínzás alkalmazása;

2. megjegyzi, hogy az ENSZ 2018. májusi, időszakos egyetemes felülvizsgálata méltatta Bangladest, hogy az elmúlt években „figyelemre méltó előrehaladást" tett az emberi jogok javulása terén; sürgeti a bangladesi kormányt, hogy hajtsa végre az időszakos egyetemes felülvizsgálatban szereplő ajánlásokat, különösen olyan területeken, mint az igazságszolgáltatás függetlensége, a polgári és politikai jogok, a média szabadsága, a gazdasági, szociális és kulturális jogok, valamint a nők és lányok jogai;

3. sürgeti továbbá a bangladesi hatóságokat, hogy független módon vizsgálják ki a bírósági eljárás nélküli kivégzésekről szóló jelentéseket, az erőszakos eltüntetéseket, valamint a túlzott erőszak alkalmazását, többek között Maroof Zaman és Mir Ahmad Bin Quasem ügyét, és a felelősöket a nemzetközi normákkal összhangban állítsák bíróság elé; felszólítja továbbá Bangladest, hogy erősítse meg a minden egyénnek az erőszakos eltüntetéssel szembeni védelméről szóló nemzetközi egyezményt, és a nemzeti jogba építse be annak rendelkezéseit;

4. felszólítja a bangladesi hatóságokat, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássák szabadon Shahidul Alamot, ejtsék az ellene felhozott összes vádat, és tegyék lehetővé számára jogszerű emberi jogi munkájának végzését; ragaszkodik ahhoz, hogy a bangladesi hatóságok tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy garantálják Alam és családja testi és lelki épségét és biztonságát, és gondoskodjanak arról, hogy Shahidul Alam a fogva tartás ideje alatt a nemzetközi elvek és normák betartása mellett kezelést kapjon; felszólítja a bangladesi hatóságokat, hogy indítsanak azonnali és nyilvános vizsgálatot a Shahidul Alammal szembeni állítólagos kínzásról, és az elkövetőket állítsák bíróság elé;

2018. november 15., csütörtök

5. mélységes aggodalmát fejezi ki az ikt-törvény miatt, mivel az nemcsak az újságírók, bloggerek és kommentátorok munkáját érintette súlyosan, hanem bünteti a véleménynyilvánítás szabadságához való jog bárki általi – többek között a közösségi médiában való – jogszerű gyakorlását is; úgy véli, hogy az ikt-törvény 57. szakasza összeegyeztethetetlen a véleménynyilvánítás szabadságához és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogokkal;

6. mélységes sajnálatát fejezi ki a kormány azon döntése miatt, hogy törvénybe iktatja a digitális biztonságról szóló törvényt, amely ténylegesen kiterjeszti és megerősíti a rendőrség azon hatáskörét, hogy a 2018-as nemzeti választások előtt – többek között a közösségi médiában is – fellépjen a szólásszabadsággal szemben; felszólítja a bangladesi hatóságokat, hogy sürgősen vizsgálják felül a digitális biztonságról szóló és az ikt-törvényt, és hozzák ezeket összhangba azokkal az emberi jogi nemzetközi egyezményekkel, amelyeknek Banglades részes fele;

7. reméli, hogy a következő általános választások békések, átláthatóak lesznek és részvételen fognak alapulni, hogy a polgárok valódi politikai döntést hozhassanak; felszólítja a politikai erőket, hogy a választási időszak során tartózkodjanak az erőszak bármely formájától vagy annak szításától;

8. nagyra értékeli Banglades a téren játszott konstruktív szerepét, hogy a rohindzsa menekülteket nehéz körülmények között is befogadta; sürgeti a hatóságokat, hogy bocsássanak rendelkezésre több földterületet a túlnépesedés és a táborokra jellemző nyomorúságos feltételek csökkentése érdekében; sürgeti a hatóságokat, hogy enyhítsék a humanitárius szervezetekre általuk kirótt bürokratikus korlátozásokat; sürgeti Banglades és Mianmar kormányát, hogy haladéktalanul vizsgálja felül a rohindzsa menekültek visszatelepítésének megkezdésére vonatkozó döntést, mivel a biztonságos, méltóságteljes és önkéntes visszatérés feltételei még nem teljesültek;

9. felszólítja az EU-t és más nemzetközi adományozókat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a bangladesi rohindzsa menekülttáborok számára szükséges pénzügyi és anyagi támogatás biztosítása terén;

10. ragaszkodik hozzá, hogy Banglades teljesítse az EBA-rendszer keretében a demokráciával, az emberi jogokkal és a jogállamisággal kapcsolatban tett kötelezettségvállalásait;

11. ismételten felszólít a halálbüntetés eltörlésére Bangladesben;

12. komoly aggodalmának ad hangot az átmeneti megállapodás megsemmisítése miatt, amelynek 2018. november 30-án kellene hatályba lépnie; megjegyzi, hogy a kárenyhítést koordináló csoport még nem rendelkezik kapacitással az egészségügyi és biztonsági követelmények nyomon követésére és érvényesítésére, ami súlyos következményekkel jár a gyári munkások biztonságára és jogaira nézve; sürgeti a bangladesi kormányt, hogy haladéktalanul ismerje el és hajtsa végre az átmeneti megállapodást, és nagyobb hajlandóságot mutasson arra, hogy átvegye a megállapodás valamennyi funkcióját; felhívja az adományozókat, hogy támogassák a bangladesi kormányt ennek valóra váltásában; felhívja továbbá a Bizottságot és az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy folytassák a kapacitásépítésre irányuló munkát a kárenyhítést koordináló csoporttal;

13. felszólítja a bangladesi kormányt, hogy fogadja el a bangladesi munkajogi törvény és végrehajtási szabályainak módosítását, hogy azok összhangban legyenek az ILO nemzetközi munkaügyi normáival, valamint hogy lehetővé váljon a teljes körű egyesülési szabadság; felszólítja a bangladesi kormányt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a szakszervezetekkel szembeni megkülönböztetés minden formájának – beleértve az erőszakos cselekményeket és a megfélemlítést is – hatékony kezelése érdekében;

14. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy míg a gyermekházasságok korlátozásáról szóló 2017. évi törvény rendelkezéseket tartalmaz a megelőzés erősítésére és az elkövetők felelősségre vonására vonatkozóan, ugyanakkor tartalmaz egy olyan záradékot is, amely különleges körülmények között, szülői hozzájárulással és bírósági engedéllyel lehetővé teszi a 18 év alattiak házasságát; szorgalmazza, hogy a gyermekvédelem érdekében sürgősen szüntessék meg ezt a kiskaput;

15. sürgeti a bangladesi hatóságokat, hogy továbbra is foglalkozzanak az emberi jogi kihívásokkal; megjegyzi, hogy az EU–Banglades Vegyes Bizottság 2019 első felében, Dakkában tartandó ülésén tovább fogják tárgyalni az emberi jogi kérdéseket;

16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogi különleges képviselőjének, valamint Banglades kormányának és parlamentjének.

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0464

Gondozási szolgáltatások az Unióban a nemek közötti egyenlőség jobb megvalósulása érdekében

Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása: a gondozási szolgáltatások az Unióban a nemek közötti egyenlőség jobb megvalósulása érdekében (2018/2077(INI))

(2020/C 363/12)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a „Kezdeményezés a dolgozó szülők és gondozók körében a munka és a magánélet közötti egyensúly támogatására” című, 2017. április 26-i bizottsági közleményre (COM(2017)0252),

— tekintettel a Bizottságnak a szülők és gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről, valamint a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló, 2017. április 26-i javaslatára (COM(2017)0253),

— tekintettel a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre [1],

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára, különösen annak 1., 3., 5., 27., 31., 32., 33. és 47. cikkére,

— tekintettel az 1979. december 18-án New Yorkban elfogadott, a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló ENSZ egyezményre,

— tekintettel a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre, amelyet az Európai Unió és az összes tagállam ratifikált,

— tekintettel az 5. fenntartható fejlesztési célra: „A nemek közötti egyenlőség megvalósítása, a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának elősegítése”, és különösen az 5.4. célra: „A fizetés nélküli gondozás elismerése és értékelése állami szolgáltatások, infrastruktúra és szociális védelmi politikák biztosítása, valamint a háztartáson és családon belüli közös felelősség előmozdítása révén, országos szinten megfelelő módon”,

— tekintettel az ENSZ-főtitkár „Előrehaladás a fenntartható fejlesztési célok elérése felé” című, 2018. május 10-i jelentésére,

— tekintettel az önálló életvitelt lehetővé tevő közösségi alapú támogatás és gondozás erősítésére vonatkozó, 2017. december 7-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel „A kisgyermekkori nevelésről és gondozásról: hogy minden gyermek szilárdan megalapozhassa jövőjét” című tanácsi következtetésekre [2],

— tekintettel az Európai Tanács 2002. március 15–16-i barcelonai ülésén elfogadott elnökségi következtetésekre,

— tekintettel a Bizottság „Uniós cselekvési terv 2017–2019 – A nemek közötti bérszakadék kezelése” című, 2017. november 20-i közleményére (COM(2017)0678),

— tekintettel a „Stratégiai kötelezettségvállalás a nemek közötti egyenlőségért 2016–2019” című, 2015. december 3-i bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2015)0278), és különösen annak a nők munkaerő-piaci részvételének növeléséről és a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségéről szóló 3.1. fejezetére,

---

[1] HL L 204., 2006.7.26., 23. o.
[2] HL C 175., 2011.6.15., 8. o.

— tekintettel a Bizottságnak „A kisgyermekeknek szóló gyermekgondozási létesítmények fejlesztéséről a nők munkaerő-piaci részvétele, a dolgozó szülők esetében a munka és a magánélet közötti egyensúly javítása, és az európai fenntartható és inkluzív növekedés (a »barcelonai célkitűzések«) érdekében" című, 2018. május 8-i jelentésére (COM(2018)0273),

— tekintettel a Bizottságnak „A barcelonai célkitűzések – A kisgyermek-gondozási szolgáltatások fejlesztése Európában a tartós és inkluzív növekedés érdekében" című, 2013. május 29-i jelentésére (COM(2013)0322),

— tekintettel a Bizottságnak a „Koragyermekkori nevelés és gondozás: hogy minden gyermek szilárdan megalapozhassa jövőjét" című, 2011. február 17-i közleményére (COM(2011)0066),

— tekintettel a Bizottságnak „A koragyermekkori nevelés és gondozás minősége" című ütemtervére (Ares(2018)1505951),

— tekintettel az Európai Bizottság „Beruházások a gyermekek érdekében: a hátrányos helyzetből való kitörés" című, 2013. február 20-i ajánlására ([1]),

— tekintettel a Bizottságnak az „EURÓPA 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája" című, 2010. március 3-i (COM(2010)2020), a „Szociális beruházás a növekedés és a kohézió érdekében – többek között a 2014-2020-as Európai Szociális Alap végrehajtása révén" című, 2013. február 20-i (COM(2013)0083), valamint „A szociális jogok európai pillérének létrehozása" című, 2017. április 26-i (COM(2017)0250) közleményeire,

— tekintettel az Európai Unió munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos, 2014–2020-as stratégiájáról szóló, 2014. június 6-i bizottsági közleményre (COM(2014)0332),

— tekintettel „A nők magán- és közszférán belüli gazdasági szerepvállalásának növelése az EU-ban" című, 2017. október 3-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel a nemek közötti nyugdíjszakadék megszüntetése és megelőzése érdekében egy uniós stratégia szükségességéről szóló, 2017. június 14-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel a munka és magánélet közötti egyensúly szempontjából kedvező munkaerőpiaci körülmények megteremtéséről szóló, 2016. szeptember 13-i állásfoglalására ([4]),

— tekintettel „A szegénységről: a nemek közötti egyenlőség szempontjai" című, 2016. május 26-i állásfoglalására ([5]),

— tekintettel „A női háztartási alkalmazottakról és gondozókról az EU-ban" című, 2016. április 28-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel az Európai Parlament munkájában a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséről szóló, 2016. március 8-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a nőknek az elöregedő társadalomban betöltött szerepéről szóló, 2010. szeptember 7-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel az atipikus szerződésekről, a foglalkoztatási pályák megóvásáról, a rugalmas biztonságról és a szociális párbeszéd új formáiról szóló, 2010. július 6-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel a nemek közötti egyenlőségről szóló európai paktumra (2011–2020),

---

([1]) HL L 59., 2013.3.2., 59. o.
([2]) HL C 346., 2018.9.27., 6. o.
([3]) HL C 331., 2018.9.18., 60. o.
([4]) HL C 204., 2018.6.13., 76. o.
([5]) HL C 76., 2018.2.28., 93. o.
([6]) HL C 66., 2018.2.21., 30. o.
([7]) HL C 50., 2018.2.9., 15. o.
([8]) HL C 308. E, 2011.10.20., 49. o.
([9]) HL C 351. E, 2011.12.2., 39. o.

2018. november 15., csütörtök

— tekintettel a magas színvonalú koragyermekkori nevelést és gondozást biztosító rendszerekről szóló tanácsi ajánlásra irányuló, 2018. május 22-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0271) és az azt kísérő, ugyanazon a napon elfogadott bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0173),

— tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 2015. évi indexére és „A munka, a család és a magánélet összeegyeztetése az Európai Unióban: szakpolitikai felülvizsgálat” című, 2015. évi jelentésére,

— tekintettel az Eurofound „A fogyatékossággal élő gyermekeket vagy felnőtteket gondozó munkavállalókra vonatkozó társasági kezdeményezések” című, 2011. december 7-i jelentésére,

— tekintettel az Eurofound „Gyermekek és hozzátartozók gondozása: a fiatal munkavállalók pályafutására gyakorolt hatás” című, 2013. július 14-i háttérdokumentumára,

— tekintettel az Eurofound „Bentlakásos gondozás: munkakörülmények és a munkahelyek minősége” című, 2014. június 17-i jelentésére,

— tekintettel az Eurofound „Munka és gondozás: e két tevékenység összeegyeztetését segítő intézkedések demográfiai változások idején” című, 2015. október 22-jelentésére,

— tekintettel a 6. európai munkakörülmény-felmérésről szóló, 2016. november 17-i áttekintő Eurofound-jelentésre,

— tekintettel az Eurofound „Az időskorú európaiakat befogadó intézmények: állami, magán- és nonprofit szolgáltatók” című, 2017. november 28-i tanulmányára,

— tekintettel a „2016. évi európai életminőség-felmérés: életminőség, a közszolgáltatások minősége és a társadalom minősége” című, 2018. január 23-i Eurofound-felmérésre,

— tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság és az Európai Bizottság „Megfelelő szociális védelem az elöregedő társadalomban felmerülő tartós ápolási-gondozási igények összefüggésében” című, 2014. október 10-i közös jelentésére,

— tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság és az Európai Bizottság egészségügyi ellátásról, a hosszú távú gondozási rendszerekről és a költségvetési fenntarthatóságról szóló, 2016. október 7-i közös jelentésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a gondozottal együtt élő gondozók jogairól szóló, 2016. szeptember 21-i véleményére ([1]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Családi szolgáltatások fejlesztése a foglalkoztatási arányok növelése és a nemek közötti munkahelyi egyenlőség elősegítése érdekében” című, 2014. október 16-i véleményére ([2]),

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2010. május 26-i véleményére a háztartási munka professzionalizálódásáról ([3]),

— tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének „A nemek közötti egyenlőség mutatószámáról szóló 2017. évi jelentésére: A nemek közötti egyenlőség mérése az Európai Unióban 2005–2015”,

— tekintettel az Uniós Belső Politikák Főigazgatóságának „A férfiak és nők közötti különbségek a munkára, a gondozásra és a kikapcsolódásra szánt idő tekintetében” című, 2016. márciusi, valamint „A nemek közötti egyenlőségre fordított források felhasználása egyes kiválasztott tagállamokban” című, 2016. novemberi tanulmányaira,

([1]) HL C 487., 2016.12.28., 7. o.
([2]) HL C 12., 2015.1.15., 16. o.
([3]) HL C 21., 2011.1.21., 39. o.

— tekintettel „A hosszú távú gondozási szolgáltatások európai minőségi keretrendszere: a gondozásra és segítségre szoruló idősek jóllétének és méltóságának biztosítására vonatkozó alapelvek és iránymutatások” című, 2012-ben közzétett, az idősek jóllétével és méltóságával foglalkozó WeDo projektre,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A8-0352/2018),

A. mivel az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkének, 3. cikke (3) bekezdésének és az Alapjogi Charta 21. cikkének értelmében a nők és férfiak közötti egyenlőség az EU alapjául szolgáló értékek egyike; mivel emellett az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikke szerint az Unió tevékenységeinek folytatása során törekszik az egyenlőtlenségek kiküszöbölésére, valamint a nemek közötti egyenlőség előmozdítására; mivel azonban lassan halad a nemek közötti egyenlőség elérése;

B. mivel a Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én közösen kihirdetett szociális jogok európai pillére jelentős elveket fogalmaz meg, és új jogokkal kívánja felruházni az Unió polgárait, köztük a nemek közötti egyenlőséggel, az esélyegyenlőséggel, a gyermekek támogatásával, illetve a fogyatékossággal élő személyek társadalmi befogadásával, amelyeket az összes uniós intézmény és tagállam egyhangúan támogat; mivel a „munka és a magánélet közötti egyensúlyra” vonatkozó 9. elv megállapítja, hogy „a szülőknek és a gondozási feladatokat ellátó személyeknek joguk van a megfelelő szabadsághoz, a rugalmas munkavégzéshez és a gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez”;

C. mivel szerte az Európai Unióban a nők teljes foglalkoztatása még mindig csaknem 12 %-kal alacsonyabb, mint a férfiaké, és a nők 31,5 %-a részmunkaidőben dolgozik, szemben a férfiak 8,2 %-ával; mivel a nemek közötti foglalkoztatási különbség még mindig 12 % az EU-ban; mivel a tények azt mutatják, hogy ennek egyik fő oka a nők aránytalan gondozási feladatai; mivel a gondozási feladatok miatt az életpályában bekövetkező többszörös törések nőket érintő kumulatív hatása lényegesen hozzájárul az alacsonyabb bérekhez, a rövidebb karrierhez, valamint ehhez kapcsolódóan a nemek közötti bérszakadék (16 %) és a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség (37 %) kialakulásához; mivel ennek következtében a nők esetében magasabb a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata, aminek negatív hatása van a gyermekekre és a családokra is; mivel fontos a nemek közötti foglalkoztatási különbség, a nemek közötti bérszakadék és a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség megszüntetése, hiszen a nemek közötti foglalkoztatási különbség okozta teljes gazdasági veszteség eléri az évi 370 millió EUR-t; mivel a gondozási szolgáltatások nyújtásának nagy része lehet a munkaerőhiány hatékony kezelésében;

D. mivel a „gondozást” köz- vagy magánintézményben vagy magánháztartás(ok)ban személyesen végzett munkaként kell értelmezni gyermekek, idősek, fogyatékossággal élő személyek vagy betegek részére; mivel a gondozói munkát ideális körülmények között hivatásos gondozóknak kell végezniük, akiket állami vagy magán gazdálkodási egységek, vagy családok alkalmazhatnak, vagy akik önfoglalkoztatók lehetnek, de ezt a tevékenységet informálisan és fizetés nélkül nem hivatásos gondozók is végzik, akik rendszerint családtagok;

E. mivel a nők átlagosan több mint háromszor annyi időt fordítanak nem fizetett házimunkára és gondozási munkára, mint a férfiak, ahogy ez azon házaspároknál a legszembetűnőbb, akiknek a legfiatalabb gyermeke 7 év alatti, mivel a nők átlagosan heti 32 órát töltenek fizetett munkával és 39 órát nem fizetettel, míg a férfiak heti 41 órát töltenek fizetett, és 19 órát nem fizetett munkával;

F. mivel a háztartási munka és a gondozás ágazata a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet adatai szerint 2010-ben világszerte mintegy 52 millió embert foglalkoztatott, valamint emellett a szektorban további 7,4 millió, 15 év alatti háztartási alkalmazott dolgozott, akik az iparosodott országokbeli összes foglalkoztatott 5-9 %-át teszik ki;

G. mivel számos tagállamban a gondozással összefüggő munkahelyek rosszul fizetettek, gyakran nem kínálnak hivatalos szerződést vagy egyéb alapvető munkavállalói jogokat, továbbá szakmailag kevéssé vonzóak az ilyen munkahelyek a fizikai és az érzelmi stressz magas kockázata, a kiégés veszélye és a karrierlehetőségek hiánya miatt; mivel az ágazat kevés képzési lehetőséget kínál, és az itt foglalkoztatottak többnyire idős emberek, nők és migráns munkavállalók;

2018. november 15., csütörtök

H. mivel az olyan támogató intézkedések, mint a svéd adó-jóváírási rendszer háztartási szolgáltatások esetén, a francia és belga „szolgáltatási utalvány", hatékonynak bizonyultak a be nem jelentett munkavállalás csökkentésében, javítva a munkakörülményeket és szabályos munkavállalói jogokat biztosítva a háztartási alkalmazottak és gondozók számára;

I. mivel a tények azt mutatják, hogy az EU-szerte nyújtott összes gondozás 80 %-át nem fizetett házi gondozók végzik, akiknek 75 %-a nő; mivel a nők 27,4 %-a dolgozik részmunkaidőben gyermekek vagy gondozásra szoruló felnőttek gondozása miatt, szemben a férfiak 4,6 %-ával [1]; mivel a gondozási szolgáltatások nyújtása nem kényszerítheti arra az informális gondozókat, hogy a gondozási feladatokat a szabadidejük rovására végezzék, hiszen azok, akiknek van munkájuk is, már így is kénytelenek az egyes feladatok és a saját idejük között egyensúlyozni;

J. mivel bizonyos országos statisztikai adatok azt mutatják, hogy a tagállamokban a gondozók körülbelül 6-7 %-a 17 év alatti fiatal, és a 15–24 éves korosztályban ötször annyi fiatal nő végez gondozói munkát, mint fiatal férfi; mivel a fiatal gondozók fontos felnőtt kötelezettségeket vállalhatnak fel, amikor olyan szülőt, testvért, nagyszülőt vagy más rokont gondoznak, nyújtanak segítséget és támogatást, akik fogyatékossággal élnek, krónikus betegségük vagy mentális egészségügyi problémájuk van; mivel fiatal gondozók rendkívüli akadályokba ütköznek az oktatásban és képzésben való részvétel, valamint az oktatás és a gondozási feladatok összehangolása terén, amely egészségükre és megélhetésükre is hatással van;

K. mivel számos tagállamban hiányzanak az olyan minőségi hivatásos gondozási szolgáltatások, amelyek jövedelemtől függetlenül mindenki számára elérhetőek;

L. mivel a gondozásra szoruló családtagok közül sokan olyan térségekben élnek, amelyeket a szolgáltatások tartós hiánya jellemez, az elszigeteltség vagy egyéb körülmények pedig megnehezítik a hivatásos gondozási szolgáltatásokhoz való hozzáférést; mivel ezekkel a személyekkel sok esetben csak nem hivatásos gondozók foglalkoznak, akik igen gyakran női családtagok;

M. mivel Európának demográfiai változásokkal kell szembenéznie, amelyek az életkorfüggő betegségek egyre gyakoribb előfordulásához és a népesség elöregedéséhez, és így növekvő gondozási szükségletekhez vezetnek; mivel az egyre nagyobb a gondozás iránti kereslet idején egyenlőtlen a gondozási feladatok nemek közötti megoszlása, a gondozással járó terhek nagy része a nőkre hárul az európai társdalomban még mindig érvényesülő sztereotipikus nemi szerepek miatt; mivel az idősek növekvő száma, a munkaképes korúak csökkenő száma, továbbá a megszorító intézkedések miatt hozott költségvetési korlátozások jelentős hatást gyakorolnak a szociális szolgáltatásokra, amely hatással lesz azokra is, akiknek – gyakran nehéz körülmények között – össze kell egyeztetniük a munkával és a gondozással kapcsolatos felelősségeiket;

N. mivel az EU lakossága előreláthatóan tovább öregszik, a 65 éves vagy idősebb lakosság aránya a 2008-as 17,1 %-ról 2060-ra 30 %-ra fog emelkedni, a 80 éves vagy idősebb lakosság aránya pedig 4,4 %-ról 12,1 %-ra fog nőni ugyanezen időszak alatt;

O. mivel az idősek esetében magasabb a szegénység kockázata, mint a normál népesség körében, 2008-ban a 65 évesek és az idősebbek körülbelül 19 %-át érintette, míg 2000-ben 17 % volt ez az arány; mivel ez az arány 5 százalékponttal magasabb a nőknél, mint a férfiaknál;

P. mivel az időseket olykor hátrányos megkülönböztetés éri az életkor alapján és a szexizmus miatt, és az idősek bántalmazása valamennyi tagállamban társadalmi problémát jelent, amely különböző típusú gondozási intézményekben megtapasztalható;

Q. mivel a tartós gondozás vonatkozásában alkalmazott nemzeti szakpolitikai modellek jelenleg nem alkalmasak arra, hogy kiszolgálják az Unió elöregedő társadalmának igényeit, és mivel a legtöbb tagállam politikai és szociális gondozási kezdeményezéseiben és rendszereiben mindeddig nem foglalkozott a demográfiai kihívásokkal;

---

[1] Európai Bizottság, A férfiak és nők közötti egyenlőségről szóló 2018. évi jelentés.

R. mivel bár csaknem az összes tagállamban emelkedett az idősotthonok száma az elmúlt 10 évben, a kereslet még mindig meghaladja az elérhető független lakhatás és gondozási támogatás mértékét; mivel sürgősen további beruházásokra van szükség a közösségi alapú vagy otthoni tartós gondozási szolgáltatások terén, mivel mindenkinek joga van a független élethez, a támogatás szolgáltatásokhoz és a közösségben való részvételhez; mivel emellett többek között a pénzügyi beruházásokról szóló, nemzeti szintű alábontott információk hiánya és a minőségi mutatók hiánya nehézzé teszik a gondozási infrastruktúra e fontos részének nyomon követését és értékelését, valamint döntéshozatali ajánlások megfogalmazását;

S. mivel 2002 óta csupán 12 tagállamban teljesültek az arra irányuló barcelonai célkitűzések, hogy a három év alatti gyermekek 33 %-a (1. sz. cél), valamint a hároméves és a kötelező iskolás kor közötti gyermekek 90 %-a számára (2. sz. cél) kisgyermekkori gondozási szolgáltatásokat nyújtsanak, és bizonyos tagállamokban aggasztóan alacsonyak ezek a teljesítési arányok;

T. mivel a nők nagyobb mértékű munkaerőpiaci részvétele miatt nagyobb az igény a magas színvonalú és megfizethető gyermekgondozás iránt és a koragyermekkori nevelési és gondozási szolgáltatások iránti kereslet Európa-szerte meghaladja a kínálatot; mivel a tények azt mutatják, hogy a tagállamok több mint felében a 3 év alatti gyermekek esetében a gyermekgondozás igénybevétele nem a teljes munkaidőre szól (heti 30 óránál kevesebb); mivel a nők teljes munkaerőpiaci részvételéhez a gyermekgondozásnak a teljes munkaidőre rendelkezésre kell állnia, és meg kell felelnie a munkával kapcsolatos igényeknek a szülők munkaidejében;

U. mivel hiányozik a minőségi és minden jövedelmi réteg számára megfizethető gyermekgondozási szolgáltatásokat kínáló megfelelő infrastruktúra, amit az is bizonyít, hogy az EU-ban élő több mint 32 millió, nem tanköteles korú gyermek közül csak mintegy 15 millióan részesülnek koragyermekkori szolgáltatásokban [1], és a tagállamok gyermekgondozási kiadásainak legnagyobb része a 3 év és az iskolaköteles kor közötti gyermekeket célozza; mivel minden ágazatból növelni kell az állami beruházásokat, ahogy az OECD-országok adatai is azt mutatják, hogy ha a GDP nagyobb hányadát fordítják a gondozási ágazatba irányuló beruházásra, növekszik a nők foglalkoztatása; mivel a gyermekgondozással kapcsolatos állami beruházás mindenki számára előnyös stratégia, és többlet adóbevételt generálna a szülők nagyobb mértékű munkaerőpiaci részvétele; rámutat, hogy a család központi szerepének kiegészítése mellett a magas színvonalú koragyermekkori nevelés és gondozás számos rövid és hosszú távú előnyt biztosít az egyének és a társadalom, többek között a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű vagy a sajátos nevelési igényű személyek számára, és segítségével eredményesen kezelhető a gyermekeket egészen kicsi koruktól érintő egyenlőtlenség, és megakadályozható a korai iskolaelhagyás;

V. mivel a magas színvonalú koragyermekkori nevelés biztosítása hatékony befektetést jelent, megteremti az alapokat az egész életen át tartó sikeres tanuláshoz, foglalkozik a hátrányos helyzetű gyermekeket érintő egyenlőtlenségekkel és kihívásokkal;

W. mivel az EU-ban több mint 80 millió ember él fogyatékossággal, növekvő számban, és minden negyedik európainak van fogyatékossággal élő családtagja; mivel azáltal, hogy 2011-ben a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (CRPD) részes felévé vált, az EU elkötelezte magát a fogyatékossággal élők jogainak előmozdítása és védelme mellett; mivel a minden korosztályból való, fogyatékossággal élő személyek e jogai és igényei fényében az elmúlt időszakban a fogyatékossággal élő személyek ellátása az intézményi rendszerről a közösségi alapú rendszer felé mozdult el;

X. mivel CRPD 19. cikke értelmében mindenkinek joga van a független élethez és a társadalomban való részvételhez, ami nemcsak a független lakhatás biztosítását jelenti, hanem olyan szolgáltatásokat is támogat, amelyek a fogyatékossággal élő személyek igényeit tükrözik;

Y. mivel valószínű, hogy az alacsonyan funkcionáló autizmussal élő gyermekek és felnőttek nehezen tudják egyedül ellátni a napi teendőket, és a legtöbb tevékenységnél segítségre van szükségük;

---

[1] Az Európai Bizottság ütemterve (2018), Európai Politikai Stratégiai Központ (2017), „10 Trends Transforming the Education as We Know It” (Az általunk ismert oktatási rendszer átalakításának tíz trendje).

2018. november 15., csütörtök

Z. mivel a tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokat és a gyermekgondozást gyakran alábecsülik, és ez a szakma számos tagállamban nem rendelkezik kellő elismertséggel és megfelelő státussal, ami abban nyilvánul meg, hogy alacsonyak a bérszintek, a munkaerő tekintetében egyenlőtlen a nők és a férfiak képviselete és rosszak a munkakörülmények;

AA. mivel az informális gondozás, köztük az otthoni ápolás képesített munkaerőt igényel, aki megfelelően meg kell fizetni ([1]); mivel elegendő számú képesített hivatásos gondozót kell biztosítani, hiszen a gyermekek, az idősek és a fogyatékossággal élő személyek számára nyújtott minőségi intézményesített gondozási szolgáltatások fejlesztése a minőségi munkaviszonyokhoz és a szolgáltatásokat nyújtó munkavállalók tisztességes fizetéséhez és az e személyekbe, köztük a gyermekgondozók képzésébe való befektetéshez kapcsolódik; mivel a gondozók szakmai munkaviszonya jótékony hatással van a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtésére való képességükre;

AB. mivel a tartós ápolást-gondozást igénybevevők számára nehézséget jelenthet a magán gondozási szolgáltatások megfizetése, amelyek általában költségesebbek, mint az állami szektor által nyújtott szolgáltatások; mivel a nemek közötti szakadék és a nyugdíjak terén a nemek között fennálló egyenlőtlenség miatt ez mindig jobban érinti a nőket, mint a férfiakat, és a nőknek jövedelmük nagyobb részét kell tartós ápolásra-gondozásra költeni;

AC. mivel a jelentések szerint a magas színvonalú szolgáltatások korlátozott elérhetősége különösen nagy kihívást jelent a hátrányos helyzetű emberek, úgymint az alacsony jövedelmű családokból származók, a vidéki területeken élők, valamint a valamilyen etnikai kisebbséghez tartozó vagy migráns hátterű gyermekek esetében;

A munka és a magánélet közötti egyensúly összefüggésében

1. megjegyzi, hogy jelentősen növekszik a nemek közötti foglalkoztatási különbség, miután egy családban gyermek születik, ami azt jelzi, hogy a nők nehézségekkel néznek szembe a gyermeknevelés és a gondozási feladatok, illetve a munkájuk összeegyeztetése terén a megfelelő állami gondozási infrastruktúra hiánya és a nemi alapú munkamegosztás következtében, ami óriási mennyiségű gondozási feladatot jelent, amely túlnyomó részét nők látnak el, akik 2-10-szer több időt töltenek fizetetlen gondozással, mint a férfiak ([2]);

2. megjegyzi, hogy a nők egynegyede továbbra is fizetetlen kisegítő családtagnak számít, amely tevékenységért közvetlenül nem részesülnek díjazásban, továbbá hogy a nők egyértelmű szegregációja tapasztalható az olyan ágazatokban, amelyekre általában jellemző az alacsony díjazás, a hosszú munkaidő és a gyakran nem hivatalos munkamegállapodások, amelyek a nők számára kevesebb pénzügyi, szociális és strukturális előnyt eredményeznek;

3. hangsúlyozza, hogy a szegénység feminizálódása számos tényező – a nemek közötti bérszakadék, a nemek közötti nyugdíjszakadék, a gondozási feladatok és az ezekhez kapcsolódó szabadságok következménye; kiemeli, hogy a többszörös megkülönböztetés – amellyel a nőknek többek között nemi identitásuk, annak kifejezése és nemi jellegzetességeik miatt kell szembenézniük – hozzájárul a szegénység feminizációjához;

4. üdvözli a szociális jogok európai pillérének kihirdetéséről szóló intézményközi nyilatkozatot, és emlékeztet a pillér elveire, amelyek magukban foglalják a következőket:

— a nőkkel és a férfiakkal szembeni egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség, különösen a munkaerőpiaci részvétel vonatkozásában;

— egyenlő bánásmódhoz és foglalkoztatási lehetőségekhez való jog kortól és fogyatékosságtól függetlenül;

([1]) Eurofound, Gyermekek és hozzátartozók gondozása: a fiatal munkavállalók pályafutására gyakorolt hatás.
([2]) Az Eurostat 2010-es adatai; a Bizottság 2015. évi jelentése a nők és férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban (2016).

— a megfelelő szabadsághoz, a rugalmas munkavégzéshez és a gondozási szolgáltatások igénybevételéhez való jog a szülők és a gondozási feladatokat ellátó személyek számára;

— a megfizethető, jó minőségű tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokhoz való jog;

5. aggodalmát fejezi ki a szülői szabadság és a szülői jogok kedvezőtlen alakulása miatt, mint például a szülési szabadság meghosszabbításáról szóló irányelvjavaslat visszavonása és az Európai Bíróság nemrégiben hozott döntése, amely jogszerűnek ítéli meg a várandós munkavállalók csoportos létszámcsökkentés részeként történő elbocsátását; felszólítja a Bizottságot az uniós jogszabályokban megjelenő hiányosság gyors kitöltésére;

6. üdvözli a munkavállalók és gondozók munkája és magánélete közötti egyensúly megteremtéséről szóló irányelvre irányuló bizottsági javaslatot, és hangsúlyozza ezzel összefüggésben a szabadsághoz és a rugalmas munkafeltételekhez való egyéni jog fontosságát, hogy a dolgozó egyének könnyebben szervezhessék meg a munkájukat és a magánéletüket; emlékeztet arra, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúlyra vonatkozó szakpolitikáknak ösztönözniük kell a férfiakat, hogy ugyanúgy vállaljanak gondozási feladatokat, mint a nők; úgy véli, hogy a jövőbeli fejlődés céljából az apasági és a gondozói szabadság fokozatos kiterjesztésére ([1]), illetve a szabadság idejére járó, megfelelő összegű fizetés mértékének növelésére, a nem átruházható szülői szabadság, elbocsátás esetén garanciák, ugyanarra vagy egyenértékű álláshelyre való visszatérés, illetve a szabadság kivételére vonatkozó döntések alapján elkövetett megkülönböztetéstől való védelem, valamint az önálló vállalkozók és azok számára, akiknek a gyermekeken kívül más eltartottakról kell gondoskodniuk, és megfelelően fizetett szabadságot kell kivenniük, jogaik kiterjesztésének biztosítására kell törekedni;

7. felszólítja az összes tagállamot, hogy ösztönözzék az apákat az apasági szabadság igénybevételére, amely hasznos eszköz az apák szerepvállalásához a gyermekeikről és a családjukról való gondoskodás terén, ugyanakkor értékes eszköz a nők és a férfiak közötti valódi egyenlőség megvalósításához;

8. úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatások nyújtása nem befolyásolhatja kedvezőtlenül a gondozók bérszintjét, illetve a szociális vagy nyugellátásokat; ezzel összefüggésben szorgalmazza, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúlyra vonatkozó szakpolitikák végrehajtása során a nemek közötti egyenlőséget mozdítsák elő;

9. emlékeztet a fogyatékossággal élő gyermekről vagy rokonról gondoskodó családok nehéz helyzetére, mivel ezekben az esetekben a gondozás az egész élet folyamán tart;

10. felhívja a figyelmet a fogyatékossággal élő gyermekek szülei számára nyújtott támogató szolgáltatások hiányára; rámutat arra, hogy ez a hiány gyakran teljes mértékben lehetetlenné teszi a szülők belépését a munkaerőpiacra; e tekintetben felhívja a figyelmet a súlyos autizmussal élő emberek számára szolgáló létesítmények riasztó hiányára;

11. úgy véli, hogy minden gondozásra szoruló személynek szubjektív jogot kell biztosítani arra, hogy megválassza a gondozási igényei szerint leginkább alkalmas minőségi gondozási szolgáltatást, amely megfelelő és elérhető számukra és a gondozóik számára is; úgy véli, hogy a felhasználók és igényeik közötti különbségtők függetlenül, a gondozási szolgáltatásokat személyközpontúan, egyénre szabottan és átfogó módon kell kialakítani; megjegyzi, hogy a családok nem homogének, és hogy a szakpolitikát és a programozást a ehhez a változatossághoz kell igazítani;

12. úgy véli, hogy a megválasztott gondozási szolgáltatásoknak tükrözniük kell a munka változó jellegét, ahogy tovább fejlesztik őket;

13. úgy véli, hogy a tartós ápolást-gondozást – a szociális jogok európai pillérében rögzített, a tartós ápoláshoz-gondozáshoz való joggal összhangban – a szociális védelem egyik ágazatának kell tekinteni, amelynek létre kell hoznia a minőségi és személyközpontú tartós ápolás-gondozáshoz való jogot mindenki számára; úgy véli emellett, hogy a szociális jogok európai pillérével és a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban sürgősen további beruházásokra van szükség a megfizethető, minőségi tartós gondozási szolgáltatások, nem utolsósorban az otthoni és a közösségi alapú szolgáltatások terén; felhívja a tagállamokat ezzel összefüggésben, hogy az idősgondozás, a gyermekgondozás és a fogyatékossággal élő és/vagy a krónikus betegségben szenvedő, tartós ápolást-gondozást igénylő személyek gondozása kapcsán biztosítsanak egyenlő hozzáférést és méltányos bánásmódot, különös tekintettel a hátrányos helyzetű személyekre;

([1]) Ahogy a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 92/85/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2010. október 20-i európai parlamenti jogalkotási állásfoglalás kérte (HL C 70. E, 2012.3.8., 162. o.).

2018. november 15., csütörtök

14. hangsúlyozza, hogy a gyermekek, idősek, fogyatékossággal élő személyek és a krónikus betegek vagy a tartós gondozásra szoruló személyek gondozása céljából biztosított sokszínű, minőségi, hozzáférhető és megfizethető állami és magáninfrastruktúra, szolgáltatások és támogatás otthon vagy otthonszerű létesítményekben való rendelkezésre állása döntő fontosságú szempontnak bizonyult a munka és a magánélet közötti egyensúlyra irányuló szakpolitikák esetében, és olyan lényeges tényezőnek, amely elősegíti, hogy a szülők és az informális gondozók szabadságot vegyenek ki, azon erőfeszítések részeként, hogy a nők gyorsan visszatérhessenek a munkába, illetve megmaradjanak a munkaerőpiacon; üdvözli a szociális jogok európai pillérével és a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban a közösségi ellátásra való átállást, megjegyezve ugyanakkor, hogy a minőség biztosítása érdekében ellenőrizni kell ezeket a szolgáltatásokat; úgy véli, hogy a minőségi gondozás a nyújtott szolgáltatások magas minőségéből, valamint a szolgáltatásokat igénybe vevők méltóságának és emberi jogainak tiszteletben tartásának mértékéből ered, illetve ahogyan biztosítják a közösségbe való bevonásukat;

15. emlékeztet arra, hogy a nők munkaerőpiaci alulreprezentáltságának egyik fő oka a gondozási szolgáltatások hiánya, mivel ez még inkább megnehezíti a munkával és a családdal kapcsolatos kötelezettségek közötti egyensúly megteremtését, és oda vezet, hogy a nők közül egyesek teljesen kiesnek a munkaerőpiacról, kisebb óraszámban végeznek keresőtevékenységet, és több időt töltenek fizetés nélküli gondozási feladataik teljesítésével, aminek hátrányos következményei vannak a szociális biztonsági jogosultságaikra, különösen a nyugdíjra nézve, továbbá magasabb a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata, főleg idős korban;

A gondozás típusai

16. megjegyzi, hogy számos különböző gondozási szolgáltatás létezik, például kisgyermekkori nevelés és gondozás, idősgondozás, valamint a tartós egészségügyi és gondozási igényekkel rendelkező, fogyatékossággal élő és/vagy krónikus betegségben szenvedő személyek gondozása vagy támogatása, és hogy ennek eredményeként különböző szakpolitikai megközelítések alakultak ki; úgy véli, hogy a gondozást biztosíthatják hivatásos és informális gondozók is;

17. úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatások kialakítása megközelítésének figyelembe kell vennie a felhasználók minden kategóriáját – többek között a hátrányos helyzetű embereket, például az etnikai kisebbségeket, migráns családokat, a távoli és vidéki területeken élőket, az alacsony jövedelmű családokat – és a köztük lévő különbségeket, valamint az általuk igényelt gondozási szolgáltatások típusai terén eltérő preferenciáikat; emlékeztet rá, hogy a családnak a jogszabályokban és a szakpolitikákban használt fogalmát tágan kell értelmezni;

18. elismeri, hogy a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtésével kapcsolatos kihívások mellett sok ember számára az alacsony társadalmi-gazdasági státus és az alacsony iskolai végzettség is akadályt jelent a gondozási szolgáltatások igénybevétele tekintetében; úgy véli, hogy ez határozott programozást és szakpolitikát igényel;

19. megjegyzi, hogy a magánszektor fontos szerepet játszik a fogyatékossággal élők és az idősek számára biztosítandó tartós ápolás-gondozási szolgáltatások nyújtásában, és hogy EU-szerte kérdések merültek fel az ilyen szolgáltatások hozzáférhetőségét és minőségét illetően; felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a gondozási szolgáltatások piacán tapasztalható helyzetet, valamint tegye meg a szükséges szabályozási kezdeményezéseket az ilyen körülmények között nyújtandó szolgáltatások minőségének ellenőrzésére és nyomon követésére;

A gondozás minősége, megfizethetősége és hozzáférhetősége

20. úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatásokat úgy kell megtervezni, hogy azok valódi választást kínáljanak minden felhasználó, családtagjaik és gondozóik számára, legyenek teljes vagy részmunkaidőben foglalkoztatva, egyéni vállalkozók vagy munkanélküliek;

21. úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatásokat tervező, programozó és nyújtó egységeknek tudomásul kell venniük a felhasználók igényeit, valamint azt, hogy az idősebbek és a fogyatékossággal élők számára nyújtott gondozási szolgáltatásokat a felhasználók aktív és hasznos részvételével kell megtervezni és kialakítani, valamint jogokon alapuló megközelítéssel kell létrehozni és megvalósítani; figyelembe veszi a mentális és értelmi fogyatékossággal élők önálló életvitelét és életminőségét javító infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztésében való részvételből származó pozitív tapasztalatokat;

22. rámutat, hogy a minőségi gondozás nyújtása nagymértékben eltér az egyes uniós tagállamokon belül és a tagállamok között: a magán- és az állami intézmények között, a városi és vidéki területek között, valamint a korosztályok között; tudomásul veszi, hogy a gyermekgondozás és a tartós ápolás-gondozás jelentős hányadát családtagok vállalják magukra, gyermekgondozás esetén főleg a nagyszülők, ami különösen Dél- és Kelet-Európában jellemző ([1]);

23. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a gondozási szolgáltatások megfelelő nyújtását a városi és a vidéki területeken egyaránt, hogy a gondozás jobban elérhető és hozzáférhető legyen a hátrányos helyzetű emberek, többek között a vidéki és távoli területeken élők számára;

24. úgy véli, hogy az hozzáférhetőség a költségek és a rugalmasság kombinációjából ered, és hogy ezért sokféle gondozási szolgáltatást kellene nyújtani, állami és magánfinanszírozásban, illetve otthoni és otthonszerű körülmények között egyaránt; úgy véli ezért, hogy a családtagok vagy önként vállaljanak gondozást, vagy kapjanak támogatást gondozási szolgáltatások nyújtásáért;

25. hangsúlyozza, hogy a gondozási szolgáltatások minőségét számos módon kell vizsgálni, beleértve a létesítmények és a szolgáltatások minőségét, a gyermekeknek szóló oktatási programokat, a gondozók szakmai hozzáértését, a helyiségek és a környezet minőségét, a gondozók képzettségi szintjét és munkakörülményeit;

26. úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatásokat úgy kell kialakítani, hogy azok erősítsék a gondozás folytonosságát, a megelőző egészségügyi és gondozási ellátást, a rehabilitációt, valamint a független életvitelt; úgy véli, hogy ösztönözni kell a közvetlen otthoni ápolás gyakorlatát, hogy – ahol lehetséges – a gondozásra szorulók képzett szakembereket választhassanak a saját otthonukban maradva, és önálló életvitelt folytathassanak; úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatásoknak adott esetben átfogó családi támogatásra – úgymint segítségnyújtás a háztartásban, patronálás, gyermekgondozás – kell irányulniuk;

27. hangsúlyozza, hogy a rendelkezésre álló gondozási szolgáltatásokkal és szolgáltatókkal kapcsolatos információkat a szülők, az idősek, a fogyatékossággal élők és/vagy a krónikus betegségben szenvedő, tartós ápolást-gondozást igénylő személyek, valamint az informális gondozók számára elérhetővé kell tenni;

28. kiemeli, hogy a szolgáltatások hiánya és a gyermekgondozás megfizethetetlen költségei negatív hatással vannak az alacsony jövedelmű családokban élő gyermekekre, már korai életkorban hátrányos helyzetbe hozva őket; hangsúlyozza, hogy minden gyermeknek joga van a minőségi gondozáshoz és a kisgyermekkori fejlődéshez, köztük a szociális ingerek teljes skálájához; rámutat arra, hogy a gondozási szolgáltatások túlságosan magas költségei az alacsony jövedelmű családokban élő, gondozásra szoruló személyeket is érintik, hátrányos helyzetbe hozva őket;

29. úgy véli, hogy a három év alattiak számára biztosítandó magas színvonalú gyermekgondozással kapcsolatos beruházások hiánya megnövelné a nők szakmai pályafutásának megszakításait és nehézségeket idézne elő a munkába való visszatéréskor;

30. úgy véli, hogy nemzeti programokat kell biztosítani az idősebb nők – különösen az emlékezőképességet érintő betegségekben szenvedők – és gondozóik, akik gyakran maguk is idős nők, életminőségének javításához; javasolja, hogy konzultáljanak az Alzheimer-kórral foglalkozó szövetségekkel ezen intézkedések feltérképezéséről és végrehajtásáról;

31. felhívja a Bizottságot, hogy az itt megfogalmazott ajánlásokkal összhangban dolgozzon ki iránymutatásokat a tagállamok számára átfogó, foglalkoztatást ösztönző, személyközpontú, közösségi alapú és elérhető gondozási szolgáltatások kidolgozására, amelyek magukban foglalják a gyermekgondozást, az idősgondozást, valamint a fogyatékossággal élő személyek és/vagy krónikus betegek számára nyújtott gondozási szolgáltatásokat, és amelyek az elérhetőség biztosítása és a megcélzott felhasználók igényeinek kielégítése érdekében a szolgáltatások tervezett felhasználóinak részvételén és a velük való konzultáción alapulnak;

([1]) Eurofound, Az európai életminőségről szóló 2016. évi felmérés: áttekintő jelentés.

2018. november 15., csütörtök

32. megjegyzi, hogy a tagállamokban különböző gyakorlatok vannak érvényben, és hangsúlyozza, hogy az európai szintű együttműködés és a bevált gyakorlatok cseréje támogathatja az egymástól való tanulást és a partneri tanácsadást a tagállamok körében, és hozzájárulhat a minőségi gondozási szolgáltatások fejlesztéséhez a regionális és nemzeti szinten tett intézkedések támogatása és kiegészítése, valamint a tagállamok számára a közös kihívások kezeléséhez nyújtott segítség révén; felhívja a Bizottságot, hogy legyen a gondozási szolgáltatások minősége, hozzáférhetősége és megfizethetősége terén, valamint az egyes helyzetekhez igazított gondozási szolgáltatások nyújtásának különböző modelljei és a gondozással kapcsolatos kihívások kezeléséhez szükséges pénzügyi kapacitás tekintetében a tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjének platformja, és segítse elő ezeket;

33. aggodalmát fejezi ki a számos gondozási szolgáltatás esetében tapasztalható munkakörülmények, például a hosszú munkaidő, a nem kielégítő fizetés, a képzés hiánya, valamint a hatástalan munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági politikák miatt; aggasztónak tartja, hogy a gondozói munkát olyan nem vonzó foglalkoztatási formának tartják, amelyben főleg nők és migráns munkavállalók dolgoznak; kiemeli, hogy ezek a körülmények a gondozói munka minőségére is kihatnak; felhívja ezért a tagállamokat, hogy karrierlehetőségként értékeljék át a gondozást, a Bizottságot pedig arra, hogy a szociális partnerekkel együttműködve hozza létre az ágazatban dolgozó munkavállalókra vonatkozó minimális normák jogi keretét és indítson kezdeményezést a tartós ápolás-gondozás minőségére vonatkozóan, példát véve a civil társadalom által indított, rendelkezésre álló önkéntes eszközökre és kezdeményezésekre, mint például a hosszú távú gondozási szolgáltatások európai minőségi keretrendszere és a magas színvonalú koragyermekkori nevelést és gondozást biztosító rendszerekről szóló tanácsi ajánlásra irányuló legújabb bizottsági javaslat;

34. felhívja a tagállamokat, hogy kövessék nyomon és biztosítsák, hogy a gondozást nyújtó intézmények és helyek biztonságos és motiváló munkakörnyezetek legyenek, és hogy elegendő beruházás jusson a gondozási szolgáltatásokat nyújtó személyek jóllétének és munkahelyi egészségvédelmének garantálására; úgy véli, hogy a gondozók jóllétének biztosítása elengedhetetlen a gondozottakkal való rossz bánásmód megakadályozásához; támogatja ezzel összefüggésben a hivatásos gondozók képesítésére és elismerésére vonatkozó jogalkotási kezdeményezéseket, és felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek intézkedéseket a gondozók munkakörülményeinek javítására, biztosítsák például a hivatalos munkaszerződéshez és a fizetett szabadsághoz való jogot; felhívja továbbá a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a gondozói szakma státuszának javítása érdekében hívják fel a lakosság figyelmét a gondozási szolgáltatások értékének elismerésére, valamint mozdítsák elő, hogy a férfiak is vegyenek részt a gondozási tevékenységekben;

35. sürgeti a Bizottságot, hogy nyújtson be a Tanácsnak jóváhagyásra egy európai gondozói programot a gondozás különböző európai típusainak azonosítása és elismerése céljából, és pénzügyi támogatást biztosítva a gondozóknak, fokozatosan kialakítva a munka és a magánélet közötti egyensúlyt számukra;

36. emlékeztet arra, hogy „A válság hatása a kiszolgáltatott helyzetű csoportok ellátáshoz való hozzáférésére” című, 2013. július 4-i állásfoglalása ([1]) kifejezetten szorgalmazza a gondozók szabadságáról szóló irányelv elfogadását; megjegyzi, hogy azon informális gondozók számára, akik úgy döntenek, hogy informális gondozást nyújtanak rokonaik számára, megfelelő jövedelempótlást kell biztosítani és azt, hogy ugyanúgy hozzáférjenek a szociális jogokhoz, mint más egészségügyi szolgáltatók; átfogó megközelítésre hív fel ezért az informális gondozókat érintő, a foglalkoztatással kapcsolatos jogszabályok által nem tárgyalt kihívások kezelésére, úgymint folyamatos jövedelemtámogatás, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, éves szabadság igénybevételének lehetősége, valamint a nyugdíjjogosultság felhalmozódása, hogy ezek akkor is elegendőek legyenek, amikor a gondozók jövedelmi szintje az informális gondozás nyújtása miatt átmenetileg alacsonyabb, amely helyzet főleg a nőket érinti; úgy véli, hogy a gondozási szolgáltatások nyújtása nem befolyásolhatja kedvezőtlenül az informális gondozók egészségét és jóllétét; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő átmeneti gondozási és tanácsadási szolgáltatásokat – mint például partneri tanácsadás, pszichológiai segítség, egynapos ellátás és átmeneti gondozás igénybevétele – az informális gondozók számára;

37. felhívja a tagállamokat, hogy munkaügyi és társadalombiztosítási szabályozás révén mind a nők, mind pedig a férfiak számára vezessenek be „gondozási krediteket”, vagyis a nyugdíj számításakor figyelembe vett egyenértékű időszakokat, hogy ily módon is védelemben részesüljenek mindazok, akik felfüggesztik szakmai tevékenységüket, hogy egy eltartott személy vagy családtag számára informális, fizetés nélküli gondozást biztosítsanak, elismerve e gondozók munkájának társadalom egésze számára meglévő értékét;

([1]) HL C 75., 2016.2.26., 130. o.

38. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az informális gondozókat egyenrangú szereplőként ismerjék el a gondozási ágazatban, és hogy emellett az egész életen át tartó tanulás programja részeként dolgozzák ki az informális gondozók képzését és az általuk szerzett készségek elismerését; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a nem kormányzati szervezetekkel és az oktatási létesítményekkel együttműködve nyújtsanak támogatást a fiatal gondozók számára; kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő a gondozás minőségének és a gondozók életminőségének biztosítására szolgáló ilyen és más intézkedéseket tartalmazó cselekvési tervet;

39. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek kutatást a fiatal gondozók számával és azzal kapcsolatban, hogy a gondozói feladat milyen kihatással van a jóllétükre és a megélhetésükre, és e kutatás alapján a nem kormányzati szervezetekkel és oktatási létesítményekkel együttműködésben nyújtsanak támogatást a fiatal gondozók számára, és tegyenek intézkedéseket a sajátos igényeinek teljesítésére;

40. felhívja a Bizottságot, hogy a kutatás és a szakpolitikák kidolgozása során jobban vegye figyelembe a gondozási szolgáltatásokat és a gondozókat, különös tekintettel az Európai Szociális Alapra (ESBA), a fogyatékosságügyi stratégiára és az egészségügyre vonatkozó programra;

Gondozási célok

41. kiemeli, hogy a barcelonai célkitűzések teljesítése tekintetében a gyermekgondozás 3 és 4 év közöttiek számára történő biztosításának javítása az aktuális feladat; üdvözli a Bizottság arra vonatkozó ajánlását, hogy növeljék az „Oktatás és képzés 2020 stratégia” célkitűzését, hogy a három éves kort betöltött, de még nem tanköteles korú gyermekek legalább 95 %-ának biztosítsanak gyermekgondozási férőhelyet; felkéri a Bizottságot a barcelonai célkitűzések és a kisgyermekkori nevelésre vonatkozó célok növelésére irányuló felülvizsgálatra, az érdekelt felekkel, köztük a tagállamokkal konzultálva; felhívja a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a célkitűzések elérése érdekében, és politikai programjukban a gondozás minden formáját kezeljék kiemelten; felkéri a tagállamokat, hogy a magas színvonalú koragyermekkori nevelést és gondozást biztosító rendszerekről szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslat figyelembevételével fejlesszék a koragyermekkori nevelés és gondozás nemzeti minőségi keretrendszerét, és ösztönzi a tagállamokat, hogy vizsgálják felül a koragyermekkori nevelési és gondozási szolgáltatásokkal kapcsolatban a javaslatban említett alábbi öt legfontosabb területet: hozzáférés, munkaerő, tanterv, értékelés és nyomon követés, szabályozás és finanszírozás; felhívja a tagállamokat, hogy a gyermekek iskoláskor előtti gondozásának biztosítása során ne csak a gondozás elérhetőségére, hanem annak minőségére is fektessenek hangsúlyt, különös tekintettel a hátrányos helyzetű és a fogyatékossággal élő gyermekekre;

42. felhívja a Bizottságot, hogy tűzzön ki a barcelonai célkitűzésekhez hasonló mutatókat és kapcsolódó célokat a gondozásra szoruló idősek, fogyatékossággal élő személyek és/vagy krónikus betegek számára nyújtott gondozási szolgáltatások tekintetében, valamint hozzon létre nyomon követési eszközöket, amelyek mérik a szolgáltatások minőségét, hozzáférhetőségét és megfizethetőségét,

43. felhívja a Bizottságot, hogy vonja be az idősek és a fogyatékossággal élő személyek és/vagy krónikus betegek gondozását az európai szemeszter keretében az adatok nyomon követésébe és felülvizsgálatába, valamint a nemek közötti egyenlőségről szóló éves jelentésbe; felhívja a tagállamokat annak megfontolására, hogy vonják be az idősek és a fogyatékossággal élő és/vagy a krónikus betegségben szenvedő személyek gondozásának értékelését az országjelentésükbe, figyelembe véve a gondozók és a gondozottak visszajelzéseit; felhívja a Bizottságot az e gondozásra vonatkozó adatok bevonására az európai szemeszterrel összefüggésben nyomon követendő társadalmi fejlesztési mutatók körében; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ezeket a társadalmi mutatókat vonja be a szemeszter szabályaiba; ösztönzi a tagállamokat, hogy fogadjanak el és használjanak korrekciós intézkedéseket, amennyiben túl lassú lenne a haladás;

44. felhívja továbbá a Bizottságot, hogy javítsa a nemek szerint lebontott adatok gyűjtését, és uniós szinten dolgozza ki a gyermekeknek, a fogyatékossággal élő személyeknek, a krónikus betegeknek és az időseknek szóló gondozási szolgáltatások elérhetőségének, minőségének, hozzáférhetőségének és hatékonyságának ágazatspecifikus, összehasonlítható definícióit és mutatóit, megtalálva a módot arra is, hogy elkerülhető legyen a gondozást biztosító szakemberekre nehezedő, nyomon követéssel járó teher növekedése; felhívja a Bizottságot a gondozási szolgáltatások fejlesztésének nyomon követésére, és szükség esetén korrekciós intézkedésekre irányuló ajánlások előkészítésére;

45. felhívja a tagállamokat, hogy gyűjtsenek a gyermekek, az idősek és a fogyatékossággal élő személyek számára köz- és magánfinanszírozásnak köszönhetően elérhető gondozási szolgáltatások nyújtására vonatkozó, az általános helyzet nyomon követéséhez szükséges minőségi adatokat és javítsák a gondozási szolgáltatásokat, figyelembe véve nemcsak a felhasználók igényeit, hanem a gondozók nagy száma számára a munka és a magánélet közötti egyensúlyt és a munkakörülményeket is; felhívja a tagállamokat, hogy szükség esetén alkalmazzanak hatékony szakpolitikai eszközöket és korrekciós intézkedéseket;

A gondozás támogatása

46. felhívja a tagállamokat, hogy többek között a fennálló beruházási hiány megszüntetése érdekében növeljék a gyermekekkel kapcsolatos – különösen koragyermekkorban biztosítandó – gondozási szolgáltatásokba és infrastruktúrákba, valamint az egyéb eltartottak gondozásába való állami beruházást, biztosítsák a szolgáltatásokhoz való egyetemes hozzáférést, javítsák a gondozás minőségét, illetve hogy növeljék a gondozók aktív szakmai életének megtartását lehetővé tevő egyedi intézkedésekbe való beruházást;

47. megjegyzi, hogy az, hogy a gondozási struktúrák és szolgáltatások terén nem történik elegendő beruházás, aránytalan mértékben hat ki az egyedülálló szülőkre, akiknek nagy többsége nő, valamint a szegénységben élő és a társadalmi kirekesztés veszélyének kitett családokra;

48. megjegyzi, hogy a nemek közötti egyenlőség érvényesítése a különböző szakpolitikák végrehajtásának valamennyi szakaszában fontos, leginkább a programozási szakaszban; felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a nemi szempontokat teljes mértékben építsék be a nemzeti reformtervekbe az ESBA és egyéb uniós alapok támogatásával, amelyek forrásokat biztosítanak az általános szociális infrastruktúrához, amelyet a tagállamoknak a gondozási szolgáltatások fejlesztéséhez kell felhasználniuk;

49. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy az európai szemeszter folyamata szolgálja a szociális jogok európai pillérének megvalósítását, tényleges teret hagyva a tagállamok számára a gondozási szolgáltatások finanszírozására és a finanszírozás fenntartására;

50. támogatja, hogy a Bizottság országspecifikus ajánlásaiba kerüljenek be azon intézkedések, amelyek a gyermekgondozási létesítményekbe történő beruházásokra és a második keresők, főleg a nők, munkába állását és nagyobb mértékű munkavállalását hátráltató adóügyi tényezőkre, valamint a nemek közötti bérszakadék megszüntetésére irányuló egyéb intézkedésekre helyezik a hangsúlyt;

51. felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Szociális Alap+ és a szociális infrastruktúrát támogató egyéb pénzügyi eszközökön keresztül erősítse meg a gondozási szolgáltatások összes típusának nyújtott támogatásokat, különös tekintettel adott esetben az intézményi ellátásról a közösségi szolgáltatásokra való átállásra; felhívja a Bizottságot ehhez kapcsolódva, hogy erősítse meg az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) a vidéki gyermekgondozási létesítményekre nyújtandó támogatást, és emellett használja fel az ESBA-t is a koragyermekkori nevelési és gondozási projektek finanszírozására; felhívja a Bizottságot továbbá, hogy szigorúan ellenőrizze az uniós finanszírozás különösen az európai strukturális és beruházási alapok keretében történő felhasználását a szociális gondozási szolgáltatások és a tartós ápolás-gondozás terén, valamint biztosítsa, hogy a beruházások összhangban legyenek a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és az Európai Unió Alapjogi Chartája szerinti emberi jogi kötelezettségekkel;

52. felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg a tagállamok társadalombiztosítási járulékainak határokon átnyúló átvitelének lehetőségeit abban az értelemben, hogy az állampolgárság szerinti állam pénzügyileg hozzájárulna az állampolgár egy másik tagállamban működő szociális szolgáltatási létesítményben történő elhelyezéséhez (amennyiben ilyen intézmény az állampolgárság szerinti államban nem áll rendelkezésre);

53. rámutat, hogy alaposabban meg kell vizsgálni a köz- és magánberuházásokban a gondozási szolgáltatások nyújtása tekintetében rejlő lehetőségeket, tekintettel a fogyatékossággal élő gyermekeket vagy felnőtteket gondozó munkavállalókra vonatkozó vállalati kezdeményezésekre;

54. felhívja a tagállamokat, hogy a gondozási szolgáltatások összes típusa tekintetében alkalmazzanak átfogó megközelítést, és erősítsék meg a releváns uniós pénzügyi eszközöknek az egész életen át tartó tanulás, a kutatás és az infrastrukturális fejlesztés terén történő hatékony és szinergikus felhasználását; ösztönzi a tagállamokat, hogy a meglévő és a következő többéves pénzügyi keretben rendelkezésre álló hasonló pénzügyi eszközök, különösen az ESBA, az esb-alapok, úgymint az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint az EMVA felhasználásával részesítsék előnyben a gyermekgondozás és a tartós ápolás-gondozás finanszírozását; ösztönzi továbbá a tagállamokat, hogy a gondozási szolgáltatások hátrányos és kiszolgáltatott helyzetű csoportok általi könnyebb elérhetősége és megfizethetősége érdekében erőforrásaikat hatékonyabban osszák el, valamint hogy hogy tervezzenek meg hatékony finanszírozási modelleket, többek között célzott finanszírozást, ami a nemzeti és helyi körülményeknek megfelelően megteremti a helyes egyensúlyt a köz- és a magánberuházások között;

55. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete elegendő erőforrásokkal rendelkezzen a gondozási infrastruktúra fejlesztésének, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúlyra vonatkozó szakpolitikák végrehajtásának nyomon követéséhez, továbbá annak megvizsgálásához, hogy a szakpolitikák elérik-e és hogyan érik el a nemek közötti egyenlőség kívánt javulását;

56. üdvözli egyes tagállamok azon döntését, hogy adózási ösztönzőket vezetnek be azon vállalatok számára, amelyek gyermekgondozási szolgáltatásokat biztosítanak munkavállalóiknak a munka és a magánélet közötti egyensúly javítása érdekében;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0465

Lyme-kór (borreliosis)

Az Európai Parlament 2018. november 15-i állásfoglalása a Lyme-kórról (borreliosis) (2018/2774(RSP))

(2020/C 363/13)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Lyme-kór (borreliosis) kapcsán a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000088/2018 – B8-0417/2018),

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,

— tekintettel a Lyme borreliosis szerológiai vizsgálatainak diagnosztikai pontosságáról szóló módszeres szakirodalmi elemzéssel kapcsolatos, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ által végzett jelentésre,

— tekintettel a szakértői hálózat 2016. januári, Stockholmban tartott, a Lyme borreliosis Európai Unióban történő megfigyeléséről szóló konzultációs értekezletére,

— tekintettel a Közösségben a fertőző betegségek járványügyi felügyeleti és ellenőrzési hálózatának létrehozásáról szóló, 1998. szeptember 24-i 2119/98/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra [1],

— tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel az egészséghez való jog az európai szerződésekben és különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 168. cikkében is elismert alapvető jog;

B. mivel a Lyme-kór vagy más néven a Lyme borreliosis a borrelia burgdorferi baktérium által okozott bakteriális betegség, amelyet a baktérium által szennyezett kullancs csípése viszi át az emberre; mivel a Lyme-kór az embereknél és a háziállatok, illetve vadon élő állatok különböző fajainál előforduló betegség;

C. mivel a Lyme borreoliosis a leggyakoribb, mintegy 650 000–850 000 esetet számláló zoonótikus betegség Európában, nagyobb előfordulási gyakorisággal Közép-Európában; mivel a fertőzés a tavaszi-nyári szezonban (áprilistól októberig) fordul elő, és a borreoliosist az említett országokban foglalkozási megbetegedésként tartják számon a mezőgazdasági termelők, erdészeti dolgozók és helyszíni kutatók esetében;

D. mivel a fertőzött kullancs és a betegség földrajzilag nagyobb magasságban és magasabb szélességi fokokon, valamint a városokban is terjeszkedni látszik; mivel ez feltehetően többek között a földhasználat változásainak – ezen belül a rossz minőségű földterületek erdősítésének vagy az invazív növények terjedésének –, az éghajlatváltozásnak, a globális felmelegedésnek, a túlzottan magas páratartalomnak és az emberi viselkedéssel kapcsolatos egyéb tevékenységeknek tulajdonítható;

E. mivel európai szinten nincs konszenzus a Lyme-kór kezelésével, diagnosztizálásával és szűrésével kapcsolatban, ezért eltérőek a nemzeti gyakorlatok;

F. mivel a fertőzött kullancs csípése és a Lyme-kór tünetei észrevétlenek is maradhatnak, vagy a fertőzött személy bizonyos esetekben tünetmentes is lehet, ami néha a krónikus betegségekhez hasonló súlyos komplikációkhoz és maradandó károsodáshoz vezethet, különösen akkor, ha a beteget nem azonnal diagnosztizálják;

[1] HL L 268., 1998.10.3., 1. o.

G. mivel a Lyme-kór megbízhatóbb korai diagnosztizálása jelentősen csökkenti az előrehaladott stádiumban lévő esetek számát, így javítja a betegek életminőségét; mivel ez csökkenti a betegség pénzügyi terhét is, így a DualDur uniós kutatási projekt vezetői szerint az egészségügyi kiadások terén az első 5 évben mintegy 330 millió EUR megtakarítás érhető el;

H. mivel sok beteget nem diagnosztizálnak azonnal, és nem elérhetőek a számukra megfelelő kezelések; mivel úgy érzik, hogy a hatóságok magukra hagyják őket és nem vesznek róluk tudomást, és néhányuk továbbra is tartós tüneteket mutatnak, ami krónikus betegség kialakulásához vezethet;

I. mivel a Lyme-kór ellen jelenleg nincs oltás;

J. mivel a betegségre vonatkozó statisztikák hiánya és az alkalmazott esetdefiníciók, laboratóriumi módszerek és felügyeleti rendszerek sokfélesége miatt nem ismeretes, hogy a Lyme borreliosis mekkora terhet jelent az EU-ban;

K. mivel a korai és a kései stádiumban lévő Lyme-kór esetében nincs külön BNO-kód; mivel nincs külön BNO-kód a kései stádiumban lévő Lyme-kór különböző tüneteire;

L. mivel az ILADS (International Lyme and Associated Diseases Society) és az IDSA (Infectious Diseases Society of America) kezelési gyakorlatra vonatkozó iránymutatásai eltérnek egymástól, és a betegség kétféle megközelítése közötti különbségek is kihatnak a kezelés Unióban folytatott gyakorlataira;

M. mivel még nem teljesen ismeretes az a mechanizmus, amely a Lyme-kórt krónikus megbetegedéssé alakítja át;

N. mivel ezzel az egészségügyi problémával szembesülve, a betegszervezetek és a visszaélést bejelentő személyek mellett az egészségügyi szakemberek is közel egy évtizede meghúzták a vészharangot;

O. mivel a Lyme-kórt – annak ellenére, hogy az orvostudomány által ismert betegség – még mindig sokszor nem ismerik fel, különösen azért, mert nehéz a tüneteket észlelni és mert hiányoznak a megfelelő diagnosztikai vizsgálatok;

P. mivel a Lyme-kór esetében alkalmazott szűrővizsgálatok nem mindig adnak pontos eredményeket, ilyen például az Elisa teszt, amely egyszerre csak egy fertőzést észlel;

Q. mivel az európai polgárok közül sokan a foglalkozásukból adódóan (mezőgazdasági termelők, erdészeti dolgozók, helyszíni kutatást végző kutatók és tanulók, például biológusok, geológusok, földmérők, régészek) folyamatosan ki vannak téve a Lyme borreoliosisnak;

R. mivel az orvosi szakma a Lyme-kór esetében gyakran olyan elavult ajánlásokat követ, amelyek nem veszik kellőképpen figyelembe a kutatási eredményeket;

1. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Lyme-kór aggasztó méreteket öltve terjed az európai lakosság körében, mivel az alkalmazott számlálási módszerek szerint mintegy 1 millió polgár szenved a betegségben;

2. emlékeztet arra, hogy az összes tagtagállam – ugyan eltérő mértékben – küzd a Lyme borreliosis fokozott előfordulásával, amely európai egészségügyi problémává nőtte ki magát;

3. üdvözli a Lyme borreliosis korai felismerésére és jövőbeli kezelésére az Unió által idáig (mintegy 16 millió EUR értékben az ANTIDotE, az ID-LYME és a LYMEDIADEX projektekre) fordított finanszírozást;

4. a Lyme-kór diagnosztizálására és kezelésére szolgáló módszerek további finanszírozására szólít fel; ösztönzi e célból a kutatási erőfeszítések előmozdítását mind az erre szánt megnövelt források, mind a járványügyi – beleértve a patogén és nem patogén fajok eloszlására és előfordulására vonatkozó – adatok cseréje tekintetében;

2018. november 15., csütörtök

5. további nemzetközi együttműködésre szólít fel a Lyme-kór kutatása terén;

6. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy a lehető legtöbb információt gyűjtse össze a tagállamokban a Lyme-kórral kapcsolatban alkalmazott szűrési módszerekről vagy kezelésekről;

7. kötelező adatszolgáltatást szorgalmaz a Lyme-kór által érintett valamennyi tagállamban;

8. felszólítja a Bizottságot, hogy a Lyme-kór nyomon követése, diagnosztizálása és kezelése tekintetében segítse elő a tagállamok közötti együttműködést és a bevált gyakorlatok cseréjét;

9. üdvözli, hogy egyes tagállamok egy egyedi módszertan alapján belefoglalták a Lyme-kórt nemzeti felügyeleti rendszerükbe;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy a diagnosztikai vizsgálatok és kezelések szabványosításának megkönnyítése érdekében vezessen be egységes felügyeleti programokat, és működjön együtt a tagállamokkal; felhívja a Bizottságot, hogy a borreoliosist ismerje el a mezőgazdasági és erdészeti dolgozókat, valamint a helyszíni munkát végző tudósokat (például a biológusokat, geológusokat, földmérőket, régészeket) érintő foglalkozási megbetegedésként;

11. egyéni kullancsmegelőzési és -ellenőrzési intézkedéseket szorgalmaz a tagállamokban a Borrelia baktérium terjedésének megállítására;

12. a Lyme borreliosis klinikai és laboratóriumi diagnosztizálásával kapcsolatos, kutatási eredményeken alapuló iránymutatás kidolgozására szólít fel; a korai és a kései stádiumban lévő Lyme-kór esetében külön BNO-kód megállapítására szólít fel; a kései stádiumban lévő Lyme-kór különböző tüneteire is külön BNO-kód megállapítására szólít fel;

13. kéri, hogy a Bizottság a háziorvosok képzése tekintetében az EU-n belüli legjobb gyakorlatok alapján tegyen közzé iránymutatásokat a Lyme-kór diagnosztizálásának és szűrésének megkönnyítésére;

14. kéri a tagállamokat, hogy bővítsék ki a klinikai vizsgálat alkalmazását, hogy az orvosok diagnosztizálni tudják a Lyme-kórt akkor is, ha negatívak a szerológiai vizsgálatok, annak érdekében, hogy segítsék a betegeket a „terápiás patthelyzet” feloldásában;

15. felkéri a Bizottságot, hogy mérje fel annak a problémának a nagyságát, hogy egyes betegek azzal szembesülnek, hosszú időn át keresniük kell a megfelelő diagnózist és kezelést, továbbá különösen azt, hogy a gyógykezelést kereső betegek határokon átnyúlóan mozognak és ennek pénzügyi következményeit;

16. szorgalmazza olyan innovatív projektek tervezését és létrehozását, amelyek hozzájárulhatnak az adatgyűjtés javításához és az oktatási és figyelemfelkeltő tevékenységek nagyobb hatékonyságához;

17. üdvözli a Bizottságnak a járványügyi felügyeleti rendszer hatálya alá vonandó fertőző betegségekről és kapcsolódó különös egészségi problémákról, valamint a vonatkozó esetdefiníciókról szóló 2018. június 22-i (EU) 2018/945 végrehajtási határozatát ([1]), amely a fertőző betegségek jegyzékén belül tartalmazza a Lyme neuroborreliosist.

18. hangsúlyozza, hogy a Lyme-kór európai járványügyi felügyeleti hálózatba való felvétele lehetővé teszi a betegek számára, hogy egy szilárd és strukturált egészségügyi rendszer következő előnyeit élvezzék, amely lehetővé teszi az illetékes nemzeti hatóságok közötti állandó kommunikációt, a Lyme borreliosis eseteinek Unión belüli gyors és megbízható azonosítását, az összegyűjtött felügyeleti adatok elemzése és értelmezése terén való kölcsönös segítségnyújtást, valamint az embereken való terjedése megállításához szükséges eszközök alkalmazását;

19. felkéri a tagállamokat, amelyek számíthatnak a Bizottság logisztikai támogatására, hogy a betegséggel kapcsolatban dolgozzanak ki tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányt, hogy felhívják a lakosság és valamennyi érintett figyelmét a Lyme-kór létezésére, mindenekelőtt a kór terjedése által leginkább érintett régiókban;

([1]) HL L 170., 2018.7.6., 1. o.

20. felhívja a Bizottságot, hogy a Lyme-kór leküzdésére dolgozzon ki e csendes járvány súlyosságával arányban álló európai tervet; ösztönzi a Lyme-kór európai hálózatának létrehozását az érdekelt felek bevonásával;

21. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek közzé közös megelőzési iránymutatásokat azokra vonatkozóan, akiknél nagy a kockázata a Lyme-kór kialakulásának – például a szabadtéren dolgozó munkavállalóknál –, valamint szabványosított diagnosztikai és kezelési iránymutatásokat;

22. felhívja a Bizottságot, hogy az agrárerdészeti ágazatban dolgozók és a helyszíni adatokat gyűjtő tudósok számára vezessen be megelőző vizsgálatokat, valamint a Lyme borreoliosis fertőzés gyors kezelésére és lefolyásának megfigyelésére szolgáló módszert;

23. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0474

A nátrium-dikromát egyes felhasználási módjaira vonatkozó engedély

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a nátrium-dikromát egyes felhasználási módjaira vonatkozó engedély megadásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetéről (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01 – 2018/2929(RSP))

(2020/C 363/14)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a nátrium-dikromát egyes felhasználási módjaira vonatkozó engedély megadásáról szóló bizottsági végrehajtási határozat tervezetére (Ilario Ormezzano Sai S.R.L.) (D058762/01,

— tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] (a továbbiakban: a REACH-rendelet) és különösen annak 64. cikke (8) bekezdésére,

— tekintettel a kockázatértékelési bizottságnak (RAC) és a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottságnak (SEAC) a REACH-rendelet 64. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése szerinti véleményeire [2],

— tekintettel a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [3] 11. és 13. cikkére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalási indítványára,

— tekintettel eljárási szabályzata 106. cikkének (2) és (3) bekezdésére,

A. mivel a nátrium-dikromát három belső tulajdonsága – karcinogenitás, mutagenitás és reprodukciós toxicitás (1B. kategória) – miatt szerepel a REACH rendelet XIV. mellékletében; mivel a nátrium-dikromátot 2008-ban felvették a REACH-rendelet jelöltlistájára [4], mivel az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint rákkeltő, mutagén és reprodukciót károsító anyagként (1B. kategória) van besorolva [5];

---

[1] HL L 396., 2006.12.30., 1. o.

[2] Vélemény a nátrium-dikromát pácfestékként történő felhasználásáról gyapjúszálak és/vagy -fonalak sötét színekre festéséhez ipari környezetben (EK-szám: 234–190–3); Vélemény a gyapjúszálak és/vagy -fonalak sötét színekre festéséhez ipari környezetben használt pácfestékként szállítandó nátrium-dikromát újracsomagolásáról (EK-szám: 234–190–3).

[3] HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

[4] Európai Vegyianyag-ügynökség ügyvezető igazgatójának 2008. október 28-i határozata a különös aggodalomra okot adó anyagoknak a jelöltlistára való felvételéről.

[5] Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

B. mivel a nátrium-dikromát rákkeltő hatását eredményező molekula a króm (VI) tartalmú ion, amelyet a nátrium-dikromát oldódása és disszociációja során szabadul fel; mivel a króm (VI) belégzés esetén az emberekben és az állatokban tüdődaganatot, szájon át való bejutás esetén pedig az állatokban gyomor- és bélrendszeri daganatokat okoz;

C. mivel az 793/93/EGK tanácsi rendelettel [1] összhangban már 1997-ben olyan kiemelt anyagként azonosították a nátrium-dikromátot, amelynek értékelése a 143/97/EK bizottsági rendeletnek [2] megfelelően szükséges; mivel 2008-ban a Bizottság ajánlást [3] adott ki a nátrium-dikromátnak való kitettség kockázatának csökkentésére;

D. mivel az Ilario Ormelzano Sai S.R.L. (a kérelmező) kérelmet nyújtott be a nátrium-dikromát gyapjú festéséhez való felhasználásának engedélyezésére; mivel a kérelem a kockázatértékelési bizottság és a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság leírása szerint beszállítói oldali „upstream" kérelem; mivel a kérelmező 11 továbbfelhasználó számára szállít nátrium-dikromátot, akik vagy festékeket állítanak elő, vagy maguk is festéssel foglalkoznak;

E. mivel a REACH-rendelet célja az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosítása – beleértve az anyagokkal kapcsolatos veszélyek felmérésénél az alternatív vizsgálati módszerek elősegítését is –, valamint az anyagok belső piaci szabad forgalmának biztosítása, a versenyképesség és az innováció erősítésével egyidejűleg; mivel a Bíróság értelmezése szerint a rendelet (16) preambulumbekezdésének tükrében e három célkitűzés közül a REACH-rendelet elsődleges célkitűzése a legfontosabb [4];

F. mivel a REACH-rendelet nem ír elő külön engedélyezési rendszert az úgynevezett „upstream kérelmek" tekintetében; mivel az engedély iránti kérelmek előterjesztőinek – az ellátási láncban betöltött szerepüktől vagy szintjüktől függetlenül – be kell nyújtaniuk a REACH-rendelet 62. cikkében felsorolt információkat;

G. mivel a kockázatértékelési bizottság megerősítette, hogy a nátrium-dikromát rákkeltő tulajdonságai tekintetében nem lehet meghatározni a származtatott hatásmentes szintet, és ezért a nátrium-dikromát a REACH-rendelet 60. cikke (3) bekezdésének a) pontja szempontjából küszöbérték nélküli anyagnak minősül; mivel ez azt jelenti, hogy erre az anyagra vonatkozóan nem határozható meg a biztonságos szintű kitettség, és nem alkalmazható referenciaértékként ilyen küszöbérték annak megállapítására, hogy megfelelően ellenőrzik-e az anyag használatának kockázatát;

H. mivel a REACH-rendelet (70) preambulumbekezdése rögzíti, hogy „minden engedélyezett anyag esetében és minden olyan anyag esetében, amelynél az expozíció biztonságos szintje nem állapítható meg, a káros hatások valószínűségének minimálisra csökkentése érdekében mindig a műszakilag és gyakorlatilag lehetséges legnagyobb mértékig intézkedéseket kell hozni az expozíció és a kibocsátás minimalizálására";

I. mivel a kockázatértékelési bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelemben ismertetett működési feltételek és kockázatkezelési intézkedések nem megfelelőek és nem hatékonyak a kockázat korlátozása szempontjából [5];

J. mivel a REACH-rendelet 55. cikke úgy rendelkezik, hogy a különös aggodalomra okot adó anyagoknak a biztonságosabb alternatív anyagokkal vagy technológiákkal való helyettesítése az engedélyezésről szóló fejezet egyik központi célja;

K. mivel a REACH-rendelet 64. cikkének (4) bekezdése szerint a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság feladata „az anyag kérelemben leírt felhasználásával/felhasználásaival kapcsolatos társadalmi-gazdasági tényezőknek, valamint a helyettesítő alternatívák hozzáférhetőségének, alkalmasságának és műszaki kivitelezhetőségének értékelése (…) és valamely harmadik félnek az e cikk (2) bekezdése alapján benyújtott beadványának értékelése";

---

[1] A létező anyagok kockázatainak értékeléséről és ellenőrzéséről szóló, 1993. március 23-i 793/93/EGK tanácsi rendelet (HL L 84., 1993.4.5., 1. o.).

[2] A Bizottság 143/97/EK rendelete (1997. január 27.) az elsőbbségi anyagok 793/93/EGK tanácsi rendeletben előírt harmadik listájáról (EGT vonatkozású szöveg) (HL L 25., 1997.1.28., 13. o.).

[3] A Bizottság 2008. május 30-i ajánlása a nátrium-kromátra, a nátrium-dikromátra és a 2,2′,6,6′-tetrabróm- 4,4′-izopropilidén-difenolra (tetrabróm-biszfenol-A) vonatkozó kockázatcsökkentő intézkedésekről (HL L 158., 2008.6.18., 62. o.).

[4] S.P.C.M. SA és társai kontra Secretary of State for the Environment, Food and Rural Affairs ítélet, C-558/07, ECLI:EU:C:2009:430, 45. pont.

[5] Vélemény a nátrium-dikromát pácfestékként történő felhasználásáról gyapjúszálak és/vagy fonalak sötét színekre festéséhez ipari környezetben (EK-szám: 234–190–3), 6. kérdés.

2018. november 29., csütörtök

L. mivel a REACH-rendelet 62. cikke (4) bekezdésének e) pontja előírja az engedélyezési kérelmet benyújtó számára a helyettesítő alternatívák kockázatának és a helyettesítés műszaki-gazdasági megvalósíthatóságának elemzését;

M. mivel a REACH-rendelet 60. cikkének (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy olyan anyagok használatára, amelynek kockázatai nem ellenőrizhetők megfelelően, engedély csak akkor adható ki, ha nem állnak rendelkezésre megfelelő alternatív anyagok és technológiák;

N. mivel a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság számos hiányosságot állapított meg az engedély iránti kérelemben az alternatívák elemzésével kapcsolatban; mivel a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság szerint a kérelmező olyan mértékben nem foglalkozott kulcsfontosságú kérdésekkel, hogy ez „akadályozta a technikai megvalósíthatóságnak a bizottság általi értékelését", és mivel a kérelmező csupán „röviden tárgyalt" olyan fontos szempontokat, mint az alternatívák gazdasági megvalósíthatóságának kérdése ([1]);

O. mivel a kérelmező azt a következtetést, hogy nincs megfelelő alternatíva, főként azon érv alapján vonta le, hogy a vevők (azaz ruhagyártók/kiskereskedők) nem fogadnák el a textil festésének minőségét, ha az alternatív festékkel lenne megfestve;

P. mivel azonban az ügyfelek állítólagos igényeit semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá, és nem világos, hogy a „fogyasztók preferenciájára" való hivatkozás a nátrium-dikromát kockázatainak teljes ismeretében történt-e ([2]);

Q. mivel emellett a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság megjegyezte, hogy a kérelmezőnek feltett további kérdések ellenére „szubjektív és bizonytalan annak megítélése, hogy a kérelmező továbbfelhasználóinak ügyfelei végeredményben elfogadnának-e egy alternatív terméket" ([3]), és következtetésében kifejtette, hogy „üdvözli a kérelmező magyarázatait, azonban a bizottság ennek ellenére több bizonytalanságot talált az elemzésben";

R. mivel a kérelemmel kapcsolatos e hiányosságok és bizonytalanságok ellenére a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság mégis arra a következtetésre jutott, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő alternatíva, pusztán általánosságban kijelentve, hogy ezek a bizonytalanságok „az ilyen jellegű felhasználás velejárói" „(a termék minőségére vonatkozó megfontolásokat befolyásolhatja a divatirányzatok és a fogyasztók esztétikai ízlésének szubjektivitása)" ([4]);

S. mivel ebben az összefüggésben a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság véleménye azt mutatja, hogy a kérelmező nem nyújtotta be a nátrium-dikromát helyettesítésére a piacon rendelkezésre álló alternatívák átfogó elemzését a kérelmezett felhasználásokra, de a vélemény nem vonja le ebből a megfelelő következtetéseket;

T. mivel egy ilyen eredmény nem egyeztethető össze azzal a ténnyel, hogy az alternatívák már évek óta ismerten rendelkezésre állnak ([5]), hogy vezető divatmárkák járulnak hozzá a veszélyes anyagok nullára csökkentésére irányuló (Zero Discharge of Hazardous Chemicals, ZDHC) ütemtervhez, amely nem engedi meg a króm (VI) felhasználását a textilgyártásban ([6]), valamint hogy egyes textilvállalatok (pl. H & M) kifejezett politikával rendelkeznek a króm (VI) használatának tiltására ([7]), amelyek között a felső kategóriás divatpiachoz tartozó vállalatok (Armani ([8]) és Lanificio Ermenegildo Zegna ([9])) is találhatók;

U. mivel egyedül a Gruppo Colle és az Ormelezzano kérték a REACH-rendelet alapján krómtartalmú festék használatának engedélyezését;

([1]) Vélemény a nátrium-dikromát pácfestékként történő felhasználásáról gyapjúszálak és/vagy fonalak sötét színekre festéséhez ipari környezetben (EK-szám: 234–190–3), 24–25. o.

([2]) A kérelmező alternatívákra vonatkozó elemzése a következő címen érhető el: https://echa.europa.eu/documents/10162/88b2f393-17cf-465e-95eb-ba07282ba400

([3]) Vélemény a nátrium-dikromát pácfestékként történő felhasználásáról gyapjúszálak és/vagy fonalak sötét színekre festéséhez ipari környezetben (EK-szám: 234–190–3), 24. o.

([4]) Vélemény a nátrium-dikromát pácfestékként történő felhasználásáról gyapjúszálak és/vagy fonalak sötét színekre festéséhez ipari környezetben (EK-szám: 234–190–3), 26. o.

([5]) Lásd: https://marketplace.chemsec.org/Alternative/LANASOL-CE-pioneering-replacement-of-chrome-dyes-since-20-years-44

([6]) Lásd: https://www.roadmaptozero.com/mrsl_online/

([7]) Lásd: A H&M csoport vegyi anyagokra vonatkozó korlátozásai, a gyártás során tiltott anyagok listája, 2018.

([8]) Lásd: Az Armani vegyi anyagokra vonatkozó korlátozásai, 9. változat – a 2018-as tavaszi-nyári szezontól alkalmazandó.

([9]) Lásd a Huntsman alábbi prezentációját: „Kockázatokból lehetőségek – A gyapjúfestés fenntartható módja" (18. o.).

V. mivel a REACH-rendelet a kérelmezőre hárítja annak bizonyítása terhét, hogy fennállnak az engedély megadásának feltételei; mivel a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság kötelessége, hogy „a kiválóság, az átláthatóság és a függetlenség elve alapján tudományos tanácsot adjon", amely „fontos eljárási garancia, amelynek célja, hogy biztosítsa az elfogadott intézkedések tudományos objektivitását és kizárja az önkényes intézkedéseket" ([1]);

W. mivel nem világos, hogy az alternatívák elemzésével kapcsolatban feltárt hiányosságok vagy bizonytalanságok ellenére a társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottság miért jutott arra, hogy elegendő információ áll rendelkezésre ahhoz, hogy következtetést vonhasson le az alternatívák megfelelőségéről; mivel az sem egyértelmű, hogy a szubjektív preferenciákra való hivatkozást miért nem utasították el a részletes objektív és ellenőrizhető bizonyítékok hiánya és annak ellenére, hogy ezeket az állításokat nem vetették össze a bevált piaci gyakorlatokkal;

X. mivel nem fogadható el a meddőség, a rák és a mutagén hatások számos esetének eltűrése a nátrium-kromát alternatíváinak rendelkezésre állása ellenére azon feltételezés alapján, hogy a ruházati gyártók szubjektív „ízlésük" miatt nem fogadnák el az alternatívákat;

Y. mivel az alternatívák fogalmának ilyen értelmezése és a kérelmezőtől megkövetelt bizonyítékok szintje nem áll összhangban sem a különös aggodalomra okot adó anyagok alternatívákkal való helyettesítésére vonatkozó célkitűzéssel, sem a REACH-rendelet elsődleges céljával, az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének biztosításával;

Z. mivel a Bizottság tudatában van annak, hogy megfelelő alternatívák állnak rendelkezésre, különösen az Európai Vegyianyag-ügynökség által a Gruppo Colle üggyel összefüggésben szervezett nyilvános konzultáció és háromoldalú egyeztetés ([2]) során szolgáltatott információknak köszönhetően ([3]);

AA. mivel nem helyénvaló, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagy olyan kritikus fontosságú információkat, amelyek e párhuzamos ügyben a megfelelő alternatívák rendelkezésre állására utalnak;

AB. mivel a REACH-rendelet 61. cikke (2) bekezdésének b) pontja felhatalmazza a Bizottságot az engedély bármikor történő felülvizsgálatára, ha lehetséges alternatívákra vonatkozó új információ áll rendelkezésre;

AC. mivel a küszöbértékkel nem rendelkező anyagok használatának engedélyezése olyan alkalmazási módokra, amelyeknél egyértelműen ismert alternatívák állnak rendelkezésre, nem felel meg a REACH-rendelet rendelkezéseiben meghatározott feltételeknek, továbbá indokolatlanul jutalmazná a késlekedőket, és veszélyes precedenst teremtene a REACH-rendelet szerinti jövőbeli engedélyezési határozatok tekintetében;

1. úgy véli, hogy a bizottsági végrehajtási határozat tervezete túllépi az 1907/2006/EK rendeletben meghatározott végrehajtási hatásköröket, mivel nem tartja tiszteletben az engedély megadásának az említett rendeletben meghatározott feltételeit;

2. felhívja a Bizottságot, hogy vonja vissza végrehajtási határozattervezetét, és nyújtson be új tervezetet, amelyben elutasítja a nátrium-dikromát egyes felhasználásainak engedélyezése iránti kérelmet (Ilario Ormelezzano Sai S.R.L.);

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

([1]) Az Elsőfokú Bíróság (harmadik tanács) 2002. szeptember 11-i ítélete. Pfizer Animal Health SA kontra az Európai Unió Tanácsa. T-13/99. sz. ügy, ECLI:EU:T:2002:209.

([2]) A RAC és a SEA Gruppo Colle ügyben adott véleményében kifejtettek szerint: A nátrium-dikromát pácfestékként történő használata a gyapjúfestés során (EK-szám: 234–190–3), (21. o., utal két alternatívára, ezek a Lanasol és a Realan).

([3]) Az ECHA elfogadott véleményei és az engedély iránti kérelmekről folytatott korábbi konzultációk – Gruppo Collet.S.r.l. – A nátrium-dikromát pácfestékként történő használata a gyapjúfestés során (EK-szám: 234–190–3).

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0475

A cum-ex-botrány: pénzügyi bűncselekmény és a jelenlegi jogi keretben meglévő hiányosságok

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a cum-ex botrányról: pénzügyi bűnözés és a jelenlegi jogi keret hiányosságai (2018/2900(RSP))

(2020/C 363/15)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a CORRECTIV német nonprofit médiaszervezet által vezetett, oknyomozó újságírók alkotta konzorcium által feltárt és 2018. október 18-án közétett cum-ex botrányra,

— tekintettel az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2010. november 24-i 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre („ESMA-rendelet") ([1]),

— tekintettel az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre („EBH-rendelet") ([2]),

— tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. december 9-i 2014/107/EU tanácsi irányelvre (DAC2) ([3]),

— tekintettel a 2011/16/EU irányelvnek az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókkal kapcsolatosan az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról szóló, 2018. május 25-i (EU) 2018/822 tanácsi irányelvre (DAC6) ([4]),

— tekintettel a német Bundestag a botránnyal foglalkozó negyedik vizsgálóbizottságának munkájára, amelyet 2017. júniusi jelentése ([5]) foglal össze,

— tekintettel a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2015. november 25-i ([6]) és 2016. július 6-i ([7]) állásfoglalásaira,

— tekintettel a Bizottságnak szóló, a társaságiadó-politikák Európai Unión belüli átláthatóvá tételéről, összehangolásáról és közelítéséről szóló ajánlásokat tartalmazó, 2015. december 16-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, a pénzmosással, adókikerüléssel és adókijátszással foglalkozó vizsgálatot követő, 2017. december 13-i ajánlására ([9]),

— tekintettel a pénzügyi bűncselekmények, adókijátszási és adókikerülési ügyek különbizottságának (TAX3) létrehozásáról, feladatairól, összetételéről és megbízatásának idejéről szóló, 2018. március 1-jei határozatára ([10]),

([1]) HL L 331., 2010.12.15., 84. o.
([2]) HL L 331., 2010.12.15., 12. o.
([3]) HL L 359., 2014.12.16., 1. o.
([4]) HL L 139., 2018.6.5., 1. o.
([5]) Deutscher Bundestag, Drucksache 18/12700, 2017.6.20.
([6]) HL C 366., 2017.10.27., 51. o.
([7]) HL C 101., 2018.3.16., 79. o.
([8]) HL C 399., 2017.11.24., 74. o.
([9]) HL C 369., 2018.10.11., 132. o.
([10]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0048.

— tekintettel a plenáris ülésen folytatott, a cum-ex botrányról szóló, 2018. október 23-i vitájára,

— tekintettel a 2018. november 26-i ECON/TAX3 közös bizottsági ülésre,

— tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel a „cum-ex" és a „cum-cum" – vagy osztalékarbitrázs kereskedelmi rendszer – a részvénykereskedés olyan módját jelenti, amelynek célja a tényleges tulajdonos személyazonosságának elfedése, és annak lehetővé tétele mindkét vagy több érintett fél számára, hogy a forrásadó visszaigénylését követeljék a csak egyszer befizetett tőkenyereség-adó után;

B. mivel a cum-ex botrányt 19 európai médiaorgánum együttműködésével végzett nyomozás során tárták fel, amelyben 12 ország és 38 riporter vett részt;

C. mivel a jelentések szerint 11 tagállam akár 55,2 milliárd EUR-t veszíthetett el adóbevételéből a cum-ex és a cum-cum rendszer következtében;

D. mivel azonban nehéz kiszámítani a maximális keletkezett kárt, mivel számos cselekmény az 1990-es évek végén kezdődött és már jó ideje elévült;

E. mivel az európai újságírókból álló konzorcium vizsgálata szerint állítólag Németország, Dánia, Spanyolország, Olaszország és Franciaország a cum-ex kereskedelmi gyakorlatok fő célpiacai, amelyeket Norvégia, Finnország, Lengyelország, Dánia, Hollandia, Ausztria és a Cseh Köztársaság követ, és mivel ezek a gyakorlatok potenciálisan ismeretlen számú uniós tagállamot, valamint EFTA tagállamokat (például Svájc) érinthetnek;

F. mivel a leginkább érintett uniós tagállamokban jelenleg is zajlanak a vizsgálatok;

G. mivel a cum-ex és a cum-cum rendszerek az adócsalás jellemzőivel rendelkeznek, és fel kell még mérni azt, hogy sor került-e a nemzeti vagy az uniós jog megsértésére;

H. mivel a beszámolók szerint ezekben a bűncselekményekben uniós tagállamok pénzügyi intézményei vettek részt, köztük számos jól ismert, nagy kereskedelmi bank;

I. mivel egyes esetekben az illetékes hatóságok nem folytattak le mélyreható vizsgálatokat a más tagállamok által a cum-ex botrány kapcsán megosztott információk tekintetében;

J. mivel a botrányban központi szerepet játszik, hogy a külföldi befektetők jogosultak kérelmezni az osztalékra kivetett forrásadó visszatérítését;

K. mivel a közigazgatási együttműködésről szóló második irányelv (DAC2) 2017 szeptemberi hatállyal előírja az uniós tagállamok számára, hogy információkat szerezzenek be pénzügyi intézményeiktől, és ezeket az információkat évente megosszák az adózók lakóhelye szerinti tagállammal;

L. mivel a közigazgatási együttműködésről szóló hatodik irányelv (DAC6) előírja, hogy bármely személy, aki kidolgozza, forgalmazza, megszervezi vagy végrehajtás céljából elérhetővé teszi az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló, előre meghatározott jellemzőknek megfelelő konstrukciókat, illetve irányítja azok végrehajtását, ezeket a konstrukciókat jelentse a nemzeti adóhatóságoknak;

M. mivel a pénzügyi bűncselekmények, adókijátszási és adókikerülési ügyek különbizottságának (TAX3) megbízatása kifejezetten magában foglal minden, a bizottság hatáskörébe tartozó, megbízatásának időtartama során felmerülő releváns fejleményt;

N. mivel az elmúlt 25 év során bebizonyosodott, hogy a visszaélést bejelentő személyek fontos szerepet játszanak a kiemelten közérdekű, érzékeny információk feltárásában, és ez a cum-ex botránnyal kapcsolatos tények feltárása során is bizonyítást nyert ([1]);

([1]) Az Európai Parlament ECON/TAX3 bizottságának 2018. november 26-i -meghallgatása „A cum-ex botrány: pénzügyi bűnözés és a jelenlegi jogi keret hiányosságai" címmel.

2018. november 29., csütörtök

1. határozottan elítéli a leleplezett adócsalást és adókikerülést, amely a tagállamok adóbevételeinek nyilvánosan bejelentett, a médiában szereplő egyes becslések szerint 55,2 milliárd EUR-nyi veszteségéhez vezetett, ami súlyos csapás az európai szociális piacgazdaságra;

2. hangsúlyozza, hogy az EU pénzmosás elleni irányelve ([1]) értelmében a közvetlen és közvetett adókkal kapcsolatos adóbűncselekményekre kiterjed a „bűncselekmény" tág meghatározása, és ezek pénzmosás alapbűncselekményének minősülnek; emlékeztet arra, hogy a hitelintézetek és a pénzügyi intézmények, valamint az adótanácsadók, könyvelők és jogászok „kötelezett szolgáltatóknak" minősülnek a pénzmosás elleni irányelv értelmében, ezért eleget kell tenniük a pénzmosási tevékenységek megelőzésére, feltárására és bejelentésére vonatkozó kötelezettségeknek;

3. aggodalommal jegyzi meg, hogy a cum-ex botrány megrendítette az állampolgárok adórendszerekbe vetett bizalmát, és hangsúlyozza, hogy mennyire fontos a közbizalom helyreállítása és annak biztosítása, hogy a károkozás ne ismétlődjön meg;

4. helyteleníti, hogy az adóügyi biztos nem ismeri el a nemzeti adóhatóságok közötti, az információcserét szolgáló jelenlegi rendszer kiszélesítésének szükségességét;

5. arra kéri az Európai Értékpapírpiaci Hatóságot és az Európai Bankhatóságot, hogy folytassanak vizsgálatot az osztalékarbitrázs kereskedelmi rendszerek, például a cum-ex és a cum-cum tekintetében, hogy fel lehessen mérni a pénzügyi piacok integritását és a nemzeti költségvetéseket fenyegető potenciális veszélyeket, meg lehessen határozni az ilyen rendszerekben részt vevő szereplők jellegét és nagyságrendjét, meg lehessen állapítani, hogy sor került-e a nemzeti vagy az uniós jog megsértésére, értékelni lehessen a tagállami pénzügyi felügyelők fellépéseit, és megfelelő ajánlásokat lehessen tenni az érintett illetékes hatóságok számára a reformokkal és a fellépésekkel kapcsolatban;

6. hangsúlyozza, hogy a jelentések által feltárt ügyek nem befolyásolják az Unió pénzügyi rendszerének stabilitását;

7. javasolja, hogy a vizsgálat állapítsa meg, hogy mi volt az a mulasztás a tagállamokban a pénzügyi felügyeletek, tőzsdék és adóhatóságok koordinációs és felügyeleti feladatai tekintetében, ami lehetővé tette, hogy ez az adócsalási rendszer évekig fennmaradjon annak ellenére, hogy azonosították;

8. felszólít arra, hogy a nemzeti és európai felügyeleti hatóságokat hatalmazzák fel az adókikerülési gyakorlatok vizsgálatára, mivel e gyakorlatok veszélyeztethetik a a belső piac integritását;

9. hangsúlyozza, hogy ezek az újonnan feltárt tények a nemzeti adózási jogszabályok, illetve a tagállamok hatóságai közötti információcsere és együttműködés jelenlegi rendszereiben rejlő esetleges hiányosságokról tanúskodnak; felszólítja a tagállamokat, hogy ténylegesen hajtsák végre az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcserét;

10. kéri, hogy az adóhatóságok szintjén erősítsék meg az információcserét annak megakadályozása érdekében, hogy megelőzhetőek legyenek az egyes tagállamokban tapasztalt, az adózással kapcsolatos adatok bizalmas kezelésének terén jelentkező problémák;

11. sürgeti a tagállamok adóhatóságait, hogy az OECD információcserével és együttműködéssel foglalkozó közös munkacsoportjával összhangban jelöljenek ki egyablakos ügyintézési pontokat, és felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa és segítse elő közöttük az együttműködést, így gondoskodva arról, hogy a határokon átnyúló vonatkozású ügyekkel kapcsolatos információkat a tagállamok gyorsan és hatékonyan megosszák egymás között;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

12. felhívja az illetékes nemzeti hatóságokat is, hogy adott esetben indítsanak nyomozást, alkalmazzanak jogi eszközöket a gyanús eszközök zárolására, az ebben a botrányban lehetségesen érintett igazgatótanácsok ellen indítsanak vizsgálatot, és az érintettekre szabjanak ki megfelelő és elrettentő erejű szankciókat; úgy véli, hogy az elkövetőket és az őket segítőket – köztük nem csupán az adótanácsadókat, hanem a jogászokat, könyvelőket és a bankokat is – bíróság elé kell állítani; hangsúlyozza, hogy sürgősen véget kell vetni a fehérgallérosok büntetlenségnek, és biztosítani kell a pénzügyi jogszabályok jobb végrehajtását;

13. felhívja az EU-t és a tagállami hatóságokat, hogy vizsgálják meg a biztosítási alapok és a biztosítási felügyeletek szerepét a botrányban;

14. felszólítja a nemzeti adóhatóságokat, hogy az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókkal kapcsolatosan az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere vonatkozásában teljes mértékben aknázzák ki a DAC6 adta lehetőségeket, beleértve a csoportos megkereséseket; kéri továbbá, hogy erősítsék meg a DAC6-ot annak érdekében, hogy az előírja az osztalékarbitrázs rendszerek és a tőkenyereségekre vonatkozó összes információ kötelező közzétételét, beleértve az osztalék- és tőkenyereség-adó visszatérítését;

15. arra ösztönzi az összes tagállamot mint az osztalékarbitrázs kereskedelmi rendszerek feltehetően fő célpiacaiként azonosított országokat, hogy a joghatóságuk alá tartozó területen alaposan vizsgálják ki és elemezzék az osztalékfizetési gyakorlatokat, azonosítsák az adójogszabályaikban rejlő kiskapukat, amelyeket az adócsalók és adókikerülők kihasználhatnak, elemezzék e gyakorlatok lehetséges határokon átnyúló dimenzióját, és vessenek véget az összes ilyen káros adózási gyakorlatnak;

16. hangsúlyozza, hogy az államkasszából jogellenesen eltulajdonított források visszaszerzésének biztosítása érdekében a nemzeti hatóságok közötti összehangolt fellépésre van szükség;

17. sürgeti a Bizottságot, hogy értékelje, a tagállamokat pedig, hogy vizsgálják felül és tegyék naprakésszé a tagállamok és a harmadik országok közötti kétoldalú adómegállapodásokat az olyan joghézagok megszüntetése érdekében, amelyek az adókikerülés céljából ösztönzik az adózási megfontolásokból folytatott kereskedelmi gyakorlatokat;

18. felhívja a Bizottságot, hogy azonnal kezdje meg az Europol keretében egy saját ellenőrzési kapacitással rendelkező európai pénzügyi rendőri erő létrehozására, valamint a határon átnyúló adóellenőrzések európai keretére irányuló javaslat kidolgozását;

19. felszólítja a Bizottságot, hogy az osztalékarbitrázs gyakorlatának kezelése érdekében vizsgálja felül a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló irányelvet;

20. felszólítja a Bizottságot, hogy mérje fel a különleges célú gazdasági egységeknek és jogalanyoknak a cum-ex-iratokban feltárt szerepét, és adott esetben tegyen javaslatot ezen eszközök használatának korlátozására;

21. kéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a tőkejövedelem-adóztatás európai keretrendszerének szükségességét, amely csökkenti a határokon átnyúló pénzmozgásokat destabilizáló, a tagállamok között fiskális versenyt teremtő, és az európai jóléti államok fenntarthatóságát garantáló adóalapokat aláásó ösztönzőket;

22. kéri a Bizottságot, hogy vegye fontolóra egy uniós pénzügyi hírszerző egység, a közös vizsgálati munka európai központja és egy korai előrejelző mechanizmus létrehozására irányuló jogalkotási javaslat kidolgozását;

23. megállapítja, hogy a 2008-as válság az erőforrások és a személyi állomány általános csökkentését eredményezte az adóhatóságoknál; felszólítja a tagállamokat, hogy ruházzanak be az adóhatóságok rendelkezésére álló eszközökbe és korszerűsítsék azokat, továbbá hogy a felügyelet javítása, valamint az időhiány és az információs hézagok csökkentése érdekében biztosítsanak elegendő emberi erőforrást; felhívja a tagállamokat, hogy javítsák pénzügyi hatóságaik kapacitásait és képességeit annak biztosítása érdekében, hogy teljes mértékben képesek legyenek az adócsalások felderítéséhez;

24. hangsúlyozza, hogy szükség van a visszaélést bejelentő személyek védelmére, akik nemzeti és uniós szinten információkat hoznak nyilvánosságra például adócsalással és adóelkerüléssel kapcsolatban; felhívja mindazokat, akik közérdekű információkkal rendelkeznek, hogy ezeket jelentsék be a szervezetükön belül, vagy azon kívül a nemzeti hatóságoknak, illetve, amennyiben szükséges, a nyilvánosságnak; tekintettel az Európai Parlament különböző bizottságaiban elfogadott véleményekre felszólít az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat mihamarabbi elfogadására;

2018. november 29., csütörtök

25. üdvözli a Bizottság 2018. szeptember 12-i javaslatát, amellyel módosítani kívánja többek között az EBH-t létrehozó rendeletet annak érdekében, hogy megerősítse az EBH szerepét a pénzügyi ágazat pénzmosás elleni felügyeletében (COM(2018)0646); hangsúlyozza, hogy az egységes felügyeleti mechanizmussal összhangban az EKB feladata a vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott korai beavatkozási intézkedések végrehajtása; úgy véli, hogy az EKB-nak szerepet kell kapnia az illetékes nemzeti hatóságok figyelmeztetésében, és koordinálnia kell a pénzmosás elleni szabályoknak való meg nem felelés gyanúja esetén teendő intézkedéseket a felügyelt bankokban vagy csoportokban;

26. úgy véli, hogy a következő parlamenti ciklusban is folytatni kell a TAXE, a TAX2, a PANA és a TAX3 bizottságok munkáját, mégpedig a Parlamenten belüli állandó struktúra keretében, például a Gazdasági és Monetáris Bizottság (ECON) albizottságaként;

27. felszólítja a TAX3 különbizottságot, hogy végezze el a cum-ex botrány kapcsán napvilágra került információk értékelését, és végleges jelentésébe foglalja bele ennek eredményeit, valamint az ezzel kapcsolatos esetleges ajánlásait;

28. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Bankhatóságnak és az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0476

A Német Ifjúságvédelmi Hivatal (Jugendamt) szerepe a határokon átnyúló családi vitákban

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a német gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatal (Jugendamt) határokon átnyúló családjogi vitákban játszott szerepéről (2018/2856(RSP))

(2020/C 363/16)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 227. cikkére,

— tekintettel az EUMSZ 81. cikkének (3) bekezdésére;

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 24. cikkére,

— tekintettel az ENSZ gyermekjogi egyezményének 8. és 20. cikkére, amely kiemeli a kormányok azon kötelességét, hogy védjék a gyermekek identitását, ideértve családi kapcsolataikat is;

— tekintettel a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. évi bécsi egyezményre, különösen annak 37. cikke b) pontjára,

— tekintettel a gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben történő együttműködésről szóló, 1993. május 29-i Hágai Egyezményre,

— tekintettel a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendeletre (Brüsszel IIa.) ([1]), különösen annak 8., 10. 15., 16., 21., 41., 55. és 57. cikkére,

— tekintettel a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés"), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]),

— tekintettel a Bizottság „Az EU gyermekjogi ütemterve" című, 2011. február 15-i közleményére (COM(2011)0060),

— tekintettel az Európai Unió Bírósága (EUB) ítélkezési gyakorlatára, és különösen a C-497/10. PPU. sz., *Mercredi kontra Chaffe* ügyben hozott 2010. december 22-i ítéletére ([3]) és a C-523/07. sz. ügyben hozott 2009. április 2-i ítéletére ([4]),

— tekintettel a gyermekvédelmi rendszereknek az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége által elvégzett feltérképezésére,

— tekintettel a német gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatal (Jugendamt) határokon átnyúló családjogi vitákban játszott szerepére vonatkozó beérkezett petíciók rendkívül nagy számára,

— tekintettel a Németországba a német gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatal (Jugendamt) szerepével kapcsolatos petíciók kivizsgálása céljából (2011. november 23–24 között) tett tényfeltáró látogatásról szóló jelentésben megfogalmazott ajánlásokra,

---

([1]) HL L 338., 2003.12.23., 1. o.
([2]) HL L 324., 2007.12.10., 79. o.
([3]) A Bíróság (első tanács) 2010. december 22-i ítélete a C-497/10 PPU sz. *Barbara Mercredi kontra Richard Chaffe* ügyben, ECLI:EU:C:2010:829.
([4]) A Bíróság (harmadik tanács) 2009. április 2-i ítélete a C-523/07. sz. A ügyben, ECLI:EU:C:2009:225.

2018. november 29., csütörtök

— tekintettel „A gyermek mindenek felett álló érdekének védelméről az egész EU-ban az Európai Parlamentnek címzett petíciók alapján” című, 2016. április 28-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a Petíciós Bizottság gyermekjóléti ügyekkel foglalkozó munkacsoportjának 2017. május 3-i ajánlásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel a Parlament Petíciós Bizottságához több mint 10 éve nyújtanak be olyan petíciókat, amelyekben nem német szülők igen nagy számban kifogásolják, hogy a német gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatal (Jugendamt) a határokon átnyúló vonatkozású, gyermekeket érintő családjogi vitákban a szülői felelősséggel vagy a szülői felügyelettel kapcsolatos ügyekben hátrányos megkülönböztetést alkalmaz velük szemben;

B. mivel a Petíciós Bizottság elsősorban a petíció benyújtójának szubjektív beszámolóira támaszkodik, és általában nem rendelkezik olyan bírósági határozatokkal, amelyek mindkét szülő, a gyermekek és a tanúk vallomásait tartalmazó, teljes és objektív helyzetleírást adnának;

C. mivel a Jugendamt központi szerepet játszik a német családjogi rendszerben, mivel a hivatal képviseli az egyik felet a gyermekeket érintő összes családjogi vitában;

D. mivel a gyermekeket érintő családjogi vitákban a Jugendamt a bírák számára egy olyan ajánlást fogalmaz meg, amely gyakorlatilag kötelező erejű, és ideiglenes intézkedéseket fogadhat el, mint például a „Beistandschaft” (gondnokság), amelyet nem lehet megtámadni;

E. mivel a Jugendamt felelős a német bíróságok által hozott határozatok végrehajtásáért; mivel e határozatok Jugendamt általi tág értelmezése ***a petíció benyújtói szerint*** gyakran aláásta a nem német szülők jogainak hatékony védelmét;

F. mivel a más uniós tagállamok igazságügyi hatóságai által a határokon átnyúló vonatkozású családjogi jogvitákban hozott határozatok és ítéletek illetékes német hatóságok általi el nem ismerése és végre nem hajtása sértheti a tagállamok közötti kölcsönös elismerés és kölcsönös bizalom elvét, ami veszélyezteti a gyermek mindenek felett álló érdekének hatékony védelmét;

G. mivel a petíció benyújtói kifogásolták, hogy a határokon átnyúló vonatkozású családjogi vitákban a gyermek mindenek felett álló érdekének védelmét az illetékes német hatóságok rendszeresen úgy értelmezik, hogy biztosítani kell, hogy a gyermekek továbbra is német területen maradjanak, még azokban az esetekben is, amikor a nem német szülővel szemben elkövetett erőszakot, illetve családon belüli erőszakot jelentettek be;

H. mivel a nem német szülők petícióikban kifogásolták a származási országuk nemzeti hatóságai által biztosított nem megfelelő tanácsadást és jogi támogatást, illetve ezek hiányát azokban az esetekben, amikor a német hatóságok – beleértve a gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatalt (Jugendamt) is – állítólagosan hátrányosan megkülönböztető vagy hátrányos jogi és közigazgatási eljárásokat alkalmaztak velük szemben a gyermekeket érintő családjogi viták során;

I. mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága által szolgáltatott információk szerint 17 esetben nyújtottak be keresetet Németországgal szemben a szülői felelősséget vagy a gyermek feletti felügyeletet illetően határokon átnyúló családi vitákban nem német állampolgárságú személyek, ezek mindegyikét elfogadhatatlannak minősítették;

J. mivel valamennyi uniós intézménynek és tagállamnak teljes mértékben garantálnia kell a gyermekek jogainak védelmét, az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglaltaknak megfelelően; mivel a gyermek mindenek felett álló érdeke – amely elsődlegesen és leginkább a saját családján belül valósítható meg – olyan alapelv, amelyet a gyermekgondozással kapcsolatos valamennyi kérdésben minden szinten irányadó szabályként tiszteletben kell tartani;

([1]) HL C 66., 2018.2.21., 2. o.

K. mivel az EU-n belüli fokozott mobilitás egyre több, határokon átnyúló, szülői felelősséggel és gyermekfelügyelettel kapcsolatos vitát eredményezett; mivel a Bizottságnak fokoznia kell erőfeszítéseit annak érdekében, hogy valamennyi tagállamban – így Németországban is – előmozdítsa az ENSZ valamennyi tagállam által ratifikált gyermekjogi egyezményében foglalt elvek következetes és konkrét végrehajtását;

L. mivel a Brüsszel IIa. rendelet hatálya és célja az Unió polgárai közötti, állampolgárság alapján történő megkülönböztetés tilalmának elvén és a tagállamok jogrendszerei közötti kölcsönös bizalom elvén alapul;

M. mivel a Brüsszel IIa. rendelet rendelkezései semmilyen módon nem tehetik lehetővé a kölcsönös tisztelet és elismerés biztosítására, az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés elkerülésére, és mindenekelőtt a gyermek mindenek felett álló érdekének objektív módon történő védelmére irányuló mögöttes célkitűzésekkel való visszaélést;

N. mivel az illetékes német hatóságok által a határokon átnyúló vonatkozású, gyermekeket érintő családjogi vitákban alkalmazott eljárások és gyakorlatok megkülönböztetéstől mentes jellegére vonatkozó pontos és részletes ellenőrzések hiánya káros hatással lehet a gyermekek jólétére, és a nem német szülők jogainak fokozott megsértéséhez vezethet;

O. mivel a szubszidiaritás elve alkalmazandó a családjog valamennyi anyagi jogi kérdésére;

P. mivel a Német Szövetségi Alkotmánybíróság ítéletében kimondta, hogy a bíróság kérheti egy olyan gyermek meghallgatását, aki a határozat meghozatalának időpontjában még nem érte el a hároméves kort; mivel más uniós tagállamokban az ilyen korú gyermekeket túl fiatalnak és ahhoz nem elég érettnek tekintik, hogy konzultáljanak velük a szüleiket érintő vitákban;

Q. mivel a gyermek családi élethez való jogát nem veszélyeztetheti olyan alapvető jog gyakorlása, mint például a mozgás és a tartózkodás szabadsága;

R. mivel az EUB ítélkezési gyakorlata az uniós jog önálló fogalmaként határozza meg „a gyermek szokásos tartózkodási helye” fogalmát, valamint a nemzeti joghatóságok által a szokásos tartózkodási hely meghatározására használandó szempontok pluralitását állapítja meg;

S. mivel az EU Alapjogi Chartájának 24. cikkéből az következik, hogy – kivéve, amennyiben az a gyermek érdekeivel ellentétes – a gyermekek jogosultak rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot fenntartani szüleikkel, amikor szüleik gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat;

1. komoly aggodalommal állapítja meg, hogy a német családjogi rendszerrel kapcsolatos problémák – többek között a Jugendamt ellentmondásos, a nem német szülők által benyújtott petíciók által kifogásolt szerepe – továbbra is megoldatlanok; hangsúlyozza, hogy a Petíciós Bizottsághoz folyamatosan érkeznek a nem német állampolgárságú szülők által benyújtott petíciók, amelyek az illetékes német hatóságok által a gyermekeket érintő, határokon átnyúló családjogi vitákban elfogadott eljárások és gyakorlatok eredményeként jelentkező súlyos megkülönböztetésről számolnak be;

2. aggodalmának ad hangot a német gyermek- és ifjúságvédelmi jóléti hivatal (Jugendamt) által a nem német állampolgárságú szülőkkel szemben állítólagosan alkalmazott hátrányos megkülönböztetés esetei miatt;

3. rámutat arra, hogy a Petíciós Bizottság már hosszú ideje foglalkozik a Jugendamt szerepével kapcsolatos petíciókkal; tudomásul veszi az illetékes német minisztérium német családjogi rendszer működésével kapcsolatban adott részletes válaszait, hangsúlyozza azonban, hogy a Petíciós Bizottsághoz folyamatosan érkeznek a nem német szülőkkel szembeni állítólagos hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos petíciók;

4. hangsúlyozza, hogy a Brüsszel IIa. rendelet szerint a nemzeti hatóságok kötelezettsége, hogy elismerjék és végrehajtsák a gyermekekkel kapcsolatos ügyekben más tagállamban hozott határozatokat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a határokon átnyúló vonatkozású családjogi vitákban a német hatóságok állítólag szisztematikusan elutasíthatják a más tagállamokban hozott bírósági határozatok elismerését azokban az esetekben, amikor a három évnél fiatalabb gyermekeket nem hallgatták meg; hangsúlyozza, hogy ez a szempont aláássa a kölcsönös bizalom elvét a többi olyan tagállammal szemben, amelyek jogrendszere eltérő korhatárt állapít meg a gyermek meghallgatására nézve;

2018. november 29., csütörtök

5. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy a Bizottság éveken keresztül nem ellenőrizte megfelelően a német családjogi rendszerben a határokon átnyúló vonatkozású családjogi jogviták keretében alkalmazott eljárások és gyakorlatok megkülönböztetésmentes jellegét, a gyermek mindenek felett álló érdekének és más kapcsolódó jogoknak a védelme érdekében;

6. emlékeztet a Jugendamt határokon átnyúló családi vitákban játszott szerepére vonatkozó petíciók kapcsán a Petíciós Bizottság válaszára; megismétli, hogy az EU nem rendelkezik általános hatáskörrel családjogi kérdésekben, hiszen az anyagi családi jog a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik, és a Bizottság azt nem ellenőrizheti, és a Jugendamt működésével kapcsolatos fenntartások esetén nemzeti szinten kell jogorvoslatot keresni, és ha a szülők úgy ítélik meg, hogy alapvető jogaikat megsértették – és már minden hazai jogorvoslati lehetőséget kimerítettek –, panaszt nyújthatnak be a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához;

7. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak statisztikai adatokat kell gyűjteniük a szülői felügyelettel és a külföldi szülőkkel kapcsolatos közigazgatási és bírósági eljárásokról, különös tekintettel az ítéletek eredményére annak érdekében, hogy lehetővé váljon a meglévő tendenciák időben történő részletes elemzése és referenciamutatók készítése;

8. az EUB ítélkezési gyakorlatával összhangban kiemeli a gyermek uniós jog szerinti „szokásos tartózkodási helyének” önálló fogalmát, valamint a nemzeti joghatóságok által a szokásos tartózkodási hely meghatározására használandó kritériumok sokféleségét;

9. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a német joghatóságok megfelelően határozzák meg a gyermek szokásos tartózkodási helyét a Petíciós Bizottsághoz beérkezett petíciókban említett esetekben;

10. határozottan bírálja, hogy nincsenek statisztikai adatok a németországi azon ügyek számáról, amelyekben a bírósági ítéletek nem voltak összhangban a Jugendamt ajánlásaival, illetve a különböző állampolgárságú párok gyermekeit érintő családjogi viták kimeneteléről, annak ellenére, hogy éveken keresztül több ízben kérték az ilyen adatok összegyűjtését és nyilvánosságra hozatalát;

11. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje, hogy a szóban forgó petíciókban a német joghatóságok megfelelően tiszteletben tartották-e a Brüsszel IIa. rendelet rendelkezéseit hatáskörük meghatározásakor, és hogy figyelembe vették-e a többi tagállam joghatósága által hozott ítéleteket vagy határozatokat;

12. elítéli, hogy olyan esetekben, amikor a felügyelet mellett engedélyezett láthatásnál a nem német szülők nem tudtak megfelelni a Jugendamt tisztviselői által előírt eljárásnak, vagyis hogy német nyelven beszélgessenek a gyermekeikkel, a beszélgetéseket megszakították és megtiltották a nem német szülők és gyermekek közötti kapcsolattartást; úgy véli, hogy a Jugendamt tisztviselői által alkalmazott eljárás a nem német szülőkkel szembeni, származás és a nyelv alapján történő egyértelmű megkülönböztetésnek számít;

13. hangsúlyozza, hogy a Jugendamt általában lehetővé teszi a saját anyanyelv használatát, és amennyiben a gyermek jólléte és biztonsága szempontjából – például a gyermek esetleges jogellenes elvitele esetén – szükséges, igyekszik tolmácsolást biztosítani, hogy a Jugendamt tisztviselői megértsék, miről folyik a vita;

14. szilárdan meg van győződve arról, hogy felügyelet mellett engedélyezett láthatás esetén a német hatóságoknak lehetővé kell tenniük a szülők és gyermekeik közötti beszélgetések során a szülők által beszélt bármely nyelv használatát; kéri olyan mechanizmusok bevezetését, amelyek garantálják, hogy a nem német szülők és gyermekeik közös nyelvükön kommunikálhassanak, mivel e nyelv használata alapvető szerepet játszik a szülők és gyermekeik közötti erős érzelmi kötelékek fenntartásában, és biztosítja a gyermekek kulturális örökségének és jólétének hatékony védelmét;

15. szilárd meggyőződése, hogy következetesen és hatékonyan nyomon kell követni a Petíciós Bizottság gyermekjóléti kérdésekkel foglalkozó munkacsoportja 2017. május 3-i végleges jelentésének ajánlásait, különösen azokat, amelyek közvetlenül vagy közvetve érintik a Jugendamt szerepét és a német családjogi rendszert;

16. emlékezteti Németországot a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény, többek között annak 8. cikke alapján fennálló nemzetközi kötelezettségeire; úgy véli, hogy az illetékes német hatóságoknak jelentős előrelépéseket kell tenniük annak érdekében, hogy megfelelő módon biztosítsák, hogy törvénysértő beavatkozás nélkül tiszteletben tartsák a gyermeknek saját személyazonossága – ideértve állampolgársága, neve, családi kapcsolatai – megtartásához fűződő, a törvényben elismert jogát;

17. úgy véli, hogy az EUMSZ 81. cikkének fényében a Bizottság aktív szerepet játszhat és kell is játszania abban, hogy tisztességes és következetes megkülönböztetésmentes gyakorlatokat biztosítson a szülők számára a szülői felügyelettel kapcsolatos, határokon átnyúló esetek kezelésében az Unió egész területén;

18. felhívja a Bizottságot, hogy a határokon átnyúló családjogi viták keretében biztosítsa a német családjogi rendszerben – beleértve Jugendamt által – alkalmazott eljárások és gyakorlatok megkülönböztetésmentes jellegét;

19. megismétli, hogy a szubszidiaritás elve alkalmazandó a családjog anyagi jogi szabályaihoz kapcsolódó esetekben;

20. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson további képzéseket és nemzetközi csereprogramokat a szociális ellátásban dolgozó tisztviselők számára, hogy tájékozódhassanak a más tagállamokban működő hasonló szervezetek működéséről, illetve megoszthassák egymással a bevált gyakorlatokat;

21. hangsúlyozza a gyermekgondozási eljárásokban részt vevő különböző nemzeti és helyi hatóságok közötti szoros együttműködés és hatékony kommunikáció fontosságát, a szociális szolgálatoktól kezdve az igazságszolgáltatási és központi hatóságokig;

22. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a német hatóságok és más tagállamok hatóságai közötti igazságügyi és közigazgatási együttműködést a más tagállamok igazságügyi hatóságai által a határokon átnyúló vonatkozású családjogi vitákban más uniós tagállamok által hozott határozatok és ítéletek Németország általi elismerésére és végrehajtására vonatkozó kölcsönös bizalom biztosítása érdekében;

23. emlékeztet arra, hogy a nem német szülőket a gyermekekkel kapcsolatos eljárások minden szakaszában haladéktalanul, teljes körűen és egyértelműen tájékoztatni kell el az eljárásról és annak lehetséges következményeiről olyan nyelven, amelyet az érintett szülők teljes mértékben megértenek, annak elkerülése érdekében, hogy a szülők a hozzájárulásukat adják, anélkül, hogy teljes mértékben megértenék kötelezettségvállalásaik következményeit; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre célzott intézkedéseket az állampolgáraiknak nyújtott jogi támogatás, segítségnyújtás, tanácsadás és tájékoztatás javítása érdekében azokban az esetekben, amikor kifogásolják, hogy a német hatóságok hátrányosan megkülönböztető vagy hátrányos jogi és közigazgatási eljárásokat fogadtak el velük szemben;

24. hangsúlyozza, hogy a kifogásolt esetek, amelyekben a nem német szülők a látogatások során nem tudnak saját anyanyelvükön kommunikálni gyermekeikkel, nyelvi alapon történő megkülönböztetésnek minősülnek, és ellentétesek a többnyelvűség és a kulturális háttér Unión belüli sokféleségének előmozdításával, valamint a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallás szabadságának alapvető jogával;

25. kéri, hogy Németország növelje annak érdekében tett erőfeszítéseit, hogy a szülők és gyermekeik saját anyanyelvükön beszélhessenek a felügyelet mellett engedélyezett látogatások során;

26. aggodalmát fejezi ki a petíció benyújtói által felvetett olyan esetek miatt, ahol az illetékes német hatóságok rövid határidőket állapítottak meg, illetve az illetékes német hatóságok által küldött olyan dokumentumok miatt, amelyek nem álltak rendelkezésre a petíció nem német benyújtójának nyelvén; felhívja a figyelmet arra, hogy a dokumentumok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése értelmében a polgároknak lehetőségük van a dokumentumok elfogadásának visszautasítására, amennyiben azok nem olyan nyelven íródtak, vagy nem lettek lefordítva egy olyan nyelvre, amelyet megértenek; felhívja a Bizottságot, hogy az összes lehetséges jogsértés megfelelő kezelése érdekében alaposan vizsgálja meg e rendelet rendelkezéseinek Németországban történő végrehajtását;

27. felhívja a Bizottságot, hogy az Európai Parlamentnek benyújtott petíciókban említett esetekben ellenőrizze a német joghatóságok előtt folyó eljárások során a nyelvi követelmények betartását;

2018. november 29., csütörtök

28. felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre célzott intézkedéseket az állampolgáraiknak nyújtott jogi támogatás, segítségnyújtás, tanácsadás és tájékoztatás javítása érdekében a gyermekeket érintő, határokon átnyúló családjogi viták során; ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy az illetékes német minisztériumok szövetségi szinten létrehozták a határokon átnyúló családjogi viták német központi kapcsolattartó pontját annak érdekében, hogy a szülői felelősséggel járó, határokon átnyúló családjogi vitákban tanácsadást és tájékoztatást nyújtsanak;

29. ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy társfinanszírozzák és támogassák egy olyan platform létrehozását, amely családjogi eljárásokban segítséget nyújt az adott országban állampolgársággal nem rendelkező uniós polgároknak;

30. emlékezteti a tagállamokat, hogy következetesen hajtsák végre az 1963. évi bécsi egyezmény rendelkezéseit, valamint biztosítsák, hogy a nagykövetségek, illetve konzuli képviseletek az állampolgáraikat érintő gyermekvédelmi eljárások elindításától kezdve tájékoztatást és a dokumentumokhoz teljes körű hozzáférést kapjanak; hangsúlyozza az e területen folytatott megbízható konzuli együttműködés fontosságát, és javasolja, hogy a konzuli hatóságok kapjanak lehetőséget arra, hogy az eljárás valamennyi szakaszában részt vehessenek;

31. emlékezteti a tagállamokat arra, hogy a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 8. és 20. cikkének szövegével összhangban minden szükséges és indokolt esetben biztosítani kell a gyermek nevelőszülőknél való elhelyezését, különösen az olyan, folyamatos gyermekgondozás lehetővé tétele érdekében, amely figyelembe veszi a gyermek etnikai, vallási, nyelvi és kulturális identitását;

32. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0477

WTO: a következő lépések

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a WTO jövőjéről (2018/2084(INI))

(2020/C 363/17)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó, 1994. április 15-i Marrákesi Egyezményre,

— tekintettel a WTO 2001. november 14-i dohai miniszteri nyilatkozatára ([1]),

— tekintettel a WTO-val kapcsolatos korábbi állásfoglalásaira, különösen a Kereskedelmi Világszervezet reformjáról szóló, 2008. április 24-i ([2]) és a WTO 11. miniszteri konferenciáját előkészítő többoldalú tárgyalásokról szóló, 2017. november 15-i ([3]) állásfoglalásaira,

— tekintettel a WTO-ról szóló parlamenti konferencia Buenos Airesben megtartott évi ülésén 2017. december 10-én konszenzussal elfogadott zárónyilatkozatra ([4]),

— tekintettel a 2017 decemberében Buenos Airesben tartott 11. miniszteri konferencia eredményeire – beleértve a miniszteri határozatokat –, amelyen nem volt mód miniszteri nyilatkozat elfogadására ([5]),

— tekintettel a kereskedelemösztönző támogatás hatodik átfogó felülvizsgálatára, amelyre 2017. július 11–13-án került sor ([6]) Genfben,

— tekintettel az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaira ([7]),

— tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében létrejött, 2016. november óta hatályos Párizsi Megállapodásra,

— tekintettel az Éghajlat-változási Kormányközi Testület legutóbbi, 2018. október 8-án közzétett jelentésére, amely rámutat, hogy a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozása még mindig lehetséges, ha az országok 2020-ig fokozzák nemzeti kötelezettségvállalásaikat,

— tekintettel az Európai Tanács 2018. június 28-i következtetéseinek 16. pontjára ([8]),

— tekintettel az Egyesült Államok, Japán és az Európai Unió kereskedelmi minisztereinek háromoldalú találkozóján 2018. május 31-én elfogadott együttes nyilatkozatra ([9]),

— tekintettel az EU és Kína közötti 20. csúcstalálkozó együttes nyilatkozatára, amely létrehozza a WTO reformjával foglalkozó, miniszterhelyettesi szinten elnökölt munkacsoportot ([10]);

([1]) 2001. november 14-i dohai miniszteri nyilatkozat (WT/MIN(01)/DEC/1) – https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm
([2]) HL C 259. E, 2009.10.29., 77. o.
([3]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0439.
([4]) http://www.europarl.europa.eu/pcwto/en/sessions/2017.html
([5]) https://www.wto.org/english/news_e/news17_e/mc11_10dec17_e.htm
([6]) https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/gr17_e/gr17programme_e.htm
([7]) http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/
([8]) http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/06/29/20180628-euco-conclusions-final/
([9]) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/may/tradoc_156906.pdf
([10]) https://www.consilium.europa.eu/media/36165/final-eu-cn-joint-statement-consolidated-text-with-climate-change-clean-energy-annex.pdf

2018. november 29., csütörtök

— tekintettel a WTO modernizációjáról szóló, 2018. szeptember 18-i bizottsági stratégiai dokumentumra ([1]),

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A8-0379/2018),

A. mivel a WTO megalakulása óta központi szerepet játszik a multilateralizmus megerősítésében, az inkluzív gazdasági világrend előmozdításában és a nyitott, szabályokon alapuló és megkülönböztetésmentes multilaterális kereskedelmi rendszer kiépítésében; mivel a fejlődő országok mára a világkereskedelem mintegy felét bonyolítják le, míg ez az arány 2000-ben 33 százalékot tett ki, valamint hogy a mélyszegénységben élők száma 1990 óta a felére, valamennyivel egymilliárd alá csökkent; mivel a WTO jogok és kötelezettségek rendszerére épül, ami arra kötelezi a tagokat, hogy nyissák meg saját piacaikat, és ne alkalmazzanak megkülönböztetést;

B. mivel a kormányok és vállalkozások számára a WTO-nak kell a fő referenciapontnak maradnia a szabályozás és a kereskedelmi viták terén;

C. mivel az EU következetesen támogatja a kereskedelem erős, multilaterális és szabályokon alapuló megközelítését, minthogy az uniós gazdaság, valamint az uniós munkavállalók és fogyasztók és partnereik egyre nagyobb mértékben integrálódtak a globális értékláncokba, és mind az import, mind az export, illetve a társadalmi és környezeti feltételek esetében függnek a kiszámítható nemzetközi kereskedelemtől;

D. mivel a 2017 decemberében Buenos Airesben tartott 11. miniszteri konferencia eredményei csalódást keltettek, és világosan megmutatták, hogy a szervezet tárgyalási funkciója működésképtelen;

E. mivel a szabályokon alapuló, multilaterális kereskedelmi rendszer a WTO létrehozása óta legsúlyosabb válságával néz szembe, amely a szervezet azon alapvető funkcióit fenyegeti, hogy meghatározza a nemzetközi kereskedelem alapvető szabályait és szerkezetét, valamint biztosítsa valamennyi multilaterális szervezet leghatékonyabb és legfejlettebb vitarendezési mechanizmusát;

F. mivel az olyan jelentős kivételek ellenére, mint a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás, a WTO kereskedelmi reformja a 2000-es évek óta nem halad megfelelő mértékben;

G. mivel a Fellebbezési Testület a határozatok kötelező jellege és a testület független és pártatlan felülvizsgálati szervként való működése miatt a WTO „koronaékszere”; mivel a Fellebbezési Testület elérte a működőképességhez szükséges bírák minimális számát Shree Baboo Chekitan Servansing bíró megbízatási idejének lejárata után, aminek következtében csupán három kinevezett bíró maradt; mivel ez, az Amerikai Egyesült Államok kormánya által okozott patthelyzet egy olyan rendszer összeomlásához vezethet, amely elengedhetetlenül fontos a WTO valamennyi tagja közötti viták rendezéséhez;

1. megismétli, hogy teljes mértékben elkötelezett a multilaterizmus tartós értékei mellett, és felhív a tisztességes és szabályozott kereskedelmen alapuló, mindenki javát szolgáló kereskedelmi menetrend megalkotására, amely hozzájárul a béke és a biztonság megteremtéséhez és a fenntartható fejlesztési menetrend végrehajtásához azáltal, hogy figyelembe veszi és megerősíti a társadalmi, környezeti és emberi jogi szempontokat, és biztosítja, hogy a többoldalúan elfogadott és harmonizált szabályokat mindenki tekintetében egyenlően alkalmazzák és valóban betartsák; hangsúlyozza, hogy a WTO-nak is hozzá kell járulnia az igazságos kereskedelem előmozdításához és a tisztességtelen gyakorlatok elleni küzdelemhez; hangsúlyozza, hogy a kereskedelem önmagában nem végcél, hanem a globálisan meghatározott fejlődési célok elérésének eszköze;

([1]) http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf

2. úgy véli, hogy a legújabb fejlemények fényében, valamint a dohai fejlesztési menetrend régóta tartó elakadása miatt sürgősen lépéseket kell tenni a WTO korszerűsítésére, és alaposan felül kell vizsgálni a WTO működésének számos aspektusát a WTO hatékonyságának növelése és legitimitásának megerősítése érdekében; e tekintetben úgy véli, elengedhetetlen, hogy a WTO titkársága valamennyi WTO-tag számára lehetőséget teremtsen arra, hogy a kezdetektől részt vegyenek a vitában; felszólítja a Bizottságot és a WTO uniós tagállamait, hogy a közös álláspont kialakítása érdekében lépjenek kapcsolatba a WTO többi tagjával, különös tekintettel az olyan főbb kereskedelmi partnerekre, mint az Egyesült Államok, Japán, Kína, Kanada, Brazília és India; biztatónak tartja az EU és Kína közötti csúcstalálkozó WTO reformjáról szóló kezdeti nyilatkozatait;

3. üdvözli ennek kapcsán az Európai Tanács által a Bizottság számára 2018. június 28–29-én adott megbízást, és tudomásul veszi a következtetésekben felvázolt megközelítést, valamint a WTO modernizációjáról szóló 2018. szeptember 18-i bizottsági stratégiai dokumentumot és Kanada 2018. szeptember 25-i, a WTO reformjára vonatkozó javaslatait; várja további javaslatok közzétételét, különösen a fejlődő országok, valamint a WTO tagállamai által már létrehozott munkacsoportok részéről;

4. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy csupán a Fellebbezési Testület három helye van betöltve, ami komolyan veszélyezteti a vitarendezési folyamat jelenlegi megfelelő működését, és felszólítja az Egyesült Államokat a helyzet oly módon történő megoldására, amely lehetővé teszi a Fellebbezési Testület üresen maradt pozícióinak gyors betöltését; üdvözli a Bizottság által a WTO modernizációjáról szóló elvi dokumentumban előterjesztett kezdeti javaslatokat, amelyek arra irányulnak, hogy feloldják a patthelyzet néhány felvetett probléma rendezése révén, például a leköszönő tagokra vonatkozó átmeneti szabályok, a Fellebbezési Testület megbízatási idejének megváltoztatása, illetve egy jelentés közzététele előtt megengedett maximális időtartam meghatározása, valamint a Fellebbviteli Testület új ítélkezési gyakorlatának kialakítása révén; megjegyzi, hogy az Egyesült Államok Fellebbezési Testülettel kapcsolatosan kifejezésre juttatott aggodalmai túlmutatnak az eljárási változásokon, és jelentős reformokat tesznek szükségessé a szervezet bíráinak ítéleteit illetően;

5. úgy véli, hogy az Egyesült Államok 2018. május 31-i határozata, miszerint az acél- és alumíniumtermékekre a kereskedelem kibővítéséről szóló, 1962. évi törvény 232. szakaszában foglalt „nemzetbiztonságon” alapuló okokból díjakat kell kiszabni, nem indokolt, és úgy véli, hogy az nem oldja meg az acél globális piacokon való túlzott jelenléte által előidézett kihívásokat, és nem felel meg a WTO szabályainak; határozottan ösztönzi a Bizottságot arra, hogy a WTO szabályain alapuló vitarendezési keretrendszeren belül működjön együtt az Egyesült Államokkal a kereskedelmi ellentétek feloldása és a kereskedelmi korlátok eltávolítása érdekében;

6. azon a véleményen van, hogy a jelenlegi válság kiváltó okainak kezelése érdekében szükséges, hogy a WTO alkalmazkodjon a világban zajló változásokhoz, egyszersmind teljesítse a dohai fejlesztési menetrendben meghatározott hátralévő feladatokat, különösen az élelmezésbiztonság tekintetében; ezért szükségesnek tartja:

a) a szabálykönyv jelenlegi hiányosságainak orvoslását az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében, tekintettel a piactorzító támogatásokra és az állami tulajdonú vállalatokra, valamint a szellemi tulajdon védelmének és a befektetési piac hozzáférhetőségének naprakésszé tételét; a védelem és a kényszerített forráskód-közzététel, és egyéb, az állam által irányított, kapacitásfelesleghez vezető tevékenységek kérdésének kezelését, valamint a szolgáltatásokat és beruházásokat gátoló szabályozási akadályok felszámolását, beleértve a technológiatranszfert, a közös vállalkozásokra vonatkozó követelményeket és a helyi tartalmi követelményeket; továbbá a meglévő megállapodások végrehajtásának, igazgatásának és működésének nyomon követését;

b) az elektronikus kereskedelmet, a globális értékláncokat, a közbeszerzést, a szolgáltatásokra vonatkozó aktualizált hazai szabályozást, valamint a mikro-, kis- és középvállalkozásokat (mkkv-k) magában foglaló, a technológiai fejlődés kezeléséhez szükséges szabályozási keret megteremtését;

c) a legsürgetőbb globális környezeti és társadalmi kihívások kezelését, a kereskedelmi, a munkaügyi és a környezetvédelmi menetrendek szisztematikus szakpolitikai koherenciájának biztosítását;

d) az e tekintetben a Buenos Airesben elfogadott, az e-kereskedelemről, a belső szabályozásról, a beruházások elősegítéséről és a nők gazdasági szerepvállalásának növeléséről szóló együttes nyilatkozatok, valamint az e kérdésekhez kapcsolódóan azóta elvégzett munka fontosságának elismerését;

7. kiemeli, hogy az EU-nak előtérbe kell helyeznie a magánélet és a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályait annak érdekében, hogy ezeket nemzetközi szinten is előmozdítsa, és hogy referenciává váljanak a nemzetközi és multilaterális standardok kialakítása során;

2018. november 29., csütörtök

8. emlékeztet arra, hogy a közbeszerzéshez való hozzáférés az Európai Unió egyik legfontosabb prioritása a kereskedelmi tárgyalások során, és hogy e tekintetben a kölcsönösség és a kölcsönös előnyök jegyében elvárható a WTO tagjaitól annak a kötelezettségvállalásnak a végrehajtása, hogy csatlakoznak a közbeszerzésről szóló megállapodáshoz, valamint javítják a megállapodás rendelkezéseinek alkalmazását és jobban tiszteletben tartják azokat; megjegyzi, hogy részben az e területen elért eredményektől függ, hogy teljes mértékben hatékonynak bizonyul-e az állami támogatások keretrendszerét érintő esetleges optimalizálás, illetve hogy milyen szerepet játszanak az állami vállalatok; felszólítja a Bizottságot, hogy az erőfeszítések felgyorsítása céljából működjön együtt azokkal a tagokkal, amelyeknek folyamatban van a közbeszerzésekről szóló megállapodáshoz való csatlakozása annak érdekében, hogy a közbeszerzés liberalizációjának előnyeit ki lehessen terjeszteni a WTO-tagok körében;

9. meg van győződve arról, hogy a fejlett és fejlődő országok közötti jelenlegi különbségtétel nem tükrözi a gazdasági valóságot és a WTO valós helyzetét, és mindez a leginkább rászoruló országok kárára akadályozza a dohai forduló előremozdítását; sürgeti az előrébb járó fejlődő országokat, hogy vegyék ki részüket a felelősségvállalásból, és fejlettségi és (ágazati) versenyképességi szintjükhöz mérten tegyenek hozzájárulásokat; megjegyzi, hogy a Bizottság stratégiai dokumentuma olyan szabályozást szorgalmaz, amely a fejlődő országokat – ahogy egyre gazdagabbá válnak – fokozatosan kiemeli alacsony jövedelmi státuszukból; úgy véli, hogy a különleges és megkülönböztetett elbánási mechanizmust tovább kell vizsgálni annak érdekében, hogy azok jobban tükrözzék a humán fejlettségi mutatót – olyan szakpolitikai eszközként, amely lehetővé teszi, hogy a multilaterális megállapodások végrehajtását össze lehessen kapcsolni a gazdagabb országokból és donorszervezetektől kapott segítségnyújtással;

10. határozottan üdvözli a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodásnak a WTO tagságának kétharmada általi, 2017. februári megerősítését; meg van győződve arról, hogy a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás fontos példa, és mintaként szolgálhat a jövőbeli WTO-megállapodások tekintetében, figyelembe véve a tagok fejlettségi szintje és szükségletei közötti különbségeket; arra ösztönzi a WTO tagjait, hogy a valós gazdasági erejüknek és képességeiknek megfelelően vállaljanak felelősséget, és tartsák be a kötelezettségvállalásaikat; úgy véli, hogy a megállapodás – kiváltképpen az afrikai tagok, azaz a várakozások alapján a megállapodás legnagyobb kedvezményezettjei általi – teljes megerősítése, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítéséről szóló megállapodás hatékony végrehajtása, valamint a megállapodás szerinti fejlesztési támogatás bejelentése tartozik a jövőbeli kihívások közé;

11. elismeri, hogy Kínának a WTO-ba való 2001-es belépése összességében növelte hazai piacukhoz való hozzáférést, ami jót tett a globális gazdaságnak; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Kína nem alkalmazza a WTO nemzeti elbánásra vonatkozó szabályának szellemiségét és elveit;

12. úgy véli, hogy szükséges a tárgyalási folyamat működésének felülvizsgálata a jelenlegi, konszenzusos szabály szerint zajló folyamatnál nagyobb rugalmasság biztosítása által, egyúttal elismerve, hogy az „egységes vállalás” megközelítés korlátozza a multilaterális kereskedelmi irányítás hatékonyságát; támogatja a rugalmas multilaterizmus elképzelését, amely lehetőséget biztosít plurilaterális megállapodások előmozdítására és megkötésére olyan ügyekben, amelyekben még nem lehetséges az érdekelt WTO-tagok közötti teljes konszenzus kialakítása vagy az úgynevezett WTO 4. melléklete szerinti megállapodáson keresztül, a Marrákesi Egyezmény II. cikkének (3) bekezdésével, III. cikkének (1) bekezdésével és X. cikkének (9) bekezdésével összhangban, vagy olyan a „kritikus tömeg” elve alapján megkötött megállapodások útján, amelyek a legnagyobb kedvezményben részesített nemzet elve alapján terjesztik ki a WTO-tagságra a tárgyalások során meghatározott engedményeket; arra ösztönzi a Bizottságot, hogy a kereskedelmi akadályok megszüntetése és a WTO és funkciói megreformálása érdekében ne használja ezeket a cikkeket a WTO-tagokkal folytatott konstruktív párbeszéd alternatívájaként; e tekintetben úgy véli, hogy tagjainak fokozniuk kell a WTO kapacitásépítését annak biztosítása érdekében, hogy a minőségi munka fenntartása érdekében a kibővült szükségleteknek megfelelően pénzügyi és emberi erőforrások álljanak rendelkezésre; úgy véli, hogy általánosságban az új tagok monetáris hozzájárulásának növelnie kell a WTO költségvetését, és nem vezethet a meglévő tagok tagdíjának csökkenéséhez;

13. elismeri, hogy bár a szabályokon alapuló multilateralizmus továbbra is a WTO struktúrájának kulcsfontosságú része marad, több lehetőség kínálkozik az érdekelt államok közötti mélyebb és rugalmasabb plurilaterális együttműködésre azokon a területeken, ahol a konszenzus nehezen érhető el; hangsúlyozza, hogy az ilyen megállapodásoknak ki kell egészíteniük a multilaterális menetrendet, és nem áshatják azt alá, valamint a kereskedelmi akadályok megszüntetésének alternatív fórumai helyett a multilaterális szintű fejlődés ugródeszkájaként alkalmazandók; felszólít a környezeti termékekről szóló megállapodásra (EGA) és a szolgáltatáskereskedelmi megállapodásra (TiSA) irányuló multilaterális tárgyalások újrakezdésére, és kéri, hogy a kkv-k számára a plurilaterális és a multilaterális megállapodásokban külön szabályokat állapítsanak meg; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a WTO folytassa és elmélyítse a nemzetközi együttműködést az olyan nemzetközi szervezetekkel, mint az ENSZ, az OECD, a Vámegyüttműködési Tanács és az ILO;

14. hangsúlyozza, hogy a kereskedelem fontos szerepet játszhat és a kereskedelemnek fontos szerepet is kell játszania a fejlesztéshez való hozzájárulás, a 2030-as fenntartható fejlesztési célok elérése és a Párizsi Megállapodásban szereplő, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre vonatkozó vállalások megvalósítása terén; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EGA teljesítését 2016-ban leállították, és emlékeztet az abban rejlő potenciálra a zöld technológiákhoz való nagyobb hozzáférés, valamint a fent említett vállalások teljesítse során nyújtott segítség terén; kiemeli, hogy a halászati támogatásokról szóló tárgyalásokon túl a WTO-nak most az e tekintetben a tengeri élővilág védelme érdekében szükséges konkrét lépéseket is meg kell határoznia; emlékeztet arra, hogy a WTO előállítási és feldolgozási módszerekről alkotott elképzelése lehetőséget kínál arra, hogy különbséget tegyen az úgynevezett „hasonló termékek" környezetre gyakorolt hatása tekintetében; a WTO kereskedelmi és környezeti bizottságának újbóli létrehozását javasolja olyan jogkörrel, amely lehetővé teszi a környezeti „potyázás" elleni küzdelmet, és szorosabb kapcsolatot hozhat létre az UNFCCC Titkárságával;

15. újólag megerősíti, hogy kapcsolat áll fenn az 5. fenntartható fejlesztési célban is kifejezett nemek közötti egyenlőség és az inkluzív fejlesztés között, hangsúlyozva, hogy a nők szerepvállalásának erősítése kulcskérdés a szegénység kiküszöbölése, a nők kereskedelemben való részvétele előtti akadályok elhárítása pedig kritikus fontosságú a gazdaság fejlődése szempontjából; üdvözli, hogy a WTO egyre nagyobb hangsúlyt fektet a kereskedelemmel és a nemekkel kapcsolatos kérdésekre, és vállalásai teljesítésére ösztönzi a kereskedelemről és a nők gazdasági szerepvállalásának erősítéséről szóló, 2017-es buenos airesi nyilatkozat 121 aláíróját; hangsúlyozza a szisztematikus nemi megközelítés iránti szükségletet a WTO szabályozásának minden területén a nemspecifikus hatásvizsgálatok formájában; hangsúlyozza az olyan kezdeményezések, mint a SheTrades jelentőségét a nők kereskedelemben játszott pozitív szerepének hangsúlyozása és a nők nemzetközi kereskedelemben való nagyobb részvételének ösztönzése terén;

16. felhívja a figyelmet a kereskedelemösztönző támogatásról szóló, 2017 júliusában Genfben „A kereskedelem, az inkluzivitás és a konnektivitás előmozdítása a fenntartható fejlődés érdekében" címmel megrendezett hatodik felülvizsgálat következtetéseire; támogatja azt a nézetet, miszerint mindezeket konkrét intézkedésekké kell formálni az e-kereskedelem megkönnyítése, valamint annak érdekében, hogy a digitális lehetőségek, mint a blokklánc, kereskedelmi realitássá váljanak a fejlődő országokban is; e tekintetben megjegyzi, hogy továbbra is kulcsfontosságú kihívást jelentenek a fizikai és a digitális infrastruktúrába való beruházások, amelyek alapvető fontosságúak az e téren elért haladás szempontjából; felszólítja ezért a WTO-tagokat, hogy mozdítsák elő a fizikai és digitális infrastrukturális beruházásokat, ösztönözve az egyéb kezdeményezések mellett a köz- és magánszféra közötti partnerségeket;

17. megismétli az EU-hoz intézett azon kérését, hogy biztosítsa, hogy a fejlődő országokkal kapcsolatos tevékenységei – mind a fejlesztés, mind a kereskedelem terén – egyenlő partnerek közötti kiegyensúlyozott kereten alapuljanak, összhangban álljanak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkében lefektetett fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia elvével, és az emberi jogok támogatására és tiszteletben tartására irányuljanak;

18. sajnálattal veszi tudomásul, hogy a WTO 11. miniszteri konferenciája nem tett előrelépést a fejlődő országokat érintő kulcsfontosságú problémák terén; üdvözli ugyanakkor a legkevésbé fejlett országok számára a WTO által már korábban biztosított, fokozott preferenciális elbánást, beleértve a preferenciális származási szabályokat és a szolgáltatókkal szembeni preferenciális elbánást, és hangsúlyozza azon kapacitásépítő intézkedések szükségességét, amelyek lehetővé tennék a legkevésbé fejlett országok szállítóinak, hogy a legkevésbé fejlett országok szolgáltatási mentességét élvezzék;

19. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság kulcsfontosságú eleme a stabil és kiszámítható kereskedelmi és beruházási környezet biztosításának; úgy véli, hogy fontos a nyomonkövetési eljárások átláthatóságának fokozása azáltal, hogy fokozzák a WTO-tagoknak az értesítési követelményeknek való megfelelésre irányuló ösztönzőket, csökkentik azok összetettségét és a terheket, valamint szükség esetén kapacitásépítést biztosítanak, míg a szándékos meg nem felelés esetén annak megakadályozása és felelősségre vonás szükséges;

20. hangsúlyozza, hogy a WTO titkárságának a valamennyi tag aktív részvételére irányuló, alulról építkező megközelítések megkönnyítésében és megóvásában játszott szerepe kritikus jelentőségű, és további megerősítése és rugalmasabbá tétele szükséges a különböző tárgyalási folyamatok, valamint a végrehajtási és ellenőrzési feladatok támogatása érdekében; úgy véli, hogy meg kell erősíteni a WTO Titkársága rendelkezésére álló pénzügyi és emberi eszközöket, illetve erőforrásokat és erőforrásokat, és sürgeti a WTO-tagokat, hogy közösen tegyenek eleget kötelezettségeiknek; úgy véli, hogy a WTO bizottságainak rendszeres munkáját szintén élénkíteni kell azáltal, hogy az elnökeiknek aktívabb szerepet kell adni a megoldások és kompromisszumok kialakítása és ajánlása terén, ahelyett, hogy egyszerűen csak a tagok hozzászólásait moderálják, és hogy ezt a kibővített feladatot a Titkárságnak kell támogatnia;

21. sürgeti a WTO-tagokat a demokratikus legitimitás és átláthatóság biztosítására a WTO parlamenti dimenziójának erősítése által, és hogy támogassák a WTO-val kapcsolatos, a parlamenti konferenciával való hivatalos munkakapcsolatot létrehozó egyetértési megállapodást; hangsúlyozza e tekintetben, hogy biztosítani kell, hogy a parlamenti képviselők teljes mértékben hozzáférhessenek a kereskedelmi tárgyalásokhoz, hogy bevonják őket a WTO-határozatok megfogalmazásába és végrehajtásába, és hogy a kereskedelempolitikát a polgárok érdekében megfelelően ellenőrizzék;

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a WTO főigazgatójának.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0478

A Szerbiáról szóló, 2018. évi jelentés

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Szerbiáról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2146(INI))

(2020/C 363/18)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-án, Szalonikiben tartott ülésének elnökségi következtetéseire,

— tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón tett szófiai nyilatkozatra és a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,

— tekintettel a Szerbiával létrejött Európai Partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint a 2006/56/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 18-i 2008/213/EK tanácsi határozatra ([1]),

— tekintettel a Bizottság 2011. október 12-i véleményére Szerbia európai uniós tagság iránti kérelméről (SEC(2011)1208), az Európai Tanács 2012. március 2-i határozatára a tagjelölti státusz Szerbia részére történő megadásáról és az Európai Tanács 2013. június 27–28-i határozatára a Szerbiával való uniós csatlakozási tárgyalások megkezdéséről,

— tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről a Szerb Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra, amely 2013. szeptember 1-jén lépett hatályba,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244 (1999) sz. határozatára, a Nemzetközi Bíróság (NB) Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról szóló 2010. július 22-i tanácsadó véleményére és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i 64/298. számú határozatára, amely elismerte az NB véleményének tartalmát, és üdvözölte az Unió készségét a Szerbia és Koszovó közötti párbeszéd elősegítésére,

— tekintettel a 2014. augusztus 28-án kezdődött berlini folyamatra,

— tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2018. június 13–14-i, nyolcadik ülésén elfogadott nyilatkozatra és ajánlásokra,

— tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet keretében működő Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (EBESZ/ODIHR) az előrehozott szerb parlamenti választásokon jelen lévő részleges választási megfigyelő missziója által 2016. július 29-én közzétett végleges jelentésre,

— tekintettel az EBESZ/ODIHR választásértékelő küldöttségének a 2017. április 2-i szerbiai elnökválasztással kapcsolatos jelentésére,

— tekintettel a Bizottság Szerbiáról szóló, 2018. április 17-i 2018. évi jelentésére (SWD(2018)0152),

— tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2018)0065),

— tekintettel az EU és a nyugat-balkáni államok és Törökország között folytatott gazdasági és pénzügyi párbeszéd 2017. május 23-án kiadott együttes következtetéseire (9655/17),

([1]) HL L 80., 2008.3.19., 46. o.

2018. november 29., csütörtök

— tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Tanács 2017. november 16-i negyedik ülésére,

— tekintettel a Szerbia csatlakozását tárgyaló konferencia 2018. június 25-én tartott, nyolcadik miniszteri szintű ülésére,

— tekintettel az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) Szerbiáról szóló, 2015. júliusi jelentésére és a GRECO-nak „A parlamenti képviselőket, a bírákat és az ügyészeket érintő korrupció megelőzése" témában tartott negyedik értékelési fordulóról készült, 2017. október 20-i jelentésére,

— tekintettel a 2018–2020 közötti szerbiai gazdasági reformprogram 2018. április 17-i bizottsági értékelésére (SWD (2018)0132), valamint az EU és a Nyugat-Balkán közötti gazdasági és pénzügyi párbeszédről szóló, a Tanács által 2018. május 25-én elfogadott közös következtetésekre,

— tekintettel a Velencei Bizottságnak az igazságszolgáltatással kapcsolatos alkotmányos rendelkezésekre vonatkozó módosítástervezetről szóló, 2018. június 25-i véleményére,

— tekintettel a Bizottság által támogatott és a Világbank, valamint az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja által a nyugat-balkáni marginalizált helyzetű romákról készített 2017. évi felmérés eredményére,

— tekintettel „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: a nők és lányok életének átalakítása az EU külkapcsolatai révén (2016–2020)" című közös szolgálati munkadokumentumra,

— tekintettel a Bizottság Szerbiáról szóló 2016. évi jelentésével kapcsolatos, 2017. június 14-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0331/2018),

A. mivel Szerbiát, mint minden uniós tagságra törekvő országot, a saját maga által elért eredmények alapján kell megítélni a tekintetben, hogy miként teljesíti, hajtja végre és tartja be ugyanazokat a kritériumokat, és mivel a csatlakozási ütemtervet a szükséges reformok minősége és az azok iránti elkötelezettség határozza meg; mivel a csatlakozás folyamata jelenleg és a jövőben is érdemeken alapul, és teljes mértékben attól függ, hogy az egyes országok – köztük Szerbia – milyen előrelépést érnek el a célkitűzések teljesítésében;

B. mivel a Szerbiával folytatott tárgyalások megkezdése óta 14 fejezet megnyitására került sor, amelyekből kettőt ideiglenesen lezártak;

C. mivel Szerbia folyamatosan törekszik a Koszovóval való kapcsolatainak rendezésére, aminek eredményeképpen 2013. április 19-én létrejött a kapcsolatok normalizálását vezérlő elvekről szóló első megállapodás, valamint a 2015. augusztusi megállapodások; mivel Szerbia továbbra is aktívan részt vesz a párbeszédben;

D. mivel Szerbia hozzájárult a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok, a béke és a stabilitás, a megbékélés, valamint a múlt lezáratlan kétoldalú kérdéseinek megoldását elősegítő környezet megerősítéséhez;

E. mivel Szerbia továbbra is elkötelezett a működőképes piacgazdaság megteremtése iránt, és folyamatosan dolgozik a stabilizációs és társulási megállapodás szerinti kötelezettségeinek teljesítésén;

F. mivel a jogállamiság az EU sarokkövét jelentő olyan alapvető érték, amely mind a bővítési folyamatnak, mind a stabilizációs és társulási folyamatnak központi elemét képezi; mivel az e területen még mindig fennálló kihívások kezelése érdekében reformokra van szükség, különösen a független, pártatlan, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatás biztosítása, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az alapvető jogok védelme terén;

([1]) HL C 331., 2018.9.18., 71. o.

G. mivel Szerbia a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi alapvető egyezményét megerősítette, ideértve különösen az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló, 1948. évi 87. sz. egyezményt, a szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló, 1949. évi 98. sz. egyezményt és a kényszermunkáról szóló, 1930. évi 29. sz. egyezményt;

H. mivel a véleménynyilvánítás szabadságának és a média függetlenségének helyzete továbbra is különösen komoly problémát jelent, amelynek határozott és hatékony megoldását kiemelt feladatként kell kezelni;

I. mivel Szerbia az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) keretében előcsatlakozási támogatásban részesül, amelynek teljes indikatív előirányzott összege 1,5 milliárd EUR a 2014–2020 közötti időszakra; mivel a Szerbia számára az IPA II keretében a 2018–2020 közötti időszakra előirányzott indikatív támogatás felülvizsgált összege 722 millió EUR; mivel Szerbia félidős teljesítményjutalomban részesült;

1. üdvözli Szerbia folyamatos erőfeszítéseit az Európai Unióba való integráció útján; felhívja Szerbiát, hogy a Bizottság támogatásával tevőlegesen népszerűsítse e stratégiai döntést a szerb lakosság körében, valamint növelje az EU és az uniós finanszírozású projektek és programok láthatóságát és az azokról való időszerű és átlátható tájékoztatást;

2. hangsúlyozza, hogy a reformok és szakpolitikák pontos végrehajtása a sikeres integrációs folyamat egyik kulcsfontosságú mutatója; felhívja Szerbiát, hogy javítsa az új jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásának tervezését, összehangolását és figyelemmel kísérését; üdvözli az uniós vívmányok elfogadására irányuló nemzeti program harmadik változatának elfogadását, és figyelmeztet a lényeges uniós jogszabályok nem megfelelő átültetésének az uniós vívmányokkal való összhang megteremtésével kapcsolatos következményeire; üdvözli a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című bizottsági közleményben szereplő értékelést, amely szerint Szerbia az Unió tagjává válhat, ha szilárd politikai akarat érvényesül, valódi és tartós reformokat hajtanak végre és véglegesen rendezik a szomszédos államokkal fennálló vitákat; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy – amennyiben ezt a szükséges mértékű előrehaladás indokolja, különösen a jogállamiság alapvető fontosságú területén – támogassa a technikailag kidolgozott fejezetek megnyitását és gyorsítsa fel a teljes csatlakozási tárgyalási folyamatot;

3. üdvözli a 2018. évi IPA programozási folyamat sikeres befejeződését és az IPARD II-re vonatkozó finanszírozási megállapodás aláírását; felhívja a Bizottságot, hogy az új Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) kidolgozása során építsen be megfelelő rendelkezéseket Szerbia esetleges uniós csatlakozására vonatkozóan;

4. üdvözli a Szerbia által a működőképes piacgazdaság megvalósítása, a gazdasági növekedés biztosítása és a makrogazdasági és monetáris stabilitás megőrzése terén tett előrelépést; hangsúlyozza, hogy Szerbia jó eredményeket ért el bizonyos, korábban problémát jelentő szakpolitikai hiányosságok kezelésében, különösen a költségvetés konszolidációja révén; hangsúlyozza azonban, hogy a munkanélküliség, az elitelvándorlás és a gazdasági inaktivitás mértéke még mindig magas; kéri Szerbiát, hogy dolgozzon ki egy fenntartható tervet az állami tulajdonú vállalatok jövőjére vonatkozóan; hangsúlyozza a kis- és középvállalkozások (kkv-k) alapvető fontosságát Szerbia gazdasága számára, valamint átláthatóbb és kevésbé megterhelő üzleti környezetet szorgalmaz; támogatja Szerbia Kereskedelmi Világszervezethez (WTO) való csatlakozását;

5. aggodalmát fejezi ki a tartós munkanélküliség miatt, és hangsúlyozza a fiatalok képzésének és vállalkozói készségeik fejlesztésének fontosságát; felhívja Szerbiát, hogy javítsa a nők munkaerőpiaci helyzetét; felhívja Szerbiát, hogy erősítse meg a háromoldalú párbeszédet; szorgalmazza a kötelező társadalombiztosítási járulékokról szóló törvény és az egészségbiztosítási törvény módosítását a mezőgazdasági kistermelőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megelőzése érdekében;

6. tudomásul veszi a 2017. április 2-i elnökválasztás tényét; üdvözli a választások lebonyolításának általános módját, és felhívja a hatóságokat, hogy gondoskodjanak a nemzetközi normák alkalmazásáról; felhívja a hatóságokat, hogy teljes mértékben vegyék figyelembe és hajtsák végre az OSCE/ODIHR választási megfigyelő missziójának ajánlásait, különösen a kampányidőszakban az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében, valamint kezdjenek párbeszédet a belföldi független választási megfigyelő missziókkal; felszólítja a hatóságokat, hogy megfelelően vizsgálják ki a múltbeli választási folyamatok során elkövetett szabálytalanságokkal, erőszakkal és megfélemlítésekkel kapcsolatos bejelentéseket; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a politikai pártok és a választási kampányok finanszírozása nem átlátható; rámutat, hogy a politikai pártok finanszírozásának átláthatónak kell lennie és összhangban kell állnia a nemzetközi normákkal;

7. felhívja Szerbiát, hogy nagyobb mértékben igazodjon az Unió kül- és biztonságpolitikájához, beleértve az Oroszországgal kapcsolatos – többek között az ENSZ-en belüli – politikáját; üdvözli Szerbia jelentős közreműködését és folyamatos részvételét több uniós közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) misszióban és műveletben (EUTM Mali, EUTM Szomália, EUNAVFOR Atalanta és EUTM RCA), és hogy ezek keretében az Unió által jelenleg vezetett hat katonai misszió vagy művelet közül Szerbia négyben részt vett; azonban aggasztónak tartja, hogy Szerbia folytatja az Oroszországgal és Belarusszal való katonai együttműködést;

8. elismerését fejezi ki Szerbiának a migrációs és menekültválság hatásai kezelésében mutatott konstruktív megközelítéséért és a szállás és humanitárius ellátás biztosítása érdekében tett jelentős erőfeszítéseiért, amelyek főként uniós támogatásból valósultak meg; üdvözli a Szerbia által elfogadott új menekültügyi törvényt, külföldiekről szóló törvényt és határellenőrzési törvényt; sürgeti Szerbiát, hogy vízumpolitikáját hozza fokozatosan összhangba az Unióéval; aggodalommal állapítja meg, hogy Szerbia össze nem hangolt vízumpolitikája utat nyitott az uniós és a szomszédos nem uniós országokba irányuló illegális bevándorlás és embercsempészet előtt; sürgeti Szerbiát, hogy az irreguláris migránsok tekintetében vezessen be egy, az uniós vívmányokkal összhangban lévő visszatérési mechanizmust és fejlessze tovább a kísérő nélküli kiskorúak igényeinek kezelésére szolgáló kapacitásait; felhívja Szerbiát, hogy találjon életképes megoldást a szomszédos országokból érkező menekültek helyzetére, többek között a lakhatásukat, valamint a munkához és az oktatáshoz való hozzáférésüket illetően;

Jogállamiság

9. sürgeti Szerbiát, hogy fokozza reformtörekvéseit a jogállamiság területén, különös tekintettel az igazságszolgáltatás függetlenségének és általános hatékonyságának biztosítására; hangsúlyozza, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani ezen a területen a valódi reformok végrehajtására; megállapítja, hogy bár történt bizonyos előrelépés a régóta húzódó végrehajtási ügyek lezárásában és a bírósági gyakorlat harmonizálását célzó intézkedések bevezetésében, az igazságszolgáltatás függetlensége Szerbiában nem biztosított teljes mértékben, továbbá az igazságszolgáltatás politikai befolyásolásának lehetősége továbbra is aggodalomra ad okot; felhívja Szerbiát, hogy javítsa az igazságszolgáltatás elszámoltathatóságát, pártatlanságát, szakmaiságát és általános hatékonyságát, és hozzon létre ingyenes jogi segítségnyújtási rendszert, biztosítva, hogy az ilyen szolgáltatást nyújtó szervezetek széles körben rendelkezésre álljanak; felszólít az Emberi Jogok Európai Bírósága valamennyi ítéletének végrehajtására;

10. ismét emlékeztet a korrupció elleni küzdelem fokozásának fontosságára, és sürgeti Szerbiát, hogy egyértelműen kötelezze el magát e probléma megoldása iránt; üdvözli a szervezett bűnözés, a terrorizmus és a korrupció visszaszorításával foglalkozó kormányzati hatóságok szervezeti felépítéséről és joghatóságáról szóló törvény végrehajtása terén elért előrehaladást; üdvözli az ország büntető törvénykönyvében a gazdasági bűncselekményeket érintő részek módosításainak elfogadását, valamint ösztönzi Szerbiát, hogy teljes mértékben hajtsa végre ezeket, beleértve a hivatali visszaélésre vonatkozó módosítást e visszaélések megelőzése érdekében; szorgalmazza a nemzeti korrupcióellenes stratégia és cselekvési terv további végrehajtását; megismétli Szerbiához intézett azon felhívását, hogy az új és meglévő jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásával kapcsolatos tervezés, összehangolás és ellenőrzés javítása érdekében gyorsan fogadja el a szerbiai Korrupcióellenes Hivatalról szóló új törvényt; hangsúlyozza, hogy e Hivatalt feltétlenül el kell látni, illetve annak folyamatosan rendelkeznie kell a megbízatása független teljesítéséhez szükséges emberi és pénzügyi erőforrásokkal; hangsúlyozza, hogy a Korrupcióellenes Hivatal tagjait az átláthatóság és az összeférhetetlenség vagy a politikai semlegesség elve alapján kell megválasztani; felhívja a hatóságokat, hogy valamennyi üres álláshelyet töltsenek be a Hivatalnál; felhívja Szerbiát, hogy mutasson fel további eredményeket a magas szintű korrupciós ügyekkel kapcsolatos nyomozások, vádemelések és jogerős ítélethozatal terén, és a köztisztviselőket érintő állítólagos korrupcióval kapcsolatos minden esetben rendszeresen tegye közzé a vizsgálatok eredményeire vonatkozó statisztikai adatokat;

11. felhívja a szerb hatóságokat, hogy hajtsák végre a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) ajánlásait; felhívja a szerb parlamentet, hogy fordítson kiemelt figyelmet a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére vonatkozó ajánlásokra, és fogadjon el magatartási kódexet;

12. elismeri, hogy bizonyos előrelépést sikerült elérni a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemben, és üdvözli, hogy Szerbia aktív szerepet vállal a nemzetközi és regionális politikai és igazságügyi együttműködésben; felhívja Szerbiát, hogy tanúsítson további elkötelezettséget és mutasson fel kézzelfogható eredményeket e küzdelem terén, mégpedig a szervezett bűnözési ügyekben végzett meggyőző nyomozások, büntetőeljárások és ítélethozatal révén, beleértve a migránsok Szerbiából az uniós és nem uniós országokba irányuló illegális kereskedelmét és csempészetét, a szervezett bűnözéssel összefüggő gyilkosságokat, a kiberbűnözést, a terrorista tevékenységeket támogató pénzáramlásokat és a pénzmosást; felhívja Szerbiát, hogy folytassa a Pénzügyi Akció Munkacsoporttal (FATF) megállapított akcióterv teljes körű végrehajtását; felhívja a figyelmet az erőszakos bűncselekmények növekvő számára, és szorgalmazza azoknak az igazságügyi hatóságokkal való teljes együttműködés révén történő megoldását;

Demokrácia és szociális párbeszéd

13. hangsúlyozza, hogy a szerb parlament még mindig nem gyakorol valódi ellenőrzést a végrehajtó hatalom felett, továbbá javítani kell a jogalkotási folyamat átláthatóságát, inkluzív jellegét és minőségét; üdvözli a sürgősségi jogalkotási eljárások alkalmazásában megfigyelhető csökkenést; hangsúlyozza azonban, hogy a sürgősségi eljárások még mindig gyakori alkalmazása aláássa a parlament és a nyilvánosság általi ellenőrzést; hangsúlyozza, hogy kerülni kell minden olyan intézkedést, amely korlátozza a szerb parlament abbéli képességét, hogy valódi vitát folytasson a jogalkotásról, illetve ellenőrzést gyakoroljon felette; hangsúlyozza a demokráciákban az ellenzék által kifejtett munka fontosságát, és kiemeli, hogy az ellenzéki politikusokat nem érhetik hamis vádak és rágalmazás; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes politikusok a nyilvános diskurzust arra használják fel, hogy ösztönözzék a radikalizmus felemelkedését; további intézkedéseket szorgalmaz a pártok közötti párbeszéd és a civil társadalom tényleges bevonásának biztosítása érdekében; felhívja a szerb parlamentet, hogy vizsgálja meg az obstruálás gyakorlatát és azt, hogy az nem eredményezi-e a demokratikus vita elfojtását; üdvözli a szerb parlamentnek az átláthatóság fokozására tett folyamatos erőfeszítéseit a Szerbia uniós csatlakozási fejezetekkel kapcsolatos tárgyalási pozícióját érintő viták, illetve a fő tárgyalócsoporttal, valamint az Európai Unióval kapcsolatos nemzetgyűléssel való egyeztetések révén; hangsúlyozza, hogy a független szabályozó szervek, többek között az ország ombudsmanja, a Korrupcióellenes Hivatal, a nemzeti ellenőrző hatóság és a nyilvánosság szempontjából fontos információkért és a személyes adatok védelméért felelős biztos szerepét teljes mértékben el kell ismerni és támogatni kell; kéri a szerb parlamentet, hogy működjön közre a független szabályozó szervek, nevezetesen az ombudsman megállapításainak és ajánlásainak végrehajtásában; emlékeztet arra, hogy az európai szociális modell egyik pillérét a szociális párbeszéd alkotja, és hogy a kormány és a szociális partnerek közötti rendszeres egyeztetés jelentős szerepet játszik a társadalmi feszültségek és konfliktusok megelőzésében; elengedhetetlennek tartja, hogy a szociális párbeszéd túlmutasson az információcserén, és hangsúlyozza, hogy az érdekelt felekkel a parlamenti eljárások megkezdése előtt konzultálni kell a fontos jogszabályokról;

14. üdvözli az ország igazságszolgáltatási rendszerére vonatkozó alkotmányreform-tervezetnek a Velencei Bizottság részére, véleményezés céljából történő benyújtását; hangsúlyozza a Velencei Bizottság által tett ajánlások teljes körű végrehajtásának fontosságát; ösztönzi a szerb hatóságokat, hogy kezdjenek inkluzív, tartalmas és konstruktív nyilvános vitát annak érdekében, hogy az országban felhívják a figyelmet az alkotmányos reformfolyamatra; átfogó nyilvános konzultációt szorgalmaz a végleges tervezetnek a szerb parlamenthez történő benyújtása előtt;

15. üdvözli Szerbiának a közigazgatás reformja terén elért előrehaladását, amely több új törvény elfogadásában nyilvánult meg a közszolgálati fizetések, a munkaügyi kapcsolatok, a helyi önkormányzatok és az autonóm tartományokban alkalmazott fizetések, valamint a nemzeti képzési akadémia tárgyában; hangsúlyozza, hogy a felsővezetői kinevezésekre kifejtett politikai befolyás továbbra is aggodalomra ad okot; felhívja Szerbiát, hogy módosítsa a közszolgálati törvényt annak érdekében, hogy garantálja a közigazgatás semlegességét; megjegyzi, hogy a kulcsfontosságú reformok sikeres végrehajtásához fontos, hogy minden szinten megerősítsék az igazgatási kapacitást; üdvözli az Európai Integrációs Minisztérium létrehozását, amelybe beolvasztásra kerültek a korábbi szerb európai integrációs hivatal szervezeti egységei, és amely továbbra is politikai iránymutatást nyújt az európai integráció tekintetében;

Emberi jogok

16. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok védelmét szolgáló jogalkotási és intézményi keret biztosított; hangsúlyozza, hogy az egész országra kiterjedő következetes és hatékony végrehajtásra van szükség; felhívja Szerbiát, hogy fogadja el az új adatvédelmi törvényt, és gondoskodjon róla, hogy az teljes mértékben összhangban álljon az uniós normákkal és bevált gyakorlatokkal; megállapítja, hogy a veszélyeztetett csoportokhoz tartozó személyek, többek között a gyermekek, a fogyatékossággal élő személyek, a HIV/AIDS-betegek és az LMBTI-személyek helyzetének javításához hosszú távú, kitartó erőfeszítésekre van szükség; elítéli a romák és LMBTI-személyek elleni gyűlölet-bűncselekmények folyamatos előfordulását; felhívja Szerbiát, hogy folytassa aktívan a gyűlölet-bűncselekményekhez kapcsolódó nyomozásokat, büntetőeljárásokat és ítélethozatalt; felhívja Szerbiát, hogy mozdítsa elő a tolerancia légkörét, és ítélje el a gyűlöletbeszéd minden formáját, valamint a népirtás, az emberiesség elleni bűncselekmények és a háborús bűncselekmények nyilvános helyeslését és tagadását;

17. sürgeti Szerbiát, hogy erősítse meg a veszélyeztetett csoportok, köztük a nők, a gyermekek és a fogyatékossággal élő személyek védelmével foglalkozó hatóságainak szerepét és kapacitásait, valamint e tekintetben biztosítsa a rendőrség, az ügyészi kar és a szociális szolgálatok közötti jobb együttműködést; üdvözli az isztambuli egyezmény Szerbia általi megerősítését és a nemrégiben történt fejleményeket a gyermekek erőszakkal szembeni védelmét szolgáló intézkedések terén, beleértve a kormánynak a gyermekvédelmi ombudsman kinevezéséről szóló bejelentését, és felhívja a hatóságokat, hogy kísérjék figyelemmel a jogalkotási és egyéb intézkedések hatását; hangsúlyozza, hogy a fogyatékossággal élő személyek emberi jogainak védelme terén még mindig hiányosságok vannak, és sürgeti a kormányt, hogy fogadjon el a fogyatékossággal élő személyekkel kapcsolatos nemzeti stratégiát;

2018. november 29., csütörtök

18. nyomatékosan ösztönzi a szerb hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a véleménynyilvánítás és a média szabadságával kapcsolatos helyzet javítása érdekében; üdvözli a médiastratégia-tervezet kidolgozásával megbízott új munkacsoport létrehozását; hangsúlyozza, hogy továbbra is aggodalomra adnak okot az újságírókkal és médiaorgánumokkal szemben alkalmazott fenyegetések, erőszak és megfélemlítés, beleértve a hatósági zaklatást és a bírósági eljárások révén történő megfélemlítést is; kéri az állami tisztviselőket, hogy legyenek következetesek az újságírók megfélemlítése minden formájának nyilvános elítélését illetően, és tartózkodjanak a média és az újságírók tevékenységébe – többek között a választások kapcsán – történő beavatkozástól; e tekintetben megjegyzi, hogy míg több ügy megoldásra került és történt néhány vádemelés, ítélethozatalra továbbra is ritkán kerül sor; üdvözli az újságírók biztonságának növelését célzó együttműködésről és intézkedésekről szóló megállapodással létrehozott állandó munkacsoport erőfeszítését, és felhívja a hatóságokat, hogy tanúsítsanak teljes elkötelezettséget az újságírókkal és médiaorgánumokkal szembeni támadások kivizsgálása és azok elkövetőinek büntetőeljárás alá vonása iránt; felszólít a médiatörvény teljes körű végrehajtására és az ország elektronikus médiát szabályozó testülete függetlenségének erősítésére; üdvözli a sokszínű médiakörnyezet kialakítását célzó médiastratégia elfogadására tett új erőfeszítéseket, és e tekintetben hangsúlyozza az érdekelt felekkel folytatott átlátható és inkluzív egyeztetés fontosságát; hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságra van szükség a médiaorgánumok tulajdonjoga és finanszírozása terén; szorgalmazza olyan politikák elfogadását, amelyek védelmet nyújtanak a Szerbiában élő nemzeti kisebbségek nyelvein biztosított média és műsorok számára;

19. kéri a szerb hatóságokat, hogy fokozzák a társadalmi szervezetekkel, köztük a női érdekképviseleti szervezetekkel és az emberi jogi csoportokkal folytatott együttműködést, amelyek kulcsfontosságú szerepet játszanak a demokrácia megfelelő működésében; elítéli a bizonyos társadalmi szervezetekkel szembeni negatív kampányokat és korlátozásokat; szorgalmazza a társadalmi szervezetek működési környezetét szabályozó nemzeti stratégia és egy ehhez kapcsolódó cselekvési terv elfogadását; úgy véli, hogy további erőfeszítésekre van szükség a kormány és a civil társadalom közötti folyamatos együttműködés biztosításához, és kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a civil társadalmat érintő területekkel kapcsolatos jogszabályok kidolgozására és végrehajtására;

20. megjegyzi, hogy némi előrelépés történt a magántulajdonban lévő ingatlanok jogszerűtlen lebontását és a szabad mozgás korlátozását illetően, amelyekre a belgrádi Savamala negyedben került sor 2016 áprilisában; kéri a helyzet megoldását és az igazságügyi hatóságokkal való teljes körű együttműködést a nyomozások során az elkövetők felelősségre vonása érdekében;

A kisebbségek tiszteletben tartása és védelme

21. üdvözli a nemzeti kisebbségek jogainak érvényesítésére vonatkozó cselekvési terv és a nemzeti kisebbségeket támogató alap létrehozásáról szóló rendelet elfogadását; felkéri a szerb kormányt, hogy maradéktalanul hajtsa végre a kisebbségek jogaira vonatkozó összes nemzetközi szerződést; hangsúlyozza, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak garantálása terén elért előrehaladás nem kielégítő, és szorgalmazza a cselekvési terv teljes körű végrehajtását és az érdekelt felekkel való fokozott egyeztetést, illetve azok nagyobb mértékű bevonását, beleértve a szomszédos országokat is a közlekedési és kommunikációs igények tekintetében; megállapítja, hogy a nemzeti kisebbségeket támogató alap működik, és finanszírozását megemelték; üdvözli a kisebbségi jogok keretéről szóló döntő fontosságú jogszabályok elfogadását; megismétli a Szerbiához intézett azon felhívását, hogy biztosítsa a kisebbségek védelméről szóló jogszabályok következetes végrehajtását, többek között az oktatással és a kultúrával, a kisebbségi nyelvek használatával, a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban való képviselettel és a média és az egyházi szolgáltatások kisebbségi nyelveken való folyamatos hozzáférhetőségével kapcsolatban is; elismeri az ország nemzeti kisebbségeinek választási ciklusokban való aktív részvételét, és szorgalmazza az olyan szakpolitikák elfogadását, amelyek garantálják e kisebbségeknek a szerb nemzetgyűlésben való igazságos politikai képviseletét; felhív a születések időben történő anyakönyvezéséhez való jog maradéktalan biztosítására; hangsúlyozza, hogy az emberi jogok – ezen belül a nemzeti kisebbségek jogainak – előmozdítása és védelme az uniós csatlakozás előfeltétele;

22. megállapítja, hogy a Vajdaság kulturális sokszínűsége hozzájárul Szerbia identitásához; hangsúlyozza, hogy a Vajdaság önállóságát meg kell őrizni, és hogy a Vajdaság pénzügyi erőforrásairól szóló törvényt az alkotmány által előírt módon, további késedelem nélkül el kell fogadni;

23. üdvözli a romák társadalmi befogadásáról szóló, 2016–2025 közötti időszakra vonatkozó új stratégia, valamint az oktatásra, egészségügyre, lakhatásra és foglalkoztatásra kiterjedő cselekvési terv elfogadását; üdvözli, hogy a stratégia elismeri, hogy a roma nők különösképpen hátrányos megkülönböztetéstől szenvednek; sürgeti Szerbiát, hogy határozzon meg egyértelmű célértékeket és mutatókat az új stratégia végrehajtásának nyomon követése érdekében; aggasztónak találja a roma lányok nagy arányú iskolai lemorzsolódását; megjegyzi, hogy a romák többsége társadalmi kirekesztéstől szenved, és jogai rendszeres megsértésével szembesül; szorgalmazza a romák befogadásáról szóló új stratégia és a cselekvési terv teljes körű végrehajtását; kiemeli az olyan politikák kidolgozásának fontosságát, amelyek a romákkal szembeni hátrányos megkülönböztetés és a cigányellenesség leküzdésére irányulnak; szorgalmazza, hogy minden szinten tegyék lehetővé a romák érdemi nyilvános és politikai szerepvállalását;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

24. üdvözli, hogy Szerbia továbbra is elkötelezett a többi bővítési országgal és a szomszédos tagállamokkal való konstruktív kétoldalú kapcsolatok mellett; üdvözli, hogy Szerbia továbbra is aktív szerepet játszott számos regionális együttműködési kezdeményezésben, például a délkelet-európai együttműködési folyamatban, a Regionális Együttműködési Tanácsban, a Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodásban (CEFTA), az adriai- és jón-tengeri kezdeményezésben, a Duna régióra vonatkozó uniós makroregionális stratégiákban (EUSDR), az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégiában (EUSAIR), a Brdo–Brijuni-folyamatban, „a nyugat-balkáni hatok" kezdeményezésben és annak összeköttetés-fejlesztési programjában, valamint a berlini folyamatban; örvendetesnek tartja „a nyugat-balkáni hatok" kezdeményezés által eddig elért eredményeket, és szorgalmazza a regionális gazdasági térség további fejlesztését; ismételten felhívja Szerbiát, hogy hajtsa végre az összeköttetés-fejlesztési programmal kapcsolatban beütemezett reformintézkedéseket; üdvözli Szerbia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kiemelten kezelje az infrastrukturális beruházásokat, és hangsúlyozza a régión belüli összeköttetések javításának fontosságát; megjegyzi, hogy további erőfeszítésekre van szükség a határ menti régiók gazdasági és társadalmi fejlesztése terén annak érdekében, hogy megakadályozzák az elnéptelenedésüket; támogatja a Nyugat-Balkánon alkalmazott barangolási díjak csökkentésére irányuló javaslatot; hangsúlyozza, hogy a fennálló bilaterális viták nem hátráltathatják a csatlakozási folyamatot; határozottan támogatja a nyugat-balkáni partnerek arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy folytassák a jószomszédi viszony, a regionális stabilitás és a kölcsönös együttműködés megerősítését; emlékeztet arra, hogy az EU eltökélt szándéka, hogy a régió átalakulásának támogatása érdekében megerősítse és növelje szerepvállalását;

25. üdvözli a háborús bűncselekmények kivizsgálására és az elkövetők büntetőeljárás alá vonására vonatkozó nemzeti stratégia elfogadását; tudomásul veszi a háborús bűncselekmények kivizsgálására és az elkövetők büntetőeljárás alá vonására vonatkozó ügyészi stratégiát, és felhívja Szerbiát, hogy hajtsa végre az összes tervezett tevékenységet; üdvözli a háborús bűncselekményekkel foglalkozó új ügyész 2017 májusában történt kinevezését; megismétli ezen stratégia – különösen vádemelések útján történő – végrehajtására, valamint egy működőképes ügyészi stratégia elfogadására vonatkozó felhívását; felhívja Szerbiát, hogy ténylegesen vizsgáljon ki valamennyi háborús bűncselekményt, különös tekintettel a nagy horderejű bűncselekményekre, és ennek során működjön együtt regionális partnereivel; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket e kérdések megoldására az EU és Szerbia közötti tárgyalási folyamat során; sürgeti a hatóságokat, hogy továbbra is foglalkozzanak az 1990-es évek háborúi alatt eltűnt személyek problémájával; felhívja Szerbiát, hogy ismét teljes mértékben működjön együtt a büntetőtörvényszékekre vonatkozó jelenlegi nemzetközi mechanizmussal; sürgeti a szerb hatóságokat, hogy folytassák az eltűnt személyek sorsával kapcsolatos munkát, beleértve a háborús időszakhoz kapcsolódó állami archívumok megnyitását is; sürgeti Szerbiát, hogy dolgozzon ki jóvátételi rendszert az áldozatok és családtagjaik részére; megismétli, hogy támogatja azt a kezdeményezést, hogy létrehozzák a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottságot; hangsúlyozza a regionális ifjúsági együttműködési iroda (RYCO) és annak helyi egységei által az ifjúság körében végzett, megbéléltetésre irányuló munka fontosságát; szorgalmazza a visszaszolgáltatásról szóló törvény további módosítását, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy más kedvezményezettekhez viszonyítva a visszaszolgáltatás igényjogosultjaival szemben megkülönböztetéstől mentes bánásmódot tanúsítsanak, különösen az állami ingatlanok nyilvántartásba vétele terén;

26. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes szerb hatóságok több ízben tagadták a srebrenicai népirtást; emlékezteti őket arra, hogy a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel és annak jogutódjával, a büntetőtörvényszékekre vonatkozó nemzetközi mechanizmussal való teljes körű együttműködés magában foglalja e törvényszékek ítéleteinek és határozatainak teljes körű elfogadását és végrehajtását is; hangsúlyozza, hogy a srebrenicai népirtás elismerése alapvető lépés Szerbia uniós csatlakozásának folyamatában;

27. üdvözli, hogy Szerbia továbbra is szerepet vállal a Koszovóval való viszony rendezésében, és elkötelezett az Unió közvetítésével létrejött párbeszéd során elért megállapodások végrehajtása iránt; üdvözli, hogy a szerb elnök belső párbeszédet indított Koszovóval kapcsolatban; megismétli arra vonatkozó felhívását, hogy jóhiszeműen és kellő időben haladjanak előre a már elért összes megállapodás teljes körű végrehajtásával, beleértve az energiával kapcsolatosakat, és mindkét felet arra ösztönzi, hogy céltudatosan folytassák a rendezési folyamatot; hangsúlyozza a szerb többségű önkormányzatokból álló társulás/közösség létrehozásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok átfogó normalizálására irányuló párbeszéd új szakaszával kapcsolatos munkát, amelyet kötelező erejű megállapodásban kell meghatározni; megismétli az EKSZ-hez intézett azon felhívását, hogy végezze el a felek által a kötelezettségeik teljesítése során nyújtott teljesítmény értékelését; határozottan elítéli Oliver Ivanović koszovói szerb politikus meggyilkolását, és hangsúlyozza, hogy a koszovói és szerb nyomozók valódi együttműködésére, valamint nemzetközi támogatásra van szükség annak érdekében, hogy az elkövetőket bíróság elé állítsák;

2018. november 29., csütörtök

28. tudomásul veszi a Szerbia és Koszovó közötti határ lehetséges kiigazításával, többek között a területcsere kérdésével kapcsolatos jelenlegi vitát és nyilvános nyilatkozatokat; hangsúlyozza, hogy mind Koszovó, mind Szerbia többnemzetiségű ország, és a régióban nem szabad, hogy cél legyen az etnikailag homogén államok létrehozása; támogatja azt, hogy az EU által előmozdított párbeszéd szolgáljon a Szerbia és Koszovó közötti, a kapcsolatok rendezéséről szóló átfogó megállapodás megvalósításának kereteként; úgy véli, hogy bármilyen megállapodás csak akkor lehet elfogadható, ha közös egyetértésen alapul, figyelembe véve a régió egészének stabilitását és a nemzetközi jogot;

29. aggodalmát fejezi ki a magas rangú politikusok által több ízben tett kijelentések miatt, amelyekben megkérdőjelezik Bosznia-Hercegovina területi integritását, és elítéli az annak felbomlását ösztönző nacionalista retorika minden formáját;

Energiaügy és közlekedés

30. felhívja Szerbiát, hogy maradéktalanul hajtsa végre az összeköttetés-fejlesztési reformintézkedéseket az energiaágazatban; ösztönzi Szerbiát, hogy fejlessze a versenyt a gázpiac területén és tegyen eleget az erre vonatkozó, szétválasztással kapcsolatos kötelezettségeknek, amint azt a harmadik energiaügyi csomag is előírja; felhívja Szerbiát, hogy az orosz gáz importjától való függőség csökkentése érdekében dolgozza ki energiapolitikáját; üdvözli az ország erőfeszítéseit az energiahatékonyság és a megújuló energia területére irányuló beruházások ösztönzése terén; emlékeztet arra, hogy a hatékony energiafelhasználásra vonatkozó jogszabályok nincsenek teljesen összhangban a vonatkozó uniós irányelvekkel; felhívja Szerbiát, hogy energiaforrásait diverzifikálja egyéb megújuló energiaforrások révén;

31. felszólítja a szerb kormányt, hogy fogadja el a védett területek megóvásához szükséges intézkedéseket, különös tekintettel a vízerőművek fejlesztésére az olyan, környezeti szempontból érzékeny területeken, mint a Stara Planina nemzeti park; ennek kapcsán szorgalmazza a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelvben, valamint a víz-keretirányelvben meghatározott uniós normákon alapuló, részletes környezeti hatásvizsgálatok elkészítését; ösztönzi a szerb kormányt, hogy növelje a tervezett projektek átláthatóságát a nyilvánosság részvétele és egy valamennyi érdekelt félre kiterjedő nyilvános konzultáció révén;

32. üdvözli a Szerbia és Bulgária által 2018. május 17-én, a nyugat-balkáni országok vezetőinek szófiai csúcstalálkozója alkalmából aláírt közös kötelezettségvállalást, amelynek célja a két ország közötti gáz-rendszerösszekötő kiépítése, továbbá üdvözli a 2018-as IPA-csomag elfogadását, amely magában foglalja a stratégiai szempontból fontos, „Niš-Merdare-Pristina béke-autópálya” elnevezésű infrastrukturális projektet, amely jobb közlekedési összeköttetést tesz majd lehetővé Közép-Szerbia és Koszovó között, valamint szimbolikus jelentőséggel bír a régión belüli kapcsolatokat illetően;

33. mélységes aggodalmát fejezi ki a szerbiai levegőszennyezés riasztó szintje miatt, amelynek okán az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint 2016-ban mintegy 6 500-an haltak meg légzőszervi megbetegedésekben; e tekintetben arra kéri a szerb hatóságokat, hogy fogadják el a helyzet kezeléséhez szükséges rövid távú intézkedéseket, valamint közép- és hosszú távon vezessenek be hatékony reformokat a közlekedési és mobilitási politikában a nagyvárosokra vonatkozóan;

o

o o

34. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Szerbia kormányának és parlamentjének.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0479

A Koszovóról szóló, 2018. évi jelentés

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Koszovóról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2149(INI))

(2020/C 363/19)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i szaloniki ülésének a nyugat-balkáni államok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló elnökségi következtetéseire,

— tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón tett szófiai nyilatkozatra és az ehhez csatolt kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,

— tekintettel a 2016. április 1-je óta hatályban lévő, az EU és Koszovó közötti stabilizációs és társulási megállapodásra,

— tekintettel a 2016. november 11-én Prištinában Koszovó számára elindított európai reformprogramra (ERA),

— tekintettel a 2017. augusztus 1-je óta hatályban lévő, az uniós programokban való részvételről szóló, Koszovóval kötött keretmegállapodásra,

— tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2018)0065),

— tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló, 2018. április 17-i bizottsági közleményre (COM(2018)0450) és az azt kísérő „2018. évi jelentés Koszovóról” című szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0156),

— tekintettel a Szerbia és Koszovó kormánya közötti kapcsolatok normalizálására vonatkozó alapelvekről szóló 2013. április 19-i első megállapodásra, valamint a kapcsolatok normalizálására irányuló, uniós közvetítéssel folytatott párbeszéd keretében létrejött egyéb brüsszeli megállapodásokra, többek között az integrált határigazgatásról szóló jegyzőkönyvre, a szerb többségű települések szövetségére/közösségére vonatkozó jogi keretre, valamint a mitrovicai hídról és az energiáról szóló megállapodásokra,

— tekintettel a 2015 februárjában kötött igazságügyi megállapodással összhangban a koszovói szerb bírák, ügyészek és igazgatási személyzet koszovói igazságszolgáltatásba való integrációjára,

— tekintettel az Európai Unió koszovói jogállamiság-missziójáról (EULEX KOSZOVÓ) szóló, 2018. június 8-i 2008/124/KKBP együttes fellépés módosításáról szóló, (KKBP) 2018/856 tanácsi határozatra [1], amely a misszió időtartamát is meghosszabbította 2020. június 14-ig,

— tekintettel a közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) missziókról és műveletekről szóló 2017. évi éves jelentésre és az EULEX megállapodásról szóló 2017. évi eredményjelentésére,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek főtitkárának az Egyesült Nemzetek ideiglenes koszovói közigazgatási missziója (UNMIK) folyamatban lévő tevékenységeiről szóló jelentésére, beleértve a legutóbbi, 2018. május 1-i jelentést, valamint a koszovói erők (KFOR) műveleteiről szóló, 2018. február 7-i jelentést,

[1] HL L 146., 2018.6.11., 5. o.

2018. november 29., csütörtök

— tekintettel a 2018–2020 közötti koszovói gazdasági reformprogram 2018. április 17-i bizottsági értékelésre (SWD (2018)0133) és az EU, a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszédről szóló, 2018. május 25-i közös tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az uniós választási megfigyelő misszió koszovói parlamenti választásokról szóló, 2017. június 11-i és a koszovói polgármesteri és önkormányzati testületi választásokról szóló, 2017. október 22-i végleges jelentésére,

— tekintettel az EU–Koszovó Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2018. január 17–18-án Strasbourgban tartott negyedik ülésére,

— tekintettel a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (Koszovó) irányuló, 2016. május 4-i bizottsági javaslatra (COM(2016)0277), és a Koszovó által a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén elért előrehaladásról szóló, 2016. május 4-i negyedik bizottsági jelentésre (COM(2016)0276),

— tekintettel a Koszovó és Montenegró közötti határkijelölési megállapodás Montenegró és Koszovó parlamentjei általi ratifikálására,

— tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244 (1999) sz. határozatára, a Nemzetközi Bíróság (NB) Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról szóló 2010. július 22-i tanácsadó véleményére, és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i 64/298. számú határozatára, amely elismerte az NB véleményének tartalmát, és üdvözölte az Unió készségét a Szerbia és Koszovó közötti párbeszéd elősegítésére,

— tekintettel a Bizottság, a Világbank és az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja által a nyugat-balkáni marginalizált helyzetű romákról készített 2017. évi felmérés eredményére,

— tekintettel a Bizottságnak és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése:a lányok és nők életének átalakítása az EU külkapcsolati politikáján keresztül (2016–2020)" című, 2015. szeptember 21-i közös szolgálati munkadokumentumára (SWD(2015) 0182),

— tekintettel a Koszovóról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0332/2018),

A. mivel a politikai erők közötti és a szomszédos országokkal folytatott konstruktív párbeszéddel alátámasztott további jelentős erőfeszítésekre van szükség az EU-tagság kihívásaira való felkészülés érdekében;

B. mivel minden bővítési országot egyedileg, saját érdemei alapján ítélnek meg, és a csatlakozás menetrendjét a reformok gyorsasága és minősége határozza meg;

C. mivel 114 ország, köztük az EU 28 tagállamából 23 ország elismerte Koszovó függetlenségét;

D. mivel az EU többször is kinyilvánította, hogy egyértelmű európai távlatok révén kész segítséget nyújtani Koszovó gazdasági és politikai fejlődéséhez, míg Koszovó az európai integráció felé vezető úton mutatott törekvéséről tett tanúbizonyságot;

E. mivel a politikai pártjainak tartós polarizációja miatt korlátozott volt a Koszovó által az EU-val kapcsolatos reformok terén elért haladás, amely elengedhetetlen az uniós csatlakozási folyamat továbbfolytatásához;

F. mivel Koszovó virágzó informális gazdasága akadályozza az egész országra kiterjedő életképes gazdaság kialakulását;

G. mivel a Koszovói Különleges Tanácsok és a Különleges Ügyészség Hágában 2017. július 5. óta teljes körű igazságszolgáltatási munkát végeznek;

H. mivel a Tanács 2018. június 8-án úgy döntött, hogy új prioritást ad az Európai Unió koszovói jogállamiság-missziója (EULEX Koszovó) mandátumának és meghosszabbítja azt, és befejezi a misszió mandátumának az igazságszolgáltatással és végrehajtó hatalommal foglalkozó részét; mivel a mandátum új záró időpontját 2020. június 14-ére tűzték ki;

I. mivel Koszovó továbbra is a Nyugat-Balkán egyetlen olyan országa, ahol az állampolgároknak vízumra van szükségük ahhoz, hogy a schengeni térségbe utazzanak;

1. üdvözli az európai reformprogram keretében elfogadott fontos jogszabályokat, és felszólít azok maradéktalan végrehajtására; úgy véli, hogy pártközi konszenzust kell létrehozni az Unióval kapcsolatos kulcsfontosságú reformok elfogadása érdekében; várakozással tekint az új európai reformprogram 2019. évi elfogadása elé;

2. rámutat azonban az alapvető reformok végrehajtásának lassú ütemére, amelyet a pártközi egyetértés hiánya és a folyamatos politikai polarizálódás okozott; megjegyzi, hogy ez hátrányosan érintette a nemzetgyűlést és a kormányt abban, hogy a tartós és fenntartható reformokat tudjon végrehajtani; elítéli néhány parlamenti képviselő akadályozó magatartását; felhívja valamennyi politikai pártot, hogy alakítsanak ki inkluzív politikai párbeszédet; hangsúlyozza, hogy javítani kell a nemzetgyűlés végrehajtó hatalom feletti felügyeletét és a jogalkotás átláthatóságát és minőségét, többek között az aktív és konstruktív részvétel biztosítása és a jogszabályok elfogadására irányuló sürgősségi eljárások alkalmazásának korlátozása által; ösztönzi az uniós csatlakozáshoz kapcsolódó reformokra vonatkozó konszenzus kialakítását;

3. üdvözli, hogy a közigazgatás területén értek el némi előrelépést, de hangsúlyozza, hogy további reformokra van szükség; felszólít különösen az állami közigazgatás politikamentessé tételére és szerkezetátalakítására;

4. üdvözli, hogy 2018 márciusában megvalósult a Montenegróval 2015 augusztusában kötött határkijelölési megállapodás hosszú idő óta esedékes ratifikálása, ami a jószomszédi kapcsolatok szellemében tett előrelépés; hangsúlyozza ennek a vízumliberalizáció felé tett lépésnek a jelentőségét;

5. sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy jóval a következő választások előtt teljes körűen orvosolják a korábban feltárt választási hiányosságokat – többek között a politikai pártok és kampányok finanszírozása átláthatóságának és elszámoltathatóságának hiányát – az uniós és európai parlamenti megfigyelő missziók, valamint a Velencei Bizottság fennmaradó ajánlásainak kezelésére irányuló jogalkotási és igazgatási intézkedések kellő időben történő végrehajtásával annak érdekében, hogy azok teljes mértékben igazodjanak a nemzetközi standardokhoz; üdvözli a választási igazgatásban a nemek közötti egyenlőség terén tett előrelépést, és felhívja Koszovót, hogy fokozza tovább erőfeszítéseit a nők politikai részvételének növelésére és az általános jogi keret megerősítésére;

6. aggodalmát fejezi ki Koszovó alulfinanszírozott igazságszolgáltatás, a széles körű korrupció, az állam birtokbavételére utaló tényezők, az indokolatlan politikai befolyás, illetve a tisztességes és jogszerű bírósági eljárás tiszteletben tartásának hiányával – többek között a kiadatás esetében – kapcsolatos kérdések miatt; hangsúlyozza a jogállamisággal kapcsolatos reformfolyamatok fontosságát, különös tekintettel a függetlenségre és hatékonyságra, valamint a tanúvédelem további megerősítésének szükségességére;

7. hangsúlyozza, hogy a képviseleti bíróságok és a koszovói jog egységes végrehajtása elengedhetetlen a következetlen, lassú és kevéssé hatékony igazságszolgáltatás kezeléséhez; üdvözli a Szerbia és Koszovó közötti 2015. évi igazságügyi megállapodással összhangban a koszovói szerb bírák, ügyészek és igazgatási személyzet koszovói igazságszolgáltatásba való integrációját, úgy véli, hogy az igazságszolgáltatás továbbra is kiszolgáltatott a jogtalan politikai befolyásnak, és további erőfeszítésekre van szükség a megfelelő kapacitás kiépítéséhez és a bírák és ügyészek fegyelmi felelősségének biztosításához, többek között az összes bíró, ügyész, magas rangú rendőrtiszt és bűnügyi nyomozó alapvető igazságszolgáltatási funkcionális felülvizsgálata révén; üdvözli, hogy 2017 novemberében létrejött a konfliktus során a koszovói konfliktusban szexuális erőszakot elszenvedett áldozatok státuszának elismerésével és ellenőrzésével foglalkozó kormányzati bizottság;

8. megjegyzi, hogy a korrupció és a szervezett bűnözés – többek között a kábítószer- és az emberkereskedelem, valamint a kiberbűnözés – továbbra is aggodalomra ad okot, és összehangolt erőfeszítéseket tesz szükségessé; üdvözli a magas szinten elkövetett korrupció és a szervezett bűnözés ügyében folytatott nyomozás és büntetőeljárás kapcsán elért eredmények megerősítése terén elért kezdeti haladást; határozott és állandó erőfeszítéseket vár el az uniós csatlakozási folyamathoz kapcsolódó kötelezettségek keretében; üdvözli az ombudsman által annak érdekében tett folyamatos erőfeszítéseket, hogy megerősítse az ügyek felülvizsgálatára szolgáló kapacitásait;

9. felszólít egy továbbfejlesztett jogi keret létrehozására és az ügyészség hatékonyságának és kapacitásának fokozására annak érdekében, hogy lehetővé váljon a nyomozások és büntetőeljárások átfogó megközelítése, amelyet a vagyoni eszközök befagyasztásának, elkobzásának és visszaszerzésének, valamint a magas szintű korrupció, a szervezett és pénzügyi bűnözés, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása esetén hozott jogerős ítéleteknek kell alátámasztaniuk; felszólít olyan biztosítékok kialakítására, amelyek gondoskodnak a függetlenség megvalósulásáról a bűnüldözésben, a büntetőeljárásokban és a több ágazatra kiterjedő korrupció elleni megelőző intézkedésekben; úgy véli, hogy további intézkedésekre van szükség a bűnüldözési intézmények közötti jobb együttműködés és koordináció biztosítása, valamint az igazságszolgáltatás függetlenségének és elszámoltathatóságának maximalizálása érdekében; felhívja Koszovót, hogy tartsa tiszteletben a külföldi állampolgárok kiadatására vonatkozó nemzetközi eljárásokat és szabályokat, és hozza meg a szükséges intézkedéseket az ahhoz hasonló esetek elkerülése érdekében, ami a Koszovóból Törökországba deportált hat török állampolgárral történt 2018. március végén; ezzel kapcsolatban üdvözli a koszovói nemzetgyűlés azon döntését, hogy vizsgálóbizottságot hoz létre az ügy kivizsgálására;

10. felszólít a koszovói és szerb hatóságok közötti valódi és konstruktív igazságügyi és rendőrségi együttműködésre; úgy véli, hogy Koszovó tagsága az Interpolban és az Europollal folytatott együttműködésének fokozása tovább javítaná a transznacionális bűnözést célzó intézkedések eredményességét; ösztönzi ugyanakkor a terrorizmus elleni küzdelem terén folytatott további együttműködést;

11. elengedhetetlennek ítéli, hogy a koszovói ombudsman, a számvevőszék elnökének, a korrupcióellenes ügynökség és a közbeszerzési szabályozó bizottság ajánlásait kellő időben és átfogó módon végrehajtsák; hangsúlyozza, hogy orvosolni kell a közbeszerzési rendszer hiányosságait, és javítani kell az intézményközi együttműködést és az információcserét; határozottan ajánlja a nyomonkövetési, értékelési és ellenőrzési képességek fokozását, valamint a Koszovó és az EU pénzügyi érdekeinek védelmét szolgáló csalás elleni stratégia elfogadását és végrehajtását;

12. üdvözli a Bizottság 2018. július 18-i megerősítését, amely szerint teljesültek a vízumliberalizációra vonatkozó referenciamutatók; úgy véli, hogy alapvető fontosságú, hogy Koszovó számára indokolatlan késedelem nélkül biztosítsák a vízumliberalizációt; úgy vélik, hogy a vízumliberalizáció javítani fogja Koszovó stabilitását és összekapcsolhatóságát az EU-val, megkönnyítve az utazást és az üzleti tevékenységet, valamint hozzájárul az emberkereskedelem és a korrupció elleni küzdelemhez; felhívja a Tanácsot, hogy késedelem nélkül fogadja el megbízatását, hogy továbblépjen a vízummentességi rendszer elfogadása felé;

13. megjegyzi, hogy a vízumliberalizáció teljesítésére irányuló lépéseken túlmenően további kitartó erőfeszítésekre van szükség a szervezett bűnözés, a kábítószer-kereskedelem, az embercsempészet és a korrupció elleni küzdelem terén, az irreguláris migrációs áramlatok kezelésére és a menedékjog iránti megalapozatlan kérelmek számának csökkentésére irányuló konkrét erőfeszítések mellett;

14. örömmel veszi tudomásul a koszovói állampolgárok által benyújtott menedékjog iránti kérelmek és visszafogadások, valamint a visszafogadási megállapodások iránti kérelmek számának jelentős visszaesését; örömmel veszi tudomásul az új reintegrációs stratégiát, és felszólít annak teljes végrehajtására;

15. elismerését fejezi ki Koszovónak a szinte kizárólag dzsihádista harcosokból álló külföldi harcosok kiáramlásának megfékezése és a terrorfenyegetések kezelése terén tett erőfeszítéseiért; felszólít arra, hogy folytassanak aktív regionális együttműködést a potenciális terrorista tevékenységek elleni küzdelemben és a terrorizmus finanszírozására szánt pénzmozgások megszakításában; sürgeti Koszovót, hogy foglalkozzon az online radikalizálódás és a külső szélsőséges hatások kérdésével; kiemeli a terrorizmus megelőzésének, a meggyanúsított harcosok büntetőeljárás alá vonásának, valamint ők és családjaik rehabilitációjának, oktatásának és társadalmi visszailleszkedésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy meg kell előzni a fogvatartottak radikalizálódását, különös tekintettel a sérülékeny fiatalokra, és lépéseket kell tenni deradikalizálásukra;

16. egyértelműen elítéli Oliver Ivanović, koszovói szerb politikus meggyilkolását; úgy véli, hogy meggyilkolása jelentős csapást mért a koszovói szerb közösség konstruktív és mérsékelt hangjaira; hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van a Koszovó és Szerbia nyomozói közötti valódi együttműködés megkezdésére és nemzetközi támogatásra annak érdekében, hogy a gyilkosság elkövetőit és a gyilkosság megrendelőit további késedelem nélkül bíróság elé állítsák;

17. sajnálatát fejezi ki a háborús bűncselekményekkel kapcsolatos ügyek kezelése kapcsán tapasztalható vonakodás miatt; és kiemeli az ezen ügyek büntetőeljárás alá vonása iránti egyértelmű politikai kötelezettségvállalás fontosságát; sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy juttassák kifejezésre koszovói Különleges Tanácsokkal és a hágai Különleges Ügyészséggel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségeikre irányuló szilárd és tartós kötelezettségvállalásukat; mély aggodalmát fejezi ki a koszovói nemzetgyűlés tagjai által a koszovói Különleges Tanácsokról és a Különleges Ügyészségről szóló jogszabály hatályon kívül helyezésére tett 2017. decemberi kísérletek miatt; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy e kísérletek eredményeként nem sikerült közös ajánlásokat elfogadni az EU–Koszovó Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2018. január 17–18. közötti negyedik ülésének elhalasztása nyomán; szorgalmazza az EU–Koszovó Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottságra irányuló konstruktív megközelítést, és az ezzel kapcsolatos fokozott parlamenti együttműködést;

18. sürgeti a hatóságokat, hogy Koszovó és Szerbia ügyészségei közötti fokozzák a kölcsönös jogi együttműködést, valamint támogassák a volt Jugoszláviában 1991 és 2001 között elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottság létrehozását;

19. tudomásul veszi az EU koszovói jogállamiság-missziójának fontos szerepét a független igazságszolgáltatás, rendőrség és vámrendszer megerősítésében; elismeri továbbá az az EU koszovói jogállamiság-missziójának megelőző és békítő szerepét a háborús bűncselekményekkel, korrupcióval és szervezett bűnözéssel kapcsolatos ügyekben folytatott büntetőeljárásokban és ítélkezésben, valamint az eltűnt személyek azonosítására és az ügyek teljes megoldása érdekében a sírhelyek kihantolására irányuló folyamatos erőfeszítéseit; javasolja, hogy végezzék el a misszió erősségeinek és gyengeségeinek értékelését;

20. ismételten felhívja az az EU koszovói jogállamiság-missziót, hogy növelje a hatékonyságot és tartsa fenn az átláthatóságra vonatkozó legmagasabb normákat és a zéró tolerancia elvét a korrupció, a hivatali visszásság, a kötelességszegés és a politikai nyomás és beavatkozás tekintetében;

21. kiemeli, hogy a koszovói nemzetgyűlést haladéktalanul tájékoztatni kell az EU koszovói jogállamiság-missziójának tevékenységéről és jogállásának bármilyen változásáról;

22. tudomásul veszi az az EU koszovói jogállamiság-missziójának új megbízatását és új záró időpontját; hangsúlyozza azonban, hogy sokkal fontosabb a Koszovóban elért konkrét előrelépés, mint egy meghatározott ütemterv megvalósítása;

23. felszólít arra, hogy az emberi jogi keret végrehajtásának biztosítsák a legmagasabb prioritást, és támogassák megfelelő és elégséges koordinációval és finanszírozással, különösen a nemek közötti egyenlőség, a gyermek- és a munkaügyi védelem, a társadalmi kirekesztés és a fogyatékossággal élő személyek és az etnikai és nyelvi kisebbségek és közösségek, valamint az LMBTI-személyek elleni megkülönböztetés terén; kiemeli, hogy meg kell erősíteni a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó ügynökséget, valamint a családon belüli erőszak elleni védelem nemzeti koordinátorát, és fokozni kell a megelőzést, valamint az ilyen bűncselekményekben az igazságszolgáltatás érvényesítését; ismételten felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy el kell fogadni a vallásszabadságról szóló jogszabálytervezetet;

2018. november 29., csütörtök

24. mély aggodalmát fejezi ki a nemek közötti egyenlőtlenségekkel és a nemi alapú erőszakkal kapcsolatban; sürgeti Koszovót, hogy biztosítsa a nemek közötti egyenlőségre és megkülönböztetésmentességre vonatkozó jogszabályok teljes körű és kellő időben történő végrehajtását; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kapcsolati erőszak elleni küzdelemre irányuló stratégia és cselekvési terv végrehajtása terén nem történt előrelépés, és felhívja a hatóságokat, hogy a nemi alapú erőszak elleni küzdelem tekintetében fogadjanak el szigorúbb és hatékonyabb intézkedéseket, többek között a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó ügynökség és a kapcsolati erőszak elleni védelem nemzeti koordinátorának megerősítése révén; aggodalmát fejezi ki a nők döntéshozói pozíciókban való alulreprezentáltsága miatt; felhívja a koszovói hatóságokat, hogy prioritásként kezeljék a nemek közötti egyenlőség általános – többek között az európai reformprogramban való – érvényesítését, a civil társadalommal – többek között a női szervezetekkel – együttműködve; ösztönzi Koszovót, hogy foglalkozzon tovább azzal a kérdéssel, hogy hogyan szolgáltathat igazságot és nyújthat támogatást azon nők számára, akik szexuális erőszak áldozataivá váltak a háború alatt; sürgeti Koszovót, hogy hajtsa végre az Isztambuli Egyezmény rendelkezéseit;

25. felszólítja a koszovói nemzetgyűlést, hogy a gyermekvédelmi jogszabály kidolgozásakor vegye figyelembe az EU, az UNICEF, a gyermekvédelemmel foglalkozó nem kormányzati szervezetek koalíciója (KOFM) és a Save the Children által közösen aláírt állásfoglalást;

26. aggodalommal jegyzi meg, hogy Koszovó csekély haladást ért el a fogyatékossággal élő személyek jogai terén; felhívja Koszovót, hogy biztosítson megkülönböztetésmentességet és esélyegyenlőséget a fogyatékkal élők számára;

27. felhívja a koszovói hatóságokat, hogy kezeljék prioritásként a kisebbségekkel kapcsolatos kérdéseket, többek között a kulturális és nyelvi jogaikat, valamint a számukra kínálkozó lehetőségeket; sajnálja azt, hogy a kisebbségek, például a romák, az askáli és egyiptomi közösségek, továbbra is problémákkal szembesülnek a személyazonosító okmányok megszerzésekor, ami akadályozza az állampolgársághoz, az oktatáshoz, az egészségügyi és szociális ellátáshoz való hozzáférésüket, és felhívj a koszovói hatóságokat, hogy orvosolják ezeket a problémákat; üdvözli a hatóságok azon szándékát, hogy a Gora és Zhupa régióban élő történelmi bolgár etnikai közösség jogait elismerjék; üdvözli a roma és askáli közösségek koszovói társadalomba való integrációjára irányuló 2017–2021 közötti időszakra vonatkozó új stratégia és cselekvési terv elfogadását, és felszólítja Koszovót, hogy vállaljon aktív szerepet a Regionális Együttműködési Tanács által végrehajtott „Roma integráció 2020” projekt regionális együttműködésében;

28. sajnálja az LMBTI-személyekkel szembeni állandósuló megkülönböztetést és a prištinai meleg méltóság menettel összefüggő online gyűlöletbeszéd terjedését;

29. hangsúlyozza, hogy új jogszabálytervezetet kell elfogadni a nem kormányzati szervezetek egyesülési szabadságáról; felszólít arra, hogy a civil társadalmat érintő területekre vonatkozó jogszabályok kidolgozása és végrehajtása során szenteljenek nagyobb figyelmet annak biztosítására, hogy a jogszabály ne rójon aránytalan terhet a civil társadalmi szervezetekre, ne legyen velük szemben hátrányosan megkülönböztető hatású, valamint ne szűkítse a civil társadalom mozgásterét; hangsúlyozza, hogy állami finanszírozást kell a civil társadalmi szervezetek rendelkezésére bocsátani,

30. sürgeti annak szükségességét, hogy a Bizottság éves jelentésének ajánlásaival összhangban biztosítsák a koszovói közszolgálati műsorszolgáltató szerkesztői szabadságát, pénzügyi fenntarthatóságát és függetlenségét, valamint garantálják a magánmédia tulajdonosi szerkezetének átláthatóságát; sürgeti e tekintetben valamennyi vonatkozó jogszabály végrehajtását; felszólít a többnyelvű műsorszolgáltatás és az összes koszovói közösség számára kínált információk minőségének javítására; aggodalmát fejezi ki az újságírók elleni fenyegetések és támadások számának növekedésével kapcsolatban, és sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy haladéktalanul hajtsanak végre vizsgálatot és indítsanak büntetőeljárást a felelősök ellen; üdvözli azt, hogy Koszovó kormánya jóváhagyta a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló jogszabálytervezetet;

31. felszólít a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok átfogó rendezésére irányuló folyamatos erőfeszítésekre; úgy véli, hogy a Szerbiával fennálló kapcsolatok teljes normalizálása – egy jogilag kötelező erejű megállapodás és annak végrehajtási rendelkezései alapján – nem lehetséges a meglévő megállapodások átfogó és kölcsönös alkalmazása nélkül, ami kulcsfontosságú eleme mindkét ország európai integráció felé vezető útjának;

32. megjegyzi a Szerbia és Koszovó közötti határ lehetséges kiigazításával, többek között a területcsere kérdésével kapcsolatban folyó vitát és nyilvános nyilatkozatokat; hangsúlyozza, hogy mind Koszovó, mind Szerbia több etnikumú ország, és a régióban nem szabad, hogy cél legyen az etnikailag homogén államok létrehozása; támogatja azt, hogy az EU által előmozdított párbeszéd szolgáljon a Szerbia és Koszovó közötti, a kapcsolatok rendezéséről szóló átfogó megállapodás megvalósításának kereteként; úgy véli, hogy bármilyen megállapodás csak akkor lehet elfogadható, ha azt mindkét fél elfogadja, és az figyelembe veszi a régió egészének stabilitását és a nemzetközi jogot;

33. megjegyzi, hogy öt EU-tagállam még nem ismerte el Koszovót, és felkéri őket, hogy tegyék ezt meg; hangsúlyozza, hogy az elismerés előnyös lenne a Koszovó és Szerbia közötti kapcsolatok rendezése szempontjából;

34. azon a véleményen van, hogy a Belgrád és Priština közötti párbeszédet nyitott és átlátható módon kell lefolytatni, és az ebben részt vevő felelősöknek rendszeresen jelentést kell tenniük a fejleményekről a koszovói nemzetgyűlésnek;

35. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az eddig aláírt megállapodások közül sok nem vagy csak késedelmesen valósult meg, így például az energiaüggyel és a szerb többségű önkormányzatok szövetségével kapcsolatos megállapodások; sürgeti mindkét felet, hogy valamennyi megállapodást teljes egészében és jóhiszeműen hajtsa végre; ismételten felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ), hogy végezze el a mindkét fél által a kötelezettségük teljesítése során nyújtott teljesítmény értékelését, annak érdekében, hogy orvosolni lehessen a végrehajtás útjában álló valamennyi kihívást; sürgeti a szerb és a koszovói kormányt, hogy kerüljön el minden olyan fellépést, amely alááshatja a felek közötti bizalmat, és kockára teheti a párbeszéd konstruktív folytatását;

36. elítél a megfélemlítésre és az erőszakra irányuló minden cselekményt; határozottan elítél a megfélemlítésre és az erőszakra irányuló minden cselekményt; elvárja a koszovói hatóságoktól haladéktalanul határolódjanak el az ilyen cselekményektől, és felszólít az elkövetők azonosítására és igazságszolgáltatás elé állítására; felhívja a nemzeti és helyi hatóságokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a többnemzetiségű társadalom továbbfejlesztése érdekében elfogadott jogszabályok végrehajtására; sajnálatát fejezi ki a nacionalista és a szélsőséges retorika terjedése miatt a régióban, és kéri, hogy a Bizottság kulturális projekteken keresztül támogassa tovább a megbékélést;

37. ismételten felszólít a mitrovicai híd azonnali és akadálytalan megnyitására, ami fontos lépést jelent a város újraegyesítése felé; felszólít a szabad mozgásra vonatkozó megállapodás teljes körű végrehajtására; felhívja a szerb és koszovói hatóságokat, hogy mozdítsák elő a helyi közösségek közötti személyes kapcsolatokat a párbeszéd erősítése érdekében, többek között nem kormányzati szinten; üdvözli e tekintetben a Peja–Sabac közötti kölcsönös együttműködési programot, és felhívja a Bizottságot hasonló kezdeményezések támogatására; üdvözli a fokozott kapcsolattartást lehetővé tevő olyan infrastrukturális projektek kidolgozását, mint például a Nis–Merdare–Pistina autópálya;

38. üdvözli Koszovó arra irányuló erőfeszítéseit, hogy fenntartsa a konstruktív szomszédsági kapcsolatokat a régióban és proaktívan megvalósítsa az összhangot az EU közös kül- és biztonságpolitikájával (KKBP), és felszólít további előrelépés megtételére ezen a téren; úgy véli, hogy Koszovó nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága olyan jogokkal és kötelezettségekkel járna, amelyek magukban foglalják a nemzetközi normák és szabványok alkalmazását; ösztönzi a pozitív megközelítést Koszovó nemzetközi szervezetekben való részvétele tekintetében;

39. kiemeli, hogy sürgősen el kell fogadni és végre kell hajtani az átlátható és versenyképes privatizációs eljárásokat biztosító intézkedéseket, és ki kell vizsgálni az állítólagos szabálytalanságokat; aggódik amiatt, hogy a migránsok általi hazautalások jelentik a belső kereslet fontos motorját; aggodalmát fejezi ki a nők munkaerőpiaci hátrányos megkülönböztetése miatt, különösen a felvételi eljárás folyamán;

40. aggodalmának ad hangot a kritikus gyógyszerészeti lajstromozási eljárások és a gyógyszerek kritikus minősége, valamint az ágazatban megfigyelhető korrupció miatt; sürgeti a koszovói egészségügyi minisztériumot, hogy fokozza erőfeszítéseit az ilyen bűncselekmények kivizsgálása, valamint a lajstromozási és minőségi problémák mihamarabbi kezelése terén; felszólít az egészségügyi ágazat átfogó reformjára, beleértve az általános egészségbiztosítási rendszer megvalósítását, az egészségügyi ellátáshoz való általános hozzáférés biztosítása érdekében; kiemeli a közegészségügyi rendszer megfelelő finanszírozásának szükségességét;

41. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki egy regionális stratégiát a tartós ifjúsági munkanélküliség és az elitelvándorlás kezelésére, azáltal hogy megszünteti az oktatási rendszer által kínált és a munkaerőpiac által igényelt készségek közötti eltéréseket, javítja az oktatás minőségét, és megfelelő finanszírozást biztosít az aktív munkaerőpiaci intézkedések és a szakképzési rendszerek, valamint a megfelelő gyermekgondozási és iskola előtti nevelést végző létesítmények számára; sajnálja, hogy nem történt előrelépés az oktatás minőségének javítása terén; felhívja az érintett szereplőket, hogy a kisebbségi csoportokhoz tartozó személyeket vonják be a foglalkoztatási intézkedések kialakításába és végrehajtásába;

42. sürgeti Koszovót, hogy teljes mértékben aknázza ki az uniós programok által kínált lehetőségeket; üdvözli a Koszovó Erasmus + és Kreatív Európa programokban való részvételéről szóló megállapodás aláírását; felhívja a koszovói hatóságokat és a Bizottságot, hogy az életképes koszovói gazdaság kialakítása érdekében fokozzák a kkv-k támogatását; támogatja a Nyugat-Balkánon alkalmazott barangolási díjak csökkentésére irányuló javaslatot;

2018. november 29., csütörtök

43. felhívja a figyelmet Priština és más erősen szennyezett városok rendkívül rossz levegőminőségére; felszólít a hatékony levegő- és vízminőség-ellenőrző rendszerek kialakítására, a szennyvíztisztító infrastruktúra fejlesztésére, valamint megbízható és könnyen elérhető valós idejű szennyezettségi adatok gyűjtésére; aggodalmának ad hangot a helytelen hulladékgazdálkodási, a nem fenntartható hulladéklerakási és a széles körben elterjedt illegális hulladéklerakási gyakorlatok miatt; sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy fogadjanak el hulladékelkülönítési és újrafeldolgozási célértékeket, fejlesszék a helyi gyűjtő, lerakó és újrafeldolgozó létesítményeket, és számoltassák el a szennyezőket; felhívja az ENSZ-t, hogy mielőbb biztosítsa a szükséges támogatást a néhány koszovói menekülttáborban bekövetkezett ólommérgezés áldozatainak, többek között a nemsokára létrehozandó vagyonkezelői alap révén;

44. megállapítja, hogy a tavalyi jelentés energiapolitikai ajánlásainak többségét nem hajtották végre; hangsúlyozza, hogy el kell mozdulni a lignit nem fenntartható energiatermelésre való használatától, és a Koszovó A erőművet sürgősen le kell szerelni és biztosítani kell a kiegészítő fenntartható energiatermelési és -behozatali kapacitást; tudomásul veszi a harmadik energiaügyi csomag kapcsán tett részleges előrelépést, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a koszovói energiaszabályozó függetlenségét; felszólít az energiahatékonyságot és az energiatakarékosságot célzó fokozottabb erőfeszítésekre, különösen az építőipari ágazatban; megjegyzi, hogy miközben elfogadták az energiahatékonysági törvénytervezet első olvasatát, az energiahatékonyságot akadályozza a Koszovó és Szerbia között létrejött energiaügyi megállapodás végrehajtásának elmaradása; felhívja a hatóságokat az energiahatékonysági alap létrehozására;

45. hangsúlyozza, hogy a tervezett vízerőműveknek meg kell felelniük az uniós környezetvédelmi előírásoknak; üdvözli e tekintetben a környezetvédelmi miniszter határozatát a vízerőművekkel kapcsolatos projektekre kiadott engedélyek értékeléséről és felfüggesztéséről;

46. sajnálja, hogy nem történt előrelépés a megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek kiaknázásában; felhívja a hatóságokat, hogy fogadjanak el a 2017–2026 közötti időszakra vonatkozó energiastratégiáról szóló cselekvési tervet a 2020-ra kitűzött 25 %-os kötelező megújulóenergia-célérték elérésére; sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza az erre irányuló támogatást;

47. sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy fogadjanak el hiteles és fenntartható közlekedési és mobilitási szakpolitikákat a régóta fennálló infrastrukturális hiányosságok kezelésére;

48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Külügyi Szolgálatnak, valamint Koszovó kormányának és a Koszovói Nemzetgyűlésnek.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0480

A Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságról szóló, 2018. évi jelentés

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságról szóló 2018. évi jelentéséről (2018/2145(INI))

(2020/C 363/20)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Tanács 2005. december 16-i, arra irányuló határozatára, hogy megadja az országnak az uniós tagjelölt státuszt;

— tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészről Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság között létrejött stabilizációs és társulási megállapodásra (STM),

— tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának 817(1993) és 845(1993) sz. határozatában ismertetett nézeteltérések rendezéséről, az 1995. évi ideiglenes megállapodás megszüntetéséről, valamint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Görögország közötti stratégiai partnerség kialakításáról szóló, 2018. június 17-i záró megállapodásra, amely preszpai megállapodásként is ismert,

— tekintettel az Ohridban megkötött és 2001. augusztus 13-án Szkopjéban aláírt keretmegállapodásra (ohridi keretmegállapodás),

— tekintettel a Bizottság által Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságra vonatkozóan kidolgozott, 2015. júniusi sürgős reformprioritásokra,

— tekintettel a négy fő politikai párt között 2015. június 2-án és július 15-én Szkopjéban létrejött politikai megállapodásra (az úgynevezett pržinói megállapodás), valamint az ennek végrehajtásáról szóló, 2016. július 20-i és augusztus 31-i négypárti megállapodásra,

— tekintettel a vezető szakértői csoport rendszerszintű jogállamisági problémákra vonatkozó 2017. szeptember 14-i ajánlásaira,

— tekintettel a 2014. augusztus 28-án elindított berlini folyamatra,

— tekintettel az EBESZ/ODIHR végleges jelentéseire az Európai Parlament által is megfigyelt, 2016. december 11-i előrehozott parlamenti választásokról, valamint a 2017. október 15-i és október 29-i helyhatósági választásokról,

— tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozóra és a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,

— tekintettel az Európai Tanács 2018. június 28-i következtetéseire, melyekben támogatta a bővítésről és a stabilizációs és társulási folyamatról szóló, a Tanács által 2018. június 26-án elfogadott következtetéseket,

— tekintettel a NATO állam- és kormányfőinek 2018. július 11–12-i ülésén hozott határozatra, hogy meghívják az országot a szövetséghez való csatlakozásról szóló tárgyalásokra,

— tekintettel az EU és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság közötti stabilizációs és társulási tanács 2018. július 13-i, 14. ülésére,

— tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2018)0065),

2018. november 29., csütörtök

— tekintettel a „2018. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2018. április 17-i bizottsági közleményre (COM(2018)0450) és az azt kísérő, „2018. évi jelentés Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságról” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0154), amely az elért eredményekre és a reformok melletti tartós elkötelezettségre való tekintettel csatlakozási tárgyalások megindítását javasolja,

— tekintettel a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság gazdasági reformprogramjának Bizottság általi értékeléséről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0134), valamint az EU, a Nyugat-Balkán és Törökország közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd 2018. május 25-i közös következtetéseire,

— tekintettel az EU–Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Parlamenti Vegyes Bizottság 2018. február 7–8-án Strasbourgban tartott 14. ülésén elfogadott ajánlásokra,

— tekintettel a parlamenti vezetés és a parlament (Szobranje) politikai pártjai részvételével zajló „Jean Monnet párbeszéd” folyamatára, melyet 2018. május 17–18-án indítottak el Ohridban,

— tekintettel az országról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0341/2018),

A. mivel a jelentős és inkluzív demokratikus reformok végrehajtása, valamint a jószomszédi viszonyok aktív javítása arra utal, hogy az új kormány továbbra is elkötelezett az ország európai és euroatlanti integrációja mellett; mivel a reformokra irányuló erőfeszítéseket a sürgős reformprioritások és a mérhető elvégzendő feladatok végrehajtása iránti folyamatos uniós támogatással kellene kiegészíteni; mivel az uniós tagság kilátása nagy ösztönzője a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság reformjainak, különös tekintettel a jogállamiságra, az igazságszolgáltatás függetlenségére és a korrupció elleni küzdelemre; mivel a tagjelölt országok közül Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság az, amely a legnagyobb mértékű haladást érte el jogszabályainak az uniós vívmányokkal való összehangolásában;

B. mivel a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Görögország közötti nézeteltérések rendezéséről és stratégiai partnerség kialakításáról szóló, 2018. június 17-i preszpai megállapodás azt a régóta várt pozitív üzenetet hordozza, hogy az egész nyugat-balkáni régióban lehetséges a stabilitás és a megbékélés, javítja a jószomszédi kapcsolatokat és a regionális együttműködést, és kikövezi az utat az ország európai integrációja előtt;

C. mivel Görögország és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság 11 bizalomépítő intézkedésben állapodott meg, elsősorban a politikai és uniós ügyek, az oktatás és kultúra, a kereskedelem és a gazdasági együttműködés, a hálózatfejlesztés, a bel- és igazságügy, valamint az egészségügyi együttműködés terén; mivel e bizalomépítő intézkedések már kézzelfogható eredményeket hoztak;

D. mivel valamennyi politikai pártnak és állami intézménynek kötelessége hozzájárulni az inkluzívabb és nyitottabb politikai légkör kialakításához, lehetővé téve az uniós csatlakozási folyamat továbblendítését;

E. mivel az országnak tovább kell erősítenie többek között a parlamenti, jogalkotói, valamint felügyeleti kapacitását, az igazságszolgáltatást, a jogállamiság tiszteletben tartását, a tömegtájékoztatás szabadságát, valamint a szervezett bűnözés és a korrupció elleni harcot; mivel tartós reformtörekvésekre van szükség a közigazgatás, a gazdaság és a foglalkoztatás terén, valamint átfogó módon felül kell vizsgálni a az ohridi keretmegállapodás végrehajtását is;

F. mivel Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság NATO-csatlakozása hozzájárul az egész régió békéjéhez és stabilitásához;

G. mivel 2018. június 28-án az Európai Tanács jóváhagyta azokat a 2018. június 26-i tanácsi következtetéseket, amelyek kijelölik a csatlakozási tárgyalások 2019. júniusi megindítása felé vezető utat;

H. mivel a Bizottság 2018. július 18-án jogállásról szóló megállapodást írt Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal, hogy lehetővé tegyék az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) csapatai számára a migrációs és határigazgatási közös műveletek végrehajtását az országgal és az országon belül is, ami a Bizottság nyugat-balkáni stratégiájának egyik központi eleme;

I. mivel a légszennyezés a macedón városok súlyos problémája, és a Finn Meteorológiai Intézet és a Macedón Közegészségügyi Intézet legutóbbi tanulmánya szerint az európai városok közül Szkopjéban és Tetovóban a legmagasabb a finom részecskék ($PM_{2,5}$) koncentrációja a levegőben;

J. mivel a Balkán térsége stratégiai jelentőségű;

K. mivel minden tagjelölt országot egyedileg, saját érdemei alapján ítélnek meg, és a csatlakozás menetrendjét és a tárgyalások ütemét a reformok gyorsasága és minősége határozza meg;

L. mivel a macedón bíróság alapos és átlátható jogi eljárást követően a hatalommal való visszaélés miatt két év börtönbüntetésre ítélte Nikola Gruevszkit; mivel ezt az ítéletet több bíróság is helybenhagyta, és a határozat az összes fellebbezési lehetőség kimerítését követően hatályba lépett; mivel Gruevszki ellen négy további, függőben lévő büntetőügyben is vádat emeltek, és ezenkívül öt egyéb, folyamatban lévő bűnügyi nyomozásban is érintett;

Átfogó reformok és jószomszédi kapcsolatok

1. üdvözli a kormány arra irányuló határozott politikai elkötelezettségét, hogy a különböző pártok és a különböző etnikumok közötti együttműködésen és a civil társadalommal folytatott konzultációkon alapulva hiánytalanul végrehajtsa a pržinói megállapodást és a sürgős reformprioritásokat, ami az Unióval kapcsolatos reformok terén is fokozott erőfeszítésekhez vezet, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ország európai jövője érdekében folytassák ezeket az erőfeszítéseket; arra bátorítja az új kormányt, hogy tartsa fenn a pozitív lendületet, továbbá biztosítsa a haladást, és átlátható és inkluzív módon gyorsítsa fel és teljes körűen hajtsa végre az uniós vonatkozású reformokat; kéri Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság támogatását az euroatlanti szervezetekhez való csatlakozásban, a regionális biztonság fokozása érdekében;

2. nagyra értékeli azokat a pozitív diplomáciai és aktív bizalomépítési erőfeszítéseket, amelyek kompromisszumhoz, a lezáratlan kétoldalú kérdések rendezéséhez, valamint a jószomszédi kapcsolatok előmozdításához vezetnek; hangsúlyozza, hogy a kétoldalú kérdések nem akadályozhatják a csatlakozást; kifejezetten üdvözli a Bulgáriával kötött barátsági szerződés 2018. február 14-i hatálybalépését, amelynek a két ország közötti tartós és megbékélésen alapuló jószomszédi kapcsolatokat kell biztosítania;

3. üdvözli a Görögország és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság között 2018. június 17-én létrejött preszpai megállapodást, és elismerését fejezi ki a mindkét fél által a névkérdés mindenki számára kielégítő rendezésének érdekében tett erőfeszítéseket; üdvözli, hogy a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság parlamentje 2018. június 20-án és július 5-én ratifikálta a megállapodást; úgy véli, hogy az ország polgárainak az az érdeke, hogy minden politikai szereplő és a civil társadalom is konstruktívan lépjen fel, és felvállalja történelmi felelősségét; sürgeti a feleket, hogy a pártérdekek helyett az országuk érdekeit helyezzék a legelső helyre, megfelelő módon tájékoztassák polgáraikat a megállapodás tartalmáról és következményeiről, és iparkodjanak végrehajtani e stratégiai jelentőségű megállapodás ratifikálását és végrehajtását szolgáló valamennyi belső eljárást, véget vetve az elhúzódó geopolitikai patthelyzetnek, és jó példát mutatva a régió számára; hangsúlyozza a 2018. szeptember 30-i népszavazás fontosságát Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság uniós és NATO-integrációja szempontjából;

4. tudomásul veszi a 2018. szeptember 30-i népszavazás eredményét; hangsúlyozza, hogy további támogatásra van szükség az ország euroatlanti jövőjének biztosításához, valamint a 2018. június 17-i preszpai megállapodás végrehajtásához; bátorítja a szkopjei kormányt, hogy tegyen meg minden szükséges és lehetséges lépést a preszpai megállapodás rendelkezéseinek betartása érdekében, az ugyanis megnyitja az utat az Unióhoz és a NATO-hoz való csatlakozással kapcsolatos tárgyalások előtt;

2018. november 29., csütörtök

5. üdvözli, hogy a Szobranje 2018. október 19-én megszavazta, hogy elindítja a preszpai megállapodásban foglalt rendelkezések végrehajtásához szükséges alkotmánymódosítás folyamatát; felszólítja az összes politikai pártot, hogy a módosítási eljárás következő szakaszában is a megosztott felelősség szellemében működjenek együtt; ismételten hangsúlyozza, hogy határozottan támogatja az ország európai és euroatlanti jövőjét, és sürgeti a kormányt és a parlamentet, hogy folytassák az uniós csatlakozás lehetővé tételéhez szükséges reformokra irányuló munkát; arra ösztönzi a különleges államügyészt és a bíróságokat, hogy zárják le a politikai és bűnügyi törvénysértésekkel kapcsolatos, folyamatban lévő ügyekre vonatkozó független vizsgálataikat, és a felelősöket állítsák bíróság elé;

6. üdvözli az ország arra irányuló diplomáciai erőfeszítésit, hogy előmozdítsák az Albániával folytatott kétoldalú és regionális együttműködést, valamint új, minőségi kapcsolatokat alakítsanak ki például a kereskedelem, a bűnüldözés, a csalás elleni küzdelem és a terrorizmus megelőzése terén;

7. emlékeztet arra, hogy az ország az Unió vívmányaihoz való igazodás terén jelentős eredményeket ért el; sajnálja azonban, hogy e jogszabályok némelyikét még nem hajtották végre; tudomásul veszi, hogy az ország jobban igazodik a közös kül- és biztonságpolitikával kapcsolatos uniós nyilatkozatokhoz és tanácsi határozatokhoz, és hangsúlyozza a teljes igazodás fokozatos elérésének fontosságát, az ugyanis az ország euroatlanti jövőjének előfeltétele;

8. elismeri a közszférában a közigazgatás reformstratégiájának és a pénzügyi gazdálkodásról szóló reformprogramnak az elfogadásával elért előrelépéseket; felszólítja a kormányt e reformok teljes körű végrehajtásának biztosítására; arra bátorítja az országot, hogy az átláthatóság javításán, a méltányos képviseleten és a közszolgálati tisztségek érdemeken alapuló betöltésére vonatkozó elv teljes körű tiszteletben tartásának biztosításán keresztül erősítse tovább a szakmaiságot;

9. a lehető leghatározottabban elítéli az ország parlamentje ellen 2017. április 27-én elkövetett támadást, amely a demokrácia elleni támadásnak minősül, és melynek során számos képviselő és újságíró súlyos sérüléseket szenvedett, és szorgalmazza a támadás szervezőinek és elkövetőinek bíróság elé állítását; üdvözli az ügyben zajló nyomozást és bírósági tárgyalást; hangsúlyozza, hogy a jognak megfelelően, átlátható, független és arányos módon folytassák az elszámoltatást ezekkel az erőszakos cselekményekkel kapcsolatban; elítéli továbbá a parlament eljárásainak bárminemű akadályozását és az azokkal való visszaélést, valamint azt, hogy az elnöki hatáskörök megsértik az alkotmányt;

10. teljes mértékben támogatja azt a bizottsági ajánlást és későbbi tanácsi határozatot, amely a biztató reformtörekvések elismeréseképpen a csatlakozási tárgyalások megindításának dátumát 2019 júniusára tűzi ki; úgy véli, hogy az átvilágítási folyamat és a csatlakozási tárgyalások mihamarabbi megindítása fenntartja és erősíti a reformok lendületét; úgy véli, hogy a tárgyalások megkezdése további ösztönzőként szolgálna a demokratizálódás számára, és fokozná az ellenőrzést és az elszámoltathatóságot;

11. üdvözli, hogy a NATO 2018. július 11-én hivatalosan meghívta az országot, hogy kezdjék meg a szervezethez való csatlakozásról szóló tagsági tárgyalásokat;

12. úgy véli, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság NATO-tagsága hozzájárulhatna Délkelet-Európa biztonságának és politikai stabilitásának fokozásához; felszólítja az összes olyan uniós tagállamot, amely tagja a NATO-nak, hogy tevőlegesen támogassák az ország NATO-csatlakozását;

13. üdvözli, hogy az ország hamarosan belép a stabilizációs és társulási megállapodás második szakaszába, és részt vesz az adriai- és jón-tengeri kezdeményezésben, és felkéri a Tanácsot, hogy vonja be az országot az Európai Unió adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó stratégiájába;

Demokratizálódás

14. üdvözli a fékek és ellensúlyok rendszerének visszaállítása, valamint az inkluzivitás növelése érdekében tett első lépéseket, melyek a független felügyeleti intézmények, a média és a civil társadalmi szervezetek működésének körülményeit javító intézkedéseken keresztül valósulnak meg; üdvözli a kormány és a civil társadalmi szervezetek közötti konstruktív párbeszédet, valamint a civil társadalmi szervezetek által a fékek és ellensúlyok szilárdabb rendszerének biztosításában betöltött szerepet; hangsúlyozza, hogy a folyamatban lévő alapvető változásokat befogadó és nyitott politikai hangulatban kell véghezvinni;

15. nagyra értékeli a kormány arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megelőzze a visszaesést, valamint felszámolja az állam foglyul ejtését lehetővé tevő fennmaradó elemeket, és ösztönzi ezen erőfeszítések fokozását; emlékeztet arra, hogy az ország a 2000-es évek csatlakozási folyamatának egyik éllovasa volt;

16. üdvözli a választási jogszabályok terén elért eredményeket, de hangsúlyozza, hogy az EBESZ/ODIHR, a Velencei Bizottság és a GRECO kampányfinanszírozással és a politikai pártokkal kapcsolatos ajánlásainak átfogó kezelése révén ideje lenne átdolgozni a választási kódexet; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a szavazók bármilyen formájú megfélemlítésének megakadályozásához és kivizsgálásához; sürgeti a politikai pártokat belső döntéshozatali eljárásaik demokratizálására;

17. arra bátorítja a hatóságokat, hogy fejezzék be a félbeszakadt népszámlálást, amely pontos statisztikákat adna a népességi adatokról, hogy alapot szolgáltasson a kormány fejlesztési programjaihoz és megfelelő költségvetési tervezéséhez, továbbá a választások megszervezéséhez és a választási eredmények kiszámításához;

18. üdvözli az EU–Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság Parlamenti Vegyes Bizottság üléseinek újraindítását, és ösztönzi az e parlamentközi kereten belül végzett további konstruktív munkát;

19. üdvözli a Jean Monnet párbeszéd folyamatának a 2018. május 17–18-án, Ohridban történő megindítását, valamint az etikai kódex azt követő, a pártok egyhangú támogatását élvező elfogadását; ösztönzi a Szobranje megreformálásával és működésével foglalkozó munkacsoportot, hogy vizsgálja felül a parlament eljárási szabályzatát, és az ohridi következtetésekben körvonalazott prioritási területekkel kapcsolatban terjesszen elő módosítási javaslatokat, az elfogadásukra irányuló ütemezéssel együtt; bátorítja a politikai folyamatban részt vevő valamennyi érdekelt felet, hogy folytassa a kompromisszum és konstruktív politikai párbeszéd kultúrájának megerősítését, különösen a parlamenti képviselők körében, és tartózkodjon a Parlament hatékony működésének bármiféle akadályozásától;

20. ajánlja, hogy az ország parlamentje használja ki teljesen felügyeleti és jogalkotási hatásköreit, miközben szigorúan korlátozza a sürgősségi eljárásokat, amelyek aláássák a parlament és a nyilvánosság által gyakorolt ellenőrzést; kéri a hírszerző szolgálatok felügyelete, valamint az országban az emberi jogok és alapvető szabadságok nyomon követése terén elért eredmények hiteles kimutatásának kialakítását;

21. üdvözli a kormány által annak érdekében tett jelentős lépéseket, hogy valamennyi érdekelt fél, köztük az ellenzék megszólításával helyreállítsa a kompromisszumok kultúráját, így erősítve a demokráciát és a jogállamiságot, valamint a reform inkluzív és átlátható módon történő véghezvitelére irányuló törekvést;

22. kéri, hogy ténylegesen kezdjék meg a közigazgatási reformstratégia végrehajtását, és hozzák létre az elszámoltathatóság világos elveit; minden munkaerő-felvételi eljárásban hangsúlyozza az érdemeken alapuló felvétel és a nyílt verseny fontosságát, és szorgalmazza az emberierőforrás-menedzsment kapacitásainak növelését; fokozottabb intézkedéseket kér a közigazgatás ágazati és pénzügyi tervezési képességeinek javítása érdekében;

23. üdvözli, hogy a kormány a decentralizációra és a fejlesztésre vonatkozó 2018–2020-as cselekvési terv elfogadásával erősítette a decentralizáció folyamatát, ami fontos lépés az önkormányzatok szűkös forrásainak és korlátozott szolgáltatásainak kezelése érdekében;

24. üdvözli a felelősségteljes kormányzás, az elszámoltathatóság és a szabad médiakörnyezet előmozdítása, az átláthatóság javítása és a nyilvános információkhoz való hozzáférés javítása érdekében tett erőfeszítéseket, beleértve azt is, hogy közzéteszik az állami intézmények kiadásait; további lépéseket szorgalmaz a polgárok nyilvános információkhoz való hozzáférésre irányuló jogának biztosítása érdekében; tartós erőfeszítéseket szorgalmaz a döntéshozatali eljárás inkluzivitásának növelésére, valamint az intézményközi koordináció javítására;

25. további előrelépést szorgalmaz a nyilvános információk digitalizálása terén, ami javítaná az azokhoz való hozzáférést, és bátorítja a hatóságokat, hogy keressenek innovatív e-megoldásokat az átláthatóság további javítása és a nyilvános információkhoz való egyszerű hozzáférés, valamint a kapcsolódó bürokrácia csökkentése érdekében;

2018. november 29., csütörtök

Jogállamiság

26. emlékeztet arra, hogy az igazságszolgáltatás megfelelő működése, valamint a korrupció elleni küzdelemre irányuló hatékony intézkedések kiemelt jelentőséggel bírnak az uniós csatlakozási folyamatban;

27. üdvözli a jogalkotási reformra irányuló stratégiát, melynek célja az igazságügyi függetlenség, elszámoltathatóság és szakmaiság visszaállítása, valamint a politikai beavatkozás és a szelektív igazságszolgáltatás felszámolása, és felszólítja az ország kormányát és a többi érdekelt felet az igazságügyi reformstratégia megfelelő végrehajtására irányuló erőfeszítések fokozására, megbízható nyomon követési és értékelési mechanizmusok biztosítása révén; hangsúlyozza, hogy a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban teljes jogharmonizációra van szükség; kéri az igazságszolgáltatási reformstratégiában előirányzott intézkedések folyamatos elfogadását és végrehajtását; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a bírói kar politikai beavatkozással szembeni védelme tekintetében;

28. üdvözli a Bírósági Etikai Tanács 2018. januári létrehozását és a Bírói és Ügyészi Akadémia által szervezett képzéseket, amelyek a bírák etikus magatartásával foglalkoznak az összeférhetetlenség megelőzése és a korrupcióellenes intézkedések bevezetése érdekében;

29. továbbra is aggasztónak találja a széles körű korrupciót, és üdvözli az annak megelőzése és büntetőeljárás alá vonása terén elért kezdeti eredményeket; aggodalmának ad hangot a magas szintű korrupciós ügyekben hozott kevés bírósági ítélet miatt, de megemlíti a korrupciós ügyekben és a hatáskörrel való visszaélést érintő ügyekben, valamint a 2017. április 27-i eseményekkel kapcsolatban meghozott első bírósági ítéleteket; tartós erőfeszítéseket szorgalmaz a magas szintű korrupciós és szervezett bűnözési ügyekben indított nyomozások és büntetőeljárások, valamint az ezekben az ügyekben hozott jogerős ítéletek mérlegének elkészítése érdekében; elismeri a különleges ügyészi hivatal által nehéz körülmények között végzett munkát, és további aggodalmának ad hangot a hivatal tevékenysége elleni támadások, a hivatal működésének akadályozása és az egyéb intézmények együttműködésének hiánya miatt;

30. felszólítja a hatóságokat, hogy a korrupcióellenes, bűnüldözési és pénzügyi nyomozást végző egységek kapacitásainak megerősítése, valamint a vagyoni eszközök befagyasztása, elkobzása, visszaszerzése és kezelése révén fokozzák a pénzmosás és az összeférhetetlenség elleni harcot; sürgeti a hatóságokat, hogy készítsék el a magas szintű pénzmosási ügyekben és pénzügyi bűncselekményekben indított nyomozások és büntetőeljárások mérlegét, és növeljék a meghozott ítéletek számát; üdvözli a visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló törvény elfogadását, amely biztosítja a visszaélést bejelentő személyek jobb védelmét, és erősíti a korrupcióellenes kormányzati politikákat; szorgalmazza a korrupció elleni harcról, a pénzügyi ellenőrzésről és a közbeszerzésről szóló jogszabályok sürgős felülvizsgálatát; ösztönzi az általános jogi keret reformját, hogy a korrupció megelőzéséért felelős állami bizottság egyértelmű hatáskörökkel rendelkezzen, és teljesen függetlenül dolgozhasson, továbbá hogy a szervezett bűnözés és korrupció elleni államügyészség rendszeres vizsgálatokat folytathasson;

31. rámutat arra, hogy a korrupció és a szervezett bűnözés széles körben elterjedt a régióban, és akadályozza az ország demokratikus, társadalmi és gazdasági fejlődését; úgy véli, hogy e problémák hatékonyabb leküzdéséhez elengedhetetlen egy regionális stratégia és a régió összes országa közötti megerősített együttműködés;

32. szorgalmazza, hogy szigorúan biztosítsák a bűncselekményekkel kapcsolatos politikai és jogi elszámoltathatóságot, a lehallgatási botrányból eredő bűncselekmények esetében is; sürgeti a parlamentet, hogy vigye végig a hírszerzési szolgálatok reformját, biztosítva a biztonsági és hírszerző ügynökségek megfelelő külső felügyeletét;

33. sürgeti a hatóságokat, hogy tegyenek határozott lépéseket az ember-, fegyver- és kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó bűnszövetkezetek felszámolása érdekében, valamint a bűnüldöző hatóságok intézményi kapacitása, a közöttük zajló intézményközi együttműködés, valamint a nyomozások, büntetőeljárások és jogerős ítéletek eredményességének javítása irányában is;

34. elismeri az ország erőfeszítéseit és konstruktív szerepét az európai migrációs és menekültválság kihívásainak kezelése terén; tudomásul veszi a folyamatos erőfeszítéseket, és további előrelépéseket szorgalmaz a menekültügyi rendszer és a migráció kezelése tekintetében; ösztönzi az országot, hogy az emberkereskedelemmel foglalkozó hálózatok felszámolása érdekében a jogállásról szóló új megállapodás értelmében fokozza és még jobban mélyítse el a Frontexszel fennálló, kölcsönösen előnyös regionális együttműködést és partnerséget;

35. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a menedékjogot kérelmező, illetve az ország területén átutazó migránsokkal és menekültekkel, különösen a nőkkel és gyermekekkel a nemzetközi és uniós joggal összhangban bánjanak;

36. szükségesnek tartja, hogy a hatóságok folytassák és fokozzák az iszlám radikalizálódás és a külföldi terrorista harcosok elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítéseiket; szorgalmazza, hogy ennek eléréséhez növeljék az együttműködést a biztonsági ügynökségek és a civil társadalmi szervezetek, a vallási vezetők, a helyi közösségek, valamint az oktatással, egészségüggyel és szociális szolgáltatásokkal foglalkozó egyéb állami intézmények között; felszólít továbbá a visszatérő külföldi harcosok biztonsági szolgálatok általi folyamatos nyomon követésére, a társadalomba való megfelelő reintegrációjukra, valamint az uniós hatóságokkal és a szomszédos tagállamokkal folytatott folyamatos információcserére;

37. szorgalmazza a gyermekekkel foglalkozó igazságszolgáltatási rendszer javítását; felszólítja az illetékes hatóságokat, hogy rendeljenek elégséges költségvetést a gyermekeket érintő igazságszolgáltatásról szóló törvény végrehajtásához, és javítsák az erőszak és visszaélés áldozataivá vált lányok és fiúk, valamint a törvénnyel összeütközésbe kerülő gyermekek számára nyújtott támogató szolgáltatásokat;

38. felszólítja a magyar hatóságokat, hogy bocsássanak rendelkezésre minden releváns információt és szükséges magyarázatot a volt macedón miniszterelnök, Nikola Gruevszki ügyéről, aki a börtönbüntetés elkerülése céljából Magyarország titkos diplomáciai segítségnyújtásával elmenekült hazájából; úgy véli, hogy ez a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság belügyeibe való beavatkozásnak, valamint az ország igazságszolgáltatása és jogállamisága semmibevételének tekinthető; tudomásul veszi a skopjei hatóságok kiadatási kérelmét, és elvárja, hogy Magyarország a vonatkozó nemzeti és nemzetközi jogszabályoknak megfelelően pozitív választ adjon erre a kérelemre;

Alapvető jogok és civil társadalom

39. üdvözli az etnikumok közötti bizalmat erősítő intézkedéseket, és szorgalmazza az ohridi keretmegállapodás nem végrehajtott elemeinek inkluzív és átlátható felülvizsgálatát; úgy véli, elengedhetetlen biztosítani az etnikai kisebbségek teljes körű részvételét a közéletben; a társadalmi kohézió és a közösségek integrációjának felélénkítése érdekében további intézkedéseket szorgalmaz a kisebbségek oktatási integrációjának előmozdítására;

40. úgy véli, hogy a pereknek a macedón eljárások szerint kell folytatódniuk, valamint hogy Nikola Gruevszkit a macedón igazságszolgáltatáson belül felelősségre kell vonni; felkéri Magyarországot, hogy tartsa tiszteletben a macedón igazságügyi rendszert és jogállamiságot, értékelje újra a Nikola Gruevszki számára nyújtott politikai menedékjogot, és indítsa meg Szkopjének történő kiadatását; elvárja, hogy minden fél szigorúan a vonatkozó nemzeti és nemzetközi jogszabályoknak megfelelően járjon el; hangsúlyozza, hogy az ilyen jogi eljárásokat nem szabad átpolitizálni;

41. üdvözli az annak érdekében tett reformokat és erőfeszítéseket, hogy fokozatosan az uniós normákhoz közelítsék a jogi keretet, valamint üdvözli az ország azon döntését, hogy megfigyelő lesz az Európai Unió Alapjogi Ügynökségében, és hogy ratifikálta a nemzetközi emberi jogi okmányok többségét; ösztönzi az emberi jogi normák és politikai dokumentumok, például az emberi jogok európai egyezményének (EJEE) teljes körű végrehajtását, különös figyelmet fordítva a tisztességes eljáráshoz való jogra, a gyülekezési szabadságra és az egyesülési szabadságra, az élethez való jogra, a véleménynyilvánítás szabadságára és a magán- és a családi élet tiszteletben tartására;

42. megállapítja, hogy a nyelvhasználati törvény elfogadása fontos eredmény, és elítéli a standard eljárásokkal összhangban történő elfogadásának aláásására irányuló, káros taktikákat;

43. üdvözli, hogy az ország 2018. március 23-án ratifikálta az Isztambuli Egyezményt, és sürgeti, hogy vigye végig a nőkkel, lányokkal és minden gyermekkel szembeni megkülönböztetés és az ellenük irányuló erőszak kezelését szolgáló jogi reformokat, és folytassa a továbbra is széles körben elterjedt, családon belüli és nemen alapuló erőszak felszámolását;

44. hangsúlyozza, hogy a független felügyeleti szervek számára biztosítani kell az autonómiát, valamint a megfelelő emberi és pénzügyi erőforrásokat; elismerésének ad hangot azzal kapcsolatban, hogy az ombudsman hivatala szerepet játszik az emberi jogok megerősítésében, és kiemeli, hogy szükség van az ombudsman határozatainak rendszerszintű nyomon követésére;

45. továbbra is aggasztja a fogyatékossággal élő emberek rettenetes helyzete és az ellenük irányuló állandó megkülönböztetés; szorgalmazza a meglévő eszközök és stratégiák hatékony végrehajtását;

46. üdvözli a megkülönböztetés megelőzésének fokozására irányuló kezdeti lépéseket, és sürgeti a hatóságokat, hogy a megkülönböztetés megelőzéséről és az azzal szembeni védelemről szóló törvénybe a megkülönböztetés indokaként vegyék fel a szexuális irányultságot és a nemi identitást is; felszólítja a hatóságokat, hogy rendeljenek megfelelő költségvetést az egyenlőségre és megkülönböztetésmentességre irányuló, 2016–2020-as nemzeti stratégiához; sürgeti a hatóságokat, hogy hatékonyan lépjenek fel a kisebbségekkel, többek között az olyan kiszolgáltatott csoportokkal, mint például a roma, illetve az LMBTI-közösséggel szembeni gyűlölet-bűncselekmények és a gyűlöletbeszéd ellen; továbbra is aggasztja, hogy továbbra is fennállnak a társadalmi előítéletek, és jelen van az LMBTI-személyekkel szembeni gyűlöletbeszéd a médiában, az interneten és a közösségi médiában; felszólítja a hatóságokat, hogy biztosítsák a hatékony védelmet, és léptessenek életbe visszatartó erejű és arányos szankciókat a gyűlöletbeszéddel, a homofób/transzfób fellépésekkel és erőszakkal szemben; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a transzneműek számára az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést; elítéli a megkülönböztetéssel szembeni védelemmel foglalkozó bizottság munkájában tartósan megfigyelhető hiányosságokat; üdvözli az LMBTI-közösség jogaival foglalkozó pártközi parlamenti csoport, valamint a romák jogaival foglalkozó pártközi parlamenti csoport létrehozását;

47. jogszabályok és stratégiák bevezetését szorgalmazza a kisebbségi csoportokhoz tartozó személyek jogaival kapcsolatban, valamint azt, hogy teljes körűen biztosítani kell a védelmüket, és azt állami forrásokkal kell támogatni; ragaszkodik ahhoz, hogy intézkedéseket hozzanak a romák oktatásának, foglalkoztatási rátájának, egészségügyi helyzetének, lakhatásának, árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférésének és életkörülményeiknek a javítására, és hogy ítéljék el az iskolai szegregációt és a megkülönböztetés egyéb formáit;

48. üdvözli a civil társadalmi szervezetek működési környezete és a velük folytatott konzultációk terén tapasztalható jelentős javulást, beleértve a civil társadalommal folytatott együttműködésért felelős tanács létrehozását is; hangsúlyozza, hogy javítani kell a jogi, pénzügyi, adminisztratív és szakpolitikai keretet, többek között az alapítványokra és az adományokra vonatkozó jogszabályokon keresztül; hangsúlyozza a civil társadalmi szervezetek strukturált részvételének jelentőségét egy rendszeresebb, átfogóbb, megkülönböztetésmentes és kiszámítható konzultációs folyamat révén;

49. megismétli, hogy támogatja a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűncselekmények és az emberi jogok megsértésének más súlyos esetei valamennyi áldozatával kapcsolatos tények megállapításával megbízott regionális tényfeltáró bizottság (RECOM) létrehozására irányuló kezdeményezést; sürgeti a kormányt, hogy vállaljon vezető szerepet e bizottság létrehozásában; hangsúlyozza e folyamat fontosságát és az összes regionális politikai vezető szerepvállalását annak érdekében, hogy a RECOM további késedelem nélkül megkezdhesse tevékenységét; felhívja a figyelmet a RECOM-koalíció által a RECOM cselekvési tervére irányulóan előterjesztett javaslatra, amely egyértelmű határidőket és referenciamutatókat határoz meg;

50. üdvözli a kormány annak érdekében tett fokozott erőfeszítéseit, hogy elmélyítse az intézménytelenítés folyamatát és a szociális ágazat reformját; üdvözli az arra tett kötelezettségvállalást, hogy véget vessenek a gyermekek nagy állami intézményekben történő elhelyezésének, és ehelyett családi vagy közösségi alapú gondozási szolgáltatásokat hozzanak létre; felszólítja a hatóságokat, hogy hozzanak sürgős intézkedéseket a perinatális mortalitás növekedésének megfordítása érdekében, és hozzanak létre egy rendszert, amely elemzi e riasztó tendencia okait;

51. üdvözli a kormány és az ország Nemzeti Ifjúsági Tanácsa között az ifjúsági garancia végrehajtása terén létrejött partnerséget, mint a fiatalok és a döntéshozók között az ifjúságpolitika megfogalmazása és végrehajtása terén kialakított bevált együttműködési mechanizmust; felszólítja a kormányt, hogy az agyelszívás problémájának kezelése érdekében növelje az ifjúsági szervezeteknek és fiataloknak nyújtott pénzügyi támogatást;

Média

52. hangsúlyozza a független média döntő szerepét a demokratikus és támogató környezet megteremtésében; megállapítja, hogy a médiakörnyezet, valamint a független újságírás feltételei tekintetében szerény javulás tapasztalható; kezdeményezések indítását szorgalmazza egy olyan légkör kialakításának érdekében, amely kedvező a média képviselőinek szakmai hitelessége számára, akik belső és külső befolyásolás nélkül dolgozhatnak, valamint támogatja a tényfeltáró újságírást; üdvözli az államilag szponzorált és a politikai favoritizmuson alapuló hirdetések felszámolását a médiában, ez ugyanis jelentős lépés az ágazaton belüli egyenlő versenyfeltételek kialakítása irányában, és további biztosítékokat szorgalmaz a média átpolitizálása ellen; hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a médiaszabályozó hatóság és a közszolgálati műsorszolgáltató függetlenségét és kapacitását; szorgalmazza az újságírók munkavállalói és szociális jogainak védelmét erősítő intézkedések megtételét, valamint annak biztosítását, hogy az újságírók elleni erőszak, visszaélések vagy fenyegetések ne maradjanak büntetlenül, ami hozzájárulna a médiában oly gyakori öncenzúra visszaszorításához is;

53. üdvözli a tájékoztatáshoz való hozzáférés biztosítása terén tapasztalható javulást; hangsúlyozza, hogy frissíteni kell a médiaszolgáltatásokkal és a közérdekű információkhoz való hozzáféréssel kapcsolatos szabályozást; hangsúlyozza, hogy az újságírókkal szembeni fenyegetések és megfélemlítés eseteivel szemben zéró toleranciát kell alkalmazni, és azoknak ténylegesen a végére kell járni, megfelelően nyilvántartásba véve az újságírók elleni támadásokat és alaposan kivizsgálva ezeket az ügyeket; elítéli a gyűlöletbeszéd és az uszító nyelvhasználat minden formáját; hatékony intézkedéseket szorgalmaz ezek leküzdése érdekében, valamint az újságírói etikai kódex online megsértése ellen; rámutat ezenkívül arra, hogy haladéktalanul meg kell reformálni a médiaágazatot az audio- és audiovizuális médiaszolgáltatások ügynökségének megerősítése, valamint az objektív és szakmai jelentések garantálása érdekében;

Gazdaság

54. hangsúlyozza, hogy a költségvetési konszolidáció és a szabályozási átláthatóság és megbízhatóság biztosítása, illetve a jogállamiság fennmaradó hiányosságai, a nehézkes szabályozási eljárások és az önkényes ellenőrzések kezelése révén javítani kell az üzleti környezetet;

55. sürgeti a hatóságokat, hogy foglalkozzanak a jelentős méretű informális gazdasággal, valamint az adókijátszás és a gyenge szerződésérvényesítés tartósan fennálló problémáival, ezek ugyanis továbbra is elrettentik a közvetlen külföldi befektetéseket; hangsúlyozza, hogy intézkedéseket kell végrehajtani a közbeszerzéssel és a belső pénzügyi ellenőrzéssel kapcsolatban; megállapítja, hogy javítani kall a közkiadásokkal, a közbeszerzésekkel, az állami támogatásokkal, valamint az uniós pénzeszközök felhasználásával kapcsolatos adatok átláthatóságát; intézkedéseket szorgalmaz az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz nemzeti struktúráinak tervezési, programozási és irányítási kapacitásainak javítása érdekében;

56. felszólítja a kormányt, hogy a digitalizációt tegye az egyik alapvető horizontális prioritásává; sürgeti a hosszú távú digitális stratégia, többek között az e-kormányzati stratégia, az ikt-stratégia és a nemzeti kiberbiztonsági stratégia további késedelem nélküli kidolgozását; hangsúlyozza, hogy az átfogó digitális menetrend javítani fogja a gazdasági környezetet és teljesítményt, valamint növelni fogja a közigazgatás és a közszolgáltatások átláthatóságát és hatékonyságát;

57. nagyra értékeli a kormány arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsa a fiatalok körülményeit, és erősítse a fiatalok politikai részvételét, például a nemzeti ifjúsági stratégai (2016–2025) keretében; arra bátorítja a kormányt, hogy foglalkozzon a magas ifjúsági munkanélküliségi rátával, mégpedig úgy, hogy összeegyezteti a fiatal végzősök készségeit és a magánvállalatok szükségleteit;

58. sürgeti a kormányt, hogy átfogó és innovatív módon kezelje a tartós munkanélküliséget, az ifjúsági munkanélküliséget és a nők alacsony munkaerőpiaci részvételét; sürgős oktatási reformokat szorgalmaz annak biztosítása érdekében, hogy a megszerzett készségek összhangban legyenek a munkaerőpiaci szükségletekkel, és megakadályozzák az agyelszívást; bátorítja a kormányt, hogy terjesszen elő egy digitális készségekkel kapcsolatos stratégiát, és növelje a digitális jártasságot a lakosság körében;

59. emlékeztet arra, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság 2002-ben végezte el a legutóbbi népszámlálást; kiemeli, hogy sort kell keríteni a már régóta esedékes népszámlálásra, hogy az uniós normákkal összhangban friss és reális demográfiai statisztikákat lehessen szerezni;

60. üdvözli, hogy a macedón parlament elfogadta az új energiatörvényt, amely átülteti a harmadik uniós energiaügyi csomagot, és teljes mértékben összeegyeztethetővé teszi a törvényt az Energiaközösségről szóló szerződéssel; felszólítja a hatóságokat, hogy összpontosítsanak az energiapiaci reformokra, és közben gondoskodjanak az ellátás biztonságáról és az energiaforrások diverzifikációjáról, különösen a megújuló energiaforrások révén;

61. megállapítja, hogy számos olyan infrastrukturális projektet terveznek védett területeken, amelyek valószínűleg jelentős hatást fognak gyakorolni a jövőbeli Natura 2000 területekre; e tekintetben felszólít a Berni Egyezmény állandó bizottsága 184(2015). számú ajánlásának teljesítésére, vagyis arra, hogy a Mavrovo Nemzeti Park területén mindaddig függesszék fel a projektek végrehajtását, amíg az uniós környezetvédelmi jogszabályokat teljes mértékben tiszteletben tartva el nem végzik a stratégiai környezeti vizsgálatot; szorgalmazza továbbá, hogy tartsák tiszteletben az UNESCO Világörökségi Bizottságának az ohridi régió természeti és kulturális örökségéről szóló (40 COM 7B.68) határozatát, valamint hogy a további munkálatok megkezdése előtt végezzenek átfogó stratégiai környezeti vizsgálatot és örökségvédelmi hatásvizsgálatot; sürgeti, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályokkal összhangban dolgozzanak ki egy nemzeti vízerőmű-stratégiát;

62. arra bátorítja az országot, hogy az Unió harmadik energiaügyi csomagjával összhangban a közműhálózatok teljes szétválasztása érdekében fejlessze a versenyt a gáz- és energiapiacon; érdemi javítást szorgalmaz az energiahatékonyság, a megújuló energia előállítása és az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén;

63. üdvözli, hogy Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság 2018. január 9-én ratifikálta a Párizsi Megállapodást, mivel az éghajlatváltozás ellen csak közös erőfeszítéssel lehet fellépni;

64. üdvözli a kormány regionális együttműködéssel és jószomszédi viszonnyal kapcsolatos pozitív megközelítését és az olyan regionális kezdeményezésekben való aktív részvételét, mint amilyen a délkelet-európai együttműködési folyamat, a Regionális Együttműködési Tanács, a CEFTA, „a nyugat-balkáni hatok” összeköttetéseinek fejlesztését célzó program, az Energiaközösségről szóló szerződés, az európai közös légtér létrehozásáról szóló megállapodás, a közép-európai kezdeményezés, a Migrációs, Menedékjogi és Menekültügyi Regionális Kezdeményezés (MARRI) és a „brdói–brijuni folyamat”;

65. üdvözli az ország elkötelezettségét a berlini folyamat keretében végrehajtott hálózatfejlesztési projektek mellett; megállapítja, hogy a vasútfejlesztéssel kapcsolatos reformintézkedések végrehajtása révén meg kell törni a közúti közlekedés hegemóniáját, többek között a Szkopje és a szomszédos országok fővárosai közötti vasúti kapcsolatok korszerűsítésével vagy megépítésével; nagyobb mértékű haladást szorgalmaz a vasúti és közúti összeköttetések véglegesítése terén a VIII. és X. folyosóban;

66. kereskedelmi és vámkönnyítéseket szorgalmaz, valamint felszólít az export diverzifikálására, többek között a régión belüli kereskedelmi potenciál kihasználása révén; felszólítja a Bizottságot, hogy mentesítse az országot az acélra és az alumíniumra vonatkozó védintézkedések alól;

67. aggodalmának ad hangot Szkopjéban és egyéb városokban a légszennyezés riasztó szintje miatt, és felszólítja az állami hatóságokat és a helyi önkormányzatokat, hogy sürgősen hozzanak megfelelő intézkedéseket e vészhelyzet kezelése érdekében, a levegőminőség ellenőrzésére és javítására irányuló hatékony és célzott intézkedések révén, beleértve a tömegközlekedés javítását és a hatékony mobilitási terveket is; sürgeti az országot, hogy a környezet, a természet és az éghajlat védelme terén sürgősen harmonizálja jogszabályait a közösségi vívmányokkal; felszólít a hulladék kezelési rendszerek fejlesztésére;

o

o o

68. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság kormányának és parlamentjének.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0481

Az Albániáról szóló, 2018. évi jelentés

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Albániáról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2147(INI))

(2020/C 363/21)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az EU és Albánia közötti stabilizációs és társulási megállapodásra,

— tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i következtetéseire és a Nyugat-Balkánra vonatkozó szaloniki cselekvési programra,

— tekintettel az Európai Tanács 2014. június 26–27-i, az uniós tagjelölt státusz Albániának való megadásáról szóló határozatára,

— tekintettel az Általános Ügyek Tanácsának 2018. június 26-i következtetéseire,

— tekintettel az Európai Tanács 2018. június 28–29-i határozatára,

— tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) nemzeti kisebbségi főbiztosának az albániai nemzeti kisebbségek védelméről szóló másodlagos jogszabály tervezetére vonatkozó ajánlásaira,

— tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozóra és a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,

— tekintettel az Albánia és az EU közötti Stabilizációs és Társulási Tanács 2017. november 15-i, 9. ülésére,

— tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2018)0065),

— tekintettel a „2018. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2018. április 17-i bizottsági közleményre (COM(2018)0450) és az azt kísérő, „2018. évi jelentés Albániáról” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0151),

— tekintettel az EU–Albánia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság (SAPC) 2018. február 12–13-i 12., tiranai ülésén elfogadott ajánlásokra,

— tekintettel a Bizottság által támogatott és a Világbank és az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja által készített, a nyugat-balkáni marginalizált helyzetű romákról szóló 2017. évi felmérés eredményére,

— tekintettel „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: a nők és a lányok életének átformálása az uniós külkapcsolatok keretében 2016–2020” című közös szolgálati munkadokumentumra,

— tekintettel az Albániáról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0334/2018),

A. mivel az EU bővítése továbbra is stratégiai befektetést jelent az európai béke, demokrácia, jólét, biztonság és stabilitás szempontjából;

B. mivel Albánia továbbra is folyamatos fejlődést mutat a csatlakozási tárgyalások megkezdéséhez szükséges politikai kritériumok és az öt kulcsfontosságú prioritás teljesítése, valamint a demokratikus intézmények és gyakorlat konszolidációja terén;

C. mivel a Bizottság a csatlakozási tárgyalások megkezdését javasolta Albániával, tekintettel az öt kulcsfontosságú prioritás megvalósításában elért megfelelő előrehaladásra; mivel a csatlakozási tárgyalások szorosabb uniós ellenőrzést tesznek lehetővé, és hatékony katalizátorai a további reformok végrehajtásának és a demokratikus intézmények és gyakorlatok megszilárdításának;

D. mivel 2018. június 28-án az Európai Tanács jóváhagyta azokat a 2018. június 26-i tanácsi következtetéseket, amelyek kijelölik a csatlakozási tárgyalások 2019. júniusi megindítása felé vezető utat;

E. mivel továbbra is vannak kihívások, és ezeket gyorsan és hatékonyan kell kezelni a párbeszéd és az együttműködés szellemében;

F. mivel ahhoz, hogy a reformprogramot illetően a polgárok érdekét szolgáló előrelépés szülessen, és az ország közelebb kerüljön az EU-hoz, továbbra is rendkívül fontos, hogy a kormány és az ellenzék konstruktív párbeszédet folytasson az Unióval kapcsolatos reformokról;

G. mivel Albániában széleskörű támogatottságot élvez az ország uniós csatlakozása;

H. mivel a jogállamiság az EU sarokkövét jelentő olyan alapvető érték, amely mind a bővítési, mind a stabilizációs és társulási folyamatnak központi elemét képezi; mivel reformokra van szükség az e területen továbbra is fennálló jelentős kihívások kezeléséhez, különösen a független, pártatlan, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatás biztosítása, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az alapvető jogok védelme terén;

I. mivel a vallásszabadság, a kulturális örökség, valamint a kisebbségek jogainak védelme az Európai Unió alapvető értékei;

J. mivel Albánia a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi alapvető egyezményét megerősítette, ideértve különösen az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló, 1948. évi 87. sz. egyezményt és a szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló, 1949. évi 98. sz. egyezményt;

K. mivel minden bővítési országot egyedileg, saját érdemei alapján ítélnek meg, és a csatlakozás menetrendjét a reformok gyorsasága és minősége határozza meg;

L. mivel a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok elengedhetetlenek Albánia előrehaladásához az uniós csatlakozás felé vezető úton;

1. üdvözli Albánia e tekintetben tett erőfeszítéseit, folyamatos haladást eredményezve az EU-val kapcsolatos reformok végrehajtása terén, különösen az átfogó igazságügyi reform kapcsán; felszólítja Albániát, hogy szilárdítsa meg az elért reformokat, és folytassa az uniós tagsággal járó kötelezettségeire való felkészülést az összes fejezetet illetően;

2018. november 29., csütörtök

2. teljes mértékben támogatja a Bizottság azon ajánlását, hogy a csatlakozási tárgyalások Albánia reformra irányuló erőfeszítéseinek elismeréseként megkezdődjenek; tudomásul veszi a Tanács azon határozatát, hogy 2019 júniusában újraértékelje a helyzetet; üdvözli a csatlakozási tárgyalások 2019. évi megkezdése üdvözli a csatlakozási tárgyalások megkezdése érdekében felvázolt egyértelmű utat, és üdvözli, hogy megkezdődött az előkészítő átvilágítási folyamat; emlékeztet arra, hogy a csatlakozási tárgyalások megkezdésére vonatkozó határozat a reformfolyamat további előrehaladásától függ, felhívja a Tanácsot, hogy tárgyilagosan és méltányosan értékelje az ország által elért eredményeket, és hogy az első kormányközi konferenciát az év végéig hívja össze, továbbá arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa a reformot; úgy véli, hogy a tárgyalások megkezdése kedvezően járulna hozzá a demokrácia és a jogállamiság megerősítéséhez azáltal, hogy további ösztönzőként szolgálna a reformfolyamat számára, és fokozná annak ellenőrzését;

3. felszólítja a Bizottságot a 23. fejezet (Igazságszolgáltatás és alapvető jogok) és a 24. fejezet (A jog érvényesülése, szabadság és biztonság) tárgyalása során a megerősített fellépésre;

4. emlékeztet az albán parlament felügyeleti kapacitásai erősítésének szükségességére, az uniós csatlakozási folyamat során is; szorgalmazza a különböző felügyeleti mechanizmusok és intézmények, köztük a vizsgálóbizottságok hatékonyabb használatát; üdvözli az albán parlament magatartási kódexének elfogadását, amely megerősíti a parlamenti folyamat integritását és átláthatóságát, valamint a közvéleménynek az intézménybe vetett bizalmát; hangsúlyozza, hogy a kódex hatékonyságához kikényszerítő mechanizmusra, többek között szankciókra van szükség; hangsúlyozza az uniós integrációval foglalkozó bizottság központi szerepét és az Európai Integrációs Nemzeti Tanács felelősségét mint a csatlakozási előkészületekről folytatott konzultáció fóruma; a csatlakozó országok parlamentjei számára kialakított támogatási programjának keretében további együttműködésre szólít fel az albán parlamenttel annak érdekében, hogy ezáltal növelje az albán parlamentnek az uniós vívmányokkal összhangban lévő, minőségi jogszabályok megalkotására való képességét és gyakorolja felügyeleti szerepét a reformok végrehajtása terén;

5. kiemeli az uniós csatlakozási folyamattal és az érintett uniós és albániai intézmények szerepével kapcsolatos lakossági tájékoztatás fontosságát;

6. cselekvésre szólít fel és jogalkotási és adminisztratív intézkedéseket szorgalmaz az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (EBESZ/ODIHR) függőben lévő ajánlásai kapcsán; hangsúlyozza, hogy inkluzív és időben végrehajtott választási reformra van szükség, a választási folyamat iránti közbizalom növelése céljából; emlékeztet arra, hogy kellő figyelmet kell fordítani a politikai pártok jogellenes és be nem jelentett finanszírozását érintő vádakra; üdvözli az albán parlament választási reformmal foglalkozó ad hoc bizottságának a választási adminisztráció függetlenségével és politikamentességével, a kampányfinanszírozás átláthatóságával, a szavazók regisztrációjával, a szavazatvásárlással, az új szavazási technológiák használatával és a külföldről történő szavazás kérdésével kapcsolatos munkáját, és sürgeti, hogy a 2019-es helyhatósági választások előtt kellő időben alakítsanak ki konszenzust és fogadják el a szükséges reformokat;

7. üdvözli Albánia pártfinanszírozással kapcsolatos felülvizsgált jogszabályait; ismételten felhívja az ország politikai pártjainak figyelmét arra, hogy eleget tenniük azon kötelezettségüknek, hogy a kormányzat minden ágában és szintjén biztosítsák a bűncselekmények elkövetőinek kizárását a közhivatalból;

8. ismételten hangsúlyozza, hogy a konstruktív politikai párbeszéd, a kompromisszumkészség, a pártok közötti fenntartható együttműködés és a reformok végrehajtása és megszilárdítása iránti határozott elkötelezettség fenntartása mind az öt kulcsfontosságú prioritás kapcsán elengedhetetlen az uniós csatlakozási folyamat előremozdítása érdekében tett erőfeszítések során, valamint a demokratikus rezsim megfelelő működése szempontjából; üdvözli a fokozódó kétoldalú együttműködést és azt a széles körű pártközi konszenzust, amely bizonyos alapvető reformok kezelése során született; arra ösztönzi a politikai erőket, hogy tegyenek további erőfeszítéseket a valódi politikai párbeszéd megteremtésére és a konstruktív együttműködés kialakítására, támogatva ezáltal a reformfolyamatot; ismét azon meggyőződésének ad hangot, hogy a politikai párbeszédre a demokratikus intézmények keretében kell sort keríteni; komolyan aggódik amiatt, hogy a 2018. évi nyári szünetet követően az ellenzék de facto bojkottálta a parlamenti folyamatot;

9. hangsúlyozza azt a tényt, hogy az igazságszolgáltatási reform Albánia polgárainak jelentős követelése, és előfeltétele annak, hogy visszanyerjék a jogállamiságba, közintézményekbe és a politikai képviselőkbe vetett bizalmat; megismétli, hogy az átfogó reformfolyamat hitelessége és hatékonysága – különösen a korrupció és a szervezett bűnözés elleni harc, valamint a tulajdonjogok érvényesítése – az átvilágítási folyamat sikerének és az igazságügyi reform folyamatos és határozott végrehajtásának függvénye;

10. üdvözli az igazságügyi reform terén elért eredményeket, amelyek célja az ország igazságügyi intézményei függetlenségének, elszámoltathatóságának, professzionalizmusának és hatékonyságának megerősítése, és az emberek igazságügyi intézményekbe vetett bizalmának növelése; sajnálja, hogy az igazságszolgáltatás továbbra is lassú és nem hatékony; megállapítja, hogy a bírók és ügyészek újraértékelési folyamata meghozta az első kézzelfogható eredményeket; üdvözli, hogy a kiemelt ügyiratok többségét már feldolgozták; ugyanakkor felszólítja az albán hatóságokat, hogy gyorsítsák fel az átvilágítási folyamatot, a minőség és a méltányosság megőrzése mellett; hangsúlyozza, hogy az átvilágítási folyamatot a legmagasabb szintű nemzetközi normákkal összhangban kell végrehajtani, továbbá arra ösztönzi Albániát, hogy továbbra is szorosan működjön együtt a nemzetközi ellenőrzési művelettel; tudomásul veszi az első elbocsátásokat és bizonyos jelöltek meghallgatásuk előtti önkéntes lemondását; úgy ítéli meg ennek tükrében, hogy minden eddiginél fontosabb a bírók és ügyészek következő nemzedékének felkészítése, emiatt pedig sajnálja, hogy az albániai politikai pártok egyelőre nem tudtak megállapodásra jutni a bírók és ügyészek jogállásával kapcsolatos jogszabály szükséges módosításáról a felvétel és a képzés 0nagyobb kapacitására tekintettel; szorgalmazza, hogy folyamatosan biztosítsák a megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat az ellenőrző intézmények számára;

11. sürgeti az albán hatóságokat, hogy a lehető leghamarabb hozzák létre az új igazságügyi szerveket, és állítsák vissza az alkotmánybíróság és a legfelsőbb bírósághoz működőképességét; hangsúlyozza, hogy megfelelő emberi erőforrásokkal és finanszírozással kell támogatni ezen intézmények hatékony működését;

12. üdvözli a polgárbarátabb, átláthatóbb, professzionális és politikától mentes közigazgatás létrehozása felé tett folyamatos előrelépést, helyi szinten is; sürgeti a felügyeleti intézmények és az ombudsman ajánlásainak teljes körű végrehajtását; tudomásul veszi a területi reform terén elért eredményeket és az újonnan létrehozott önkormányzatok további közigazgatási és pénzügyi konszolidálását, valamint a központi és helyi önkormányzatok közötti koordináció fejlesztését célzó konzultatív tanács létrehozását is; üdvözli a helyi uniós szolgálatok és uniós koordinátori posztok létrehozását;

13. felszólít a csatlakozással kapcsolatos reformok végrehajtásáért felelős intézmények és szervek adminisztratív kapacitásának további megerősítésére, az uniós jogszabályok nemzeti jogba történő átültetésére, és az uniós csatlakozási tárgyalásokhoz szükséges előkészületek megtételére;

14. elismerését fejezi ki a korrupció közintézményekben történő megelőzése és felszámolása érdekében a jogi és intézményi keret kapcsán véghezvitt, jelentős mértékű fejlesztések kapcsán, mivel a korrupció még mindig jelentős probléma; további erőfeszítéseket szorgalmaz annak érdekében, hogy csökkenjen az albán állampolgárok mindennapi életét befolyásoló korrupció mértéke, kedvezőbb befektetési környezet alakuljon ki, valamint garantálható lehessen a befektetések jogbiztonsága; hangsúlyozza, hogy a magas rangú tisztviselők vád alá helyezés esetén nem részesülhetnek az átlagpolgárokhoz lépest kivételezett bánásmódban; felszólítja Albániát, hogy fokozza az erőfeszítéseket a pénzügyi vizsgálatok alkalmazásának növelése, valamint a korrupcióval kapcsolatos bűncselekményekből származó vagyon lefoglalására és elkobzására/visszaszerzésére vonatkozó bűnügyi nyilvántartás létrehozása érdekében, valamint kézzelfogható eredményeket mutasson fel a kábítószer-kereskedelem és a pénzmosás elleni küzdelem terén;

15. üdvözli az ország korrupcióellenes jogszabályainak közelmúltban végrehajtott módosításait; hangsúlyozza, hogy be kell fejezni a nemzeti nyomozóiroda, a különleges törvényszék és a korrupció és szervezett bűnözés elleni különleges ügyészség létrehozására irányuló munkálatokat; szorgalmazza a rendőrség és az ügyészség közötti intézményközi együttműködés és információcsere továbbfejlesztését; üdvözli a bűnüldöző szervek tagjainak rendőrségi átvilágításról szóló jogszabály szerinti újraértékelését;

16. felszólít arra, hogy a politikai és a köz- és magánszférában meglévő korrupcióra fordítsanak fokozott figyelmet; felszólít a proaktív nyomozások, büntetőeljárások és jogerős ítéletek nyilvántartásának megerősítésére a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemben, beleértve a magas szintű ügyeket is;

2018. november 29., csütörtök

17. üdvözli a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén elért eredményeket, különösen a Bajri bűnözői csoport tagjainak nemrégiben történt letartóztatását, és a kannabisztermesztés elleni cselekvési tervek végrehajtása révén további kézzelfogható és fenntartható eredményekre szólít fel, többek között a kábítószerek termesztése és kereskedelme elleni küzdelem terén; üdvözli, hogy az albán rendőrség egyre aktívabbá válik a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén, és bíztatónak találja, hogy Albánia megerősítette a nemzetközi rendőrségi együttműködést – többek között a tagállamokkal közös munkacsoportok keretén belül –, amely bűnszövetkezetekkel szembeni hatékony fellépésekhez vezetett; úgy még jobban meg kell erősíteni a rendőrség, az ügyészség és más érintett hivatalok és szervek közötti együttműködést;

18. sürgeti az albán hatóságokat, hogy tegyenek határozott lépéseket az ember-, fegyver- és kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó bűnszövetkezetek felszámolása érdekében, valamint a nyomozások és büntetőeljárások számának növelésével együtt növeljék a – különösen a bűnszervezetek élén állókat érintő – jogerős ítéletek számát is; kiemeli, hogy fokozni kell az emberkereskedelem megelőzésére irányuló erőfeszítéseket, különös figyelmet fordítva a kísérő nélküli gyermekekre és az emberkereskedelem kiskorú áldozataira, közöttük is főként az utcára került gyermekek sorsára;

19. ismételten felszólítja az albán hatóságokat, hogy hatékonyan és átlátható módon biztosítsák a tulajdonjogok védelmének érvényesítését és az ebbe az irányba tett előrelépést, egyúttal figyelembe véve a tulajdonok bejegyzését, visszaszolgáltatását és kárpótlását; előrelépéseket szorgalmaz a tulajdon digitalizálása és feltérképezése terén; sürgeti az albán hatóságokat, hogy megfelelően tájékoztassák a polgárokat jogaikról és követeléseik érvényesítésének lehetőségeiről; hangsúlyozza a jogállamiság és a vonzó gazdasági környezet érdekében a tulajdonjogok tényleges védelmének fontosságát;

20. üdvözli az emberi jogok, a kisebbségi jogok és a megkülönböztetés elleni politikák, többek között a kisebbségekkel szembeni egyenlő bánásmód védelmének megerősítésére tett lépéseket; üdvözli a kisebbségekről szóló kerettörvény elfogadását, amely megszüntette a nemzeti kisebbségek és etnikai-nyelvi közösségek közötti megkülönböztetést, továbbá bevezette az önmeghatározás, a megkülönböztetés tilalma és a kultúrához, hagyományokhoz és anyanyelvhez való jog elvét; felszólít ezek teljeskörű gyakorlati végrehajtására, és ösztönzi Albániát, hogy folytassa erőfeszítéseit azáltal, hogy elfogadja a kerettörvényhez szükséges másodlagos jogszabályokat, az európai normákkal összhangban, biztosítva, hogy a szövegezésben minden fontos érdekelt fél részt vegyen; ragaszkodik ahhoz, hogy intézkedéseket hozzanak a romák, egyiptomiak és más etnikai kisebbségek oktatásának, egészségének, foglalkoztatási rátájának és életkörülményeinek további javítása érdekében;

21. tudomásul veszi, hogy feszült helyzet alakult ki, miután 2018. október 28-én, a II. világháborúban elesett görög katonákra való megemlékezés során az albán különleges rendőri erők (RENEA) lelőtték Konstantinos Katsifast, a görög nemzeti kisebbségi egyik tagját, kettős (albán és görög) állampolgárt; kéri, hogy a felek mindkét oldalon tanúsítsanak önmérsékletet, és elvárja, hogy az albán hatóságok vizsgálják ki és tisztázzák azokat a körülményeket, amelyek az emberéletet követelő incidens kialakulásához vezettek;

22. üdvözli a nők részvétele és a politikai képviselet terén – különösen a nemek közötti kvótarendszer bevezetése, valamint a nőknek az új kormányban való egyenlő képviselete révén – elért eredményeket; aggodalmát fejezi ki azonban a hátrányos helyzetű és marginalizálódott csoportokhoz tartozó nőkkel és lányokkal, így a roma [1] nőkkel és a fogyatékossággal élő nőkkel szembeni megkülönböztetés, valamint amiatt, hogy számos törvény még mindig tartalmaz nemi alapon hátrányosan megkülönböztető rendelkezéseket, a nők számára nehéz az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, magas az informális munkaerőpiacon dolgozó nők aránya, magas a nőkkel és gyermekekkel, különösen a kiszolgáltatott csoportokhoz tartozókkal szemben családon belül elkövetett erőszakos cselekmények száma; megfelelő fellépést szorgalmaz e kérdésekkel kapcsolatban, és üdvözli a nemi alapú erőszakkal szembeni küzdelemről szóló állásfoglalás elfogadását és a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó parlamenti albizottság létrehozását;

23. Aggodalommal állapítja meg, hogy a vidéki területeken, a távol eső területeken élő nők valamint a roma és egyiptomi nők hozzáférése az egészségügyi alapellátáshoz és a szexuális és reproduktív egészségügyi ellátáshoz továbbra is korlátozott, valamint, hogy ezeknek a szolgáltatásoknak az elérhetőségéről gyakran nincs tudomásuk; ezért felszólítja az albán hatóságokat a fenti szolgáltatásokra vonatkozó hatékonyabb tájékoztatásra illetve azok hozzáférhetővé, megfizethetővé és jó minőségűvé tételére;

---

[1] A „roma" szót gyűjtőfogalomként használják, amely magában foglalja a különböző, egymáshoz kapcsolódó, letelepedett vagy vándor csoportokat, például a romákat, askálikat, egyiptomiakat stb., akiknek kultúrája és életmódja különböző lehet.

24. üdvözli a gyermekek jogaira vonatkozó jogalkotási keretnek a gyermekek jogainak védelméről szóló törvény, a gyermekekre vonatkozó büntető igazságszolgáltatási törvénykönyv és „a gyermekekről szóló 2020-as menetrend" elfogadása útján történő megerősítését; emlékeztet arra, hogy még mindig van mit javítani a gyermekek jogainak védelmére irányuló intézményi mechanizmusokon; sürgeti a hatóságokat, hogy hajtsanak végre a gyermekek jogainak védelméről és a fiatalkorúakra vonatkozó igazságszolgáltatásról szóló másodlagos jogszabályokat; és kéri a gyermekvédelmi rendszernek juttatott finanszírozás jelentős növelését, konkrétan helyi és regionális szintű gyermekvédelmi egységek útján;

25. elismerését fejezi ki az ország vallási közösségei közti toleráns légkör és együttműködés kapcsán; felszólítja az albán hatóságokat, hogy hatékonyan vegyék fel a küzdelmet a gyűlöletbeszéd és a kisebbségek – többek közt az LMBTI személyek – kirekesztése és a megkülönböztetése ellen; üdvözli az öt albán önkormányzat által nemrég elfogadott, a nemek közötti egyenlőségről szóló cselekvési terveket, amelyek összhangban vannak a nők és a férfiak helyi életben való egyenlőségéről szóló európai chartával;

26. felszólítja az albán hatóságokat, fokozzák a civil társadalmi szervezetekkel való együttműködést, biztosítva a nyilvánosság hatékony részvételét és a konzultációt a döntéshozatali és a folyamatban lévő integrációs folyamat során, nemzeti és helyi szinten is, ezáltal megerősítve a demokráciát és az átláthatóságot; felhívja a figyelmet arra, hogy meg kell reformálni a civil társadalmi szervezetek jogi és költségvetési keretét, valamint közfinanszírozást kell biztosítani az emberi jogokkal, a demokráciával és a jogállamisággal foglalkozó civil társadalmi szervezetek, többek között a megfigyeléssel és tanácsadással foglalkozó, illetve a kis önszerveződő szervezetek számára, mivel a pénzügyi fenntarthatóság továbbra is komoly kihívást jelent számos ilyen szervezet számára, tekintettel arra, hogy a jelenlegi regisztrációs folyamat elhúzódó eljárásokkal és magas költségekkel jár, és a jelenlegi adórendszer jelentős terhet ró a civil társadalmi szervezetekre, és gátolja mind a vállalati, mind az egyedi adományozást; emlékeztet arra, hogy az önrendelkezésre képes civil társadalom a működő demokrácia alapvető eleme, továbbá stratégiailag fontos ahhoz, hogy Albánia uniós tagállammá válhasson;

27. üdvözli az albán kormány és az Eltűnt Személyekkel Foglalkozó Nemzetközi Bizottság közötti együttműködési megállapodás aláírását, amelynek segítségével az utóbbi könnyebben megállapíthatja a kommunista korszakban eltűnt személyek hollétét és kilétét;

28. felhívja az albán hatóságokat, hogy erősítsék meg szakpolitikáikat a fogyatékossággal élő személyek védelmében, akik továbbra is nehézségekkel küzdenek az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a döntéshozatalban való részvétel tekintetében;

29. sajnálatát fejezi ki a tiranai Regionális Ifjúságügyi Együttműködési Hivatal (RYCO) létrehozása során tapasztalt késedelmek miatt; sürgeti a hatóságokat, hogy a RYCO tevékenységeit olyan rugalmas módon támogassák, amely lehetővé teszi, hogy a fiatalok lehető legnagyobb száma hasznosuljon annak munkájából;

30. ismételten hangsúlyozza a professzionális és független magántulajdonú és közszolgálati média kiemelt jelentőségét; tudomásul veszi az ország audiovizuális médiahatósága és közszolgálati műsorszolgáltatója függetlenségének növelése kapcsán tett részleges előrelépést; felszólít a médiában megjelenő állami hirdetések pénzügyi átláthatóságának javítását célzó intézkedések megtételére; felszólít továbbá az újságírók munkavállalói és szociális jogainak védelmét erősítő intézkedések megtételére is;

31. üdvözli az albán médiatanács létrehozását, és hangsúlyozza, hogy a tanács fontos szerepet játszik az újságírók és a média magas etikai és szakmai normáinak kialakításában, valamint függetlenségük és szabadságuk elősegítésében; üdvözli a felülvizsgált újságírói etikai kódex, valamint az online média etikai iránymutatásainak elfogadását, és kéri az ezekben foglalt elvek megerősítését a közbizalom, az igazsághoz való ragaszkodás, a tisztességesség, a feddhetetlenség, a függetlenség és az elszámoltathatóság fenntartása érdekében;

32. sürgeti az albán hatóságokat a versenyképesség növelésére és az informális gazdaság kezelésére irányuló reformok meggyorsítására; hangsúlyozza, hogy a korrupció, a jogállamisággal kapcsolatos hiányosságok és a nehézkes szabályozási eljárások továbbra is hátráltatják a beruházásokat és Albánia fenntartható fejlődését; szorgalmazza az üzleti és beruházási környezet további megerősítését a kiszámítható szabályozási és jogszabályi keret, a jogbiztonság, a jogállamiság, a tulajdonjogok érvényesítése és a szerződésérvényesítés megerősítése, a költségvetési konszolidáció végigvitele, valamint az adóigazgatás megerősítése révén;

2018. november 29., csütörtök

33. hangsúlyozza, hogy szükséges a szociális normák kedvező irányú konvergenciájának biztosítása a csatlakozási folyamat során; üdvözli a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjének elfogadását, különösen annak társadalmi-gazdasági fejlődésre és fiatalokra való összpontosítását; felszólítja az albán hatóságokat, hogy vizsgálják felül a köz-magán társulások szerepét és a közjavakra és a közérdekű javakra, például az autópályákra, az egészségre, a természetre és a kulturális örökségre gyakorolt hatásukat, az UNESCO-kötelezettségekkel összhangban; felszólítja Albániát arra, hogy tegye nyilvánossá a szociális támogatás odaítélésére vonatkozó kritériumokat;

34. tart attól, hogy a kormányzati átalakítás eredményeként az albán Szociális Jóléti Minisztérium felszámolása milyen esetleges negatív hatásokat gyakorolhat a foglalkoztatás és a szociálpolitika alakítására; felszólítja az albán hatóságokat a szakszervezetekkel való együttműködés előmozdítására és a társadalmi párbeszéd megerősítésére; hatékony lépéseket sürget a – különösen a fiatalok és a nők körében – magas munkanélküliségi ráta kezelése, valamint az oktatás minőségének további javítása érdekében; felszólít az oktatás minőségének további javítására, annak biztosítása mellett, hogy az oktatás továbbra is az egész lakosság számára elérhető maradjon;

35. üdvözli, hogy az Albániai Statisztikai Intézet (INSTAT) szerint Albániában csökkent a munkanélküliség; hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell az oktatási rendszer minőségét, és többek között növelni kell a kapacitását, hogy az emberek több, a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő készséget és tudást szerezhessenek; hangsúlyozza, hogy támogatni kell a hosszú távú növekedést, a technológiai befogadás, a kutatás, a fejlesztés és az innováció kapacitásának fejlesztésével;

36. sürgeti a kormányt, hogy modernizálja az oktatási rendszert annak érdekében, hogy befogadóbb társadalmat alakítson ki, csökkentse az egyenlőtlenségeket és a hátrányos megkülönböztetést, valamint jobban felvértezze a fiatalokat készségekkel és ismeretekkel;

37. üdvözli Albánia elkötelezettségét a hálózatfejlesztési ütemterv végrehajtása iránt a berlini folyamat keretében, valamint az IPA 2018 csomag elfogadását, amelynek része a durrësi kikötő újjáépítésére irányuló, stratégiai szempontból fontos infrastrukturális projekt, amely megerősíti Albánia összeköttetését Horvátországgal és Olaszországgal, Albánia tengerpart nélküli szomszédai, Koszovó és Macedónia számára pedig hozzáférést biztosít a tengeri közlekedési útvonalakhoz; sürgeti az albán hatóságokat, hogy gyorsítsa meg a transzeurópai hálózatok albán szakaszainak tervezését és megépítését, továbbá folytassa a jogi keretnek az uniós jogszabályokkal való összehangolását; támogatja a nyugat-balkáni barangolási díjak csökkentését célzó javaslatot, hogy biztosítható legyen a digitális gazdaságot célzó piac- és befektetésbarát környezet; megállapítja, hogy Albánia lakosságának 40 %-a vidéki területeken él, azonban csupán 1 %-uk rendelkezik internetkapcsolattal;

38. ismét hangsúlyozza, hogy fejleszteni kell a nyugat-balkáni országokkal és az uniós tagállamokkal közös közinfrastruktúrát; javasolja a hatóságoknak, hogy gyorsítsák fel a nagyszabású infrastrukturális projektek megvalósítását, például építsék ki a Tirana és Szkopje közötti vasúti összeköttetést és a modern autópályát, amelyek a VIII. folyosó részét képezik;

39. aggodalmát fejezi ki a védett területeken súlyos környezeti károkat okozó gazdasági tevékenységek, például a nagyméretű üdülőkomplexumok vagy a Vjosa és a Valbona folyók mentén épített vízerőművek miatt; azt javasolja, hogy Albánia vizsgálja felül a megújuló energiával kapcsolatos stratégiáját, és csökkentse a villamosenergia-termelésben a vízenergiától való függését; ezért felhívja a hatóságokat, hogy vizsgálják meg a vízenergiától eltérőmegújulóenergia-projektekbe való beruházási lehetőségeket; sürgeti a hatóságokat, hogy fokozzák a stratégiai környezeti vizsgálatok, a környezeti hatásvizsgálatok és az ilyen projektekről folytatott nyilvános konzultációk minőségét, figyelembe véve a helyi közösségek szempontjait; sürgeti az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankot (EBRD) és az Európai Beruházási Bankot (EBB), hogy vizsgálják felül az olyan vízerőműprojekteknek szóló támogatásaikat, amelyek esetében nem végeztek megbízható előzetes stratégiai környezetvizsgálatot és környezeti hatásvizsgálatot; hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell róla, hogy a transzadriai gázvezeték projekt (TAP) összhangban legyen a közösségi vívmányok környezetvédelmi és szociális vonatkozásaival; ismételten felhívja Albániát, hogy hajtsa végre a vonatkozó hulladékgazdálkodási intézkedéseket, igazodjon az uniós környezetvédelmi vívmányokhoz;

40. kifejezi aggodalmát annak kapcsán, hogy a nyugat-balkáni országok közül továbbra is Albánia a tagállamokat érintő legtöbb jogellenes belépés és tartózkodás, illetve megalapozatlan menedékkérelem forrása; felszólít arra, hogy erősítsék meg az elmúlt hónapokban az EU-ban benyújtott megalapozatlan menedékkérelmek, valamint a kísérő nélkül érkező kiskorúak jelenségének, többek között azok kiváltó okainak eredményes kezelése érdekében tett intézkedéseket; a foglalkoztatás fellendítését célzó konkrét intézkedéseket szorgalmaz, különösen a fiatalok, az oktatás, az életkörülmények és az egészségügy terén; kéri az albán hatóságokat, hogy hozzanak létre olyan rendszereket, amelyekkel elősegíthető a családok és a gyermekek eredményes beilleszkedése az országba való visszatérésük után;

41. üdvözli az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és Albánia közötti operatív együttműködésről szóló megállapodás érdekében tett lépéseket, mivel Albánia volt az első olyan régióbeli ország, amellyel ilyen megállapodást kötöttek, és további operatív együttműködésre ösztönöz;

42. felszólítja az albán kormányt, hogy tegyen eleget a kiadatásról szóló, az Európa Tanács által kibocsátott európai egyezmény 3. cikkének és az EU Alapjogi Chartája 19. cikkének, továbbá ne engedélyezze a politikai bűncselekményeket elkövető személyek kiadatását, sem pedig olyan személyekét, akik a kiadatást kérő országban kínzás vagy embertelen bánásmód áldozatai lehetnek;

43. elismerését fejezi ki Albániának a külföldi harcosok kiáramlásának megfékezése terén elért sikereiért; üdvözli a potenciális terrorfenyegetettség elleni küzdelemben elért regionális együttműködést; ismét hangsúlyozza, hogy további intézkedésekre van szükség a terrorizmus finanszírozására irányuló pénzmozgások megakadályozása, a civil társadalmat és a vallási közösségeket bevonó megelőző és ellenőrző mechanizmusok megerősítése és az online radikalizálódás hatékony kezelése érdekében; ismét hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni azokat a programokat, amelyek a visszatérők és családjaik újbóli integrálására és a börtönbeli radikalizálódás megakadályozására irányulnak, a civil társadalom és a vallási közösségek bevonásának megerősítése útján is;

44. nagyobb fokú együttműködést szorgalmaz Albánia és az EU között a kiberbűnözés elleni intézkedések és a kibervédelmi kérdések terén;

45. üdvözli Albánia aktív részvételét a berlini folyamatban, a Nyugat-balkáni Hatokban és más regionális kezdeményezésekben, valamint hozzájárulását a Regionális Együttműködési Tanács arculatának megerősítéséhez; üdvözli a berlini folyamat keretében a regionális együttműködésről és a jószomszédi kapcsolatokról szóló közös nyilatkozat aláírását; üdvözli, hogy Albánia proaktív szerepet játszik a regionális együttműködés előmozdításában, és jószomszédi kapcsolatokat ápol a csatlakozni kívánó országokkal, valamint a szomszédos tagállamokkal, valamint hangsúlyozza, hogy a jó kapcsolatok a bővítési folyamat alapvető elemét jelentik; üdvözli a Nyugat-balkáni Alap hivatalos létrehozását, mivel ennek célja a közös értékek előmozdítása és a nyugat-balkáni régió polgárai, civil társadalma és intézményei közötti regionális együttműködés kialakítása; üdvözli Albánia és Szerbia Tiranában működő közös kereskedelmi kamarájának létrehozását, és ösztönzi a régióban a kereskedelmi és üzleti együttműködés megerősítését; üdvözli a regionális együttműködés fokozása érdekében különösen a környezetvédelem területén tett folyamatos erőfeszítéseket, az adriai háromoldalú kezdeményezésben foglaltak szerint; emlékeztet arra, hogy minden olyan nyilatkozatot vagy lépést el kell kerülni, amely hátrányosan érintheti a jószomszédi kapcsolatokat;

46. megismétli, hogy támogatja a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottság (RECOM) létrehozására irányuló kezdeményezést; sürgeti az albán kormányt, hogy vállaljon vezető szerepet ennek létrehozásában; hangsúlyozza e folyamat jelentőségét és azt, hogy valamennyi regionális politikai vezetőt aktívan be kell vonni annak érdekében, hogy a bizottság haladéktalanul megkezdhesse munkáját; felhívja a figyelmet a RECOM-koalíció egyértelmű dátumokat és mérföldköveket tartalmazó cselekvési tervre irányuló javaslatára;

47. határozott elismerését fejezi ki annak kapcsán, hogy Albánia továbbra is teljes mértékben igazodik a közös kül- és biztonságpolitika keretében megfogalmazott valamennyi uniós álláspontho z és nyilatkozathoz; felszólítja Albániát, hogy igazodjon a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának integritásáról szóló közös uniós álláspontho z, és adja fel az Amerikai Egyesült Államokkal kötött kétoldalú mentességi megállapodást; elismeréssel illeti, hogy Albánia aktívan részt vesz a közös biztonság- és védelempolitika szerinti katonai válságkezelő missziókban, valamint hogy az EU számára stratégiai jelentőséggel bíró NATO-missziókhoz is hozzájárul;

2018. november 29., csütörtök

48. sürgeti az albán hatóságokat, hogy biztosítsák az uniós források leghatékonyabb felhasználását az ország valamennyi régiójában; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) forrásainak szigorú feltételrendszerét, és országjelentéseinek részeként értékelje az Albániának nyújtott IPA-támogatás hatékonyságát, különösen a kulcsfontosságú prioritások és a vonatkozó projektek tekintetében;

49. nyugtázza, hogy konstruktív légkörben zajlott az EU–Albánia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság (SAPC) 2018. február 12–13-i 12., tiranai ülése; tudomásul veszi az SAPC kormánypárti és ellenzéki képviselői közötti javuló együttműködést; hangsúlyozza a további pártközi együttműködés fontosságát az uniós csatlakozás felé vezető reformfolyamat során;

50. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Albánia kormányának és parlamentjének.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0482

A Montenegróról szóló, 2018. évi jelentés

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a Bizottság Montenegróról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2144(INI))

(2020/C 363/22)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az EU–Montenegró társulási és stabilizációs megállapodásra, amely 2010. május 1-je óta van hatályban,

— tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozóra és a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,

— tekintettel az EU–Montenegró Stabilizációs és Társulási Tanács 2018. június 25-i kilencedik ülésére,

— tekintettel Montenegró 2017. június 5-i belépésére a NATO-ba,

— tekintettel a Montenegró és Koszovó közötti határkijelölési megállapodás Montenegró és Koszovó parlamentjei általi ratifikálására,

— tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági közleményre (COM(2018)0065),

— tekintettel a „2018. évi közlemény az EU bővítési stratégiájáról” című, 2018. április 17-i bizottsági közleményre (COM(2018)0450) és az azt kísérő, „2018. évi jelentés Montenegróról” című bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2018)0150),

— tekintettel a 2018–2020 közötti montenegrói gazdasági reformprogram 2018. április 17-i bizottsági értékelésére (SWD (2018)0131) és az EU és a Nyugat-Balkán közötti gazdasági és pénzügyi párbeszédről szóló 2018. május 25-i közös tanácsi következtetésekre,

— tekintettel az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának választási megfigyelő missziójától (EBESZ/ODIHR) érkező jelentésekre és az Európai Parlament választási megfigyelő küldöttségének nyilatkozatára a 2018. április 15-i választásokkal kapcsolatban,

— tekintettel az EU–Montenegró Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság (SAPC) 2018. július 16-17-én Podgoricában tartott 15. ülésén elfogadott nyilatkozatra és ajánlásokra,

— tekintettel a Bizottság, a Világbank és az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja által a nyugat-balkáni marginalizált helyzetű romákról készített, 2017. évi felmérés eredményére,

— tekintettel a 2014. augusztus 28-án kezdődött berlini folyamatra,

— tekintettel a Montenegróról szóló korábbi állásfoglalásaira,

— tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0339/2018),

2018. november 29., csütörtök

A. mivel minden bővítési országot egyedileg, saját érdemei alapján ítélnek meg, és a csatlakozás menetrendjét a reformok gyorsasága és minősége határozza meg;

B. mivel Montenegró jelenleg a leginkább előrehaladott a tárgyalásokban, abból adódóan, hogy az uniós vívmányok 35 fejezete közül 31-et már megnyitottak, és három fejezet esetében ideiglenesen lezárták a tárgyalásokat;

C. mivel a belső politikai erők és a szomszédos országok közötti, reformokról szóló konstruktív párbeszéd alapvető fontosságú az uniós csatlakozási tárgyalások során történő további előrelépéshez;

D. mivel Montenegró továbbra is elkötelezett a működőképes piacgazdaság megteremtése iránt, és folyamatosan dolgozik a stabilizációs és társulási megállapodás szerinti kötelezettségeinek teljesítésén;

E. mivel Montenegró az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) keretében előcsatlakozási támogatásban részesül;

F. mivel Montenegrónak tovább kell növelnie többek között a parlamenti, jogalkotói, valamint felügyeleti kapacitását, az intézmények átláthatóságát, erősítenie kell a jogállamiság és az igazságszolgáltatás függetlenségének tiszteletben tartását, a háborús bűncselekmények belföldi kezelését, a választási folyamat integritását, a tömegtájékoztatás szabadságát, valamint a korrupció, a szervezett bűnözés és az informális gazdaság elleni küzdelmet;

1. üdvözli Montenegró folytatódó részvételét az uniós integrációs folyamatban és az ország által általánosságban elért jó haladást, amely e stratégiai döntés széles körű támogatottságán alapul;

2. hangsúlyozza, hogy a reformok végrehajtása és alkalmazása továbbra is a sikeres integrációs folyamat egyik kulcsfontosságú mutatója; felhívja Montenegrót, hogy javítsa az új jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásának tervezését, összehangolását és figyelemmel kísérését, valamint szorgalmazza a 23. és 24. tárgyalási fejezetre vonatkozó időközi referenciakövetelmények időben történő végrehajtását;

3. üdvözli a Bizottság nyugat-balkáni stratégiáról szóló, 2018. február 6-i közleményében foglalt értékelést, amely szerint erős politikai akarattal, valós és tartós reformok megvalósításával és a szomszédos országokkal való viták végleges megoldásával Montenegró 2025-re akár készen állhat a csatlakozásra;

4. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy a következő többéves pénzügyi keretben gondoskodjanak elegendő forrásról Montenegró Európai Unióhoz való lehetséges csatlakozásának biztosítására a nyugat-balkáni stratégiában felvázoltak szerint;

Demokratizálódás

5. emlékeztet minden politikai pártot, hogy a konstruktív politikai szerepvállaláshoz teljes mértékben működőképes parlament szükséges, amelyben minden politikus felelősséget vállal a szavazóiért a helye elfoglalásakor; üdvözli, hogy az elhúzódó parlamenti bojkott után a legtöbb ellenzéki párt visszatért a parlamentbe; sürgeti az összes többi parlamenti pártot, hogy a lehető leghamarabb térjenek vissza a parlamentbe, és tegyenek összehangoltabb erőfeszítéseket annak biztosítása érdekében, hogy a parlament rendelkezzen a törvényhozói és felügyeleti szerepének maradéktalan betöltéséhez szükséges eszközökkel;

6. szorgalmazza a nők és a kisebbségek, különösen a romák [1] közéleti és politikai részvételére vonatkozó jogszabályok végrehajtását, ezen belül annak lehetővé tételét, hogy a kisebbségekhez tartozó nők érdemi módon részt vehessenek a döntéshozatalban, és pozíciókat foglalhassanak el a közigazgatásban és a közintézményekben;

7. felhívja Montenegró politikai vezetését, hogy a jogállamiság, a tömegtájékoztatás szabadsága, a korrupció, a pénzmosás, a szervezett bűnözés és az azzal járó erőszak problémáinak leküzdése révén összpontosítson a fennmaradó kihívásokra, és kezelje prioritásként ezeket a kérdéseket;

[1] A „roma" szó olyan gyűjtőfogalom, amely különböző, egymással kapcsolatban álló letelepedett vagy vándorló csoportokat foglal magában; a romák mellett közéjük sorolják az askálikat, az egyiptomiakat és másokat, akiknek kultúrája és életmódja sokszínű lehet.

8. megjegyzi, hogy a 2018 áprilisában megrendezett elnökválasztás során az alapvető szabadságjogokat tiszteletben tartották; felhívja a kormányt, hogy működjön együtt az ellenzéki pártokkal és a civil társadalommal annak érdekében, hogy átfogó módon orvosolja az EBESZ/ODIHR által azonosított hiányosságokat, és a folyamatban lévő nemzeti jogszabályok elfogadása révén teljes körűen hajtsa végre a választási megfigyelő küldöttség kiemelt ajánlásait, és a választási folyamat iránti közbizalom javítása érdekében erősítse meg a választási adminisztráció átláthatóságát és szakszerűségét; kéri, hogy a helyi választásokat tartsák meg egyidejűleg az egész országban, és javítsák a választások minőségét és átláthatóságát; sürgeti a politikai pártok finanszírozásának átláthatóságára vonatkozó rendelkezések megerősítését;

9. kéri az állítólagos választási szabálytalanságok teljes kivizsgálását; továbbra is kitart amellett, hogy tegyék meg a kompromittáló hangfelvételek miatt 2012-ben kirobbant botrány kezeléséhez szükséges lépéseket; felszólítja a korrupcióellenes ügynökséget, hogy fokozza az állami forrásokkal való és a politikai pártok érdekét szolgáló lehetséges visszaélések nyomon követését;

10. aggodalmát fejezi ki a montenegrói parlament azon határozata miatt, hogy Vanja Ćalović Markovićot menesztik a korrupcióellenes ügynökség tanácsából; teljes átláthatóságot szorgalmaz az ügy kezelése során;

Jogállamiság

11. rámutat arra, hogy az ellenőrző hatóság, a korrupcióellenes ügynökség, a közbeszerzéseket ellenőrző bizottság, a versenyhivatal és az állami támogatásokért felelős hatóság központi szerepet játszanak a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelemben; üdvözli az említett intézmények kapacitásának és függetlenségének javítására irányuló folyamatban lévő reformokat, de rámutat, hogy szükség van a hatékonyság javítására, jobb eredményekre, a korrupció megelőzésének megfelelő szankciók révén történő ösztönzésére és a teljes függetlenségük elérését akadályozó fennmaradó korlátok felszámolására;

12. tudomásul veszi a korrupcióellenes ügynökség kampányfinanszírozások vizsgálatával kapcsolatos kapacitásainak megerősítése terén elért eredményeket; hangsúlyozza a korrupcióellenes ügynökség iránti bizalom növelésének és jó hírneve erősítésének szükségességét, amit úgy lehet elérni, hogy markánsabban el kell határolni az ügynökség tevékenységét a politikai befolyástól;

13. üdvözli a közigazgatás átláthatóbbá tételére és az információmegosztás javítására tett erőfeszítéseket, ugyanakkor polgárbarátabb, professzionálisabb és politikától mentesebb közigazgatás létrehozására buzdít; méltatja az ombudsman hatékonyabb munkáját; kéri a szabályozási hatásvizsgálatok javítását, átfogó jelentések készítését az ellenőrzésekről és inkluzív, nyilvános konzultációk lefolytatását a jogszabályjavaslatokról; hangsúlyozza a civil társadalmi szervezetekkel folytatott együttműködés és az információkhoz való nyílt hozzáférés fontosságát a korrupció elleni eredményes küzdelem érdekében, és ösztönzi a 2017 májusában végrehajtott jogalkotási reform felülvizsgálatát; javasolja az erőforrások és az emberi tőke optimalizálását a közigazgatásban;

14. üdvözli Montenegró jelentős eredményeit az e-kormányzás és az e-részvétel terén, amelynek köszönhetően az ország az ENSZ 2016-os e-kormányzási felmérésében bekerült a legjobb 25 közé ezen a területen; felhívja a montenegrói kormányt, hogy tartsa fenn a reform ezen ütemét, hogy tovább erősítse a közigazgatás hatékonyságát és elérhetőségét;

15. üdvözli az igazságügyi intézmények függetlenségének, átláthatóságának, elszámoltathatóságának, professzionalizmusának és hatékonyságának növelése felé tett mérsékelt előrehaladást; biztosítékokat kér a politikai beavatkozás ellen, és szorgalmazza az etikai kódexek és fegyelmi eljárások következetes alkalmazását; üdvözli, hogy most először neveztek ki új bírókat és ügyészeket az új felvételi rendszer szerint;

16. megjegyzi, hogy a 2016. októberi állítólagos puccskísérlettel foglalkozó bírósági eljárások előrehaladását harmadik országokkal való teljes körű igazságügyi együttműködéssel szükséges biztosítani; üdvözli azt a döntést, hogy az átláthatóság érdekében nyilvánosan közvetítik a bírósági eljárásokat;

2018. november 29., csütörtök

17. üdvözli, hogy 2018. június 29-én elfogadták a Bírói Tanácsról szóló törvény módosításait, amelyek lehetővé teszik a Bírói Tanács szabályos működésének folytatását; rámutat arra, hogy ezeket a módosításokat a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban fogadták el; hangsúlyozza, hogy a nem hivatásos tagok Tanácsba történő megválasztására vonatkozó ezen módosítások csupán ideiglenes megoldást jelentenek; sürgeti a Parlament újonnan megalakult ad-hoc munkacsoportját, hogy késedelem nélkül találjon megoldást erre a kérdésre;

18. aggodalommal tölti el a szervezett bűnözéshez köthető, erőszakos cselekményekkel és merényletekkel kapcsolatos esetek számának növekedése, ami káros hatással van az átlagpolgárok mindennapjaira; üdvözli, hogy a hatóságok felismerték ezt a problémát, de komolyabb megelőző intézkedéseket vár, beleértve az elítélés nélküli vagyonelkobzás alkalmazását; üdvözli a magas szintű korrupciós ügyekben folytatott vizsgálatokat, vádemeléseket és a meghozott ítéleteket; elismeri ugyanakkor, hogy ezek az eredmények további megerősítésre szorulnak, különösen a pénzmosással és az embercsempészettel kapcsolatos ügyekben;

19. előrelépést szorgalmaz az összeférhetetlenségek és a köztisztviselők illegális vagyongyarapodásának megelőzése terén; felszólítja a hatóságokat, hogy fokozzák a bűncselekményekből származó vagyonok elkobzását, mozdítsák elő a jogtalan vagyonszerzések vizsgálatát, és tegyenek egyéb lépéseket a bűnözői csoportok felszámolása érdekében, amivel véget vetnének a szervezett bűnözés, az üzleti élet és a politika közötti kapcsolatoknak; ugyanakkor elítéli a törvényben előírt minimális szint alatti szankciók kiszabásának gyakorlatát, mivel ez kontraproduktív a korrupciós ügyek megelőzése szempontjából;

20. emlékeztet arra, hogy Montenegrónak további erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy biztosítsa a tulajdonhoz való jog hatékony védelmét az uniós vívmányokkal és a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban; sürgeti az állami hatóságokat, hogy a hatályos nemzeti jogi keretet alkalmazva észszerű időn belül gondoskodjanak a tisztességes eljárások biztosításáról, többek között a tulajdonjogok és a tulajdon-visszaszolgáltatás területén is; rámutat arra, hogy az erős, megkülönböztetésmentes és stabil tulajdonjogi rendszer a polgárok és a külső befektetők általános és üzleti bizalmának előfeltétele;

Határigazgatás és migráció

21. rámutat arra, hogy Montenegró mindezidáig bebizonyította, hogy képes a menedékkérelmek kezelésére, de hangsúlyozza, hogy további előrelépésre van szükség; ösztönzi Montenegrót, hogy szorosabban működjön együtt az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel a határigazgatás európai normákkal összhangban történő fejlesztése, az irreguláris migráció problémájának megoldása és a migránscsempész-hálózatok felszámolása céljából; fokozottabb erőfeszítéseket és határokon átnyúló együttműködést kér az emberkereskedelemmel valamint a kábítószer- és dohánycsempészettel foglalkozó szervezett bűnözői hálózatok felszámolása érdekében; kiemeli a montenegrói – különösen az ország szabadkereskedelmi zónái körül zajló – illegális dohánykereskedelemmel kapcsolatos állandó aggályokat; felszólítja a Bizottságot, hogy továbbra is nyújtson támogatást Montenegrónak a szabadkereskedelmi zónák ellenőrzése és az illegális kereskedelem megakadályozása terén;

22. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nincs előrelépés az emberkereskedelem elleni küzdelemben, és sürgeti, hogy fordítsanak különös figyelmet a szervezett kényszerprostitúció és gyermekkoldulás megelőzésére; hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség az áldozatok azonosítása, valamint azok segítségnyújtáshoz, kártérítéshez és védelmi intézkedésekhez való hozzáférése tekintetében; felhívja Montenegrót, hogy nyújtson tényleges védelmet az emberkereskedelem áldozatainak, és fordítson külön figyelmet az emberkereskedelem áldozataivá vált gyermekek, valamint – a szegénység és a marginalizáció miatti kiszolgáltatott helyzetük okán – a roma nők és lányok rehabilitálására;

Média

23. fokozatosan egyre nagyobb aggodalommal figyeli a szólásszabadság és a médiaszabadság helyzetét, amelyet illetően három egymást követő bizottsági jelentés szerint nem történt előrelépés; emlékeztet arra, hogy a vonatkozó 23. fejezet megnyitására 2013 decemberében került sor, és az e fejezet és a 24. fejezet tekintetében elért haladás határozza meg a tárgyalások általános ütemét; a leghatározottabban elítéli az újságírókkal szembeni megfélemlítést, lejárató kampányokat, valamint szóbeli és fizikai támadásokat; megjegyzi, hogy 2017-ben hét újságírókat ért bántalmazási esetet jelentettek; sürgeti a kormányt, hogy biztosítsa az újságírók védelmét a gyakorlatban; további lépéseket szorgalmaz a média és az újságírók függetlenségének biztosítása érdekében, és ösztönzi az újságírókkal szembeni fenyegetésekkel kapcsolatos szisztematikus adatgyűjtést; tudomásul veszi, hogy az EU montenegrói küldöttsége szorosan figyelemmel követi a helyzetet;

24. különösen aggasztónak tartja a Vijesti újságírója, Olivera Lakić elleni 2018. május 8-i támadást, és szorgalmazza az ügy teljes körű kivizsgálását; elfogadhatatlannak tartja, hogy az újságírókkal szembeni korábbi erőszakos támadások kivizsgálásával kapcsolatban nincsenek érdemi új fejlemények; felhívja a hatóságokat, hogy határozottan ítéljenek el minden újságírók elleni támadást, és mozdítsák elő az újságírók védelmét és a büntetlenség felszámolását szolgáló intézkedéseket;

25. elítéli a jelenleg is meglévő pénzügyi és szerkesztői nyomást Montenegró közszolgálati műsorszolgáltatójával (RTCG) és az elektronikusmédia-ügynökséggel szemben; sürgeti az indokolatlan politikai és üzleti befolyás elleni biztosítékok létrehozását, valamint annak garantálását, hogy az állami médiahirdetések ügyei teljes mértékben átláthatóak legyenek; ismét hangsúlyozza, hogy védelmet kell biztosítani az RTCG és az összes más médiaorgánum számára az indokolatlan politikai befolyással szemben; sürgeti az állami hatóságokat, hogy a médiaszabályozók és a közszolgálati műsorszolgáltató számára egyaránt biztosítsanak elegendő forrást ahhoz, hogy garantálják az RTCG és az elektronikusmédia-ügynökség pénzügyi önállóságát és függetlenségét, ami döntő fontosságú a médiakörnyezet szempontjából a választási kampányok idején; sajnálatát fejezi ki az RTCG-tanács összetételének megváltoztatása és az RTCG főigazgatója, Andrijana Kadija menesztése miatt; úgy véli, hogy a korai elbocsátásokat kizárólag korlátozott körülmények között szabad engedélyezni;

26. figyelmeztet arra, hogy a média pénzügyi függetlenségének hiánya elősegíti annak politikai függőségét és polarizációját; úgy véli, hogy elő kell írni az állami hirdetési pénzek átlátható és megkülönböztetésmentes szétosztását, és felszólítja a hatóságokat, hogy vegyék fontolóra a közvetett támogatási formák alternatíváit a média függetlenségének elősegítése érdekében;

27. hangsúlyozza az elektronikusmédia-ügynökség és a hatékony önszabályozás szerepét a montenegrói médiában a legszigorúbb etikai normák biztosítása és a rágalmazási ügyek számának mérséklése szempontjából; megjegyzi, hogy az újságírók bizonytalan helyzete aláássa a média minőségét és szakmaiságát;

Civil társadalom és emberi jogok

28. hangsúlyozza a civil társadalmi szervezetek alapvető szerepét az állami intézmények működésének javításában és a korrupció, valamint a szervezett bűnözés elleni küzdelemben; határozottan elítéli a jogállamisággal kapcsolatos ügyek terén elért haladás lassúságát vagy hiányát elítélő civil társadalmi szervezetek közelmúltbeli megfélemlítését és velük szemben indított elfogadhatatlan lejáratő kampányt;

29. felszólít arra, hogy a civil társadalmat érintő területekre vonatkozó jogszabályok kidolgozása és végrehajtása során szenteljenek nagyobb figyelmet annak biztosítására, hogy a jogszabály ne rójon aránytalan terhet a civil társadalmi szervezetekre, ne legyen velük szemben hátrányosan megkülönböztető hatású, valamint ne szűkítse a civil társadalom mozgásterét; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy állami finanszírozás álljon az emberi jogokkal, a demokráciával és a jogállamisággal foglalkozó civil társadalmi szervezetek – többek között megfigyelő, jogvédő és kis méretű, alulról szerveződő szervezetek – rendelkezésére; indokoltnak tartja, hogy a civil társadalmi szervezetek szabadon kaphassanak pénzügyi támogatást egyéb támogatóktól, például magánadományozóktól, nemzetközi szervezetektől, szervektől vagy ügynökségektől;

30. tudomásul veszi a nem kormányzati szervezetekről szóló törvény változásait, amelyek célja, hogy javítsák azok közfinanszírozását, és javasolja a szükséges másodlagos jogszabályok mielőbbi elfogadását; ismételten szorgalmazza a szisztematikus, inkluzív, időszerű és őszinte konzultációt a civil társadalmi szervezetekkel és a szélesebb nyilvánossággal az Unióval kapcsolatos kulcsfontosságú jogalkotási reformokról, ezen belül azok helyi szintű végrehajtásáról, a döntéshozatal demokratikus jellege növelésének és az átláthatóság megerősítésének érdekében; javasolja a civil társadalmi szervezetek pénzügyi szabályozási környezetének további források biztosítása révén történő javítását és világos szabályok meghatározását a civil társadalmi szervezetekkel folytatott konzultációkra vonatkozó kormányzati mechanizmusokkal kapcsolatban;

31. üdvözli az alapvető jogokkal kapcsolatos folyamatos jogharmonizációt; kéri a hatékony jogvédelmet biztosító intézményi keret megerősítését, többek között a bűnüldöző szervek általi rossz bánásmód, a megfélemlítés és a fizikai bántalmazás esetén is; a vallásszabadságról szóló törvény frissítését kéri;

2018. november 29., csütörtök

32. üdvözli az isztambuli egyezmény végrehajtása érdekében tett eddigi erőfeszítéseket, ugyanakkor sürgeti az emberi jogok védelméhez szükséges végrehajtási és nyomon követési mechanizmusok javítását, többek között a nők és gyermekek elleni erőszak felszámolása révén; e tekintetben szorgalmazza az alapjogi szakpolitikák, különösen a nemek közötti egyenlőségre, valamint a fogyatékossággal élők, a gyermekek és a romák jogaira vonatkozó politikák hatékony végrehajtását a szakpolitikák megvalósításához és a felelős intézmények kapacitásainak kiépítéséhez szükséges megfelelő költségvetési előirányzatok és erőforrások biztosítása révén; felszólítja a hatóságokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a gyermekek kényszerházasságának megelőzése érdekében;

33. sürgeti Montenegrót, hogy biztosítsa a nemek közötti egyenlőségre és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó jogszabályok teljes körű és kellő időben történő végrehajtását, és kövesse nyomon ezeknek a hátrányos helyzetű és perifériára szorult társadalmi csoportokból érkező nőkre gyakorolt hatását; felhívja Montenegrót, hogy minden nő számára biztosítsa az igazságszolgáltatáshoz való akadálytalan hozzáférést, és nyújtson ingyenes jogsegélyt azon nők számára, akik nemi alapú erőszak áldozatául estek, különös figyelmet fordítva a roma nők, a fogyatékossággal élő nők, valamint a vidéki és távoli területeken élő nők számára; felhívja Montenegrót, hogy erősítse meg illetékes hatóságainak szerepét és kapacitását annak érdekében, hogy felkészültebben foglalkozhassanak az áldozatok védelmével és rehabilitációjával, és proaktív munkát végezhessenek a férfiak körében a nőkkel szembeni erőszak elkövetésének megelőzése céljából; sürgeti Montenegrót, hogy növelje az állami fenntartású menedékhelyek számát és kapacitását;

34. felszólítja a montenegrói hatóságokat, hogy továbbra is tartsák fenn a társadalmi befogadás és tolerancia légkörét, és tegyenek hatékony intézkedéseket a gyűlöletbeszéd, a társadalmi kirekesztés és a kisebbségek hátrányos megkülönböztetése ellen; rámutat arra, hogy Montenegró továbbra sem felel meg teljes mértékben az ENSZ fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményének; ösztönzi az illetékes hatóságokat, hogy továbbra is fokozzák erőfeszítéseiket az LMBTI-személyek jogainak védelmében; továbbra is aggodalommal szemléli a szexuális sokszínűség elfogadásával kapcsolatos nehézségeket a montenegrói társadalmon belül; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a nők és lányok diszkriminációval szembesülnek a roma közösségben, és hogy a kérdésről készített 2017-es felmérés eredményei is bizonyítják, hogy Montenegróban a perifériára szorult romák a humán fejlődés minden vonatkozásában korlátozott mértékben férnek hozzá a lehetőségekhez; hangsúlyozza a kkv ágazat erősítésének és támogatásának fontosságát a jobb jogalkotáson és az iparpolitika végrehajtásán keresztül;

35. tudomásul veszi a kisebbségek helyzetének javítása terén való folyamatos pozitív haladást; felszólít a Kotori-öböl többnemzetiségű identitásának tiszteletben tartására és további lépéseket sürget annak védelmében;

36. sürgeti Montenegrót, hogy indítson figyelemfelhívó kampányokat az LMBTI személyekkel szembeni megkülönböztetés és erőszak leküzdése érdekében, és biztosítsa az ellenük elkövetett bűncselekmények igazságos kivizsgálását és a vádemelést;

37. sürgeti Montenegrót, hogy indítson figyelemfelhívó kampányokat, hogy így ösztönözze a nők és lányok ellen elkövetett családon belüli erőszak jelentését, növelje a magasan képzett és a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő bírák számát, biztosítsa az alapos kivizsgálást és a vádemelést a bűncselekményekkel kapcsolatban, valamint gondoskodjon az áldozatoknak nyújtott segély-, tanácsadási és reintegrációs szolgáltatásokról;

Gazdaság, társadalompolitika, foglalkoztatás és oktatás

38. üdvözli Montenegró eredményeit a makrogazdasági stabilitás és a költségvetési konszolidáció biztosítása terén, és szorgalmazza a költségvetés átláthatóságát, valamint a jó foglalkoztatási és üzleti környezet biztosítását; hangsúlyozza, hogy a korrupció, az informális gazdaság, a jogállamisággal kapcsolatos hiányosságok és a nehézkes szabályozási eljárások továbbra is hátráltatják a növekedést és a beruházásokat; hangsúlyozza, hogy az európai szociális modell megköveteli a párbeszédet valamennyi gazdasági szereplővel, köztük a szakszervezetekkel is;

39. felszólít a földnyilvántartás, a számlázás és az építési engedélyek kiadása területén a digitális eszközök által nyújtott lehetőségek teljes tárházának kihasználására; megjegyzi, hogy fel kell gyorsítani a széles sávú hozzáférés bevezetését a vállalkozások és a lakosság számára; hangsúlyozza, hogy az egész kormányra kiterjedő interoperabilitási keretrendszerre van szükség a további digitalizáció támogatása és az adminisztratív és üzleti eljárások egyszerűsítése érdekében; üdvözli a társaságok online elektronikus nyilvántartásának folyamatos fejlesztését;

40. üdvözli a szabályozás változásait az oktatás terén, továbbá az óvodai részvételi arány – ezen belül a hátrányos helyzetű gyermekek részvételi aránya – növelésére tett erőfeszítéseket, és kiemeli a kisgyermekkori fejlesztéssel kapcsolatos átfogó megközelítés fontosságát; sürgeti a hatóságokat, hogy többek között adott esetben nemi szempontú hatásvizsgálatok révén foglalkozzanak a fiatalok és a nők körében tapasztalható magas hosszú távú munkanélküliségi arány problémájával; megjegyzi, hogy a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel együttműködve fehér könyvet készítenek a fiatalok foglalkoztatásának előmozdítására vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy aktív munkaerőpiaci intézkedések bevezetésére van szükség, különösen azon nők esetében, akiket a szociális juttatások visszavonása hátrányosan érintett;

41. megjegyzi, hogy a szociális partnerekkel hatékony és rendszerszintű konzultációt kell folytatni a foglalkoztatási és szociális kérdésekről; hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni a szociális tanács kapacitását; üdvözli a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó szabálykönyvek elfogadását, ugyanakkor továbbra is aggasztja a halálos munkahelyi balesetek magas aránya és a munkavédelmi felügyelők alacsony száma;

42. üdvözli Montenegró megerősített részvételét az Erasmus+ programban, és támogatását fejezi ki a Bizottság javaslatával kapcsolatban, amely szerint az Erasmus+ költségvetését meg kell duplázni; ösztönzi az ifjúsági foglalkoztatást, a befogadást, az aktív polgári szerepvállalást, az önkéntességet és az oktatást érintő horizontális kérdések erőteljesebb koordinációját;

Környezetvédelem, energiaügy és közlekedés

43. elégedettségét fejezi ki amiatt, hogy alkotmányának 1. cikke szerint Montenegró ökológiai állam; üdvözli, hogy idén sor kerülhet az uniós vívmányok 27. fejezetének megnyitására a Montenegróval folytatott tárgyalások keretében; felszólítja a hatóságokat, hogy garantálják a legértékesebb területek jobb védelmét, különösen a biológiai sokféleséget, és vizsgálják felül a szálloda- és vízerőmű-építési projekteket,

44. rámutat arra, hogy a vízerőművek és a turizmus kapacitásainak további fejlesztése során – különösen a védett területeken – eleget kell tenni az uniós környezetvédelmi előírásoknak; aggodalmát fejezi ki a fenntarthatatlan vízerőmű-fejlesztés miatt, mivel a 80 vízerőműprojekt között sok az olyan, amelynek tervezése – a 27. cikk követelményei ellenére – nem a nemzetközi egyezményeknek vagy az uniós jogszabályoknak megfelelően zajlik; kéri a potenciális megújuló energiaforrások és energiahatékonysági intézkedések további hasznosítását, valamint a víz- és hulladékgazdálkodás fejlesztését; üdvözli a Montenegró határokon átnyúló villamosenergia- és földgáz-kereskedelméről szóló 2016. évi törvény és a harmadik energiaügyi csomag közötti sikeres jogharmonizációt; méltatja Montenegró javuló jogalkotási harmonizációját az energiahatékonyság és a megújuló energia területén, ugyanakkor sürgeti a hatóságokat, hogy teljes mértékben hangolják össze nemzeti jogszabályaikat a megújuló energiaforrásokról szóló irányelvvel és az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvvel;

45. sürgeti az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankot (EBRD) és az Európai Beruházási Bankot (EBB), hogy vizsgálják felül a vízerőműprojektek számára nyújtott támogatásaikat, és vonják meg a finanszírozást minden olyan projekttől, amely védett területen található, vagy amelynek esetében nem végeztek megbízható előzetes környezeti hatásvizsgálatot;

46. hangsúlyozza, hogy időszerű és pontos tájékoztatást kell a széles nyilvánosság rendelkezésére bocsátani a Tara folyón építendő autópályával kapcsolatban, továbbá a különleges nemzeti és nemzetközi védelem alá tartozó területek megőrzésével kapcsolatban Montenegró által vállalt kötelezettségekkel összhangban meg kell szüntetni minden hulladéklerakási és folyómeder-módosítási tevékenységet;

47. aggodalmát fejezi ki a Szkadári-tó Nemzeti Park különleges célú területrendezési terve kapcsán; hangsúlyozza, hogy a Morača folyón építendő nagy teljesítményű vízerőművek projektjeit meg kell szüntetni, mivel ezek súlyosan károsítják a nemzeti és nemzetközi jogszabályok védelme alatt álló Szkadári-tó és Tara folyó környezetét;

48. üdvözli a Montenegró nemzeti környezetvédelmi és éghajlatváltozási jogszabályai és az uniós vívmányok közötti további jogharmonizáció terén elért pozitív eredményeket; sürgeti a montenegrói kormányt, hogy nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt védje meg az „Ulcinj Salina” területet az „Ulcinj Salina” terület védelmére vonatkozó uniós finanszírozású tanulmányban foglalt ajánlásokkal összhangban; hangsúlyozza, hogy sürgősen biztosítani kell az „Ulcinj Salina” terület integrációját az Európai Unió Natura 2000 hálózatába; szorgalmazza a védett tengeri területek azonosítását és kijelölését;

2018. november 29., csütörtök

49. kiemeli, hogy Montenegró a berlini folyamat és a Nyugat-balkáni Hatok kezdeményezés révén proaktívan részt vett és konstruktív szerepet játszott a regionális és nemzetközi együttműködésben; üdvözli a Szófiában megrendezett 2018-as EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozó kimenetelét, valamint a 2018-as IPA-csomag elfogadását, amely magában foglalja két fontos infrastrukturális projekt, egyrészt a budvai elkerülő út finanszírozását az adriai/jón-tengeri folyosón, másrészt pedig a Vrbnica–Bar vasúti szakasz finanszírozását a keleti/kelet-mediterrán folyosón; hangsúlyozza a balkáni országok és az uniós piacok közötti közvetlen kapcsolatot biztosító útvonalak fontosságát;

50. méltányolja, hogy a következő három éven belül Montenegró be kívánja vezetni az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszert, és hogy másodlagos jogszabályokat fogadott el az új személygépkocsik tüzelőanyag-gazdaságosságáról és kibocsátásáról; rámutat annak fontosságára, hogy Montenegró beépítse nemzeti jogszabályaiba az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer, a közös kötelezettségvállalási rendelet és a nyomon követési és jelentéstételi mechanizmus egyes aspektusait;

51. üdvözli a regionális együttműködés fokozása érdekében, különösen a környezetvédelem területén tett folyamatos erőfeszítéseket, az adriai háromoldalú kezdeményezésben foglaltak szerint;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

52. üdvözli Montenegró folyamatos erőfeszítéseit a hatékony regionális együttműködés és a kétoldalú jószomszédi kapcsolatok érdekében; támogatja a barangolási díjak csökkentésére irányuló javaslatot a Nyugat-Balkánon;

53. üdvözli a Montenegró és Koszovó között létrejött, államhatárról szóló egyezmény ratifikálását; felszólít az egyezmények gyors lezárására a többi szomszédos országgal folytatott határviták rendezése érdekében;

54. üdvözli, hogy Montenegró és Albánia közös nyilatkozatot és 12 megállapodást írt alá a kölcsönös segítségnyújtásról különböző területeken, és ezt a pozitív együttműködés példájának tekinti a régióban;

55. sürgeti Montenegrót, hogy fokozza erőfeszítéseit a háborús bűnök proaktív kiemelt kezelése és megbüntetése, valamint az eltűnt személyek sorsának tisztázása terén; üdvözli a regionális lakásprogram keretén belül az otthonukat vesztett személyek újbóli beilleszkedését segítő intézkedéseket; hangsúlyozza, hogy az államügyészség sem új nyomozást, sem bírósági tárgyalásokat, sem új vádemeléseket nem kezdeményezett annak ellenére, hogy négy dokumentumot fogadtak el a háborús bűncselekmények kivizsgálásának stratégiájáról; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a különleges ügyészség 2016-ban nyolc új ügyet nyitott meg, amelyek közül hat még mindig előzetes nyomozati szakaszban van; megismétli, hogy támogatja a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottság (RECOM) létrehozására irányuló kezdeményezést; hangsúlyozza e folyamat és valamennyi regionális politikai vezető aktív részvételének jelentőségét; üdvözli, hogy a miniszterelnök nyilvánosan támogatta a RECOM-kezdeményezést;

56. elismerését fejezi ki amiatt, hogy Montenegró újabb egy éven keresztül teljes mértékben igazodott a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) keretében megfogalmazott valamennyi uniós álláspontho z és nyilatkozathoz, és üdvözli a közös biztonság- és védelempolitikai (KKBP) missziókban való aktív részvételét; nagyra értékeli a montenegrói külpolitika irányításának módját; felhívja Montenegrót, hogy igazodjon a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumának integritásáról szóló közös uniós álláspontho z és kétoldalú mentességi megállapodásokra vonatkozó uniós irányadó elvekhez;

57. nagyobb fokú együttműködést szorgalmaz Montenegró és az EU között a kiberbűnözés elleni fellépés és a kibervédelmi kérdések terén;

58. emlékeztet arra, hogy Montenegró belépése a NATO-ba stratégiai szempontból fontos a nyugat-balkáni országok stabilitásának és békéjének megőrzése érdekében;

o

o o

59. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Montenegró kormányának és parlamentjének.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0484

A fogyatékossággal élő nők helyzete

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása a fogyatékossággal élő nők helyzetéről (2018/2685(RSP))

(2020/C 363/23)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, az emberi jogok európai egyezményére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájára,

— tekintettel a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (UN CRPD), és a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009. november 26-i 2010/48/EK tanácsi határozat [1] szerinti 2011. január 21-i hatálybalépésére az Unióban, illetve különösen ez utóbbinak a fogyatékossággal élő nőkről és lányokról szóló 6. cikkére,

— tekintettel a nőkkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formájának megszüntetéséről szóló ENSZ egyezményre („CEDAW", 1979) és annak fakultatív jegyzőkönyvére (1999),

— tekintettel a munkavállalók alapvető szociális jogainak közösségi chartájára [2],

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 10., 19. és 168. cikkére,

— tekintettel a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelvre [3],

— tekintettel a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosságra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló bizottsági javaslatra (COM(2008)0426) és a Parlament erre vonatkozó, 2009. április 2-i álláspontjára [4],

— tekintettel a Parlament Uniós Belső Politikák Főigazgatósága által készített, „Nemen és fogyatékosságon alapuló interszekcionális megkülönböztetés" című tanulmányra,

— tekintettel a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének (EIGE) „Szegénység, társadalmi nemek és interszekcionális egyenlőtlenségek az EU-ban" című jelentésére, különös tekintettel a „Nemek és fogyatékosság" című 8. fejezetére,

— tekintettel az EIGE-nek a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 2017. évi mutatójára,

— tekintettel a fogyatékossággal élő nők helyzetéről a Bizottságnak feltett kérdésre (O-000117/2018 – B8-0418/2018),

— tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság állásfoglalási indítványára,

— tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,

---

(1) HL L 23., 2010.1.27., 35. o.
(2) HL C 364., 2000.12.18., 1. o.
(3) HL L 303., 2000.12.2., 16. o.
(4) HL C 137. E, 2010.5.27., 68. o.

A. mivel több mint 80 millió fogyatékossággal élő személy él az EU-ban; mivel minden negyedik Európában élő személy családjának van fogyatékossággal élő tagja; mivel csaknem 46 millió fogyatékossággal élő nő és lány él az EU-ban, akik a teljes női lakosság mintegy 16 %-át teszik ki, és a fogyatékossággal élő személyek teljes lakosságának 60 %-át képviselik;

B. mivel a „fogyatékosság” szó ideiglenes rövid távú vagy hosszú távú személyes helyzetek széles körét öleli fel, amelyek személyre szabott szakpolitikai válaszokat igényelnek, és magukban foglalják a mentális egészséggel kapcsolatos kérdéseket is;

C. mivel a demográfiai változások és az öregedő népesség következtében több ember válik fogyatékossággal élővé az élete késői szakaszában;

D. mivel napi szinten tagadják meg a fogyatékossággal élő személyektől az alapvető jogaikat azáltal, hogy állandósítják az állami és a magánszektorban a díjazás ellenében történő, jogokat biztosító munkavállaláshoz való hozzáférés nehézségeit; mivel a fogyatékossággal élő személyek szakképzése nem elegendő ahhoz, ami szükséges, és amit el lehetne érni annak érdekében, hogy az lehetővé tegye a munka világába való felvételhez szükséges ismeretek, készségek és kompetenciák megszerzését;

E. mivel a fogyatékossággal élő nőknek csupán 18,8 %-a dolgozik az EU-ban; mivel a fogyatékossággal élő, munkaképes korú (azaz 20–64 éves) nők 45 %-a inaktív, a férfiaknál pedig 35 % ez az arány;

F. mivel a súlyos fogyatékossággal élő személyek 75 %-ának nincs lehetősége teljes mértékben részt venni az európai munkaerőpiacon, és a fogyatékossággal élő nők 2-5-ször nagyobb eséllyel válnak erőszak áldozataivá, mint a fogyatékossággal nem rendelkező nők;

G. mivel a fogyatékossággal élő vagy egészségügyi problémával rendelkező nők 34 %-át érte már fizikai vagy szexuális erőszak a partnerük részéről az életük során;

H. mivel a fogyatékossággal élő nők tudomásuk vagy hozzájárulásuk nélküli sterilizálása az erőszak egyik elterjedt formája, és különösen az etnikai kisebbségekhez tartozó, például a roma nőket érinti;

I. mivel nem jelennek meg a fogyatékossággal élő személyek a közéletben és a médiában;

J. mivel Európában a gondozók körülbelül kétharmada nő; mivel az EU-szerte nyújtott összes gondozás 80 %-át nem fizetett informális gondozók végzik, akiknek 75 %-a nő; mivel a nem fizetett informális gondozás gazdasági értéke a hosszú távú formális ápolás-gondozás teljes költségéhez viszonyítva a becslések szerint 50–90 % közé tehető az Unióban;

K. mivel a fogyatékossággal élő nők társadalmi és gazdasági részvétele alapvető fontosságú Európa átfogó gazdasági és társadalmi stratégiájának sikeréhez;

L. mivel a fogyatékossággal élő nők gyakran a megkülönböztetés számos formájával szembesülnek, többek között a nemi identitásuk, a nemi önkifejezés és a nemi jellemzők alapján, ami hozzájárul a szegénység feminizációjához;

M. mivel a fogyatékossággal élő nők alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek, és jobban érinti őket a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata; mivel a szegénység és a kirekesztés helyzete tartóssá válik ott, ahol a szociális védelem nyilvánvalóan elégtelen; mivel a fogyatékossággal élő nők helyzete az idők során romlott a férfiakéval összehasonlítva (a dolgozói szegénység a nők körében 2007-ben 10 %, 2014-ben pedig 12 % volt);

N. mivel a technológiai fejlődés tele van lehetőségekkel és kihívásokkal, különösen a fogyatékossággal élő nők számára, mivel a globális munkaerő egyre nagyobb mértékben használ digitális eszközöket;

2018. november 29., csütörtök

O. mivel továbbra is nehézségek merülnek fel az egészségügyi központok, a kórházi ellátás, a támogatási termékek, a gyógyszerek, valamint a nyomon követéshez és a rehabilitációhoz szükséges alapvető terápiák igénybevétele terén; mivel továbbra is súlyos mobilitási problémák állnak fenn, akár a nyilvános terek és utcák forgalmát akadályozó építészeti akadályok, akár a közösségi és a tömegközlekedéshez való korlátozott hozzáférés miatt; mivel továbbra is vannak kommunikációs akadályok (például a jelnyelvi tolmácsok hiánya a közigazgatásban és a siketek televíziós akadálymentessége), amelyek korlátozzák és akadályozzák a közszolgáltatásokhoz és az információkhoz való hozzáférést; mivel minden nő, és különösen a fogyatékossággal élő nők és lányok számára minden nyelven, formában és formátumban teljes mértékben hozzáférhetővé kell tenni a támogatói, védelmi és kommunikációs, valamint a gondozási és egészségügyi szolgáltatásokat, mint például köztük az alapvető egészségügyi ellátáshoz, a nők elleni erőszakhoz, a gyermekgondozáshoz és az anyasághoz kapcsolódó szolgáltatásokat;

P. mivel a fogyatékossággal élő személyeknek a CRPD 29. cikkében említett, a politikai és közéletben való teljes körű részvétele – ahol gyakran alulreprezentáltak – csupán remény marad, különösen a nők számára, ha a kérdést nem kezelik megfelelően;

Q. mivel a számos nemzetközi egyezmény és az európai jogi rendelkezések, illetve a jelenleg érvényes európai fogyatékosságügyi stratégia ellenére a fogyatékossággal élő személyek még mindig nem élvezhetik maradéktalanul az állampolgári és társadalmi jogaikat; mivel nem garantált a kultúrához, a sporthoz és a szabadidőhöz való egyenlő hozzáférés, valamint a társadalmi és politikai életben való egyenlő részvétel; mivel az ezeken a területeken dolgozó szakembereket alábecsülik; mivel az összes fent említett egyezményt és rendelkezést módszeresen figyelmen kívül hagyják, miközben továbbra is megtagadják a fogyatékossággal élő munkavállaló és személyek alapvető jogait; mivel a fogyatékossággal élő nők és lányok a döntéshozatal és a nemek közötti egyenlőség terén való előrelépés tekintetében továbbra is peremhelyzetben vannak;

R. mivel a nemek közötti egyenlőség szempontjait nem érvényesítették horizontálisan a 2010–2020 közötti időszakra szóló európai fogyatékosságügyi stratégiában;

S. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. és 26. cikke kifejezetten tiltja a fogyatékosságon alapuló megkülönböztetést, és a fogyatékossággal élő személyek társadalomban való egyenlő részvételére hív fel; mivel az egyenlő bánásmódot pozitív intézkedések és szakpolitikák alkalmazásával lehet érvényre juttatni a fogyatékossággal élő nők és a fogyatékossággal élő gyermekek anyái részére;

T. mivel a 2020 utáni európai fogyatékosságügyi stratégia a nemek közötti egyenlőség szempontjainak dimenziója mellett hozzájárul a fogyatékossággal élő nők és lányok megkülönböztetését megszüntető integrált megközelítéshez;

U. mivel a fogyatékossággal élő férfiak havi bére magasabb, mint a fogyatékossággal élő nőké, miközben mindkét csoport bére általában alacsonyabb, mint a többi munkavállalóé, egy tartós diszkriminatív világrendben;

V. mivel a jelenlegi munkaerőpiac labilis és bizonytalan, és a munkanélküliség növekedése azt jelenti, hogy csökkennek a fogyatékossággal élők munkavállalási lehetőségei;

W. mivel az állami iskolarendszerben hiányoznak a sajátos nevelési igényű gyermekek és fiatalok megfelelő kíséretéhez és hatékony befogadásához szükséges emberi erőforrások, anyagi és pedagógiai eszközök; mivel a társadalomba való teljes mértékű integráció elsősorban a minőségi foglalkoztatás és a hozzáférhető és befogadó oktatás révén valósul meg; mivel ezért a foglalkoztatás nem csupán jövedelemforrás, hanem a társadalmi integráció mechanizmusává is vált, mivel kapcsolatot teremt a társadalommal, interperszonális kapcsolatokat, illetve a társadalmi, kulturális és gazdasági életben való részvétel érzését hozza létre;

X. mivel a fogyatékossággal élő nők olyan egyedi bántalmazási formákat tapasztalhatnak, amelyeket nehéz felismerni, mint például egy személy mozgást segítő eszközeinek eltávolítása vagy megsemmisítése, vagy a közösségben a fogyatékossággal kapcsolatos forrásokhoz és/vagy az orvosi időpontokhoz való hozzáférés megtagadása;

Y. mivel a fogyatékossággal élő nők esetében a mellrák aránya jóval magasabb, mint az általános női népesség körében, mivel nem állnak rendelkezésre megfelelő szűrési és diagnosztikai eszközök;

Z. mivel az EIGE-nek a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó 2017. évi mutatója szerint átlagosan a fogyatékossággal élő nők 13 %-ának vannak megoldatlan egészségügyi problémái, és 12 %-uknak megoldatlan fogászati problémái, míg a fogyatékossággal nem rendelkező nők esetében 5 %-os a megoldatlan egészségügyi problémák aránya;

Általános ajánlások

1. emlékeztet arra, hogy minden fogyatékossággal élő személy számára lehetővé kell tenni, hogy teljes mértékben éljen a jogaival, a társadalomba való befogadás és az abban való teljes mértékű részvétel alapján; hangsúlyozza, hogy ez csak az aktív és állami politikák érvényesítése és a részvétel előtt álló valamennyi akadály felszámolása révén lehetséges;

2. felhívja a tagállamokat, hogy a szülők vagy a gyámok jogainak és kötelezettségeinek sérelme nélkül hajtsanak végre a fogyatékossággal élő személyekkel és a családjaik támogatásával kapcsolatos megelőzési, kezelési, rehabilitációs és integrációs politikákat, és vállaljanak felelősséget jogaik tényleges érvényesítéséért; olyan pedagógiai módszer kialakítását is szorgalmazza, amely érzékenyíti a társadalmat a fogyatékossággal élő személyek tiszteletben tartásával és a velük való szolidaritással kapcsolatos kötelezettségek iránt, az őket érintő társadalmi megkülönböztetés ellensúlyozása érdekében;

3. felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek eleget a CRPD-egyezmény ratifikálása tekintetében vállalt kötelezettségeiknek, és tegyenek meg minden szükséges intézkedést a benne foglalt jogok és szabadságok, valamint a feladatok biztosítása érdekében, különösen például a foglalkoztatás, az oktatás, az egészségügy, a szociális védelem, a lakhatás, a mobilitás, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés, a kultúra, a sport, a szabadidő és a társadalmi és politikai életben való részvétel, valamint a fogyatékossággal élő nők és gyermekek jogaival kapcsolatos, az egyezményben meghatározott egyedi kötelezettségek terén;

4. kiemeli, hogy a fogyatékossággal élő nők és lányok a nem és a fogyatékosság metszetéből kifolyólag kétszeres megkülönböztetésnek vannak kitéve, emellett a nem és a fogyatékosság, illetve a szexuális irányultság, a nemi identitás, a nemi önkifejezés, a nemi jelleg, a származási ország, a társadalmi osztály, a migrációs státusz, az életkor, a vallás vagy az etnikai hovatartozás metszete miatt többszörös megkülönböztetés is érheti őket;

5. ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a fogyatékossággal élő nők és lányok szempontjainak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos stratégiájukban, szakpolitikáikban és programjaikban való általános érvényesítésére, valamint a nemek közötti egyenlőség és a fogyatékosság szempontjainak minden más szakpolitikában való érvényesítésére;

6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a fogyatékossággal élő személyeket a mindennapi tevékenységeikben segítő termékek kutatásának és innovációjának támogatására;

7. kiemeli, hogy növekszik az idős emberek száma, és hogy az Egészségügyi Világszervezet szerint a fogyatékosság gyakoribb a nők körében, akiket a hosszabb várható élettartamuknak köszönhetően különösen érint ez a jelenség; hangsúlyozza, hogy ennélfogva arányosan növekedni fog a fogyatékossággal élő nők száma;

8. fenntartja, hogy nemek szerint lebontott adatokat kell gyűjteni a fogyatékossággal élő nők és lányok által átélt interszekcionális többszörös megkülönböztetés formáinak azonosítására az isztambuli egyezményben felsorolt összes területen, és ahol erre szükség van;

9. felhívja az EIGE-t, hogy továbbra is nyújtson elemzést és hozzájárulást európai és tagállami szinten a fogyatékossággal élő nők és lányok egyedi helyzetének tekintetében, külön hangsúlyt fektetve az interszekcionális megkülönböztetésre;

10. megismétli, hogy a fogyatékossággal élő nők gyakran nagyobb kihívásokkal és veszélyekkel néznek szembe a konfliktusokkal érintett országokban és a konfliktusövezetekben; kiemeli ezért annak fontosságát, hogy a védelmezni kell a fogyatékossággal élő nőket az Unió külső politikáiban is;

2018. november 29., csütörtök

A fogyatékossággal élő nők jogai

11. kiemeli, hogy a fogyatékossággal élő nők számára is biztosítani kell a jogaik teljes körű gyakorlását a minőségi, akadálymentes és megfizethető oktatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz, köztük transzneműeknek szóló egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés, valamint a szexuális és reproduktív egészség és jogok, a foglalkoztatás, a mobilitás, a családi élet, a testi autonómia, a szexualitás és a házasság terén, illetve az e jogokat garantáló biztosítékokat;

12. emlékeztet arra, hogy az összes szinten működő hatóságoknak és az érdekelt feleknek tiszteletben kell tartaniuk és érvényesíteniük kell az önálló életvitelhez való jogot, és ezért biztosítaniuk kell a szükséges eszközöket és támogatást ahhoz, hogy a fogyatékossággal élő személyek, különösen a nők saját életük és életmódjuk tekintetében szabadon választással és irányítással rendelkezzenek;

13. hangsúlyozza, hogy a fogyatékossággal élő nőket és lányokat tájékoztatni kell a jogaikról és a polgárok számára elérhető szolgáltatásokról; kiemeli, hogy ezt az információt egyszerű és biztonságos módon kell megadni, figyelembe véve az általuk választott és a hozzájuk igazított eltérő kommunikációs módszereket, médiumokat és formátumokat; hangsúlyozza, hogy az információhoz való jog nem keverhető össze annak az igénynek a megfogalmazásával, hogy aktívan törekedni kell a jogokhoz való hozzáférésre (a jogok élvezete tekintetében a felelősség áthárítása azokra, akiket azok megilletnek), mivel a tagállamoknak felelősséget kell vállalniuk az összes fogyatékossággal élő személy eléréséért, valamint a törvényben vagy nemzetközi egyezményben rögzített jogaik biztosításáért és garantálásáért;

14. kéri, hogy a fogyatékossággal élő személyeket minden szinten – beleértve az egészségügyet, az oktatást és a foglalkoztatást is – építsék be a társadalom szabályos struktúráiba, figyelembe véve, hogy a speciális struktúrák vagy szolgáltatások tartós és általános alkalmazása szegregációhoz vezet, és csökkenti az esélyegyenlőséget;

15. elismeri, hogy a fogyatékossággal élő személyeknek hozzáférést kell biztosítani a biztonságos helyekhez, például klubok és egyesületek formájában;

16. felhívja az EU-t a fogyatékossággal élő személyek szavazati jogát gátló akadályok megszüntetésére, különösen a 2019. évi európai választásokra;

17. sürgeti a tagállamokat, hogy érvényesítsék az egyenlő munkáért egyenlő díjazás elvét, hogy számolják fel a bérdiszkriminációt, és garantálják a nők és férfiak közötti egyenlőséget, többek között a fogyatékossággal élő személyek tekintetében is;

Akadálymentesség

18. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy érvényesítsenek olyan politikákat, amelyek előmozdítják az akadálymentességet, amely fontos lépés a fogyatékossággal élő személyek befogadása felé, és integrációjuk és részvételük elengedhetetlen feltétele; hangsúlyozza emellett az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség tiszteletben tartásának fontosságát az akadálymentesség és a mobilitás kapcsán;

19. ragaszkodik hozzá, hogy a tagállamoknak intézkedéseket kell hozniuk különösen az egészségügy, az oktatás, a közlekedés, a várostervezés és a lakhatás terén;

20. komoly aggodalommal tölti el, hogy a fogyatékossággal élő nőktől és lányoktól túl gyakran megtagadják a szexuális és a reproduktív egészséghez kapcsolódó jogok terén meglévő létesítményekhez való hozzáférést; aggasztónak tartja, hogy a fogyatékossággal élő lányoktól és nőktől megtagadják a beleegyezést a fogamzásgátlás használatához, és még a kényszersterilizáció kockázatának is ki vannak téve; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre olyan jogalkotási intézkedéseket, amelyek védelmezik a fogyatékossággal élő lányok és nők fizikai épségét, szabad választását, illetve a szexuális és reproduktív élettel való önrendelkezését;

21. aggodalommal tölti el, hogy kevés ország rendelkezik olyan jogszabályokkal, amelyek biztosítják a fogyatékossággal élő személyek jogát a nemi hovatartozás jogi elismeréséhez; megjegyzi, hogy a nemi hovatartozás jogi elismerése – még ha megengedett is – nem érhető el a gyámság alatt álló nők és lányok számára; megjegyzi, hogy a nemi hovatartozás jogi elismeréséhez való hozzáférés előtti kötelező pszichiátriai értékelés akadályozza a mentális egészségi problémákkal élő nők és lányok hozzáférését; felhívja a tagállamokat, hogy az önrendelkezés alapján és a fogyatékossággal élő személyek akadálymentességi igényeinek figyelembevételével fogadjanak el a nemi hovatartozás elismerésére vonatkozó jogszabályt;

22. megállapítja, hogy a közlekedés tekintetében szükség van arra, hogy a tagállamok olyan tömegközlekedési politikákat dolgozzanak ki, amelyek elősegítik a fogyatékossággal élők mobilitását, emellett felszámolják az építészeti akadályokat; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy különítsék el a szükséges uniós forrásokat az ilyen politikák kidolgozásának támogatására;

Foglalkoztatási és munkahelyi kapcsolatok a minőségi foglalkoztatás, illetve a munka és a magánélet közötti méltányos egyensúly érdekében

23. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki olyan politikákat, amelyek előmozdítják a fogyatékossággal élő személyek munkaerőpiaci integrációját; úgy véli, hogy ezeknek a politikáknak ösztönözniük kell a foglalkoztatáshoz való hozzáférést mint a társadalmi befogadás feltételét, előmozdítva az esélyegyenlőséget;

24. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a munkaügyi szabályozás bizonyos formáit, amelyek kezelik és integrálják a fogyatékossággal élő személyek sajátos igényeit, különös tekintettel a munkaidő szabályozására; hangsúlyozza, hogy olyan konkrét munkaügyi jogszabályokat kell meghatározni, amelyek figyelembe veszik a fogyatékossággal élő nők terhességgel és anyasággal kapcsolatos szükségleteit, megőrizve a munkaerőpiacon való jelenlétüket, és biztosítva a munkavédelmet;

25. felhívja a tagállamokat, hogy mérjék fel, szükség van-e olyan intézkedésekre, amelyek biztosítják, hogy a szülési, apasági és szülői szabadság, valamint a rugalmas munkaidő alkalmazása igazodjon az ikerszülésekkel, koraszülésekkel, örökbefogadó szülőkkel, a társszülőkkel, a fogyatékossággal élő szülőkkel, a mentális egészségügyi problémákkal küzdő szülőkkel, valamint a fogyatékossággal élő, krónikus betegségben vagy mentális egészségügyi problémával küzdő gyermekek szüleivel kapcsolatos eltérő igényekhez;

26. felszólít az egészséghez és a rehabilitációhoz való jog előmozdítására, valamint azon politikák előmozdítására, amelyek célja a fogyatékossággal élő személyek munkahelyi baleseteinek és foglalkozási megbetegedéseinek megelőzése és orvoslása;

27. felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokat lássák el az interszekcionális megkülönböztetés kezeléséhez szükséges szakértelemmel;

28. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa és ösztönözze a tagállamokat a nemi identitás, a nemi önkifejezés, a szexuális irányultság, a nemi jellemzők és a fogyatékosság metszetéből fakadó megkülönböztetés elleni küzdelemben, a sokszínűséggel kapcsolatos képzés és a munkaadókkal a munkahelyi intézkedésekkel kapcsolatban folytatott munka, például az anonim munkaerő-felvételi eljárások előmozdítása révén;

Oktatás

29. felhívja a tagállamokat, hogy a gyermekek iskoláskor előtti gondozásának biztosítása során ne csak a gondozás elérhetőségére, hanem annak minőségére és megfizethetőségére is fektessenek hangsúlyt, különös tekintettel a fogyatékossággal élő gyermekekre, figyelembe véve a fogyatékossággal élő szülők igényeit is; felhívja emellett a tagállamokat az e csoportba tartozó személyek kapcsán a koragyermekkori nevelés és gondozás terén az állami beruházások javítására;

30. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fogyatékossággal élő nőket az általános oktatási és szakképzési rendszerekbe integrálják;

31. kiemeli, hogy a magasabb szintű és színvonalú oktatás és képzés a fogyatékossággal élő nők szerepvállalásának erősödéséhez vezet, mivel az oktatás a társadalom fejlődését leginkább befolyásoló eszközök egyike, amely biztosítja a magasabb szintű jóllét, valamint a gazdasági és személyes növekedés eléréséhez szükséges ismereteket és értékeket; kiemeli a fogyatékossággal élő személyek számára nyújtott magas színvonalú oktatás és képzés különleges jelentőségét;

32. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsanak tényleges esélyegyenlőséget az oktatáshoz való hozzáférés terén azáltal, hogy minden szinten garantálják a fogyatékossággal élő gyermekek és fiatalok oktatási rendszerbe történő valódi integrációját; felszólít a sajátos nevelési igények és oktatási anyagok támogatására, inkluzív iskolákkal az egyenlő hozzáférés, illetve a siker biztosítása érdekében az oktatási rendszerben;

33. felhívja a tagállamokat, hogy fektessenek be a fogyatékossággal élő gyermekek és felnőttek magas színvonalú oktatásába az általános oktatás részeként, ezáltal megkönnyítve a hozzáférést, különösen a leghátrányosabb helyzetű csoportok körében;

34. olyan oktatási politikákra szólít fel, amelyek a fogyatékossággal élő személyek előtt tartósan fennálló akadályok felszámolását célozzák; sürgeti a tagállamokat, hogy az általános oktatási intézményekben valósítsák meg azokat a fizikai és/vagy pedagógiai feltételeket, amelyek lehetővé teszik a fogyatékossággal élő személyek számára, hogy látogassák ezen intézményeket; hangsúlyozza ezért, hogy növelni kell a fogyatékossággal élő gyermekeket kísérő tanárok számát;

35. felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki stratégiákat a gyermekek és fiatalok ellen irányuló, fogyatékosság, nemi identitás vagy kifejezés, szexuális irányultság, migrációs státusz, társadalmi osztály, életkor, vallás vagy etnikai hovatartozás alapján, többek között oktatási környezetben és az interneten történő megfélemlítés és zaklatás elleni küzdelemre;

36. emlékeztet annak fontosságára, hogy figyelembe kell venni a fogyatékossággal élő nők és lányok igényeit az uniós programok és kezdeményezések megtervezésében és végrehajtásában, különösen az oktatás, a mobilitás és az ifjúsági fellépések terén, valamint minden vonatkozó intézkedést meg kell tenni az ilyen lehetőségekben való további részvételük biztosítása érdekében;

Egészségügy

37. úgy véli, hogy a fogyatékossággal élő nők és lányok számára teljes hozzáférést kell biztosítani a különleges szükségleteiket kielégítő orvosi és fogorvosi ellátáshoz, többek között a nőgyógyászati vizsgálat, az orvosi vizsgálatok, a szexuális és reproduktív egészség, a családtervezés és a terhesség alatti, igényeikhez igazított támogatás, valamint a transzneműeknek szóló egészségügyi ellátás terén; sürgeti a tagállamokat e téren állami beruházások, valamint annak biztosítására, hogy a nemzeti közegészségügyi ellátás tartalmazza az e szolgáltatásokhoz való megfelelő hozzáférést;

38. hangsúlyozza, hogy a fogyatékossággal élő nőknek és lányoknak minden megfelelő információt meg kell kapniuk ahhoz, hogy szabadon dönthessenek egészségükről; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tagállamok minden szükséges intézkedést meghozzanak a kényszersterilizálás ellen;

39. felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be a barcelonai célkitűzésekhez hasonló célokat a fogyatékossággal élő személyek gondozási szolgáltatásai tekintetében, valamint hozzon létre nyomonkövetési eszközöket, amelyek mérik a szolgáltatások minőségét, akadálymentességét és megfizethetőségét;

40. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy hozzanak meg minden intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossággal élő nők és lányok egyenlő hozzáféréssel rendelkezzenek mind a fogyatékossággal élőknek szóló egészségügyi ellátáshoz, mind pedig az általános szolgáltatásokhoz;

41. felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokat lássák el az interszekcionális megkülönböztetés kezeléséhez szükséges szakértelemmel;

Nemi alapú erőszak

42. üdvözli a Tanács arra vonatkozó határozatát, hogy az EU aláírja az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló egyezményét (isztambuli egyezmény), ami fontos lépés a fogyatékossággal élő nőkkel és lányokkal szembeni erőszak leküzdése felé; felhívja az EU-t az isztambuli egyezmény mihamarabbi ratifikálására, és sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy minél előbb ratifikálják az egyezményt; ösztönzi a Tanácsot, hogy mielőbb zárja le az EU-nak az egyezményhez való csatlakozását;

43. hangsúlyozza, hogy a fogyatékossággal élő nők és lányok nagyobb valószínűséggel válnak nemi alapú erőszak, különösen kapcsolati erőszak és szexuális kizsákmányolás áldozataivá; rámutat, hogy ez a kényszersterilizálásra és a kényszerabortuszra is vonatkozik; felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket, és biztosítsanak magas színvonalú, megfizethető és személyre szabott szolgáltatásokat a nőkkel és a gyermekekkel szembeni erőszak megszüntetésére, és támogassák az erőszak áldozatait, az ilyen helyzetekre külön képzett szakemberek által nyújtott egyedi tanácsadást, valamint megfelelő jogi védelmet és támogatást;

44. ösztönzi a tagállamokat, hogy nyújtsanak megfelelő képzést az egészségügyi dolgozóknak a fogyatékossággal élő nők és lányok elleni megkülönböztetés és erőszak megelőzéséről;

45. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be átfogó európai stratégiát a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemre, jogalkotási aktusra irányuló javaslattal a nemi alapú erőszak megakadályozására és az ellene való küzdelemre, különös figyelmet fordítva a fogyatékossággal élő nőkre és lányokra; felszólít emellett a nemi alapú erőszak európai megfigyelőközpontjának felállítására;

46. konkrét szakpolitikai intézkedésekre hív fel a fogyatékossággal élő és tanulási nehézségekkel küzdő személyeket, különösen a nőket és lányokat érő erőszak és bántalmazás ellen, ideértve az online megfélemlítést és zaklatást, illetve a formális és az informális gondozás helyzeteiben elkövetett erőszakot;

Befogadás a digitális térben és a médiában

47. hangsúlyozza, hogy többet kell tenni a fogyatékosságra vonatkozó sztereotípiák és előítéletek lebontása érdekében, és hogy a fogyatékossággal élő nőknek és lányoknak nagyobb láthatóságot kell biztosítani a médiában, hogy megváltozzanak az uralkodó kizáró jellegű társadalmi normák; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat a nemek közötti egyenlőség előmozdítására a médiaszervezetekben, a képviseleti testületekben és a képzési intézményekben, különösen a vezetőtestületeikben, és arra, hogy indítsanak figyelemfelhívó kampányokat, valamint szorosan kísérjék figyelemmel és kövessék nyomon az elért haladást;

48. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki a fogyatékossággal élő nők digitális befogadását célzó programokat és szolgáltatásokat, hangsúlyozva a digitalizációban rejlő hatalmas lehetőségeket a fogyatékossággal élő nők számára;

49. hangsúlyozza, hogy növelni kell a médiaszolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférést, olyan teljes mértékben hozzáférhető internetes szolgáltatásokkal, amelyek megfelelnek a legmagasabb kiválósági normáknak, a fogyatékossággal élő személyek igényeihez igazítva;

50. felszólítja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a műsorszolgáltatókat arra, hogy teljes mértékben vonják be a fogyatékossággal élő nőket résztvevőként és bemondóként a műsorszolgáltató média minden fajtájában;

Jogszabályok és végrehajtás

51. sajnálja, hogy a 2010–2020-ra vonatkozó, jelenleg érvényes európai fogyatékosságügyi stratégia nem vezetett hatékony jogalkotási aktusok, intézkedések és szakpolitikák elfogadásához a fogyatékossággal élő nők szegregációjának és elutasításának megszüntetésére a munkaerőpiacon, a politikai életben, az iskolákban és a tanulási környezetekben;

52. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vezessenek be olyan szakpolitikákat, amelyek lehetővé teszik és ösztönzik a fogyatékossággal élő nők és lányok részvételét a társadalmi, kulturális, gazdasági, politikai és a közéletben, különösen azáltal, hogy csökkentik a mobilitás akadályait, és ösztönzik a fogyatékossággal élő nőket szervezeteket és hálózatok létrehozására és az azokhoz való csatlakozásra, valamint képzési és mentori programok révén;

53. felhívja az EU-t és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki pozitív intézkedéseket a fogyatékossággal élő nők számára a képzés, a szakmai gyakorlatok, a foglalkoztatáshoz való hozzáférés, a munkahelyek megtartása, az egyenlő karrierlehetőségek, a munkahelyi alkalmazkodás, valamint a munka és a magánélet közötti egyensúly előmozdítása érdekében;

54. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki pozitív intézkedéseket a fogyatékossággal élő nők és lányok jogainak előmozdítására, hozzon létre mechanizmust a fejlődés nyomon követésére, valamint a fogyatékossággal élő nőkre és lányokra vonatkozó adatgyűjtés és kutatás finanszírozására, a CRPD-egyezmény elveivel összhangban;

55. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be olyan javaslatot a 2020–2030 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékosságügyi stratégiára, amely teljes mértékben integrálja a UNCRPD-egyezmény rendelkezéseit a jövőbeli uniós jogszabályokba, szakpolitikákba és programokba, és összhangban van a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel és a „Stratégiai szerepvállalás a nemek közötti egyenlőségért (2016–2019)" című dokumentummal annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékossággal élő nők és lányok bárki máshoz hasonlóan teljes mértékben élni tudjanak a jogaikkal;

56. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a CRPD-egyezmény előírásait rögzítsék a jogi és szakpolitikai kereteikben annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékosság emberi jogokon alapuló megközelítése teljes mértékben érvényesüljön a jogszabályokról és a szakpolitikákról szóló döntéshozatalban;

57. kiemeli, hogy a fogyatékossággal élő nőkkel és lányokkal az őket képviselő szervezeteken keresztül szoros konzultációt kell folytatni, és aktívan be kell őket vonni a jogszabályok és a szakpolitikák kidolgozásába és végrehajtásába, biztosítva a megkülönböztetésmentességet és az esélyegyenlőséget, valamint hatékonyságuk nyomon követését; valódi strukturált párbeszédre hív fel az Unió és a fogyatékossággal élő személyeket képviselő szervezetek között a 2020–2030 közötti időszakra vonatkozó európai fogyatékosságügyi stratégia kidolgozása során;

58. hangsúlyozza, hogy az uniós kohéziós politika keretében megvalósuló projektek előkészítésébe, végrehajtásába és utólagos értékelésébe be kell vonni a fogyatékossággal élő személyek szervezeteit;

Finanszírozás

59. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat az uniós strukturális alapok, köztük az Európai Szociális Alap használatának optimalizálására az akadálymentesség és a megkülönböztetésmentesség előmozdítása érdekében a fogyatékossággal élő nők tekintetében, valamint a támogatási lehetőségek láthatóságának javítására, például az induló vállalkozások számára, illetve általában a vállalkozások támogatására;

o

o o

60. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottságnak és a Tanácsnak.

2018. november 29., csütörtök

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P8_TA(2018)0483

A tudományos élet szabadságának védelméről az EU külső fellépéseiben

Az Európai Parlament 2018. november 29-i ajánlása a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a Bizottság alelnökéhez/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviselőjéhez a tudományos élet szabadságának az Európai Unió külső tevékenysége keretében biztosítandó védelemről (2018/2117(INI))

(2020/C 363/24)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

— tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen annak 13. cikkére,

— tekintettel a Külügyek Tanácsa által 2012. június 25-én elfogadott, az emberi jogokra és demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keretre és cselekvési tervre (11855/2012),

— tekintettel a Külügyek Tanácsa által 2014. május 12-én elfogadott, az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós emberi jogi iránymutatásokra,

— tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzetéről a világban és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikája” című 2016. évi éves uniós jelentésre,

— tekintettel az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO) Általános Konferenciájának 1997. október 21. és november 12. között tartott 29. ülésén elfogadott, a felsőoktatásban dolgozó oktatók státuszáról szóló ajánlására,

— tekintettel a felsőoktatási intézmények tudományos élete szabadságáról és autonómiájáról szóló Limai Nyilatkozatra, amelyet a World University Service 1988 szeptemberében fogadott el,

— tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2015. július 2-án tartott 42. ülésén elfogadott, az oktatáshoz való jogról szóló 29/7. számú határozatára,

— tekintettel az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottságának 1999. december 8-án tartott huszonegyedik ülésén elfogadott 13. számú általános észrevételére,

— tekintettel a Velencei Bizottság 891/2017. számú véleményére,

— tekintettel a nemzeti, az európai és a nemzetközi nem kormányzati szervezetek jelentéseire, és különösen az államnak a felsőoktatás támadásokkal szembeni védelme kapcsán fennálló felelősségére irányadó elvekre,

— tekintettel az alapvető jogokkal foglalkozó korábbi állásfoglalásaira,

2018. november 29., csütörtök

— tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,

— tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

— tekintettel eljárási szabályzata 113. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0403/2018),

A. mivel az UNESCO meghatározása szerint a tudományos élet szabadsága „a szabad oktatáshoz és eszmecseréhez való jog, amelyet nem korlátoz kötelezően követendő doktrína; a szabad kutatáshoz, valamint a kutatási eredmények szabad terjesztéséhez és publikálásához való jog; a szabad véleménynyilvánítás joga azon intézményről vagy rendszerről, amely keretként szolgál a tudományos élet szereplőinek tevékenységéhez; az intézményes cenzúra hiánya, valamint a szakmai vagy tudományos képviseleti testületekben való szabad részvételhez való jog”;

B. mivel az oktatáshoz való jog alapvetően fontos minden más emberi jog gyakorlása és a fenntartható fejlődés elérése szempontjából; mivel ezt a jogot csak a tudományos élet szabadságának légkörében, valamint a felsőoktatási intézmények autonómiája révén lehet gyakorolni;

C. mivel a felsőoktatási intézmények tudományos élete szabadságáról és autonómiájáról szóló Limai Nyilatkozat a tudományos élet szabadságát a – felsőoktatási intézményekben oktatók, tanulók, kutatók és dolgozók teljes körét magában foglaló – tudományos közösség tagjainak egyéni vagy együttes, a tudás kutatások, tanulmányok, viták folytatása, dokumentálás, létrehozás, alkotás, tanítás, előadások tartása és írás révén történő megszerzésével, bővítésével és átadásával kapcsolatos szabadságaként határozza meg;

D. mivel e meghatározás alapvető demokratikus értékeken, többek között a méltányos hozzáférésre és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó elveken, az elszámoltathatóságon, a kritikus és független gondolkodású intézményi autonómián és társadalmi felelősségvállaláson alapul; mivel nem létezhet demokrácia a tudományos élet szabadsága nélkül, amely lehetővé teszi a tájékozott vitát;

E. mivel a tudományos élet szabadsága kulcsfontosságú tényező a fenntartható fejlődés előmozdításához, különösen a minőségi oktatást, a tudományos kutatást és az innovációt központi kérdésként kezelő, 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben rögzített fenntartható fejlesztési célok eléréséhez;

F. mivel az autonómia elengedhetetlen előfeltétele, hogy az oktatási intézmények elláthassák valódi feladataikat; mivel az államtól vagy az üzleti érdekektől származó indokolatlan nyomással szemben a tudományos élet szabadsága állandó és éber védelmet igényel;

G. mivel a tudományos élet szabadsága – az annak részét képező gondolat-, véleményalkotási és -nyilvánítási szabadságot, egyesülési, utazási és képzési szabadságot is ideértve – hozzájárul annak a közegnek a megteremtéséhez, amelyben bármely nyitott és stabil plurális társadalom szabadon gondolkodhat, vethet fel kérdést, oszthat meg eszméket, valamint hozhat létre, sajátíthat el és terjeszthet tudást;

H. mivel a tudományos élet szabadsága elleni támadások aláássák a kutatást, a tanulást, az oktatást, a nyilvános vitát és az oktatáshoz való jogot, rontják a tudományos színvonalat és gyengítik a társadalmi, politikai, gazdasági és kulturális fejlődést; mivel törekedni kell a társadalmon belüli problémák érveléssel, bizonyítékok felsorakoztatásával és meggyőzéssel való megoldására;

I. mivel az oktatáshoz, a tanításhoz és a kutatáshoz való jog csak a tudományos élet szabadsága légkörében gyakorolható maradéktalanul;

J. mivel sürgősen megfelelő megoldást kell találni az Európai Unióhoz való csatlakozás folyamata során a tudományos élet szabadságának kérdésére az uniós tagállamokbeli olyan támadások megelőzése érdekében, mint például a budapesti Közép-európai Egyetem (CEU) bezárására irányuló kísérletek, amelyek várható következményeként 2019-től Bécsbe kerül áthelyezésre a hallgatók felvétele, valamint megszüntetik Magyarországon a társadalmi nemekkel foglalkozó tanulmányokat; mivel a tagjelölt országoknak el kell kötelezniük magukat a felsőoktatás alapvető értékei, többek között a tudományos élet szabadsága és az intézményi autonómia mellett;

K. mivel a tudományos közösség és az oktatási intézmények egyre kiszolgáltatottabbá válnak az állam, az üzleti szféra vagy más nem állami szereplők beavatkozásával, nyomásgyakorlásával vagy elnyomásával szemben; mivel évente több száz, egyetemeken, felsőoktatási intézményekben, és az ott dolgozók ellen elkövetett támadásról – többek között gyilkosságokról, erőszakos cselekményekről és személyek eltűnéséről, szabadságvesztéséről, alaptalan szabadságvesztéséről/őrizetéről, alaptalan büntetőeljárás alá vonásáról, elbocsátásáról, alaptalan elbocsátásáról/tanulmányaikból való kizárásáról, utazásban vagy mozgásban való korlátozásáról, valamint más szélsőséges vagy rendszeres fenyegetésekről – számolnak be világszerte; mivel a tudományos élet szabadságának megsértése az EU tagállamaiban, valamint az Unió legközelebbi partnerei között is előfordul;

L. mivel az oktatás – többek között a felsőoktatás – közfinanszírozásának csökkentése, valamint az alternatív jövedelemforrások iránti, ennek nyomán jelentkező igény veszélyezteti a tudományos élet szabadságát, különösen akkor, amikor az ilyen külső finanszírozás külföldi autokratikus rezsimektől vagy multinacionális vállalatoktól származik;

M. mivel az EU-n belüli külföldi oktatási intézmények a nemzeti kormányok támadásaival szembesülnek és a tudományos élet szabadságának megsértését tapasztalják;

N. mivel a felsőoktatási intézmények, illetve az intézmények kutatóinak, hallgatóinak és személyzetének ellenőrzésére vagy elnémítására irányuló kísérletek jóval túlmutatnak a közvetlenül célba vett személyek és intézmények körén, és általánosságban a társadalom egészére hatást gyakorolnak azáltal, hogy leszűkítik a polgárok inkluzív demokratikus részvételére, szólásszabadságára és szerepvállalására rendelkezésre álló mozgásteret, valamint azáltal, hogy megfosztják a jövő nemzedékeit a magas tudományos színvonalat képviselő dolgozóktól és kutatóktól;

O. mivel az oktatáshoz való jog tényleges érvényre juttatása és a tudományos élet szabadságának szavatolása szükségessé teszi, hogy az államok megfelelő és biztos finanszírozási szintet biztosítsanak az oktatás számára; mivel a pénzügyi és gazdasági megszorításokra irányuló politikák súlyosan aláásták a tudományos élet szabadságát, és ez a folyamat világszerte – többek között az Európai Unióban – továbbra is tetten érhető;

P. mivel a tudományos élet szabadságának megsértését ritkán orvosolják emberi jogi keretek között, aminek hátterében egyrészt az áll, hogy az emberi jogi aktivisták nincsenek tisztában a tudományos élet szabadságát érintő problémákkal, másrészt pedig az, hogy a keresetek gyakran más – például a véleménynyilvánítás vagy -alkotás szabadságához való – jogok megsértését kifogásolják; mivel ennek következtében e téren nincsenek kellően kiforrott normák és a tudományos élet elleni támadásoknak csak egy részét jelentik be;

Q. mivel általánosságban fel kell hívni a figyelmet a tudományos élet szabadságának jelentőségére a demokrácia, a jogállamiság és az elszámoltathatóság előmozdításának eszközeként, valamint lehetőségeket kell teremteni a tudományos élet szabadságának támogatását és védelmét szolgáló kapacitások növelésére;

R. mivel fontos, hogy egy globális jelenség részeként tekintsünk a tudományos élet elleni támadásokra, és hogy elősegítsük annak a szemléletnek a térnyerését, miszerint a célba vett tudományos dolgozók és hallgatók nem csupán jogaikban sértett egyének, hanem támadás alatt álló emberijog-védők is; mivel magától a felsőoktatástól, valamint a civil társadalomtól és a lakosságtól erőteljes válaszra van szükség nemzetközi és nemzeti szinten;

S. mivel a veszélyeztetett tudományos dolgozók és hallgatók közül sokan azért nem tudnak élni az uniós tudományos mobilitási, illetve emberijog-védőknek szóló programok kínálta lehetőségekkel, mert nem teljesítik a jelentkezési feltételeket, vagy mert a hivatalos jelentkezéssel kapcsolatos eljárások, követelmények és határidők betartása komoly nehézséget jelent számukra;

T. mivel az uniós programok finanszírozási megszorításai lehatárolják azon unióbeli szervezetek és egyetemek mozgásterét, amelyek már pártfogásukba vettek olyan hallgatókat és kutatókat, akik a tudományos tevékenységük miatt veszélyben vannak vagy üldöztetéstől tartva elmenekültek hazájukból; mivel ezek a szervezetek és egyetemek nagyobb segítséget igényelnek tevékenységeik és kezdeményezéseik tekintetében;

2018. november 29., csütörtök

U. mivel az Unió elkötelezett az iránt, hogy világszerte előmozdítsa és védelmezze az emberi jogokat, a demokratikus intézményi struktúrákat és a jogállamiságot; mivel az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv az emberi jogok és a demokrácia hatékonyabb uniós támogatási politikáját, többek között az emberi jogi párbeszédek hatékonyabbá tételét, az emberi jogi országstratégiák láthatóságának és hatásának fokozását, az EU emberi jogi iránymutatásainak tényleges végrehajtására való összpontosítást, valamint az emberi jogokkal kapcsolatos nyilvános diplomácia és kommunikáció javítását szorgalmazza;

1. a következő ajánlásokat fogalmazza meg a Tanács, a Bizottság és a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője felé:

a) az uniós külpolitikával kapcsolatos nyilatkozatokban, szakpolitikákban és intézkedésekben kifejezetten ismerjék el a tudományos élet szabadságának jelentőségét, ideértve azon elvek elismerését is, amelyek szerint a gondolatok megfogalmazása nem bűntett, a kritikai megnyilvánulások pedig nem a lojalitás hiányát jelentik, hanem a demokratikus társadalom és fejlődésének alapvető részét képezik, hogy az oktatási intézmények autonómiáját mindenkor meg kell védeni, valamint a tudományos élet szabadsága alapvető szerepet játszik az oktatás fejlődésében, illetve az emberiség és a modern társadalom előrehaladásához;

b) ismerjék el, hogy a tudományos élet szabadságához fűződő követelmények a hatályos emberi jogi törvények hatálya alá tartoznak, és az oktatáshoz való jogra, valamint a szólás és a véleménynyilvánítás szabadságára vezethetők vissza; emlékeztessenek arra, hogy a tudományos élet szabadsága magában foglalja az információk terjesztésének és kutatások végzésének szabadságát, a tudás és az igazság korlátozás nélküli terjesztését, emlékeztessenek arra, hogy ez a szabadság kiterjed a tudományos dolgozók szabadságára nézeteik és véleményük kifejezésére, még akkor is, ha ellentmondásosak vagy népszerűtlenek kutatásaik és szakértelmük területén, és ez magában foglalhatja a közintézmények működésének vizsgálatát egy adott politikai rendszerben és annak kritikáját,

c) nyilvánosan hívják fel a figyelmet a tudományos élet szabadságát érő támadások problémáira, többek között azok negatív következményeire; adjanak hangot amiatti aggodalmuknak, hogy a tudományos közösség indokolatlan beavatkozásnak van kitéve a nemzeti hatóságok, magánszereplők vagy vállalati érdekek részéről; emlékeztessenek az államok abbéli felelősségére, hogy garantálják a tudományos élet szabadságát, ennek megfelelően járjanak el és proaktívan védjék meg a felsőoktatási intézményeket, a tudományos élet szereplőit és a hallgatókat mindennemű támadástól, ennek eredetétől és jellegétől függetlenül;

d) biztosítsák, hogy az uniós intézmények és a harmadik országokba látogató tagállami képviselők kapjanak tájékoztatást a tudományos élet szabadságának helyzetéről;

e) biztosítsák támogatásukról – többek között nyilatkozatokban, személyes találkozókkal, nyilvános eseményekre szóló meghívásokkal, valamint a bírósági eljárások és a büntetésvégrehajtás nyomon követésével és konkrét ajánlásokkal a veszélyeztetett felsőoktatási közösségek tagjainak egyéni eseteire – a kényszert alkalmazó vagy erőszakos támadás veszélyének kitett, illetve megtámadott intézményeket, személyzetet és hallgatókat, valamint nyilvánosan ítéljék el a támadásokat minden lehetséges fórumon;

f) az etnikum, a kaszt, a fogyatékosság, az állampolgárság, a vallási meggyőződés, a nemi identitás, a szexuális irányultság vagy egyéb helyzettől függetlenül támogassák a tudományos közösséghez való egyenlő hozzáférést; fordítsanak különös figyelmet a harmadik országokkal folytatott kapcsolataikra, hogy támogassák a nemi megkülönböztetés és az erőszak minden formájának felszámolását, valamint segítsék a nemek közötti egyenlőséget és az oktatáshoz való jogot mindenki számára;

g) emeljék ki, hogy a tudományos élet szabadsága elleni támadások kibertámadások formáját is ölthetik, mivel a tudományos élet szereplői ma egyre inkább az internetet és a közösségi médiát használják az elképzeléseik és véleményük kifejtésére;

h) növeljék a tudományos élet szabadságát a politikai párbeszéd különböző szintjein, beleértve az emberi jogi párbeszédeket és a partnerországokkal folytatott konzultációkat; bilaterális és multilaterális együttműködés keretében fokozzák diplomáciai erőfeszítéseiket a partnerországokkal az aggodalomra okot adó, a tudományos élet szabadságát fenyegető vagy sértő eseményekkel összefüggésben, különös tekintettel az intézmények és a felsőoktatási közösség tagjaival szembeni erőszakos támadásokra, de ideértve a diszkriminatív politikák vagy gyakorlatok alkalmazását, a kutatási tevékenységek vagy a véleménynyilvánítás indokolatlan korlátozását, az alaptalan büntetőeljárások indítását vagy őrizetbe vételeket is, valamint a szakszervezetek létrehozására és az azokhoz való csatlakozásra vonatkozó korlátozásokat; arra ösztönözzék a partnerországokat, hogy hozzanak létre egy keretet a tudományos élet szabadsága és az intézményi autonómia számára, és felügyeljék ezen alapvető jogok végrehajtását; biztosítsák, hogy a partnerországokkal kötött bármely nemzetközi együttműködési megállapodás tiszteletben tartsa ezeket az elveket;

i) a tudományos élet szabadsága és az intézményi autonómia védelmét és megóvását vegyék fel az uniós csatlakozáshoz teljesítendő koppenhágai kritériumok közé a tudományos élet szabadsága elleni, tagállamokbeli – például a CEU esetében Magyarországon tapasztalt – támadások megelőzése érdekében;

j) ösztönözzék valamennyi államot – ahogyan azt a legtöbb uniós tagállam már megtette – a Biztonságos Iskolák Nyilatkozatának, valamint fegyveres konfliktusok idején az iskolák és egyetemek katonai felhasználása elleni védelméről szóló kísérő iránymutatásainak jóváhagyására és végrehajtására, amely útmutatást nyújt az alapvető értékek, különösen a tudományos élet szabadsága és az intézményi autonómia védelmével kapcsolatos felelősség vállalásában, a felsőoktatással szembeni erőszakos és kényszert alkalmazó támadásokkal összefüggésben;

k) az ENSZ-szel, az Európa Tanáccsal, a nemzetközi ügynökségekkel, a civil társadalommal és a felsőoktatási közösségekkel együttműködve alakítsanak ki mechanizmusokat a felsőoktatás és az egyes kutatók elleni támadások, fenyegetések és indokolatlan korlátozások nyomon követésére és bejelentésére; továbbá a figyelemfelhívás érdekében erősítsék meg és ösztönözzék a nyomon követést, vonják felelősségre a támadások elkövetőit, valamint fokozzák erőfeszítéseiket a tudományos élet szabadsága elleni támadások megelőzése, illetve a támadásokra adandó válaszlépések tekintetében;

l) ösztönözzék és bátorítsák az egyetemi közösségekkel és azon szervezetekkel való rendszeres párbeszédeket és az azokon való részvételt, amelyek küldetése a felsőoktatási közösségek védelme és a tudományos élet szabadságának előmozdítása, a legjobb szakpolitikai keretek, kezdeményezések és támogató stratégiák kidolgozása révén a tudományos élet szabadsága érdekében;

m) járuljanak hozzá a tudományos élet szabadságának megsértésével – különösképpen az erőszakos támadásokkal – kapcsolatos vizsgálatok gyors, alapos és átlátható lefolytatását lehetővé tevő kapacitások fejlesztéséhez; javítsák a tudományos élet szabadsága elleni támadások megelőzésére és azok válaszára irányuló erőfeszítéseket, és tegyenek meg minden észszerű intézkedést az elkövetők felelősségre vonása érdekében;

n) segítsék elő a tudományos élet szabadságát vagy a felsőoktatási intézmények tudományos autonómiáját indokolatlan mértékben korlátozó jogszabályok és előírások reformjára irányuló kutatási és támogató, valamint a felsőoktatási rendszerek számára az állam, a vállalatok vagy egyéb nem állami szereplők általi beavatkozással, illetve a támadásokkal szemben védelmet biztosító intézményi autonómia előmozdítását szolgáló tevékenységeket és óvja meg a felsőoktatást a politizálással és az ideológiai manipulációval szemben;

o) bilaterális és multilaterális együttműködés keretében fokozzák diplomáciai erőfeszítéseiket a partnerországokkal az aggodalomra okot adó, a tudományos élet szabadságát fenyegető vagy sértő eseményekkel összefüggésben, különös tekintettel az intézmények és a felsőoktatási közösség tagjaival szembeni erőszakos támadásokra, de ideértve a diszkriminatív politikák vagy gyakorlatok alkalmazását, a kutatási tevékenységek vagy a véleménynyilvánítás indokolatlan korlátozását, az alaptalan büntetőeljárások indítását vagy őrizetbe vételeket is;

p) vizsgálják felül az emberijog-védőket támogató és védelmező jelenlegi mechanizmusokat annak érdekében, hogy azonosítsák a tudományos élet szabadsága elleni támadásokat, valamint nyújtsanak segítséget támadások esetén, beleértve a sürgős védelmet és támogatást – többek között fizikai védelem biztosításához, jogi és vízumügyi támogatáshoz, orvosi támogatáshoz, a bírósági eljárások és a fogva tartás nyomon követéséhez, tanácsadáshoz és lobbizáshoz, valamint a száműzetésben élők hosszú távú támogatásához – szükséges kapacitás fejlesztése érdekében; különösen szólítsák fel a demokrácia és az emberi jogok európai eszközét arra, hogy sorolja prioritásai közé a tudományos élet szabadságának előmozdítását és a veszélyben lévő tudományos közösség tagjainak támogatását;

2018. november 29., csütörtök

q) vizsgálják felül a tudományos mobilitás jelenlegi programjait és forrásait, és az oktatási és kutatási együttműködés egyéb formáit, többek között azok feltételrendszerét, jelentkezési eljárásait, követelményrendszerét, időkereteit és menetrendjeit azzal a céllal, hogy elháruljanak azok az akadályok, amelyek esetleg nem engedik, hogy a máskülönben alkalmasnak minősülő, veszélyeztetett tudományos dolgozók vagy hallgatók éljenek a programok nyújtotta lehetőségekkel, intézményekhez történő kihelyezésekkel vagy egyéb forrásokkal; támogassák az EU által finanszírozott meglévő projekteket, például a „tudományos menedéket", amelyek arra törekszenek, hogy jobban tudatosítsák a felsőoktatási ágazatban a tudományos élet szabadságának fontosságát és a társadalom egészére gyakorolt következményeket, amint e a szabadságot elnyomják;

r) biztosítsák, hogy a harmadik országoknak nyújtott makroszintű uniós pénzügyi támogatási programok és az európai pénzintézetek politikái ne ássák alá a tudományos élet szabadságát azáltal, hogy olyan politikákat támogatnak, amelyek csökkentik az oktatási ágazatban a nemzeti jövedelem elosztását;

s) lehetőleg a nem oktatási és kutatási költségvetésből és az Unió pénzeszközeiből nyújtott támogatással kifejlesztett és finanszírozott szinergiákkal hozzanak létre új kezdeményezéseket a meglévő és jövőbeni programok, például az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III), a Horizont 2020 és az Erasmus+ valamint az uniós finanszírozású új programok kapcsán a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések keretében a nemzetközi védelemre jogosító státusszal rendelkező, veszélyeztetett tudományos dolgozók, kutatást végző és diplomával rendelkező hallgatók európai felsőoktatási intézményekhez és kutatóintézetekhez való átvételének támogatására;

t) támogassák a folyamatban lévő normatív erőfeszítéseket regionális és nemzetközi szinten, többek között egy, a tudományos élet szabadságáról és a felsőoktatási intézmények autonómiájáról szóló nemzetközi nyilatkozat elfogadásával; arra ösztönözzék az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak be kezdeményezést a tudományos élet szabadságáról az ENSZ Emberi Jogi Tanácsához;

u) biztosítsák az Európai Egyetemközi Központ és az Emberi Jogok és Demokrácia Globális Campusa folyamatos, magas szintű támogatását, mint az EU által az emberi jogi oktatás világszerte nyújtott támogatásának zászlóshajója;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.

2018. november 14., szerda

II

(Közlemények)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ KÖZLEMÉNYEK

EURÓPAI PARLAMENT

P8_TA(2018)0449

Időközi jelentés a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről – A Parlament álláspontja a megállapodás érdekében

Az Európai Parlament 2018. november 14-i állásfoglalása a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról – a Parlament álláspontja a megállapodás érdekében (COM(2018)0322 – C8-0000/2018 – 2018/0166R(APP))

(2020/C 363/25)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 311., 312. és 323. cikkére,

— tekintettel a „Modern költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió számára – A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret” című, 2018. május 2-i bizottsági közleményre (COM(2018)0321),

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2018. május 2-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0322) és az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2018. május 2-i bizottsági javaslatokra (COM(2018)0325, COM(2018)0326, COM(2018)0327 és COM(2018)0328),

— tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló intézményközi megállapodásra irányuló, 2018. május 2-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0323),

— tekintettel a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2018. május 2-i bizottsági javaslatra (COM(2018)0324),

— tekintettel a következő többéves pénzügyi keretről: a Parlament 2020 utáni időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló álláspontjának előkészítéséről és az Európai Unió saját forrásai rendszerének reformjáról szóló, 2018. március 14-i állásfoglalásokra ([1]),

— tekintettel a 2021–2027. évi többéves pénzügyi keretről és saját forrásokról szóló, 2018. május 30-i állásfoglalására ([2]),

([1]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0075 és P8_TA(2018)0076.
([2]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0226.

2018. november 14., szerda

— tekintettel a Párizsi Megállapodás Európai Parlament általi, 2016. október 4-i ([1]) és Tanács általi, 2016. október 5-i ([2]) megerősítésére,

— tekintettel az ENSZ Közgyűlésének 2015. szeptember 25-i, „Alakítsuk át világunkat: A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című 70/1. sz. határozatára, amely 2016. január 1-jén lépett hatályba,

— tekintettel az EU arra vonatkozó közös kötelezettségvállalására, hogy a hivatalos fejlesztési támogatásra (ODA) fordítandó összeget a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) 0,7 %-ára emeli a 2015 utáni időszakra szóló menetrend keretein belül;

— tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. január 19-i állásfoglalására ([3]),

— tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkének (5) bekezdésére,

— tekintettel a Költségvetési Bizottság időközi jelentésére, a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság véleményeire, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Alkotmányügyi Bizottság véleményeire, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára (A8-0358/2018),

A. mivel az EUMSZ. 311. cikkének értelmében az Uniónak biztosítania kell a célkitűzései eléréséhez és politikái véghezviteléhez szükséges eszközöket;

B. mivel a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó jelenlegi többéves pénzügyi keret most először mind a kötelezettségvállalások, mind a kifizetési előirányzatok tekintetében az elődjéhez képest alacsonyabb szinten került meghatározásra; mivel a többéves pénzügyi keret és az ágazati jogalkotási aktusok késői elfogadása rendkívül negatívan befolyásolta az új programok végrehajtását;

C. mivel hamar igazolást nyert, hogy a többéves pénzügyi keret alkalmatlan az olyan válsághelyzetekre, új nemzetközi kötelezettségvállalásokra és új politikai kihívásokra való reagálásra, amelyeket az elfogadásakor nem vettek figyelembe és/vagy amelyek nem voltak előre láthatók; mivel a szükséges finanszírozás biztosítására való törekvés miatt a többéves pénzügyi keret már elérte határait, aminek eredményeképpen a rendelkezésre álló tartalékkeretek kimerülését követően eddig nem tapasztalt mértékben igénybevételre kerültek a rugalmassági rendelkezések és a különleges eszközök; mivel a kutatásra és az infrastruktúrákra irányuló, magas prioritású uniós programok költségvetése az elfogadásukat követő mindössze két év után már csökkentésre került;

D. mivel a többéves pénzügyi keret 2016 végén megkezdett félidős felülvizsgálatának sikerült kiterjesztenie a meglévő rugalmassági rendelkezésekben rejlő lehetőségeket, azonban nem sikerült felülvizsgálnia a többéves pénzügyi keret felső határait; mivel ezt a felülvizsgálatot mind a Tanács, mind a Parlament pozitívan értékelte;

E. mivel az új többéves pénzügyi keret létrehozása kritikus jelentőségű lesz az Unió 27 tagállama számára, mert lehetővé fogja tenni egy közös, hosszú távú jövőkép elfogadását, és a jövőbeli politikai prioritások meghatározását, valamint az Unió számára ezek megvalósítását; mivel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretnek biztosítania kell az Unió számára a fenntartható gazdasági növekedés, a kutatás és az innováció serkentéséhez, a fiatalok szerepvállalásának előmozdításához, a migrációs kihívások hatékony kezeléséhez, a munkanélküliség, a tartós szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemhez, a gazdasági, társadalmi és területi kohézió további megerősítéséhez, a fenntarthatóság, a biológiai sokféleség csökkenése és az éghajlatváltozás kezeléséhez, az EU biztonságának és védelmének megerősítéséhez és külső határainak védelméhez, valamint a szomszédos országok támogatásához szükséges forrásokat;

([1]) HL C 215., 2018.6.19., 249. o.
([2]) HL L 282., 2016.10.19., 1. o.
([3]) HL C 242., 2018.7.10., 24. o.

F. mivel azon globális kihívások fényében, melyeket a tagállamok nem tudnak önállóan kezelni, lehetővé kellene tenni az európai közjavak elismerését és azon területek értékelését, ahol az európai költségvetés hatékonyabb lenne a nemzetinél, hogy a megfelelő pénzügyi forrásokat uniós szintre utalják át, ezáltal erősítve az Unió stratégiai jelentőségét anélkül, hogy szükségszerűen emelkedne a teljes állami kiadás összege;

G. mivel 2018. május 2-án a Bizottság a 2021–2027 közötti időszakra és az EU saját forrásaira vonatkozó jogalkotási javaslatokat nyújtott be, melyeket új EU-s programok és eszközök létrehozására irányuló jogalkotási javaslatok követtek;

1. hangsúlyozza, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretnek biztosítania kell az Unió arra irányuló felelősségét és képességét, hogy kezelje a felmerülő igényeket, az új kihívásokat és nemzetközi kötelezettségvállalásokat, továbbá megvalósítsa politikai prioritásai és célkitűzéseit; rámutat a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret alulfinanszírozásához kapcsolódó súlyos problémákra, és megismétli, hogy el kell kerülni, hogy a korábban elkövetett hibák megismétlődjenek; ez azáltal valósulhat meg, hogy a következő hétéves időszakban egy erős és hiteles, a polgárok javát szolgáló uniós költségvetést kell biztosítani a kezdetektől fogva;

2. úgy véli, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről és az EU saját forrásainak rendszeréről szóló bizottsági javaslatok a jövőbeli tárgyalások kiindulópontjaként szolgálnak; a Tanács jelenleg még nem rendelkezésre álló tárgyalási megbízatásáig kifejti álláspontját ezekről a javaslatokról;

3. hangsúlyozza, hogy a Bizottság arra irányuló javaslata, hogy a következő többéves pénzügyi keret globális szintjét a 27 tagú Unió bruttó nemzeti jövedelme (GNI) 1,08 %-ának (az Európai Fejlesztési Alap bevonását követően 1,11 %-ának) megfelelő összegben határozná meg, ami a GNI százalékában kifejezve a jelenlegi többéves pénzügyi kerethez viszonyítva reálértéken csökkentésnek felel meg; úgy véli, hogy a többéves pénzügyi keret javasolt szintje nem fogja lehetővé tenni az EU számára politikai kötelezettségvállalásainak teljesítését és az előtte álló kihívásokra való reagálást; ezért feltett szándéka, hogy tárgyaljon a szükséges emelésről;

4. kijelenti továbbá, hogy ellenzi a Szerződésekben rögzített kulcsfontosságú uniós szakpolitikák, mint például a kohéziós politika, a közös agrárpolitika (KAP) és a halászati politika szintjének bármilyen mértékű csökkentését; különösen ellenzi azokat a radikális csökkentéseket – például a Kohéziós Alapra vonatkozó vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot érintő csökkentéseket –, amelyek hátrányosan fogják érinteni e politikáknak a lényegét és céljait; ebben az összefüggésben ellenzi az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) forráscsökkentésére annak ellenére irányuló javaslatot, hogy kibővült az alap feladatköre és abba integráltak négy meglévő szociális programot, például az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezést;

5. kiemeli továbbá annak jelentőségét, hogy a többéves pénzügyi keretnek és az összes kapcsolódó uniós politikának a horizontális elveken kell nyugodnia; ezzel összefüggésben megerősíti azon álláspontját, amely szerint az Európai Uniónak teljesítenie kell kötelezettségvállalását, és vezető szerepet kell játszania az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósításában, valamint sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a többéves pénzügyi keretről szóló javaslatok e tekintetben nem tartalmaznak egyértelmű és kézzelfogható kötelezettségvállalást; ezért kéri az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak beépítését a következő többéves pénzügyi keret valamennyi uniós szakpolitikájába és kezdeményezésébe; hangsúlyozza továbbá, hogy a következő többéves pénzügyi keret alá tartozó programoknak összhangban kell állniuk az Európai Unió Alapjogi Chartájával; hangsúlyozza a szociális jogok európai pillére megvalósításának jelentőségét, és hogy a megkülönböztetés, többek között az LMBTI személyek ellen irányuló megkülönböztetés megszüntetése, valamint a romákat is magában foglaló kisebbségi portfólió létrehozása létfontosságú az Európai Uniónak a befogadó Európa kialakítása irányában tett kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez; hangsúlyozza, hogy a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségek teljesítése érdekében a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időszakában az uniós kiadások legalább 25 %-ával kell hozzájárulni az éghajlat-politikai célkitűzésekhez, és azoknak mielőbb, de legkésőbb 2027-ig el kell érniük a 30 %-ot;

6. ebben az összefüggésben sajnálja, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerethez csatolt, a nemek közötti egyenlőség érvényesítéséről szóló közös nyilatkozat ellenére nem történt jelentős előrelépés ezen a téren, és hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta annak végrehajtását a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatakor; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nemek közötti egyenlőség érvényesítése teljes mértékben háttérbe szorult a többéves pénzügyi keretről szóló javaslatban, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a megfelelő uniós szakpolitikákra irányuló javaslatokból hiányoznak a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó célkitűzések, követelmények és mutatók; felszólít arra, hogy az éves költségvetési eljárás keretében értékeljék az uniós politikák nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásait, és integrálják is azokat a költségvetésbe (a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés); elvárja, hogy a Parlament, a Tanács és a Bizottság megújítsa elkötelezettségét a nemek közötti egyenlőség következő többéves pénzügyi keretben történő érvényesítése mellett, és hogy azt hatékonyan nyomon is követik, többek között a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata keretében;

2018. november 14., szerda

7. hangsúlyozza, hogy a következő többéves pénzügyi keretet fokozott elszámoltathatóságnak, egyszerűsítésnek, láthatóságnak, átláthatóságnak és teljesítményalapú költségvetés-tervezésnek kell alátámasztania; ebben az összefüggésben emlékeztet arra, hogy nagyobb hangsúlyt kell helyezni az ambiciózus és releváns teljesítménycélokon alapuló, teljesítménnyel és eredményekkel kapcsolatos jövőbeli kiadásokra és az európai hozzáadott érték átfogó és közös meghatározására; a fenti horizontális elveket figyelembe véve arra kéri a Bizottságot, hogy optimalizálja a teljesítménnyel kapcsolatos beszámolást, terjessze azt ki egy olyan minőségi megközelítésre, mely környezeti és szociális mutatókat is tartalmaz, továbbá mutassa be egyértelműen az EU előtt álló, még leküzdésre váró kihívásokról szóló információkat;

o 8. tisztában van az Unió előtt álló komoly kihívásokkal, és teljes mértékben felelősséget vállal az uniós polgárok igényeit és elvárásait teljesítő, és az aggályaik kezelésére alkalmas költségvetés időben történő biztosításáért; készen áll arra, hogy azonnal tárgyalásokba kezdjen a Tanáccsal a Bizottság javaslatainak javítása és egy reális többéves pénzügyi keret kidolgozása érdekében;

9. emlékeztet arra, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretre és az Unió saját forrásaira vonatkozó politikai álláspontjának részét képező, 2018. március 14-i és 2018. május 30-i állásfoglalásaiban az Európai Parlament már egyértelműen kifejtette álláspontját; emlékeztet arra, hogy ezek az állásfoglalások jelentős többséggel elfogadásra kerültek, ami igazolja, hogy a Parlament egységes, és készen áll az elkövetkező tárgyalásokra;

10. ezért elvárja, hogy a többéves pénzügyi keret a Tanács politikai napirendjének elsőrendű kérdése legyen, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy eddig még nem történt jelentős előrelépés e tekintetben; meggyőződése, hogy az egymást követő tanácsi elnökségek és a Parlament tárgyalócsoportja között zajló rendszeres találkozókat gyakrabban kellene megtartani, és azoknak a hivatalos tárgyalások alapjául kell szolgálniuk; arra számít, hogy a 2019-es európai parlamenti választások előtt megkötésre kerül egy megfelelő megállapodás annak megelőzése érdekében, hogy a múltban tapasztaltakhoz hasonlóan a pénzügyi keret késői elfogadása miatt komoly akadályok háruljanak az új programok elfogadása elé; hangsúlyozza, hogy ez a menetrend lehetővé fogja tenni, hogy az újonnan megválasztott Európai Parlament a kötelező félidős felülvizsgálat során kiigazítsa a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet;

11. emlékeztet arra, hogy a soron következő tárgyalások során a bevételeket és a kiadásokat egyetlen csomagként kell kezelni; ezért hangsúlyozza, hogy nem lehet megállapodást elérni a jövőbeli többéves pénzügyi keretről, ha nem történik megfelelő előrelépés az Unió saját forrásai terén;

12. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keretet és a saját forrásokat tartalmazó csomag valamennyi elemét, és nevezetesen a többéves pénzügyi keret számadatait a végleges megállapodás elfogadásáig napirenden kell tartani; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Parlament kritikus álláspontot fogalmazott meg a jelenlegi többéves pénzügyi keretről szóló rendelet elfogadásához vezető eljárással és az Európai Tanács által e folyamatban játszott domináns szereppel kapcsolatban, amikor is a Tanács visszavonhatatlanul határozott számos elemről, köztük a többéves pénzügyi keret felső határairól és az ágazati szakpolitikákat érintő számos rendelkezésről, megsértve ezzel a Szerződések szellemét és betűjét; különös aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a többéves pénzügyi keret a Tanács elnöksége által készített tárgyalási keretei ugyanezt a logikát követik, és olyan kérdéseket is tartalmaznak, melyekről a Tanácsnak és a Parlamentnek közösen kellene döntenie az új uniós programokat felállító jogszabályok elfogadásakor; szándékában áll ezért stratégiáját ennek megfelelően kiigazítani;

13. úgy véli, hogy a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet elfogadása és felülvizsgálata tekintetében megszabott egyhangúsági követelmény igazi akadály a folyamatban; felhívja az Európai Tanácsot, hogy aktiválja az EUMSZ 312. cikkének (2) bekezdésében szereplő áthidaló záradékot, lehetővé téve a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet minősített többséggel történő elfogadását;

o 14. elfogadja ezt az állásfoglalást, hogy felvázolja tárgyalási megbízatását a Bizottság javaslatainak minden aspektusára vonatkozóan, beleértve mind a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletre irányuló javaslat, mind az intézményközi megállapodás konkrét módosításait; az állásfoglalás részét képezi továbbá egy táblázat az egyes uniós szakpolitikákra és programokra vonatkozó számadatokkal, amely a többéves pénzügyi keretről szóló korábbi állásfoglalásokban már elfogadott parlamenti álláspontokon alapulnak; hangsúlyozza, hogy ezek a számadatok a soron következő, a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó uniós programok elfogadásához vezető jogalkotási tárgyalások során a Parlament tárgyalási megbízatásának is részét fogják képezni;

A. A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERETHEZ KAPCSOLÓDÓ KÉRELMEK

15. ezért arra kéri a Tanácsot, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről folyó tárgyalások pozitív kimenetelének biztosítása, és az EUMSZ 312. cikkével összhangban a Parlament jóváhagyásának megszerzése érdekében kellő mértékben vegye figyelembe a Parlament alábbi álláspontjait;

2018. november 14., szerda

Számadatok

16. megerősíti azon hivatalos álláspontját, miszerint a kulcsfontosságú uniós szakpolitikák küldetéseinek és célkitűzéseinek eléréséhez szükséges támogatási szint biztosítása érdekében a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet 2018-as árakon 1 324,1 milliárd EUR szinten kell rögzíteni, ami a 27 tagú Unió bruttó nemzeti jövedelme (GNI) 1,3 %-ának felel meg;

17. ebben az összefüggésben felszólít arra, hogy a többéves pénzügyi keret Bizottság által javasolt és egy részletes táblázatban ismertetett struktúráját tükröző sorrendben ismertetett uniós programok és politikák az alábbi finanszírozási szintben részesüljenek (ezen állásfoglalás III. és IV. melléklete); kéri a megfelelő kötelezettségvállalási és kifizetési felső határok ennek megfelelő kiigazítását, a jelen állásfoglalás I. és II. mellékletében meghatározottak szerint:

i. a Horizont Európa programra elkülönített költségvetés növelése 120 milliárd EUR összegre (2018-as árakon);

ii. az InvestEU Alap számára elkülönített összeg növelése, hogy az megfeleljen az új programba integrált pénzügyi eszközök 2014–2020-as szintjének;

iii. a közlekedési infrastruktúra finanszírozási szintjének növelése a Hálózatfinanszírozási Eszköz révén (CEF-Közlekedés);

iv. a COSME-hez képest duplázzák meg a kkv-k számára elkülönített forrásokat az Egységes piac programban, hogy javítsák piaci hozzáférésüket, a vállalkozások keretfeltételeit és a vállalkozások versenyképességét, valamint előmozdítsák a vállalkozói készséget;

v. az Egységes piac program növelése, hogy finanszírozni lehessen a piacfelügyelettel kapcsolatos új célt;

vi. a javasolt finanszírozási szint megduplázása az EU csalás elleni programja tekintetében és a FISCALIS program finanszírozási szintjének növelése;

vii. külön költségvetési forrás bevezetése a fenntartható idegenforgalom javára;

viii. az európai űrprogram további megerősítése, különösen az SSA / GOVSATCOM és a Kopernikusz megerősítése;

ix. a 27 tagú Unió tekintetében a kohéziós politika finanszírozásának reálértéken a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó költségvetés szintjén történő tartása;

x. a fiatalok körében tapasztalható munkanélküliség elleni küzdelemre az ESZA+ keretében elkülönített források megduplázása (a jelenlegi ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezéshez képest), biztosítva ugyanakkor a rendszer hatékonyságát és hozzáadott értékét;

xi. külön költségvetési forrás (5,9 milliárd EUR) bevezetése a gyermekgarancia számára, hogy mind az EU-n belül, mind az EU külső fellépésein keresztül kezelni lehessen a gyermekszegénységet;

xii. az Erasmus+ program jelenlegi költségvetésének háromszorosára növelése;

xiii. a DiscoverEU program (Interrail) számára megfelelő szintű finanszírozás biztosítása;

xiv. a Kreatív Európa program jelenlegi finanszírozásának növelése;

xv. a Jogok és értékek program jelenlegi finanszírozásának növelése és külön költségvetési forrás bevezetése az új Uniós értékek terület számára (legalább 500 millió EUR), hogy támogatni lehessen azokat a civil társadalmi szervezeteket, melyek előmozdítják az alapvető értékeket és a demokráciát az EU-n belül, helyi és országos szinten;

xvi. a 27 tagú Unió tekintetében a közös agrárpolitika (KAP) finanszírozásának a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó költségvetés szintjén történő tartása reálértéken, és egyúttal a mezőgazdaság tartalék eredeti összegének hozzáadása;

2018. november 14., szerda

xvii. az Európai Tengerügyi és Halászati Alapnak nyújtott támogatás 10 %-kal történő kiegészítése a „kék gazdaságra” irányuló új missziójával összhangban;

xviii. a LIFE+ program jelenlegi finanszírozásának megduplázása, többek között külön keretösszegekkel a biológiai sokféleségre és a Natura 2000 hálózat irányítására;

xix. külön költségvetési forrás bevezetése az új, méltányos energetikai átmenetet biztosító alap számára (4,8 milliárd EUR) a nagy szénfelhasználású és karbonfüggő helyzet átalakítása által hátrányosan érintett munkavállalókra és közösségekre gyakorolt társadalmi, szociális, gazdasági és környezeti hatások kezelése céljából;

xx. a szomszédság- és fejlesztési politikák támogatására szolgáló eszköz(ök) megerősítése (3,5 milliárd EUR) egy afrikai beruházási terv finanszírozásához való további hozzájárulás érdekében;

xxi. valamennyi ügynökség tekintetében vissza kell állítani legalább a 2020-as szintet, ugyanakkor meg kell védeni a Bizottság által javasolt magasabb szintet, többek között azon ügynökségek vonatkozásában, melyek számára új hatásköröket és feladatokat írtak elő, és átfogó megközelítésre szólít fel a díjfinanszírozás tekintetében;

xxii. számos uniós program (például a nukleáris leszerelési, a tengerentúli országokkal és területekkel való együttműködés), köztük azok tekintetében is fenn kell tartani a 2014–2020-as finanszírozási szintet, melyeket a javaslatok szerint nagyobb programokká vonnának össze (például támogatás a legkiszolgáltatottabbaknak, egészség, fogyasztói jogok), és amelyek tekintetében így a bizottsági javaslat reálértéken csökkentést jelent;

xxiii. a fent említett módosítások fényében minden egyéb program, így a CEF-Energetika, a CEF-Digitális gazdaság, a Digitális Európa program, az Európai Védelmi Alap és a humanitárius segítségnyújtás tekintetében a pénzügyi keretösszegek Bizottság által javasolt szinten történő meghatározása;

18. elegendő szintű támogatást kíván biztosítani az alábbi fejezetekre irányuló bizottsági javaslatok alapján: „Migráció és határigazgatás” (4. fejezet) és a „Biztonság és védelem”, beleértve a válságelhárítást (5. fejezet); megerősíti azon régóta fennálló álláspontját, miszerint az újabb politikai prioritásokhoz további pénzügyi eszközöknek kell társulniuk annak érdekében, hogy ne kerüljenek veszélybe a meglévő szakpolitikák és programok, és az új többéves pénzügyi keretből történő finanszírozásuk;

19. szándékában áll megvédeni a Bizottság arra irányuló javaslatát, miszerint elegendő szintű finanszírozást kell biztosítani egy erős, hatékony és kiváló minőségű, az összes európai polgár szolgálatában álló európai közigazgatásra; emlékeztet arra, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keret során az uniós intézmények és a decentralizált ügynökségek 5 %-os létszámcsökkentést hajtottak végre, és úgy véli, hogy az alkalmazottak esetében nem szabad olyan további leépítést végrehajtani, amely közvetlenül veszélyeztetné az uniós szakpolitikák teljesítését; ismételten hangsúlyozza, hogy határozottan ellenzi, hogy az ügynökségek számára újból úgynevezett átcsoportosítási alapot hozzanak létre;

20. eltökélt szándéka, hogy a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret első éveiben megakadályozza az újabb pénzügyi válságokat, ahogy az a jelenlegi időszakban is történt; úgy véli, hogy az általános kifizetési felső határt illetően figyelembe kell venni a 2020 végén fennálló kötelezettségvállalások példátlan mértékét, amelyeket a következő többéves pénzügyi kereten belül kell rendezni, és amelyek becsült mértéke egyre nő a jelentős végrehajtási késedelmek miatt; kéri ezért, hogy különösen az időszak elején ezt a helyzetet is kellően figyelembe véve, megfelelően határozzák meg a kifizetések általános szintjét és az éves kifizetési felső határok szintjét; a következő többéves pénzügyi keret tekintetében a kötelezettségvállalások és a kifizetések között kizárólag egy korlátozott mértékű és kellően indokolt különbözetet hajlandó elfogadni;

21. a fentiek alapján a jelen állásfoglalás III. és IV. melléklete részeként az egyes uniós szakpolitikák és programok vonatkozásában javasolt pontos számadatokat tartalmazó táblázatot nyújt be; kijelenti, hogy összehasonlítás céljából meg kívánja tartani az egyes uniós programok Bizottság által javasolt struktúráját, a programok elfogadásához vezető jogalkotási folyamat során esetlegesen kérelmezett változtatások sérelme nélkül;

Félidős felülvizsgálat

22. a jelenlegi keret kedvező példájából kiindulva hangsúlyozza a többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálata fenntartásának szükségességét, és az alábbiakra szólít fel:

i. a többéves pénzügyi keret működésének felülvizsgálatát követően egy kötelező és jogilag kötelező erejű félidős felülvizsgálat, és figyelembe véve az éghajlati célkitűzések irányába történő előrehaladás értékelését, a fenntartható fejlesztési célok és a nemek közötti egyenlőség és az egyszerűsítési intézkedések kedvezményezettekre gyakorolt hatásának általános érvényesítése;

ii. a vonatkozó bizottsági javaslat időben történő benyújtása az új Parlamentnek és a Bizottságnak a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó keret érdemi kiigazítása érdekében legkésőbb 2023. július 1-jéig;

iii. az előre elkülönített nemzeti keretösszegek a felülvizsgálat keretében ne kerüljenek csökkentésre;

Rugalmasság

o 23. üdvözli a Bizottság rugalmasságra vonatkozó javaslatait, amelyek a tárgyalások megfelelő alapját képezik; egyetért a rugalmassági mechanizmusok 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kereten belüli általános felépítésével; hangsúlyozza, hogy az egyedi eszközöknek eltérő a rendeltetésük és azok eltérő igényekre adnak választ, éppen ezért ellenez minden, azok összevonására irányuló kísérletet; határozottan támogatja azt az egyértelmű rendelkezést, miszerint a speciális eszközök igénybevételéből eredő kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokat egyaránt a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan kell beállítani a költségvetésbe, támogatja ezenkívül a kifizetésekre vonatkozó összesített tartalékból eredő kiigazítások összeghatárainak megszüntetését; felszólít számos további javítás, így többek között az alábbiak bevezetésére:

i. az uniós tartalék feltöltése a bírságokból és büntetésekből származó bevételnek megfelelő összeggel;

ii. az n-2. évben visszavont kötelezettségvállalások azonnali újbóli felhasználása, beleértve a jelenlegi többéves pénzügyi kereten belül tett kötelezettségvállalásokból eredőket;

iii. a speciális eszközök fel nem használt összegeinek rendelkezésre bocsátása valamennyi speciális eszköz, és nem csak a Rugalmassági Eszköz számára;

iv. magasabb támogatás biztosítása a Rugalmassági Eszköz, a Sürgősségisegély-tartalék, az Európai Unió Szolidaritási Alapja, és a rendkívüli tartalék számára, ez utóbbi esetében kötelező ellentételezés nélkül;

Időtartam

24. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keret időtartamát fokozatosan egy 5+5 éves időszak felé kell eltolni, amely kötelező félidős felülvizsgálatot tartalmaz; elfogadja, hogy a következő többéves pénzügyi keretet hétéves időszakra kell meghatározni, egy átmeneti megoldás utolsó alkalommal történő alkalmazásával; arra számít, hogy az 5+5 éves keret megvalósításának módszerei a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatáig elfogadásra kerülnek;

Struktúra

25. elfogadja a többéves pénzügyi keret Bizottság által javasolt, hét fejezetből álló struktúráját, amely javarészt megfelel a Parlament saját javaslatának; úgy véli, hogy ez a struktúra nagyobb fokú átláthatóságot tesz lehetővé, fokozza az EU kiadásainak láthatóságát, miközben fenntartja a szükséges rugalmassági szintet; egyetért továbbá a „programklaszterek” létrehozásával, amelyek várhatóan az EU költségvetési struktúrájának jelentős egyszerűsítését és észszerűsítését, és a többéves pénzügyi keret fejezeteivel való egyértelmű összehangolását eredményezik;

26. megállapítja, hogy a Bizottság az uniós programok számának több mint harmadával történő csökkentését javasolja; hangsúlyozza, hogy a Parlament akkor fogja meghatározni álláspontját a 37 új program struktúrájával és összetételével kapcsolatban, amikor elfogadják a megfelelő ágazati jogalkotási aktusokat; mindenesetre arra számít, hogy a javasolt költségvetési nómenklatúra az egyes programok valamennyi különböző összetevőjét tükrözni fogja olyan módon, amely garantálja az átláthatóságot, és olyan szintű tájékoztatást biztosít, amely lehetővé teszi a költségvetési hatóság számára az éves költségvetés meghatározását és végrehajtásának ellenőrzését;

2018. november 14., szerda

A költségvetés egységessége

27. üdvözli az Európai Fejlesztési Alapnak az uniós költségvetésbe való javasolt integrálását, ami választ jelent a Parlament által a költségvetésen kívüli eszközökkel kapcsolatban régóta hangoztatott kérésre; emlékeztet arra, hogy az egységesség elve, amelynek értelmében az Unió minden bevételi és kiadási tételét fel kell tüntetni a költségvetésben, egyrészt a Szerződésben rögzített követelmény, másrészt pedig demokratikus előfeltétel;

28. ezért megkérdőjelezi a költségvetésen kívüli eszközök létrehozásának logikáját és indokolását, mivel ezek akadályozzák a közpénzek parlamenti felügyeletét és aláássák a döntéshozatal átláthatóságát; úgy véli, hogy az ilyen eszközök létrehozására irányuló döntések megkerülik a Parlament mint jogalkotási, költségvetési és ellenőrzési hatóság hármas felelősségét; úgy véli, hogy amikor a kivételeket szükségesnek tartják egyes meghatározott célkitűzések eléréséhez, például pénzügyi eszközök vagy vagyonkezelői alapok használatán keresztül, akkor azoknak teljes mértékben átláthatóknak kell lenniük, bizonyított addicionalitásnak és hozzáadott értéknek kell indokolnia őket, és szilárd döntéshozatali eljárásokkal és elszámoltathatósági rendelkezésekkel kell alátámasztani őket;

29. hangsúlyozza azonban, hogy ezen eszközök uniós költségvetésbe való integrálása nem vezethet az egyéb uniós szakpolitikák és programok finanszírozásának csökkentéséhez; hangsúlyozza ezért, hogy anélkül kell dönteni a következő többéves pénzügyi keret általános szintjéről, hogy kiszámítanák az Európai Fejlesztési Alapnak megfelelő, az uniós GNI 0,03 %-ában kifejezett juttatást, amellyel ki kell egészíteni az elfogadott felső határokat;

30. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keret felső határai nem akadályozhatják az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek elérése érdekében az uniós költségvetésből nyújtott támogatást; ezért arra számít, hogy a többéves pénzügyi keret felső határainak felfelé irányuló módosítására minden olyan esetben lehetőség lesz a kormányközi finanszírozási módszerek igénybevétele nélkül, amikor arra az új szakpolitikai célkitűzések finanszírozása érdekében szükség van;

B. JOGALKOTÁSI KÉRDÉSEK

Jogállamiság

31. hangsúlyozza egy olyan új mechanizmus jelentőségét, melynek alapján az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében foglalt értékek tiszteletben tartását elmulasztó tagállamok pénzügyi következményekkel szembesülnek; figyelmeztet azonban arra, hogy az uniós költségvetés végső kedvezményezettjeire semmiképpen nem lehet hatással az, ha saját kormányuk nem tartja tiszteletben az alapvető jogokat és a jogállamiságot; ezért hangsúlyozza, hogy az intézkedések nem érinthetik a tagállamok kormányzati szerveinek azon kötelezettségét, miszerint teljesíteniük kell a kifizetéseket a végső kedvezményezettek részére;

Rendes jogalkotási eljárás és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

32. hangsúlyozza, hogy a program célkitűzéseit és kiadási prioritásait, a pénzügyi előirányzatokat, a támogathatósági, kiválasztási és odaítélési kritériumokat és feltételeket, a meghatározásokat és a számítási módszereket a vonatkozó jogszabályokban kell rögzíteni, teljes mértékben tiszteletben tartva a Parlament társjogalkotói előjogait; hangsúlyozza, hogy amennyiben ezek – a jelentős szakpolitikai döntésektől függő –intézkedések nem szerepelnek az alap-jogiaktusban, azokat felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén kell elfogadni; ezzel összefüggésben úgy véli, hogy a többéves és/vagy éves munkaprogramokat általánosságban felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján kell elfogadni;

33. rámutat, hogy a Parlamentnek az a célja, hogy szükség esetén szigorítsa az irányításra, az elszámoltathatóságra, az átláthatóságra és a parlamenti felügyeletre, a helyi és regionális önkormányzatok és partnereik szerepvállalására, valamint a nem kormányzati szervezeteknek és a civil társadalomnak a programok következő generációjában való részvételére vonatkozó rendelkezéseket; javítani és pontosítani kívánja továbbá a különböző alapok és politikák közötti és azokon belüli koherenciát és szinergiákat, amennyiben erre szükség van; elismeri, hogy nagyobb rugalmasságra van szükség az egyes programokon belüli forráselosztás terén, azonban hangsúlyozza, hogy ez nem történhet az eredeti és hosszú távú politikai célkitűzések, a kiszámíthatóság és a Parlament jogainak kárára;

Felülvizsgálati rendelkezések

34. hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi kereten belüli egyes programoknak és eszközöknek részletes és tényleges felülvizsgálati rendelkezéseket kell magukban foglalniuk az ilyen programok és eszközök érdemi értékelése, illetve annak biztosítása érdekében, hogy az értékelést követően a Parlament teljes mértékben bevonásra kerüljön a szükséges kiigazításokra vonatkozó döntések meghozatalába;

Jogalkotási javaslatok

35. felhívja a Bizottságot, hogy a már benyújtott jogalkotási javaslatokon túlmenően nyújtson be további javaslatokat, konkrétan egy olyan rendeletre irányuló javaslatot, amely létrehozza a méltányos energetikai átmenetet biztosító alapot és a fenntartható turizmusra vonatkozó egyedi programot; támogatja továbbá az Európai Gyermekgaranciának az ESZA+ programba történő bevezetését, valamint azt, hogy a Jogok és értékek programba külön uniós értékekről szóló területet vezessenek be, továbbá hogy vizsgálják felül az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló rendeletet; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság vonatkozó javaslatai nem tartalmaznak az EUMSZ 174. cikkében foglalt, a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiókra, valamint a szigeti, a határokon átnyúló és a hegyvidéki régiókra vonatkozó rendelkezéseket; úgy véli, hogy ezenkívül javaslatot kell tenni a költségvetési rendelet felülvizsgálatára abban az esetben, ha a többéves pénzügyi keretről szóló tárgyalások eredményeként erre vonatkozó igény merül fel;

C. SAJÁT FORRÁSOK

36. hangsúlyozza, hogy a saját források jelenlegi rendszere rendkívül összetett, tisztességtelen, nem átlátható és teljes mértékben érthetetlen az uniós polgárok számára; ismételten felszólít egy olyan, egyszerűsített rendszer kidolgozására, amely jobban érthető az uniós polgárok számára;

37. ezzel összefüggésben üdvözli a Bizottság 2018. május 2-án elfogadott, a saját források új rendszerére irányuló javaslatcsomagját, mint egy ambiciózusabb reform felé tett jelentős lépést; felkéri a Bizottságot, hogy vegye figyelembe az Európai Számvevőszéknek az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló bizottsági javaslatról szóló 5/2018. sz. véleményét, amely hangsúlyozza, hogy jobb számítási módszerre és a rendszer további egyszerűsítésére van szükség;

38. emlékeztet arra, hogy a saját források új rendszere bevezetésének kettős célt kell szolgálnia: egyrészt jelentősen csökkentenie kell a GNI-alapú hozzájárulások arányát, másrészt garantálnia kell az uniós kiadások megfelelő finanszírozását a 2020 utáni többéves pénzügyi keretben;

39. támogatja a saját források jelenlegi rendszerének javasolt modernizálását, amely az alábbiakat foglalja magában:

— a vámok mint tradicionális saját források fenntartása, a tagállamok által „beszedési költségként” visszatartott százalékos arány csökkentése és visszatérés a 10 %-os kezdeti mértékre;

— a hozzáadottérték-adón alapuló saját forrás egyszerűsítése, azaz egy egységes lehívási mérték kivételek nélkül történő bevezetése;

— a GNI-alapú saját forrás fenntartása az uniós költségvetés finanszírozásához való hozzájárulásának 40 %-ra való fokozatos közelítése, ugyanakkor kiegyensúlyozó funkciójának megőrzése céljából;

40. a bizottsági javaslattal összhangban a saját források új kosarának programozott bevezetését kéri, amely a polgárok adóterheinek növelése nélkül megfelelne az EU alapvető stratégiai célkitűzéseinek, amelyek európai hozzáadott értéke egyértelmű és pótolhatatlan:

— az egységes piac megfelelő működésének biztosítása, konszolidációja és megerősítése különösen a közös összevont társaságiadó-alap (KÖTA) megvalósítása révén, amely új saját forrás alapjául szolgálna a KÖTA-ból származó bevételre vonatkozó egységes adókulcs meghatározása nyomán, valamint az egységes piacból hasznot húzó, a digitális ágazatban tevékenykedő nagyvállalatok megadóztatása révén;

— az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az energiaváltás felgyorsítása olyan intézkedések révén, mint a kibocsátáskereskedelmi rendszerből származó bevételből való részesedés;

— a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyiségén alapuló hozzájárulás révén a környezetvédelem érdekében folytatott küzdelem;

2018. november 14., szerda

41. kéri a lehetséges új források jegyzékének bővítését, amely magában foglalhatja:

— a pénzügyi tranzakciós adóból (FTT) származó saját forrást, felszólítva valamennyi tagállamot, hogy állapodjanak meg egy hatékony rendszerről;

— a szén-dioxid-kibocsátás határokon történő kiigazítását célzó mechanizmus bevezetését – mint az uniós költségvetés új saját forrását –, amelynek egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania a nemzetközi kereskedelemben, és csökkentenie kell a termelés Unión kívülre való áthelyezését, miközben az éghajlatváltozás költségeit beépíti az importált áruk árába;

42. határozottan támogatja a visszatérítések és egyéb korrekciós mechanizmusok eltörlését, amelyhez az erre irányuló igény felmerülése esetén korlátozott idejű leépítési időszak társulhat;

43. ragaszkodik ahhoz, hogy más olyan bevételeket is vezessenek be, amelyek az uniós költségvetés számára anélkül jelentenének többletbevételt, hogy ennek megfelelően csökkentenék a GNI-hozzájárulásokat:

— a vállalatok által az Unió szabályainak megszegéséért fizetett bírságok, illetve a hozzájárulások késedelmes kifizetéséért kirótt bírságok;

— az Európai Unió Bíróságának döntései nyomán kiszabott pénzbírságokból származó bevételek, beleértve a tagállamok által a kötelezettségszegési eljárások nyomán befizetett átalány- vagy kényszerítő bírságokat;

44. hangsúlyozza továbbá, hogy a Bizottság javaslataival összhangban más bevételi formákat is be lehet vezetni, például:

— az EU-hoz közvetlenül kapcsolódó mechanizmusok, például az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) megvalósításával kapcsolatban fizetendő díjak;

— célhoz kötött bevétel formájában történő szeniorázs az új beruházásstabilizáló mechanizmus finanszírozása céljából;

45. rámutat az EU költségvetése hitelességének a pénzügyi piacokkal szembeni fenntartásának szükségességére, ami a saját forrásokra vonatkozó felső határok emelését vonja maga után;

46. kéri a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot azon paradox helyzet kezelésére, amikor is az Egyesült Királyságnak a 2021 előtti fennálló kötelezettségvállalásokkal (RAL) kapcsolatos hozzájárulásai általános bevételként kerülnek be a költségvetésbe, amelyet beszámítanak a saját források felső határába, jóllehet a felső határt a 27 tagú Unió GNI-je alapján számítják ki, tehát – amint kilépett az Unióból – az Egyesült Királyság nélkül; úgy véli, hogy az Egyesült Királyság hozzájárulásait éppen ellenkezőleg, a saját források felső határán felül kellene kiszámítani;

47. felhívja a figyelmet arra, hogy a vámunió az Európai Unió pénzügyi lehetőségeinek egyik fontos forrása; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy Unió-szerte össze kell hangolni a vámellenőrzést és -kezelést az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalások és szabálytalanságok megelőzése és leküzdése érdekében;

48. sürgeti az adócsalás és az adókikerülés elleni valódi küzdelmet, visszatartó erejű szankciókat bevezetve az offshore területek és az ilyen tevékenységek lehetővé tevői vagy előmozdítói, azon belül különösen és első lépésként az európai kontinensen tevékenykedők számára; úgy véli, hogy a tagállamoknak együtt kell működniük az adókijátszás, az adókikerülés és a pénzmosás elleni küzdelem érdekében, összehangolt rendszert létrehozva a tőkemozgások nyomon követésére;

49. úgy véli, hogy a multinacionális vállalatok és a leggazdagabb emberek által elkövetett korrupció és adócsalás elleni hatékony küzdelem révén az Európai Bizottság becslése szerint évi ezer milliárd eurót kitevő összeget lehetne visszaadni a tagállamok nemzeti költségvetésének, és hogy ezen a téren rendkívüli módon szükség volna az Európai Unió fellépésére;

50. határozottan támogatja az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló tanácsi rendeletre irányuló, a Bizottság által benyújtott javaslatot (COM(2018)0327); emlékeztet arra, hogy a Parlamentnek egyetértését kell adnia a rendelethez; emlékeztet arra, hogy ez a rendelet a saját forrásokkal kapcsolatban az Európai Bizottság által benyújtott csomag szerves részét képezi, és elvárja a Tanácstól, hogy a többéves pénzügyi kerettel együtt egyetlen csomagként foglalkozzon a négy kapcsolódó szöveggel;

D. A 2021–2027 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERETRŐL SZÓLÓ RENDELETRE IRÁNYULÓ JAVASLAT MÓDOSÍTÁSAI

51. véleménye szerint a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat a következőképpen módosítandó:

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

1 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Figyelembe véve azt, hogy a középtávú beruházások előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szintű kiszámíthatóság szükséges, a többéves pénzügyi keret időtartamát 2021. január 1-jével kezdődően hét évre kell megállapítani.	(1) Figyelembe véve azt, hogy a középtávú beruházások előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szintű kiszámíthatóság szükséges, ***valamint*** a ***demokratikus legitimitás és elszámoltathatóság szükségességére tekintettel, a szóban forgó*** többéves pénzügyi keret időtartamát 2021. január 1-jével kezdődően hét évre kell megállapítani***, az 5+5 éves időszakra való ezt követő átállás céljából, amely az Európai Parlament és a Bizottság politikai ciklusához igazodna***.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A kötelezettségvállalási előirányzatokra vonatkozóan kiadási kategóriánként ***a többéves pénzügyi kerettel megállapított***, illetve a kifizetési előirányzatokra vonatkozóan a többéves pénzügyi ***kerettel megállapított*** éves felső ***határoknak tiszteletben kell tartaniuk a kötelezettségvállalásoknak*** és ***a*** saját ***forrásoknak*** az EUMSZ 311. ***cikke harmadik bekezdésének megfelelően elfogadott***, az ***Unió saját forrásainak rendszeréről szóló tanácsi határozattal összhangban rögzített alkalmazandó felső határát***.	(2) A kötelezettségvállalási előirányzatokra vonatkozóan kiadási kategóriánként, illetve a kifizetési előirányzatokra vonatkozóan a többéves pénzügyi ***keretnek*** éves felső ***határokat kell megállapítania annak biztosítása érdekében, hogy az Unió kiadásai rendezett módon*** és ***az Unió*** saját ***forrásai korlátain belül alakuljanak, biztosítva egyúttal, hogy*** az ***Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés (***EUMSZ) 311. ***cikkének első bekezdésével összhangban képes legyen a célkitűzései eléréséhez és politikái végrehajtásához szükséges eszközökről gondoskodni***, ***és*** az ***EUMSZ 323. cikkének megfelelően teljesíteni tudja a harmadik felekkel szemben fennálló kötelezettségeit***.

2018. november 14., szerda

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

2 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A felső határokat az uniós programok és szakpolitikák finanszírozásához és működtetéséhez szükséges pénzmennyiségek és a jövőbeni igények szerinti kiigazításokhoz szükséges mozgásterek alapján kell meghatározni. Továbbá, a kifizetési felső határok esetén figyelembe kell venni a 2020 végén várhatóan még fennálló kötelezettségvállalások magas értékeit. A jelen rendeletben, valamint a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó programok alap-jogiaktusaiban rögzített összegeket 2018-as árakon kell megállapítani, és ez egyszerűség és kiszámíthatóság kedvéért évi rögzített 2 %-os deflátor alkalmazásával kell kiigazítani.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Amennyiben fel kell szabadítani az (EU) [xxx/201x] európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) 208. cikke (1)] bekezdésének megfelelően engedélyezett, az Unió által tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatásra vonatkozóan az Unió általános költségvetése keretében adott garanciákat, a szükséges összeget a többéves pénzügyi keret kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzataira vonatkozó felső határokat meghaladóan, a saját ***források felső határának egyidejű tiszteletben tartása mellett*** kell ***biztosítani***.	(3) Amennyiben fel kell szabadítani az (EU) [xxx/201x] európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) 208. cikke (1)] bekezdésének megfelelően engedélyezett, az Unió által tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatásra vonatkozóan az Unió általános költségvetése keretében adott garanciákat, a szükséges összeget a többéves pénzügyi keret kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzataira vonatkozó felső határokat meghaladóan ***kell biztosítani***, ***és ezért azokat*** a saját ***forrásokra vonatkozó bármilyen felső határ megállapításakor figyelembe*** kell ***venni***.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A többéves pénzügyi keret ***nem tartalmazza a költségvetési rendelet szerinti címzett bevételből finanszírozandó költségvetési tételeket***.	(4) A ***költségvetési rendelet szerinti címzett bevételből finanszírozandó költségvetési tételek nem számítandók bele a*** többéves pénzügyi keret ***felső határaiba, azonban minden rendelkezésre álló információt teljes mértékben átlátható módon rendelkezésre kell bocsátani az éves költségvetés elfogadása és végrehajtása során***.

2018. november 14., szerda

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) ***Specifikus és*** maximális rugalmasságot kell ***megvalósítani*** annak ***lehetővé tétele*** érdekében, hogy az Unió az ***Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ)*** 323. cikkének megfelelően teljesíthesse kötelezettségeit.	(6) ***A többéves pénzügyi kereten belül*** maximális rugalmasságot kell ***biztosítani különösen*** annak ***garantálása*** érdekében, hogy az Unió az ***EUMSZ 311. és*** 323. cikkének megfelelően teljesíthesse kötelezettségeit.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) Az Uniónak a következő speciális eszközökre van szüksége ahhoz, hogy reagálni tudjon meghatározott, előre nem látható helyzetekben, illetve hogy finanszírozni tudjon olyan egyértelműen meghatározott kiadásokat, amelyek a többéves pénzügyi keret egy vagy több fejezetében rendelkezésre álló felső határokon belül nem finanszírozhatók, és így lehetővé tegye ***a*** költségvetési eljárás zavartalan lefolytatását: az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, az Európai Unió Szolidaritási Alapja, a sürgősségisegély-tartalék, a kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék (uniós tartalék), a Rugalmassági Eszköz és a rendkívüli tartalék***. A sürgősségisegély-tartaléknak nem az a célja, hogy kezelje a mezőgazdasági termelést vagy forgalmazást érintő piaci válsághelyzetek következményeit.*** Ezért különös rendelkezéseket kell hozni arra vonatkozóan, hogy amennyiben szükség van a speciális eszközök alkalmazására, a költségvetésbe a többéves pénzügyi keretben meghatározott felső határokat meghaladóan is be lehessen állítani a kötelezettségvállalási előirányzatokat és a megfelelő kifizetési előirányzatokat.	(7) Az Uniónak a következő speciális eszközökre van szüksége ahhoz, hogy reagálni tudjon meghatározott, előre nem látható helyzetekben, illetve hogy finanszírozni tudjon olyan egyértelműen meghatározott kiadásokat, amelyek a többéves pénzügyi keret egy vagy több fejezetében rendelkezésre álló felső határokon belül nem finanszírozhatók, és így lehetővé tegye ***az éves*** költségvetési eljárás zavartalan lefolytatását: az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, az Európai Unió Szolidaritási Alapja, a sürgősségisegély-tartalék, a kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék (uniós ***kötelezettségvállalási*** tartalék), a Rugalmassági Eszköz és a rendkívüli tartalék. Ezért különös rendelkezéseket kell hozni arra vonatkozóan, hogy amennyiben szükség van a speciális eszközök alkalmazására, a költségvetésbe a többéves pénzügyi keretben meghatározott felső határokat meghaladóan is be lehessen állítani a kötelezettségvállalási előirányzatokat és a megfelelő kifizetési előirányzatokat.

2018. november 14., szerda

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

7 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(7a) Különösen, míg az Uniónak és tagállamainak minden erőfeszítést meg kell tenniük annak biztosítása érdekében, hogy a költségvetési hatóság által engedélyezett kötelezettségvállalásokat eredményesen, az eredeti céljuknak megfelelően teljesítsék, lehetővé kell tenni a nem teljesített, illetve visszavont kötelezettségvállalási előirányzatok igénybevételét, feltéve, ha ezt a kedvezményezettek nem a kötelezettségvállalások visszavonására vonatkozó szabályok megkerülésének egyik módjaként használják fel.

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) Szabályokat kell meghatározni más olyan helyzetekre is, amelyek a többéves pénzügyi keret kiigazítását tehetik szükségessé. Ilyen kiigazítás vonatkozhat az új szabályok vagy a megosztott irányítással végrehajtott programok elhúzódó elfogadására, illetve a ***gondos gazdasági irányításhoz vagy egy tagállamban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az uniós költségvetés védelméhez kapcsolódó intézkedésekre, és a kiigazítást*** a megfelelő alap-jogiaktussal összhangban ***kell elfogadni***.	(9) Szabályokat kell meghatározni más olyan helyzetekre is, amelyek a többéves pénzügyi keret kiigazítását tehetik szükségessé. Ilyen kiigazítás vonatkozhat az új szabályok vagy a megosztott irányítással végrehajtott programok elhúzódó elfogadására, illetve a ***költségvetési kötelezettségvállalásoknak*** a megfelelő alap-jogiaktussal összhangban ***történő felfüggesztésére***.

2018. november 14., szerda

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) **A *többéves pénzügyi keret működése során el kell végezni*** a többéves pénzügyi ***keret félidős értékelését. Ezen értékelés eredményeit a többéves pénzügyi keret hátralévő éveiben a rendelet minden módosítása során figyelembe kell venni.***	(10) ***Az új politikák és prioritások figyelembevétele érdekében*** a többéves pénzügyi ***keretet annak működésének és végrehajtásának értékelése alapján félidőben felül kell vizsgálni, amely felülvizsgálatnak magában kell foglalnia az 5+5 éves pénzügyi keret gyakorlati végrehajtásának módszereit meghatározó jelentést is***.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

10 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(10a) Annak érdekében, hogy az Unió teljesíteni tudja azon kötelezettségvállalását, hogy élen fog járni az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak végrehajtásában, ideértve a nemek közötti egyenlőséget is, a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatát a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kereten belüli valamennyi uniós szakpolitikára és kezdeményezésre történő átültetése terén elért, a Bizottság által kidolgozott teljesítménymutatók alapján mért előrehaladás, valamint a nemek közötti egyenlőség valamennyi uniós tevékenység területén történő általános érvényesítése terén elért előrehaladás figyelembevételével kell elkészíteni; A többéves pénzügyi keret felülvizsgálatának előkészítése során figyelembe kell venni továbbá az EU által a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekhez való hozzájárulás uniós kiadások 25 %-át elérő mértéke irányába történő előrehaladást, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos, a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2027-re elérendő 30 %-os kiadási cél elérése felé tett előrelépést, amelyre az enyhítő és alkalmazkodási intézkedések között különbséget tevő, átalakított teljesítménymutatók alapján kerül sor. A felülvizsgálatnak a nemzeti és helyi érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően azt is értékelnie kell, hogy az elfogadott egyszerűsítési intézkedések ténylegesen csökkentették-e a bürokráciát a kedvezményezettek számára a programok végrehajtása során;

2018. november 14., szerda

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

12 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12a) Az uniós politikák végrehajtására a Szerződések alapján fordított valamennyi uniós szintű kiadás az EUMSZ 310. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában az Unió kiadásának minősül, ezért azt az EUMSZ 314. cikke szerinti költségvetési eljárásnak megfelelően be kell állítani az Unió költségvetésébe, biztosítva ezáltal a polgárok döntéshozatalban való demokratikus képviselete, az államháztartás parlamenti felügyelete, és a döntéshozatal átláthatósága alapelveinek tiszteletben tartását. A többéves pénzügyi keret felső határai nem akadályozhatják az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek elérése érdekében az uniós költségvetésből nyújtott támogatást. Ezért lehetővé kell tenni a többéves pénzügyi keret felfelé irányuló módosítását a kormányközi, illetve kvázi kormányközi finanszírozási módszerek igénybevétele nélkül minden olyan esetben, amikor erre az uniós szakpolitikák, és különösen az új szakpolitikai célkitűzések finanszírozása érdekében szükség van.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) Különös szabályokat kell meghatározni arra vonatkozóan is, hogy miként kezeljék a többéves pénzügyi keret időtartamát jelentősen meghaladó infrastrukturális nagyprojekteket. Meg kell állapítani az Unió általános költségvetéséből az ezekre a projektekre fordítandó hozzájárulás maximális összegét, biztosítva ezáltal, hogy ***nem*** befolyásolják az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb projekteket.	(13) Különös szabályokat kell meghatározni arra vonatkozóan is, hogy miként kezeljék a többéves pénzügyi keret időtartamát jelentősen meghaladó infrastrukturális nagyprojekteket. ***Az Unió számára stratégiai jelentőségű e nagyprojektek finanszírozását az Unió általános költségvetésében kell biztosítani, de*** meg kell állapítani az Unió általános költségvetéséből az ezekre a projektekre fordítandó hozzájárulás maximális összegét, biztosítva ezáltal, hogy ***az esetleges költségtúllépések ne*** befolyásolják az uniós költségvetésből finanszírozott egyéb projekteket.

2018. november 14., szerda

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(14) Meg kell határozni a költségvetési eljárás során történő intézményközi együttműködés általános szabályait.	(14) Meg kell határozni a költségvetési eljárás ***átláthatósága és az eljárás*** során történő intézményközi együttműködés általános szabályait***, a Szerződésekben rögzítetteknek megfelelően tiszteletben tartva az intézmények költségvetési hatásköreit, annak biztosítása érdekében, hogy a költségvetésre vonatkozó döntések meghozatala az EUSZ 10. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint a lehető legnyíltabb módon, és a polgárokhoz a lehető legközelebbi szinten történjen, és az EUMSZ 312. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében meghatározottaknak megfelelően a költségvetési eljárás zavartalanul legyen lefolytatható***.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(15) A Bizottságnak 2025. július 1-***je előtt elő*** kell ***terjesztenie*** az új többéves pénzügyi keretre ***irányuló javaslatot annak érdekében***, hogy az intézmények a ***következő*** többéves pénzügyi keret ***kezdetét megelőzően*** kellő időben elfogadhassák azt. Az EUMSZ 312. cikke (4) bekezdésének megfelelően, ha az e rendeletben meghatározott többéves pénzügyi keret időszakának végéig nem kerül elfogadásra új pénzügyi keret, az e rendeletben meghatározott keret utolsó évének megfelelő felső határok alkalmazása meghosszabbodik.	(15) A Bizottságnak 2025. július 1-***jéig*** kell ***benyújtania*** az új többéves pénzügyi keretre ***vonatkozó javaslatát. Ez a határidő elegendő időt fog biztosítani az újonnan kinevezett Bizottságnak arra, hogy megfogalmazza javaslatait, és lehetővé teszi a 2024-es választások utáni Európai Parlament számára, hogy előterjessze saját álláspontját a 2027 utáni többéves pénzügyi kerettel kapcsolatban. Ezenfelül lehetővé teszi azt is***, hogy az intézmények ***jóval*** a többéves pénzügyi keret ***megkezdése előtt,*** kellő időben elfogadhassák azt. Az EUMSZ 312. cikke (4) bekezdésének megfelelően, ha az e rendeletben meghatározott többéves pénzügyi keret időszakának végéig nem kerül elfogadásra új pénzügyi keret, az e rendeletben meghatározott keret utolsó évének megfelelő felső határok alkalmazása meghosszabbodik.

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

1 fejezet – 3 cikk –cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A saját ***források felső határának tiszteletben tartása***	A saját ***forrásokkal való kapcsolat***

2018. november 14., szerda

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

1 fejezet – 3 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A szükséges kifizetési előirányzatok teljes összege az éves kiigazítás, valamint minden egyéb – ideértve a 2. cikk (2) és (3) bekezdésének alkalmazásából következő – kiigazítás és felülvizsgálat figyelembevétele után a többéves pénzügyi keret egyetlen évében sem eredményezheti a saját források olyan lehívási mértékét, amely meghaladja az EUMSZ 311. ***cikke harmadik bekezdésének megfelelően elfogadott***, az ***Unió saját forrásainak rendszeréről szóló hatályos tanácsi határozattal (a továbbiakban:*** a ***sajátforrás-határozat) összhangban rögzített***, ***saját forrásokra vonatkozó felső határt***.	(4) A szükséges kifizetési előirányzatok teljes összege az éves kiigazítás, valamint minden egyéb – ideértve a 2. cikk (2) és (3) bekezdésének alkalmazásából következő – kiigazítás és felülvizsgálat figyelembevétele után a többéves pénzügyi keret egyetlen évében sem eredményezheti a saját források olyan lehívási mértékét, amely meghaladja az ***Unió saját forrásainak korlátait, az Unió azon kötelezettségének sérelme nélkül, miszerint az*** EUMSZ 311. ***cikke első bekezdésével összhangban képesnek kell lennie a célkitűzései eléréséhez és politikái végrehajtásához szükséges eszközökről gondoskodni***, ***továbbá*** az ***intézmények azon kötelezettségének sérelme nélkül, miszerint rendelkezésre kell bocsátaniuk azokat*** a ***pénzügyi eszközöket, amelyek lehetővé teszik az Unió számára***, ***hogy az EUMSZ 323. cikkével összhangban teljesíteni tudja a harmadik személyekkel szemben fennálló kötelezettségeit***.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

1 fejezet – 3 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Szükség esetén a többéves pénzügyi keretben rögzített felső határokat csökkenteni kell a hatályos sajátforrás-határozattal összhangban rögzített felső határ betartásának biztosítása érdekében.	***törölve***

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

2 fejezet – 5 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A 6., 7. és 8. cikkben foglaltak sérelme nélkül, az érintett évre vonatkozóan nem tehető további technikai kiigazítás sem az év során, sem utólagos kiigazításként a következő években.	***törölve***

2018. november 14., szerda

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

2 fejezet – 7 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A ***gondos gazdasági irányításhoz vagy a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az uniós költségvetés védelméhez kapcsolódó intézkedésekre*** vonatkozó kiigazítások	A ***költségvetési kötelezettségvállalások felfüggesztésére*** vonatkozó kiigazítások

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

2 fejezet – 7 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Abban az esetben, ha a vonatkozó alap-jogiaktusnak megfelelően megszüntetik a ***gondos gazdasági irányításhoz vagy a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az uniós költségvetés védelméhez kapcsolódó intézkedésekkel összefüggésben uniós forrásokat érintő*** költségvetési kötelezettségvállalások felfüggesztését, a ***felfüggesztett kötelezettségvállalásoknak*** megfelelő ***összeget*** át kell vinni a következő évekre és a többéves pénzügyi keret vonatkozó felső határait ennek megfelelően ki kell igazítani. Az n. év felfüggesztett kötelezettségvállalásai nem állíthatók be az n+2. évnél későbbi költségvetésbe.	Abban az esetben, ha a vonatkozó alap-jogiaktusnak megfelelően megszüntetik a költségvetési kötelezettségvállalások felfüggesztését, a megfelelő ***összegeket*** át kell vinni a következő évekre és a többéves pénzügyi keret vonatkozó felső határait ennek megfelelően ki kell igazítani. Az n. év felfüggesztett kötelezettségvállalásai nem állíthatók be az n+2. évnél későbbi költségvetésbe. ***Az n+3. évtől kezdődően a lejárt kötelezettségvállalásokkal egyenértékű összeget be kell állítani a 12. cikkben meghatározott uniós kötelezettségvállalási tartalékba.***

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 10 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának***, amelynek célkitűzéseit és alkalmazási körét a 2012/2002/EK tanácsi rendelet állapítja meg***, éves maximális összege (2018-as árakon számítva) ***600*** millió EUR. Minden év október 1-jén legalább az éves összeg egynegyedének rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezésére. Az éves összegnek az n. évben fel nem használt része legkésőbb az n+1. évben használható fel. Az éves összegnek az előző évből megmaradt részét kell először lehívni. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+1. évben nem használnak fel, megszűnik.	(1) Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának ***célja a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározottak szerint pénzügyi segítségnyújtás biztosítása valamely tagállam vagy tagjelölt ország területét sújtó jelentős katasztrófák esetén***, éves maximális összege ***pedig*** (2018-as árakon számítva) ***1 000*** millió EUR. Minden év október 1-jén legalább az éves összeg egynegyedének rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezésére. Az éves összegnek az n. évben fel nem használt része legkésőbb az n+1. évben használható fel. Az éves összegnek az előző évből megmaradt részét kell először lehívni. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+1. évben nem használnak fel, megszűnik.

2018. november 14., szerda

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 10 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(1a) Az Európai Unió Szolidaritási Alapjára vonatkozó előirányzatokat előzetes előirányzatként kell beállítani az Unió általános költségvetésébe.

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 11 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A ***tartalék*** éves összege (2018-as árakon számítva) ***600*** millió EUR, amely a költségvetési rendelettel összhangban legkésőbb az n+1. évben használható fel. A sürgősségisegély-tartalékot céltartalékként kell beállítani az Unió általános költségvetésébe. Az éves összegnek az előző évből megmaradt részét kell először lehívni. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+1. évben nem használnak fel, megszűnik. Minden év október 1-jén legalább az n. évre vonatkozó éves ***összeg egynegyedének*** rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezésére. A minden év szeptember 30-ig rendelkezésre álló összegnek legfeljebb a fele igénybe vehető belső vagy külső műveletekre. Október 1-jétől a rendelkezésre álló összeg fennmaradó része igénybe vehető belső vagy külső műveletekre az év végéig felmerülő igények fedezésére.	(2) A ***sürgősségisegély-tartalék*** éves összege (2018-as árakon számítva) ***1 000*** millió EUR, amely a költségvetési rendelettel összhangban legkésőbb az n+1. évben használható fel. A sürgősségisegély-tartalékot céltartalékként kell beállítani az Unió általános költségvetésébe. Az éves összegnek az előző évből megmaradt részét kell először lehívni. Az n. évi éves összeg azon része, amelyet az n+1. évben nem használnak fel, megszűnik. Minden év október 1-jén legalább az n. évre vonatkozó éves ***összegből 150 millió EUR-nak (2018-as árakon számolva)*** rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezésére. A minden év szeptember 30-ig rendelkezésre álló összegnek legfeljebb a fele igénybe vehető belső vagy külső műveletekre. Október 1-jétől a rendelkezésre álló összeg fennmaradó része igénybe vehető belső vagy külső műveletekre az év végéig felmerülő igények fedezésére.

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 12 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék (uniós tartalék)	A kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék (uniós ***kötelezettségvállalási*** tartalék)

2018. november 14., szerda

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 12 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A többéves pénzügyi keretben a ***2022***–2027-es időszakra megállapított felső határokat meghaladóan rendelkezésre bocsátandó, kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék (uniós tartalék) az alábbiakból áll:	1. a többéves pénzügyi keretben ***a korábbi évek*** kötelezettségvállalásaira vonatkozó felső határok alatt rendelkezésre álló mozgásterek;
a) A többéves pénzügyi keretben a ***2021***–2027-es időszakra megállapított felső határokat meghaladóan rendelkezésre bocsátandó, kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalék (uniós ***kötelezettségvállalási*** tartalék) az alábbiakból áll:	***aa) az n-1. évre vonatkozó, nem teljesített kötelezettségvállalási előirányzatok;***
b) a többéves pénzügyi keretben ***az n–1. év*** kötelezettségvállalásaira vonatkozó felső határok alatt rendelkezésre álló mozgásterek;	***b) 2023-tól – az a) pontban említett mozgástereken felül*** – az n–2. évben visszavont kötelezettségvállalásoknak megfelelő összeg, a költségvetési rendelet [15]. cikkének sérelme nélkül.
	b) az n–2. évben visszavont kötelezettségvállalásoknak megfelelő összeg, a költségvetési rendelet [15]. cikkének sérelme nélkül;
	ba) az n-3. év felfüggesztett kötelezettségvállalásainak megfelelő összeg, amely a 7. cikk értelmében már nem állítható be a költségvetésbe;
	bb) a bírságokból és büntetésekből származó bevételnek megfelelő összeg.

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 12 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalékot (uniós tartalékot), illetve annak egy részét az Európai Parlament és a Tanács az EUMSZ 314. cikke szerinti költségvetési eljárás keretében igénybe veheti.	(2) A kötelezettségvállalásokra vonatkozó összesített tartalékot (uniós ***kötelezettségvállalási*** tartalékot), illetve annak egy részét az Európai Parlament és a Tanács az EUMSZ 314. cikke szerinti költségvetési eljárás keretében igénybe veheti. ***Az n. év tartalékai az uniós kötelezettségvállalási tartalékon keresztül igénybe vehetők az n. és n+1. évre, feltéve, hogy ez nem ütközik a függőben lévő vagy tervezett költségvetés-módosításokkal.***

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 12 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3a) 2027 végén azok az összegek, amelyek az uniós kötelezettségvállalási tartalék keretében továbbra is rendelkezésre állnak, 2030-ig átvitelre kerülnek a következő többéves pénzügyi keretbe.

2018. november 14., szerda

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Rugalmassági Eszköz felhasználható arra, hogy egy adott pénzügyi évben fedezze azon pontosan meghatározott kiadásokat, amelyeket egy vagy több más fejezet felső határán belül nem lehetne finanszírozni. A második albekezdésre is figyelemmel a Rugalmassági Eszköz rendelkezésére álló éves összeg felső határa (2018-as árakon számítva) ***1*** 000 millió EUR.	A Rugalmassági Eszköz felhasználható arra, hogy egy adott pénzügyi évben fedezze azon pontosan meghatározott kiadásokat, amelyeket egy vagy több más fejezet felső határán belül***, illetve az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapon, az Európai Unió Szolidaritási Alapján, és a Sürgősségisegély-tartalékon belül*** nem lehetne finanszírozni. A második albekezdésre is figyelemmel a Rugalmassági Eszköz rendelkezésére álló éves összeg felső határa (2018-as árakon számítva) ***2*** 000 millió EUR.

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 14 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Az előre nem látható körülményekre való reagálás céljára egy végső megoldásként igénybe vehető, az Unió bruttó nemzeti jövedelmének legfeljebb 0,***03*** %-át kitevő rendkívüli tartalékot kell képezni, a többéves pénzügyi keretben megállapított felső határokon kívül. A tartalékot kizárólag költségvetés-módosítással vagy éves költségvetéssel kapcsolatban lehet igénybe venni.	(1) Az előre nem látható körülményekre való reagálás céljára egy végső megoldásként igénybe vehető, az Unió bruttó nemzeti jövedelmének legfeljebb 0,***05*** %-át kitevő rendkívüli tartalékot kell képezni, a többéves pénzügyi keretben megállapított felső határokon kívül. A tartalékot kizárólag költségvetés-módosítással vagy éves költségvetéssel kapcsolatban lehet igénybe venni. ***A tartalék egyaránt igénybe vehető kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokhoz, vagy csak kifizetési előirányzatokhoz.***

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 14 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A rendkívüli tartalék felhasználása egyetlen évben sem haladhatja meg a többéves pénzügyi keret évenkénti technikai kiigazítása szerint előirányzott legnagyobb összeget***, és összhangban kell állnia a saját források felső határával***.	(2) A rendkívüli tartalék felhasználása egyetlen évben sem haladhatja meg a többéves pénzügyi keret évenkénti technikai kiigazítása szerint előirányzott legnagyobb összeget.

2018. november 14., szerda

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 14 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A rendkívüli tartalék igénybevételével rendelkezésre bocsátott összegeket a folyó pénzügyi évre vagy a következő pénzügyi évekre vonatkozó többéves pénzügyi keret egy vagy több fejezete keretében rendelkezésre álló mozgástér révén teljes mértékben ellentételezni kell.	***törölve***

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

3 fejezet – 14 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A (3) bekezdésnek megfelelően ellentételezett összegek tovább nem vehetők igénybe a többéves pénzügyi keretből. A rendkívüli tartalék igénybevétele nem eredményezheti a folyó pénzügyi évre és a következő pénzügyi évekre vonatkozóan a többéves pénzügyi keretben megállapított kötelezettségvállalási előirányzatok és kifizetési előirányzatok összesített felső határának túllépését.	***törölve***

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

4 fejezet – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A többéves pénzügyi keret értékelése és felülvizsgálata	***Felülvizsgálat***

2018. november 14., szerda

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

4 fejezet – 15 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A 3. cikk (2) bekezdése, a 16–20. cikk és a 24. cikk sérelme nélkül, ***előre nem látható*** körülmények bekövetkezése esetén ***a többéves pénzügyi keret a saját forrásoknak a hatályos sajátforrás-határozat értelmében meghatározott felső határának tiszteletben tartása mellett felülvizsgálható***.	(1) A 3. cikk (2) bekezdése, a 16–20. cikk és a 24. cikk sérelme nélkül, ***a többéves pénzügyi keret felső határai felfelé módosítandók, ha ez az uniós szakpolitikák, és különösen az új szakpolitikai célkitűzések finanszírozásának elősegítése szempontjából szükséges olyan*** körülmények bekövetkezése esetén***, amikor egyébként szükség lenne olyan kiegészítő kormányközi, illetve kvázi kormányközi finanszírozási módszerek igénybevételére, amelyek megkerülnék az EUMSZ 314. cikkében meghatározott költségvetési eljárást***.

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

4 fejezet – 15 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A többéves pénzügyi keretnek az (1) bekezdés értelmében történő felülvizsgálatára tett javaslatban meg kell vizsgálni a kiadásoknak a felülvizsgálat által érintett fejezet alá tartozó programok közötti átcsoportosítási lehetőségeit, különös tekintettel az előirányzatok előreláthatólag nem teljes mértékű felhasználására.	***törölve***

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

4 fejezet – 16 cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A többéves pénzügyi keret félidős ***értékelése***	A többéves pénzügyi keret félidős ***felülvizsgálata***

2018. november 14., szerda

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

4 fejezet – 16 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Bizottság ***2024. január*** 1-je előtt benyújtja a többéves pénzügyi keret ***működésének értékelését. Ezt az értékelést adott esetben megfelelő javaslatoknak kell kísérniük.***	A Bizottság ***2023. július*** 1-je előtt ***a többéves pénzügyi keret működésének értékelése alapján*** benyújtja a ***jelen rendelet felülvizsgálatára irányuló jogalkotási javaslatot az EUMSZ által meghatározott eljárásokkal összhangban. E rendelet 6. cikkének sérelme nélkül az előzetesen előirányzott nemzeti keretösszegek ilyen felülvizsgálat révén nem csökkenthetők.*** ***A javaslatot az alábbiak értékelését figyelembe véve kell összeállítani:*** — ***előrehaladás azon cél elérése tekintetben, hogy a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keret időszakában az EU összes kiadásának 25 %-át éghajlatvédelmi célkitűzésekre fordítsák, valamint azon cél elérése tekintetében, hogy a lehető leghamarabb elérjék a 30 %-os éves kiadási célt;*** — ***az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak általános érvényesítése;*** — ***a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése az uniós költségvetésben (a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés);*** — ***az egyszerűsítési intézkedések hatása a bürokrácia csökkentésére a kedvezményezettek számára a pénzügyi programok végrehajtása során, melyeket az érdekelt felekkel konzultálva kell végrehajtani;***

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

4 fejezet – 17 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A többéves pénzügyi keret technikai kiigazításainak eredményeiről szóló értesítéssel egyidejűleg a ***Bizottság adott esetben*** az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti a kifizetési előirányzatok teljes összegének felülvizsgálatára irányuló javaslatait, amelyeket a végrehajtás fényében szükségesnek tart annak érdekében, hogy biztosítsa az éves kifizetések felső határának hatékony és eredményes kezelését, és különösen azok rendezett alakulását a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyítva.	A többéves pénzügyi keret technikai kiigazításainak eredményeiről szóló értesítéssel egyidejűleg***, illetve abban az esetben, ha*** a ***kifizetésekre vonatkozó felső határok megakadályozhatják az Uniót jogi kötelezettségei teljesítésében, a Bizottság*** az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti a kifizetési előirányzatok teljes összegének felülvizsgálatára irányuló javaslatait, amelyeket a végrehajtás fényében szükségesnek tart annak érdekében, hogy biztosítsa az éves kifizetések felső határának hatékony és eredményes kezelését, és különösen azok rendezett alakulását a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyítva.

2018. november 14., szerda

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

5 fejezet – 21 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A 2021–2027-es időszakban az Unió általános költségvetésében (2018-as árakon számítva) ***legfeljebb 14 196 millió EUR*** áll ***rendelkezésre*** a(z) **XXXX**/XX európai parlamenti és tanácsi ***rendelet – űrprogram] alá tartozó nagyprojektekre***.	(1) A 2021–2027-es időszakban az Unió általános költségvetésében (2018-as árakon számítva) ***egy együttes maximális összeg*** áll ***az európai műholdas navigációs programok (EGNOS és Galileo) és*** a ***Kopernikusz*** (***Európai Föld-megfigyelési program***) ***rendelkezésére. Ezt a maximális összeget a két nagyprojekt számára az [űrprogramról szóló*** **XXXX**/XX európai parlamenti és tanácsi ***rendeletben] meghatározott indikatív összegek fölött 15 %-kal kell meghatározni. Az e maximális összegen belüli minden megerősítést a tartalékokból vagy különleges eszközökből kell finanszírozni, és azok nem eredményezhetik más programok és projektek költségvetésének csökkentését.***

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

5 fejezet – 21 cikk –2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) Abban az esetben, ha az uniós költségvetésből történő finanszírozásra további igény merülne fel a fent említett nagyprojektek tekintetében, a Bizottság javasolja a többéves pénzügyi keret felső határainak ennek megfelelően történő módosítását.

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

6 fejezet – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Intézményközi együttműködés a költségvetési eljárás során	***Átláthatóság és*** intézményközi együttműködés a költségvetési eljárás során

2018. november 14., szerda

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

6 fejezet – 22 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Intézményközi együttműködés a költségvetési eljárás során	***Átláthatóság és*** intézményközi együttműködés a költségvetési eljárás során

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

6 fejezet – 22 cikk – 4 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Politikai szinten tartott találkozók során az Európai Parlamentet és a Tanácsot egyaránt mindkét intézmény tagjai képviselik.

Módosítás 45

Rendeletre irányuló javaslat

6 fejezet – 22 cikk – 4 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Az Európai Parlament és a Tanács azon ülései, amelyeken a költségvetést illető álláspontjaikat fogadják el, nyilvánosak.

2018. november 14., szerda

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

6 fejezet – 23 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A költségvetési rendelet [7]. cikkének megfelelően az Unió költségvetésének tartalmaznia kell az Unió és az Euratom összes kiadását és bevételét, ideértve minden olyan határozatból eredő kiadást, amely határozatot a Tanács – az EUMSZ 332. cikke keretében – az Európai Parlamenttel való konzultációt követően egyhangúlag hoz.	***Az EUMSZ 310. cikke (1) bekezdésének*** megfelelően az Unió költségvetésének tartalmaznia kell az Unió és az Euratom összes kiadását és bevételét, ideértve minden olyan határozatból eredő kiadást, amely határozatot a Tanács – az EUMSZ 332. cikke keretében – az Európai Parlamenttel való konzultációt követően egyhangúlag hoz.

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

7 fejezet – 24 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Bizottság 2023. július 1-jéig, a félidős felülvizsgálatra irányuló javaslataival együtt az 5+5 éves pénzügyi keret gyakorlati megvalósításának módszereit meghatározó jelentést nyújt be.	A Bizottság 2025. július 1-jéig új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatot nyújt be. A Bizottság 2025. július 1-jéig új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatot nyújt be. ***Amennyiben 2027. december 31-ig nem fogadják el az új többéves pénzügyi keret létrehozásáról szóló tanácsi rendeletet, a meglévő többéves pénzügyi keret utolsó évére vonatkozó felső összeghatárok és egyéb rendelkezések alkalmazandók az új pénzügyi keretet létrehozó rendelet elfogadásáig. Amennyiben 2020 után új tagállam csatlakozik az Unióhoz, a meghosszabbított pénzügyi keretet a csatlakozási tárgyalások kimenetelének figyelembevétele érdekében – szükség szerint – felül kell vizsgálni.***

2018. november 14., szerda

E. AZ INTÉZMÉNYKÖZI MEGÁLLAPODÁSRA IRÁNYULÓ JAVASLAT MÓDOSÍTÁSAI

52. Hangsúlyozza, hogy a többéves pénzügyi keretről szóló új rendelet tárgyalásának és elfogadásának eredményeképpen az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló intézményközi megállapodásra irányuló javaslat a következőképpen módosítandó:

Módosítás 48

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

1 rész

A szakasz – 6 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(6a) Az Unió általános költségvetésében nem szereplő intézkedésekre és az uniós saját források különböző kategóriáinak előrelátható alakulására vonatkozó információt tájékoztatásképpen különálló táblázatok tartalmazzák. Ezt az információt a költségvetési tervezet kísérődokumentumaival együtt évente aktualizálni kell.

Módosítás 49

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

1 rész

A szakasz – 7 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
7. Az intézmények – a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás érdekében – a költségvetési eljárás során és a költségvetés elfogadásakor a lehető legnagyobb mértékben biztosítják, hogy elegendő ***mozgástér*** álljon rendelkezésre a többéves pénzügyi keret egyes fejezeteinek felső ***határa*** alatt.	7. Az intézmények – a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás érdekében – a költségvetési eljárás során és a költségvetés elfogadásakor a lehető legnagyobb mértékben biztosítják, hogy elegendő ***összeg*** álljon rendelkezésre a többéves pénzügyi keret egyes fejezeteinek felső ***határai*** alatt ***lévő mozgástereken belül, vagy a rendelkezésre álló speciális eszközökön belül***.

2018. november 14., szerda

Módosítás 50

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

I rész

A szakasz – 8 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A ***2027 utáni*** kifizetési előirányzatokra vonatkozó előrejelzések aktualizálása	A kifizetési előirányzatokra vonatkozó előrejelzések aktualizálása
8. ***2024-ben*** a ***Bizottság aktualizálja*** a 2027 utáni kifizetési előirányzatokra vonatkozó előrejelzéseket.	8. ***A Bizottság minden egyes évben aktualizálja*** a ***2027-ig tartó és*** a 2027 utáni kifizetési előirányzatokra vonatkozó előrejelzéseket.
Ezen aktualizálás során figyelembe vesz minden releváns információt, ideértve a költségvetés kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatainak tényleges végrehajtását, valamint a végrehajtásra vonatkozó előrejelzéseket is. Figyelembe veszi továbbá azon szabályokat is, amelyek a kifizetési előirányzatoknak a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyított megfelelő alakulását hivatottak biztosítani, valamint az Unió bruttó nemzeti jövedelmére vonatkozó növekedési előrejelzéseket is.	Ezen aktualizálás során figyelembe vesz minden releváns információt, ideértve a költségvetés kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatainak tényleges végrehajtását, valamint a végrehajtásra vonatkozó előrejelzéseket is. Figyelembe veszi továbbá azon szabályokat is, amelyek a kifizetési előirányzatoknak a kötelezettségvállalási előirányzatokhoz viszonyított megfelelő alakulását hivatottak biztosítani, valamint az Unió bruttó nemzeti jövedelmére vonatkozó növekedési előrejelzéseket is.

Módosítás 51

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

I rész

B szakasz – 9 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
9. Amennyiben az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételének a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott feltételei teljesülnek, a Bizottság javaslatot ***nyújt be*** az Európai ***Parlamentnek*** és a ***Tanácsnak*** az érintett költségvetési sorba történő átcsoportosításra.	9. Amennyiben az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételének a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott feltételei teljesülnek, a Bizottság javaslatot ***tesz annak igénybevételére. A Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételére vonatkozó határozatot az Európai Parlament és a Tanács együttesen hozza meg.***
	A Bizottság a Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről szóló határozatra vonatkozó javaslatának előterjesztésével egyidejűleg javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé az érintett költségvetési sorba történő átcsoportosításra.
	Véleménykülönbség esetén az ügyet a költségvetésről szóló következő háromoldalú egyeztetés során kell tárgyalni.
A Globalizációs Alkalmazkodási Alaphoz kapcsolódó átcsoportosításokat a költségvetési rendelettel összhangban kell végrehajtani.	A Globalizációs Alkalmazkodási Alaphoz kapcsolódó átcsoportosításokat a költségvetési rendelettel összhangban kell végrehajtani.

2018. november 14., szerda

Módosítás 52

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

I rész

B szakasz – 10 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
10. Amennyiben az Európai Unió Szolidaritási Alapja igénybevételének a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott feltételei teljesülnek, a Bizottság javaslatot tesz a ***megfelelő*** költségvetési ***eszközre*** a költségvetési rendelettel összhangban.	10. Amennyiben az Európai Unió Szolidaritási Alapja igénybevételének a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott feltételei teljesülnek, a Bizottság javaslatot tesz ***annak igénybevételére. A Szolidaritási Alap igénybevételére vonatkozó határozatot az Európai Parlament és a Tanács együttesen hozza meg.*** ***A Bizottság a Szolidaritási Alap igénybevételéről szóló határozatra vonatkozó javaslatának előterjesztésével egyidejűleg javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé az érintett költségvetési sorokba történő átcsoportosításra.*** ***Véleménykülönbség esetén az ügyet a költségvetésről szóló következő háromoldalú egyeztetés során kell tárgyalni.*** ***A Szolidaritási Alaphoz kapcsolódó átcsoportosításokat a költségvetési rendelettel összhangban kell végrehajtani.***

Módosítás 53

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

I rész

B szakasz – 11 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
11. Amennyiben a Bizottság szükségesnek ítéli a sürgősségisegély-tartalék igénybevételét, javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé a tartalékból a megfelelő költségvetési sorba történő átcsoportosításra a költségvetési rendelettel összhangban.	11. Amennyiben a Bizottság szükségesnek ítéli a sürgősségisegély-tartalék igénybevételét, javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé a tartalékból a megfelelő költségvetési sorba történő átcsoportosításra a költségvetési rendelettel összhangban. ***Véleménykülönbség esetén az ügyet a költségvetésről szóló következő háromoldalú egyeztetés során kell tárgyalni.***

2018. november 14., szerda

Módosítás 54

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

I rész

B szakasz – 12 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Rugalmassági Eszköz	Rugalmassági Eszköz
12. A Bizottság a Rugalmassági Eszköz igénybevételére azután tesz javaslatot, hogy ***megvizsgálta*** a ***többletkiadást igénylő fejezeten belül az előirányzatok átcsoportosításának valamennyi lehetőségét***.	12. A Bizottság a Rugalmassági Eszköz igénybevételére azután tesz javaslatot, hogy ***kimerítette*** a ***vonatkozó fejezetek tartalékait***.
A javaslat meghatározza a finanszírozásra szoruló szükségleteket és az összeget***. Ilyen javaslat költségvetési tervezettel vagy költségvetés-módosítási tervezettel kapcsolatban nyújtható be.***	A javaslat meghatározza a finanszírozásra szoruló szükségleteket és az összeget.
A Rugalmassági Eszközt az Európai Parlament és a Tanács veheti igénybe az EUMSZ 314. cikkében meghatározott költségvetési eljárás keretében.	A Rugalmassági Eszközt az Európai Parlament és a Tanács veheti igénybe az EUMSZ 314. cikkében meghatározott költségvetési eljárás keretében.

Módosítás 55

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

I rész

B szakasz – 13 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
13. A rendkívüli tartaléknak – vagy annak egy részének – az igénybevételére a Bizottság tesz javaslatot azt követően, hogy alaposan megvizsgált minden egyéb pénzügyi lehetőséget. ***Ilyen javaslat költségvetési tervezettel vagy költségvetés-módosítási tervezettel kapcsolatban nyújtható be.***	13. A rendkívüli tartaléknak – vagy annak egy részének – az igénybevételére a Bizottság tesz javaslatot azt követően, hogy alaposan megvizsgált minden egyéb pénzügyi lehetőséget.
A rendkívüli tartalékot az Európai Parlament és a Tanács veheti igénybe az EUMSZ 314. cikkében meghatározott költségvetési eljárás keretében.	A rendkívüli tartalékot az Európai Parlament és a Tanács veheti igénybe az EUMSZ 314. cikkében meghatározott költségvetési eljárás keretében.

2018. november 14., szerda

Módosítás 56

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

II rész

A szakasz – 14 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	14a. Egy új többéves pénzügyi keret elfogadásának, illetve annak felülvizsgálata elősegítése érdekében, valamint az EUMSZ 312. cikke (5) bekezdésének érvényre juttatása érdekében az intézmények rendszeres találkozókon, nevezetesen az alábbiakon vesznek részt:
	— az Elnökök Értekezlete a Szerződés 324. cikkében meghatározottak szerint;
	— az Európai Parlament küldöttsége számára a tanácsi elnökség által az adott tanácsi ülések előtt és után tartott tájékoztatók és személyes meghallgatások;
	— informális háromoldalú tárgyalások a Parlament véleményeinek a Tanács elnöksége dokumentumainak kidolgozása során történő figyelembevételére irányuló tanácsi eljárások során;
	— háromoldalú egyeztetések azt követően, hogy a Parlament és a Tanács egyaránt elfogadta tárgyalási megbízását;
	— kölcsönös részvétel a Tanács elnöksége által az adott parlamenti bizottságban és a Parlament tárgyalócsoportja által az adott tanácsi formációban.
	A Parlament és a Tanács, amint lehetséges, továbbít egymásnak bármely, hivatalosan az illető előkészítő szervek által elfogadott vagy nevükben hivatalosan benyújtott dokumentumot.

Módosítás 57

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

II rész

B szakasz – 15 pont – 2 franciabekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
— az Európai Fejlesztési Alap (EFA), az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF), az Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM) és más lehetséges jövőbeli mechanizmusok bevételei, kiadásai, eszközei és forrásai,	— az Európai Fejlesztési Alap (EFA), az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (EFSF), az Európai Stabilitási Mechanizmus (ESM) és más ***olyan*** lehetséges jövőbeli mechanizmusok bevételei, kiadásai, eszközei és forrásai, ***amelyek nem az uniós költségvetésből kerülnek finanszírozásra, azonban a Szerződésekből eredő uniós szakpolitikák támogatására szolgálnak,***

2018. november 14., szerda

Módosítás 58

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

II rész

B szakasz – 15 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	15a. Önálló átcsoportosítások a költségvetési rendelet 30. cikkének (1) bekezdése értelmében történő elfogadásakor a Bizottság haladéktalanul tájékoztatja a költségvetési hatóságot az ilyen átcsoportosítások részletes indokairól. Amennyiben a Parlament vagy a Tanács fenntartását fejezi ki egy ilyen önálló átcsoportosítással kapcsolatban, a Bizottság azt adott esetben például az átcsoportosítás visszafordítása révén kezeli.

Módosítás 59

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

III rész

A szakasz – 24 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	24a. Amennyiben a költségvetési eljárás keretében a költségvetési hatóság egyedi kiegészítésekről határoz, a Bizottság azokat nem számítja be a pénzügyi programozásának következő éveiben, kivéve, ha az előbbi kifejezetten erre irányuló utasítást ad.

Módosítás 60

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

A rész – 1 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	1a. Minden intézmény vállalja, hogy annak biztosítása érdekében, hogy minden intézmény képes legyen eljárási előjogainak megfelelő gyakorlására, tartózkodik bármilyen nem sürgős költségvetési egyenlegnek, átcsoportosításnak vagy egyéb bejelentésnek a többi intézménynek történő átadásától, ami a határidőknek a szüneteltetési időszakuk alatt történő aktiválásával járna. ***Az intézmények szolgálatai időben tájékoztatják egymást az intézményük működési szüneteinek időpontjairól.***

2018. november 14., szerda

Módosítás 61

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

B rész – 2 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
2. A költségvetési tervezet Bizottság általi elfogadását megelőzően kellő időben az intézmények háromoldalú egyeztetést tartanak, ahol megvitatják a következő pénzügyi év költségvetésének lehetséges prioritásait.	2. A költségvetési tervezet Bizottság általi elfogadását megelőzően kellő időben az intézmények háromoldalú egyeztetést tartanak, ahol megvitatják a következő pénzügyi év költségvetésének lehetséges prioritásait ***és az aktuális pénzügyi év költségvetésének végrehajtása során felmerülő kérdéseket***.

Módosítás 62

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

C rész – 8 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
8. A lojális és kiegyensúlyozott intézményi együttműködés érdekében az Európai Parlament és a Tanács kötelezettséget vállalnak arra, hogy a költségvetési eljárás során mindvégig, de különösen az egyeztetési időszakban minden szinten rendszeres és aktív kapcsolatot tartanak egymással tárgyalóik révén. Az Európai Parlament és a Tanács vállalja, hogy mind formális, mind informális szinten gondoskodik a releváns információk és dokumentumok folytonos, megfelelő időben történő kölcsönös cseréjéről, ***valamint*** az egyeztetési időszak folyamán a Bizottsággal együttműködésben szükség szerint szakmai szintű vagy informális megbeszéléseket is ***tart***. A Bizottság biztosítja az információkhoz és dokumentumokhoz történő időbeli, egyenlő hozzáférést az Európai Parlament és a Tanács számára.	8. A lojális és kiegyensúlyozott intézményi együttműködés érdekében az Európai Parlament és a Tanács kötelezettséget vállalnak arra, hogy a költségvetési eljárás során mindvégig, de különösen az egyeztetési időszakban minden szinten rendszeres és aktív kapcsolatot tartanak egymással tárgyalóik révén. Az Európai Parlament és a Tanács vállalja, hogy mind formális, mind informális szinten gondoskodik a releváns információk és dokumentumok folytonos, megfelelő időben történő kölcsönös cseréjéről, ***különösen az illetékes előkészítő szerveik által elfogadott eljárási iratok egymásnak a lehető leghamarabb történő eljuttatásáról. Vállalják továbbá,*** az egyeztetési időszak folyamán a Bizottsággal együttműködésben szükség szerint szakmai szintű vagy informális megbeszéléseket is ***tartanak***. A Bizottság biztosítja az információkhoz és dokumentumokhoz történő időbeli, egyenlő hozzáférést az Európai Parlament és a Tanács számára.

Módosítás 63

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

D rész – 12 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	12a. Az Európai Parlament és a Tanács azon ülései, amelyeken a költségvetést illető álláspontjaikat fogadják el, nyilvánosak.

2018. november 14., szerda

Módosítás 64

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

E rész – 15 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
15. Az Európai Parlament és a Tanács az egyeztetőbizottságban ***azon a megfelelő szinten*** képviselteti magát, ***amely*** mindkét küldöttség számára lehetővé ***teszi*** a saját intézménye nevében történő politikai vállalásokat, és lehetővé ***teszi*** a végső megállapodás irányába való tényleges előrelépést.	15. Az Európai Parlament és a Tanács az egyeztetőbizottságban ***mindkét intézmény tagjaival*** képviselteti magát, ***hogy*** mindkét küldöttség számára lehetővé ***tegye*** a saját intézménye nevében történő politikai vállalásokat, és lehetővé ***tegye*** a végső megállapodás irányába való tényleges előrelépést.

Módosítás 65

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

E rész – 19 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
19. A három intézmény előre megállapodik az egyeztetőbizottsági ülések és a háromoldalú egyeztetések időpontjában.	19. A három intézmény előre megállapodik az egyeztetőbizottsági ülések és a háromoldalú egyeztetések időpontjában. **Az *egyeztetési időszak alatt szükség szerint további ülések szervezhetők, technikai szinten is.***

Módosítás 66

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

E rész – 21 a pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	21a. A Szerződés által biztosított 21 napos egyeztetési időszak teljes körű alkalmazásának érdekében, illetve azért, hogy az intézmények aktualizálhassák tárgyalási álláspontjaikat, az Európai Parlament és a Tanács vállalja, hogy a vonatkozó időszakban az érintett előkészítő szerveik minden ülésén megvizsgálják az egyeztetési eljárás helyzetképét, és nem hagyják azt a legutolsó pillanatra.

2018. november 14., szerda

Módosítás 67

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

G rész – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
G. ***rész Fel*** nem használt kötelezettségvállalási előirányzatok („Reste à liquider” – RAL)	G. ***rész Költségvetés-végrehajtás, kifizetések és fel*** nem használt kötelezettségvállalási előirányzatok („Reste à liquider” – RAL)

Módosítás 68

Intézményközi megállapodásra irányuló javaslat

Melléklet

G rész – 36 pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
36. Tekintettel arra, hogy biztosítani kell a teljes kifizetési előirányzatoknak a kötelezettségvállalási előirányzatoknak megfelelő rendezett alakulását annak érdekében, hogy a RAL ne húzódhasson át rendellenes módon egyik évről a másikra, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság megállapodnak abban, hogy szorosan figyelemmel kísérik a RAL szintjét, csökkentve ezáltal annak a kockázatát, hogy a kifizetési előirányzatoknak a többéves pénzügyi keret végén jelentkező hiánya nehézségeket idézzen elő az uniós programok végrehajtásában.	36. Tekintettel arra, hogy biztosítani kell a teljes kifizetési előirányzatoknak a kötelezettségvállalási előirányzatoknak megfelelő rendezett alakulását annak érdekében, hogy a RAL ne húzódhasson át rendellenes módon egyik évről a másikra, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság megállapodnak abban, hogy szorosan figyelemmel kísérik a ***kifizetési előrejelzéseket és a*** RAL szintjét, csökkentve ezáltal annak a kockázatát, hogy a kifizetési előirányzatoknak a többéves pénzügyi keret végén jelentkező hiánya nehézségeket idézzen elő az uniós programok végrehajtásában.
Annak biztosítása érdekében, hogy az egyes fejezeteken belüli kifizetések szintje és profilja kezelhető maradjon, a kötelezettségvállalás visszavonására vonatkozó szabályokat – különösen az automatikus visszavonásra vonatkozó szabályokat – minden fejezetben szigorúan alkalmazni kell.	
Az intézményeknek rendszeres üléseket kell tartaniuk a költségvetési eljárás során, hogy közösen értékeljék az aktuális helyzetet, valamint a költségvetés folyó, illetve következő években való végrehajtásával kapcsolatos kilátásokat. Erre a megfelelő szinten megtartott, kifejezetten e kérdéseknek szentelt intézményközi megbeszéléseken kerül sor, amelyeket megelőzően a Bizottság alaponkénti és tagállamonkénti bontásban részletes helyzetképpel szolgál a kifizetések végrehajtásáról, a kézhez vett visszatérítési kérelmekről és a felülvizsgált előrejelzésekről. Mindenekelőtt, annak biztosítása érdekében, hogy az Unió a 2021 és 2027 közötti időszakban az EUMSZ 323. cikkének megfelelően képes legyen maradéktalanul teljesíteni a meglévő és jövőbeli vállalásaiból fakadó pénzügyi kötelezettségeit, az Európai Parlament és a Tanács elemzi és megvitatja a Bizottságnak a kifizetési előirányzatok szükséges szintjére vonatkozó becsléseit.	Az intézményeknek rendszeres üléseket kell tartaniuk a költségvetési eljárás során, hogy közösen értékeljék az aktuális helyzetet, valamint a költségvetés folyó, illetve következő években való végrehajtásával kapcsolatos kilátásokat. Erre a megfelelő szinten megtartott, kifejezetten e kérdéseknek szentelt intézményközi megbeszéléseken kerül sor, amelyeket megelőzően a Bizottság alaponkénti és tagállamonkénti bontásban részletes helyzetképpel szolgál a kifizetések végrehajtásáról, a kézhez vett visszatérítési kérelmekről és a felülvizsgált ***rövid és hosszú távú*** előrejelzésekről. Mindenekelőtt, annak biztosítása érdekében, hogy az Unió a 2021 és 2027 közötti időszakban az EUMSZ 323. cikkének megfelelően képes legyen maradéktalanul teljesíteni a meglévő és jövőbeli vállalásaiból fakadó pénzügyi kötelezettségeit, az Európai Parlament és a Tanács elemzi és megvitatja a Bizottságnak a kifizetési előirányzatok szükséges szintjére vonatkozó becsléseit.

2018. november 14., szerda

o

o o

53. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

I. melléklet – A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret: felső határok és a felső határokon kívüli eszközök (2018-as árakon)

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A Bizottság javaslata	A Parlament álláspontja							
Kötelezettségvállalási előirányzatok	**Összesen 2021-2027**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Összesen 2021-2027**
I. Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	**166 303**	31 035	31 006	31 297	30 725	30 615	30 757	30 574	**216 010**
II. Kohézió és értékek	**391 974**	60 026	62 887	64 979	65 785	66 686	69 204	67 974	**457 540**
Ebből: Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	**330 642**	52 143	52 707	53 346	53 988	54 632	55 286	55 994	**378 097**
III. Természeti erőforrások és környezet	**336 623**	57 780	57 781	57 789	57 806	57 826	57 854	57 881	**404 718**
IV. Migráció és határigazgatás	**30 829**	3 227	4 389	4 605	4 844	4 926	5 066	5 138	**32 194**
V. Biztonság és védelem	**24 323**	3 202	3 275	3 223	3 324	3 561	3 789	4 265	**24 639**
VI. Szomszédság és a világ	**108 929**	15 368	15 436	15 616	15 915	16 356	16 966	17 729	**113 386**
VII. Európai közigazgatás	**75 602**	10 388	10 518	10 705	10 864	10 910	11 052	11 165	**75 602**
Ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	**58 547**	8 128	8 201	8 330	8 432	8 412	8 493	8 551	**58 547**
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZAT	**1 134 583**	**181 025**	**185 293**	**188 215**	**189 262**	**190 880**	**194 688**	**194 727**	**1 324 089**
a GNI %-ában	1,11 %	1,29 %	1,31 %	1,31 %	1,30 %	1,30 %	1,31 %	1,29 %	**1,30 %**

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A Bizottság javaslata	A Parlament álláspontja							
Kötelezettségvállalási előirányzatok	**Összesen 2021-2027**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Összesen 2021-2027**
ÖSSZES KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZAT	**1 104 805**	**174 088**	**176 309**	**186 391**	**187 490**	**188 675**	**189 961**	**191 398**	**1 294 311**
a GNI %-ában	1,08 %	1,24 %	1,24 %	1,30 %	1,29 %	1,28 %	1,28 %	1,27 %	**1,27 %**
A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜL									
Sürgősségisegély-tartalék	**4 200**	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	**7 000**
Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	**1 400**	200	200	200	200	200	200	200	**1 400**
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA)	**4 200**	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	**7 000**
Rugalmassági Eszköz	**7 000**	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	**14 000**
Európai beruházásstabilizáló funkció	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	**pro memoria**
Európai Békekeret	**9 223**	753	970	1 177	1 376	1 567	1 707	1 673	**9 223**
A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜL ÖSSZESEN	**26 023**	**4 953**	**5 170**	**5 377**	**5 576**	**5 767**	**5 907**	**5 873**	**38 623**
TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET + A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜL ÖSSZESEN	**1 160 606**	**185 978**	**190 463**	**193 592**	**194 838**	**196 647**	**200 595**	**200 600**	**1 362 712**
a GNI %-ában	1,14 %	1,32 %	1,34 %	1,35 %	1,34 %	1,34 %	1,35 %	1,33 %	**1,34 %**

II. melléklet – A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret: felső határok és a felső határokon kívüli eszközök (folyó árakon)

(millió EUR – folyó árakon)

	A Bizottság javaslata	A Parlament álláspontja							
Kötelezettségvállalási előirányzatok	**Összesen 2021-2027**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Összesen 2021-2027**
I. Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	187 370	32 935	33 562	34 555	34 601	35 167	36 037	36 539	**243 395**
II. Kohézió és értékek	442 412	63 700	68 071	71 742	74 084	76 601	81 084	81 235	**516 517**
Ebből: Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	373 000	55 335	57 052	58 899	60 799	62 756	64 776	66 918	**426 534**
III. Természeti erőforrások és környezet	378 920	61 316	62 544	63 804	65 099	66 424	67 785	69 174	**456 146**
IV. Migráció és határigazgatás	34 902	3 425	4 751	5 084	5 455	5 658	5 936	6 140	**36 448**
V. Biztonság és védelem	27 515	3 397	3 545	3 559	3 743	4 091	4 439	5 098	**27 872**
VI. Szomszédság és a világ	123 002	16 308	16 709	17 242	17 923	18 788	19 878	21 188	**128 036**
VII. Európai közigazgatás	85 287	11 024	11 385	11 819	12 235	12 532	12 949	13 343	**85 287**
Ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	66 028	8 625	8 877	9 197	9 496	9 663	9 951	10 219	**66 028**
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZAT	**1 279 408**	**192 105**	**200 567**	**207 804**	**213 140**	**219 261**	**228 107**	**232 717**	**1 493 701**
a GNI %-ában	1,11 %	1,29 %	1,31 %	1,31 %	1,30 %	1,30 %	1,31 %	1,29 %	**1,30 %**

(millió EUR – folyó árakon)

	A Bizottság javaslata	A Parlament álláspontja							
Kötelezettségvállalási előirányzatok	**Összesen 2021-2027**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**Összesen 2021-2027**
ÖSSZES KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZAT	**1 246 263**	**184 743**	**190 843**	**205 790**	**211 144**	**216 728**	**222 569**	**228 739**	**1 460 556**
a GNI %-ában	1,08 %	1,24 %	1,24 %	1,30 %	1,29 %	1,28 %	1,28 %	1,27 %	**1,27 %**
A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜL									
Sürgősségisegély-tartalék	4 734	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	**7 889**
Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	1 578	212	216	221	225	230	234	239	**1 578**
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EU-SZA)	4 734	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 195	**7 889**
Rugalmassági Eszköz	7 889	2 122	2 165	2 208	2 252	2 297	2 343	2 390	**15 779**
Európai beruházásstabilizáló funkció	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	pro memoria	**pro memoria**
Európai Békekeret	10 500	800	1 050	1 300	1 550	1 800	2 000	2 000	**10 500**
A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜL ÖSSZESEN	**29 434**	**5 256**	**5 596**	**5 937**	**6 279**	**6 624**	**6 921**	**7 019**	**43 633**
TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET + A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FELSŐ HATÁRAIN KÍVÜL ÖSSZESEN	**1 308 843**	**197 361**	**206 163**	**213 741**	**219 419**	**225 885**	**235 028**	**239 736**	**1 537 334**
a GNI %-ában	1,14 %	1,32 %	1,34 %	1,35 %	1,34 %	1,34 %	1,35 %	1,33 %	**1,34 %**

2018. november 14., szerda

III. melléklet – A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (2018-as árakon)

Megjegyzés: Összehasonlítás céljából a táblázat követi az egyes uniós programok Bizottság által javasolt struktúráját, a programok elfogadásához vezető jogalkotási folyamat során esetlegesen kérelmezett változtatások sérelme nélkül.

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
I. Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	116 361	166 303	***216 010***
1. Kutatás és innováció	69 787	91 028	***127 537***
Horizont Európa	64 674	83 491	***120 000***
Euratom kutatási és képzési program	2 119	2 129	2 129
Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	2 992	5 406	5 406
Egyéb	2	2	2
2. Európai stratégiai beruházások	31 886	44 375	***51 798***
Az InvestEU Alap	3 968	13 065	***14 065***
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (az 1. alfejezetből nyújtott összes hozzájárulás) *ezen belül:*	17 579	21 721	***28 083***
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Közlekedés	*12 393*	*11 384*	***17 746***
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Energetika	*4 185*	*7 675*	*7 675*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Digitális összetevő	*1 001*	*2 662*	*2 662*
Digitális Európa program	172	8 192	8 192
Egyéb	9 097	177	177
Decentralizált ügynökségek	1 069	1 220	***1 281***
3. Egységes piac	5 100	5 672	***8 423***
Az egységes piac programja (beleértve a COSME-t)	3 547	3 630	***5 823***

2018. november 14., szerda

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
Csalás elleni uniós program	156	161	***322***
Adóügyi együttműködés (FISCALIS)	226	239	***300***
Vámügyi együttműködés (VÁM)	536	843	843
Fenntartható turizmus			***300***
Egyéb	61	87	87
Decentralizált ügynökségek	575	714	***748***
4. Világűr	11 502	14 404	***15 225***
Európai űrprogram	11 308	14 196	***15 017***
Decentralizált ügynökségek	194	208	208
Tartalék	- 1 913	10 824	***13 026***
II. Kohézió és értékek	387 250	391 974	***457 540***
5. Regionális fejlesztés és kohézió	272 647	242 209	***272 647***
ERFA + Kohéziós Alap, *ezen belül*:	272 411	241 996	***272 411***
Európai Regionális Fejlesztési Alap	*196 564*	*200 622*	
Kohéziós Alap	*75 848*	*41 374*	
Amiből az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz „Közlekedés” összetevőjéhez nyújtott hozzájárulás	*11 487*	*10 000*	
Támogatás a ciprusi török közösségnek	236	213	***236***
6. Gazdasági és monetáris unió	273	22 281	22 281
Reformtámogató program	185	22 181	22 181
Az euró pénzhamisítás elleni védelme	7	7	7
Egyéb	81	93	93

2018. november 14., szerda

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
7. Az emberekbe, a társadalmi kohézióba és az értékekbe való befektetés	115 729	123 466	***157 612***
Európai Szociális Alap+ ***(ezen belül 5,9 milliárd EUR a gyermekgaranciára)***	96 216	89 688	***106 781***
Amiből egészségügyre, foglalkoztatásra és szociális innovációra	*1 075*	*1 042*	***1 095***
Erasmus+ program	13 699	26 368	***41 097***
Európai Szolidaritási Testület	373	1 113	1 113
Kreatív Európa	1 403	1 642	***2 806***
Igazságügy	316	271	***316***
Jogok és értékek, ***ezen belül legalább 500 millió EUR az uniós értékek területére***	594	570	***1 627***
Egyéb	1 158	1 185	1 185
Decentralizált ügynökségek	1 971	2 629	***2 687***
Tartalék	- 1 399	4 018	***4 999***
III. Természeti erőforrások és környezet	399 608	336 623	***404 718***
8. Mezőgazdaság és tengerpolitika	390 155	330 724	***391 198***
EMGA + EMVA, *ezen belül:*	382 855	324 284	***383 255***
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	*286 143*	*254 247*	
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	*96 712*	*70 037*	
Európai Tengerügyi és Halászati Alap	6 243	5 448	***6 867***
Egyéb	962	878	***962***
Decentralizált ügynökségek	95	113	113

2018. november 14., szerda

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
9. Környezetvédelem és éghajlat-politika	3 492	5 085	***11 520***
Környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)	3 221	4 828	***6 442***
Igazságos Energiaváltási program			***4 800***
Decentralizált ügynökségek	272	257	***278***
Tartalék	5 960	814	***1 999***
IV. Migráció és határigazgatás	10 051	30 829	***32 194***
10. Migráció	7 180	9 972	***10 314***
Menekültügyi és Migrációs Alap	6 745	9 205	9 205
Decentralizált ügynökségek (*)	435	768	***1 109***
11. Határigazgatás	5 492	18 824	***19 848***
Integrált Határigazgatási Alap	2 773	8 237	8 237
Decentralizált ügynökségek (*)	2 720	10 587	***11 611***
Tartalék	- 2 621	2 033	2 033
V. Biztonság és védelem	1 964	24 323	***24 639***
12. Biztonság	3 455	4 255	***4 571***
Belső Biztonsági Alap	1 200	2 210	2 210
Atomerőművek leszerelése ezen belül:	1 359	1 045	***1 359***
Nukleáris létesítmények leszerelése (Litvánia)	*459*	*490*	***692***
Nukleáris biztonság és nukleáris létesítmények leszerelése (Bulgáriára és Szlovákiára vonatkozóan is)	*900*	*555*	***667***
Decentralizált ügynökségek	896	1 001	***1 002***

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
13. Védelem	575	17 220	17 220
Európai Védelmi Alap	575	11 453	11 453
Katonai mobilitás	0	5 767	5 767
14. Válságelhárítás	1 222	1 242	1 242
Uniós polgári védelmi mechanizmus (rescEU)	560	1 242	1 242
Egyéb	662	pro memoria	pro memoria
Tartalék	- 3 289	1 606	1 606
VI. Szomszédság és a világ	96 295	108 929	***113 386***
15. Külső tevékenység	85 313	93 150	***96 809***
Eszköz(ök) a szomszédság- és fejlesztési politikák támogatására, beleértve az EFA utódját és egy afrikai beruházási tervet	71 767	79 216	***82 716***
Humanitárius segítségnyújtás	8 729	9 760	9 760
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	2 101	2 649	2 649
Tengerentúli országok és területek (Grönlandot is beleértve)	594	444	***594***
Egyéb	801	949	949
Decentralizált ügynökségek	144	132	***141***
16. Előcsatlakozási támogatás	13 010	12 865	***13 010***
Előcsatlakozási támogatás	13 010	12 865	***13 010***
Tartalék	- 2 027	2 913	***3 567***

2018. november 14., szerda

(millió EUR – 2018-as árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
VII. Európai közigazgatás	70 791	75 602	75 602
Európai iskolák és nyugdíjak	14 047	17 055	17 055
Az intézmények igazgatási kiadásai	56 744	58 547	58 547
ÖSSZESEN	1 082 320	1 134 583	***1 324 089***
a GNI %-ában (EU27)	1,16 %	1,11 %	***1,30 %***

(*) A 10. és a 11. klaszterben részt vevő decentralizált ügynökségekre vonatkozó európai parlamenti összeg tartalmazza az EASO-ról és az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló, 2018. szeptember 12-i bizottsági javaslatok pénzügyi vetületét.

IV. melléklet – A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret: programonkénti bontás (folyó árakon)

(millió EUR – folyó árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
I. **Egységes piac, innováció és digitális gazdaság**	114 538	187 370	***243 395***
1. **Kutatás és innováció**	68 675	102 573	***143 721***
Horizont Európa	63 679	94 100	***135 248***
Euratom kutatási és képzési program	2 085	2 400	2 400
Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	2 910	6 070	6 070
Egyéb	1	3	3
2. **Európai stratégiai beruházások**	31 439	49 973	***58 340***
Az InvestEU Alap	3 909	14 725	***15 852***
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (az 1. alfejezetből nyújtott összes hozzájárulás) *ezen belül:*	17 435	24 480	***31 651***
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Közlekedés	12 281	12 830	***20 001***

2018. november 14., szerda

(millió EUR – folyó árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Energetika	4 163	8 650	8 650
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – Digitális összetevő	991	3 000	3 000
Digitális Európa program	169	9 194	9 194
Egyéb	8 872	200	200
Decentralizált ügynökségek	1 053	1 374	***1 444***
3. **Egységes piac**	5 017	6 391	***9 494***
Az egységes piac programja (beleértve a COSME-t)	3 485	4 089	***6 563***
Csalás elleni uniós program	153	181	***363***
Adóügyi együttműködés (FISCALIS)	222	270	***339***
Vámügyi együttműködés (VÁM)	526	950	950
Fenntartható turizmus			***338***
Egyéb	59	98	98
Decentralizált ügynökségek	572	804	***843***
4. **Világűr**	11 274	16 235	***17 160***
Európai űrprogram	11 084	16 000	***16 925***
Decentralizált ügynökségek	190	235	235
Tartalék	- 1 866	12 198	***14 680***
II. **Kohézió és értékek**	380 738	442 412	***516 517***
5. **Regionális fejlesztés és kohézió**	268 218	273 240	***307 578***
ERFA + Kohéziós Alap, *ezen belül*:	267 987	273 000	***307 312***
Európai Regionális Fejlesztési Alap	*193 398*	*226 308*	

2018. november 14., szerda

(millió EUR – folyó árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
Kohéziós Alap	*74 589*	*46 692*	
Amiből az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz „Közlekedés” összetevőjéhez nyújtott hozzájárulás	*11 306*	*11 285*	
Támogatás a ciprusi török közösségnek	231	240	***266***
6. **Gazdasági és monetáris unió**	275	25 113	25 113
Reformtámogató program	188	25 000	25 000
Az euró pénzhamisítás elleni védelme	7	8	8
Egyéb	79	105	105
7. **Az emberekbe, a társadalmi kohézióba és az értékekbe való befektetés**	113 636	139 530	***178 192***
Európai Szociális Alap+ ***(ezen belül 5,9 milliárd EUR a gyermekgaranciára)***	94 382	101 174	***120 457***
Amiből egészségügyre, foglalkoztatásra és szociális innovációra	*1 055*	1 174	***1 234***
Erasmus+ program	13 536	30 000	***46 758***
Európai Szolidaritási Testület	378	1 260	1 260
Kreatív Európa	1 381	1 850	***3 162***
Igazságügy		305	***356***
Jogok és értékek, ***ezen belül legalább 500 millió EUR az uniós értékek területére (2018-as árakon)***		642	***1 834***
Egyéb	1 131	1 334	1 334
Decentralizált ügynökségek	1 936	2 965	***3 030***
Tartalék	- 1 391	4 528	***5 634***

2018. november 14., szerda

(millió EUR – folyó árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
III. **Természeti erőforrások és környezet**	391 849	378 920	***456 146***
8. **Mezőgazdaság és tengerpolitika**	382 608	372 264	***440 898***
EMGA + EMVA, *ezen belül:*	375 429	365 006	***431 946***
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	*280 351*	*286 195*	
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	*95 078*	*78 811*	
Európai Tengerügyi és Halászati Alap	6 139	6 140	***7 739***
Egyéb	946	990	***1 085***
Decentralizált ügynökségek	94	128	128
9. **Környezetvédelem és éghajlat-politika**	3 437	5 739	***12 995***
Környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE)	3 170	5 450	***7 272***
Igazságos Energiaváltási program			***5 410***
Decentralizált ügynökségek	267	289	***313***
Tartalék	5 804	918	***2 254***
IV. **Migráció és határigazgatás**	9 929	34 902	***36 448***
10. **Migráció**	7 085	11 280	***11 665***
Menekültügyi és Migrációs Alap	6 650	10 415	10 415
Decentralizált ügynökségek (*)	435	865	***1 250***
11. **Határigazgatás**	5 439	21 331	***22 493***
Integrált Határigazgatási Alap	2 734	9 318	9 318
Decentralizált ügynökségek (*)	2 704	12 013	***13 175***
Tartalék	- 2 595	2 291	2 291

2018. november 14., szerda

(millió EUR – folyó árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
V. **Biztonság és védelem**	1 941	27 515	***27 872***
12. **Biztonság**	3 394	4 806	***5 162***
Belső Biztonsági Alap	1 179	2 500	2 500
Atomerőművek leszerelése ezen belül:	1 334	1 178	***1 533***
Nukleáris létesítmények leszerelése (Litvánia)	*451*	*552*	***780***
Nukleáris biztonság és nukleáris létesítmények leszerelése (Bulgáriára és Szlovákiára vonatkozóan is)	*883*	*626*	***753***
Decentralizált ügynökségek	882	1 128	***1 129***
13. **Védelem**	590	19 500	19 500
Európai Védelmi Alap	590	13 000	13 000
Katonai mobilitás	0	6 500	6 500
14. **Válságelhárítás**	1 209	1 400	1 400
Uniós polgári védelmi mechanizmus (rescEU)	561	1 400	1 400
Egyéb	648	pro memoria	pro memoria
Tartalék	- 3 253	1 809	1 809
VI. **Szomszédság és a világ**	93 381	123 002	***128 036***
15. **Külső tevékenység**	82 569	105 219	***109 352***
Eszköz(ök) a szomszédság- és fejlesztési politikák támogatására, beleértve az EFA utódját és egy afrikai beruházási tervet	70 428	89 500	***93 454***
Humanitárius segítségnyújtás	8 561	11 000	11 000
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	2 066	3 000	3 000
Tengerentúli országok és területek (Grönlandot is beleértve)	582	500	***669***

(millió EUR – folyó árakon)

	A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (EU27+EFA)	**A Bizottság javaslata 2021–2027**	**A Parlament álláspontja 2021-2027**
Egyéb	790	1 070	1 070
Decentralizált ügynökségek	141	149	159
16. **Előcsatlakozási támogatás**	12 799	14 500	***14 663***
Előcsatlakozási támogatás	12 799	14 500	***14 663***
Tartalék	- 1 987	3 283	***4 020***
VII. **Európai közigazgatás**	69 584	85 287	85 287
Európai iskolák és nyugdíjak	13 823	19 259	19 259
Az intézmények igazgatási kiadásai	55 761	66 028	66 028
ÖSSZESEN	1 061 960	1 279 408	***1 493 701***
a GNI %-ában (EU27)	1,16 %	1,11 %	***1,30 %***

(*) A 10. és a 11. klaszterben részt vevő decentralizált ügynökségekre vonatkozó európai parlamenti összeg tartalmazza az EASO-ról és az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló, 2018. szeptember 12-i bizottsági javaslatok pénzügyi vetületét.

2018. november 13., kedd

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI PARLAMENT

P8_TA(2018)0440

Az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevétele a Lettországnak szóló segítségnyújtás céljából

Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása a Lettországnak történő segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2018)0658 – C8-0416/2018 – 2018/2230(BUD))

(2020/C 363/26)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottságnak a Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0658 – C8-0416/2018),

— tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletre ([1]),

— tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletre ([2]) és különösen annak 10. cikkére,

— tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra ([3]) és különösen annak 11. pontjára,

— tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság levelére,

— tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A8-0357/2018),

1. üdvözli a döntést, amely kifejezi az Unió szolidaritását a természeti katasztrófa által sújtott uniós polgárokkal és régiókkal;

2. hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van az Európai Unió Szolidaritási Alapján (a továbbiakban: az alap) keresztüli pénzügyi támogatás elérhetővé tételére a 2017-ben természeti katasztrófa által sújtott régiók számára;

3. támogatja, hogy a tagállamok az európai strukturális és beruházási alapokat az érintett régiók újjáépítésére használják; felkéri a Bizottságot, hogy támogassa és mihamarabb hagyja jóvá a partnerségi megállapodások forrásainak a tagállam által erre a célra kért pénzügyi újraelosztását;

([1]) HL L 311., 2002.11.14., 3. o.
([2]) HL L 347., 2013.12.20., 884. o.
([3]) HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

4. felszólítja a tagállamokat, hogy átlátható módon használják fel az alapból származó pénzügyi hozzájárulást, garantálva az érintett régiók közötti tisztességes elosztást;

5. jóváhagyja a jelen állásfoglaláshoz mellékelt határozatot;

6. utasítja elnökét, hogy a Tanács elnökével együtt írja alá ezt a határozatot, valamint gondoskodjon közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;

7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és annak mellékletét a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. november 13., kedd

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

a Lettországnak szóló segítségnyújtás céljából az Európai Unió Szolidaritási Alapjának igénybevételéről

(E melléklet szövege itt nincs feltüntetve, mert az megegyezik a végleges jogi aktussal, az (EU) 2018/1859 határozattal.)

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0442

Energiahatékonyság ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2016)0761 – C8-0498/2016 – 2016/0376(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/27)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0761),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 194. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0498/2016),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel a nemzeti parlamentek Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyvre,

— tekintettel a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyvre,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. április 26-i véleményére [1],

— tekintettel a Régiók Bizottságának 2017. július 13-i véleményére [2],

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 29-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A8-0391/2017),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot [3];

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2016)0376

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/2002 irányelvvel.)

---

[1] HL C 246., 2017.7.28., 42. o.
[2] HL C 342., 2017.10.12., 119. o.
[3] Ez az álláspont lép a 2018. január 17-én elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0010).

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0443

Az energiaunió irányítása ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása az energiaunió irányításáról, valamint a 94/22/EK irányelv, a 98/70/EK irányelv, a 2009/31/EK irányelv, a 663/2009/EK rendelet, a 715/2009/EK rendelet, a 2009/73/EK irányelv, a 2009/119/EK tanácsi irányelv, a 2010/31/EU irányelv, a 2012/27/EU irányelv, a 2013/30/EU irányelv és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról és az 525/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0759 – C8-0497/2016 – 2016/0375(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/28)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Európai Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0759),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, valamint 192. cikkének (1) bekezdésére és 194. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0497/2016),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. április 26-i véleményére ([1]),

— tekintettel a Régiók Bizottságának 2017. július 13-i véleményére ([2]),

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 29-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel az eljárási szabályzat 55. cikke alapján a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, valamint az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság által folytatott közös tanácskozásokra,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0402/2017),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot ([3]);

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

([1]) HL C 246., 2017.7.28., 34. o.
([2]) HL C 342., 2017.10.12., 111. o.
([3]) Ez az álláspont lép a 2018. január 17-én elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0011).

2018. november 13., kedd

P8_TC1-COD(2016)0375

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 94/22/EK irányelv, a 98/70/EK irányelv, a 2009/31/EK irányelv, a 663/2009/EK rendelet, a 715/2009/EK rendelet, a 2009/73/EK irányelv, a 2009/119/EK tanácsi irányelv, a 2010/31/EU irányelv, a 2012/27/EU irányelv, a 2013/30/EU irányelv és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1999 rendelettel.)

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0444

A megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatása ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása a megújuló forrásokból előállított energia támogatásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2016)0767 – C8-0500/2016 – 2016/0382(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás – átdolgozás)

(2020/C 363/29)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Európai Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0767),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 194. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0500/2016),

— tekintettel a Jogi Bizottságnak a javasolt jogalapra vonatkozó véleményére,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. április 26-i véleményére ([1]),

— a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

— tekintettel a jogi aktusok átdolgozási technikájának szervezettebb használatáról szóló, 2001. november 28-i intézményközi megállapodásra ([2]),

— tekintettel az eljárási szabályzata 104. cikkének (3) bekezdése alapján a Jogi Bizottság által az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottsághoz küldött, 2017. október 20-i levélre,

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 26-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 104., 59. és 39. cikkére,

— tekintettel Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság és a Petíciós Bizottság Fejlesztési Bizottság véleményére (A8-0392/2017),

A. mivel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport szerint a Bizottság javaslata a benne akként megjelölteken kívül egyéb érdemi módosítást nem tartalmaz, és mivel a meglévő jogszabályok változatlanul hagyott rendelkezései és e módosítások egységes szerkezetbe foglalása tekintetében a javaslat a meglévő jogszabályok érdemi módosítás nélküli egyszerű egységes szerkezetbe foglalását tartalmazza,

([1]) HL C 246., 2017.7.28., 55. o.
([2]) HL C 77., 2002.3.28., 1. o.

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot ([1]), figyelembe véve az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport ajánlásait;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát lényegesen módosítja, vagy lényegesen módosítani kívánja vagy helyébe másik szöveget szándékozik léptetni;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2016)0382

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi irányelv (átdolgozás) elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/2001 irányelvvel.)

([1]) Ez az álláspont lép a 2018. január 17-én elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0009).

2018. november 13., kedd

P8_TA(2018)0445

Az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv ***I

Az Európai Parlament 2018. november 13-i jogalkotási állásfoglalása az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv létrehozásáról szóló európai parlamenti és a tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2017)0097 – C8-0095/2017 – 2017/0043(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/30)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0097),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) és 43. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0095/2017),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. május 31-i véleményére ([1]),

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel a Halászati Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság módosítások formájában megfogalmazott álláspontjára (A8-0337/2018),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2017)0043

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 13-án került elfogadásra az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományokra és a halászatukra vonatkozó többéves terv létrehozásáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel(átdolgozás)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

([1]) HL C 288., 2017.8.31., 68. o.

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([1]),

rendes jogalkotási eljárás ([2]) keretében,

mivel:

(1) A közös halászati politikának (KHP) hozzá kell járulnia a tengeri környezet védelméhez, a gazdaságilag hasznosított valamennyi faj esetében folytatott fenntartható gazdálkodáshoz és különösen a 2008/56/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv ([3]) 1. cikkének (1) bekezdésében megjelölt, 2020-ig elérendő jó környezeti állapot eléréséhez***, valamint a 92/43/EGK tanácsi irányelvvel ([4]) és a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ([5]) összhangban az élőhelyek és fajok kedvező védettségi állapotához.*** **[Mód. 1]**

(1a) A fenntartható fejlődéssel foglalkozó 2015. évi New York-i ENSZ csúcstalálkozón az Európai Unió és tagállamai kötelezettséget vállaltak, hogy 2020-ig hatékonyan szabályozzák a halászatot, valamint véget vetnek a túlhalászásnak, az illegális, nem bejelentett és szabályozatlan halászatnak, valamint a destruktív halászati gyakorlatoknak, és a tudományon alapuló gazdálkodási terveket léptetnek életbe, hogy a lehető legrövidebb idő alatt helyreállítsák a halállományokat legalább arra a szintre, amely képes a maximális fenntartható hozam előállítására a biológiai jellemzőik által meghatározott módon. **[Mód. 2]**

(2) Az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([6]) az Unió nemzetközi kötelezettségeivel összhangban megállapítja a KHP szabályait. A KHP célja többek között annak biztosítása, hogy a halászat és az akvakultúra-tevékenységek környezeti***, gazdasági és társadalmi*** szempontból hosszú távon fenntarthatóak legyenek, valamint hogy a halászati gazdálkodás vonatkozásában elővigyázatossági megközelítést és ökoszisztéma-alapú megközelítést alkalmazzanak. **[Mód. 3]**

(2a) Az 1380/2013/EU rendeletnek megfelelően a rendelkezésre álló legmegalapozottabb tudományos véleményeken alapuló halászati gazdálkodáshoz összehangolt, megbízható és pontos adatállományokra van szükség. **[Mód. 4]**

(3) A Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) és a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság tudományos tanácsadó bizottságának (GFCM — SAC) tudományos szakvéleményei azt mutatják, hogy az Adriai-tengeren a szardella és szardínia halászata túllépi a maximális fenntartható hozam (MFH) eléréséhez szükséges szinteket.

(3a) Az Adriai-tenger a Földközi-tenger egyik fontos alterülete, amelyről az összes fogás értékének egyharmada származik. **[Mód. 5]**

(4) Annak ellenére, hogy a GFCM által bevezetett nemzetközi gazdálkodási terv és az 1967/2006/EK tanácsi rendelet ([7]) alapján elfogadott nemzeti gazdálkodási tervek is szabályozzák az Adriai-tenger szardella- és szardíniaállományait, azokat továbbra is túlhalásszák, és a jelenlegi állománygazdálkodási intézkedések nem bizonyulnak elégségesnek az MFH 2020-ig történő eléréséhez. A tagállamok és az érdekeltek támogatásukat fejezték ki az e két állományra vonatkozó uniós szintű gazdálkodási tervek fejlesztése és végrehajtása tekintetében.

([1]) HL C 288., 2017.8.31., 68. o.

([2]) Az Európai Parlament 2018. november 13-i álláspontja.

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

([4]) A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

([6]) Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

([7]) A Tanács 1967/2006/EK rendelete (2006. december 21.) a földközi-tengeri halászati erőforrások fenntartható kiaknázásával kapcsolatos irányítási intézkedésekről, a 2847/93/EGK rendelet módosításáról és az 1626/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (a földközi-tengeri halászatról szóló rendelet) (HL L 36., 2007.2.8., 6. o.).

2018. november 13., kedd

(4a) ***A megvalósított gazdálkodási tervek és a 2016-ban bevezetett technikai intézkedések hatást fognak gyakorolni az állományokra, és a régió nyílt vízi állományaira vonatkozó többéves terv meghatározásakor elemezni kell és figyelembe kell venni ezeket.*** **[Mód. 6]**

(4b) ***A tengerbe történő visszajutás minimumát megállapító megközelítés bevezetése változásokat tesz szükségessé a biológiai mintavételi és kutatási protokollok terén, ami időbe telik, ezért átmeneti időszakra van szükség ahhoz, hogy végrehajtható legyen.*** **[Mód. 99]**

(5) A kisméretű nyílt vízi fajok adriai-tengeri halászatára vonatkozó jelenlegi állománygazdálkodási intézkedések a vizekhez való hozzáférésre, a halászati erőkifejtés ellenőrzésére, valamint az eszközök használatát szabályozó technikai intézkedésekre irányulnak. ~~A tudományos szakvélemények arra a következtetésre jutottak, hogy a fogásmennyiség ellenőrzése a legmegfelelőbb eszköz a megfelelő halászati mortalitás eléréséhez, és ez hatékonyabb állománygazdálkodási eszköz lenne a kisméretű nyílt vízi fajok esetében is (1).~~ **[Mód. 7]**

(6) A közös halászati politika céljainak elérése érdekében adott esetben számos állományvédelmi intézkedést kell elfogadni bármilyen kombinációban, például többéves terveket, ***valamint*** technikai intézkedéseket.~~, valamint a halászati lehetőségek rögzítését és kiosztását.~~ **[Mód. 8]**

(6a) ***Az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományok halászata, különösen a 17. és a 18. földrajzi alterületen, igen jelentős gazdasági-társadalmi hatást gyakorol a tagállamok part menti közösségeinek megélhetésére és jövőjére.*** **[Mód. 9]**

(6b) ***A KHP alapelveinek és célkitűzéseinek megfelelően és az 1380/2013/EU rendelet 18. cikke értelmében a regionalizáció alkalmazásával olyan intézkedéseket kell elfogadni és végrehajtani, amelyek figyelembe veszik minden egyes halászati terület sajátosságait és megóvják környezeti feltételeiket.*** **[Mód. 10]**

(6c) ***A halászati lehetőségeket az 1380/2013/EU rendelet 17. cikkében megállapított elvekkel összhangban kell elosztani, átlátható és objektív – többek között környezeti, társadalmi és gazdasági – kritériumok alkalmazásával. Emellett a halászati lehetőségeket méltányos módon kell felosztani a különféle halászati ágazatok között, beleértve a hagyományos és a kisüzemi halászatot is. A tagállamoknak ezenfelül ösztönözniük kell, hogy a halászhajók szelektív halászeszközöket használjanak, illetve csökkentett környezeti hatással járó halászati technikákat alkalmazzanak.*** **[Mód.11]**

(7) Az 1380/2013/EU rendelet 9. és 10. cikkében foglaltaknak megfelelően a többéves terveknek ***a lehető legjobb*** tudományos, műszaki és gazdasági szakvéleményeken kell alapulniuk, és célkitűzéseket, egyértelmű időkeretbe foglalt mennyiségi célokat, állományvédelmi referenciapontokat, ***a kirakodási kötelezettség végrehajtására vonatkozó, állományvédelemmel és technikai intézkedésekkel kapcsolatos célkitűzéseket,*** valamint ***a nem szándékos fogások lehetőség szerinti elkerülését szolgáló intézkedéseket, továbbá*** biztosítékokat kell ~~tartalmazniuk~~***tartalmaznia.*** **[Mód. 12]**

(8) A többéves terv célja az, hogy hozzájáruljon a KHP célkitűzéseinek megvalósításához, ~~különös tekintettel~~ ***különösen a halállományoknak*** a maximális fenntartható hozam (MFH) ~~elérésére és fenntartására az érintett állományok vonatkozásában~~ ***előállítására képes biomassza feletti szintre történő helyreállításához és a kirakodási kötelezettség végrehajtásához***, valamint hogy megteremtse a fenntartható halászati ágazatot és hatékony állománygazdálkodási keretet biztosítson. **[Mód. 13]**

(8a) ***Eltérő rendelkezés hiányában e rendelet nem tekintendő precedensnek a Földközi-tenger területére vonatkozó más többéves tervek tekintetében.*** **[Mód. 14]**

(8b) ***A többéves tervnek mindig meg kell találnia az egyensúlyt az adott időkeretet figyelembe véve elérhető eredmények és a gazdasági-társadalmi hatás között.*** **[Mód. 15]**

~~(1) Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) Földközi-tengeri állományok vizsgálata – 2. rész (STECF-11-14).~~

2018. november 13., kedd

(9) Ezen felül az 1380/2013/EU rendelet 15. cikke kirakodási kötelezettséget vezetett be az olyan fajok összes fogására vonatkozóan, amelyre alkalmazandók az 1967/2006/EK rendelet III. mellékletében meghatározott minimális méretek. Az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a 1392/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([1]) hároméves visszadobási tervet hozott létre a kirakodási kötelezettség hatálya alá tartozó szardella, szardínia, makréla és fattyúmakréla *de minimis* kivételeire vonatkozóan az Adriai-tengeren. A kirakodási kötelezettség bevezetése érdekében az 1392/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben meghatározott intézkedések érvényességét helyénvaló kiterjeszteni oly módon, hogy a rájuk vonatkozó rendelkezéseket bele kell foglalni a többéves tervbe.

(10) Az ökoszisztéma-alapú megközelítéssel összhangban ~~és~~ ***e tervnek hozzá kell járulnia*** a 2008/56/EK ~~irányelv halászattal kapcsolatos mutatója mellett~~ ***irányelvben meghatározott jó környezeti állapot eléréséhez is, és*** a halászati gazdálkodás keretében az irányelv I. mellékletében szereplő 1., 4. és 6. mennyiségi mutatót kell figyelembe venni. ***E tervnek hozzá kell járulnia az élőhelyekre és fajokra vonatkozóan a 2009/147/EK irányelvben, illetve a 92/43/EGK irányelvben meghatározott kedvező védettségi állapot eléréséhez is.*** **[Mód. 16]**

~~(11) Az 1380/2013/EU rendelet 16. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a halászati lehetőségeket a többéves tervekben meghatározott célértékeknek megfelelően kell megállapítani.~~ **[Mód. 17]**

(12) Az MFH elérésére és fenntartására vonatkozó célkitűzésnek megfelelő halászati mortalitás (F) célértékét célszerű a maximális fenntartható hozamnak megfelelő értékek (F_{MFH}) tartományaként meghatározni. ~~E~~ ***Ezekre a rendelkezésre álló legmegalapozottabb*** tudományos ~~szakvéleményeken~~ ***szakvéleményen*** alapuló tartományokra a tudományos szakvélemények változásainak figyelembevételéhez szükséges rugalmasság biztosítása, a kirakodási kötelezettség végrehajtásához való hozzájárulás, valamint a vegyes halászat jellemzőinek figyelembevétele érdekében van szükség. Az F_{MFH}-tartományokat a HTMGB számolta ki ([2]). ~~úgy, hogy az MFH értékhez képest ne~~ ***E terv alapján ez nem*** okozza a hosszú távú hozam 5 %-ot meghaladó csökkenését ~~([3])~~. Ezenkívül a tartomány felső határa úgy került meghatározásra, hogy legfeljebb 5 % legyen annak az esélye, hogy az állomány a B_{lim} érték alá csökkenjen. **[Mód. 18]**

(13) ~~A halászati lehetőségek meghatározása céljából célszerű az F_{MFH}-tartomány tekintetében megállapítani egy felső küszöbértéket normál igénybevétel esetére és – feltéve, hogy a szóban forgó állomány jó állapotúnak tekinthető – egy felső határt bizonyos esetekre.~~ A ***többéves terv célkitűzéseinek elérése céljából minden egyes faj esetében az SSBpa értéket kell célként meghatározni***. Csak akkor válhat lehetségessé ~~a halászati lehetőségek felső határ szerinti maximalizálása,~~ ***egy magasabb cél megállapítása***, ha arra a tudományos szakvélemény vagy bizonyítékok alapján szükség van az e rendeletben szereplő célok eléréséhez vegyes halászat esetében, vagy el kell kerülni a fajokon belüli vagy fajok közötti állománydinamikák által okozott állománykárosítást, vagy ***amennyiben a kisméretű nyílt vízi állományok valamelyike az SSBlim érték alá kerül***~~.korlátozni kell a halászati lehetőségek évenkénti változását~~. **[Mód. 19]**

(14) Amennyiben az MFH tekintetében nem állapítottak meg célértékeket, az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni.

(15) ~~Azon állományok esetében, amelyekre vonatkozóan megállapításra kerültek ilyen célértékek, valamint óvintézkedések alkalmazása céljából MFH $B_{küszöb}$-ben és B_{lim}-ben kifejezett állományvédelmi referenciapontokat kell meghatározni a szardella- és szardíniaállományokra.~~ ***Óvintézkedések alkalmazása céljából SSBlim-ben és SSBpa-ban kifejezett állományvédelmi referenciapontokat kell meghatározni a kisméretű nyílt vízi fajokra.*** Amennyiben az állományok ~~az MFH $B_{küszöb}$-érték~~ az ***SSBlim-érték*** alá kerülnek, ~~a halászati mortalitást le kell csökkenteni az F_{MFH} alá~~ ***megfelelő intézkedéseket kell elfogadni annak biztosítására, hogy az érintett állomány szintje mihamarabb visszaálljon az SSBpa-értéket meghaladó szintre.*** **[Mód. 20]**

([1]) A Bizottság 1392/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. október 20.) egyes kisméretű nyílt tengeri fajoknak a Földközi-tengeren történő halászatára vonatkozó visszadobási terv elkészítéséről (HL L 370., 2014.12.30., 21. o.).

([2]) ***Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) – Kisméretű nyílt vízi állományok az Adriai-tengeren. Földközi-tengeri vizsgálatok, 1. rész (STEFC-15-14). 2015. [Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, EUR 27492 EN, JRC 97707, 5.2 o.] [A hivatkozás második része hibásnak tűnik. OPOCE, kérjük, ellenőrizzék.].***

~~([3]) Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) – Kisméretű nyílt vízi állományok az Adriai-tengeren. Földközi-tengeri vizsgálatok, 1. rész (STEFC-15-14). 2015. [Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, EUR 27492 EN, JRC 97707, 52 o.] [*A hivatkozás második része hibásnak tűnik. OPOCE, kérjük, ellenőrizzék.*]~~

2018. november 13., kedd

~~(16) További óvintézkedéseket kell bevezetni abban az esetben, ha az állomány mérete a B_{lim} referenciapont alá esik. Az óvintézkedésekbe bele kell tartoznia a halászati lehetőségek csökkentésének és egyes konkrét állományvédelmi intézkedéseknek, ha valamely állomány a tudományos szakvélemények szerint fenyegetettségnek van kitéve. Ezeket az intézkedéseket szükség szerint egyéb intézkedésekkel ki kell egészíteni, például az 1380/2013/EU rendelet 12. cikke szerinti bizottsági intézkedésekkel vagy az 1380/2013/EU rendelet 13. cikke szerinti tagállami intézkedésekkel.~~ **[Mód. 21]**

(17) Azon állományok esetében, amelyeknél nem áll rendelkezésre referenciapont, az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni. ~~A járulékos fogásként ejtett állományok esetében – az ilyen állományok szaporodóképes biomasszájának legalacsonyabb szintjére vonatkozó szakvélemény hiányában – célirányos állományvédelmi intézkedéseket kell elfogadni, ha a tudományos szakvélemények szerint korrekciós intézkedésekre van szükség.~~ **[Mód. 22]**

(18) Az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkének (1) bekezdésében foglalt kirakodási kötelezettség végrehajtásának érdekében a tervnek egyéb állománygazdálkodási intézkedéseket***, különösen a visszadobás gyakorlatának fokozatos felszámolására, a minimális állományvédelmi referenciaméret alatti halak megszámlálására és a halászati tevékenységek tengeri környezetre gyakorolt kedvezőtlen hatásainak minimalizálására és lehetőség szerint megszüntetésére irányuló intézkedéseket*** is elő kell írnia. Ezeket az intézkedéseket felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén kell meghatározni. **[Mód. 23]**

(18a) Horvátország, Olaszország és Szlovénia (az ADRIATICA magas szintű csoport) közös ajánlását, valamint az erszényes kerítőhálók műszaki jellemzőit és a tengerfenék élővilágára gyakorolt hatását bemutató tanulmányt független szakértők és a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság kézhez kapták és felülvizsgálták. Ezért helyénvaló az 1967/2006/EK tanácsi rendelet 13. cikke (3) bekezdésének második albekezdésétől és a II. mellékletének 2. pontjától való eltérésről rendelkezni. **[Mód. 24]**

(19) A közvetlen állománygazdálkodási érdekeltséggel bíró tagállamokból érkező közös ajánlások benyújtásának határidejét az 1380/2013/EU rendeletnek megfelelően kell meghatározni.

(19a) Ha a tudományos szakvélemények szerint a hobbihorgászat jelentős hatással van valamely érintett állomány halászati mortalitására, a Tanácsnak azt figyelembe kell vennie. E célból lehetővé kell tenni a Tanács számára, hogy a kereskedelmi célú fogásokra meghatározzon egy olyan teljes kifogható mennyiséget (TAC), amely figyelembe veszi a hobbihorgászat mértékét és/vagy egyéb, a hobbihorgászatot korlátozó intézkedéseket fogadjon el, mint például a napi legnagyobb kifogható mennyiség és a halászati tilalmi időszak. **[Mód. 25]**

(20) A tervnek ***a rendelkezésre álló legmegalapozottabb tudományos szakvélemények figyelembevételével*** felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén elfogadásra kerülő kísérő technikai intézkedésekről is rendelkeznie kell, annak érdekében, hogy hozzájáruljon a terv célkitűzéseinek eléréséhez, különösen a növendék halak védelméhez, vagy a szelektivitás javításához. **[Mód. 26]**

(20a) A többéves tervből eredő technikai intézkedések meghatározása, illetve az ennek megfelelően elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok kidolgozása során védelmet kell nyújtani a halászközösségekben történetileg kialakult gyakorlaton alapuló kisüzemi halászeszközök számára. **[Mód. 27]**

(21) Az ebben a rendeletben meghatározott intézkedések teljes körű betartásának biztosítása érdekében az 1224/2009/EK tanácsi rendeletben ([1]) meghatározott intézkedések kiegészítéseként egyedi ellenőrzési intézkedéseket is el kell fogadni.

([1]) A Tanács 1224/2009/EK rendelete (2009. november 20.) a közös halászati politika szabályainak betartását biztosító uniós ellenőrző rendszer létrehozásáról, a 847/96/EK, a 2371/2002/EK, a 811/2004/EK, a 768/2005/EK, a 2115/2005/EK, a 2166/2005/EK, a 388/2006/EK, az 509/2007/EK, a 676/2007/EK, az 1098/2007/EK, az 1300/2008/EK és az 1342/2008/EK rendelet módosításáról, valamint a 2847/93/EGK, az 1627/94/EK és az 1966/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 343., 2009.12.22., 1. o.).

2018. november 13., kedd

(21a) ***Annak érdekében, hogy az ágazat képes legyen megbirkózni a halászati tevékenység csökkentésére irányuló intézkedésekkel, valamint a vállalkozások és a tengerészek emiatt bekövetkező jövedelemcsökkenésével, az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból (ETHA) származó megfelelő támogatáshoz való elsőbbségi hozzáférést biztosító rendelkezésekre van szükség az 508/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ([1]) összhangban.*** **[Mód. 28]**

(21b) ***Ezért a társadalmi-gazdasági hatásoknak megfelelő végrehajtás biztosítása érdekében kívánatos egyrészt eltérést engedélyezni az 508/2014/EU rendelet 33. cikkében említett ideiglenes szüneteltetési intézkedések időkorlátai alól – kizárólag e többéves terv hatálya alá tartozó hajókra alkalmazva –, másrészt pedig engedélyezni ugyanezen hajók számára az említett rendelet 34. cikkében említett végleges beszüntetési intézkedések megnyitását, illetve az azokhoz való hozzáférést.*** **[Mód. 29]**

(22) Mivel az Adriai-tengeren a kisméretű nyílt vízi fajokra halászó hajók gyakran tesznek rövid halászati utakat, az 1224/2009/EK rendelet 17. cikkében előírt előzetes értesítés használatát úgy kell alkalmazni, hogy az előzetes értesítést legalább a kikötőbe érkezés becsült ideje előtt ~~másfél~~ ***fél*** órával kell elküldeni. Ugyanakkor, figyelembe véve a kevés halat ejtő halászati utaknak az érintett állományokra gyakorolt korlátozott hatását, az előzetes értesítésekre vonatkozóan küszöbértéket kell meghatározni, amennyiben ezek a hajók ~~legalább 1 tonna szardellát vagy szardíniát~~ ***kisméretű nyílt vízi fajokból legalább 1 tonnát*** tartanak a fedélzeten. **[Mód. 30]**

(23) Mivel az elektronikus ellenőrző eszközök segítségével a halászat – különösen a halászati tevékenységek helybeli megoszlása és az állományok halászata – jobban és időben ellenőrizhetők, az 1224/2009/EK rendelet 9., illetve 15. cikkében előírt hajómegfigyelési rendszer, illetve elektronikus naplózás használatát ki kell terjeszteni minden nyolc méter hosszúságot meghaladó halászhajóra.

(24) A ~~szardella- és szardíniafogásokra~~ ***kisméretű nyílt vízi fajokból történő fogásokra*** vonatkozóan indokolt megállapítani olyan küszöbértékeket, amelyek felett egy halászhajó az 1224/2009/EK rendelet 43. cikkével összhangban köteles egy kijelölt kikötőben vagy parthoz közeli helyen kirakodni. A tagállamoknak ezenkívül az említett kikötők vagy parthoz közeli helyek kijelölésekor a rendelet 43. cikkének (5) bekezdésében foglalt kritériumokat oly módon kell alkalmazniuk, hogy biztosítsák a hatékony ellenőrzést. **[Mód. 31]**

(25) A műszaki és a tudományos fejlődéshez való, kellő időben és arányos módon történő alkalmazkodás céljából, a rugalmasság biztosítására és egyes intézkedések alakításának lehetővé tétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően e rendelet kiegészítéseként a ~~makréla és a fattyúmakréla állományvédelmét érintő korrekciós intézkedések, a~~ kirakodási kötelezettség végrehajtása, valamint technikai intézkedések vonatkozásában jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak ([2]) megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein. **[Mód. 32]**

(26) Az 1380/2013/EU rendelet 10. cikkének (3) bekezdésében foglaltak szerint rendelkezni kell arról, hogy a Bizottság időszakosan értékelje e rendelet alkalmazásának megfelelőségét és hatékonyságát. Ezeket az értékeléseket a terv tudományos szakvéleményen alapuló rendszeres kiértékelését követve, illetve az alapján kell végezni. A tervet ~~ötévente~~ ***három évvel e rendelet hatálybalépésének időpontja után, majd ezt követően*** kell kiértékelni. Ez az időszak lehetővé teszi a kirakodási kötelezettség teljes körű végrehajtását, valamint regionális intézkedések elfogadását, végrehajtását, valamint azt, hogy láthatóvá váljanak az állományokra és a halászatra gyakorolt hatások. Ez a tudományos testületek által is megkövetelt minimálisan szükséges időszak. **[Mód. 33]**

([1]) ***Az Európai Parlament és a Tanács 508/2014/EU rendelete (2014. május 15.) az Európai Tengerügyi és Halászati Alapról, valamint a 2328/2003/EK, a 861/2006/EK, az 1198/2006/EK és a 791/2007/EK tanácsi rendelet, valamint az 1255/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 149., 2014.5.20., 1. o.).***

([2]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

2018. november 13., kedd

(27) Az 1380/2013/EU rendelet 9. cikkének (4) bekezdése alapján a terv elkészítése előtt sor került az intézkedések valószínűsíthető gazdasági és társadalmi hatásainak értékelésére [1].

***(27a) Annak érdekében, hogy a tagállamok támogatást nyújtsanak a halászoknak az e rendeletben előírt intézkedések végrehajtása során, a lehető legszélesebb körben ki kell használniuk az 508/2014/EU rendelet szerint rendelkezésre álló intézkedéseket. Helyénvaló egyértelművé tenni, hogy az e rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében elfogadott ideiglenes szüneteltetési intézkedések jogosultnak tekinthetők az 508/2014/EU rendelet értelmében nyújtott támogatásra e rendelet társadalmi-gazdasági vonatkozásainak figyembevétele érdekében. Helyénvaló továbbá eltérést engedélyezni az e többéves cél által érintett hajók számára azon időszakok alól, amelyek alatt támogatást lehet odaítélni, valamint az 508/2014/EU rendeletben foglalt ideiglenes szüneteltetési intézkedések tekintetében az ETHA-ból folyósított támogatások felső határa alól,* [Mód. 34]**

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez a rendelet az Adriai-tenger kisméretű nyílt vízi állományaira vonatkozóan határoz meg többéves tervet.

(2) Ez a rendelet az Adriai-tengerben élő szardella (*Engraulis encrasicolus*) és szardínia (*Sardina pilchardus*) állományaira (a továbbiakban: ~~az érintett állományok~~ ***kisméretű nyílt vízi fajok***), valamint az ezekre az ~~állományokra irányuló~~ ***állományokat célzó*** halászati tevékenységekre vonatkozik. Ezenkívül az ~~érintett állományok egyikére vagy mindegyikére~~ ***1380/2013/EU rendelet 15. cikke által meghatározott kirakodási kötelezettség végrehajtásának alkalmazásában e rendelet a kisméretű nyílt vízi fajokra*** irányuló halászat során az Adriai-tengeren járulékosan kifogott makrélára (*Scomber* spp.) és fattyúmakrélára (*Trachurus* spp.) is alkalmazandó. **[Mód. 35]**

2. cikk

Fogalommeghatározások

1. E rendelet alkalmazásában az 1380/2013/EU rendelet 4. cikkében, az 1224/2009/EK rendelet 4. cikkében és az 1967/2006/EK rendelet 2. cikkében megállapított fogalommeghatározások érvényesek.

2. Ezen túlmenően az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

a) „az Adriai-tenger”: a GFCM 17 és 18 jelű földrajzi alterületek;

b) „GFCM földrajzi alterület”: az 1343/2011/EU európai parlamenti és a tanácsi rendelet [2] I. mellékletében meghatározott, a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság (GFCM) által megállapított földrajzi alterület;

ba) „irányul”: a fogás élőtömegének legalább 50 %-át szardínia vagy szardella teszi ki; **[Mód. 37]**

c) „kisméretű nyílt vízi ~~állományok”: az e rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében felsorolt állományok vagy azok bármilyen kombinációja;~~ ***fajok”***: ***a szardínia (Sardina pilchardus) és a szardella (Engraulis encrasicolus) állományok***; **[Mód. 38]**

---

[1] Hatásvizsgálat…[közzététel után itt fel kell tüntetni a hivatkozást].

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1343/2011/EU rendelete (2011. december 13.) a GFCM (Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság) létrehozásáról szóló megállapodás hatálya alá tartozó területen folytatott halászattal kapcsolatos egyes rendelkezésekről és a földközi-tengeri halászati erőforrások fenntartható kiaknázásával kapcsolatos irányítási intézkedésekről szóló 1967/2006/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 347., 2011.12.30., 44. o.).

2018. november 13., kedd

ca) „a rendelkezésre álló legmegalapozottabb tudományos szakvélemények”: a legfrissebb tudományos adatokon és módszereken alapuló, uniós vagy nemzetközi szinten elismert független uniós vagy nemzetközi tudományos testület, például a Halászati Tudományos, Műszaki és Gazdasági Bizottság (HTMGB) vagy a Földközi-tengeri Általános Halászati Bizottság (GFCM) által közzétett vagy felülvizsgált, nyilvánosan hozzáférhető tudományos szakvélemények, amelyek megfelelnek az 1380/2013/EU rendelet 25. cikkében meghatározott követelményeknek. **[Mód. 104]**

~~d) „F_{MFH}-tartomány”: olyan értéktartomány, amelyben az adott tartomány tudományosan meghatározott határain belüli valamennyi halászati mortalitási szint vegyes halászat esetén és a tudományos szakvéleményekkel összhangban, hosszú távon, a meglévő átlagos környezeti feltételek mellett maximális fenntartható hozamot (MFH) eredményez anélkül, hogy jelentősen befolyásolná az érintett állományok szaporodási folyamatát;~~ **[Mód. 39]**

da) „halászati nap”: bármely 24 órás folyamatos időszak vagy annak egy része, amelyben a halászhajó halászati tevékenységet végez, amelybe az 1380/2013/EU rendelet 4. cikkének 28. pontja szerinti meghatározásnak megfelelően beleértendő a halak felkutatása, halászeszközök kivetése, kihelyezése, húzása és vontatása, a fogás fedélzetre vétele, hal és halászati termékek átrakása, fedélzeten tartása, fedélzeti feldolgozása, áthelyezése, ketreces tartása, hizlalása és kirakodása; **[Mód. 40]**

db) „SSBlim”: a szaporodóképes állomány biomasszájának azon referenciapontja, amely alatt korrekciós állománygazdálkodási intézkedéseket kell életbe léptetni annak biztosítására, hogy az állomány a biztonságos biológiai határértékek közötti szintre álljon vissza; **[Mód. 41]**

dc) „SSBpa”: a szaporodóképes állomány biomasszájának azon elővigyázatossági referenciapontja, amely alatt állománygazdálkodási intézkedéseket kell életbe léptetni annak biztosítására, hogy az állomány a biztonságos biológiai határértékek közötti szintre álljon vissza; **[Mód. 42]**

~~e) „MFH $B_{küszöb}$”: a szaporodóképes állomány biomasszájának az a legalacsonyabb referenciapontja, amely alatt megfelelő állománygazdálkodási intézkedéseket kell életbe léptetni annak biztosítására, hogy a kiaknázási arányok és a természetes változások együttesen visszaállítsák az állományokat azon szintek fölé, amelyek képesek hosszú távon biztosítani az MFH-t.~~ **[Mód. 43]**

f) „halászati lehetőség”: mennyiségileg meghatározott halászati jogosultság, fogási mennyiségben és/vagy halászati erőkifejtésben kifejezve.

3. cikk

Célkitűzések

(1) A többéves tervnek hozzá kell járulnia a közös halászati politika tekintetében az 1380/2013/EU rendelet 2. cikkében felsorolt célkitűzések eléréséhez~~, különösen a halászati gazdálkodás elővigyázatossági megközelítésének alkalmazásával, és annak biztosítására kell törekednie, hogy az élő tengeri biológiai erőforrások kiaknázása során a halászott fajok állományait visszaállítsák az MFH-t biztosítani képes szint fölé, és tartsák is fenn ezt a szintet~~. **[Mód. 45]**

(2) A többéves tervnek hatékony, egyszerű és stabil állománygazdálkodási keretet kell nyújtani az adriai-tengeri kisméretű nyílt vízi állományok kiaknázásához.

(2a) A többéves terv kidolgozása és módosítása során az 1380/2013/EU rendelet 2. cikkének (5) bekezdésével összhangban figyelembe kell venni a társadalmi-gazdasági szempontokat. **[Mód. 47]**

(3) A többéves tervnek a lehetőségekhez mérten a nem kívánt fogások elkerülésével és csökkentésével hozzá kell járulnia a visszadobások ~~megszüntetéséhez~~ ***mérsékléséhez*** és az 1380/2013/EU rendelet 15. cikke által előírt, a fogási korlátozások által érintett és az e rendelet alá tartozó fajokra vonatkozóan előírt kirakodási kötelezettség teljesítéséhez. **[Mód. 48]**

2018. november 13., kedd

(4) A többéves tervnek a halászati gazdálkodásra az ökoszisztéma-alapú megközelítést kell alkalmaznia annak biztosítása érdekében, hogy a halászati tevékenységeknek a tengeri ökoszisztémára – ***kiváltképp a fenyegetett élőhelyekre és a védett fajokra, többek között a tengeri emlősökre, tengeri madarakra és tengeri hüllőkre*** – gyakorolt kedvezőtlen hatásai minimálisak legyenek***, és ahol lehet, megszűnjenek***. Összhangban kell állnia az uniós környezetvédelmi jogszabályokkal, különösen a jó környezeti állapot 2020-ig történő elérésére irányuló, a 2008/56/EK irányelv 1. cikkének (1) bekezdésében rögzített célkitűzéssel***, valamint a 2009/147/EK és a 92/43/EGK irányelvben meghatározott célokkal és szabályokkal***. **[Mód. 49]**

(5) A többéves tervnek különösen törekednie kell:

a) a 2008/56/EK irányelv I. mellékletében meghatározott 3. mutatóban szereplő feltételek teljesítésének biztosítására; valamint

b) a 2008/56/EK irányelv I. mellékletében meghatározott egyéb vonatkozó mutatók teljesítéséhez való hozzájárulásra, arányosan a halászat teljesítésükben betöltött szerepével.

(5a) A terv keretében hozott intézkedéseknek összhangban kell állniuk a rendelkezésre álló legmegalapozottabb tudományos szakvéleményekkel. **[Mód. 50]**

II. FEJEZET

TÁRSADALMI-GAZDASÁGI CÉLOK, ÓVINTÉZKEDÉSEK ÉS KONKRÉT INTÉZKEDÉSEK **[Mód. 51]**

4. cikk

~~Szardellára és szardíniára~~ Kisméretű nyílt vízi fajokra vonatkozó célok [Mód. 52]

(1) A ~~halászati mortalitás~~ ***kisméretű nyílt vízi fajokra vonatkozó referenciapontok*** célértékét az érintett állományok vonatkozásában a lehető leghamarabb, ~~és fokozatosan, egyre növekvő alapon 2020-ig el~~ kell ***elérni***~~i~~***érni***, és azt követően az I. mellékletben meghatározott ~~tartományokban~~ ***értékeken felül*** és a 3. cikk (1) bekezdésében megállapított célkitűzésekkel összhangban fenn kell tartani. **[Mód. 53]**

(2) A ~~halászati lehetőségeknek~~ ***kisméretű nyílt vízi fajok halászatára vonatkozó állománygazdálkodási intézkedéseknek*** meg kell felelniük az e rendelet I. mellékletének A. oszlopában meghatározott ~~halászati mortalitási céltartományoknak~~ ***referenciapontok célértékének***. **[Mód. 54]**

(3) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve ~~a halászati lehetőségeket~~ ***az állománygazdálkodási intézkedések*** az I. melléklet A. oszlopában meghatározott ~~halászati mortalitási szinteknél alacsonyabb szinten~~ is ~~lehet rögzíteni~~ ***értékeknél magasabb értékeket*** is ***megcélozhatnak, amennyiben:***

a) erre vegyes halászat esetén tudományos szakvélemények vagy bizonyítékok alapján szükség van a 3. cikkben meghatározott célkitűzések eléréséhez;

b) erre a fajon belüli vagy fajok közötti dinamikák miatt tudományos szakvélemények vagy bizonyítékok alapján szükség van az állomány komoly károsodásának elkerüléséhez; vagy

c) a kisméretű nyílt vízi fajok valamely állománya az I. melléklet B. oszlopában meghatározott referenciapont alá kerül. **[Mód. 55]**

~~(4) A (2) és (3) bekezdéstől eltérve egy állományra vonatkozóan a halászati lehetőségek meghatározhatók az I. melléklet B. oszlopában megállapított halászati mortalitási tartományokkal összhangban is, feltéve, hogy az érintett állomány a szaporodóképes állomány biomasszájának legalacsonyabb szintjére vonatkozó, a II. melléklet A. oszlopában megállapított referenciapontnál nagyobb:~~

~~a) ha vegyes halászat esetén tudományos szakvélemények vagy bizonyítékok alapján szükség van rá a 3. cikkben meghatározott célkitűzések eléréséhez,~~

2018. november 13., kedd

~~b) ha a fajon belüli vagy fajok közötti dinamikák miatt tudományos szakvélemények vagy bizonyítékok alapján az állomány komoly károsodásának elkerüléséhez szükség van rá, vagy~~

~~c) az egymást követő években meghatározott halászati lehetőségek több mint 20 %-os változásának elkerülése érdekében.~~ **[Mód. 56]**

(4a) Ha a tudományos szakvélemények alapján a hobbihorgászat jelentős hatással van egy adott állomány halászati mortalitására, a Tanács ezt figyelembe véve korlátozhatja a hobbihorgászatot a halászati lehetőségek meghatározásakor, a megcélzott teljes halászati mortalitás túllépésének elkerülése érdekében. **[Mód. 57]**

4a. cikk

Társadalmi-gazdasági célkitűzések

Az 1380/2013/EU rendelet 2. cikke (5) bekezdésének f) pontjában meghatározott társadalmi-gazdasági célkitűzések figyelembevétele érdekében az e rendeletben előírt technikai és állományvédelmi intézkedések alkalmazása során a tagállamoknak széles körűen alkalmazniuk kell az 508/2014/EU rendeletben meghatározott intézkedéseket. **[Mód. 58]**

5. cikk

Óvintézkedések

(1) ***Az érintett állományok teljes szaporodási kapacitásának megóvása érdekében*** a szaporodóképes állomány biomasszájának legalacsonyabb szintjeként és határértékeként kifejezett állományvédelmi referenciapontokat ~~melyek alkalmazandók, a II. melléklet állapítja meg~~ ***kell alkalmazni***. **[Mód. 59]**

(1a) A 6. cikk (1a) bekezdésében említett állománygazdálkodási intézkedések alkalmazásának megkezdését követően három évvel tudományos kutatás segítségével kell ellenőrizni a meghozott intézkedések hatékonyságát, különösen azon állományok vonatkozásában, amelyekre e rendelet vonatkozik, valamint ezen állományok halászata tekintetében. **[Mód. 60]**

(2) Amennyiben tudományos szakvélemények szerint valamely ~~érintett állomány~~ ***kisméretű nyílt vízi faj*** szaporodóképes állományának biomasszája a szaporodóképes biomasszának az I. melléklet ***B.*** oszlopában meghatározott legalacsonyabb referenciapontja alatt van, minden megfelelő intézkedést el kell elfogadni annak ~~biztosítására~~ ***elősegítésére***, hogy az ~~érintett állomány~~***a kisméretű nyílt vízi faj*** szintje mihamarabb visszaálljon az ***I. melléklet A. oszlopában meghatározott referenciapontot***~~az MFH-t biztosító szintet~~ meghaladó szintre. Különösen, az érintett állomány tekintetében az említett szintű halászati lehetőségeket – a 4. cikk (2) ~~(4)~~ bekezdésétől eltérve ***és a 4. cikk (3) bekezdésének megfelelően***~~–olyan szinteken kell megállapítani, amelyek összhangban állnak az e rendelet I. mellékletének A. oszlopában meghatározott tartomány alá csökkent halászati mortalitással,~~ az ***állománygazdálkodási intézkedéseket kell kiigazítani***, figyelembe véve az érintett állomány biomasszájának csökkenését. **[Mód. 61]**

(3) Amennyiben tudományos szakvélemények szerint ~~valamely érintett állomány~~ ***mindkét kisméretű nyílt vízi faj*** szaporodóképes állományának biomasszája a szaporodóképes biomassza ~~II.~~az ***I.*** melléklet B. oszlopában meghatározott legalacsonyabb referenciapontja (~~B_{lim}~~***SSBlim***) alatt van, további korrekciós intézkedéseket kell hozni annak ~~biztosítására~~ ***elősegítésére***, hogy ~~az érintett~~ ***a két*** állomány szintje mihamarabb visszaálljon az ~~MFH-t biztosító szintet~~***I. melléklet A. oszlopában szereplő referenciapontot*** meghaladó szintre. A 4. cikk (2) ~~és (4)~~ bekezdésétől való eltérés révén az említett korrekciós intézkedések konkrétan magukban foglalhatják az érintett állomány halászatának felfüggesztését, és ~~a halászati lehetőségek~~***egyéb*** megfelelő ~~csökkentését~~***állománygazdálkodási intézkedéseket***. **[Mód. 62]**

6. cikk

Konkrét állományvédelmi intézkedések

(1) Ha a tudományos szakvélemények szerint korrekciós intézkedésekre van szükség ~~az e rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében említett~~ kisméretű nyílt vízi ***fajok*** ~~állományok~~ védelme érdekében, ~~illetve a szardella vagy szardínia esetében,~~ ha bármelyik állomány szaporodóképes biomasszája egy adott évre vonatkozóan az e rendelet ~~II.~~ ***I*** mellékletének ~~A.~~ ***B***. oszlopában szereplő állományvédelmi referenciapontok alatt van, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy megfelelő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet 16. cikke és az 1380/2013/EU rendelet 18. cikke értelmében. ~~a következőkre vonatkozóan:~~

~~a) a halászeszközök jellemzői, különösen a szembőség, az eszköz felépítése, az eszközök mérete vagy a szelektivitás biztosítása vagy javítása érdekében alkalmazott szelekciós eszközök használata;~~

2018. november 13., kedd

~~b) a halászeszközök használata és merítési mélysége, a szelektivitás biztosítása vagy javítása érdekében;~~

~~c) meghatározott területekre vonatkozó halászati tilalom vagy korlátozás az ívó és a növendék halak vagy a minimális állományvédelmi referenciaméret alatti halak és a nem célzott halfajok védelme érdekében;~~

~~d) meghatározott időszakokra vonatkozó halászati vagy bizonyos típusú halászeszközök használatára vonatkozó tilalom vagy korlátozás, az ívó halak vagy a minimális állományvédelmi referenciaméret alatti halak és a nem célzott halfajok védelme érdekében;~~

~~e) minimális állományvédelmi referenciaméretek, a tengeri élőlények növendékei védelmének biztosítása érdekében;~~

~~f) a szelektivitáshoz kapcsolódó más jellemzők.~~ **[Mód. 63]**

(1a) Az (1) bekezdéstől eltérve a 4. cikkben szereplő célok elérése érdekében a 2019–2022 közötti időszakban az alábbi intézkedések alkalmazandók:

a) 2019-ben a kisméretű nyílt vízi fajok fogási korlátját a 2014. évi fogási szinten kell meghatározni; 2020-tól 2022-ig a kisméretű nyílt vízi fajok fogási korlátait fokozatosan, évente 4 %-kal csökkenteni kell az előző évhez képest az érintett tagállamokban; a csökkentést azonban nem kell alkalmazni, ha a megelőző évben a teljes fogás mindegyik érintett tagállamban több, mint 2 %-kal alacsonyabb a 2014-es szintnél;

b) a halászhajók kisméretű nyílt vízi fajok halászatára irányuló halászati erőkifejtése nem haladhatja meg az évi 180 és a havi 20 halászati napot, és ebből évente legfeljebb 144 halászati nap fordítható szardínia, illetve évente ugyancsak legfeljebb 144 halászati nap szardella halászatára;

c) az ívó- és halbölcső területek védelme érdekében minden évben térbeli és időbeli tilalmakat kell érvényesíteni; e különböző típusú halászati eszközökre vonatkozó tilalmaknak az Adriai-tenger kisméretű nyílt vízi fajainak teljes élőhelyét le kell fedniük, legalább 15 és legfeljebb 30 egymást követő napra; e tilalmakat az alábbi időszakokban kell elrendelni:

i. a szardíniára vonatkozóan október 1-jétől március 31-ig, és

ii. a szardellára vonatkozóan április 1-jétől szeptember 30-ig;

d) a 12 méternél nagyobb teljes hosszúságú halászhajókra a halászeszközök minden egyes típusára vonatkozóan legalább hat hónapos időszakra szóló további tilalmakat kell bevezetni; e tilalmaknak az azonosított halbölcső helyek és a halak fiatal korosztályainak védelme szempontjából fontos területek legalább 30 %-ára kell vonatkozniuk (a parti és a belső tengeren);

e) a kisméretű nyílt vízi fajokat aktívan halászó vonóhálós és erszényes kerítőhálós halászhajók teljes flottakapacitása a bruttó tonnatartalom (BT) és/vagy a bruttó regisztertonna (GRT), a motorteljesítmény (kW) és a hajók száma tekintetében nem haladhatja meg a 2014-ben jóváhagyott aktív flotta kapacitását. **[Mód. 70]**

(1b) Az (1a) bekezdéstől eltérve a stabilitás biztosítása és az állománygazdálkodási intézkedéseken belüli különbségek korlátozása érdekében a c) és a d) pontban hivatkozott tilalmak időtartama közötti eltérés két egymást követő évben nem haladhatja meg a 10 %-ot . **[Mód. 71]**

2018. november 13., kedd

6a. cikk

Technikai intézkedések

(1) E rendelet *alkalmazásában az 1967/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdése második albekezdése és II. mellékletének 2. pontja nem alkalmazandó.*

(2) E rendelet alkalmazásában a kerítőháló (erszényes kerítőháló és összehúzó kötél nélküli* kerítőháló*) maximális hossza nem haladhatja meg a 600 métert, maximális mélysége pedig nem haladhatja meg a hossz 1/3-át. **[Mód. 72]**

III. FEJEZET

A KIRAKODÁSI KÖTELEZETTSÉGGEL KAPCSOLATOS RENDELKEZÉSEK

7. cikk

Az Adriai-tengeren fogott kisméretű nyílt vízi fajokra vonatkozó kirakodási kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezések

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ~~e rendelet 15. cikkének és~~ az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az alábbiakra vonatkozóan: **[Mód. 73]**

a) mentesítés a kirakodási kötelezettség alkalmazása alól azon fajokra vonatkozóan, amelyek esetében a ***rendelkezésre álló legmegalapozottabb*** tudományos ~~bizonyítékok~~ ***szakvélemények*** szerint magas a túlélési arány, figyelembe véve a halászeszközök, a halászati gyakorlatok és az ökoszisztéma jellemzőit, a kirakodási kötelezettség teljesítésének megkönnyítése érdekében; **[Mód. 74]**

b) *de minimis* kivételek a kirakodási kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében; az ilyen *de minimis* kivételeket az 1380/2013/EU irányelv 15. cikke (5) bekezdésének c) pontjában említett esetekben és az ott meghatározott feltételekkel összhangban kell megállapítani; valamint

c) a fogások dokumentálására vonatkozó konkrét rendelkezések, mindenekelőtt a kirakodási kötelezettség teljesítésének nyomon követése céljából;

~~d) minimális állományvédelmi referenciaméretek meghatározása a tengeri élőlények növendékei védelmének biztosítása céljából.~~ **[Mód. 75]**

IV. FEJEZET

REGIONALIZÁCIÓ

8. cikk

Regionális együttműködés

(1) Az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének (1)–(6) bekezdése alkalmazandó az e rendelet 6. és 7. cikkében említett intézkedésekre.

(2) E cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a közvetlen állománygazdálkodási érdekeltséggel bíró tagállamok közös ajánlásokat nyújthatnak be az 1380/2013/EU rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerint, első alkalommal legkésőbb az e rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónapon belül, azt követően pedig a többéves terv értékelésének az e rendelet 14. cikkével összhangban történő minden egyes benyújtását követő tizenkét hónapon belül. Akkor is benyújthatnak ilyen ajánlásokat, ha azt szükségesnek vélik, különösen abban az esetben, ha hirtelen változás áll be az e rendelet hatálya alá tartozó valamely állomány helyzetében. Az adott naptári évre vonatkozó intézkedésekre irányuló közös ajánlásokat legkésőbb a megelőző év június 1-jéig kell benyújtani.

(3) Az e rendelet 6. és 7. cikkében adott felhatalmazás nem sértheti az uniós jogszabályok, köztük az 1380/2013/EU rendelet egyéb rendelkezései alapján a Bizottságra ruházott hatásköröket.

2018. november 13., kedd

V. FEJEZET

ELLENŐRZÉS ÉS ÉRVÉNYESÍTÉS

9. cikk

Kapcsolat az 1224/2009/EK rendelettel

Az e fejezetben meghatározott ellenőrzési intézkedéseket az 1224/2009/EK rendeletben meghatározott intézkedéseken felül kell alkalmazni, kivéve, ha ez a fejezet másként rendelkezik.

10. cikk

Előzetes értesítés

(1) Az 1224/2009/EK rendelet 17. cikkének (1) bekezdésétől eltérve, az abban a cikkben említett előzetes értesítést legalább ~~másfél~~ ***fél*** órával a kikötőbe érkezés várható időpontja előtt kell elküldeni. A tengerparti tagállamok illetékes hatóságai eseti alapon engedélyt adhatnak a korábbi kikötésre. **[Mód. 76]**

(2) Az előzetes értesítés küldésére vonatkozó kötelezettség azoknak az uniós halászhajóknak a parancsnokára alkalmazandó, amelyek legalább egy tonna szardellát vagy egy tonna szardíniát tartanak a fedélzeten. ***E mennyiségeket az 1380/2013/EU rendelet 15. cikkének (11) bekezdésében említett fogások levonása után kell kiszámítani.*** **[Mód. 77]**

11. cikk

Hajómegfigyelési rendszer

(1) E rendelet alkalmazásában az 1224/2009/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében megállapított rendelkezéseket ki kell terjeszteni a legalább nyolc méter hosszúságú, kisméretű nyílt vízi fajok adriai-tengeri célzott halászatában részt vevő halászhajókra.

(2) E rendelet értelmében az 1224/2009/EK rendelet 9. cikkének (5) bekezdésében meghatározott kivételek nem alkalmazandók a kisméretű nyílt vízi fajok adriai-tengeri célzott halászatában részt vevő hajókra, függetlenül azok hosszától.

12. cikk

A halászati napló elektronikus rögzítése és továbbítása

(1) E rendelet alkalmazásában az 1224/2009/EK rendelet 15. cikke (1) bekezdésében meghatározott kötelezettséget, amelynek értelmében elektronikus halászati naplót kell vezetni, és azt naponta legalább egyszer elektronikusan el kell küldeni a lobogó szerinti tagállam illetékes hatóságának, ki kell terjeszteni a legalább nyolc méter teljes hosszúságú, az Adriai-tengeren szardella vagy szardínia célzott halászatában részt vevő hajók parancsnokaira.

(2) E rendelet értelmében az 1224/2009/EK rendelet 15. cikke (4) bekezdésében meghatározott kivételek nem alkalmazandók a szardella vagy szardínia célzott halászatában részt vevő hajókra, függetlenül azok hosszától.

(2a) Az 1224/2009/EK rendelet 15. cikkének (2) bekezdésétől eltérve az összes legalább 12 méter teljes hosszúságú uniós hajó parancsnoka a kirakodási műveletek megkezdése előtt elküldi az említett rendelet 14. cikkében említett információkat. **[Mód. 78]**

13. cikk

Kijelölt kikötők

A többéves terv hatálya alá tartozó állományokból származó fajok élőtömegére alkalmazandó küszöbérték, amely felett a halászhajóknak a fogást az 1224/2009/EK rendelet 43. cikkében foglaltak szerint egy kijelölt kikötőben vagy egy parthoz közeli helyen kell kirakodniuk, a következőképpen alakul:

a) 2 000 kg szardella;

b) 2 000 kg szardínia.

2018. november 13., kedd

VI. FEJEZET

FELÜLVIZSGÁLAT

14. cikk

A többéves terv értékelése

~~Öt~~ … [***Három*** évvel e rendelet hatálybalépésének időpontja ~~után~~***után]***, valamint azt követően ötévente, a Bizottságnak gondoskodik a többéves terv azon állományokra gyakorolt hatásának kiértékeléséről, amelyekre a rendelet vonatkozik, valamint a nevezett állományokat kiaknázó halászati tevékenységekre gyakorolt hatásának kiértékeléséről. Az említett értékelések eredményeit a Bizottság benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak***, és adott esetben módosításra irányuló javaslatot terjeszt elő***. **[Mód. 80]**

VII. FEJEZET

ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK

15. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ~~ez a cikk~~ ***az 1380/2013/EU rendelet 18. cikke*** határozza meg. **[Mód. 81]**

(2) A Bizottságnak a 6. és 7. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól az … [e rendelet hatálybalépésétől kezdődő] hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. és 7. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 6. és 7. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

15a. cikk

Az ETHA-ból nyújtott támogatás

(1) A többéves terv célkitűzéseinek elérése érdekében elfogadott ideiglenes szüneteltetési intézkedések az 508/2014/EU ***rendelet 33. cikke (1) bekezdése a) és c) pontjának alkalmazásában a halászati tevékenységek ideiglenes szüneteltetésének minősülnek.***

(2) Az 508/2014/EU rendelet 33. cikkének (2) bekezdésétől eltérve, 2020. december 31-ig az említett rendelet értelmében nyújtott támogatás maximális időtartama kilenc hónap az e rendeletben előírt térbeli és időbeli tilalmak hatálya alá eső halászhajók esetében.

(3) E cikk (2) bekezdése alkalmazásának biztosítása érdekében az 508/2014/EU rendelet 25. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az ETHA-ból nyújtott teljes pénzügyi hozzájárulás az említett cikkben meghatározott 15 %-os felső határ fölé növelhető.

(4) Az 508/2014/EU rendelet 30. cikkében meghatározott fellépések végrehajtása során elsőbbséget kell biztosítani az e többéves tervben foglalt intézkedések végrehajtásában érintett halászoknak.

(5) 2020. december 31-ig és az 508/2014/EU rendelet 34. cikkének (4) bekezdésében meghatározott határidőtől eltérve azok a hajók, amelyek a halászati erőkifejtés csökkentése céljából ***e rendeletben említett intézkedések eredményeként valamennyi halászati tevékenységüket beszüntették, jogosultak lehetnek az 508/2014/EU rendelet 34. cikkében említett végleges beszüntetés esetén járó támogatásra.*** **[Mód. 82]**

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt .

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

2018. november 13., kedd

I. MELLÉKLET

A r***eferenciapontok*** célértéke

(a 4. ***és 5.*** cikkben említettek szerint) **[Mód. 86]**

Állomány	~~A maximális fenntartható hozamnak megfelelő halászati mortalitás célértékének tartománya (F_{MFH})~~ ***A kisméretű nyílt vízi fajokra vonatkozó referenciapontok célértéke***	
	A. oszlop	**B. oszlop**
Szardella	***SSBpa***	***SSBlim***
Szardínia	~~0,065–0,08~~	***SSBlim***

[Mód. 87]

2018. november 13., kedd

II. MELLÉKLET

Állományvédelmi referenciapontok

(a 5. cikkben említettek szerint)

Állomány	A szaporodóképes állomány legkisebb biomasszájára vonatkozó referenciapont (tonnában) ($MFH\ B_{küszöb}$)	A biomassza határérték referenciapontja (tonnában) (B_{lim})
	A. oszlop	B. oszlop
Szardella	139 000	69 500
Szardínia	180 000	36 000

[Mód. 84]

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0450

Állami támogatási szabályok: az állami támogatások új fajtái*

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0398 – C8-0316/2018 – 2018/0222(NLE))

(Konzultáció)

(2020/C 363/31)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0398),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 109. cikkére, amelynek megfelelően a Tanács konzultált a Parlamenttel (C8-0316/2018),

— tekintettel eljárási szabályzata 78c. cikkére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A8-0315/2018),

1. jóváhagyja a Bizottság javaslatát;

2. felkéri a Tanácsot, hogy tájékoztassa a Parlamentet arról, ha a Parlament által jóváhagyott szövegtől el kíván térni;

3. felkéri a Tanácsot a Parlamenttel való újbóli konzultációra, ha lényegesen módosítani kívánja a Parlament által jóváhagyott szöveget;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0452

A versenyhatóságok helyzetének megerősítése és a belső piac megfelelő működésének biztosítása ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogalkalmazás és a belső piac megfelelő működésének biztosítása céljából történő megerősítéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (COM(2017)0142 – C8-0119/2017 – 2017/0063(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/32)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0142),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére, valamint 103. és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0119/2017),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 20-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére (A8-0057/2018),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. tudomásul veszi a Bizottság ezen állásfoglaláshoz csatolt nyilatkozatát;

3. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2017)0063

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 14-én került elfogadásra a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2019/1 irányelvvel.)

2018. november 14., szerda

MELLÉKLET A JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSHOZ

A Bizottság nyilatkozata

A Bizottság tudomásul veszi az ideiglenes intézkedésekről szóló 11. cikknek az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott szövegét.

Az ideiglenes intézkedések kulcsfontosságú eszközt jelenthetnek a versenyhatóságok számára annak biztosításához, hogy a folyamatban lévő vizsgálatok időtartama alatt a verseny ne sérüljön.

Annak érdekében, hogy a versenyhatóságok hatékonyabban tudják kezelni a gyorsan fejlődő piacokon zajló fejleményeket, a Bizottság kötelezettséget vállal arra, hogy az irányelv átültetésének időpontjától számított két éven belül elemzést készít arról, hogy vannak-e olyan eszközök, amelyek révén az Európai Versenyhatóságok Hálózatán belül egyszerűsíteni lehetne az ideiglenes intézkedések elfogadásának folyamatát. Az elemzés eredményeit az Európai Parlament és a Tanács elé fogja terjeszteni.

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0453

Európai Elektronikus Hírközlési Kódex ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2016)0590 – C8-0379/2016 – 2016/0288(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás – átdolgozás)

(2020/C 363/33)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0590),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0379/2016),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel a nemzeti parlamentek Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyvre;

— tekintettel a svéd Parlament által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv alapján előterjesztett indokolt véleményre, melyek szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. január 26-i véleményére ([1]),

— tekintettel a Régiók Bizottsága 2017. február 8-i véleményére ([2]),

— tekintettel a jogi aktusok átdolgozási technikájának szervezettebb használatáról szóló, 2001. november 28-i intézményközi megállapodásra ([3]),

— tekintettel az eljárási szabályzata 104. cikkének (3) bekezdése értelmében a Jogi Bizottság által az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottsághoz intézett, 2016. október 17-i levélre,

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 29-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 104. és 59. cikkére,

— tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére (A8-0318/2017),

([1]) HL C 125., 2017.4.21., 65. o.
([2]) HL C 207., 2017.6.30., 87. o.
([3]) HL C 77., 2002.3.28., 1. o.

A. mivel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport szerint a Bizottság javaslata a benne akként megjelölteken kívül egyéb érdemi módosítást nem tartalmaz, és mivel a meglévő jogszabályok változatlanul hagyott rendelkezései és e módosítások egységes szerkezetbe foglalása tekintetében a javaslat a meglévő jogszabályok érdemi módosítás nélküli egyszerű egységes szerkezetbe foglalását tartalmazza;

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot, figyelembe véve az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport ajánlásait;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2016)0288

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 14-én került elfogadásra az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadására tekintettel (átdolgozás)

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1972 irányelvvel.)

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0454

Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0591 – C8-0382/2016 – 2016/0286(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/34)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0591),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0382/2016),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel a nemzeti parlamentek Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyvre,

— tekintettel a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyvre,

— tekintettel a francia szenátus által a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló 2. jegyzőkönyv alapján benyújtott, indokolt véleményre, amely szerint a jogalkotási aktus tervezete nem egyeztethető össze a szubszidiaritás elvével,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. január 25-i véleményére ([1]),

— a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. június 29-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményeire (A8–0305/2017),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

([1]) HL C 125., 2017.4.21., 65. o.

2018. november 14., szerda

P8_TC1-COD(2016)0286

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 14-én került elfogadásra az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének (BEREC) és a BEREC Működését Segítő Ügynökségnek (BEREC Hivatal) a létrehozásáról, az (EU) 2015/2120 rendelet módosításáról, valamint az 1211/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2018/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2018/1971 irányelvvel.)

2018. november 14., szerda

P8_TA(2018)0455

Az új nehézgépjárművek CO_2-kibocsátási előírásai ***I

Az Európai Parlament 2018. november 14-én elfogadott módosításai az új nehézgépjárművek CO_2-kibocsátási előírásainak meghatározásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2018)0284 – C8-0197/2018 – 2018/0143(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/35)

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

1 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(1a) A kibocsátásmentes nehézgépjárművek bevezetésének hozzá kell járulnia a városi mobilitás főbb problémáinak megoldásához. Miközben az ilyen járművek gyártók általi népszerűsítése elengedhetetlen a közúti közlekedésből származó CO_2-kibocsátás csökkentéséhez, döntő szerepe van a légszennyező anyagok és a túlzott zajszint városokban és a városias területeken történő hatékony csökkentésében is.

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) Az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó stratégiája nyomán a Bizottság 2017 májusában [19] és novemberében [20] két mobilitási csomagot fogadott el. Ezek a csomagok az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó stratégiát teljesítő, és a tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való gördülékeny átmenetet biztosító eredményközpontú programot hoznak létre.	(2) Az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó stratégiája nyomán a Bizottság 2017 májusában [19] és novemberében [20] két mobilitási csomagot fogadott el. Ezek a csomagok az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó stratégiát teljesítő, és a nulla kibocsátású, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való gördülékeny átmenetet biztosító eredményközpontú programot hoznak létre.
[19] Európa mozgásban: A mindenkit megillető tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja, ***COM(2017) 283 final***.	[19] Európa mozgásban: A mindenkit megillető tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja, ***COM(2017)0283***.
[20] Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió, ***COM (2017) 675 final***.	[20] Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió, ***COM(2017)0675***.

[1] Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A8-0354/2018).

2018. november 14., szerda

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

3 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Ez a rendelet a harmadik „Európa mozgásban” csomag részét képezi, amely a 2017. szeptemberi új iparpolitikai stratégiát ([21]) teljesíti, és annak a folyamatnak a kiegészítésére szolgál, amely lehetővé teszi az Unió számára a mobilitás korszerűsítéséből és dekarbonizációjából eredő előnyök maradéktalan kiaknázását. A csomag célja az európai mobilitás biztonságosabbá és hozzáférhetőbbé tétele, az európai ipar versenyképességének növelése, az európai munkahelyek biztonságának fokozása, valamint ***a mobilitási rendszer tisztábbá tétele és jobb hozzáigazítása az éghajlatváltozással való szembenézés egyre sürgetőbb szükségességéhez. Ehhez az Unió, a tagállamok és az érdekelt felek teljes elkötelezettségére van szükség, nem utolsósorban a CO_2-kibocsátás és a légszennyezés csökkentésére irányuló erőfeszítések fokozását illetően.***	(3) Ez a rendelet a harmadik „Európa mozgásban” csomag részét képezi, amely a 2017. szeptemberi új iparpolitikai stratégiát ([21]) teljesíti, és annak a folyamatnak a kiegészítésére szolgál, amely lehetővé teszi az Unió számára a mobilitás korszerűsítéséből és dekarbonizációjából eredő előnyök maradéktalan kiaknázását. A csomag célja az európai mobilitás biztonságosabbá és hozzáférhetőbbé tétele, az európai ipar versenyképességének növelése, az európai munkahelyek biztonságának fokozása, valamint ***annak szavatolása, hogy az ágazat a Párizsi Megállapodással maradéktalanul összhangban folytassa az utat a század közepére elérendő nulla kibocsátás felé. A CO_2-kibocsátás és a légszennyezés csökkentésére irányuló erőfeszítések megerősítése, az uniós gépjárműipar innovációjának fokozása és az Unió versenyképességének növelése közötti helyes egyensúly megteremtése érdekében az Unió, a tagállamok és az érdekelt felek teljes elkötelezettségére van szükség.***

([21]) Beruházás az intelligens, innovatív és fenntartható iparba – Az Európai Unió megújított iparpolitikai stratégiája, COM(2017)0479.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) Ez a rendelet ***a személygépkocsikra és a könnyű haszongépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokkal együtt*** ([22]) ***meghatározza*** a közúti közlekedési ágazat számára a CO_2-kibocsátások csökkentésének egyértelmű menetrendjét, valamint hozzájárul annak a kötelező célkitűzésnek az eléréséhez, amely előírja, hogy az Unión belül a teljes gazdaság üvegházhatásúgáz-kibocsátását 2030-ra legkevesebb **40** %-kal csökkenteni kell az 1990-es szinthez képest, ***amelyet az Európai Tanács 2014. október 23–24-i következtetéseiben támogatott, 2015. március 6-i ülésén pedig a Környezetvédelmi Tanács elfogadott a Párizsi Megállapodás keretében az Unió által bejelentett tervezett nemzeti vállalásként.***	(4) Ez a rendelet ***az (EU) …/… európai parlamenti és tanácsi rendelettel*** ([22]) ***együtt egyértelmű menetrendet határoz meg*** a közúti közlekedési ágazat számára a CO2-kibocsátások csökkentése tekintetében, valamint hozzájárul annak a kötelező célkitűzésnek az eléréséhez, amely előírja, hogy az Unión belül a teljes gazdaság üvegházhatásúgáz-kibocsátását 2030-ra legkevesebb ***55***%-kal csökkenteni kell az 1990-es szinthez képest, ***ami a Párizsi Megállapodással összhangban kötelező.***

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) …/… rendelete (…) az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó kibocsátási követelményeknek a könnyű haszongépjárművek CO2-kibocsátásának csökkentésére irányuló uniós integrált megközelítés keretében történő meghatározásáról és a 715/2007/EK rendelet módosításáról (HL L …, …, .. o.).

2018. november 14., szerda

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

4 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(4a) Ezért az új nehézgépjárművek teljes uniós állományára érvényes CO2-csökkentési szinteket 2025-re és 2030-ra kell meghatározni, tekintettel a járműállomány megújulási idejére, valamint arra, hogy a közúti fuvarozási ágazatnak hozzá kell járulnia a 2030-ig és azután megvalósítandó uniós éghajlat- és energiapolitikai célértékek teljesítéséhez. Az ilyen lépcsőzetes megközelítés azért is célszerű, mert idejekorán egyértelmű jelet ad az iparnak, hogy ne késlekedjen az energiahatékony technológiák és a kibocsátásmentes, illetve alacsony kibocsátású járművek piaci bevezetésével.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Az Európai Tanács 2014. októberi következtetéseiben támogatta az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak 2030-ra a 2005-ös szinthez képest 30 %-kal való csökkentését azokban az ágazatokban, amelyek nem képezik az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer részét. A közúti közlekedés ***jelentős mértékben hozzájárul ezeknek az ágazatoknak a kibocsátásához, és a neki tulajdonítható kibocsátás*** jelentősen az 1990-es szint fölött marad. Ha a közúti közlekedésből származó kibocsátás tovább fog növekedni, akkor semlegesíteni fogja az egyéb ágazatok által az éghajlatváltozás elleni küzdelem részeként elért csökkenéseket.	(5) Az Európai Tanács 2014. októberi következtetéseiben támogatta az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak 2030-ra a 2005-ös szinthez képest 30 %-kal való csökkentését azokban az ágazatokban, amelyek nem képezik az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer részét. A közúti közlekedés ***az Unió üvegházhatást okozó gázkibocsátásának 25 %-áért volt felelős 2016-ban, kibocsátása három egymás követő év folyamán egyre emelkedett, és*** jelentősen az 1990-es szint fölött marad. Ha a közúti közlekedésből származó kibocsátás tovább fog növekedni, akkor semlegesíteni fogja az egyéb ágazatok által az éghajlatváltozás elleni küzdelem részeként elért csökkenéseket.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

8 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(8a) Tekintettel arra, hogy a nehézgépjárművek kibocsátásának aránya a becslések szerint mintegy 9 %-kal növekszik, és jelenleg nincs olyan előírás, amely megkövetelné a nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásának csökkentését, e gépjárműkategória vonatkozásában egyedi intézkedésekre van szükség.

2018. november 14., szerda

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) Az energiahatékonysági potenciál maradéktalan kiaknázása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a teljes közúti közlekedési ágazat hozzájáruljon az üvegházhatásúgáz-kibocsátás elfogadott csökkentéséhez, célszerű az új személygépkocsikra és könnyű haszongépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokat kiegészíteni az új nehézgépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokkal. Ezek az előírások elő fogják mozdítani az innovációt az energiahatékony technológiák területén, hozzájárulva ezzel az uniós gyártók és beszállítók technológiai vezető pozíciójának megerősítéséhez.	(9) Az energiahatékonysági potenciál maradéktalan kiaknázása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a teljes közúti közlekedési ágazat hozzájáruljon az üvegházhatásúgáz-kibocsátás elfogadott csökkentéséhez, célszerű az új személygépkocsikra és könnyű haszongépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokat kiegészíteni az új nehézgépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokkal. Ezek az előírások elő fogják mozdítani az innovációt az energiahatékony technológiák területén, hozzájárulva ezzel az uniós gyártók és beszállítók technológiai vezető pozíciójának megerősítéséhez ***és hosszú távon a magas szintű képzettséget igénylő munkahelyek biztosításához.***

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) Figyelembe véve, hogy az éghajlatváltozás határokon átnyúló probléma, valamint, hogy a közúti árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások és a nehézgépjárművek esetében szükség van az egységes piac megfelelő működésének biztosítására, célszerű a nehézgépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokat uniós szinten meghatározni. Ezeket az előírásokat úgy kell kialakítani, hogy ne sértsék a versenyjogot.	(10) Figyelembe véve, hogy az éghajlatváltozás határokon átnyúló probléma, valamint, hogy a közúti árufuvarozási és személyszállítási szolgáltatások és a nehézgépjárművek esetében szükség van az egységes piac megfelelő működésének biztosítására ***és a piac széttagoltságának elkerülésére***, célszerű a nehézgépjárművekre vonatkozó CO_2-kibocsátási előírásokat uniós szinten meghatározni. Ezeket az előírásokat úgy kell kialakítani, hogy ne sértsék a versenyjogot.

2018. november 14., szerda

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

12 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12a) A kibocsátásmentes mobilitás felé való, a század közepéig végrehajtandó, társadalmilag elfogadható és igazságos átmenet a teljes gépjárműipari értékláncban változásokat tesz szükségessé, figyelembe véve a valamennyi tagállamban a polgárokra és régiókra gyakorolt esetleges kedvezőtlen hatásokat. Fontos figyelembe venni az átmenet társadalmi hatását, és proaktív módon kell kezelni a munkahelyekre gyakorolt hatásokat. Ezért rendkívül fontos, hogy a jelenlegi intézkedéseket uniós, nemzeti és regionális szinten célzott programok kísérjék az átképzésre, a munkavállalók továbbképzésére és átcsoportosítására vonatkozóan, valamint a szociális partnerekkel és az illetékes hatóságokkal szoros együttműködésben folytatott oktatási és álláskeresési kezdeményezések a hátrányosan érintett közösségekben és régiókban.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

12 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12b) A szóban forgó elektromos és egyéb töltő-infrastruktúrát gyorsan ki kell építeni annak érdekében, hogy bizalmat ébresszenek a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek fogyasztóiban, és az uniós és tagállami szintű különböző támogatási eszközöknek hatékonyan kell együttműködniük a jelentős köz- és magánberuházások mozgósítása érdekében.

2018. november 14., szerda

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

12 c preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12c) Az alacsony kibocsátású mobilitásra vonatkozó stratégiában kiemelték annak fontosságát, hogy az elektromos járművek számára generált elektromosság biztosítottan fenntartható energiaforrásokból származzon, valamint annak szükségszerűségét, hogy a következő generációs akkumulátorokra vonatkozóan minél hamarabb hosszú távú kezdeményezés induljon. E célkitűzések eléréséhez szükség van arra, hogy az elektromos motorok akkumulátorainak gyártásához, kezeléséhez és hulladékként való feldolgozásához kapcsolódó technológiai kutatás egyre növekvő pénzügyi támogatáshoz jusson, annak érdekében, hogy az akkumulátorok környezeti szempontból minél fenntarthatóbbak legyenek.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

12 d preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12d) Az uniós fuvarozási szolgáltatók többsége finanszírozási lehetőségekhez csak korlátozott hozzáféréssel rendelkező kis- és középvállalkozás. Ezért a jövőbeli megoldásoknak költséghatékonyaknak és kiegyensúlyozottaknak kell lenniük. Alapvető fontosságú, hogy az ösztönzők erőteljes struktúrája álljon rendelkezésre a hatékonyabb üzemanyag-felhasználású járművek elterjedésének és az uniós finanszírozási mechanizmusok biztosításának támogatására.

2018. november 14., szerda

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) Az innováció fényében és a nehézgépjárművek üzemanyag-hatékonyságát javító új technológiák bevezetésének figyelembevétele érdekében a VECTO szimulációs eszköz és az (EU) 2017/2400 rendelet folyamatos és ***időszerű*** aktualizálás tárgyát fogja képezni.	(13) Az innováció fényében és a nehézgépjárművek üzemanyag-hatékonyságát javító új technológiák bevezetésének figyelembevétele érdekében***, valamint tekintettel az (EU) 2017/2400 rendelettel összhangban meghatározott CO_2-kibocsátási értékek valós feltételek melletti reprezentatív jellegének alakulására,*** a VECTO szimulációs eszköz és az (EU) 2017/2400 rendelet folyamatos és ***időben vérehajtott*** aktualizálás tárgyát fogja képezni***, és kellő költségvetést kell elkülöníteni a számára. Tekintettel arra, hogy ezen új technológiák komoly szerepet tölthetnek be a közlekedési ágazat CO_2-kibocsátáscsökkentési potenciálja szempontjából, a 2022-es felülvizsgálat során maradéktalanul figyelembe kell venni a VECTO szimulációs eszköz alakulását.***

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

14 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(14) Az (EU) 2017/2400 rendelet szerint meghatározott CO_2-kibocsátási adatok nyomon követését az (EU) …/2018 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([25]) szerint kell végezni. Ezen adatok alapján kell meghatározni az Unió négy legnagyobb kibocsátású nehézgépjármű-csoportjának kibocsátáscsökkentési célértékeit, valamint az egyes gyártók adott naptári éven belüli átlagos fajlagos kibocsátását.	(14) Az (EU) 2017/2400 rendelet szerint meghatározott CO_2-kibocsátási adatok nyomon követését az (EU) 2018/***956*** európai parlamenti és tanácsi rendelet ([25]) szerint kell végezni. Ezen adatok alapján kell meghatározni az Unió négy legnagyobb kibocsátású nehézgépjármű-csoportjának kibocsátáscsökkentési célértékeit, valamint az egyes gyártók adott naptári éven belüli átlagos fajlagos kibocsátását. *(E módosítás a teljes szövegre vonatkozik. Elfogadása esetén a szövegben mindenütt el kell végezni a szükséges módosításokat.)*

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) …/2018 rendelete az új nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásának és üzemanyag-fogyasztásának nyomon követéséről és bejelentéséről, HL L .., …, … o.

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/***956*** rendelete ***(2018. június 28.)*** az új nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásának és üzemanyag-fogyasztásának nyomon követéséről és bejelentéséről (HL L 173., 2018.7.9., 1. o.).

2018. november 14., szerda

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(15) Az ilyen nehézgépjárművek 2019-es átlagos CO_2-kibocsátásához viszonyított csökkentésként 2025-re kibocsátáscsökkentési célértéket kell meghatározni, amely figyelembe veszi a hagyományos járművek esetében könnyen hozzáférhető költséghatékony technológiák bevezetését. ***A 2030-as célértéket törekvésként megfogalmazott célnak*** kell ***tekinteni***, ***és a végső célértéket egy 2022-es felülvizsgálatot követően*** kell ***meghatározni***, ***mivel*** a még hozzá nem férhető, fejlettebb technológiák elterjedését több bizonytalanság övezi.	(15) Az ilyen nehézgépjárművek 2019-es átlagos CO_2-kibocsátásához viszonyított csökkentésként 2025-re kibocsátáscsökkentési célértéket kell meghatározni, amely figyelembe veszi a hagyományos járművek esetében könnyen hozzáférhető költséghatékony technológiák bevezetését. ***2022-ben felülvizsgálatot kell tartani, és ennek alapján csökkentési célértéket*** kell ***kitűzni 2030-ra is***, ***ez azonban nem lehet alacsonyabb szintű e rendelet célkitűzéseinél, és figyelembe*** kell ***venni***, ***hogy*** a még hozzá nem férhető, fejlettebb technológiák elterjedését több bizonytalanság övezi.

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

16 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(16) ***A cseppfolyósított földgáz (LNG) a dízelüzemanyag egy elérhető alternatívája a nehézgépjárművek esetében. A jelenlegi és a jövőbeli, még innovatívabb LNG-alapú technológiák bevezetése rövid- és középtávon hozzá fog járulni a CO_2-kibocsátási célértékek teljesítéséhez, mivel a dízelüzemű járművekhez képest az LNG-technológiák használata alacsonyabb CO2-kibocsátással jár. Az LNG-üzemű járművek CO_2-kibocsátáscsökkentési potenciálja a VECTO eszközben már teljesen nyilvánvalóvá vált. Emellett a jelenlegi LNG-technológiákat a légszennyező anyagok – mint például a NOx és a lebegő részecskék – alacsony kibocsátási szintje jellemzi. A minimálisan szükséges üzemanyag-feltöltő infrastruktúra már létezik,*** és ***tovább fog bővülni*** az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozó nemzeti szakpolitikai keretek részeként.	(16) A ***hatékony***, ***technológiasemleges*** és ***megfelelő üzemanyag-feltöltő*** és ***elektromos feltöltő infrastruktúra további bővítésére van szükség az e rendelet céljaival összhangban*** és az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozó nemzeti szakpolitikai keretek részeként.

2018. november 14., szerda

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

17 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(17a) A különleges felépítményű gépjárműveket és az M2, illetve M3 kategóriás járműveket illetően a Bizottságnak mihamarabb tisztáznia kell az e rendeletben alkalmazott különleges felépítményű jármű rendeltetésének és az autóbusz fogalmának meghatározásához szükséges technikai követelményeket.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

17 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(17b) E rendelet pontosságának és előnyeinek garantálása érdekében ki kell alakítani a 2019. évi alapforgatókönyvre vonatkozó validálási mechanizmust.

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

20 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(20a) A kibocsátásmentes nehézgépjárművek kifejlesztésére szolgáló ösztönző mechanizmus rugalmasabbá tétele érdekében, a hálózatba kapcsolt gyártók számára lehetővé kell tenni, hogy nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes alapon csoportosulást hozhassanak létre. A csoportosulás létrehozásáról szóló megállapodás időbeli hatálya nem terjedhet tovább öt évnél, azonban meghosszabbíthatónak kell lennie. A Bizottságnak rendelkeznie kell azzal a hatáskörrel, hogy részletes szabályokat és feltételeket állapítson meg a hálózatba kapcsolt gyártók számára ahhoz, hogy az uniós versenyjoggal összhangban, nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes alapon egyesített csoportosulást hozhassanak létre.

2018. november 14., szerda

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

21 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(21) ***A személygépkocsikkal és könnyű haszongépjárművekkel ellentétben a buszok kivételével még nem érhetők el alacsony kibocsátású vagy kibocsátásmentes nehézgépjárművek. Ezért extra kibocsátási egységek formájában egy külön mechanizmust kell bevezetni, a*** kibocsátásmentes mobilitásra történő gördülékeny áttérés ***megkönnyítése érdekében. Ez ösztönözni fogja*** a kibocsátásmentes és ***az*** alacsony kibocsátású nehézgépjárművek ***kifejlesztését*** és ***bevezetését*** az uniós ***piacra,*** ami ***kiegészíti*** a keresletoldali eszközöket, így például a tiszta járművekre vonatkozó 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([26]).	(21) A kibocsátásmentes mobilitásra történő gördülékeny áttérés ***biztosítása, valamint*** a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású nehézgépjárművek ***kifejlesztésének*** és az uniós ***piacon történő elterjesztésének ösztönzése*** – ami ***kiegészítené*** a keresletoldali eszközöket, így például a tiszta járművekre vonatkozó 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([26]) ***–, 2025-re és 3030-ra vonatkozóan elő kell írni, hogy a gyártók új nehézgépjármű-állományában legalább mely arányban kell szerepelniük nulla és alacsony kibocsátású járműveknek***.
([26]) Az (EU) …/… irányelvvel [COM(2017)0***653 végleges]*** módosított, a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 120., 2009.5.15., 5. o.).	([26]) Az (EU) …/… irányelvvel [COM(2017)***0653]*** módosított, a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló***, 2009. április 23-i*** 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 120., 2009.5.15., 5. o.).

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

21 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(21a) A kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek uniós piacon történő gyors elterjesztése érdekében ezt a minimális részarányt oly módon kell meghatározni, hogy biztosítsa a beruházás biztonságát a feltöltő infrastruktúra szolgáltatói és a gyártók számára, de egyúttal bizonyos rugalmasságot is lehetővé tegyen a gyártók számára a beruházások időzítésére vonatkozó döntések meghozatala tekintetében. Mechanizmust kell létrehozni a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek uniós piacon történő lehető leggyorsabb bevezetésének ösztönzésére.

2018. november 14., szerda

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

22 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(22) ***Következésképpen az*** egyes gyártók ***átlagos fajlagos kibocsátásának*** kiszámításakor ***minden*** kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású ***nehézgépjárművet többszörösen kell beszámítani. Az ösztönzők mértékét a jármű tényleges CO_2-kibocsátásától kell függővé tenni.*** A környezeti célkitűzések ***gyengítésének elkerülése érdekében szükség van a megtakarítások felső határértékének meghatározására***.	(22) **Az** egyes gyártók ***fajlagos CO_2-kibocsátására vonatkozó célértékek*** kiszámításakor ***figyelembe kell venni a*** kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású ***nehézgépjárművekre vonatkozó 2025-ös és 2030-as referenciaértékkel való összevetést***. Az ***ilyen járművek kifejlesztésének és elterjesztésének ösztönzése érdekében az ebből eredő kiigazításokra felső határértéket*** kell ***alkalmazni, elkerülve ugyanakkor*** a környezeti célkitűzések ***csorbulását és a hagyományos belső égésű motorok hatékonyságának javítására irányuló törekvések gyengítését***.

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

24 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(24) A kibocsátásmentes nehézgépjárművek bevezetésén alapuló ösztönzési mechanizmus kialakításakor azokat a kisebb tehergépkocsikat ***és autóbuszokat*** is bele kell foglalni, amelyekre az e rendeletben meghatározott CO_2-kibocsátási célértékek nem érvényesek. Ezek a járművek szintén jelentős előnyöket biztosítanak a városok légszennyezési problémáinak kezelésében. ***Meg kell jegyezni azonban, hogy a piacon már elérhetők kibocsátásmentes autóbuszok, és ezek elterjedését keresletoldali intézkedések, például közbeszerzések útján ösztönzik. Az ösztönzők különböző járműtípusok közötti megfelelő egyensúlyának biztosítása érdekében a kibocsátásmentes kisebb tehergépkocsiknak és autóbuszoknak betudható megtakarításokra is felső határértéknek kell vonatkoznia.***	(24) A kibocsátásmentes nehézgépjárművek bevezetésén alapuló ösztönzési mechanizmus kialakításakor azokat a kisebb tehergépkocsikat***, valamint a nehézgépjárművek azon más kategóriáit*** is bele kell foglalni, amelyekre az e rendeletben meghatározott CO_2-kibocsátási célértékek ***még*** nem érvényesek. Ezek a járművek szintén jelentős előnyöket biztosítanak a városok légszennyezési problémáinak kezelésében.

2018. november 14., szerda

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

29 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(29) A Bizottságnak többletkibocsátási díj formájában pénzbüntetést kell kiszabnia, ha a kibocsátási egységek és tartozások figyelembevételével megállapítást nyer, hogy egy gyártónak többletkibocsátás tulajdonítható. Annak érdekében, hogy a gyártók megfelelően ösztönözve legyenek a nehézgépjárművek fajlagos CO_2-kibocsátásának csökkentését célzó intézkedések megtételére, a ***díjnak meg kell haladnia*** a célértékek eléréséhez szükséges technológiák átlagos határköltségeit. A díjból befolyó összegeket az Unió általános költségvetése bevételének kell tekinteni. A díjak beszedésének módját végrehajtási jogi aktus útján kell meghatározni a 443/2009/EK rendelet szerint elfogadott módszer figyelembevételével.	(29) A Bizottságnak többletkibocsátási díj formájában pénzbüntetést kell kiszabnia, ha a kibocsátási egységek és tartozások figyelembevételével megállapítást nyer, hogy egy gyártónak többletkibocsátás tulajdonítható. Annak érdekében, hogy a gyártók megfelelően ösztönözve legyenek a nehézgépjárművek fajlagos CO_2-kibocsátásának csökkentését célzó intézkedések megtételére, ***fontos, hogy*** a ***díj mindig meghaladja*** a célértékek eléréséhez szükséges technológiák átlagos határköltségeit. A ***többletkibocsátási*** díjból befolyó összegeket az Unió általános költségvetése bevételének kell tekinteni. ***Ezeket az összegeket a szociális partnerekkel és az illetékes hatóságokkal szoros együttműködésben, a gépjárműipar kibocsátásmentes mobilitására történő átállás elősegítésére kell felhasználni, valamint olyan innovatív megoldások támogatására, amelyek ösztönzést adnak a kibocsátásmentes vagy alacsony kibocsátású nehézgépjárművek gyors elterjedéséhez.*** A díjak beszedésének módját végrehajtási jogi aktus útján kell meghatározni a 443/2009/EK ***európai parlamenti és tanácsi*** rendelet ([1a]) szerint elfogadott módszer figyelembevételével.
	([1a]) ***Az Európai Parlament és a Tanács 443/2009/EK rendelete (2009. április 23.) a könnyű haszongépjárművek szén-dioxid-kibocsátásának csökkentésére irányuló közösségi integrált megközelítés keretében az új személygépkocsikra vonatkozó kibocsátási követelmények meghatározásáról (HL L 140., 2009.6.5., 1. o.).***

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

30 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(30) Az e rendelet szerinti célértékek teljesítésének biztosításához szilárd megfelelési mechanizmusra van szükség. A gyártók (EU) …/2018 rendelet ***[nehézgépjárművek nyomon követése és bejelentése]*** által előírt azon kötelezettsége, hogy pontos adatokat biztosítsanak, valamint az említett kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén kiszabható közigazgatási bírságok hozzájárulnak az e rendelet szerinti célértékek teljesítésének ellenőrzéséhez felhasznált adatok megbízhatóságához.	(30) Az e rendelet szerinti célértékek teljesítésének biztosításához szilárd megfelelési mechanizmusra van szükség. A gyártók (EU) 2018/***956*** rendelet által előírt azon kötelezettsége, hogy pontos adatokat biztosítsanak, valamint az említett kötelezettség teljesítésének elmulasztása esetén kiszabható közigazgatási bírságok hozzájárulnak az e rendelet szerinti célértékek teljesítésének ellenőrzéséhez felhasznált adatok megbízhatóságához. ***A fogyasztók és a közvélemény érdeke, hogy tudják, hogy mely gyártók tesznek eleget az új kibocsátási előírásoknak, és melyek nem.***

2018. november 14., szerda

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

31 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(31) Az e rendelet szerinti CO_2-kibocsátások elérése szempontjából alapvető fontosságú, hogy a használatban lévő nehézgépjárművek CO_2-kibocsátása eleget tegyen az 595/2009/EK rendelet és a hozzá tartozó végrehajtási intézkedések által meghatározott értékeknek. Ezért a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának kiszámításakor figyelembe vegye a típusjóváhagyó hatóságok által a használatban lévő nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásával kapcsolatban azonosított rendszeres megfelelőségi hiányosságokat.	(31) Az e rendelet szerinti CO_2-kibocsátások elérése szempontjából alapvető fontosságú, hogy a használatban lévő ***és közúti forgalomban részt vevő*** nehézgépjárművek CO_2-kibocsátása eleget tegyen az 595/2009/EK rendelet és a hozzá tartozó végrehajtási intézkedések által meghatározott értékeknek. Ezért a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának kiszámításakor figyelembe vegye a típusjóváhagyó hatóságok által a használatban lévő ***és a közúti forgalomban részt vevő*** nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásával kapcsolatban azonosított rendszeres megfelelőségi hiányosságokat. ***A közúti használatban ténylegesen közlekedő járművek harmadik fél általi független vizsgálatát is be kell vezetni.***

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

33 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(33) Az e rendeletben a CO_2-kibocsátásra vonatkozóan meghatározott csökkentési célértékek eredményessége nagymértékben függ a CO_2-kibocsátás meghatározásához használt módszer reprezentatív jellegétől. A tudományos tanácsadási mechanizmus könnyű haszongépjárművekre vonatkozó véleményével ([27]) összhangban a nehézgépjárművek esetében is célszerű az (EU) 2017/2400 rendelet szerint meghatározott CO_2-kibocsátások és energiafogyasztási értékek valós vezetési feltételek közötti reprezentatív jellegének értékelésére szolgáló mechanizmus létrehozása. A Bizottságnak olyan hatáskörrel kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi számára az ilyen adatok nyilvános hozzáférhetőségének biztosítását, szükség esetén pedig az ilyen értékelésekhez nélkülözhetetlen adatok azonosításához és összegyűjtéséhez szükséges eljárások kidolgozását.	(33) Az e rendeletben a CO_2-kibocsátásra vonatkozóan meghatározott csökkentési célértékek eredményessége nagymértékben függ a CO_2-kibocsátás meghatározásához használt módszer reprezentatív jellegétől. A tudományos tanácsadási mechanizmus könnyű haszongépjárművekre vonatkozó véleményével ([27]) összhangban a nehézgépjárművek esetében is célszerű az (EU) 2017/2400 rendelet szerint meghatározott CO_2-kibocsátások és energiafogyasztási értékek valós vezetési feltételek közötti reprezentatív jellegének értékelésére szolgáló mechanizmus létrehozása. A Bizottságnak olyan hatáskörrel kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi számára az ilyen adatok nyilvános hozzáférhetőségének biztosítását, szükség esetén pedig az ilyen értékelésekhez nélkülözhetetlen adatok azonosításához és összegyűjtéséhez szükséges eljárások kidolgozását. ***Amennyiben a valós kibocsátási értékek és az (EU) 2017/2400 rendelet alapján meghatározott értékek között jelentős eltérés mutatkozik, a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy ennek megfelelően kiigazítsa bármely gyártó fajlagos CO_2 kibocsátási célértékét, és adott esetben a 2019. évi z e rendeletnek való megfelelés céljára használt referencia CO_2-kibocsátásokat.***

([27]) A tudományos tanácsadók magas szintű munkacsoportja, 2016/1. számú tudományos szakvélemény: „Closing the gap between light-duty vehicle real-world CO_2 emissions and laboratory testing” (A könnyűgépjárművek CO_2-kibocsátásának valós vezetési feltételek mellett és laboratóriumi vizsgálatok során mért értékei közötti eltérések megszüntetése).

([27]) A tudományos tanácsadók magas szintű munkacsoportja, 2016/1. számú tudományos szakvélemény: „Closing the gap between light-duty vehicle real-world CO_2 emissions and laboratory testing” (A könnyűgépjárművek CO_2-kibocsátásának valós vezetési feltételek mellett és laboratóriumi vizsgálatok során mért értékei közötti eltérések megszüntetése).

2018. november 14., szerda

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

34 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(34a) A Bizottság által 2022-ben készítendő jelentésben azt is értékelni kell, hogy lehetséges-e módszertan kidolgozása a nehézgépjárművek teljes életciklusra számított CO_2-kibocsátásának megállapítása tekintetében. Az értékelés alapján a Bizottságnak adott esetben javaslatot kell tennie a gyártókra vonatkozó jelentéstételi kötelezettségek megállapítására, valamint az e jelentéshez szükséges szabályok és eljárások meghatározására.

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

36 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(36) ***A 8. cikk (3) bekezdéséhez,*** a ***9. cikk (3) bekezdéséhez,*** a ***11. cikk (3) bekezdéséhez és*** a ***12. cikk (2) bekezdéséhez kapcsolódó*** végrehajtási ***hatáskört*** a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi ***rendelet*** ([28]) ***alapján*** kell gyakorolni.	(36) ***E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében*** a ***Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni*** a ***többletkibocsátási díjak beszedésére alkalmazott eszközök meghatározása,*** a ***szolgálatban lévő nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásánál talált eltérések bejelentésére irányuló eljárásokra vonatkozó részletes szabályok elfogadása, adatok közzététele, az üzemanyagfogyasztás-mérőkből származó adatok bejelentésére irányuló eljárásokra vonatkozó részletes szabályok elfogadása, valamint a járműalcsoportok egy vagy több reprezentatív járművének meghatározására vonatkozó módszertan meghatározása tekintetében. E*** végrehajtási ***hatásköröket*** a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi ***rendeletnek*** ([28]) ***megfelelően*** kell gyakorolni.

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

2018. november 14., szerda

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

37 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(37) Az e rendeletben található rendelkezések nem alapvető fontosságú elemeinek módosítása ***vagy*** kiegészítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el, a ***12. cikk (2) bekezdése szerinti*** CO_2***-referenciakibocsátások kiigazítása, valamint*** az I. és a II. mellékletben szereplő bizonyos műszaki ***paraméterek***, többek között a ***célprofilok***, a hasznos ***terhelések***, valamint az éves futásteljesítmények ***súlyozásának*** és a hasznos terhelésre vonatkozó korrekciós ***tényezőknek a módosítása érdekében***. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak ([29]) megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai ***Parlamentnek*** és a ***Tanácsnak*** a tagállamok szakértőivel egyidejűleg ***kell*** kézhez ***kapnia*** minden dokumentumot, és ***szakértőiknek*** rendszeresen ***lehetőséget kell kapniuk arra, hogy*** részt ***vegyenek*** a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.	(37) Az e rendeletben található rendelkezések nem alapvető fontosságú elemeinek módosítása ***és*** kiegészítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el ***azzal a céllal, hogy pontosan rögzítse valamely gépjármű szakmai rendeltetésének meghatározására, valamint*** a ***városi buszok meghatározására vonatkozó műszaki kritériumokat, hogy részletes szabályokat és feltételeket állapítson meg a hálózatban összekapcsolt gyártók csoportosulásának lehetővé tételére vonatkozóan, hogy éves ellenőrzési rendszert hozzon létre az alkatrészek, önálló műszaki egységek és rendszerek reprezentatív mintáján, hogy kiigazítsa a*** CO_2***-referenciakibocsátásokat, hogy bevezesse a közutakon ténylegesen közlekedő járművek megfelelőségének vizsgálatát. és hogy módosítsa*** az I. és a II. mellékletben szereplő bizonyos műszaki ***paramétereket***, többek között a ***célprofilokat***, a hasznos ***terheléseket***, valamint az éves futásteljesítmények ***súlyozását*** és a hasznos terhelésre vonatkozó korrekciós ***tényezőket***. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak ([29]) megfelelően kerüljön sor. ***Így különösen*** a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai ***Parlament*** és a ***Tanács*** a tagállamok szakértőivel egyidejűleg ***kap*** kézhez minden dokumentumot, és ***szakértőik*** rendszeresen részt ***vehetnek*** a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

([29]) HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Annak érdekében, hogy hozzájáruljon annak az uniós célkitűzésnek az eléréséhez, amely a 2005-ös szinthez képest 2030-ra az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 30 %-os csökkentését irányozza elő az (EU) 2018/… rendelet ***[közös kötelezettségvállalási rendelet]*** 2. cikke által lefedett ágazatokban, valamint hogy elősegítse a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérését és a belső piac zavartalan működésének biztosítását, ez a rendelet CO_2-kibocsátási előírásokat határoz meg az új nehézgépjárművek vonatkozásában, amelyek alapján az új nehézgépjárművek uniós állományának tulajdonítható fajlagos CO_2-kibocsátást az alábbiak szerint kell csökkenteni a CO_2-referenciakibocsátáshoz képest:	Annak érdekében, hogy hozzájáruljon annak az uniós célkitűzésnek az eléréséhez, amely a 2005-ös szinthez képest 2030-ra az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 30 %-os csökkentését irányozza elő az (EU) 2018/***842*** rendelet 2. cikke által lefedett ágazatokban, valamint hogy elősegítse a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérését és a belső piac zavartalan működésének biztosítását, ez a rendelet CO_2-kibocsátási előírásokat határoz meg az új nehézgépjárművek vonatkozásában, amelyek alapján az új nehézgépjárművek uniós állományának tulajdonítható fajlagos CO_2-kibocsátást az alábbiak szerint kell csökkenteni a CO_2-referenciakibocsátáshoz képest:

2018. november 14., szerda

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – a pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
a) 2025. január 1. és 2029. december 31. között ***15*** %-kal;	a) 2025. január 1. és 2029. december 31. között ***20*** %-kal;

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) 2030. január 1-jétől legalább ***30*** %-kal, ez az érték a 13. cikk értelmében felülvizsgálat tárgyát képezi.	b) 2030. január 1-jétől legalább ***35*** %-kal, ez az érték a 13. cikk értelmében felülvizsgálat tárgyát képezi.

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	E rendelet a kibocsátásmentes mobilitásra történő gördülékeny áttérés biztosítása, valamint a nulla és alacsony kibocsátású nehézgépjárművek uniós piacának és infrastruktúrájának kifejlesztéséhez és elterjesztéséhez nyújtott ösztönzés érdekében az 5. cikknek megfelelően, 2025-re és 3030-ra vonatkozó kötelező részarányok formájában előírja, hogy minden gyártó új nehézgépjármű-állományában legalább mely arányban kell szerepelniük nulla és alacsony kibocsátású járműveknek.
	A fajlagos CO_2-kibocsátásokat a referenciaértékkel való összevetés alapján az I. melléklet 4. pontjának megfelelően ki kell igazítani.

2018. november 14., szerda

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – bevezető rész

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
E rendelet az N2 és N3 kategóriába tartozó új járművekre alkalmazandó, amelyek az alábbi jellemzőkkel rendelkeznek:	E rendelet ***első lépésként*** az N2 és N3 kategóriába tartozó új járművekre alkalmazandó, amelyek az alábbi jellemzőkkel rendelkeznek:

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az 5. cikk és az I. melléklet 2.3. ***pontjának*** alkalmazásában továbbá azokra az ***M2 és M3, illetve*** N kategóriás járművekre is alkalmazandó, amelyek nem tartoznak az 510/2011/EU rendelet hatálya alá, és nem rendelkeznek az a)–d) pontokban szereplő jellemzőkkel.	***Az 1. cikk (2a) bekezdése,*** az 5. cikk és az I. melléklet 2.3. ***pontja*** alkalmazásában továbbá azokra az N kategóriás járművekre is alkalmazandó, amelyek nem tartoznak az 510/2011/EU ***európai parlamenti és tanácsi*** rendelet ([1a]) hatálya alá, és nem rendelkeznek az a)–d) pontokban szereplő jellemzőkkel. ***Az 1. cikk (2b) bekezdése alkalmazásában továbbá azokra az M2 és M3 kategóriás járművekre is alkalmazandó, amelyek megfelelnek az e cikk (2a) bekezdésében említett műszaki kritériumoknak.***

([1a]) ***Az Európai Parlament és a Tanács 510/2011/EU rendelete (2011. május 11.) az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó kibocsátási követelményeknek a könnyű haszongépjárművek CO_2 -kibocsátásának csökkentésére irányuló uniós integrált megközelítés keretében történő meghatározásáról (HL L 145., 2011.5.31., 1. o.).***

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A Bizottság legkésőbb 2019. július 1-ig a 15. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy e rendeletet kiegészítse a jármű szakmai rendeltetésének meghatározására és a rendelet hatálya alá tartozó városi buszok meghatározására vonatkozó műszaki kritériumok meghatározásával.

2018. november 14., szerda

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – h pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
h) „különleges felépítményű gépjármű”: olyan nehézgépjármű, amelyet nem árufuvarozásra terveztek, és amelyre vonatkozóan az 595/2009/EK rendelet és annak végrehajtási intézkedései alapján a CO_2-kibocsátást és az üzemanyag-fogyasztást csak az e rendelet I. mellékletének 2.1. pontjában meghatározottaktól eltérő célprofilokra határozták meg;	h) „különleges felépítményű gépjármű”: olyan nehézgépjármű, amelyet nem árufuvarozásra terveztek, ***amelynek szakmai rendeltetése a 2. cikk (2a) bekezdésével összhangban előírt műszaki kritériumok alapján meghatározásra került,*** és amelyre vonatkozóan az 595/2009/EK rendelet és annak végrehajtási intézkedései alapján a CO_2-kibocsátást és az üzemanyag-fogyasztást csak az e rendelet I. mellékletének 2.1. pontjában meghatározottaktól eltérő célprofilokra határozták meg;

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

3 cikk – 1 bekezdés – k pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
k) „alacsony kibocsátású nehézgépjármű”: olyan nehézgépjármű, amely nem kibocsátásmentes nehézgépjármű, és amelynek az I. melléklet 2.1. pontja szerint meghatározott fajlagos CO_2-kibocsátása ***350 g*** CO_2***/km*** alatt marad;	k) „alacsony kibocsátású nehézgépjármű”: olyan nehézgépjármű, amely nem kibocsátásmentes nehézgépjármű, és amelynek az I. melléklet 2.1. pontja szerint meghatározott fajlagos CO_2-kibocsátása ***az egyes acsoportokra voantkozóan az I. melléklet 3. pontja szerint megghatározott*** CO_2 ***referenciaérték 50 %-a*** alatt marad;

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 1 bekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) az 5. cikknek megfelelően meghatározott kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező.	***törölve***

2018. november 14., szerda

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
2020-tól kezdve minden naptári évben a Bizottság a 10. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok révén minden gyártó esetében meghatározza a ***4. cikk b) pontjában említett kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényezőt az előző naptári évre vonatkozóan.***	***2025. január 1-jétől a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású nehézgépjárműveknek*** a ***gyártó gépjárműállományában képviselt fajlagos részesedését egy naptári évben a következő értékekhez kell viszonyítani:***
	2025-től: legalább 5 %;
	2030-tól: 20 %, amely érték a 13. cikk értelmében felülvizsgálat tárgyát képezi.

Módosítás 48

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező figyelembe veszi egy naptári évben a gyártó állományában lévő kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású nehézgépjárművek számát és CO_2-kibocsátását, beleértve a 2. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett kategóriákba tartozó kibocsátásmentes járműveket, valamint a kibocsátásmentes és az alacsony kibocsátású különleges felépítményű gépjárműveket is.	***törölve***

Módosítás 49

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 1 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező kiszámítása az I. melléklet 2.3. pontjának megfelelően történik.	***törölve***

2018. november 14., szerda

Módosítás 50

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az (1) ***bekezdés alkalmazásában a kibocsátásmentes és*** az ***alacsony kibocsátású nehézgépjárművek beszámítása*** az ***alábbiak szerint történik:***	Az (1) ***bekezdésben említett célértékek teljesítése érdekében e rendelet ugyancsak alkalmazandó azokra*** az **N *kategóriás járművekre is, amelyek nem tartoznak*** az ***510/2011/EU rendelet hatálya alá, és nem rendelkeznek az e rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontjaiban előírt jellemzőkkel.***
a) egy kibocsátásmentes nehézgépjármű 2 járműnek számít;	
b) egy alacsony kibocsátású nehézgépjármű legfeljebb 2 járműnek számít, a fajlagos CO_2-kibocsátásától és a 350 g CO_2/km kibocsátási küszöbszinttől függően.	

Módosítás 51

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező legfeljebb 3 %-kal csökkentheti a gyártó átlagos fajlagos kibocsátását. A 2. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett kategóriákba tartozó kibocsátásmentes nehézgépjárműveknek a tényezőhöz való hozzájárulása legfeljebb 1,5 %-kal csökkentheti a gyártó átlagos fajlagos kibocsátását.	***törölve***

Módosítás 52

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett CO_2-csökkentési pálya minden gyártó esetében meghatározásra kerül az I. melléklet 5.1. pontjának megfelelően, az 1. cikk második albekezdésében említett CO_2-referenciakibocsátás és az ugyanazon cikk a) pontjában megállapított 2025-ös célérték, illetve a 2025-ös célérték és az ugyanazon cikk b) pontjában megállapított 2030-as célérték közötti lineáris pálya alapján.	(2) Az (1) bekezdés a) pontjában említett CO_2-csökkentési pálya minden gyártó esetében meghatározásra kerül az I. melléklet 5.1. pontjának megfelelően, az 1. cikk ***(1) bekezdésének*** második albekezdésében említett CO_2-referenciakibocsátás és az ugyanazon cikk a) pontjában megállapított 2025-ös célérték, illetve a 2025-ös célérték és az ugyanazon cikk b) pontjában megállapított 2030-as célérték közötti lineáris pálya alapján.

2018. november 14., szerda

Módosítás 53

Rendeletre irányuló javaslat

7 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	7a. cikk
	Csoportosulás
	(1) Az új nehéz tehergépjárművek hálózatban összekapcsolt gyártói csoportot alakíthatnak azzal a céllal, hogy teljesítsék az 5. cikk szerinti kötelezettségeiket
	(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 15. cikk megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából annak érdekében, hogy részletes szabályokat és feltételeket állapítson meg, amelyek lehetővé teszik a kapcsolt gyártók számára, hogy nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes alapon csoportosulást alkossanak.

Módosítás 74 és 75

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Ha 2025-től kezdve a (2) bekezdés alapján megállapítást nyer, hogy egy gyártónak egy adott naptári évben többletkibocsátás tulajdonítható, akkor a Bizottság többletkibocsátási díjat szab ki, amelynek kiszámítása az alábbi képlet szerint történik:	(1) Ha 2025-től kezdve a (2) bekezdés alapján megállapítást nyer, hogy egy gyártónak egy adott naptári évben többletkibocsátás tulajdonítható, akkor a Bizottság ***az adott esetnek megfelelően vagy a gyártóra, vagy pedig a csoportosulás vezetőjére*** többletkibocsátási díjat szab ki, amelynek kiszámítása az alábbi képlet szerint történik:
	A 2025-től 2029-ig tartó időszakban:
(Többletkibocsátási díj) = (többletkibocsátás x ***6 800*** EUR/g-CO2/tkm)	(Többletkibocsátási díj) = (többletkibocsátás x ***5 000*** EUR/g-CO2/tkm)
	2030-tól kezdődően:
	(Többletkibocsátási díj) = (többletkibocsátás x 6 800 EUR/g-CO2/tkm)
	A Bizottság biztosítja, hogy a többletkibocsátási díj szintje mindig meghaladja a 1. cikk (1) bekezdésben említett célok eléréséhez szükséges technológiák átlagos határköltségeit.

2018. november 14., szerda

Módosítás 55

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A többletkibocsátási díjból befolyó összegeket az Unió általános költségvetése bevételének kell tekinteni.	(4) A többletkibocsátási díjból befolyó összegeket az Unió általános költségvetése bevételének kell tekinteni. ***Ezeket az összegeket olyan uniós vagy nemzeti intézkedések kiegészítésére kell felhasználni, amelyek célja, hogy a szociális partnerekkel és az illetékes hatóságokkal szoros együttműködésben előmozdítsák a gépjárműiparban dolgozó munkavállalók készségeinek fejlesztését vagy más munkakörbe történő áthelyezésüket valamennyi érintett tagállamban, különösen az átállás által leginkább érintett régiókban és közösségekben, hozzájárulva a kibocsátásmentes és az alacsony kibocsátású mobilitásra való megfelelő átálláshoz.***

Módosítás 56

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A Bizottság figyelembe veszi ezeket az eltéréseket az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának kiszámításakor.	(2) A Bizottság figyelembe veszi ezeket az eltéréseket az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának kiszámításakor***, és ha szükséges, kiigazítja a CO_2-kibocsátások 2019-re vonatkozó, az I. melléklet 3. pontjával összhangban kiszámított referenciaértékeit***.

Módosítás 57

Rendeletre irányuló javaslat

9 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3a) A járműgyártók által az (EU) 2018/956 rendelet és az (EU) 2017/2400 rendelet szerint bejelentett adatok pontosságának biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából annak érdekében, hogy az e rendelet hatálya alá tartozó gépjárművek tekintetében minden gyártóra kiterjedő éves ellenőrzési rendszert hozzon létre az (EU) 2017/2400 rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében meghatározott alkatrészek, önálló műszaki egységek és rendszerek reprezentatív mintáján. E tesztek eredményeit össze kell vetni a gyártók által az (EU) 2017/2400 rendelet szerint megadott adatokkal, és amennyiben rendszeresen visszatérő szabálytalanságokra derül fény, akkor ki kell igazítani az érintett gyártóra vonatkozó, az I. melléklet 2.7. pontjával összhangban kiszámított átlagos fajlagos kibocsátásokat, és adott esetben a CO_2-kibocsátások 2019-re vonatkozó, az I. melléklet 3. pontjával összhangban kiszámított referenciaértékeit.

2018. november 14., szerda

Módosítás 58

Rendeletre irányuló javaslat

10 cikk – 1 bekezdés – 1 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) 2020-tól az 5. ***cikkben említett kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező***;	b) 2020-tól ***minden gyártó nulla és alacsony kibocsátású járműveinek egyedi részaránya a megelőző naptári évben,*** az 5. ***cikk (1) bekezdésében foglaltak szerint***;

Módosítás 59

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
11. cikk	11. cikk
Valós vezetési feltételek mellett mért CO_2-kibocsátások és energiafogyasztás	Valós vezetési feltételek mellett mért CO_2-kibocsátások és energiafogyasztás
(1) A Bizottság nyomon követi és értékeli az (EU) 2017/2400 rendelettel összhangban meghatározott CO_2-kibocsátási és üzemanyag-fogyasztási értékek valós feltételek melletti reprezentatív jellegét ***Biztosítja a közvélemény tájékoztatását a reprezentatív jelleg időbeli alakulásáról.***	(1) A Bizottság nyomon követi és értékeli az (EU) 2017/2400 rendelettel összhangban meghatározott CO_2-kibocsátási és üzemanyag-fogyasztási értékek valós feltételek melletti reprezentatív jellegét
(2) Ennek céljából a Bizottság gondoskodik arról, hogy esettől függően a gyártók vagy a nemzeti hatóságok megbízható, nem személyes adatokat ***közöljenek*** a nehézgépjárművek valós vezetési feltételek mellett mért CO_2-kibocsátásáról és üzemanyag-fogyasztásáról.	(2) Ennek céljából a Bizottság gondoskodik arról, hogy esettől függően a gyártók vagy a nemzeti hatóságok megbízható, nem személyes adatokat ***bocsássanak rendelkezésre – többek között a független ellenőrzés céljaira harmadik felek számára is –*** a nehézgépjárművek valós vezetési feltételek mellett mért CO_2-kibocsátásáról és üzemanyag-fogyasztásáról***, és az adatoknak szabványos üzemanyagfogyasztás-mérőkön kell alapulniuk***.

2018. november 14., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A Bizottság legkésőbb 2019. december 31-ig felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a 15. cikkel összhangban e rendelet kiegészítése érdekében azzal a céllal, hogy bevezesse a közutakon ténylegesen közlekedő járművek megfelelőségének ellenőrzését, biztosítva, hogy a közúti fuvarozást végző nehézgépjárművek CO_2-kibocsátásai és üzemanyag-fogyasztása legfeljebb 10 %-kal haladhassa meg az (EU) 2017/2400 rendeletnek és az (EU) 2018/956 rendeletnek megfelelően bejelentett nyomonkövetési adatokat. A Bizottság az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának kiszámításakor e küszöbértéktől való minden eltérést figyelembe vesz, és ha szükséges, kiigazítja a CO_2-kibocsátások 2019-es referenciaértékeit.
	(2b) A Bizottság gondoskodik arról, hogy a nyilvánosság tájékoztatást kapjon az (1) bekezdésben említett valós reprezentativitás időbeli alakulásáról.
(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén ***fogadhatja*** el az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett ***intézkedéseket***. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a Bizottság a 14. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében fogadja el.	(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén ***részletes szabályokat fogad*** el az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett ***üzemanyagfogyasztás-mérőkből származó adatok bejelentésére irányuló eljárásokra vonatkozóan***. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a Bizottság a 14. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében fogadja el.

Módosítás 60

Rendeletre irányuló javaslat

12 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Annak biztosítása érdekében, hogy az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának 4. cikk szerinti kiszámításában és a fajlagos kibocsátási célértékek 6. cikk szerinti kiszámításában használt műszaki paraméterek figyelembe vegyék a műszaki fejlődést és a teherfuvarozási logisztika változásait, a Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. és II. mellékletben szereplő alábbi rendelkezések módosítása érdekében:	(1) Annak biztosítása érdekében, hogy az egyes gyártók átlagos fajlagos kibocsátásának 4. cikk szerinti kiszámításában és a fajlagos kibocsátási célértékek 6. cikk szerinti kiszámításában használt műszaki paraméterek figyelembe vegyék a műszaki fejlődést és a teherfuvarozási logisztika változásait, a ***Bizottság folyamatosan és a kellő időben aktualizálja a VECTO szimulációs eszközt, emellett a*** Bizottságot fel kell hatalmazni, hogy a 15. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. és II. mellékletben szereplő alábbi rendelkezések módosítása érdekében:

2018. november 14., szerda

Módosítás 61

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Bizottság ***legkésőbb*** 2022. december 31-***én*** jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet ***eredményességéről***, az 1. cikk ***szerint meghatározandó*** 2030-***as CO_2-csökkentési célértékről***, valamint az egyéb típusú nehézgépjárművekre, többek között pótkocsikra vonatkozó CO_2-csökkentési célértékek megállapításáról. A ***jelentés tartalmazza továbbá*** a ***kibocsátásmentes*** és ***az*** alacsony kibocsátású járművek – nevezetesen a 2009/33/EK irányelvben ([30]) meghatározott célértékeket figyelembe ***vévő*** autóbuszok – ***kezelésére szolgáló*** módszerek és a CO_2-kibocsátási ***egységeket alkalmazó rendszer eredményességének értékelését***, ***valamint mérlegeli***, ***hogy célszerű-e e módszerek alkalmazásának meghosszabbítása 2030-ra*** és ***az azt követő időszakra***, ***és adott esetben*** a jelentést az e rendelet ***módosítására irányuló*** javaslat kíséri.	A Bizottság 2022. december 31-***ig*** jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e rendelet ***hatékonyságáról***, ***szükség esetén a 2030-ra vonatkozó CO_2-csökkentési célértéknek*** az 1. cikk ***szerinti módosításáról, szükség esetén a nulla és alacsony kibocsátású gépjárművek*** 2030-***ra előírt részarányának 5. cikk szerinti módosításáról***, valamint az egyéb típusú nehézgépjárművekre, többek között pótkocsikra ***és különleges felépítményű gépjárművekre, például szemétszállító teherautókra*** vonatkozó CO_2-csökkentési célértékek megállapításáról. A ***jelentésnek továbbá értékelést kell tartalmaznia az alábbiakra vonatkozóan: a módszerek hatékonysága (kitérve különösen*** a ***nulla*** és alacsony kibocsátású járművek, nevezetesen a 2009/33/EK irányelvben ([30]) meghatározott célértékeket figyelembe ***vevő*** autóbuszok ***elterjedésére), a CO_2-kibocsátási egységek,*** módszerek ***2030-ig*** és ***azt követően történő alkalmazásának célszerűsége,*** a ***szükséges elektromos és egyéb töltő-infrastruktúra kiépítése, a motorra vonatkozó*** CO_2-kibocsátási ***előírások bevezetésének lehetősége különösen a különleges felépítményű gépjárművekre vonatkozóan***, ***a szabványos méretet meghaladó méretű***, ***a tagállami közlekedésre alkalmazandó különböző járműszerelvények, többek között moduláris koncepciók, az (EU) 2017/2400 rendelettel összhangban meghatározott CO_2-kibocsátási*** és ***üzemanyag-fogyasztási értékek valós feltételek melletti reprezentatív jellege***, ***valamint a VECTO szimulációs eszköz frissítése.*** A jelentést ***adott esetben*** az e rendelet ***felülvizsgálatára vonatkozó*** javaslat kíséri.
([30]) Az (EU) …/… irányelvvel módosított, a tiszta járművekről szóló 2009/33/EK irányelv.	([30]) Az (EU) …/… irányelvvel módosított, a tiszta járművekről szóló 2009/33/EK irányelv.

Módosítás 76

Rendeletre irányuló javaslat

13 bekezdés – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	A Bizottság legkésőbb 2020. december 31-ig egyedi módszertant dolgoz ki annak érdekében, hogy az átlagos flottakibocsátások kiszámítása során a RED II szerint meghatározott fenntartható kritériumoknak megfelelően figyelembe vegye a cseppfolyósított földgáz (LNG) és a sűrített földgáz (CNG) alkalmazásait a fejlett és megújuló gáznemű üzemanyagok használatában. A módszertant adott esetben az e rendelet felülvizsgálatára vonatkozó javaslat kíséri.

2018. november 14., szerda

Módosítás 73

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	A Bizottság további elemzést végez arról, hogy lehetséges-e módszertan kidolgozása a járművek teljes életciklusra számított CO_2-kibocsátásának megállapítása tekintetében, az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi nehézgépjárműre vonatkozóan. A Bizottság a fent említett elemzés alapján adott esetben jogalkotási javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé annak érdekében, hogy az életciklusra számított CO_2-kibocsátásra vonatkozó jelentési kötelezettségeket írjon elő a gyártók számára, valamint hogy meghatározza az e jelentéstételhez szükséges szabályokat és eljárásokat.

Módosítás 62

Rendeletre irányuló javaslat

14 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) A Bizottságot az (EU***) …/2018*** rendelet ***[irányítás] által*** létrehozott ***xxx*** bizottság segíti ***a munkájában***. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.	(1) A Bizottságot az ***525/2013/***EU ***európai parlamenti és tanácsi*** rendelet ([1a]) ***26. cikkével*** létrehozott ***Éghajlatváltozási*** Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
	([1a]) ***Az Európai Parlament és a Tanács 525/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követésére és bejelentésére, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos egyéb információk nemzeti és uniós szintű bejelentésére szolgáló rendszerről, valamint a 280/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 165., 2013.6.18., 13. o.).***

Módosítás 63

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A Bizottságnak a 10. cikk (2) bekezdésében ***és*** 12. cikk (1) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása [e rendelet hatálybalépésének dátuma]-tól/-től kezdődően határozatlan időre szól.	(2) A Bizottságnak a ***2. cikk (2a) bekezdésében, a 7a. cikkben, a 9. cikk (3a) bekezdésében, a*** 10. cikk (2) ***bekezdésében, a 11. cikk (2a)*** bekezdésében***, valamint a*** 12. cikk (1) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása … [e rendelet hatálybalépésének dátuma]-tól/-től kezdődően határozatlan időre szól.

2018. november 14., szerda

Módosítás 64

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 10. cikk (2) bekezdésében ***és*** a 12. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.	(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a ***2. cikk (2a) bekezdésében, a 7a. cikkben, a 9. cikk (3a) bekezdésében, a*** 10. cikk (2) ***bekezdésében, a 11. cikk (2a)*** bekezdésében***, valamint*** a 12. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

Módosítás 65

Rendeletre irányuló javaslat

15 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) A 10. cikk (2) bekezdése ***és*** a 12. cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.	(6) A ***2. cikk (2a) bekezdése, a 7a. cikk, a 9. cikk (3a) bekezdése, a*** 10. cikk (2) ***bekezdése, a 11.cikk (2a)*** bekezdése***, valamint*** a 12. cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

2018. november 14., szerda

Módosítás 66

Rendeletre irányuló javaslat

16 cikk – 1 bekezdés

595/2009/EK rendelet

5 cikk – 4 bekezdés – l pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
„l) egy eljárás, amely megfelelő és reprezentatív minták alapján annak ellenőrzésére szolgál, hogy a nyilvántartásba és használatba vett járművek megfelelnek-e az e rendelet és a hozzá tartozó végrehajtási intézkedések értelmében meghatározott CO_2-kibocsátási és üzemanyag-fogyasztási értékeknek.”	„l) egy eljárás, amely megfelelő és reprezentatív minták alapján annak ellenőrzésére szolgál, hogy a nyilvántartásba és használatba vett járművek megfelelnek-e az e rendelet és a hozzá tartozó végrehajtási intézkedések értelmében meghatározott CO_2-kibocsátási és üzemanyag-fogyasztási értékeknek. ***ezt az eljárást az akkreditált és független harmadik feleknél is le kell folytatni, az 2018/858/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet*** [1a] ***13. cikkének (10) bekezdésével összhangban.”***

[1a] ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/858 rendelete (2018. május 30.) a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkotóelemeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről, a 715/2007/EK és az 595/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2007/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2018.6.14., 1. o.).***

Módosítás 77

Rendeletre irányuló javaslat

16 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	16a. cikk
	A 96/53/EK tanácsi irányelv módosítása
	A 96/53/EK irányelv [1a] ***I. melléklete a 2.2.4.2. pont után a következő pontokkal egészül ki:***
	„2.2.5. A(z) …/…/EU rendelet [rendeletre irányuló javaslat, COM(2018)0284] 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott alternatív üzemanyaggal működő járműkombinációk megengedett legnagyobb tömege legfeljebb 1 tonnával megnöveli az alternatív üzemanyag-technológiához szükséges többlettömeget.

2018. november 14., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	2.2.6. A kibocsátásmentes járműszerelvények megengedett legnagyobb össztömege a kibocsátásmentes technológia esetében szükséges többlettömeget, amely a jármű által kibocsátásmentesen elérhető hatótávolságától függ, de legfeljebb két tonnával megnövelésre kerül. A Bizottság legkésőbb 2019. július 1-jéig elfogadja a szükséges tömeg kiszámítására szolgáló képletet."
	([1a]) ***A Közösségen belül közlekedő egyes közúti járművek nemzeti és a nemzetközi forgalomban megengedett legnagyobb méreteinek, valamint a nemzetközi forgalomban megengedett legnagyobb össztömegének megállapításáról szóló, 1996. július 25-i 96/53/EK tanácsi irányelv (HL L 235., 1996.9.17., 59. o.).***

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 2 pont – 2.3. pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
2.3. Az 5. cikkben említett kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező kiszámítása	***törölve***
Minden gyártó esetében és minden naptári évre ki kell számítani az 5. cikkben említett kibocsátásmentességi és alacsony kibocsátási tényező (ZLEV) értékét az alábbi képlet segítségével:	
ZLEV = V / (Vconv + Vzlev) minimum 0,97 értékkel	
Ahol:	
V a gyártó új nehézgépjárműveinek száma, az összes különleges felépítményű gépjármű 4. cikk a) pontja szerinti kizárásával.	
Vconv a gyártó új nehézgépjárműveinek száma, az összes különleges felépítményű gépjármű 4. cikk a) pontja szerinti kizárásával, valamint az összes kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású nehézgépjármű kizárásával;	
Vzlev a Vin és a Vout összege,	
Ahol:	
nulla	
a 2. cikk (1) bekezdésének a)–d) pontjában meghatározott jellemzőkkel rendelkező összes kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású új nehézgépjármű összege;	
nulla	
CO_{2v} egy kibocsátásmentes vagy alacsony kibocsátású v nehézgépjármű 2.1. pont szerint meghatározott, g/km-ben kifejezett fajlagos CO_2-kibocsátása.	
Vout a 2. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett kategóriákba tartozó kibocsátásmentes nehézgépjárművek teljes száma, megszorozva kettővel, amely legfeljebb a Vconv 1,5 %-a lehet.	

2018. november 14., szerda

Módosítás 68

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 2 pont – 2.7. pont – képlet

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
CO_2 = ***ZLEV*** × Σ_{sg} $share_{,sg}$ × MPW_{sg} × $avgCO_{2sg}$	$CO^2 = \Sigma_{sg}$ $share_{,sg}$ × MPW_{sg} × $avgCO^2{}_{sg}$
Ahol:	Ahol:
Σ_{sg} az összes alcsoportba tartozó járművek összege;	Σ_{sg} az összes alcsoportba tartozó járművek összege;
ZLEV a 2.3. pontban meghatározott érték	
$share_{,sg}$ a 2.4. pontban meghatározott érték	$share_{,sg}$ a 2.4. pontban meghatározott érték
MPW_{sg} a 2.6. pontban meghatározott érték	MPW_{sg} a 2.6. pontban meghatározott érték
$avgCO_{2sg}$ a 2.2. pontban meghatározott érték	$avgCO_{2sg}$ a 2.2. pontban meghatározott érték

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 4 pont – 1 bekezdés – képlet – 1 sor

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
T = Σ_{sg} $share_{sg}$ × MPW_{sg} × (1 – rf) × rCO_{2sg}	T = ***ZLEV_benchmark_factor** ** Σ_{sg} $share_{sg}$ × MPW_{sg} × (1 – rf) × rCO_{2sg}

Módosítás 70

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 4 pont – 1 bekezdés – képlet – 4 sor

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
rf az adott naptári évre az 1. cikk a) és b) pontjában meghatározott CO_2-csökkentési célérték (%-ban);	***az*** rf az adott naptári évre az 1. cikk ***első albekezdésének*** a) és b) pontjában meghatározott CO_2-csökkentési célérték (%-ban);

2018. november 14., szerda

Módosítás 71

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 4 pont – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	A 2025-től 2029-ig terjedő időszakban a ZLEV-tényező (1+y–x), kivéve, ha ez az összeg nagyobb, mint 1,03 vagy kisebb, mint 0,97; ilyenkor a ZLEV-tényezőt az adott esettől függően 1,03-ben vagy 0,97-ben kell meghatározni.
	Ahol:
	x = 5 %
	y azt az arányt jelenti, amelyet a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járműveknek a gyártó által újonnan nyilvántartásba vett nehézgépjármű-flottájában képviselniük kell, és kiszámítása úgy történik, hogy az 510/2011/EU rendelet hatálya alá nem tartozó és a 2. cikk (1) bekezdésének a)–d) pontjaiban meghatározott jellemzőket nem kielégítő N kategóriájú kibocsátásmentes járművek összesített számához hozzáadják a 2. cikk (1) bekezdésének a)–d) pontjaiban meghatározott jellemzőket kielégítő kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek összesített számát, ahol mindegyikük ZLEV_fajlagosként kerül beszámításra az alábbi képlet szerint, majd ezt az összeget elosztják az adott naptári évben nyilvántartásba vett gépjárművek összesített számával;
	ZLEV_fajlagos = 1- (CO_{2v}/(0,5*rCO_{2sg}), ahol:
	$CO2_v$ egy kibocsátásmentes vagy alacsony kibocsátású v nehézgépjármű 2.1. pont szerint meghatározott, g/km-ben kifejezett fajlagos CO_2-kibocsátása;
	rCO_{2sg} a 3. szakaszban meghatározott érték

Módosítás 72

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – 4 pont – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ZLEV_benchmark_tényező (1+y–x), kivéve, ha ez az összeg nagyobb, mint 1,05; ilyenkor a ZLEV_benchmark_tényezőt 1,05-ben kell meghatározni;

2018. november 14., szerda

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Ha ez az összeg 1,0 és 0,98 között van, akkor a ZLEV_benchmark_tényezőt 1,0-re kell beállítani;
	Ha ez az összeg 0,95 alatti, akkor a ZLEV_benchmark_tényezőt 0,95-re kell beállítani
	Ahol:
	x = 20 %, amely érték a 13. cikk értelmében felülvizsgálat tárgyát képezi;
	y azt az arányt jelenti, amelyet a kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járműveknek a gyártó által újonnan nyilvántartásba vett nehézgépjármű-flottájában képviselniük kell, és kiszámítása úgy történik, hogy az 510/2011/EU rendelet hatálya alá nem tartozó és a 2. cikk (1) bekezdésének a)–d) pontjaiban meghatározott jellemzőket nem kielégítő N kategóriájú kibocsátásmentes járművek összesített számához hozzáadják a 2. cikk (1) bekezdésének a)–d) pontjaiban meghatározott jellemzőket kielégítő kibocsátásmentes és alacsony kibocsátású járművek összesített számát, ahol mindegyikük ZLEV_fajlagosként kerül beszámításra az alábbi képlet szerint, majd ezt az összeget elosztják az adott naptári évben nyilvántartásba vett gépjárművek összesített számával;
	ZLEV_fajlagos = 1- ($CO2_v$/(0,5*$rCO2_{sg}$), ahol:
	CO_{2v} egy kibocsátásmentes vagy alacsony kibocsátású v nehézgépjármű 2.1. pont szerint meghatározott, g/km-ben kifejezett fajlagos CO_2-kibocsátása;
	rCO_{2sg} a 3. szakaszban meghatározott érték

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0462

A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogai és kötelezettségei ***I

Az Európai Parlament 2018. november 15-i jogalkotási állásfoglalása a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (átdolgozás) (COM(2017)0548 – C8-0324/2017 – 2017/0237(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás – átdolgozás)

(2020/C 363/36)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2017)0548),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 91. cikkének (1) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0324/2017),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. január 18-i véleményére ([1]),

— a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

— tekintettel a jogi aktusok átdolgozási technikájának szervezettebb használatáról szóló, 2001. november 28-i intézményközi megállapodásra ([2]),

— tekintettel az eljárási szabályzata 104. cikkének (3) bekezdésével összhangban a Jogi Bizottságnak a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottsághoz intézett, 2017. július 24-i levelére,

— tekintettel eljárási szabályzata 104. és 59. cikkére,

— tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére (A8-0340/2018),

A. mivel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport szerint a Bizottság javaslata a benne akként megjelölteken kívül egyéb érdemi módosítást nem tartalmaz, és mivel a meglévő jogszabályok változatlanul hagyott rendelkezései és e módosítások egységes szerkezetbe foglalása tekintetében a javaslat a meglévő jogszabályok érdemi módosítás nélküli egyszerű egységes szerkezetbe foglalását tartalmazza,

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot, figyelembe véve az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport ajánlásait;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

([1]) HL C 197., 2018.6.8., 66. o.
([2]) HL C 77., 2002.3.28., 1. o.

2018. november 15., csütörtök

P8_TC1-COD(2017)0237

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 15-én került elfogadásra a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel (átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a z Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére [1],

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az 1371/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [2] számos tekintetben módosításra szorul. ***annak érdekében, hogy jobb védelmet nyújtson az utasoknak, és ösztönözze a nagyobb mértékű vasúti közlekedést, megfelelően figyelembe véve különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 11., 12. és 14. cikkét. E módosítások fényében és*** az áttekinthetőség érdekében ~~a~~ ***ezért az 1317/2007/EK*** rendeletet át kell dolgozni. **[Mód. 1]**

(2) A közös közlekedéspolitika keretében fontos megőrizni a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok felhasználói jogait, valamint javítani a vasúti személyszállítási szolgáltatások minőségét és eredményességét annak érdekében, hogy a vasúti szállítás közlekedés aránya az egyéb szállítási közlekedési módokhoz képest növekedjen.

(3) Az Unióban az utóbbi években jelentősen javult a fogyasztók védelme, ám a vasúti utasok jogainak védelme***, valamint a késések, járatkimaradások vagy anyagi kár okozása esetén történő kártérítés biztosítása*** terén további előrelépésekre van szükség. **[Mód. 2]**

(4) Mivel a szállítási szerződés vonatkozásában a vasúti személyszállítást igénybe vevő utas a gyengébbik fél, ezért az utasok jogait biztosítani kell e tekintetben.

(5) A nemzetközi és a belföldi szolgáltatásokat igénybe vevő vasúti utasok jogainak összehangolása javítani fogja ~~a fogyasztóvédelmet~~ ***az Unióban*** az ~~Unióban, egyenlő versenyfeltételeket teremt~~ ***utasok jogait, különösen a késés vagy*** a ~~vasúttársaságok között,~~ ***járatkimaradás esetén járó tájékoztatáshoz*** és ~~egységes utasjogokat biztosít~~ ***a kártérítéshez való hozzájutásuk tekintetében. Az utasoknak jogaikról a lehető legpontosabb tájékoztatást kell kapniuk***. **[Mód. 3]**

(5a) Ennek a rendeletnek nem szabad érintenie a tagállamok vagy az illetékes hatóságok azon képességét, hogy a közszolgáltatási kötelezettség keretében szabályozott szolgáltatásokra, valamint a kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozóan szociális díjszabási rendszereket határozzanak meg. **[Mód. 4]**

---

[1] HL C 197., 2018.6.8., 66. o.

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 1371/2007/EK rendelete (2007. október 23.) a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről (HL L 315., 2007.12.3., 14. o.).

2018. november 15., csütörtök

(6) A városi~~, külvárosi és regionális~~ vasúti személyszállítási szolgáltatások jellege eltér a távolsági szolgáltatásokétól. Ezért a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a~~az Unión belüli, határokat át nem lépő~~ városi~~, külvárosi és regionális~~ vasúti személyszállítási szolgáltatásokra vonatkozóan mentességet biztosíthassanak e rendelet egyes, az utasjogokra vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása alól. **[Mód. 136]**

(7) E rendelet egyik célja az Unión belüli vasúti személyszállítási szolgáltatások javítása. Ezért a tagállamoknak rendelkezniük kell azzal a lehetőséggel, hogy ideiglenesen mentességet biztosíthassanak a szolgáltatásoknak olyan régiókban, ahol a szolgáltatást jelentős részben az Unión kívül működtetik, feltéve, hogy e tagállamok az ilyen szolgáltatásnak a területükön megvalósuló szakaszán megfelelő szintű utasjogokat biztosítanak nemzeti jogukkal összhangban .

~~(8) Azonban nem nyújtható mentesség e rendelet azon előírásai alól, amelyek a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára könnyítik meg a vasúti közlekedés igénybevételét. Nem vonatkozhat továbbá mentesség a vasúti utazáshoz jegyet vásárolni kívánó személyek azon jogára, hogy ezt szükségtelen nehézségek nélkül tehessék meg, sem a vasúttársaságokat az utasokért és azok poggyászáért terhelő felelősségre, sem arra a követelményre, hogy a vasúttársaságok megfelelő biztosítással rendelkezzenek, valamint hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak az utasok személyes biztonságának szavatolására a vasútállomásokon és a vonatszerelvényeken, illetve hogy kezeljék a kockázatokat.~~ **[Mód. 6]**

(9) A vasúti szolgáltatásokra vonatkozó felhasználói jogok közé tartozik az utazást megelőzően és annak folyamán***, valamint azt követően*** a kapott ~~szolgáltatással kapcsolatos~~ ***szolgáltatásra és a kapcsolódó kérdésekre vonatkozó*** tájékoztatáshoz való jog. A vasúttársaságoknak és a menetjegy-értékesítőknek az említett tájékoztatást ~~lehetőség szerint~~ ***a lehető leghamarabb*** előzetesen, ~~és minél hamarabb~~ ***vagy legalább az utazás kezdetekor*** meg kell adniuk. E tájékoztatást a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára akadálymentes ~~módon~~ ***formátumban*** kell nyújtani***, és nyilvánosan elérhetővé kell tenni. A vasúttársaságoknak meg kell adniuk ezt a tájékoztatást a menetjegy-értékesítőknek, valamint a szolgáltatásaikat értékesítő többi vasúttársaságnak***. **[Mód. 7]**

(9a) A valós idejű működési adatokhoz és a díjszabásokhoz való, megkülönböztetésmentes és a gyakorlatban használható feltételek melletti hozzáférés elérhetőbbé teszi a vasúti közlekedést az új ügyfelek számára, és szélesebb körű utazási lehetőségeket és díjszabásokat biztosít számukra, amelyekből választhatnak. A vasúti közlekedés elősegítése érdekében a vasúttársaságoknak a menetjegy-értékesítők rendelkezésére kell bocsátaniuk működési és díjszabási adataikat. Erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az utasok számára az átszállójegyek és az optimális, egyszeri útra szóló vasúti utazásokat. **[Mód. 8]**

(9b) Az intenzív multimodális személyszállítás elősegíti az éghajlattal kapcsolatos célkitűzések megvalósítását. Ezért a vasúttársaságoknak hirdetniük kell a más közlekedési módokkal fennálló összeköttetéseket is annak érdekében, hogy az utasok tudomást szerezzenek róluk az utazásuk lefoglalása előtt **[Mód. 9]**

(9c) Egy jól kidolgozott multimodális személyszállítási rendszer elősegíti az éghajlattal kapcsolatos célkitűzések megvalósítását. Ezért a vasúttársaságoknak hirdetniük kell a más közlekedési módokkal fennálló összeköttetéseket is annak érdekében, hogy az utasok tudomást szerezzenek róluk az utazásuk lefoglalása előtt. **[Mód. 10]**

(10) Az utazási információk nyújtásával kapcsolatos részletesebb követelményeket a 454/2011/EU bizottsági rendeletben ([1]) említett átjárhatósági műszaki előírások (ÁME) határozzák meg.

(11) A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogai megerősítésének az 1999. június 3-i jegyzőkönyvvel (1999-es jegyzőkönyv) módosított, a nemzetközi vasúti fuvarozásról szóló, 1980. május 9-i egyezménynek (COTIF) a nemzetközi vasúti személyszállítási szerződésre vonatkozó egységes szabályok (CIV) című A. függelékében foglalt meglévő nemzetközi jogon kell alapulnia. Kívánatos azonban kibővíteni e rendelet hatályát, és nemcsak a nemzetközi utasokat, hanem a belföldi utasokat is védeni. 2013. február 23-án az Európai Unió csatlakozott a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezményhez (COTIF).

([1]) A Bizottság 454/2011/EU rendelete (2011. május 5.) a transzeurópai vasúti rendszer személyszállítási szolgáltatások telematikai alkalmazásai alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásról (HL L 123., 2011.5.12., 11. o.).

2018. november 15., csütörtök

(12) Az utazásra jogosító jegyek értékesítésének kontextusában a tagállamoknak meg kell hozniuk minden ahhoz szükséges intézkedést, hogy megtiltsák az állampolgárság vagy lakóhely szerinti megkülönböztetést, függetlenül attól, hogy az utas ideiglenesen vagy tartósan egy másik tagállamban tartózkodik-e. Ezen intézkedéseknek ki kell terjedniük a megkülönböztetés burkolt formáira is, amelyek esetében más szempontok, például a lakcím, a fizikai vagy a digitális hely vezethetnek megkülönböztetéshez. A menetjegyeket értékesítő online felületek fejlődésére figyelemmel a tagállamoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az online felületek elérése és a jegyvásárlás során se történjen megkülönböztetés. Ugyanakkor a szociális kedvezményeket biztosító rendszereket nem kell ~~automatikusan~~ megszüntetni, amennyiben ~~arányosak, és~~ az érintettek állampolgárságától függetlenül alkalmazhatók. **[Mód. 11]**

(13) A kerékpáros közlekedés egyre nagyobb népszerűsége az Unióban kihat a mobilitásra és az idegenforgalomra. A közlekedési módok összességén belül a vasút és a kerékpár arányának növekedése csökkenti a közlekedés környezeti hatását. Ezért indokolt, hogy a vasúttársaságok amennyire csak lehet, megkönnyítsék a kerékpáros közlekedés és a vasúti utazás kombinálását, nevezetesen azáltal, hogy ~~lehetővé teszik kerékpárok szállítását a szerelvényeiken~~ ***kellő számú kerékpárállványt biztosítanak az összeszerelt kerékpárok erre a célra fenntartott helyeken történő szállítására az utasszállító vonatok minden típusának fedélzetén, a nagysebességű, a távolsági, a határokon átlépő és a helyi vonatokat is beleértve. Az utasokat tájékoztatni kell a kerékpárok számára rendelkezésre álló helyről. E követelmények … [két évvel e rendelet hatálybalépésének napját követően]-tól/től valamennyi vasúti társaságra alkalmazandók.*** **[Mód. 12]**

(14) A vasúttársaságoknak meg kell könnyíteniük a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok egyik üzemeltetőtől a másikhoz való átszállását~~, lehetőség szerint~~ átszállójegyek biztosítása révén**.** **[Mód. 13]**

(15) A fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre figyelemmel, és annak érdekében, hogy a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek a vasúti közlekedés tekintetében a többi állampolgárhoz hasonló mobilitási lehetőségekkel rendelkezzenek, meg kell határozni az utazás során való megkülönböztetésmentességre és segítségnyújtásra vonatkozó szabályokat. A fogyatékossággal élő személyek és a csökkent mozgásképességű személyek – függetlenül attól, hogy a csökkent mozgásképességet fogyatékosságuk, koruk vagy más tényező okozza – a többi állampolgárral azonos jogokkal rendelkeznek a szabad mozgás, és a megkülönböztetésmentesség tekintetében. Külön figyelmet kell fordítani többek között a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyeknek a vasúti szolgáltatások ~~elérhetőségéről~~ ***hozzáférhetőségéről***, a járművekhez való hozzáférés feltételeiről, valamint a vonat felszereltségéről történő ***akadálymentes*** tájékoztatására. Az érzékszervi fogyatékossággal élő utasoknak a késésekről történő lehető legjobb tájékoztatása érdekében ***megfelelő és számukra is értelmezhető*** vizuális, illetve hangjelző rendszereket kell használni. ~~A fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára lehetővé kell tenni, hogy a menetjegyeket a vonaton többletköltség nélkül vásárolják meg.~~ A személyzetet megfelelően ki kell képezni a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek szükségleteiről és különösen a számukra szükséges segítségnyújtásról. Az azonos utazási feltételek biztosítása érdekében e személyeknek ~~nem csupán a nap bizonyos szakaszaiban, hanem szolgálati időben bármikor~~ ***ingyenes*** segítséget kell nyújtani ~~az állomásokon~~ ***a felszálláshoz*** és a ~~vonatokon~~ ***leszálláshoz***. **[Mód. 14]**

(15a) Ha nincsenek hozzáférhető menetjegy-értékesítő létesítmények az állomáson, a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára lehetővé kell tenni, hogy a vonaton vásároljanak menetjegyeket. **[Mód. 15]**

(16) A vasúttársaságoknak és az állomásüzemeltetőknek ~~a fogyatékossággal élő~~ ***az 1300/2014/EU bizottsági rendelet (ÁME-k)*** [1] és ~~a csökkent mozgásképességű személyekkel kapcsolatos ÁME-k~~ ***az ÁME-k kiegészítésekor az XXX irányelv*** betartása révén figyelembe kell venniük a fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek ~~igényeit~~ ***szükségleteit***. Ezenfelül az uniós közbeszerzési szabályokkal összhangban, különösen a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek [2] megfelelően az új anyagok beszerzésekor, illetve építési vagy nagyobb felújítási munkák elvégzésekor a fizikai és funkcionális akadályok fokozatos megszüntetésével valamennyi épületet és járművet fokozatosan hozzáférhetővé kell tenni. **[Mód. 16]**

---

[1] ***A Bizottság 1300/2014/EU rendelete (2014. november 18.) az uniós vasúti rendszernek a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek általi hozzáférhetőségével kapcsolatos átjárhatósági műszaki előírásokról (HL L 356., 2014.12.12., 110. o.).***

[2] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

2018. november 15., csütörtök

(17) Kívánatos, hogy e rendelet a vasúttársaság felelősségéhez kapcsolódó késés esetén az utasokat megillető kártérítés tekintetében olyan rendszert hozzon létre, amelynek alapjai megegyeznek a COTIF – különösen az utasok jogaival kapcsolatos CIV Egységes szabályok – által előírt nemzetközi rendszerével. ***A megvásárolt menetjegyeknek teljes mértékben visszatéríthetőnek kell lenniük.*** Egy személyszállítási szolgáltatás jelentős késése esetén a vasúttársaságoknak a jegyár bizonyos százalékában meghatározott kártérítést kell nyújtaniuk az érintett utasok számára***, amely akár 100 % is lehet***. **[Mód. 17]**

(18) A vasúttársaságokat kötelezni kell arra, hogy baleset esetén a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasokkal szembeni felelősségükre vonatkozó biztosítással rendelkezzenek, vagy azzal egyenértékű intézkedést tegyenek. Ha a tagállamok meghatározzák a halál vagy személyi sérülés esetén az utasoknak fizetendő kártérítés maximális összegét, az nem lehet kevesebb a CIV egységes szabályaiban szereplő összegnél. ***A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy halál vagy személyi sérülés esetén bármikor megemeljék az utasoknak fizetendő kártérítés összegét.*** **[Mód. 18]**

(19) A szolgáltatás során a késés, csatlakozásmulasztás vagy vonatkimaradás esetén az utast megillető kártérítésre és segítségnyújtásra vonatkozó megerősített jogok ösztönzést nyújtanak a vasúti személyszállítási piacnak, és az utasok javát szolgálják.

(20) Késés esetén az utasok számára biztosítani kell a továbbutazást vagy más útvonalon kell közlekedési lehetőséget kell kínálni hasonló utazási feltételek mellett. Ilyenkor is figyelemmel kell lenni ***különösen*** a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek ***megfelelő tájékoztatással kapcsolatos*** szükségleteire. **[Mód. 19]**

(20a) Az utazás vagy a kombinált utazás értelmezésének magában kell foglalnia minden olyan helyzetet, amely az eredeti foglalás során reális vagy alkalmas minimális csatlakozási idővel rendelkezik, figyelembe véve az olyan releváns tényezőket, mint az érintett állomások és platformok nagysága és elhelyezkedése. **[Mód. 137]**

(21) ~~Azonban a vasúttársaság nem kötelezhető kártérítés fizetésére olyan esetben, amikor bizonyítani tudja, hogy a késést olyan rendkívüli időjárási körülmény vagy jelentős természeti katasztrófa okozta, amely veszélyeztette a szolgáltatás üzemeltetésének biztonságosságát. Az ilyen eseménynek rendkívüli természeti katasztrófának kell lennie, vagyis el kell térnie az egyes évszakokra jellemző olyan időjárási szélsőségektől, amilyen egy őszi vihar, vagy egy dagály vagy hóolvadás okozta áradás. A vasúttársaságnak bizonyítania kell, hogy nem láthatta előre és minden észszerű intézkedés megtétele mellett sem tudta volna megakadályozni a késést.~~ **[Mód. 20]**

(22) Az állomások üzemeltetőinek ~~a pályahálózat üzemeltetőkkel~~ ***az infrastruktúra-működtetőkkel*** és a vasúttársaságokkal együttműködve vészhelyzeti tervet kell készíteniük ***és nyilvánosan elérhetővé tenniük***, amelynek segítségével a megrekedt utasoknak megfelelő tájékoztatás és gondoskodás nyújtható, így a lehető legkisebbre csökkenthető az üzemzavarok hatása. **[Mód. 21]**

(23) Ez a rendelet nem korlátozhatja a vasúttársaságok***, menetjegy-értékesítők, állomásüzemeltetők vagy az infrastruktúra-működtetők*** azon jogát, hogy ***adott esetben*** az ~~alkalmazandó nemzeti joggal összhangban~~ ***utasokkal szemben e rendelet alapján fennálló kötelezettségeik teljesítésével kapcsolatban*** bárkitől – a harmadik feleket is beleértve – kártérítést követeljenek. **[Mód. 22]**

(24) Amikor a tagállamok mentességet biztosítanak e rendelet rendelkezései alól a vasúttársaságoknak, kötelesek ösztönözni – konzultálva az utasokat képviselő szervezetekkel –, hogy a vasúttársaságok megfelelő biztosítékokat alkalmazzanak a vasúti személyszállításban bekövetkező nagyobb zavarok miatti kompenzáció és segítségnyújtás kapcsán.

(25) Kívánatos továbbá a balesetek áldozatainak és az általuk tartásra kötelezetteknek a rövid távú pénzügyi problémáktól való megkímélése a balesetet közvetlenül követő időszakban.

(26) A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok érdeke, hogy a hatóságokkal egyetértésben megfelelő intézkedésekre kerüljön sor annak érdekében, hogy az állomásokon és a vonatokon személyes biztonságuk biztosított legyen.

(27) A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasoknak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy bármely érintett vasúttársasághoz***, menetjegy-értékesítőhöz, állomásüzemeltetőhöz vagy infrastruktúra-működtetőhöz*** panaszt nyújtsanak be az e rendeletben rájuk ruházott jogokat és kötelezettségeket illetően, és jogot arra, hogy panaszukra ésszerű időn belül választ kapjanak. **[Mód. 23]**

(28) A vasúttársaságoknak és az állomások üzemeltetőinek a vasúti személyszállítási szolgáltatások tekintetében minőségi előírásokat kell meghatározniuk, nyilvánosan elérhetővé tenniük, majd azokat kezelniük kell és nyomon kell követniük***, beleértve a fogyatékossággal élő és csökkent mozgásképességű személyekre vonatkozó szolgáltatásokat is***. **[Mód. 24]**

(29) A vasúti közlekedés kontextusában a fogyasztók magas szintű védelme érdekében a tagállamoktól meg kell követelni, hogy nemzeti végrehajtó szerveket jelöljenek ki e rendelet nemzeti szintű nyomon követésére és érvényesítésére. E szerveknek képeseknek kell lenniük különböző jogérvényesítési intézkedések meghozatalára***, valamint arra, hogy a 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel*** [1] ***összhangban kötelező erejű alternatív vitarendezési lehetőséget biztosítsanak az utasoknak***. Lehetővé kell tenni, hogy a rendelet ~~vélt~~ ***feltételezett*** megsértése esetén az utasok panaszt tegyenek e szerveknél***, és – ahol ebben megállapodtak – igénybe vegyék az 524/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet*** [2] ***alapján létrehozott online alternatív vitarendezést. Azt is lehetővé kell tenni, hogy a panaszokat az utasok csoportjait képviselő szervezetek nyújthassák be***. Az ilyen panaszok megfelelő kezelése érdekében e szerveknek együtt kell működniük egymással***, és ezt a rendeletet továbbra is szerepeltetni kell az (EU) 2017/2394 európai parlamenti és tanácsi rendelet*** [3] ***mellékletében található felsorolásban. A nemzeti végrehajtó szerveknek minden évben egy statisztikákat tartalmazó jelentést kell közzétenniük a weboldalukon, amelyek részletezik a kapott panaszok számát és típusát, valamint a végrehajtási intézkedéseik kimenetelét. E jelentéseket emellett az Európai Unió Vasúti Ügynöksége honlapján is elérhetővé kell tenni***. **[Mód. 25]**

(30) A személyes adatok feldolgozását a személyes adatok védelméről szóló uniós jogszabályokkal összhangban kell végezni, különös tekintettel az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [4].

(31) A tagállamoknak meg kell állapítaniuk az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, és biztosítaniuk kell e szankciók alkalmazását. A szankcióknak, amelyek az adott személy számára fizetendő kártérítést is magukban foglalhatják, hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük***, és magukban kell foglalniuk – de nem csak ezekre korlátozódnak – egy minimális bírságot vagy az adott vállalkozás vagy szervezet éves forgalmának egy adott százalékát, attól függően, hogy melyik a magasabb***. **[Mód. 26]**

(32) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen az uniós vasutak fejlesztését és az utasok jogainak bevezetését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, Unió a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések teljesítéséhez szükséges mértéket.

---

[1] ***Az Európai Parlament és a Tanács 2013/11/EU irányelve (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (HL L 165., 2013.6.18., 63. o.).***

[2] ***Az Európai Parlament és a Tanács 524/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták online rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (HL L 165., 2013.6.18., 1. o.).***

[3] ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete (2017. december 12.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 345., 2017.12.27., 1. o.).***

[4] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

2018. november 15., csütörtök

(33) Az utasok magas szintű védelmének biztosításához fel kell hatalmazni a Bizottságot az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikke szerinti jogi aktusok elfogadására az I., a II. és a III. mellékletnek a CIV egységes szabályainak megfelelő módosítása érdekében, a vasúttársaságok és a jegyértékesítők által nyújtandó minimális tájékoztatás meghatározása, a szolgáltatás minimális minőségi előírásainak meghatározása és a rendeletben előírt összegek inflációt követő kiigazítása érdekében. Különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak [1] megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kell kézhez kapjon minden dokumentumot, és szakértőik számára biztosítani kell a rendszeres részvételt a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(33a) E rendelet egységes végrehajtási feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni egy egységes uniós panasztételi űrlap elfogadása érdekében, amelyet az utasok e rendelettel összhangban kártérítés igénylésére használhatnak. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek [2] ***megfelelően kell gyakorolni.*** **[Mód. 27]**

(34) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapjogokat és az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket, különösen a 21., a 26., a 38. és a 47. cikkben a megkülönbözetés minden formájának tilalmára, a fogyatékossággal élő személyek beilleszkedésére, a fogyasztók magas szintű védelmére és a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó rendelkezéseket. A tagállamok bíróságainak e jogok és elvek tiszteletben tartásával kell alkalmazniuk ezt a rendeletet.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

Tárgy ***és célok*** **[Mód. 28]**

Ez a rendelet ***az utasok hatékony védelmének biztosítása és a vasúti közlekedés ösztönzése érdekében*** a vasúti közlekedés tekintetében az alábbiakra vonatkozóan állapít meg szabályokat: **[Mód. 29]**

a) az utazási ***és jegyértékesítési*** feltételek tekintetében az utasok közötti megkülönböztetés tilalma; **[Mód. 30]**

b) a vasúttársaságoknak az utasokra és poggyászaikra vonatkozó felelőssége és biztosítási kötelezettségei;

c) az utasok jogai a vasúti közlekedési szolgáltatás igénybevétele során bekövetkező balesetekből származó halál vagy személyi sérülés, illetve a poggyász elveszése vagy károsodása esetén;

d) az utasok jogai ***és kártérítés üzemzavar, például*** járatkimaradás vagy késés esetén; **[Mód. 31]**

e) az utasok számára minimálisan nyújtandó ***pontos és időszerű, hozzáférhető formátumú*** tájékoztatás***, beleértve a szállítási szerződések megkötését és a menetjegyek kiállítását is***; **[Mód. 32]**

---

[1] HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

[2] ***Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).***

2018. november 15., csütörtök

f) a fogyatékossággal élő és csökkent mozgásképességű személyek megkülönböztetésének tilalma és a számukra ***képzett személyzet által*** kötelezően nyújtott segítség; **[Mód. 33]**

g) a szolgáltatás minőségi előírásainak megállapítása és figyelemmel kísérése valamint az utasok személyes biztonságát érintő kockázatok kezelése;

h) a panaszok ~~kezelése~~ ***benyújtására és kezelésére vonatkozó eljárások***; **[Mód. 34]**

i) a végrehajtásra vonatkozó általános szabályok.

2. cikk

Hatály

(1) E rendeletet a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [1] összhangban engedélyezett egy vagy több vasúttársaság által nyújtott belföldi és nemzetközi vasúti utazásokra és szolgáltatásokra az Unió egészében alkalmazni kell.

(2) A (4) bekezdés tiszteletben tartásával a tagállamok mentességet biztosíthatnak e rendelet előírásainak alkalmazása alól az alábbi szolgáltatások tekintetében:

a) a 2012/34/EU irányelv szerinti városi~~, elővárosi és regionális~~ személyszállítási szolgáltatások az Unión belüli, határokat átlépő szolgáltatások kivételével; **[Mód. 138]**

b) olyan nemzetközi vasúti személyszállítási szolgáltatások, melyek jelentős része, többek között legalább egy menetrend szerinti megállás az Unión kívül valósul meg~~, feltéve, hogy a mentességet megadó tagállam a területén kellően biztosítja az utasjogok érvényesülését nemzeti jogával összhangban~~; **[Mód. 36]**

ba) belföldi vasúti személyszállítási szolgáltatások, amennyiben a tagállamok a 1371/2007/EK rendelet alapján ilyen mentességet biztosítottak, legfeljebb 12 hónapig … [e rendelet hatálybalépésének napja] után **[Mód. 37]**

(3) A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a (2) bekezdés a), ~~és a~~ b) ***és ba)*** pontja alapján biztosított mentességekről~~, valamint a (2) bekezdés b) pontja tekintetében nemzeti joguk megfelelőségéről az állam területén~~. **[Mód. 38]**

(4) Az V. fejezet 5., ~~10~~**6**., 11.***, 12.*** és ~~25~~**17**. cikke az (1) bekezdésben említett minden vasúti személyszállítási szolgáltatásra alkalmazandó, azokra is, amelyek a (2) bekezdés a) ~~vagy b)~~ pontja alapján mentességet élveznek. **[Mód. 39]**

(4a) Ez a rendelet nem alkalmazandó azokra a szolgáltatásokra, amelyeket szigorúan történelmi érdekességük miatt üzemeltetnek. **[Mód. 40]**

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „vasúttársaság”: a 2012/34/EU irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározottak szerinti vasúti társaság;

1a. „fuvarozó”: az a szerződéses vasúttársaság, amellyel az utas szállítási szerződést kötött, vagy több egymást követő vasúttársaság, amelyek e szerződés értelmében felelősséggel tartoznak; **[Mód. 41]**

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 2012/34/EU irányelve (2012. november 21.) az egységes európai vasúti térség létrehozásáról (HL L 343., 2012.12.14., 32. o.).

2018. november 15., csütörtök

***1b. „helyettesítő fuvarozó”: olyan vasúttársaság, amely nem kötött szállítási szerződést az utassal, de amelyre a szerződést kötő vasúttársaság egészben vagy részben rábízta a vasúti szállítás teljesítését;* [Mód. 42]**

2. „infrastruktúra-működtető”: a 2012/34/EU irányelv 3. cikkében meghatározottak szerinti pályahálózat-működtető;

3. „az állomás üzemeltetője”: a vasútállomás vezetéséért felelős tagállami szervezeti egység, amely egyben az infrastruktúra-működtető is lehet;

4. „utazásszervező”: a vasúttársaságtól eltérő szervező ~~vagy közvetítő~~, az (EU) 2015/2302 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1]) 3. cikkének 8. ~~és 9.~~ pontja értelmében; **[Mód. 43]**

5. „menetjegy-értékesítő”: a vasúti szállítási szolgáltatások azon kiskereskedelmi forgalmazói, amelyek ~~a~~ ***egy vagy több*** vasúttársaság nevében vagy saját számlára szállítási szerződéseket kötnek és menetjegyeket***, külön jegyeket vagy átszállójegyeket*** árusítanak; **[Mód. 44]**

***5a. „forgalmazó”: vasúti szállítási szolgáltatásokat értékesítő kiskereskedő, aki a vasúttársaság nevében jegyeket értékesít, és amelyet az utas és a vasúttársaság között kötött szerződés értelmében nem terhel kötelezettség;* [Mód. 45]**

6. „szállítási szerződés”: ellenszolgáltatás fejében vagy térítésmentesen teljesítendő fuvarozásról szóló szerződés a vasúttársaság ~~vagy a menetjegy-értékesítő~~ és az utas között, amely egy vagy több szállítási szolgáltatásra vonatkozik; **[Mód. 46]**

***6a. „menetjegy”: érvényes bizonyíték, amely feljogosítja az utast a vasúti szállításra, függetlenül annak formájától (papíralapú, elektronikus jegy, okoskártya, utazókártya);* [Mód. 47]**

***6b. „kombinált utazás”: egy vagy több vasúttársaság által működtetett, egymást követő vasúti szolgáltatásra jogosító, egynél több szállítási szerződést képviselő menetjegy vagy menetjegyek;* [Mód. 48]**

7. „helyfoglalás”: utazásra jogosító, papír- vagy elektronikus formátumú engedély, az előzetesen megerősített, személyre szóló szállítási megállapodásnak megfelelően;

8. „átszállójegy”: egy vagy több vasúttársaság által működtetett, egymást követő vasúti szolgáltatásokra jogosító, egyetlen ***vagy több*** szállítási szerződést képviselő, ***ugyanattól a menetjegy-értékesítőtől, utazásszervezőtől vagy vasúttársaságtól vásárolt, a kezdőponttól a végpontig történő utazásra szóló*** menetjegy vagy ***külön*** menetjegyek; **[Mód. 49]**

9. „szolgáltatás”: vasúti állomások vagy megállók között menetrend szerint működtetett vasúti személyszállítási szolgáltatás;

10. „utazás”: egy kiindulási és egy célállomás között ~~egyetlen szállítási szerződés alapján~~ megvalósuló személyszállítás; **[Mód. 50]**

11. „belföldi utazás”: egyetlen szállítási szerződés alá tartozó olyan vasúti személyszállítás, amely során az utas nem lépi át egyetlen tagállam határát sem;

12. „nemzetközi vasúti személyszállítási szolgáltatás”: a 2012/34/EU irányelv 3. cikkének 5. pontja szerinti nemzetközi személyszállítási szolgáltatás;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2302 irányelve (2015. november 25.) az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásegyüttesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2015.12.11., 1. o.).

2018. november 15., csütörtök

13. „késés”: a közzétett menetrend szerinti érkezési időpont, illetve a végső célállomáson az utas tényleges vagy várt érkezésének időpontja közötti különbség;

13a. „érkezés”: az a pillanat, amikor a célállomás peronján a vonatajtók kinyílnak és megengedetté válik a leszállás; **[Mód. 51]**

14. „utazási igazolvány” vagy „bérlet”: korlátlan számú utazásra jogosító jegy, amely lehetővé teszi jogos birtokosának, hogy bizonyos időtartamon belül egy bizonyos vasúti útvonalon vagy vasúthálózaton utazzon;

15. „~~lekésett~~ ***elmulasztott*** csatlakozás”: az a helyzet, amikor egy utas egy vagy több korábbi szolgáltatás késése vagy ~~törlése~~ ***kimaradása*** miatt – ***függetlenül attól, hogy ezek egyetlen szállítási szerződés hatálya alá tartoznak, vagy sem*** – lemarad az ***utazáson vagy kombinált*** utazáson belüli egy vagy több szolgáltatásról; **[Mód. 139]**

16. „fogyatékossággal élő személy” és „csökkent mozgásképességű személy”: bármely személy, aki tartós vagy ideiglenes fizikai, mentális, értelmi vagy érzékszervi ~~sérülés sel~~ ***sérüléssel*** él, amely más akadályokkal tetézve hátráltathatja, hogy más utasokhoz hasonlóan teljes körűen és hatékonyan használja a közlekedést, illetve akinek mozgásképessége a közlekedés során ~~kor miatt~~ korlátozott; **[Mód. 53]**

17. „általános fuvarozási feltételek”: a vasúttársaságra vonatkozó feltételek az egyes tagállamokban hatályos általános feltételek vagy díjszabás formájában, amelyek a fuvarozási szerződés megkötésével annak szerves részévé váltak;

18. „jármű”: az utasok szállítása során szállított gépjármű vagy pótkocsi;

19. „CIV egységes szabályok” a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) A. függelékében foglalt, a nemzetközi vasúti személyszállítási szerződésre vonatkozó egységes szabályok.

II. fejezet

Szállítási szerződés, tájékoztatás és menetjegyek

4. cikk

Szállítási szerződés

E fejezet rendelkezéseire is figyelemmel, a személyszállítási szerződés megkötését és teljesítését, valamint az információk és menetjegyek nyújtását az I. mellékletben foglalt II. és III. cím rendelkezései szabályozzák.

5. cikk

A szállítási szerződés feltételeinek megkülönböztetésmentessége

A szociális díjszabási rendszerek sérelme nélkül a vasúttársaságok***, utazásszervezők*** vagy a menetjegy-értékesítők a végső ~~fogyasztó~~ ***utas*** állampolgársága, lakóhelye, illetve a vasúttársaság***, az utazásszervező*** vagy a menetjegy-értékesítő uniós ~~székhelye~~ ***letelepedésének helye, illetve az utas által a menetjegy megvásárlásához használt eszköz*** szerinti közvetett vagy közvetlen megkülönböztetés nélkül határozzák meg ***a szállítási*** szerződési ***és menetjegyértékesítési*** feltételeiket és díjaikat***, illetve értékesítenek menetjegyeket, átszállójegyeket*** a nagyközönség számára ***és fogadnak el foglalásokat az utasoktól e rendelet 10. cikkével összhangban***. **[Mód. 55]**

2018. november 15., csütörtök

6. cikk

Kerékpárok

Az utasok jogosultak kerékpárok szállítására a vonatokon, ~~adott esetben észszerű díj ellenében.~~ ***beleértve*** a ~~kerékpárokra az utazás során mindvégig ügyelni kell,~~ ***nagysebességű, a távolsági, a határokat átlépő*** és ~~nem szabad kellemetlenséget vagy kárt okozni más utasoknak, mozgást segítő eszközökben, poggyászban~~ ***a helyi szolgáltatásokat is. Legkésőbb … [két évvel e rendelet hatálybalépésének napját követően]-ig minden új*** vagy ~~a vasúti műveletek szempontjából. A kerékpárok szállítása biztonsági vagy üzemeltetési okokból megtagadható vagy korlátozható, amennyiben~~ ***felújított személyszállító vonatnak rendelkeznie kell egy jól megjelölt kijelölt hellyel legalább 8 összeszerelt kerékpár egyidejű szállítására.*** A vasúttársaságok, a menetjegy-értékesítők, az utazásszervezők ~~vagy~~ ***és*** adott esetben az állomások üzemeltetői a 454/2011/EU rendelettel összhangban ***legkésőbb a jegyvásárláskor valamennyi szolgáltatás tekintetében*** tájékoztatják az utasokat a ~~megtagadás illetve a korlátozás~~ ***kerékpárszállítás*** feltételeiről. **[Mód. 56]**

7. cikk

Mentesség kizárása és korlátozások előírása

(1) Az utasokkal szemben e rendelet alapján teljesítendő kötelezettségeket nem lehet korlátozni vagy azok alól mentesülni, különösen a személyszállítási szerződésben meghatározott eltérés vagy korlátozó záradék révén. ***Nem rendelkezik kötelező erővel az utasra nézve bármely olyan szerződéses feltétel, amely közvetlenül vagy közvetve az e rendeletből eredő jogokról való lemondásra, az azoktól való eltérésre vagy azok korlátozására irányul.*** **[Mód. 57]**

(2) A vasúttársaságok, ~~kínálhatnak az utas számára~~ ***az utazásszervezők vagy a menetjegy-értékesítők*** az e rendelet által meghatározott feltételeknél kedvezőbb szerződési feltételeket kínálhatnak az utas számára. **[Mód. 58]**

8. cikk

A szolgáltatások megszüntetésére vonatkozó információszolgáltatási kötelezettség

A vasúttársaságok, vagy adott esetben a vasúti közszolgáltatási szerződésért felelős szervek ***késedelem nélkül,*** megfelelő módon még a ~~végrehajtás~~ ***végrehajtásuk*** előtt ***megfelelő időben*** közzéteszik, többek között az (EU) XXX irányelv [1] ***és az 1300/2014/EU rendelet*** akadálymentességre vonatkozó követelményeinek megfelelően a fogyatékossággal élő személyek számára is hozzáférhető ~~módon~~ ***formátumban*** a szolgáltatások akár ideiglenes, akár végleges megszüntetésére ***vagy jelentős csökkentésére*** vonatkozó ~~határozatukat~~ ***javaslataikat, és gondoskodnak arról, hogy ezekről a javaslatokról az érdekelt felekkel a végrehajtás előtt érdemi és megfelelő egyeztetést folytassanak***. **[Mód. 59]**

9. cikk

Utazási információ

(1) ~~Az~~ ***A saját nevükben vagy az*** egy vagy több vasúttársaság nevében személyszállítási szerződést ajánló vasúttársaságoknak***, utazásszervezőknek*** és menetjegy-értékesítőknek az utas számára ~~– annak kérésére –~~ ***kérésre*** legalább a II. melléklet I. részében meghatározott információt biztosítaniuk kell azon utazások vonatkozásában, amelyekre az érintett vasúttársaság személyszállítási szerződést ajánl. A saját számlájukra személyszállítási szerződést ajánló menetjegy-értékesítők, valamint az utazásszervezők közlik ~~ezt~~ ***ezeket*** az ~~információt, amennyiben~~ ***információkat. Az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében a vasúttársaságok közlik ezeket*** az ~~rendelkezésükre áll~~ ***információkat a menetjegy-értékesítőkkel, valamint a szolgáltatásaikat értékesítő többi vasúttársasággal***. **[Mód. 60]**

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) XXX irányelve (…) a termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférés követelményeire vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről (HL L X, X.X.XXXX, X. o.).

2018. november 15., csütörtök

(2) A vasúttársaságnak és ~~lehetőség szerint~~ ***adott esetben*** a menetjegy-értékesítőnek az utas számára az utazás során és az átszállóhelyeken legalább a II. melléklet II. részében felsorolt információkat biztosítania kell. ***Az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében a vasúttársaságok közlik ezeket az információkat a menetjegy-értékesítőkkel, valamint a szolgáltatásaikat értékesítő többi vasúttársasággal.*** **[Mód. 61]**

(3) Az (1) és a (2) bekezdésében említett információt a ~~legmegfelelőbb formában kell közölni, többek között a legmodernebb~~ ***vasúttársaságoknak, az utazásszervezőknek és a menetjegy-értékesítőknek az utasok számára könnyen hozzáférhető***, ***széles körben használt, és*** a ***(2) bekezdés tekintetében valós idejű, korszerű*** kommunikációs ~~technológiák igénybevételével~~ ***technológiákat használva kell megadniuk és lehetőség szerint írásban annak érdekében, hogy az utasok az e rendelet II. mellékletében előírt valamennyi információt megkapják***. Külön figyelmet kell fordítani arra, hogy az információk a fogyatékossággal élő személyek számára is hozzáférhetőek legyenek az XXX irányelv, ~~és~~ a 454/2011/EU ***rendelet és az 1300/2014/EU*** rendelet akadálymentességre vonatkozó előírásainak megfelelően. ***A csökkent mozgásképességű személyek számára hozzáférhető formátumok rendelkezésre állására egyértelműen fel kell hívni a figyelmet.*** **[Am. 62]**

(4) ***A vasúttársaságoknak,*** az ~~állomás-üzemeltetőknek~~ ***állomásüzemeltetőknek*** és az infrastruktúra-működtetőknek ***az utasok közötti bármely*** megkülönböztetés ~~nélkül~~ ***kizárása érdekében valós időben nyilvánosan*** hozzáférhetővé kell tenniük a vasúttársaságok és a menetjegy-értékesítők számára a más vasúttársaságok által üzemeltetett vonatokra vonatkozó valós idejű adatokat. **[Mód. 63]**

(4a) A vasúttársaságoknak az állomásüzemeltetőkkel és az infrastruktúra-működtetőkkel együttműködve fel kell tüntetniük a menetrendekben az akadálymentesített vonatcsatlakozásokkal és állomásokkal kapcsolatos információkat. **[Mód. 64]**

10. cikk

Menetjegyek, átszállójegyek és helyfoglalások elérhetősége

(1) A vasúttársaságok és a menetjegy-értékesítők ~~jegyeket, és adott esetben~~ ***menetjegyeket és*** átszállójegyeket, ~~és~~ ***valamint*** helyfoglalásokat kínálnak***, többek között határokat átlépő vagy éjszakai vonatokkal történő utazásokra***, ***valamint egynél*** ~~Mindent meg kell tenni az átszállójegyek elérhetővé tétele érdekében, a határokat átlépő és a~~ több vasúttársaság által üzemeltetett ~~útvonalakon is~~ ***utazásokra***. **[Mód. 65]**

(2) A (3) és a (4) bekezdés sérelme nélkül a vasúttársaságok és a menetjegy-értékesítők az utasok számára a menetjegyeket legalább az alábbi értékesítési helyek egyikén keresztül forgalmazzák:

a) jegypénztárak vagy jegy értékesítő automaták;

b) telefon, internet vagy bármely más széles körben elérhető információs technológia;

c) a vonat fedélzete.

~~A tagállamok~~ ***Az 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben*** [1] ***említett illetékes hatóságok*** megkövetelhetik, hogy a vasúttársaságok a közszolgáltatási szerződések keretében kiadott menetjegyeket egynél több értékesítési helyen kínálják. **[Mód. 66]**

(3) Az adott szolgáltatások esetében a vasúttársaságok lehetőséget biztosítanak a menetjegyek vonaton történő megvásárlására, kivéve, ha ezt a biztonságot, a csalás elleni politikát, a kötelező jegyelővételt vagy az ésszerű kereskedelmet érintő***, kellően indokolt*** okok – ***többek között a hely vagy a rendelkezésre álló ülőhelyek korlátozottsága*** – miatt korlátozzák vagy megtagadják. **[Mód. 67]**

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 1370/2007/EK rendelete (2007. október 23.) a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2007.12.3., 1. o.).

2018. november 15., csütörtök

(4) Ha nincs az indulási vasútállomáson jegyiroda vagy jegy értékesítő automata, az utasokat tájékoztatni kell a vasútállomáson:

a) a telefonos, internetes vagy a vonaton történő jegyvásárlás lehetőségéről és a követendő eljárásról;

b) a legközelebbi csatlakozási vasútállomásról vagy helyről, ahol jegyiroda és/vagy jegy értékesítő automata biztosított.

(5) Amennyiben az indulási állomáson nincs jegyiroda vagy akadálymentes jegyértékesítő automata, ~~a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek~~ ***vagy bármilyen más előzetes jegyvásárlást lehetővé tévő eszköz, az utasok*** számára ~~lehetővé~~ ***meg*** kell ~~tenni~~ ***engedni***, hogy a vonaton felár nélkül vegyék meg menetjegyüket. **[Mód. 68]**

(6) Amennyiben egy utas több külön jegyet kap egyetlen, egy vagy több vasúttársaság által üzemeltetett, egymáshoz csatlakozó szolgáltatásokból álló útra ***vagy kombinált útra***, a tájékoztatáshoz, a segítséghez, a gondoskodáshoz és a kártérítéshez való joga egyenértékű kell legyen az átszállójegy esetében biztosítottal, és az egész utazást ***vagy kombinált utazást*** le kell fedje a kiindulási ponttól a célállomásig.~~, hacsak ennek ellenkezőjéről írásban nem tájékoztatják az utast. Az ilyen tájékoztatásnak kifejezetten tartalmaznia kell azt, hogy amennyiben az utas lekésne egy csatlakozást, nem jogosult segítségre vagy kártérítésre az utazás teljes hossza alapján. A vasúttársaságot, annak ügynökét vagy a menetjegy-értékesítőt terheli annak bizonyítása, hogy az utas megkapta ezt a tájékoztatást.~~ **[Mód. 140]**

10a. cikk

Utazási információk biztosítása felhasználói program interfészeken keresztül

(1) A vasúttársaságok felhasználói program interfészeken (API-k) keresztül megkülönböztetésmentes módon hozzáférést biztosítanak a 9. cikkben említett összes utazási információhoz, beleértve a menetrendi és a díjszabási adatokra vonatkozó valós idejű működési információkat.

(2) A vasúttársaságok a szolgáltatásaikat értékesítő utazásszervezők, menetjegy-értékesítők és egyéb vasúttársaságok részére felhasználói program interfészeken keresztül megkülönböztetésmentes módon hozzáférést biztosítanak a foglalási rendszerekhez, hogy ez utóbbiak jegyeket, átszállójegyeket és helyfoglalásokat állíthassanak ki olyan módon, hogy a legoptimálisabb és legköltséghatékonyabb utazást kínálják, beleértve a határokat átlépő utazásokat is.

(3) A vasúttársaságok gondoskodnak arról, hogy a felhasználói program interfészek műszaki előírásait megfelelően dokumentálják, és azok díjmentesen nyilvánosan hozzáférhetők legyenek. Az API-knak nyílt szabványokat, általánosan használt protokollokat és géppel olvasható formátumokat kell használniuk.

(4) A vasúttársaságok gondoskodnak arról, hogy a vészhelyzetek kivételével a felhasználói program interfészeik műszaki előírásainak minden módosítását a lehető leghamarabb, de legkésőbb három hónappal a változás bevezetése előtt előzetesen az utazásszervezők és a menetjegy-értékesítők rendelkezésére bocsátják. A vészhelyzeteket dokumentálni kell, a dokumentációt pedig kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.

(5) A vasúttársaságok gondoskodnak arról, hogy megkülönböztetésmentes módon biztosítsanak hozzáférést a felhasználói program interfészhez, ugyanolyan szintű hozzáférhetőség és teljesítmény mellett, beleértve a támogatást, valamint a dokumentációhoz, a szabványokhoz, a protokollokhoz és a formátumokhoz való hozzáférést. Az utazásszervezők és a menetjegy-értékesítők nem kerülhetnek hátrányosabb helyzetbe magukhoz a vasúttársaságokhoz képest.

(6) A felhasználói program interfészeket az (EU) 2017/1926 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel ([1]) összhangban kell létrehozni. **[Mód. 70]**

([1]) A Bizottság (EU) 2017/1926 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. május 31.) a 2010/40/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az EU egészére kiterjedő multimodális utazási információs szolgáltatások nyújtása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 272., 2017.10.21., 1. o.).

III. FEJEZET

A VASÚTTÁRSASÁGOK UTASOKKAL ÉS A POGGYÁSZAIKKAL SZEMBENI FELELŐSSÉGE

11. cikk

Utasokkal és a poggyászaikkal szembeni felelősség

E fejezet rendelkezéseire is figyelemmel, és nem sértve az utasok további kártérítését biztosító alkalmazandó nemzeti jogot, a vasúttársaságoknak az utasokkal és poggyászaikkal szembeni felelősségét az I. melléklet IV. címének I., III. és IV. fejezete, valamint VI. és VII. címe szabályozza.

12. cikk

Biztosítás és felelősségbiztosítás utas halála vagy személyi sérülése tekintetében

Minden vasúttársaságnak megfelelő biztosítással kell rendelkeznie a 2012/34/EU irányelv 22. cikkével összhangban, mégpedig kockázatértékelés alapján, vagy ezzel egyenértékű intézkedéseket kell tennie annak érdekében, hogy eleget tegyen az e rendelet értelmében rá háruló felelősségeknek.

13. cikk

Előlegek

(1) Amennyiben valamely utas életét veszti vagy megsérül – az I. melléklet 26. cikke (5) bekezdésében említettek szerint –, a vasúttársaság haladéktalanul – de legkésőbb tizenöt nappal a kártérítésre jogosult természetes személy személyazonosságának megállapítását követően – az elszenvedett nehézségekkel arányban álló, a közvetlen anyagi szükségletek kielégítéséhez szükséges előzetes kifizetést hajt végre.

(2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, az előzetes kifizetés halál esetén nem lehet kevesebb, mint utasonként 21 000 EUR.

(3) Az előzetes kifizetés nem tekinthető a felelősség elismerésének, és az levonható bármely, e rendelet alapján ezt követően kifizetendő összegből, de az nem követelhető vissza, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a kárt az utas gondatlansága vagy az utas hibája okozta, vagy ha az előzetes kifizetésben részesült személy nem a kártérítésre jogosult személy volt.

14. cikk

A felelősség vitatása

Még ha a vasúttársaság vitatja is felelősségét az általa szállított utas fizikai sérüléséért, bármely észszerű erőfeszítést megtesz azért, hogy segítse a harmadik féltől kártérítést igénylő utast.

IV. FEJEZET

KÉSÉS, CSATLAKOZÁSMULASZTÁS ÉS JÁRATKIMARADÁS

15. cikk

A késéssel, csatlakozásmulasztással és járatkimaradással kapcsolatos felelősség

E fejezet rendelkezéseire is figyelemmel, a vasúttársaságnak a késéssel, csatlakozásmulasztással és járatkimaradással kapcsolatos felelősségére az I. melléklet IV. címe II. fejezetének rendelkezései az irányadóak.

16. cikk

Visszatérítés és elterelés

(1) Abban az esetben, ha induláskor, vagy ~~átszállójeggyel megvalósuló utazás esetén~~ valamely csatlakozás elmulasztása miatt a személyszállítási szerződés szerinti végleges célállomásra való megérkezés ~~az észszerű megfontolások alapján~~ több mint 60 perces késéssel várható, ***vagy járatkimaradásra kerül sor,*** az utas azonnal jogosult az alábbiak közötti választásra: **[Mód. 71]**

2018. november 15., csütörtök

a) a menetjegy teljes árának visszatérítése ugyanazon feltételek szerint, mint amelyek szerint a fizetés történt, az utazás meg nem tett részére vagy részeire, illetve, ha az utazás az utas eredeti útiterve szempontjából már érdektelenné vált, a már megtett részére vagy részeire, adott esetben a kiindulási helyre történő lehető legkorábbi visszajuttatás biztosításával együtt. A visszafizetés ugyanazon feltételek szerint történik, mint a 17. cikkben említett kártérítés kifizetése;

b) az utazás folytatása vagy elterelése a végleges célállomásig hasonló szállítási feltételek mellett ***és további költség nélkül*** a lehető legkorábban***, beleértve az utazás egyik korábbi szakaszában bekövetkezett késés vagy járatkimaradás miatt elmulasztott csatlakozás esetét is. Ilyen esetekben az utasnak meg kell engedni a végső célállomásra rendelkezésre álló következő szolgáltatás igénybevételét akkor is, ha nem rendelkezik konkrét foglalással, vagy ha a következő vonatot más vasúttársaság üzemelteti***; **[Mód. 72]**

c) az utazás folytatása vagy elterelése a végleges célállomásig hasonló szállítási feltételek mellett az utas által választott, későbbi időpontban***, de legkésőbb egy hónappal a szolgáltatás helyreállása után***. **[Mód. 73]**

(2) Az (1) bekezdés b) pontja céljára az utazás hasonló feltételek mellett más útvonalon való folytatását bármely vasúttársaság biztosíthatja, és az megvalósulhat magasabb osztályú szállítással és alternatív ***szárazföldi*** közlekedési eszközökkel is, de az utas számára nem járhat többletköltséggel. A vasúttársaságoknak minden észszerű intézkedést meg kell tenniük a további átszállások elkerülése érdekében. Alternatív közlekedési eszköz alkalmazása esetén az utazási idő a módosított útszakaszon nem térhet el lényegesen az eredetileg tervezett utazás megfelelő szakaszának hosszától. Az utasokat csak akkor szabad alacsonyabb osztályú közlekedési eszközzel szállítani, ha nincs más továbbutazási lehetőség. **[Mód. 74]**

(3) Az elterelt útvonalon megvalósuló szállítás szolgáltatójának ~~külön figyelmet kell fordítania arra, hogy~~ a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára ~~hasonlóan~~ ***alternatív szolgáltatás felkínálása esetén hasonló szintű segítséget és*** akadálymentes feltételeket ~~biztosítson~~ ***kell biztosítania. Ez az alternatív szolgáltatás lehet minden utas számára közös, vagy a fuvarozó döntése alapján lehet olyan egyedi közlekedési eszköz, amelyet meghatározott fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek sajátos szükségleteihez igazítottak***. **[Mód. 75]**

17. cikk

A menetjegy árára vonatkozó kártérítés

(1) Az utas – az utazási jog ~~elvesztése nélkül~~ ***megőrzése mellett*** – ~~a~~ ***az egyetlen vagy több*** szállítási ~~szerződésben~~ ***szerződést képviselő menetjegyen vagy menetjegyeken*** feltüntetett indulási állomás és célállomás közötti késések miatt kártérítést kérhet a vasúttársaságtól olyan késés esetén, amikor a ~~menetjegy árát~~ ***költséget*** a 16. cikkel összhangban még nem térítették vissza. A késések esetén fizetendő legalacsonyabb kártérítések a következők:

a) a menetjegy árának ~~25~~***50***%-os visszafizetése 60–~~119~~***90*** perces késés esetén;

b) a menetjegy árának ~~50~~***75***%-os visszafizetése ***91***–120 perces ~~vagy azt meghaladó~~ késés esetén;

ba) a menetjegy árának 100 %-os visszafizetése 121 perces vagy azt meghaladó késés esetén. **[Mód. 76]**

(2) Az (1) bekezdés azokra az utasokra is vonatkozik, akik utazási igazolvánnyal vagy vasúti bérlettel rendelkeznek. Ha az utasok ismételten késéseknek vagy járatkimaradásoknak vannak kitéve ***utazási*** igazolványuk***, kedvezményre jogosító kártyájuk***, illetve bérletük érvényességi ideje alatt, megfelelő kártérítést igényelhetnek ~~a vasúttársaságok kártérítési szabályzatai~~ ***az (1) bekezdés a)***, ***b) és ba) pontjában meghatározott szabályok*** alapján. ~~Ezek a szabályzatok tartalmazzák a késések meghatározásának és a kártérítések számításának kritériumait. Amennyiben egy utazási igazolvány vagy bérlet érvényességi ideje alatt 60 percnél rövidebb késések ismétlődnek, a késéseket összesíteni kell, és az utasoknak ez alapján kell kártérítést nyújtani a vasúttársaság kártérítési szabályaival összhangban.~~ **[Mód. 77]**

2018. november 15., csütörtök

(3) A ***járatkimaradásért vagy a*** késésért járó kártérítést a ***kimaradt vagy*** késedelmes szolgáltatásért az utas által ténylegesen fizetett teljes árhoz viszonyítva kell kiszámítani. Amennyiben a személyszállítási szerződés menettérti útra szól, az oda- vagy a visszaúton elszenvedett ***járatkimaradásért vagy*** késésekért fizetendő kártérítést a menetjegy árának feléhez viszonyítva kell kiszámítani. Ugyanígy, a többszöri egymást követő utazást lehetővé tevő személyszállítási szerződés bármely egyéb formája szerinti utazás során elszenvedett ***kimaradt vagy*** késedelmes szolgáltatás esetén a kártérítést a teljes árhoz viszonyítva arányosan kell kiszámítani. **[Mód. 78]**

(4) A késés időtartamának kiszámításakor nem kell figyelembe venni azokat a késéseket, amelyekről a vasúttársaság be tudja bizonyítani, hogy azok az uniós területeken kívül történtek.

(5) A menetjegy árára vonatkozó kártérítést a kártérítési igény benyújtását követő egy hónapon belül kifizetik. A kártérítés kifizetése történhet utalvány és/vagy egyéb szolgáltatások formájában, amennyiben a feltételek rugalmasak (különösen az érvényességi idő és a célállomás tekintetében). Az utas kérelmére a kártérítést pénz formájában kell kifizetni.

(6) A menetjegy ára alapján járó kártérítést nem csökkenthetik pénzügyi tranzakciós költségek, például díjak, telefonköltség vagy postaköltség. A vasúttársaságok megállapíthatnak minimális összeghatárt, amely alatt nem fizetnek kártérítést. E határérték nem haladhatja meg a **45** EUR-t jegyenként. **[Mód. 79]**

(7) Az utas nem jogosult kártérítésre, ha a késésről a jegyvásárlást megelőzően tájékoztatták, vagy ha az utazásnak másik szolgáltatással vagy eltereléssel történő folytatása következtében a késés a 60 percet nem haladja meg. **[Mód. 80 a magyar változatot nem érinti]**

~~(8) Egy vasúttársaság nem kötelezhető kártérítés fizetésére olyan esetben, amikor bizonyítani tudja, hogy a késést olyan rendkívüli időjárási körülmény vagy jelentős természeti katasztrófa okozta, amely veszélyeztette a szolgáltatás üzemeltetésének biztonságosságát, és amelyet nem lehetett előrelátni, vagy minden észszerű intézkedés megtétele mellett sem lehetett volna megakadályozni.~~ **[Mód. 81]**

18. cikk

Segítségnyújtás

(1) Késéssel történő érkezés vagy indulás esetén a vasúttársaságnak, a menetjegy-értékesítőnek, vagy az állomás üzemeltetőjének ***a 9. cikkel összhangban*** folyamatosan tájékoztatnia kell az utasokat a kialakult helyzetről, valamint a várható indulási és érkezési időről, amint ez az információ rendelkezésre áll. **[Mód. 83]**

(2) Az (1) bekezdésben említett, 60 percnél hosszabb késés esetén az utasoknak térítésmentesen fel kell ajánlani továbbá az alábbiakat:

a) a várakozási időhöz észszerűen mérten ételek és frissítők, amennyiben azok a vonaton vagy az állomáson rendelkezésre állnak, vagy észszerűen odaszállíthatók, olyan szempontok alapján, mint a beszállítótól való távolság, a szállítási idő és a költségek;

b) szállodai vagy egyéb szálláshely, valamint a vasútállomás és a szálláshely közötti szállítás azokban az esetekben, amikor egy- vagy több éjszakás tartózkodás vagy többlettartózkodás válik szükségessé, amennyiben az időben és fizikailag lehetséges***, figyelembe véve a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek akadálymentességgel kapcsolatos igényeit és a tanúsítvánnyal rendelkező segítő állatok szükségleteit***; **[Mód. 84]**

c) amennyiben a vonat a pályán akadt el, szállítás a vonattól a vasútállomásra, a szolgáltatás alternatív kiindulási helyére vagy végső célállomására, amennyiben az időben és fizikailag lehetséges.

(3) Amennyiben a vasúti szolgáltatás a továbbiakban nem folytatható, a vasúttársaságok a lehető legrövidebb időn belül alternatív személyszállítási szolgáltatást szerveznek.

2018. november 15., csütörtök

(4) A ~~vasúttársaságok az utas kérésére~~ ***Az érintett utasok tekintetében a vasúttársaságok*** a menetjegyen vagy más módon – az esettől függően – ~~igazolják~~ ***felajánlják annak a menetjegyen történő igazolását*** hogy a vasúti járat késett, csatlakozás elmulasztásához vezetett vagy kimaradt. ***Ezt az igazolást kell alkalmazni a 17. cikkben megállapított rendelkezésekkel összefüggésben, feltéve, hogy az utazási igazolvánnyal vagy bérlettel rendelkező utas bizonyítja, hogy az érintett szolgáltatással utazott.*** **[Mód. 85]**

(5) Az (1), (2), (3) és (4) bekezdés alkalmazása során az üzemeltető vasúttársaság különös figyelmet fordít a fogyatékossággal élő, ~~vagy~~ a csökkent mozgásképességű személyek ~~és~~ bármely, őket kísérő személy ***és a tanúsítvánnyal rendelkező segítő állatok*** igényeire. **[Mód. 86]**

(6) A vasúttársaságok számára a 2012/34/EU irányelv 13a. cikkének (3) bekezdésében előírt költekezettségeken túlmenően ~~az éves átlagban egy napon legalább 10 000 utast kiszolgáló állomások üzemeltetőinek gondoskodniuk kell arról, hogy az állomás, a vasúttársaság és az infrastruktúra működtető műveleteit teljes körű vészhelyzeti terv hangolja össze, és ily módon fel legyenek készülve a jelentős üzemzavarokra és hosszú késésekre, amelyek nyomán nagyszámú utas rekedhet az állomáson. A tervnek biztosítania kell, hogy az állomáson rekedt utasok megfelelő segítséget és tájékoztatást kapjanak, az XXX irányelvben szereplő akadálymentességi előírásoknak megfelelő akadálymentes módokon is. Az állomás üzemeltetőjének kérésre a nemzeti végrehajtó szerv vagy a tagállam által kijelölt más szerv rendelkezésére kell bocsátania a tervet és annak bármely módosítását. Az éves átlagban napi 10 000 utasnál kevesebb utast kiszolgáló állomások üzemeltetőinek az említett helyzetekben minden észszerű erőfeszítést meg kell tenniük az állomást használó felek közötti koordináció, valamint az utasok segítése és tájékoztatása érdekében~~ a ***tagállamok***, a ***vasúttársaságok***, az ***állomásüzemeltetők*** és az ***infrastruktúra-működtetők együttműködnek annak biztosítása érdekében, hogy*** a ***2012/34/EU irányelv 13a. cikkének (3) bekezdésében említett vészhelyzeti tervek magukban foglaljanak*** a ***riasztási*** és ***az információs rendszerek hozzáférhetőségére vonatkozó követelményeket***. **[Mód. 87]**

~~19. cikk~~

~~A jogorvoslathoz való jog~~

~~Olyan esetekben, amikor egy vasúttársaság kártérítést fizet vagy más, e rendelet szerinti kötelezettségeinek tesz eleget, e rendelet vagy a nemzeti jog rendelkezései nem értelmezhetők úgy, mint amelyek korlátozzák azon jogát, hogy az alkalmazandó joggal összhangban kártérítést kérjen bárkitől, akár harmadik felektől is. Ez a rendelet semmiképp nem korlátozza egy vasúttársaság azon jogát, hogy visszatérítést igényeljen egy vele szerződésben álló harmadik féltől, ha annak szerepe volt egy kártalanítási vagy más kötelezettség keletkezéséhez vezető esemény kialakulásában. E rendelet rendelkezései nem értelmezhetők úgy, mint amelyek korlátozzák egy utastól eltérő, a vasúttársasággal szerződéses viszonyban álló harmadik fél azon jogát, hogy az alkalmazandó joggal összhangban visszatérítést vagy kártérítést igényeljen a vasúttársaságtól.~~ **[Mód. 88]**

V. FEJEZET

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ ÉS A CSÖKKENT MOZGÁSKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK

20. cikk

A közlekedéshez való jog

(1) A vasúttársaságok és a vasútállomások üzemeltetői a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek szervezetei képviselőinek aktív részvételével a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek, valamint ezek segítői szállítása tekintetében megkülönböztetésmentes hozzáférési szabályokat állapítanak meg, illetve alkalmaznak. E szabályoknak lehetővé kell tenniük, hogy az utast – az esetleg erre vonatkozó nemzeti joggal összhangban – ***ingyenesen egy tanúsítvánnyal rendelkező*** segítő ~~kutya~~ ***állat vagy egy segítő személy*** kísérje***, ha az önálló mozgás nem lehetséges, valamint biztosítaniuk kell, hogy a vasúti közlekedés a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára lehetőség szerint azonnali legyen***. **[Mód. 89]**

(2) A fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek részére a helyfoglalásokat és menetjegyeket pótdíj felszámítása nélkül kell biztosítani. A vasúttársaság, menetjegy-értékesítő, illetve az utazásszervező a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyektől nem tagadhatja meg a helyfoglalás elfogadását vagy a menetjegy kiadását, illetve nem kérheti, hogy egy másik személy kísérje az ilyen személyeket, kivéve, ha ez az (1) bekezdésben említett hozzáférési szabályoknak való megfelelés érdekében feltétlenül szükséges.

2018. november 15., csütörtök

20a. cikk

A vasúttársaságok és az állomásüzemeltetők gondoskodnak arról is, hogy a csökkent mozgásképességű személyekre vonatkozó ÁME-k alapján az állomások, a peronok, a járművek és más létesítmények hozzáférhetőek legyenek a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára. **[Mód. 90]**

21. cikk

A fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyeknek nyújtott tájékoztatás

(1) A 20. cikk (1) bekezdésben említett hozzáférési szabályok értelmében a vasúttársaság, az állomás üzemeltetője, a menetjegy-értékesítő, illetve az utazásszervező kérésre tájékoztatást nyújt a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára az állomás és annak létesítményei, valamint a vasúti szolgáltatások akadálymentességéről és a járművekhez való hozzáférés feltételeiről, valamint tájékoztatják a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket a vonat felszereltségéről, többek között a 454/2011/EU rendeletben és az XXX irányelvben***, valamint az 1300/2014/EU rendeletben*** előírt akadálymentességi előírásoknak megfelelő akadálymentes módokon. **[Mód. 91]**

(2) Amennyiben a vasúttársaság, a menetjegy-értékesítő, illetve az utazásszervező alkalmazza a 20. cikk (2) bekezdése szerinti eltérést, a helyfoglalás vagy a jegykiadás visszautasítását, vagy kíséret előírását, kérésre öt munkanapon belül írásban tájékoztatja ennek okairól az érintett fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személyt. A vasúttársaságnak, a menetjegy-értékesítőnek vagy az utazásszervezőnek ~~észszerű erőfeszítést kell tennie arra, hogy~~ a szóban forgó személy szükségleteire figyelemmel alternatív közlekedési lehetőséget ~~javasoljon~~ ***kell javasolnia***. **[Mód. 92]**

22. cikk

Segítségnyújtás a vasútállomásokon

(1) A fogyatékossággal élő vagy a csökkent mozgásképességű személynek a személyzettel ellátott vasútállomásról való indulása, ott történő átszállása, illetve oda történő megérkezése során az állomás üzemeltetője, vagy a vasúttársaság, vagy mindkettő térítésmentes segítségnyújtást biztosít oly módon, hogy a személy azon induló járatra fel, azon csatlakozó járatra át, illetve azon érkező járatról le tudjon szállni, amelyre a menetjegyet vette, a 20. cikk (1) bekezdésében említett hozzáférési szabályok sérelme nélkül. ***A segítség igénylését a használt kommunikációs csatornától függetlenül mindig többletköltségek nélkül kell lehetővé tenni.*** **[Mód. 93]**

(2) A ~~személyzet nélküli állomásokon~~ ***menet közben a vonaton tartózkodó vagy az állomáson lévő kísérő személyzet hiányában,*** a vasúttársaságok és a vasútállomások üzemeltetői minden ésszerű erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy a ~~fogyatékkal~~ fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára biztosítsák a vasúti utazáshoz való hozzáférést***, összhangban az XXX irányelv [európai akadálymentesítési intézkedéscsomag] és a 454/2011/EU rendelet akadálymentességi követelményeivel.*** **[Mód. 94]**

(3) A vasúttársaságok és az állomásüzemeltetők a személyzet nélküli állomásokon biztosítják, hogy könnyen hozzáférhető információk álljanak rendelkezésre, többek között az XXX irányelvben ***és az 1300/2014/EU rendeletben*** szereplő akadálymentességi előírásoknak megfelelő akadálymentes módokon a 20. cikk (1) bekezdésében említett szabályokkal összhangban a legközelebbi személyzettel ellátott állomásokról és a fogyatékossággal élő vagy a csökkent mozgásképességű személyek számára közvetlenül elérhető segítségnyújtásról. **[Mód. 95]**

~~(4) Az állomásokon való segítségnyújtást a vasúti szolgáltatások teljes üzemideje alatt biztosítani kell.~~ **[Mód. 96]**

2018. november 15., csütörtök

23. cikk

Segítségnyújtás a vonat fedélzetén

(1) A 20. cikk (1) bekezdésében említett hozzáférési szabályok sérelme nélkül a vasúttársaságok a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára a vonat fedélzetén, a vonatra való felszállás, illetve az arról való leszállás során térítésmentesen nyújtanak segítséget.

(2) A vonat fedélzetén lévő kísérő személyzet hiányában a vasúttársaságok ~~ésszerű erőfeszítést tesznek annak érdekében, hogy~~ ***mindazonáltal lehetővé teszik*** a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára ~~biztosítsák~~ a vasúti utazáshoz való hozzáférést. **[Mód. 97]**

(3) ~~E cikk alkalmazásában a vonat fedélzetén nyújtott segítség a~~ **A** fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személy számára ~~nyújtott segítség érdekében megtett minden ésszerű erőfeszítés, amely~~ ***segítséget kell felkínálni annak*** lehetővé ~~teszi számára~~ ***tétele érdekében***, hogy a vonaton más utasokkal azonos szolgáltatásban részesülhessen abban az esetben, ha a fogyatékosság vagy a csökkent mozgásképesség mértéke nem teszi lehetővé számára az e szolgáltatásokhoz való önálló és biztonságos hozzáférést. **[Mód. 98]**

~~(4) A vonatok fedélzetén való segítségnyújtást a vasúti szolgáltatások teljes üzemideje alatt biztosítani kell.~~ **[Mód. 99]**

24. cikk

A segítségnyújtás feltételei

A vasúttársaságok, az állomások üzemeltetői, a menetjegy-értékesítők és az utazásszervezők – az alábbi pontoknak megfelelően – együttműködnek annak érdekében, hogy a 20. és a 21. cikkel összhangban a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára ***térítésmentesen*** segítséget nyújtsanak az alábbi pontoknak megfelelően: **[Mód. 100]**

a) ***az állomásokon*** a segítségnyújtás feltétele, hogy az ilyen segítségnyújtás iránti igényről ***a vasúti szolgáltatások üzemidején belül,*** legalább ~~48~~***12*** órával annak szükségessége előtt ~~értesítik~~ ***értesítsék*** a vasúttársaságot, az állomás üzemeltetőjét, vagy azt a menetjegy-értékesítőt, illetve utazásszervezőt, amelytől a menetjegyet megvásárolták. ***A napi 10 000 utasnál nagyobb forgalmat lebonyolító állomásokon nincs szükség előzetes értesítésre, azonban a segítségre szoruló személynek a vonat indulása előtt legalább 30 perccel meg kell jelennie az adott állomáson. Azokon az állomásokon, amelyeken a napi forgalom 2 000 és 10 000 utas közé esik, az értesítés ideje legfeljebb három órára csökken.*** Ha egy jegy vagy egy bérlet több útvonalra szól, egy bejelentés is elegendő, amennyiben a további utak időpontjára vonatkozó információt is megadják. Az ilyen értesítést továbbítani kell az útvonalban érdekelt minden más vasúttársaság és állomásüzemeltető felé; **[Mód. 101]**

b) a vasúttársaságok, az állomások üzemeltetői, a menetjegy-értékesítők, illetve az utazásszervezők megtesznek valamennyi, az értesítések fogadásához szükséges intézkedést;

c) amennyiben nem kerül sor az a) pontnak megfelelő értesítésre, a vasúttársaság és az állomás üzemeltetője minden észszerű lépést megtesz annak érdekében, hogy segítséget nyújtson a fogyatékossággal élő vagy a csökkent mozgásképességű személy számára az utazás lehetővé tétele érdekében;

d) más szerveknek a vasútállomás területén kívül elhelyezkedő területekre vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül, az állomás üzemeltetője vagy bármely felhatalmazott személy a vasútállomáson belül és kívül kijelöli azokat a helyeket, ahol a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek a vasútállomásra való megérkezésüket jelezhetik és adott esetben segítséget kérhetnek;

e) a segítségnyújtás feltétele, hogy a fogyatékossággal élő vagy a csökkent mozgásképességű személy a kijelölt helyen megjelenjen a vasúttársaság vagy az állomás ilyen segítséget nyújtó üzemeltetője által előzetesen megállapított időpontban. Ezen időpont legfeljebb 60 perccel előzheti meg a közzétett indulási időt, vagy azt az időpontot, amelyre az összes utast kérik, hogy jelenjék meg. ~~Ha nem állapítanak meg arra vonatkozó időpontot, amelyen belül a fogyatékossággal élő vagy a csökkent mozgásképességű személynek meg kellene jelennie, a személynek a kijelölt helyen legalább 30 perccel a közzétett indulási idő előtt vagy azon időpont előtt kell megjelennie, amelyre az összes utast kérik, hogy jelenjék meg.~~ **[Mód. 102]**

2018. november 15., csütörtök

25. cikk

Mozgást segítő eszközök, egyéb különleges felszerelések vagy segédeszközök tekintetében nyújtott kártérítés

(1) Amennyiben egy vasúttársaság vagy egy állomás üzemeltetője részben vagy egészben megsemmisíti vagy megrongálja egy fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személy ~~tolószékét~~ ***kerekes székét***, egyéb mozgást segítő eszközét vagy segédeszközét, illetve ~~segítői kutyáját~~ ***tanúsítvánnyal rendelkező segítő állatát***, felelősségre vonható ezért, és ***a lehető leghamarabb*** kártérítést kell nyújtania a veszteségért ***vagy kárért***. **[Mód. 103]**

(2) Az (1) bekezdésben említett ~~kártérítésnek~~ ***kártérítést megfelelő időben ki kell fizetni, és annak*** egyenlőnek kell lennie a megsemmisült vagy megrongálódott ***kerekes szék,*** felszerelés vagy eszköz pótlásának ***a tényleges érték alapján számított költségével*** vagy javításának ***teljes*** költségével***, vagy a tanúsítvánnyal rendelkező segítő állatot ért veszteséggel vagy sérüléssel. A kártérítésnek javítás esetén ki kell terjednie az átmeneti pótlás költségeire is, ha ezt a költséget az utas viseli***. **[Mód. 104]**

(3) Szükség esetén a vasúttársaságnak vagy az állomás üzemeltetőjének észszerű erőfeszítést kell tennie arra, hogy a különleges felszerelést vagy segédeszközt ideiglenesen helyettesítő felszerelést vagy eszközt biztosítson, ami lehetőség szerint műszaki és funkcionális szempontból egyenértékű a megsemmisülttel vagy megrongálódottal. A fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személy számára lehetővé kell tenni, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett kártérítés kifizetéséig megtartsa az ideiglenes helyettesítő felszerelést vagy eszközt.

26. cikk

A személyzet képzése

A vasúttársaságok és az állomások üzemeltetői megteszik a következőket:

a) gondoskodnak arról, hogy a személyzet minden olyan tagja – a teljesítő felek által alkalmazottak is –, aki közvetlenül segítséget nyújt fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személyeknek, ***fogyatékossággal kapcsolatos képzésben részesüljön annak érdekében, hogy*** ismerje e személyek igényeit és azok kielégítésének módját, mentális vagy értelmi sérültek esetében is. **[Mód. 105]**

b) az állomáson dolgozó és az utasokkal közvetlen kapcsolatba kerülő személyzetnek a fogyatékossággal kapcsolatos tudatosság növelésére irányuló képzést biztosítanak;

c) biztosítják, hogy ***a felvételkor a személyzet*** minden ***olyan*** új ~~alkalmazott részesüljön~~ ***tagja, aki közvetlenül az utazóközönséggel foglalkozik, bevezetést kapjon az utasok és a vasúttársaság*** fogyatékossággal ~~kapcsolatos képzésben~~ ***kapcsolatban felmerülő problémáiról***, valamint hogy a ~~személyzet tagjai~~ ***csökkent mozgásképességű személyeknek közvetlenül segítséget nyújtó munkavállalók fogyatékossággal kapcsolatos képzésben részesüljenek, valamint hogy*** rendszeresen részt vegyenek az ismereteiket felelevenítő képzéseken; **[Mód. 106]**

d) ~~elfogadják~~ ***elfogadhatják*** a fogyatékossággal élő alkalmazottak, ***és megfontolhatják*** a fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű utasok és/vagy ~~a fogyatékossággal élőket~~ ***az őket*** képviselő szervezetek képzésen való ~~részvételére irányuló kérését~~ ***részvételét***. **[Mód. 107]**

VI. FEJEZET

BIZTONSÁG, PANASZOK ÉS A SZOLGÁLTATÁS MINŐSÉGE

27. cikk

Az utasok személyes biztonsága

A hatóságokkal egyetértésben a vasúttársaságok, az infrastruktúra-működtetők és az állomások üzemeltetői saját hatáskörükön belül megteszik a megfelelő intézkedéseket, és hozzáigazítják azokat a hatóságok által meghatározott biztonsági szinthez, a vasútállomásokon és a vonatokon az utasok személyes biztonságának biztosítása, valamint a kockázatok kezelése érdekében. Együttműködnek és információt cserélnek a biztonság szintjét valószínűleg csökkentő cselekmények megelőzésére vonatkozó legjobb gyakorlatról.

2018. november 15., csütörtök

28. cikk

Panaszok

(1) A vasúttársaságok, a menetjegy-értékesítők, ***és*** az állomások üzemeltetői és az ~~éves átlagban egy napon több mint 10 000 utast kiszolgáló~~ állomások ~~infrastruktúra-működtetői kivétel nélkül~~ létrehoznak az e rendelet hatálya alá tartozó, a saját felelősségi körükbe eső jogok és kötelezettségek vonatkozásában egy panaszkezelési mechanizmust. Ezek a szereplők részletes elérhetőségi adataikat és munkanyelvüket az utasok számára széles körben ismertté teszik. ***Az utasok számára lehetővé kell tenni, hogy panaszt nyújtsanak be azon tagállam hivatalos nyelvén (nyelvein), amelyben a vasúttársaság, a menetjegy-értékesítő és az állomásüzemeltető letelepedett, és minden esetben angol nyelven.*** **[Mód. 108]**

(2) Az utasok bármely érintett vasúttársaságnál, menetjegy-értékesítőnél~~, állomás üzemeltetőjénél vagy infrastruktúra-működtetőnél~~ ***és állomásüzemeltetőnél*** nyújthatnak be panaszt. A panaszokat az azok tárgyát képező esemény bekövetkeztétől számított hat hónapon belül kell megtenni. A címzett a panasz kézhezvételétől számított egy hónapon belül indoklással ellátott választ ad, vagy – indokolt esetben – tájékoztatja az utast arról, hogy a panasz kézhezvételének időpontjából számított legfeljebb három hónapon belül ~~mikor számíthat válaszra. A vasúttársaságok, a menetjegy értékesítők, az állomások üzemeltetői és az infrastruktúra működtetők két évig őrzik meg a panaszok kivizsgálásához szükséges adatokat, és azokat kérésre a nemzeti végrehajtó szervek rendelkezésére bocsátják~~ ***választ fog kapni***. **[Mód. 109]**

(3) A panaszkezelési eljárás részleteit hozzáférhetővé kell tenni a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára is. ***Ezt az információt kérésre elérhetővé kell tenni a vasúttársaság letelepedése helye szerinti tagállamnak a hivatalos nyelvén (nyelvein).*** **[Mód. 110]**

(4) A vasúttársaság a 29. cikkben említett éves jelentésben közzéteszi az utasoktól beérkezett panaszok számát és típusát, a feldolgozott panaszokat, a válaszadási időt és a helyzet javítására tett esetleges intézkedéseket.

(4a) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatároz egy egységes uniós panaszbejelentő formanyomtatványt, amelyet az utasok az e rendelet szerinti kártérítés iránti kérelem benyújtására használhatnak. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az 37a. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni. **[Mód. 111]**

29. cikk

A szolgáltatás minőségi előírásai

(1) A vasúttársaságok és az állomások üzemeltetői megállapítják a szolgáltatás minőségi előírásait, valamint a szolgáltatás minőségének fenntartása érdekében létrehoznak egy minőségbiztosítási rendszert alkalmaznak . A szolgáltatás minőségi előírásai legalább a III. mellékletben felsoroltakra kiterjednek.

(2) A vasúttársaságok és az állomások üzemeltetői saját teljesítményüket a szolgáltatás minőségi előírásai alapján ellenőrzik. A vasúttársaságok évente jelentést tesznek közzé a szolgáltatásuk minőségi előírásainak teljesítéséről az éves jelentésükkel együtt. A vasúttársaságok a szolgáltatásuk minőségi előírásainak teljesítéséről szóló jelentéseket is közzéteszik saját honlapjukon . Ezenfelül ezen jelentéseket az Európai Unió Vasúti Ügynöksége honlapján is közzé kell tenni.

(2a) A vasúttársaságok és az állomásüzemeltetők a szállítási szolgáltatásokhoz való hozzáférés minőségének javítása érdekében aktívan együttműködnek a fogyatékossággal élő személyeket képviselő szervezetekkel. **[Mód. 112]**

2018. november 15., csütörtök

VII. FEJEZET

TÁJÉKOZTATÁS ÉS VÉGREHAJTÁS

30. cikk

Az utasok tájékoztatása jogaikról

(1) A vasúttársaságok, az állomásüzemeltetők, a menetjegy-értékesítők és az utazásszervezők a vasúti menetjegy értékesítése során tájékoztatják az utasokat az e rendelet szerinti jogaikról és kötelezettségeikről. Ezen tájékoztatási kötelezettségnek való megfelelés érdekében használhatják ezen rendelet rendelkezéseinek összefoglalóját, amelyet a Bizottság az Unió összes hivatalos nyelvén elkészít és rendelkezésükre bocsát . Ezenfelül az ~~XXX irányelvben~~ ***1300/2014/EU rendeletben – amely meghatározza, hogy hol lehet tájékozódni járatkimaradás, csatlakozásmulasztás vagy jelentős késés esetén*** – szereplő előírásoknak megfelelően a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára is hozzáférhető módokon tájékoztatást kell ~~elhelyezni a menetjegyen~~ ***adni***, akár papíralapú, akár elektronikus vagy más formátumban. ~~A tájékoztatásnak meg kell adnia, hogy hol lehet tájékozódni járatkimaradás, csatlakozásmulasztás vagy jelentős késés esetén.~~ **[Mód. 113]**

(2) A vasúttársaságok és az állomásüzemeltetők megfelelő módon tájékoztatják az utasokat, többek között az ~~XXX irányelvben~~ ***1300/2014/EU rendeletben*** meghatározott akadálymentességi előírásoknak megfelelően az állomáson és a ~~vonaton~~ ***honlapján*** az e rendelet értelmében fennálló jogaikról és kötelezettségeikről, valamint a 31. cikknek megfelelően a tagállamok által kijelölt szerv elérhetőségéről. **[Mód. 114]**

31. cikk

A nemzeti végrehajtó szervek kijelölése

Valamennyi tagállam kijelöli az e rendelet végrehajtásáért felelős szervet vagy szerveket. Valamennyi szerv meghozza azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják az utasok jogainak tiszteletben tartását.

Valamennyi szerv szervezetileg, a finanszírozásra vonatkozó döntések, a jogi struktúra és a döntéshozatal tekintetében független bármely infrastruktúra-működtetőtől, díjszabási szervtől, elosztási szervtől vagy vasúttársaságtól.

A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot az e cikknek megfelelően kijelölt szervről vagy szervekről, valamint annak vagy azoknak hatásköréről***, és ezt honlapjuk egy megfelelő részén közzéteszik***. **[Mód. 115]**

32. cikk

Végrehajtási feladatok

(1) A nemzeti végrehajtó szervek szorosan figyelemmel kísérik az e rendeletnek való megfelelést, és minden szükséges intézkedést meghoznak az utasok jogainak érvényesítése érdekében. Ennek érdekében a vasúttársaságok, az állomások üzemeltetői és az infrastruktúra-működtetők kötelesek e szervek kérésére ***késedelem nélkül, de minden esetben egy hónapon belül*** rendelkezésre bocsátani a megfelelő dokumentumokat és információkat. Feladataik ellátásában a nemzeti végrehajtó szervek figyelembe veszik a 33. cikk értelmében a panaszkezelésre kijelölt szervtől kapott információkat, ha az egy másik szerv. A ***tagállamok gondoskodnak arról, hogy a*** nemzeti végrehajtó ***és panaszkezelő*** szervek ~~a panaszkezelő szerv által továbbított egyéni panaszok esetében is foganatosíthatnak végrehajtási intézkedéseket~~ ***megfelelő jogkörrel és elegendő forrással rendelkezzenek az utasok e rendelet alapján előterjesztett egyéni panaszainak megfelelő és hatékony érvényesítéséhez***. **[Mód. 116]**

2018. november 15., csütörtök

(2) A nemzeti végrehajtó szervek ***minden évben*** statisztikákat ***tartalmazó olyan jelentéseket*** tesznek közzé ~~tevékenységükről~~ ***honlapjukon, amelyek részletesen ismertetik az általuk kapott panaszok számát és típusait, valamint a végrehajtási intézkedéseik eredményét***, így az ***általuk*** alkalmazott ~~szankciókról~~ ***szankciókat*** is***. A jelentést*** az egyes ~~naptári~~ évek tekintetében~~, méghozzá mindig~~ a következő év ~~áprilisának végéig~~ ***április első napjáig kell közzétenni. Ezenfelül e jelentéseket Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége honlapján is közzé kell tenni***. **[Mód. 117]**

(3) A vasúttársaságok megadják elérhetőségüket azon tagállamok nemzeti végrehajtó szervének vagy szerveinek, ahol tevékenységet folytatnak.

(3a) A nemzeti végrehajtó szervek a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket képviselő szervezetekkel együttműködve rendszeresen ellenőrzik az e rendelet szerinti segítségnyújtás keretében biztosított szolgáltatásokat, és ennek eredményét hozzáférhető és széles körben használt formátumban közzéteszik. **[Mód. 118]**

33. cikk

Panaszkezelés a nemzeti végrehajtó szerveknél

(1) A 2013/11/EU irányelv értelmében a fogyasztók rendelkezésére álló alternatív vitarendezési lehetőségek sérelme nélkül ha egy utas a 28. cikknek megfelelően panaszt tett a vasúttársaságnál, a menetjegy-értékesítőnél, az állomás üzemeltetőjénél vagy az infrastruktúra működtetőjénél, és panasza eredménytelen volt, azzal egy nemzeti végrehajtó szervhez fordulhat. A végrehajtó szervek tájékoztatják a panaszosokat arról, hogy jogukban áll alternatív vitarendezési testülethez fordulni egyéni jogorvoslat érdekében. ***A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a végrehajtó és panaszkezelő szerveket a 2013/11/EU irányelv szerinti alternatív jogorvoslati mechanizmusok céljából elismerjék, és amennyiben az utasok alternatív vitarendezési lehetőséget keresnek, az érintett vasúttársaság, menetjegy-értékesítő, állomásüzemeltető vagy infrastruktúra-működtető köteles legyen abban részt venni, valamint az eredmény rá nézve kötelező érvényű és vele szemben ténylegesen végrehajtható legyen.*** **[Mód. 119]**

(2) E rendelet vélt megsértése miatt bármely utas panaszt tehet a nemzeti végrehajtó szervnél vagy egy tagállam által e célból kijelölt más megfelelő szervnél. ***Panaszokat továbbá az utasok csoportjait képviselő szervezetek is előterjeszthetnek.*** **[Mód. 120]**

(3) A szerv a panasz kézhezvételétől számított két héten belül megerősíti annak kézhezvételét. A panaszkezelési eljárás legfeljebb három hónapot vehet igénybe. Bonyolultabb ügyekben a szerv saját hatáskörében dönthet a panaszkezelési időszak hat hónapra való meghosszabbításáról. Ilyen esetben tájékoztatni kell az utast ***vagy az utasokat képviselő szervezetet*** a határidő meghosszabbításának okairól és az eljárás lezárásához előreláthatóan szükséges időről. Egyedül a bírósági eljárást igénylő ügyek vehetnek igénybe hat hónapnál hosszabb időt. Amennyiben a panaszkezelésre kijelölt szerv egyben a 2013/11/EU irányelv szerinti alternatív vitarendezési testületnek is minősül, az abban az irányelvben előírt határidők alkalmazandók***, és valamennyi érintett fél beleegyezésével elérhetővé lehet tenni az 524/2013/EU rendelet szerinti online vitarendezés alkalmazását***. **[Mód. 121]**

Az eljárásban való részvételt akadálymentesítés révén lehetővé kell tenni a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek számára is.

(4) A célszerűség és a hatékonyság érdekében a vasúttársaságokkal kapcsolatos fogyasztói panaszokat annak a tagállamnak a nemzeti végrehajtó szervénél kell megtenni, amelyik a társaság működési engedélyét kiadta.

(5) Ha egy panasz egy olyan vélt jogsértésre vonatkozik, amelyet egy állomás üzemeltetője vagy egy infrastruktúra-működtető követett el, azon tagállam nemzeti végrehajtó szerve jár el, amelynek területén az esemény bekövetkezett.

(6) A 34. cikk alapján megvalósuló együttműködés keretében a nemzeti végrehajtó szervek indokolt esetben eltérhetnek a (4) és az (5) bekezdés rendelkezéseitől, különösen a nyelvek és a lakóhely tekintetében, ha ez az utas érdekeit szolgálja.

2018. november 15., csütörtök

33a. cikk

Független békéltető testületek

A tagállamok olyan jól felszerelt, függetlenül békéltető testületeket hoznak létre, amelyek az utasok számára könnyen hozzáférhetők és megfizethetők a vasúttársaságokkal és a menetjegy-értékesítőkkel a jogaik érvényesítése tekintetében fennálló konfliktus esetén. **[Mód. 122]**

34. cikk

A nemzeti végrehajtó szervek közötti adatcsere és határokon átívelő együttműködés

(1) Amennyiben egy tagállam a 31. és a 33. cikk értelmében eltérő szerveket nevez ki, ezek között jelentéstételi mechanizmusokat kell kialakítani az információáramlás érdekében az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban, hogy a nemzeti végrehajtó szerv el tudja látni felügyeleti és végrehajtó szerepkörét, a 33. cikk értelmében kijelölt panaszkezelő szerv pedig beszerezhesse az egyes panaszok kivizsgálásához szükséges információkat.

(2) A nemzeti végrehajtó szervek információt cserélnek munkájukról, valamint döntéshozatali elveikről és gyakorlatukról munkájuk összehangolása céljából. A Bizottság támogatja őket e feladatuk végrehajtásában.

(3) A nemzeti végrehajtó szervek a IV. mellékletben előírt eljárásokat követik.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

35. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és minden szükséges intézkedést megtesznek azok végrehajtása érdekében. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük***, valamint többek között magukban kell foglalniuk – de nem korlátozódnak erre – egy minimum pénzbírságot, vagy az érintett társaság vagy szervezet éves árbevételének bizonyos százalékát, attól függően, hogy melyik a magasabb***. A tagállamok értesítik a Bizottságot e szabályokról és rendelkezésekről, és késedelem nélkül tájékoztatják az ezeket érintő bármely későbbi módosításról. **[Mód. 123]**

(2) A 34. cikk szerinti együttműködés keretében a 33. cikk (4) és (5) bekezdése céljából illetékes nemzeti végrehajtó szerv a panaszt kezelő nemzeti végrehajtó szerv kérésére kivizsgálja a rendelet ez utóbbi által azonosított megsértését, és szükség esetén szankciókat szab ki.

36. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következőkre vonatkozóan:

i. a 13. cikkben említett összegek kiigazítása az infláció fényében;

ii. az I., a II. és a III. melléklet módosítása a CIV egységes szabályainak változásaihoz és a releváns technológiai fejleményekhez való hozzáigazításuk érdekében.

2018. november 15., csütörtök

37. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak az e cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása öt éves időtartamra szól … [e rendelet hatálybalépésének napja] kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az öt éves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 36. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) Egy, a 36. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

37a. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

***(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.* [Mód. 124]**

38. cikk

Jelentéstétel

A Bizottság … [öt évvel e rendelet elfogadását követően]-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet végrehajtásáról és eredményeiről.

A jelentés az e rendelet alapján szolgáltatott információkon alapul. A jelentéshez adott esetben megfelelő javaslatokat kell csatolni.

39. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1371/2007/EK rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat erre a rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni, az V. mellékletben foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően.

40. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt …, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

2018. november 15., csütörtök

MELLÉKLETEK

I. MELLÉKLET

Kivonat a nemzetközi vasúti személyszállítási szerződésre vonatkozó egységes szabályokból (CIV)

A. függelék

A nemzetközi vasúti fuvarozásról szóló egyezmény módosításáról szóló, 1999. június 3-i jegyzőkönyvvel módosított, a nemzetközi vasúti fuvarozásról szóló, 1980. május 9-i egyezményhez (COTIF)

II. CÍM

A SZÁLLÍTÁSI SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE ÉS TELJESÍTÉSE

6. cikk

Szállítási szerződés

(1) A szállítási szerződéssel a fuvarozó arra vállal kötelezettséget, hogy az utast, valamint – adott esetben – útipoggyászát és járművét a célállomásra szállítja, és a célállomáson az útipoggyászt és a járműveket átadja.

(2) A szállítási szerződést az utasnak átadott egy vagy több menetjegy tanúsítja. Ugyanakkor, a 9. cikkre figyelemmel, a menetjegy hiánya, szabálytalansága vagy elveszése nem érinti a szerződés létét és érvényességét, és arra továbbra is a jelen egységes szabályok vonatkoznak.

(3) A menetjegy vélelmet állít fel a szállítási szerződés megkötésére és tartalmára vonatkozóan, amellyel szemben azonban ellenbizonyításnak van helye.

7. cikk

Menetjegy

(1) Az általános szállítási feltételek meghatározzák a menetjegy alakját és tartalmát, valamint azt a nyelvet és betűtípust, amelyet a menetjegy kinyomtatásánál és kiállításánál használni kell.

(2) A menetjegyen legalább a következőknek szerepelnie kell:

a) a fuvarozó vagy fuvarozók;

b) az a kijelentés, hogy a szállítás – tekintet nélkül bármilyen ezzel ellentétes záradékra – a jelen egységes szabályok alá tartozik; ezt lehet a CIV rövidítéssel jelezni;

c) minden egyéb adat, amely szükséges a szállítási szerződés megkötésének és tartalmának bizonyításához, továbbá lehetővé teszi az utas számára, hogy e szerződésből származó jogait érvényesíthesse.

(3) Az utasnak a menetjegy átvételekor meg kell győződnie arról, hogy azt az ő utasításai szerint állították-e ki.

(4) A menetjegy átruházható, ha azt nem az utas nevére állították ki, és ha az utazást még nem kezdték meg.

(5) A menetjegy kiállítható olvasható írásjelekké alakítható elektronikus adathordozó formájában is. Az adatrögzítés és az adatkezelés során alkalmazott eljárásoknak funkcionális szempontból egyenértékűnek kell lenniük, különösen a menetjegyen feltüntetett adatok bizonyító erejét illetően.

8. cikk

A menetdíj megfizetése és visszatérítése

(1) A fuvarozó és az utas eltérő megállapodása hiányában a menetdíjat előre kell megfizetni.

(2) Az általános szállítási feltételek határozzák meg, hogy a menetdíjat milyen feltételek mellett kell visszatéríteni.

9. cikk

Utazási jogosultság. Az utazásból való kizárás

(1) Az utasnak az utazás megkezdésétől fogva érvényes menetjeggyel kell rendelkeznie, amelyet a jegyvizsgálat során köteles bemutatni. Az általános szállítási feltételek előírhatják, hogy:

a) az az utas, aki nem tud érvényes menetjegyet felmutatni, a menetdíjon felül pótdíjat köteles fizetni;

b) az az utas, aki a menetdíj vagy a pótdíj azonnali megfizetését megtagadja, az utazásból kizárható;

c) a pótdíj milyen feltételek mellett térítendő vissza.

(2) Az általános szállítási feltételek előírhatják, hogy az utazásból ki vannak zárva, vagy útközben kizárhatók azok az utasok, akik:

a) veszélyt jelentenek a szállítás biztonságára és a megfelelő üzemeltetésre vagy a többi utas biztonságára;

b) megengedhetetlen módon zavarják a többi utast,

továbbá, hogy ezek a személyek nem jogosultak a menetdíj és az útipoggyász fuvardíjának a visszatérítésére.

10. cikk

Közigazgatási előírások teljesítése

Az utas köteles a vám- és egyéb hatóságok által megkövetelt előírásokat teljesíteni.

11. cikk

Vonatkimaradás és késés. Csatlakozásmulasztás

A fuvarozó szükség esetén köteles a csatlakozásmulasztást, illetőleg a vonatkimaradást a menetjegyen igazolni.

III. CÍM

KÉZIPOGGYÁSZ, ÁLLATOK, ÚTIPOGGYÁSZ ÉS JÁRMŰVEK SZÁLLÍTÁSA

I. fejezet

Közös rendelkezések

12. cikk

Tárgyak és állatok

(1) Az utas könnyen hordozható tárgyakat (kézipoggyászt), valamint élő állatot az általános szállítási feltételeknek megfelelően vihet magával. Az utas az általános szállítási feltételekben szereplő külön rendelkezéseknek megfelelően vihet magával nehezen hordozható tárgyakat. Nem szállíthatók kézi poggyászként az olyan tárgyak és állatok, amelyek a többi utast zavarhatják vagy kárt okozhatnak.

(2) Az utas az általános szállítási feltételeknek megfelelően adhat fel útipoggyászként tárgyakat és állatokat.

(3) A fuvarozó engedélyezheti a személyszállítás alkalmával járművek szállítását is, az általános szállítási feltételekben meghatározott különleges rendelkezések betartásával.

(4) A veszélyes áruk kézipoggyászként, útipoggyászként, illetve a jelen cím szerint vasúton szállított járművekben vagy járműveken való szállításának meg kell felelnie a veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzatnak (RID).

13. cikk

Vizsgálat

(1) A fuvarozó a vonatkozó előírások megszegésének alapos gyanúja esetében jogosult megvizsgálni, hogy a szállított tárgyak – a kézipoggyász, az útipoggyász, a jármű (ideértve annak rakományát) – és állatok megfelelnek-e az előírásoknak, ha ezt annak a tagállamnak a jogszabályai és előírásai, ahol a vizsgálatot végeznék, nem tiltják. Az utast meg kell hívni a vizsgálathoz. Ha nem jelenik meg vagy nem érhető el, a vizsgálatot két független tanú jelenlétében kell végezni.

(2) Ha az előírások megsértését állapítják meg, a fuvarozó követelheti, hogy a vizsgálat költségeit az utas térítse meg.

14. cikk

Közigazgatási előírások teljesítése

Az utas köteles az utazása során általa szállított tárgyak – kézipoggyász, útipoggyász, járművek (ideértve azok rakományát) – és állatok tekintetében a vám- és más közigazgatási hatóságok által megkövetelt előírásokat teljesíteni. Az utas köteles az említett tárgyak vizsgálatánál jelen lenni, kivéve, ha az egyes tagállamok jogszabályai és előírásai másként rendelkeznek.

II. fejezet

Kézipoggyász és állat

15. cikk

Felügyelet

A vasúti személykocsiba bevitt kézipoggyász és állatok felügyelete az utas felelőssége.

III. fejezet

Útipoggyász

16. cikk

Útipoggyász-feladás

(1) Az útipoggyász továbbításával kapcsolatos szerződéses kötelezettségeket az utas részére kiállított poggyászvevény tanúsítja.

(2) A poggyászvevény hiánya, rendellenessége vagy elveszése nem érinti az útipoggyász továbbítására vonatkozó megállapodások létét és érvényességét – figyelemmel a 22. cikkben foglaltakra is; az útipoggyász továbbítására ilyen esetben is a jelen egységes szabályok vonatkoznak.

(3) Ellenkező bizonyításig a poggyászvevény tanúsítja az útipoggyász feladását és a szállítás feltételeit.

(4) Ellenkező bizonyításig vélelmezni kell, hogy az útipoggyász láthatólag jó állapotban volt, amikor a fuvarozó átvette, és hogy az útipoggyász darabjainak a száma és tömege megfelelt a poggyászvevényen feltüntetetteknek.

17. cikk

Poggyászvevény

(1) Az általános szállítási feltételek határozzák meg a poggyászvevény alakját és tartalmát, valamint azt a nyelvet és írásmódot, amelyet a poggyászvevény kinyomtatásánál és kitöltésénél használni kell. A 7. cikk (5) bekezdését megfelelően kell alkalmazni.

(2) A poggyászvevénynek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a fuvarozó vagy fuvarozók;

b) az a kijelentés, hogy a szállítás – tekintet nélkül bármilyen ezzel ellentétes záradékra – a jelen egységes szabályok alá tartozik; ezt lehet a CIV rövidítéssel jelezni;

c) minden egyéb utalás, amely szükséges az útipoggyász továbbításával kapcsolatos szerződéses kötelezettségek bizonyítására, továbbá lehetővé teszi az utas számára, hogy a szállítási szerződésből eredő jogait érvényesíteni tudja.

(3) Az utasnak a poggyászvevény átvételekor meg kell győződnie arról, hogy azt az ő utasításai szerint állították ki.

18. cikk

Feladás és szállítás

(1) Amennyiben az általános szállítási feltételek nem állapítanak meg kivételt, útipoggyászt csak a legalább az útipoggyász rendeltetési állomásáig érvényes menetjegy felmutatása mellett lehet feladni. Egyebekben a feladás a feladási hely szerint érvényes előírásoknak megfelelően történik.

(2) Ha az általános szállítási feltételek megengedik az útipoggyásznak menetjegy felmutatása nélkül történő felvételét, a jelen egységes szabályoknak azok a rendelkezései, amelyek az utas útipoggyászára vonatkozó jogokat és kötelezettségeket tartalmazzák, megfelelően irányadók az útipoggyász feladójára is.

(3) A fuvarozó az útipoggyászt az utas által igénybe vett vonattól, szállítási módtól és útvonaltól eltérően is szállíthatja.

19. cikk

Az útipoggyász viteldíj megfizetése

A fuvarozó és az utas eltérő megállapodása hiányában a menetdíjat a feladáskor kell megfizetni.

20. cikk

Az útipoggyász megjelölése

Az utas köteles minden egyes útipoggyászdarabon jól látható helyen, megfelelően tartós és olvasható módon megjelölni:

a) nevét és lakcímét;

b) az útipoggyász rendeltetésállomását.

21. cikk

Az útipoggyász feletti rendelkezés joga

(1) Ha a körülmények lehetővé teszik, továbbá a vám- és más közigazgatási hatóságok nem követelik meg az ellenkezőjét, az utas kérheti útipoggyásza visszaszolgáltatását a feladási állomáson, a poggyászvevény átadása, továbbá – amennyiben ezt az általános szállítási feltételek előírják – a menetjegy bemutatása ellenében.

(2) Az általános szállítási feltételek más rendelkezéseket is tartalmazhatnak az útipoggyász feletti rendelkezési jogra vonatkozóan, különösen a célállomás módosítására és ennek esetleges pénzügyi következményeire, amit az utasnak kell viselnie.

22. cikk

Kiszolgáltatás

(1) Az útipoggyászt a poggyászvevény átadása és a küldeményt esetleg terhelő költségek megfizetése ellenében kell kiszolgáltatni.

A fuvarozó jogosult, de nem köteles vizsgálni, hogy a poggyászvevény birtokosa jogosult-e az útipoggyász átvételére.

(2) Az útipoggyásznak a poggyászvevény birtokosa részére történő kiszolgáltatásával egyenértékű, ha a célállomás helyén érvényes előírásoknak megfelelően:

a) az útipoggyászt a vámhatóságnak a fuvarozó felügyelete alatt nem álló helyiségében vagy raktárában adják át;

b) élő állatot harmadik személynek adnak át.

(3) A poggyászvevény birtokosa a rendeltetési állomáson követelheti az útipoggyász kiszolgáltatását, mihelyt a szerződés szerinti idő és az esetleges vám- és más közigazgatási hatósági eljárásokhoz szükséges idő eltelt.

(4) Ha a poggyászvevényt nem adják át, a fuvarozó csak annak a személynek köteles az útipoggyászt kiszolgáltatni, aki jogosultságát bizonyítja; a bizonyíték elégtelensége esetén a fuvarozó biztosítékot követelhet.

(5) Az útipoggyászt azon a rendeltetési állomáson kell kiszolgáltatni, amelyre feladták.

(6) A poggyászvevény birtokosa, akinek az útipoggyászt nem szolgáltatták ki, követelheti, hogy a poggyászvevényen igazolják azt a napot és órát, amikor ő az útipoggyász kiszolgáltatását a (3) bekezdésnek megfelelően követelte.

(7) A jogosult megtagadhatja az útipoggyász átvételét, ha a fuvarozó nem tesz eleget annak a kérésének, hogy az útipoggyászt ellenőrizzék abból a célból, hogy a hivatkozott kárt megállapítsák.

(8) Egyebekben az útipoggyász kiszolgáltatása a célállomás helyén érvényes előírásoknak megfelelően történik.

IV. fejezet

Járművek

23. cikk

A szállítás feltételei

Az általános szállítási feltételekben előírt, a járművek szállításra vonatkozó külön rendelkezések határozzák meg különösen a szállítás elfogadására, a felvételre, a berakodásra, a kirakodásra és a kiszolgáltatásra vonatkozó feltételeket, valamint az utas kötelezettségeit.

24. cikk

Fuvarokmány

(1) A járműszállításra vonatkozó szerződéses kötelezettségeket az utasnak átadandó fuvarokmány tanúsítja. A fuvarokmány az utas menetjegyének a részét is képezheti.

(2) Az általános szállítási feltételekben előírt, a járművek szállítására vonatkozó külön rendelkezések határozzák meg a fuvarokmány alakját és tartalmát, valamint azt a nyelvet és írásmódot, amelyet a fuvarokmány kinyomtatásánál és kitöltésénél használni kell. A 7. cikk (5) bekezdését megfelelően kell alkalmazni.

(3) A fuvarokmányon szerepelnie kell legalább a következőknek:

a) a fuvarozó vagy fuvarozók;

b) az a kijelentés, hogy a szállítás – tekintet nélkül bármilyen ezzel ellentétes záradékra – a jelen egységes szabályok alá tartozik; ezt lehet a CIV rövidítéssel jelezni;

c) minden egyéb adat, amely szükséges a járművek szállításával kapcsolatos szerződéses kötelezettségek bizonyítására, továbbá amely lehetővé teszi az utas számára, hogy a szállítási szerződésből eredő jogait érvényesíteni tudja.

(4) Az utasnak a fuvarokmány átvétele alkalmával meg kell győződnie arról, hogy azt az ő utasításainak megfelelően töltötték ki.

25. cikk

Alkalmazandó jog

E fejezet rendelkezéseire figyelemmel a III. fejezet útipoggyász-szállításra vonatkozó rendelkezései a járművekre is alkalmazandók.

IV. CÍM

A FUVAROZÓ FELELŐSSÉGE

I. fejezet

Felelősség az utasok halála és sérülése esetén

26. cikk

A felelősség alapja

(1) A fuvarozó felelős azért a kárért, amely abból ered, hogy az utas a járművön való tartózkodása közben vagy a be-, illetve kiszállása alkalmával történt vasúti baleset következtében meghal, megsérül, vagy egyébként testi vagy szellemi épségében károsodást szenved, függetlenül attól, hogy melyik vasúti infrastruktúrát használja.

(2) A fuvarozó mentesül a felelősség alól:

a) ha a balesetet a vasúti üzemmel össze nem függő körülmények okozták, és a fuvarozó az eset körülményei által megkívánt gondosság ellenére sem kerülhette el azt, és nem háríthatta el annak következményeit;

b) olyan mértékben, amilyen mértékben a baleset az utas hibájának a következménye;

c) ha a baleset egy harmadik személy magatartására vezethető vissza, és a fuvarozó ezt a magatartást az eset körülményei által megkövetelt gondosság ellenére sem kerülhette el, és annak következményeit nem háríthatta el. Az ugyanazt a vasúti infrastruktúrát használó más vállalkozó nem tekinthető harmadik személynek; ez azonban a viszontkereseti jogot nem érinti.

(3) Ha a baleset egy harmadik személy magatartására vezethető vissza, de – ennek ellenére – a (2) bekezdés c) pontja szerint a fuvarozó a felelősség alól nem mentesül teljesen, akkor a fuvarozó a jelen egységes szabályok korlátai között teljes mértékben felelős, de a harmadik személlyel szemben esetleg fennálló viszontkereseti joga fennmarad.

(4) A jelen egységes szabályok nem érintik a fuvarozónak az (1) bekezdésben nem említett esetekben fennálló esetleges felelősségét.

(5) Ha a szállítási szerződés tárgyát képező szállítást különböző fuvarozók végzik, az utas halála és sérülése esetén az a fuvarozó felelős, akinek a szállítási szerződés szerint azt a szállítási szolgáltatást kellett végeznie, amelynek során a baleset történt. Ha ezt a szolgáltatást nem a fuvarozó, hanem egy fuvarozásteljesítési segéd teljesítette, jelen egységes szabályok értelmében a két fuvarozó egyetemlegesen felelős.

27. cikk

Kártérítés az utas halála esetén

(1) Az utas halála esetén a kártérítés magában foglalja:

a) az utas halála folytán keletkezett valamennyi szükséges költséget, különösen a holttest szállításával és a temetéssel kapcsolatos költségeket;

b) ha a halál nem azonnal következett be, a 28. cikkben megállapított kártérítést.

(2) Ha az utas halála folytán azok a személyek, akiknek eltartására az utas a törvény szerint kötelezett volt vagy lehetett volna, kártérítésre jogosultak az elveszített tartást illetően. Olyan személyek kártérítési igényeire nézve, akiknek az utas törvényes kötelezettség nélkül nyújtott tartást, a nemzeti jog irányadó.

28. cikk

Kártérítés az utas sérülése esetén

Az utas sérülése, továbbá testi vagy szellemi épségének egyéb károsodása esetében a kártérítés magában foglalja:

a) a szükséges költségeket, különösen a gyógyítási és a közlekedési költségeket;

b) azt a vagyoni hátrányt, amelyet az utas teljes vagy részleges munkaképtelensége, vagy szükségleteinek a megnövekedése következtében elszenved.

29. cikk

Egyéb testi sérülések megtérítése

A nemzeti jog irányadó arra nézve, hogy a fuvarozó köteles-e és milyen mértékben a 27. és 28. cikkekben meghatározottakon kívül más testi sérülésekért is kártérítést nyújtani.

30. cikk

A kártérítés formája és mértéke az utas halála és sérülése esetén

(1) A 27. cikk (2) bekezdésében és a 28. cikk b) pontjában megállapított kártérítést egyösszegű kifizetés formájában kell teljesíteni. Ha azonban a nemzeti jog szerint járadék megállapítása lehetséges, a kártérítést ilyen formában kell teljesíteni, ha a megsérült utas, illetve a 27. cikk (2) bekezdése szerinti jogosultak ezt kívánják.

(2) Az (1) bekezdés szerint teljesítendő kártérítés mértékét a nemzeti jog szerint kell megállapítani. A jelen egységes szabályok alkalmazásában azonban akkor is utasonként 175 000 elszámolási egység felső határú egyösszegű kifizetés, illetve ennek az összegnek megfelelő évjáradék jár, ha a nemzeti jog által megállapított felső összeghatár ennél alacsonyabb.

31. cikk

Egyéb szállítási módok

(1) A (2) bekezdésnek megfelelően azok a rendelkezések, amelyek a fuvarozónak az utas haláláért vagy sérüléséért való felelősségére vonatkoznak, nem alkalmazhatók azokra a károkra, amelyek a szállítási szerződés szerint nem vasúti szállítás során keletkeztek.

(2) Ha azonban a vasúti járműveket komphajón továbbítják, a fuvarozónak az utas haláláért és sérüléséért való felelősségére vonatkozó rendelkezések alkalmazandók a 26. cikk (1) bekezdésében és a 33. cikk (1) bekezdésében említett olyan károkra, amelyeket az utas a vasúti üzemmel kapcsolatos baleset folytán az említett járműveken való tartózkodása alatt, beszállás vagy az onnan történő kiszállás során szenved el.

(3) Ha a vasút rendkívüli körülmények folytán üzemét ideiglenesen felfüggeszti, és az utasokat más módon szállítják, a fuvarozó a jelen egységes szabályok szerint felelős.

II. fejezet

A menetrend be nem tartására vonatkozó felelősség

32. cikk

Felelősség vonatkimaradás, késés vagy csatlakozásmulasztás esetén

(1) A fuvarozó felelős az utassal szemben azért a kárért, amely abból ered, hogy a vonatkimaradás, a késés vagy a csatlakozásmulasztás miatt az utas nem tudja utazását ugyanazon a napon folytatni, vagy az adott körülmények között az utazás folytatása ugyanazon a napon ésszerűen nem várható el. A kártérítés kiterjed az ésszerű szállásköltségekre és az utast váró személyek értesítésének az ésszerűen felmerült költségeire.

(2) A fuvarozó mentesül fenti kötelezettsége alól, ha a vonatkimaradás, a késés vagy a csatlakozásmulasztás az alábbi okok valamelyike miatt következett be:

a) a vasúti üzemmel össze nem függő körülmények, amelyeket a fuvarozó az adott körülmények között elvárható gondosság ellenére sem kerülhetett el, és amelyek következményeit nem háríthatta el;

b) az utas hibája; vagy

c) egy harmadik személy magatartása, amelyet a fuvarozó az adott körülmények között elvárható gondosság ellenére sem kerülhetett el, és amelynek következményeit nem háríthatta el. Az ugyanazt a vasúti infrastruktúrát használó más vállalkozó nem tekinthető harmadik személynek; ez azonban a viszontkereseti jogot nem érinti.

(3) A nemzeti jog irányadó arra nézve, hogy a fuvarozó köteles-e és milyen mértékben az (1) bekezdésben meghatározottakon kívüli károkért kártérítést nyújtani. Ez a rendelkezés nem sértheti a 44. cikkben foglaltakat.

III. fejezet

Felelősség a kézipoggyászért, az állatokért, az útipoggyászért és a járművekért

1. RÉSZ

Kézipoggyász és állat

33. cikk

Felelősség

(1) Az utas halála vagy sérülése estében a fuvarozó felelőssége kiterjed az utas tárgyainak vagy kézipoggyászának a teljes vagy részleges elveszéséből vagy sérüléséből származó károkra is. Ez érvényes azokra az állatokra is, amelyeket az utas magával vitt. A 26. cikket megfelelően kell alkalmazni.

(2) A fuvarozó egyebekben csak akkor felelős azoknak a tárgyaknak, kézipoggyásznak vagy állatoknak a teljes vagy részleges elveszéséért vagy sérüléséért, amelyek felügyelete a 15. cikk értelmében az utas kötelessége, ha a kárt a fuvarozó hibája okozta. Ebben az esetben a IV. cím egyéb cikkeit – az 51. cikk kivételével –, továbbá a VI. címet nem lehet alkalmazni.

34. cikk

A kártérítés felső határa tárgyak elveszése vagy sérülése esetén

Ha a fuvarozó a 33. cikk (1) bekezdése értelmében felelős, a kárt utasonként legfeljebb 1 400 elszámolási egység összegben köteles megtéríteni.

35. cikk

A felelősség kizárása

A fuvarozó nem felel az utas olyan káráért, ami abból ered, hogy az utas a vám- vagy más közigazgatási hatóságok által megkövetelt alakiságokat nem tartotta be.

2. RÉSZ

Útipoggyász

36. cikk

A felelősség alapja

(1) A fuvarozó felelős az útipoggyásznak a fuvarozó általi átvételétől a kiszolgáltatásig történt teljes vagy részleges elveszéséből vagy sérüléséből, továbbá a késedelmes kiszolgáltatásából eredő kárért.

(2) A fuvarozó mentesül e felelősség alól, ha az elveszést, a sérülést vagy a késedelmes kiszolgáltatást az utas hibája, az utasnak a fuvarozó vétkességére vissza nem vezethető intézkedése, az útipoggyász belső tulajdonsága vagy olyan körülmény okozta, amelyet a fuvarozó nem kerülhetett el, és amelynek következményeit nem háríthatta el.

(3) A fuvarozó mentesül e felelősség alól, ha a kár a következő körülmények egyikével vagy ezek közül többel együtt járó különleges kockázatból ered:

a) a csomagolás hiánya vagy hiányossága;

b) az útipoggyász különleges tulajdonságai;

c) a szállításból kizárt tárgyak útipoggyászként való feladása.

37. cikk

Bizonyítási teher

(1) A fuvarozót terheli annak bizonyítása, hogy az elveszés, a sérülés vagy a kiszolgáltatás késedelme a 36. cikk (2) bekezdésében felsorolt valamely ok következtében történt.

(2) Ha a fuvarozó azt állítja, hogy az útipoggyász elveszése vagy sérülése – figyelembe véve az adott eset körülményeit – a 36. cikk (3) bekezdésében felsorolt különleges kockázatok egyikéből vagy ezek közül többből keletkezett, azt kell vélelmezni, hogy úgy történt. A jogosult azonban bizonyíthatja, hogy a kár részben vagy egészben nem ezeknek a kockázatoknak a következménye.

38. cikk

Részfuvarozók

Ha a szállítást a szállítási szerződés alapján több részfuvarozó végzi, minden részfuvarozó – azzal, hogy átveszi pogygyászvevénnyel az útipoggyászt, illetve a fuvarokmánnyal a járműveket – a szállítási szerződés tekintetében szerződő féllé válik az útipoggyász továbbítását, illetve a járművek szállítását illetően, a poggyászvevény, illetve a fuvarokmány előírásainak megfelelően, és terhelik az ebből eredő kötelezettségek. Ilyen esetben minden fuvarozó a kiszolgáltatásig felelős a szállításért a teljes útvonalon.

39. cikk

Fuvarozásteljesítési segéd

(1) A fuvarozó akkor is felelős a fuvarozás egészéért, ha a fuvarozás teljesítését részben vagy egészében fuvarozásteljesítési segédre bízza, akár jogosult erre a szállítási szerződés alapján, akár nem.

(2) Jelen egységes szabályok rendelkezései, amelyek a fuvarozó felelősségét rögzítik, alkalmazandók a fuvarozásteljesítési segédre is, az általa végzett fuvarozás vonatkozásában. A 48. és az 52. cikket kell alkalmazni, ha keresetet adnak be olyan alkalmazottak vagy más személyek ellen, akiknek a szolgáltatásait a szállítás teljesítése érdekében igénybe vette.

(3) Minden olyan külön megállapodás, amellyel a fuvarozó a jelen egységes szabályokban nem szereplő kötelezettséget vállal, vagy amellyel lemond olyan jogokról, amelyekkel a jelen egységes szabályok értelmében rendelkezne, hatálytalan a fuvarozásteljesítési segéd vonatkozásában, kivéve, ha a fuvarozásteljesítési segéd azt kifejezetten írásban elfogadta. A fuvarozót azonban terhelik azok a kötelezettségek, illetve joglemondás, amelyet a külön megállapodásban vállalt, függetlenül attól, hogy a fuvarozásteljesítési segéd azt elfogadta vagy nem.

(4) Amennyiben és amilyen mértékben mind a fuvarozó, mind a fuvarozásteljesítési segéd felelős, felelősségük egyetemleges.

(5) A fuvarozó, a fuvarozásteljesítési segéd, valamint ezek alkalmazottai és a szállítás teljesítéséhez általuk igénybe vett más személyek által fizetendő kártérítés együttes összege nem haladhatja meg a jelen egységes szabályokban megállapított határokat.

(6) Jelen cikk nem érinti azt a viszontkereseti jogot, amely a fuvarozó és fuvarozásteljesítési segéd között fennállhat.

40. cikk

Az útipoggyász elveszésének vélelme

(1) A jogosult – további bizonyítás nélkül – elveszettnek tekintheti az útipoggyászt, ha azt a fuvarozó a 22. cikk (3) bekezdésének megfelelően tett kiszolgáltatási kérelmet követő tizennégy napon belül nem szolgáltatta ki, vagy nem bocsátotta rendelkezésére.

(2) Ha az elveszettnek tekintett útipoggyász a kiszolgáltatási kérelem benyújtását követő egy éven belül előkerül, a fuvarozó köteles a jogosultat erről értesíteni, ha címe ismert vagy megállapítható.

(3) A (2) bekezdésben említett értesítés kézhezvételétől számított harminc napon belül a jogosult követelheti az útipoggyász kiszolgáltatását. Ilyen esetben meg kell fizetnie az útipoggyász szállításának költségeit a feladási állomástól a kiszolgáltatás helyéig, továbbá vissza kell fizetnie a már felvett kártérítést, levonva belőle adott esetben az abban foglalt költségeket. Mindazonáltal a kiszolgáltatás késedelmével kapcsolatos kártérítésre való, a 43. cikk szerinti jogosultságát érvényesítheti.

(4) Ha a megtalált útipoggyászt a (3) bekezdésben megadott határidőn belül nem követelik, vagy a kiszolgáltatási kérelem után több mint egy évvel kerül elő, a fuvarozó annak a helynek a jogszabályai és előírásai szerint rendelkezik a poggyásszal, ahol az található.

41. cikk

Kártérítés elveszés esetén

(1) Az útipoggyász teljes vagy részleges elveszése esetében a fuvarozó – minden további kártérítési kötelezettség nélkül – köteles megfizetni:

a) ha a kár összegét bizonyították, az ennek megfelelő összegű kártérítést, amely azonban nem lehet több, mint a hiányzó bruttó tömeg minden kilogrammja után számított 80 elszámolási egység vagy 1 200 elszámolási egység az útipoggyász minden egyes darabjáért;

b) ha a kár összegét nem állapították meg, a hiányzó bruttó tömeg minden kilogrammja után 20 elszámolási egység vagy az útipoggyász minden egyes darabjáért 300 elszámolási egység összegű kárátalányt.

A kártérítés módját – hiányzó kilogrammonként vagy útipoggyász-darabonként – az általános szállítási feltételek állapítják meg.

(2) A fuvarozó ezenfelül köteles visszatéríteni az útipoggyász fuvardíját és az egyéb, az elveszett poggyásszal kapcsolatosan már kifizetett összegeket, valamint a vámot és a fogyasztási adót.

2018. november 15., csütörtök

42. cikk

Kártérítés sérülés esetén

(1) Az útipoggyász sérülése esetén a fuvarozó – minden további kártérítés kizárásával – köteles megtéríteni az útipoggyász értékcsökkenésének az összegét.

(2) A kártérítés összege nem haladhatja meg:

a) azt az összeget, amelyet teljes elveszés esetében kellene fizetni, ha a sérülés folytán az egész útipoggyász értéktelenné vált;

b) ha az útipoggyásznak csak egy része szenvedett értékcsökkenést, azt az összeget, amelyet az értékcsökkenést szenvedett rész elveszése esetében kellene fizetni.

43. cikk

Kártérítés a kiszolgáltatás késedelme esetén

(1) Az útipoggyász kiszolgáltatásának a késedelme esetén a fuvarozó köteles kártérítést fizetni a kiszolgáltatás követelésétől számított minden 24 órás időszakra, de legfeljebb tizennégy napra:

a) ha a jogosult bizonyítja, hogy ebből kára származott, kártérítés illeti meg, amely a kár mértékével egyenlő, legfeljebb azonban a késedelmesen kiszolgáltatott útipoggyász bruttó tömegének minden kilogrammja után számított 0,80 elszámolási egység, vagy útipoggyász-darabonként 14 elszámolási egység;

b) ha a jogosult nem bizonyítja, hogy ebből kára származott, kárátalány illeti meg, amely a késedelmesen kiszolgáltatott útipoggyász bruttó tömegének minden kilogrammja után számított 0,14 elszámolási egység, vagy útipoggyász-darabonként 2,80 elszámolási egység.

A kártérítés módját az általános szállítási feltételek határozzák meg hiányzó kilogrammonként vagy útipoggyász-darabonként.

(2) Az útipoggyász teljes elveszése esetén nem kell az (1) bekezdés szerinti kártérítést fizetni a 41. cikkben előírtakon felül.

(3) Az útipoggyász részleges elveszése esetén az (1) bekezdés szerinti kártérítést az útipoggyász megmaradt része után kell fizetni.

(4) Az útipoggyász olyan sérülése esetén, amely nem a késedelmes kiszolgáltatás következménye, adott esetben az (1) bekezdés szerinti kártérítést kell fizetni a 42. cikkben meghatározott kártérítésen felül.

(5) Az (1) bekezdés szerinti, valamint a 41. és 42. cikkekben foglaltaknak megfelelő kártérítés együttes összege nem lehet magasabb, mint az a kártérítés, amelyet az útipoggyász teljes elveszése esetében kellene fizetni.

3. RÉSZ

Járművek

44. cikk

Kártérítés a késedelemért

(1) Ha a berakodásnál a fuvarozó hibájából késés történt, vagy egy járművet késedelmesen szolgáltatnak ki és a jogosult bizonyítja, hogy ebből kára keletkezett, a fuvarozó a fuvardíj összegét meg nem haladó kártérítésre köteles.

(2) Ha a berakodásnál a fuvarozó hibájából késés történt, és a jogosult emiatt felmondja a szállítási szerződést, a fuvardíjat vissza kell téríteni a számára. Ezenfelül, ha a jogosult bizonyítja, hogy kára származott a késedelemből, kártérítést követelhet, amelynek összege nem haladhatja meg a fuvardíjat.

45. cikk

Kártérítés elveszés esetén

Egy jármű részleges vagy teljes elveszése esetén a jogosultnak a bizonyított káráért járó kártérítést a jármű használati értéke alapján számítják ki. Az összeg nem haladhatja meg a 8 000 elszámolási egységet. Az utánfutó – rakománnyal vagy anélkül – külön járműnek számít.

46. cikk

Felelősség más tárgyakra vonatkozóan

(1) A jármű belsejében hagyott vagy a járműhöz rögzített tartókban (pl. csomagtartó, síléctartó) elhelyezett tárgyak vonatkozásában a fuvarozó csak a saját hibájából származó kárért felel. A fizetendő teljes kártérítés nem haladhatja meg az 1 400 elszámolási egységet.

(2) A jármű külső felületén elhelyezett tárgyak tekintetében, beleértve az (1) bekezdésben említett tartókat is, a fuvarozó csak akkor felelős, ha bizonyított, hogy a kár olyan cselekmény vagy mulasztás következménye, amelyet a fuvarozó követett el, akár ilyen kár előidézésének a szándékával, akár gondatlanságból, annak tudatában, hogy a kár bekövetkezhet.

47. cikk

Alkalmazandó jog

Jelen rész rendelkezéseinek figyelembevétele mellett az útipoggyásszal kapcsolatos felelősséget szabályzó 2. rész rendelkezései a járművekre is alkalmazandók.

IV. fejezet

Közös rendelkezések

48. cikk

A felelősség korlátozására vonatkozó jog kizárása

A jelen egységes szabályoknak, valamint a nemzeti jognak a felelősség korlátozására vonatkozó rendelkezései, amelyek a kártérítést adott összegre korlátozzák, nem alkalmazhatók, ha a kár bizonyíthatóan olyan cselekményből vagy mulasztásból származik, amelyet a fuvarozó követett el, akár ilyen kár előidézésének szándékával, akár gondatlanságból, annak tudatában, hogy a kár bekövetkezhet.

49. cikk

Átszámítás és kamat

(1) Ha a kártérítés kiszámítása során külföldi pénznemben kifejezett összegeket kell átszámítani, az átszámítást a kártérítés fizetésének napján és helyén érvényes árfolyamon kell végezni.

(2) A jogosult a kártérítési összeg után évi ötszázalékos kamatot követelhet az 55. cikk szerinti igény előterjesztésének napjától, vagy ha igényt nem terjesztettek elő, a jogi eljárás megindításának napjától.

(3) Ugyanakkor, a 27. és 28. cikkek értelmében járó kártérítés esetén kamat csak attól a naptól számítandó, amelyen a kártérítés összegének a meghatározásánál figyelembe vett tények megtörténtek, ha ez a nap az igény előterjesztésének vagy a jogi eljárás megindításának napja után következett.

(4) Az útipoggyászra vonatkozó kártérítés esetében kamat csak akkor jár, ha a kártérítés összege poggyászvevényenként meghaladja a 16 elszámolási egységet.

(5) Útipoggyász esetén, ha a jogosult nem nyújtja be a fuvarozónak észszerű határidőn belül az igény végleges rendezéséhez szükséges dokumentumokat, nem jár kamat a határidő lejártától a dokumentumok benyújtásáig tartó időszakra.

50. cikk

Felelősség nukleáris baleset esetén

A fuvarozó mentesül az egységes szabályok alapján őt terhelő felelősség alól, ha a kárt nukleáris baleset okozta, és ha ezért a kárért valamely államban a nukleáris energia terén fennálló felelősségre vonatkozó jogszabályok és előírások szerint a nukleáris berendezés üzemben tartója vagy az ennek helyébe lépő más személy a felelős.

51. cikk

A fuvarozó felelőssége más személyekért

A fuvarozó felelős alkalmazottaiért és más személyekért, akiknek a szolgáltatásait a szállítás végrehajtására igénybe veszi, ha ezek az alkalmazottak vagy más személyek a fuvarozó feladatainak a körében járnak el. A vasúti infrastruktúra üzembentartói olyan személyeknek tekintendők, akiknek a szolgáltatásait a szállítás végrehajtására a fuvarozó igénybe veszi.

52. cikk

Egyéb igények

(1) A jelen egységes szabályok hatálya alá tartozó minden esetben a fuvarozóval szemben a felelősséggel kapcsolatos bármilyen eljárás csak a jelen egységes szabályok feltételei és korlátozásai szerint indítható.

(2) Ugyanez érvényes azokra az eljárásokra is, amelyeket olyan alkalmazottakkal vagy személyekkel szemben indítanak, akikért a fuvarozó az 51. cikk értelmében felelős.

V. CÍM

AZ UTAS FELELŐSSÉGE

53. cikk

Különleges felelősségi elvek

Az utas felelős a fuvarozóval szemben minden olyan kárért:

a) amely kötelezettségeinek be nem tartásából származik az alábbiak szerint:

   1. a 10., 14. és 20. cikk értelmében;

   2. az általános szállítási feltételekben a járműszállításra vonatkozó külön rendelkezések értelmében; vagy

   3. a veszélyes áruk nemzetközi fuvarozásáról szóló szabályzat (RID) értelmében; vagy

b) amelyet az utas által magával vitt tárgyak vagy állatok okoznak, amelyek következményeit nem tudta megakadályozni, annak ellenére, hogy a lelkiismeretes utastól elvárható gondossággal járt el. Ez a rendelkezés nem érinti a fuvarozónak a 26. cikk és a 33. cikk (1) bekezdése szerinti felelősségét, kivéve, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan körülmények okozták, amelyeket nem tudott elhárítani.

VI. CÍM

JOGOK GYAKORLÁSA

54. cikk

A részleges elveszés vagy sérülés megállapítása

(1) Ha a fuvarozó a rábízott tárgy (útipoggyász vagy jármű) szállítása során annak részleges elveszését vagy sérülését fedezi fel vagy feltételezi, vagy a jogosult ezt állítja, a fuvarozó haladéktalanul köteles – lehetőleg a jogosult jelenlétében – jegyzőkönyvben rögzíteni a kár természete szerint a tárgy állapotát, és amennyire lehet lehetséges a kár terjedelmét, okát, valamint bekövetkezésének az idejét.

(2) A jegyzőkönyv másolatát díjtalanul át kell adni a jogosultnak.

(3) Ha a jogosult a jegyzőkönyvben foglalt megállapításokat nem fogadja el, követelheti, hogy az útipoggyászok és járművek állapotát, valamint a kár okát és összegét a szállítási szerződést megkötő felek által vagy a bíróság által kijelölt szakértő állapítsa meg. Az eljárásra annak az államnak a jogszabályai és előírásai az irányadók, ahol a megállapítás történik.

55. cikk

Igények

(1) Az utasok halála és sérülése esetében a fuvarozó felelősségével kapcsolatos igényeket ahhoz a fuvarozóhoz kell írásban intézni, aki ellen eljárás indítható. Ha a szállítás egyetlen szerződés alapján történik, és végrehajtásában részfuvarozók vesznek részt, az igényt lehet intézni az első vagy az utolsó fuvarozóhoz vagy ahhoz, akinek székhelye, telephelye vagy irodája, amely a szerződést kötötte, az utas lakóhelye szerinti vagy állandó tartózkodási helye szerinti államban található.

(2) A szállítási szerződésen alapuló egyéb igényeket írásban kell intézni az 56. cikk (2) és (3) bekezdésében megjelölt fuvarozóhoz.

(3) Azokat a dokumentumokat, amelyeknek az igényhez való csatolását a jogosult szükségesnek tartja, akár eredetiben, akár másolatban – vagy ha a fuvarozó kéri, hiteles másolatban – kell benyújtani. Az igény rendezése után a fuvarozó követelheti a menetjegy, a poggyászvevény és a fuvarokmány átadását.

56. cikk

Peres eljárás alá vonható fuvarozók

(1) A fuvarozónak az utasok halála és sérülése esetében fennálló felelőssége alapján peres eljárást csak a 26. cikk (5) bekezdése értelmében felelős fuvarozó ellen lehet indítani.

(2) A (4) bekezdésben foglaltakat kivéve az utas a szerződésen alapuló egyéb peres eljárást kizárólag az első vagy az utolsó fuvarozó ellen indíthat, vagy az ellen a fuvarozó ellen, akinek tevékenysége során az eljárásra okot adó tény bekövetkezett.

(3) Ha – részfuvarozók által teljesített szállítás esetében – az útipoggyász vagy a jármű kiszolgáltatására köteles fuvarozó – saját beleegyezésével – a poggyászvevényen vagy a fuvarokmányon fel van tüntetve, ellene akkor is kereset indítható a (2) bekezdés értelmében, ha az útipoggyászt vagy a járművet át sem vette.

(4) A szállítási szerződés alapján fizetett valamely összeg visszatérítése iránti peres eljárás az ellen a fuvarozó ellen indítható, aki ezt az összeget beszedte, vagy az ellen a fuvarozó ellen, akinek a javára az összeget beszedték.

(5) Peres eljárást a (2) és (4) bekezdésben megjelölt fuvarozókon kívül más fuvarozók ellen is lehet indítani, ha azt ugyanazon a szállítási szerződésen alapuló főkövetelés tárgyában folyó eljárás során viszontkereset vagy kifogás alakjában érvényesítik.

(6) Amennyiben a jelen egységes szabályok a fuvarozásteljesítési segédekre is alkalmazandók, ellenük is indítható peres eljárás.

(7) Ha a felperes több fuvarozó között választhat, választási joga megszűnik, mihelyt azok valamelyike ellen a peres eljárást megindította; ez irányadó akkor is, ha a felperes egy vagy több fuvarozó és fuvarozásteljesítési segéd között választhat.

58. cikk

Az utasok halála és sérülése esetében fennálló felelősséggel kapcsolatos kereseti jog elévülése

(1) Az utasok halála vagy sérülése esetén a fuvarozót terhelő felelősségre alapított kereseti jogát a jogosult elveszíti, ha a kárról vagy a sérülésről történő tudomásszerzését követő tizenkét hónapon belül nem tesz bejelentést az utast érintő balesetről valamely olyan fuvarozónál, amelyhez az 55. cikk (1) bekezdése értelmében az igény benyújtható. Ha a jogosult a fuvarozónak a balesetet szóban jelenti be, a fuvarozó erről a szóbeli bejelentésről tanúsítványt köteles neki kiadni.

(2) Mindazonáltal a kereseti jog nem szűnik meg, ha

a) az (1) bekezdésben megadott határidőn belül a jogosult igényt nyújtott be az 55. cikk (1) bekezdésében megjelölt egyik fuvarozónál;

b) a felelős fuvarozó az (1) bekezdésben megadott határidőn belül más úton tudomást szerzett az utast ért balesetről;

c) ha a baleset bejelentése olyan körülmények folytán nem vagy nem kellő időben történt, amelyek a jogosultnak nem róhatók fel;

d) ha a jogosult bizonyítja, hogy a baleset a fuvarozó hibájából következett be.

59. cikk

Poggyászszállításból eredő kereseti jog megszűnése

(1) Az útipoggyásznak a jogosult részéről való átvétele megszünteti a szállítási szerződésből eredő minden kereseti jogot a fuvarozóval szemben a részleges elveszésért, a sérülésért vagy a késedelmes kiszolgáltatásért.

(2) Nem szűnik meg azonban a kereseti jog:

a) részleges elveszés vagy sérülés esetén, ha

   1. az elveszést vagy a sérülést az 54. cikknek megfelelően azt megelőzően állapították meg, hogy az útipoggyászt a jogosult átvette;

   2. kizárólag a fuvarozó hibájából maradt el az a megállapítás, amelynek az 54. cikk értelmében meg kellett volna történnie;

b) külsőleg fel nem ismerhető olyan kárért, amelyet a jogosult csak az útipoggyász átvétele után állapított meg, ha a jogosult

   1. az 54. cikknek megfelelő megállapítást a kár felfedezése után azonnal, de legkésőbb az útipoggyász átvételét követő három napon belül kérte; és

   2. ezenkívül bizonyítja, hogy a kár a fuvarozó általi átvétel és a kiszolgáltatás közötti időben keletkezett;

c) ha késedelmes kiszolgáltatás esetében a jogosult huszonegy napon belül az 56. cikk (3) bekezdésében megjelölt fuvarozók valamelyike ellen érvényesíti a jogait;

d) ha a jogosult bizonyítja, hogy a kárt a fuvarozó hibája okozta.

60. cikk

A kereseti jog elévülése

(1) A fuvarozónak az utasok halála és sérülése tekintetében fennálló felelősségével kapcsolatos kereseti jog elévül:

a) az utas vonatkozásában a baleset napjától számított három év elteltével;

b) más jogosultak vonatkozásában az utas halálától számított három év alatt, legkésőbb azonban a baleset napjától számított öt év alatt.

(2) A szállítási szerződésből eredő egyéb kereseti jogok egy év alatt évülnek el. Az elévülési idő azonban két év olyan kár megtérítésére irányuló kereseti jog esetében, amely akár a károkozás szándékával, akár gondatlanul, de a kár lehetséges bekövetkezésének a tudatában elkövetett cselekményre vagy mulasztásra vezethető vissza.

(3) A (2) bekezdés szerinti elévülési idő a kereseti jogok tekintetében elkezdődik:

a) a teljes elveszés miatti kártérítés esetén a 22. cikk (3) bekezdésében megállapított határidő lejártát követő tizennegyedik napon;

b) a részleges elveszés, sérülés vagy késedelmes kiszolgáltatás miatti kártérítés esetén a kiszolgáltatás napján;

c) az utasok szállítására vonatkozó minden más esetben a menetjegy érvényessége lejártának a napján.

Az elévülési idő kezdő napja az elévülési időbe nem számít bele.

(4) […]

(5) […]

(6) Az elévülés szünetelésére és félbeszakadására egyébként a nemzeti jog irányadó.

VII. CÍM

FUVAROZÓK KÖZÖTTI KAPCSOLATOK

61. cikk

A fuvardíj felosztása

(1) Minden fuvarozó köteles az érdekelt fuvarozóknak azokból a fuvardíjakból, amelyeket beszedett vagy be kellett volna szednie, az őket megillető részt kifizetni. A kifizetés módját a fuvarozók egymás közt megállapodással rögzítik.

(2) A 6. cikk (3) bekezdését, a 16. cikk (3) bekezdését és a 25. cikket a részfuvarozók közötti kapcsolatokra is alkalmazni kell.

62. cikk

Viszontkereseti jog

(1) Azt a fuvarozót, aki a jelen egységes szabályok értelmében kártérítést fizetett, a következő rendelkezések figyelembevételével viszontkereseti jog illeti meg a szállításban részt vett fuvarozókkal szemben:

a) az a fuvarozó, aki a kárt okozta, egyedül felelős azért;

b) ha a kárt több fuvarozó okozta, mindegyik az általa okozott kárért felelős; ha ilyen megkülönböztetés nem lehetséges, a kártérítés a fuvarozók között a c) pont alapján oszlik meg;

c) ha nem bizonyítható, hogy a kárt melyik fuvarozó okozta, a kártérítés a szállításban részt vett összes fuvarozó között oszlik meg, kivéve azokat, akik bizonyítják, hogy a kárt nem ők okozták; a felosztás a fuvardíjnak az egyes fuvarozókra eső részei arányában történik.

(2) Bármely fuvarozó fizetésképtelensége esetében, az őt terhelő, de általa meg nem fizetett részlet a szállításban részt vett összes többi fuvarozó között a menetdíjnak az egyes fuvarozókra eső részei arányában oszlik meg.

63. cikk

Viszontkereseti eljárás

(1) A 62. cikk szerinti viszontkereseti jogot gyakorló fuvarozó által teljesített kifizetés jogszerűségét az a fuvarozó, aki ellen a viszontkereseti jogot érvényesítik, nem vitathatja, ha a kártérítést bíróság állapította meg, és az utóbbi fuvarozónak, az eljárásról való szabályszerű értesítés útján lehetővé tették, hogy az eljárásba beavatkozzék. Az értesítés és a beavatkozás határidejét az alapeljárás bírósága állapítja meg.

(2) Annak a fuvarozónak, aki viszontkereseti jogot gyakorol, ugyanabban az eljárásban kell érvényesítenie az igényeit minden fuvarozóval szemben, akivel nem egyezett meg; ellenkező esetben elveszíti a viszontkereseti jogát azokkal a fuvarozókkal szemben, akik ellen nem indított eljárást.

(3) A bíróságnak ugyanabban az ítéletben kell határoznia az elé terjesztett valamennyi viszontkereseti igény tekintetében.

(4) Az a fuvarozó, aki viszontkereseti jogát érvényesíteni kívánja, annak a tagállamnak a bíróságához fordulhat, amelynek területén a fuvarban résztvevő fuvarozók valamelyikének székhelye, telephelye vagy a szerződést megkötő iroda található.

(5) Ha az eljárást több fuvarozó ellen kell indítani, a felperes fuvarozó jogosult a (4) bekezdés alapján illetékes bíróságok közül kiválasztani azt a bíróságot, amely előtt az eljárást megindítja.

(6) A viszontkereseti eljárás nem kapcsolódhat össze a jogosult által a szállítási szerződés alapján kártérítésért indított eljárással.

64. cikk

Megállapodások a viszontkereset tárgyában

A fuvarozók a 61. és 62. cikktől eltérő megállapodásokat köthetnek.

2018. november 15., csütörtök

II. MELLÉKLET

A VASÚTTÁRSASÁGOK ÉS MENETJEGY-ÉRTÉKESÍTŐK ÁLTAL BIZTOSÍTANDÓ MINIMÁLIS INFORMÁCIÓK

I. rész: Az utazást megelőző tájékoztatás

— A szerződésre alkalmazandó általános feltételek

— A leggyorsabb utazás menetrendje és feltételei

— A ***rendelkezésre álló, köztük a*** legolcsóbb díjak menetrendje és feltételei **[Mód. 125]**

— A fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyeket segítő eszközök hozzáférhetősége, hozzáférési feltételei és elérhetősége a vonaton az XXX irányelvben meghatározott hozzáférési követelményekkel összhangban

— Hozzáférési ~~feltételek~~ ***szabályok*** kerékpárok számára **[Mód. 126]**

— Az ülőhelyek elérhetősége ***valamennyi alkalmazandó viteldíj tekintetében*** a ~~dohányzó-~~ ***nem dohányzó részen*** (és ~~nem~~ ***adott esetben a*** dohányzó részen), az első- és másodosztályon, valamint a fekvőhelyek és a hálókocsik elérhetősége **[Mód. 127]**

— ~~A szolgáltatásokat várhatóan megzavaró vagy késleltető események~~ ***Üzemzavarok és késések (tervezett és valós idejű)*** **[Mód. 128]**

— A vonaton igénybe vehető szolgáltatások elérhetősége***, ideértve a wifit és a mosdókat*** **[Mód. 129]**

— Az elveszett poggyász visszaigénylésére vonatkozó eljárások

— A panaszok benyújtására vonatkozó eljárások.

II. rész: Információk az utazás során

— A vonaton igénybe vehető szolgáltatások***, ideértve a wifit*** **[Mód. 130]**

— Következő állomás

— ~~Késések~~ ***Üzemzavarok és késések (tervezett és valós idejű)*** **[Mód. 131]**

— Fő összeköttetések

— Biztonsági és üzembiztonsági kérdések.

2018. november 15., csütörtök

III. MELLÉKLET

MINIMÁLIS SZOLGÁLTATÁSMINŐSÉGI ELŐÍRÁSOK

I. A vasúttársaságokra vonatkozó követelmények

A vasúttársaságoknak a honlapjukon minden év június 30-áig közzé kell tenniük az előző üzleti évre vonatkozó szolgáltatásminőségi jelentést, és azt el kell juttatniuk a nemzeti végrehajtási szervnek és – a honlapján való közzététel céljából – az Európai Unió Vasúti Ügynökségének (ERA). A vasúttársaságoknak e jelentést az adott tagállam hivatalos nyelvén (nyelvein) kell közzétenniük, és amennyiben lehetséges, az Unió más nyelvein is, többek között egy angol nyelvű összefoglaló formájában.

A szolgáltatásminőségi jelentésekben legalább az alábbi információknak kell szerepelniük:

1) A szolgáltatások pontossága és a szolgáltatás zavarainak kezelésére vonatkozóan a vasúttársaságok által alkalmazott általános elvek

   a) késések

      i. az összesített átlagos késés szolgáltatási kategóriánként (nemzetközi, belföldi távolsági, regionális és városi/elővárosi), százalékban kifejezve;

      ii. a késve indult járatok százalékos aránya;

      iii. a késve érkezett járatok százalékos aránya:

         — a 60 percnél rövidebb késések aránya;

         — a ~~60–119~~ ***91–120*** perc közötti késések aránya; **[Mód. 132]**

         — a 120 perces vagy annál hosszabb késések aránya;

   b) járattörlések

      a járattörlések százalékos aránya szolgáltatási kategóriánként (nemzetközi, belföldi távolsági, regionális és városi/elővárosi);

   c) a rendelet alkalmazása a késések és járattörlések tekintetében:

      i. az ellátásban vagy segítségben részesített utasok száma;

      ii. az ellátás-, illetve segítségnyújtás költsége;

      iii. a kártérítésben részesült utasok száma;

      iv. a kártérítés költsége;

2) Az utasok elégedettségének felmérése

   A jelentésben legalább az alábbi kategóriáknak kell szerepelniük:

      i. a vonatok pontossága;

      ii. a késés esetén az utasoknak nyújtott tájékoztatás;

      iii. a vonatokon nyújtott tájékoztatás pontossága és rendelkezésre állása;

      iv. a karbantartás minősége/a vonatok állapota;

      v. a biztonság szintje a vonatokon;

      vi. a vonatok belsejének tisztasága;

vii. hasznos információk nyújtása az utazás során***, ideértve a wifivel és a vonaton igénybe vehető egyéb szolgáltatásokkal kapcsolatos információkat***; **[Mód. 133]**

viii. megfelelő színvonalú mosdók rendelkezésre állása valamennyi vonaton,

ix. megfelelő tisztaságú és jól karbantartott állomások;

x. a vonatok és a vonatokon lévő szolgáltatások (többek között a mosdók) akadálymentessége;

xi. a vonaton utazó, fogyatékossággal élő és csökkent mozgásképességű személyekkel történt események száma és a számukra a 24. cikkben foglaltak szerint ténylegesen nyújtott segítség minősége, függetlenül attól, hogy az érintett személy a segítségnyújtás iránti igényéről előzetesen értesítette-e a vasúttársaságot.

3) Panaszkezelés

i. panaszok száma és következménye;

ii. panasztípusok;

iii. a feldolgozott panaszok száma,

iv. átlagos válaszidő;

v. javítási lehetőségek, megtett intézkedések.

4) A fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyek részére nyújtott segítség

a segítségnyújtási esetek száma szolgáltatási kategóriánként (nemzetközi, belföldi távolsági, regionális és városi/elővárosi).

5) A szolgáltatás zavarai

a vészhelyzeti tervek, válságkezelési tervek megléte és rövid leírása.

II. Az állomásüzemeltetőkre és az infrastruktúra-működtetőkre vonatkozó követelmények

A szolgáltatásminőségi jelentésekben legalább az alábbi információknak kell szerepelniük:

1) Információk és menetjegyek

i. az információkérések kezelésére szolgáló eljárás az államosokon;

ii. a vonatok menetrendjére, az árakra és a peronokra vonatkozó információnyújtás eljárása és módja; az információk minősége;

iii. a rendelet szerinti jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos információk és a nemzeti végrehajtó testületek elérhetőségének feltüntetése;

iv. jegyvásárlási lehetőségek;

v. információnyújtás és jegyértékesítés céljára rendelkezésre álló személyzet az állomáson;

vi. tájékoztatás nyújtása a fogyatékossággal élő vagy csökkent mozgásképességű személyek számára;

2) A szolgáltatás zavarainak kezelésére vonatkozó általános elvek

i. az ellátásban vagy segítségben részesített utasok száma;

ii. az ellátás-, illetve segítségnyújtás költsége;

3) Az állomáson lévő létesítmények (mosdók stb.) tisztaságának biztosítására szolgáló intézkedések leírása

i. a takarítás gyakorisága;

ii. mosdók rendelkezésre állása;

2018. november 15., csütörtök

4) Az utasok elégedettségének felmérése

A jelentésben legalább az alábbi kategóriáknak kell szerepelniük:

i. a késés esetén az utasoknak nyújtott tájékoztatás;

ii. a vonatok érkezési és indulási idejére/peronokra vonatkozó tájékoztatás pontossága és rendelkezésre állása;

iii. a biztonság szintje az állomásokon;

iv. az állomásokon az információkérések megválaszolásához szükséges idő;

v. megfelelő színvonalú (akadálymentes) mosdók rendelkezésre állása az állomáson;

vi. az állomások tisztasága és karbantartása;

vii. az állomás és az ott található létesítmények akadálymentessége***, ideértve a lépcsőmentes hozzáférést, a mozgólépcsőket, a felvonókat és a poggyászrámpákat***; **[Mód. 134]**

viii. a fogyatékossággal élő és a csökkent mozgásképességű személyekkel az állomáson történt események száma és a számukra nyújtott szolgáltatás minősége.

2018. november 15., csütörtök

IV. MELLÉKLET

PANASZKEZELÉS A NEMZETI VÉGREHAJTÓ TESTÜLETEKNÉL

Az olyan összetett esetekben, amikor több panasz került benyújtásra, több üzemeltető érintett, nemzetközi utazásról van szó, vagy olyan baleset történt, amely az érintett társaság engedélyét kiadótól eltérő tagállam területén következett be, és különösen akkor, ha nem egyértelmű, hogy melyik nemzeti végrehajtó testület illetékes, illetve ha ez elősegítené vagy felgyorsítaná a panasz megoldását, a nemzeti végrehajtó testületeknek közösen egy „vezető” testületet kell kijelölniük, amely az utasokkal való kapcsolattartás során egyedüli kapcsolattartóként jár el. Az összes érintett nemzeti végrehajtó testületnek együtt kell működnie a panasz megoldása érdekében (ez magában foglalja az információátadást, a dokumentumok fordításához nyújtott segítséget és a balesetek körülményeivel kapcsolatos tájékoztatást). Az utasokat tájékoztatni kell arról, hogy melyik testület jár el „vezető” testületként. ***Ezenfelül a nemzeti végrehajtó testületeknek minden esetben biztosítaniuk kell az (EU) 2017/2394 rendeletnek való megfelelést.*** **[Mód. 135]**

2018. november 15., csütörtök

V. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

1371/2007/EK rendelet	E rendelet
1. cikk	1. cikk
1. cikk, a) pont	1. cikk, a) pont
1. cikk, b) pont	1. cikk, b) pont
——	1. cikk, c) pont
1. cikk, c) pont	1. cikk, d) pont
——	1. cikk, e) pont
1. cikk, d) pont	1. cikk, f) pont
1. cikk, e) pont	1. cikk, g) pont
——	1. cikk, h) pont
1. cikk, f) pont	1. cikk, i) pont
2. cikk	2. cikk
2. cikk, (1) bekezdés	2. cikk, (1) bekezdés
2. cikk, (2) bekezdés	——
2. cikk, (3) bekezdés	——
2. cikk, (4) bekezdés	——
2. cikk, (5) bekezdés	——
2. cikk, (6) bekezdés	——
2. cikk, (7) bekezdés	——
——	2. cikk, (2) bekezdés
——	2. cikk, (3) bekezdés
3. cikk	3. cikk
3. cikk, (1) bekezdés	3. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (2), (3) bekezdés	——
3. cikk, (4) bekezdés	3. cikk, (2) bekezdés
3. cikk, (5) bekezdés	3. cikk, (3) bekezdés
3. cikk, (6) bekezdés	3. cikk, (4) bekezdés
3. cikk, (7) bekezdés	3. cikk, (5) bekezdés
3. cikk, (8) bekezdés	3. cikk, (6) bekezdés
3. cikk, (9) bekezdés	3. cikk, (7) bekezdés
3. cikk, (10) bekezdés	3. cikk, (8) bekezdés
——	3. cikk, (9) bekezdés
——	3. cikk, (10) bekezdés

1371/2007/EK rendelet	E rendelet
3. cikk, (11) bekezdés	3. cikk, (11) bekezdés
——	3. cikk, (12) bekezdés
3. cikk, (12) bekezdés	3. cikk, (13) bekezdés
3. cikk, (13) bekezdés	3. cikk, (14) bekezdés
3. cikk, (14) bekezdés	——
3. cikk, (15) bekezdés	3. cikk, (16) bekezdés
3. cikk, (16) bekezdés	3. cikk, (17) bekezdés
3. cikk, (17) bekezdés	3. cikk, (18) bekezdés
——	3. cikk, (19) bekezdés
4. cikk	4. cikk
——	5. cikk
5. cikk	6. cikk
6. cikk	7. cikk
7. cikk	8. cikk
8. cikk	9. cikk
——	9. cikk, (4) bekezdés
9. cikk	10. cikk
9. cikk, (3) bekezdés	——
——	10. cikk, (5) és (6) bekezdés
10. cikk	——
11. cikk	11. cikk
12. cikk	12. cikk
12. cikk, (2) bekezdés	——
13. cikk	13. cikk
14. cikk	14. cikk
15. cikk	15. cikk
16. cikk	16. cikk
——	16. cikk, (2) és (3) bekezdés
17. cikk	17. cikk
——	17. cikk, (8) bekezdés
18. cikk	18. cikk
——	18. cikk, (6) bekezdés
——	19. cikk

2018. november 15., csütörtök

1371/2007/EK rendelet	E rendelet
19. cikk	20. cikk
20. cikk	21. cikk
21. cikk, (1) bekezdés	——
21. cikk, (2) bekezdés	22. cikk, (2) bekezdés és 23. cikk, (2) bekezdés
22. cikk	22. cikk
22. cikk, (2) bekezdés	——
——	22. cikk, (4) bekezdés
23. cikk	23. cikk
——	23. cikk, (4) bekezdés
24. cikk	24. cikk
25. cikk	25. cikk, (1), (2), (3) bekezdés
——	26. cikk
26. cikk	27. cikk
27. cikk	28. cikk
——	28. cikk, (3) bekezdés
27. cikk, (3) bekezdés	28. cikk, (4) bekezdés
28. cikk	29. cikk
29. cikk	30. cikk
30. cikk	31. cikk
——	32., 33. cikk
31. cikk	34. cikk
——	34. cikk, (1), (3) bekezdés
32. cikk	35. cikk
33. cikk	——
34. cikk	36. cikk
35. cikk	——
——	37. cikk
36. cikk	38. cikk
——	39. cikk
37. cikk	40. cikk
I. melléklet	I. melléklet
II. melléklet	II. melléklet

1371/2007/EK rendelet	E rendelet
III. melléklet	III. melléklet
——	IV–V. melléklet

2018. november 15., csütörtök

P8_TA(2018)0463

A környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagok ***I

Az Európai Parlament 2018. november 15-én elfogadott módosításai a környezetben tartósan megmaradó szerves szennyező anyagokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslathoz (átdolgozás) (COM(2018)0144 – C8-0124/2018 – 2018/0070(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás – átdolgozás)

(2020/C 363/37)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Az Egyezmény rendelkezéseinek uniós szintű végrehajtása során összhangot kell biztosítani a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló, az Unió által 2002. december 19-én jóváhagyott Rotterdami Egyezmény [17]***, valamint*** a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló, az Unió által 1993. február 1-jén jóváhagyott Bázeli Egyezmény ***rendelkezéseivel*** [18]. Hasonlóképp összhangot kell biztosítani az Egyesült Nemzetek keretén belül a vegyi anyagok kezeléséről szóló első nemzetközi konferencia alkalmával Dubaiban 2006. február 6-án elfogadott, a Vegyi Anyagok Nemzetközi Kezelésének Stratégiai Megközelítése (Strategic Approach to International Chemicals Management, SAICM) végrehajtásában és további fejlesztésében való részvétel során.	(5) Az Egyezmény rendelkezéseinek uniós szintű végrehajtása során összhangot kell biztosítani a nemzetközi kereskedelemben forgalmazott egyes veszélyes vegyi anyagok és növényvédő szerek előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásáról szóló, az Unió által 2002. december 19-én jóváhagyott Rotterdami Egyezmény [17]; a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának ellenőrzéséről és ártalmatlanításáról szóló, az Unió által 1993. február 1-jén jóváhagyott Bázeli Egyezmény [18]***; és a higanyról szóló, az Unió által 2017. május 11-én elfogadott Minamata Egyezmény [18a] rendelkezéseivel***. Hasonlóképp összhangot kell biztosítani az Egyesült Nemzetek keretén belül a vegyi anyagok kezeléséről szóló első nemzetközi konferencia alkalmával Dubaiban 2006. február 6-án elfogadott, a Vegyi Anyagok Nemzetközi Kezelésének Stratégiai Megközelítése (Strategic Approach to International Chemicals Management, SAICM) végrehajtásában és további fejlesztésében való részvétel során.
[17] HL L 63., 2003.3.6, 29. o.	[17] HL L 63., 2003.3.6., 29. o.
[18] HL L 39., 1993.2.16, 3. o.	[18] HL L 39., 1993.2.16., 3. o.
	[18a] HL L 142., 2017.6.2., 4. o.

[1] Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A8-0336/2018).

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) A POP-ok nem felhasználható vagy gondatlanul kezelt készletei súlyosan veszélyeztethetik a környezetet és az emberi egészséget, például a talaj és a felszín alatti víz szennyezése révén. Ezért tehát helyénvaló e készletek kezelésére vonatkozóan szigorúbb, az Egyezményben meghatározottakon túlmutató szabályokat elfogadni. A betiltott anyagok készleteit hulladékként kell kezelni, ugyanakkor be kell jelenteni a hatóságoknak és megfelelően ellenőrizni kell azon anyagok készleteit, amelyek gyártása és felhasználása még megengedett. Különösen a betiltott POP-okól álló vagy azokat tartalmazó meglévő készleteket kell mielőbb hulladékként kezelni.	(10) A POP-ok nem felhasználható vagy gondatlanul kezelt készletei súlyosan veszélyeztethetik a környezetet és az emberi egészséget, például a talaj és a felszín alatti víz szennyezése révén. Ezért tehát helyénvaló e készletek kezelésére vonatkozóan szigorúbb, az Egyezményben meghatározottakon túlmutató szabályokat elfogadni. A betiltott anyagok készleteit hulladékként kell kezelni, ugyanakkor be kell jelenteni a hatóságoknak és megfelelően ellenőrizni kell azon anyagok készleteit, amelyek gyártása és felhasználása még megengedett. Különösen a betiltott POP-okól álló vagy azokat tartalmazó meglévő készleteket kell mielőbb hulladékként kezelni. ***Ha a jövőben más anyagokat is betiltanak, azok készleteit késedelem nélkül termékként hasznavehetetlenné kell tenni, és nem szabad új készleteket felhalmozni. Tekintettel egyes tagállamok sajátos problémáira, a meglévő uniós pénzügyi eszközök révén megfelelő pénzügyi és műszaki segítséget kell nyújtani.***

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(11) A Jegyzőkönyvvel és az Egyezménnyel összhangban mielőbb azonosítani és a teljes kiküszöbölést célozva csökkenteni kell az ipari folyamatok nem kívánt melléktermékeként keletkező POP-kibocsátást . Az összes forrást és intézkedést – beleértve a létező uniós jogszabályok alapján biztosítottakat is – magukban foglaló megfelelő nemzeti cselekvési terveket kell ***végrehajtani*** és ***továbbfejleszteni*** az ilyen kibocsátások folyamatos és költséghatékony csökkentése érdekében. E célból megfelelő eszközöket kell kialakítani az Egyezmény keretén belül.	(11) A Jegyzőkönyvvel és az Egyezménnyel összhangban mielőbb azonosítani és a teljes kiküszöbölést célozva csökkenteni kell az ipari folyamatok nem kívánt melléktermékeként keletkező POP-kibocsátást . Az összes forrást és intézkedést – beleértve a létező uniós jogszabályok alapján biztosítottakat is – magukban foglaló megfelelő nemzeti cselekvési terveket ***a lehető leghamarabb végre*** kell ***hajtani*** és ***tovább kell fejleszteni*** az ilyen kibocsátások folyamatos és költséghatékony csökkentése érdekében. E célból megfelelő eszközöket kell kialakítani az Egyezmény keretén belül.

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

15 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(15) E rendelet műszaki és adminisztratív vonatkozásainak hatékony koordinálását és kezelését uniós szinten kell biztosítani. Az 1907/2006/EK rendelettel létrehozott Európai Vegyianyag-ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) rendelkezik a vegyi anyagokra és a vegyi anyagokkal kapcsolatos nemzetközi megállapodásokra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtásához szükséges hatáskörrel és gyakorlattal. Ezért a tagállamoknak és az Ügynökségnek kell ellátniuk az e rendelet végrehajtásának adminisztratív, műszaki és tudományos vetületeivel és az információcserével kapcsolatos feladatokat. Az Ügynökség ***feladatkörébe kell sorolni többek között*** a műszaki dokumentációk ***előkészítését*** és ***megvizsgálását***, ideértve az érdekeltekkel folytatott konzultációkat is, valamint azon vélemények ***kialakítását***, amelyek alapján a Bizottság mérlegelheti egy anyagnak, mint POP-nak az Egyezménybe vagy a Jegyzőkönyvbe való felvételére irányuló javaslat előterjesztését. Ezen túlmenően a Bizottságnak, a tagállamoknak és az Ügynökségnek együtt kell működniük az Unió Egyezményből fakadó nemzetközi kötelezettségeinek hatékony végrehajtása érdekében.	(15) E rendelet műszaki és adminisztratív vonatkozásainak hatékony koordinálását és kezelését uniós szinten kell biztosítani. Az 1907/2006/EK rendelettel létrehozott Európai Vegyianyag-ügynökség (a továbbiakban: az Ügynökség) rendelkezik a vegyi anyagokra és a vegyi anyagokkal kapcsolatos nemzetközi megállapodásokra vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtásához szükséges hatáskörrel és gyakorlattal. Ezért a tagállamoknak és az Ügynökségnek kell ellátniuk az e rendelet végrehajtásának adminisztratív, műszaki és tudományos vetületeivel és az információcserével kapcsolatos feladatokat. ***Fontos, hogy*** az Ügynökség ***feladatköre kiterjedjen*** a műszaki dokumentációk ***előkészítésére*** és ***megvizsgálására***, ideértve az érdekeltekkel folytatott konzultációkat is, valamint azon vélemények ***kialakítására***, amelyek alapján a Bizottság mérlegelheti egy anyagnak mint POP-nak az Egyezménybe vagy a Jegyzőkönyvbe való felvételére irányuló javaslat előterjesztését. Ezen túlmenően a Bizottságnak, a tagállamoknak és az Ügynökségnek együtt kell működniük az Unió Egyezményből fakadó nemzetközi kötelezettségeinek hatékony végrehajtása érdekében.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

16 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(16) Az Egyezmény úgy rendelkezik, hogy az Egyezmény alapján fennálló kötelezettségeinek végrehajtására az abban részes minden fél köteles tervet készíteni és törekedni annak megfelelő végrehajtására . A tagállamoknak intézkedési terveik elkészítése, végrehajtása és naprakésszé tétele során lehetőséget kell biztosítaniuk a nyilvánosság részvételére. Mivel e tekintetben az Unió és a tagállamok megosztott hatáskörrel rendelkeznek, az intézkedési terveket mind nemzeti, mind uniós szinten el kell készíteni. A Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok hatóságai közötti együttműködést és információcserét elő kell mozdítani.	(16) Az Egyezmény úgy rendelkezik, hogy az Egyezmény alapján fennálló kötelezettségeinek végrehajtására az abban részes minden fél köteles tervet készíteni és törekedni annak megfelelő végrehajtására***, és a lehető leghamarabb el kell azt küldenie a Részes Felek Konferenciájának, legkésőbb … [e rendelet hatálybalépése után két évvel]*.** A tagállamoknak intézkedési terveik elkészítése, végrehajtása és naprakésszé tétele során lehetőséget kell biztosítaniuk a nyilvánosság részvételére. Mivel e tekintetben az Unió és a tagállamok megosztott hatáskörrel rendelkeznek, az intézkedési terveket mind nemzeti, mind uniós szinten el kell készíteni. A Bizottság, az Ügynökség és a tagállamok hatóságai közötti együttműködést és információcserét elő kell mozdítani.

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

17 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(17) Az e rendelet I. vagy II. mellékletének A. részében felsorolt anyagok gyártását és felhasználását csak zárt rendszerben, telephelyen belül feldolgozott intermedierként szabad engedélyezni, amennyiben a mellékletbe erre vonatkozó megjegyzést foglaltak, és a gyártó megerősíti az érintett tagállam felé, hogy az anyag gyártása és felhasználása szigorúan korlátozott körülmények között történik.	(17) Az e rendelet I. vagy II. mellékletének A. részében felsorolt anyagok gyártását és felhasználását csak zárt rendszerben, telephelyen belül feldolgozott intermedierként szabad engedélyezni, amennyiben a mellékletbe erre vonatkozó megjegyzést foglaltak, és a gyártó megerősíti az érintett tagállam felé, hogy az anyag gyártása és felhasználása szigorúan korlátozott körülmények között történik***, illetve amennyiben ez nem jelent jelentős kockázatot a környezetre vagy az emberi egészségre nézve, és ha nem állnak rendelkezésre műszakilag megvalósítható alternatívák***.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

18 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(18) Az Egyezménynek és a Jegyzőkönyvnek megfelelően az azokban részes többi részes felet is el kell látni a POP-okra vonatkozó információkkal. Az említett Megállapodásokat alá nem író harmadik országokkal történő információcserét szintén elő kell mozdítani.	(18) Az Egyezménynek és a Jegyzőkönyvnek megfelelően az azokban részes többi részes felet is el kell látni a POP-okra vonatkozó információkkal. Az említett Megállapodásokat alá nem író harmadik országokkal történő információcserét szintén elő kell mozdítani. ***Hasonlóképpen, az egyezmény előírja, hogy mindegyik félnek törekednie kell a megfelelő stratégiák kidolgozására, amelyek révén azonosíthatóak a POP-ok által szennyezett területek, és a 2020-ig szóló hetedik uniós környezetvédelmi cselekvési program kötelezi az Uniót és a tagállamokat, hogy tegyenek intenzívebb erőfeszítéseket a szennyezett területek helyreállítása érdekében.***

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

19 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(19) Mivel – különösen a fejlődő országokban – gyakran hiányzik a lakossági tudatosság a POP-ok által a jelen és a jövő generációk egészségére, valamint a környezetre jelentett veszélyekkel kapcsolatban, széles körű tájékoztatásra van szükség az elővigyázatosság növeléséhez, továbbá a korlátozások és tiltások mögötti érvek lakosság általi jobb megérttetéséhez . Az Egyezménnyel összhangban megfelelő módon ösztönözni és segíteni kell az ezen anyagokkal kapcsolatos lakossági tudatosságot fokozó programokat – főleg a legveszélyeztetettebb csoportok számára –, valamint a dolgozók, tudósok, oktatók, műszaki szakemberek és vezetők képzését.	(19) Mivel – különösen a fejlődő országokban – gyakran hiányzik a lakossági tudatosság a POP-ok által a jelen és a jövő generációk egészségére, valamint a környezetre jelentett veszélyekkel kapcsolatban, széles körű tájékoztatásra van szükség az elővigyázatosság növeléséhez, továbbá a korlátozások és tiltások mögötti érvek lakosság általi jobb megérttetéséhez . Az Egyezménnyel összhangban megfelelő módon ösztönözni és segíteni kell az ezen anyagokkal***, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatásukkal*** kapcsolatos lakossági tudatosságot fokozó programokat – főleg a legveszélyeztetettebb csoportok számára –, valamint a dolgozók, tudósok, oktatók, műszaki szakemberek és vezetők képzését. **Az *Uniónak biztosítania kell az információhoz való hozzáférést és a nyilvánosság részvételét, végrehajtva a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló ENSZ-EGB egyezményt* ([1a]) *(aarhusi egyezmény), amelyet az Unió 2005. február 17-én fogadott el.*** ([1a]) ***HL L 124., 2005.5.17., 1. o.***

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

2 cikk – 1 bekezdés – j pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
j) „zárt rendszerben telephelyen belül feldolgozott intermedier”: kémiai feldolgozás céljára gyártott és annak során felhasznált anyag, amelyet egy ***vagy több másik anyaggá*** alakítanak át, és mind gyártása, mind egy vagy több másik anyaggá való átalakítása ugyanazon a helyszínen, szigorúan ***korlátozott*** körülmények között történik, vagyis az anyagot technikai eszközökkel teljes életciklusa alatt elzárják a környezettől.	j) „zárt rendszerben telephelyen belül feldolgozott intermedier”: kémiai feldolgozás céljára gyártott és annak során felhasznált anyag, amelyet egy ***másik anyaggá (a továbbiakban: szintézis)*** alakítanak át, és mind gyártása, mind egy vagy több másik anyaggá való átalakítása ***szintézisben történik*** ugyanazon a helyszínen, ***többek között egy vagy több jogi személy által működtetett helyszínen,*** szigorúan ***ellenőrzött*** körülmények között történik, vagyis az anyagot technikai eszközökkel teljes életciklusa alatt elzárják a környezettől.

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

4 cikk – 3 bekezdés – 2 albekezdés – b pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
b) a gyártó bizonyítja, hogy a gyártási folyamat során az anyagot egy vagy több olyan más anyaggá alakítják át, amely nem rendelkezik a POP-ok tulajdonságaival;	b) a gyártó bizonyítja, hogy a gyártási folyamat során az anyagot egy vagy több olyan más anyaggá alakítják át, amely nem rendelkezik a POP-ok tulajdonságaival***, hogy a zárt rendszernek az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendeletével ([1a]) összhangban végzett kiértékelése alapján nem várható, hogy az előállítás és a használat során akár az ember, akár a környezet jelentős mennyiségű anyagnak lesz kitéve, és hogy nincs műszakilag megvalósítható alternatívája a rendelet I. mellékletének A. részében vagy II. mellékletének A. részében szereplő anyag használatának.***
	([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács 1272/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 353., 2008.12.31., 1. o.).

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 2 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A tulajdonos a készletet biztonságos, hatékony és környezetkímélő módon kezeli.	A tulajdonos a készletet biztonságos, hatékony és környezetkímélő módon kezeli***, adott esetben az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelvében ([1a]) meghatározott határértékeknek és követelményeknek, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelvének ([1b]) megfelelően***.
	([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).
	([1b]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

5 cikk – 3 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3a) A jelen cikkben említett adatokat a 2150/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1a]) szerinti kódok használatával kell megadni.

([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács 2150/2002/EK rendelete (2002. november 25.) a hulladékra vonatkozó statisztikákról (HL L 332., 2002.12.9., 1. o.).

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

6 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A tagállamok a III. mellékletben felsorolt vegyi anyagok kibocsátásával járó folyamatokat alkalmazó új létesítmények építésére vagy meglévő létesítmények jelentős módosítására vonatkozó kérelmek mérlegelésekor, a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv sérelme nélkül előnyben részesítik a hasonlóan hasznos, de a III. mellékletben felsorolt anyagok keletkezésével és kibocsátásával nem járó alternatív folyamatokat, technikákat vagy gyakorlatokat ([30]).	(3) A tagállamok a III. mellékletben felsorolt vegyi anyagok kibocsátásával járó folyamatokat alkalmazó új létesítmények építésére vagy meglévő létesítmények jelentős módosítására vonatkozó kérelmek mérlegelésekor, a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ***([30])*** sérelme nélkül előnyben részesítik a hasonlóan hasznos, de a III. mellékletben felsorolt anyagok keletkezésével és kibocsátásával nem járó alternatív folyamatokat, technikákat vagy gyakorlatokat ([29a]).

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

([29a]) ***A POP-okról szóló Stockholmi Egyezmény (2008). Útmutatás az elérhető legjobb technikákhoz és ideiglenes útmutató a POP-okról szóló Stockholmi Egyezmény 5. cikke és C melléklete szempontjából releváns bevált környezetvédelmi gyakorlatokhoz. Genf, a POP-okról szóló Stockholmi Egyezmény titkársága. http://www.pops.int/Implementation/BATandBEP/BATBEP-GuidelinesArticle5/tabid/187/Default.aspx***

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

7 cikk – 6 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) A Bizottság ***végrehajtási jogi aktusok útján adott esetben további intézkedéseket fogadhat el e cikk végrehajtásával kapcsolatban***, figyelembe véve a műszaki fejlődést, a vonatkozó nemzetközi iránymutatásokat és határozatokat, valamint a tagállam vagy a tagállam által a (4) bekezdéssel és az V. melléklettel összhangban kijelölt illetékes hatóság által kiadott engedélyeket. ***A Bizottság meghatározhatja például a (4) bekezdés b) pontjának iii. alpontjával összhangban történő tagállami tájékoztatás tartalmát . Ezekről az intézkedésekről*** a 20. cikk (2) bekezdésében megállapított tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell ***határozni***.	(6) A Bizottság ***adott esetben a (4) bekezdés b) pontjának iii. alpontjával összhangban történő tagállami tájékoztatás formátumát meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el***, figyelembe véve a műszaki fejlődést, a vonatkozó nemzetközi iránymutatásokat és határozatokat, valamint a tagállam vagy a tagállam által a (4) bekezdéssel és az V. melléklettel összhangban kijelölt illetékes hatóság által kiadott engedélyeket. ***E végrehajtási jogi aktusokat*** a 20. cikk (2) bekezdésében megállapított tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell ***elfogadni***.

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés – c pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
c) kérésre műszaki és tudományos támogatást és adatokat nyújt a Bizottságnak az Egyezménybe vagy a Jegyzőkönyvbe való felvétel kritériumainak potenciálisan megfelelő anyagokkal kapcsolatban;	c) kérésre ***szilárd*** műszaki és tudományos támogatást és adatokat nyújt a Bizottságnak az Egyezménybe vagy a Jegyzőkönyvbe való felvétel kritériumainak potenciálisan megfelelő anyagokkal kapcsolatban***, beleértve új POP-ok előállításának és használatának megakadályozását, valamint a jelenleg használatban lévő növényvédő szerek vagy ipari vegyszerek kiértékelését***;

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 bekezdés – f pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
f) összeállítja, nyilvántartja, feldolgozza, és a Bizottság, valamint a tagállamok illetékes hatóságai számára elérhetővé teszi a 4. cikk (2) és (3) bekezdése, a 7. cikk (4) bekezdése b) pontjának iii. alpontja, a 9. cikk (2) bekezdése és a 13. cikk (1) bekezdése értelmében kapott vagy rendelkezésre álló összes információt. Az Ügynökség közzéteszi a nem bizalmas jellegű információkat a honlapján, és elősegíti azok megosztását megfelelő, például a 13. cikk (2) bekezdésében említett platformokon keresztül;	f) összeállítja, nyilvántartja, feldolgozza, és a Bizottság, valamint a tagállamok illetékes hatóságai számára elérhetővé teszi a 4. cikk (2) és (3***,3***) bekezdése***, az 5. cikk***, a 7. cikk (4) bekezdése b) pontjának iii. alpontja, a 9. cikk (2) bekezdése és a 13. cikk (1) bekezdése értelmében kapott vagy rendelkezésre álló összes információt. Az Ügynökség közzéteszi a nem bizalmas jellegű információkat a honlapján, és elősegíti azok megosztását megfelelő, például a 13. cikk (2) bekezdésében említett platformokon keresztül;

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

8 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(1a) Az Ügynökség … [az e rendelet hatálybalépését követő egy év]-ig megkezdi a 8. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett segítség, valamint műszaki és tudományos iránymutatás nyújtását.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 2 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A Bizottság információcserét szervez a tagállamokkal a POP-okkal szennyezett területek beazonosításával és értékelésével kapcsolatosan tett nemzeti szintű intézkedésekről, és az ilyen szennyezés emberi egészségre és a környezetre gyakorolt súlyos kockázatainak kezeléséről.

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

11 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([32]) sérelme nélkül az ***(1)*** és ***a (2) bekezdésben említett*** információk nem minősülnek bizalmas jellegűnek. A Bizottság, az Ügynökség és a valamely harmadik országgal információcserét végző tagállamok az uniós jognak megfelelően védik a bizalmas információt.	(3) A 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([32]) sérelme nélkül az ***emberek egészségére*** és ***biztonságára, valamint a környezetre vonatkozó*** információk nem minősülnek bizalmas jellegűnek. A Bizottság, az Ügynökség és a valamely harmadik országgal ***egyéb*** információcserét végző tagállamok az uniós jognak megfelelően védik a bizalmas információt.
([32]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.).	([32]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.).

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 1 bekezdés – 2 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Az Uniónak a végrehajtás nyomon követése során biztosítania kell az információkhoz való hozzáférést és a nyilvánosság részvételét.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

13 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) A Bizottság végrehajtási jogai aktusokat fogadhat el az (1) bekezdés értelmében megadandó minimális információk pontosabb meghatározása érdekében, ideértve az (1) bekezdés f) pontjában említett mutatók, térképek és tagállami áttekintések meghatározását is. E végrehajtási jogi aktusokat a 20. cikk (2) bekezdésében megállapított tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.	(5) A Bizottság ***a tájékoztatás formáját meghatározó*** végrehajtási jogai aktusokat fogadhat el az (1) bekezdés értelmében megadandó minimális információk pontosabb meghatározása érdekében, ideértve az (1) bekezdés f) pontjában említett mutatók, térképek és tagállami áttekintések meghatározását is. E végrehajtási jogi aktusokat a 20. cikk (2) bekezdésében megállapított tanácsadó bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 22

Rendeletre irányuló javaslat

18 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A Bizottságnak a 4. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében és a 15. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása […]-tól/-től kezdve ***határozatlan időre*** szól.	(2) A Bizottságnak a 4. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (5) bekezdésében és a 15. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása … ***[e rendelet hatálybalépésének napja]***-tól/-től kezdve ***ötéves időtartamra*** szól. ***A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.***

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

20 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) ***Az e rendelet hatálya alá tartozó összes kérdésben*** a ***Bizottságot az 1907/2006/EK rendelet 133. cikke értelmében létrehozott bizottság segíti.***	(1) ***A Bizottságot*** a ***következő bizottságok segítik:***
	a) az 1907/2006/EK rendelet 133. cikke értelmében létrehozott bizottság, a 13. cikk (5) bekezdésében említett ügyek megvalósítása tekintetében, kivéve amikor olyan végrehajtási jogi aktusokra vonatkozik, amelyek a 13. cikk (1) bekezdése a) pontjában (a 7. cikk alkalmazása tekintetében) említett, illetve a 13. cikk (1) bekezdése b) pontjában említett, az 5. cikk (2) bekezdése, valamint a 7. cikk (4) bekezdése b) pontjának iii. alpontja értelmében kapott információk formátumát határozzák meg; valamint
	b) a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1a]) 39. cikke értelmében létrehozott bizottság, a 7. cikk (6) bekezdésében és a 13. cikk (5) bekezdésében említett ügyek megvalósítása tekintetében, kivéve amikor olyan végrehajtási jogi aktusokra vonatkozik, amelyek a 13. cikk (1) bekezdése a) pontjában (a 7. cikk alkalmazása tekintetében) említett, illetve a 13. cikk (1) bekezdése b) pontjában említett, az 5. cikk (2) bekezdése, valamint a 7. cikk (4) bekezdése b) pontjának iii. alpontja értelmében kapott információk formátumát határozzák meg.

([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – A rész – táblázat – 17 sor

A Bizottság által javasolt szöveg

Poliklórozott bifenilek (PCB)	1336-36-3 és egyéb	215-648-1 és egyéb	A 96/59/EK irányelv sérelme nélkül e rendelet hatálybalépésének időpontjában a már használatban lévő árucikkek használata engedélyezett.
			A tagállamok a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2025. december 31-ig azonosítják és kivonják a 0,005 %-nál magasabb PCB-tartalmú vagy 0,05 dm3-t meghaladó térfogatú berendezéseket (pl. transzformátorok, kondenzátorok vagy cseppfolyós készleteket tartalmazó egyéb edények).

Módosítás

Poliklórozott bifenilek (PCB)	1336-36-3 és egyéb	215-648-1 és egyéb	A 96/59/EK irányelv sérelme nélkül e rendelet hatálybalépésének időpontjában a már használatban lévő árucikkek használata engedélyezett. ***A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy*** a lehető leghamarabb, ***és*** legkésőbb 2025. december 31-ig azonosítsák és kivonják a 0,005 %-nál magasabb PCB-tartalmú vagy 0,05 dm3-t meghaladó térfogatú berendezéseket (pl. transzformátorok, kondenzátorok vagy cseppfolyós készleteket tartalmazó egyéb edények).

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – A rész – 24 a sor (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Anyag	***CAS-szám***	***EK-szám***	***Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek***
Bisz(pentabróm-fenil)éter (dekabróm-difenil-éter; dekaBDE)	***1163-19-5***	***214-604-9***	***1. E bejegyzés céljából a 4. cikk (1) bekezdésének b) pontja alkalmazandó a 10 mg/kg-mal egyenlő vagy az az alatti (0,001 tömegszázalék) dekaBDE-koncentrációkra, ha anyagokban, keverékekben, árucikkekben vagy árucikkek égésgátlóval kezelt részeinek alkotóelemeként fordul elő.***

2018. november 15., csütörtök

Anyag	*CAS-szám*	*EK-szám*	*Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek*
			2. Eltérésként a deka-BDE gyártását, forgalombahozatalát és felhasználását engedélyezni kell:
			a) olyan légi jármű gyártásában 2027. március 2. előtt, amelyre a típusjóváhagyást a hatálybalépés előtt kérelmezték és 2022. december előtt megkapták;
			b) a következők bármelyikéhez való pótalkatrész gyártásában:
			i. 2027. március 2. előtt gyártott olyan légi jármű, amelyre a típusjóváhagyást a hatálybalépés előtt kérelmezték és 2022. december előtt megkapták, ezen légi jármű élettartama végéig;
			ii. a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1a]) hatálya alá tartozó, … [e rendelet hatálybalépésének napja] előtt gyártott gépjárművek, 2036-ig vagy ezen gépjárművek élettartama végéig (amelyik hamarabb bekövetkezik).
			3. A 2. pont b) alpontjának ii. alpontjában említett gépjárművekben való felhasználásra szánt pótalkatrészekre vonatkozó konkrét kivételek az alábbi kategóriák közül egybe vagy többe tartozó kereskedelmi deka-BDE előállítására vagy használatára alkalmazandók:
			i. erőátviteli rendszerbeli és motortérbeli alkalmazások, mint például az akkumulátor-testelővezeték, az akkumulátor-csatlakozóvezeték, a mobil légkondicionáló csövei, az erőátviteli rendszer, a kipufogó-gyűjtőcső hüvelye, a motortér-szigetelés, a motortér vezetékrendszerei (a motor vezetékei stb.), a sebességérzékelők, a tömlők, a ventilátormodulok és a kopogásérzékelők;
			ii. a tüzelőanyag-rendszerrel összefüggő alkalmazások, mint például a tüzelőanyagcsövek, a tüzelőanyag-tartályok és az alváz alatti tüzelőanyag-tartályok;

Anyag	*CAS-szám*	*EK-szám*	*Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek*
			iii. pirotechnikai eszközök és a pirotechnikai eszközök által érintett alkalmazások, mint például a légzsákgyújtókábelek, az üléshuzatok/szövetek (csak ha a légzsák szempontjából jelentősek) és a légzsákok (elöl és oldalt);
			iv. felfüggesztés és belső alkalmazások, mint felszereltségi összetevők, akusztikus anyagok és biztonsági övek;
			v. megerősített műanyag (műszerfalak és belső felszerelések);
			vi. motorháztető vagy műszerfal alatt (terminal/olvadóbetétek, magasabb áramerősségű huzalok és kábelburkolók [gyújtógyertyahuzalok]);
			vii. elektromos és elektronikus berendezések (akkumulátordobozok és akkumulátortálcák, motorvezérlésű elektromos csatlakozók, rádiótárcsa alkatrészei, navigációs műholdrendszerek, globális helymeghatározó rendszerek és számítógépes rendszerek);
			viii. szövetek, mint kalaptartók, kárpitozás, bélésanyagok, autósülések, fejtámaszok, napellenzők, műszerfalak, szőnyegek.
			3. A deka-BDE gyártását, valamint az alábbi árucikkek előállítása és forgalombahozatala során való felhasználását engedélyezni kell:
			a) az alábbi időpont előtt forgalomba hozott árucikkek: [e rendelet hatálybalépésének napja];
			b) a 2. pont a) alpontjának megfelelően gyártott légi jármű;
			c) a 2. pont b) alpontjának megfelelően gyártott légi jármű pótalkatrészei;

2018. november 15., csütörtök

Anyag	*CAS-szám*	*EK-szám*	*Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek*
			d) a 2011/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([1b]) hatálya alá tartozó elektromos és elektronikus berendezések.
			4. E bejegyzés alkalmazásában a „légi jármű" fogalma a következők egyikét jelenti:
			a) a 2018/1139/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1c]) szerint kiállított típusalkalmassági bizonyítványnak vagy a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szerződő állama nemzeti jogszabályai szerint kiállított tervezési jóváhagyásnak megfelelően gyártott, vagy olyan polgári légi jármű, amelynek a légialkalmassági bizonyítványát az ICAO-egyezmény valamely szerződő fele állította ki a Nemzetközi Polgári Repülésről szóló egyezmény 8. melléklete értelmében;
			b) katonai repülőgép.
			([1a]) Az Európai Parlament és a Tanács 2007/46/EK irányelve (2007. szeptember 5.) a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkatrészeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról (keretirányelv) (HL L 263., 2007.10.9., 1. o.).
			([1b]) Az Európai Parlament és a Tanács 2011/65/EU irányelve (2011. június 8.) egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról (HL L 174., 2011.7.1., 88. o.).
			([1c]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 212., 2018.8.22., 1. o.)."

2018. november 15., csütörtök

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – A rész – 24 b sor (új)

A Bizottság által javasolt szöveg

Módosítás

Anyag	*CAS-szám*	*EK-szám*	*Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek*
Alkánok, 10–13 szénatomszámú, klór (rövidláncú klórozott paraffinok) (SCCP-k)	***85535-84-8***	***287-476-5***	***1. Eltérésként engedélyezett az 1 tömegszázalék alatti koncentrációban SCCP-ket tartalmazó anyagok vagy készítmények, illetve a 0,15 tömegszázalék alatti koncentrációban SCCP-ket tartalmazó árucikkek gyártása, forgalombahozatala és felhasználása.*** ***2. A felhasználás az alábbiak tekintetében engedélyezett:*** ***a) SCCP-ket tartalmazó olyan, bányászatban használt szállítószalagok, illetve gáttömítőanyagok, amelyek 2015. december 4-én vagy az előtt már használatban voltak; valamint*** ***b) az a) pontban említettektől eltérő, SCCP-ket tartalmazó olyan árucikkek, amelyek 2012. július 10-én vagy az előtt már használatban voltak.*** ***3. A 4. cikk (2) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdése a 2. pontban említett árucikkekre vonatkozik.***

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

I melléklet – B rész

A Bizottság által javasolt szöveg

Anyag	*CAS-szám*	*EK-szám*	*Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek*
4	***4***	***4***	***4***
4			***4***

2018. november 15., csütörtök

Anyag	*CAS-szám*	*EK-szám*	*Félkésztermék-felhasználásra vonatkozó kifejezett mentesség vagy egyéb feltételek*
5 Alkánok, 10–13 szénatomszámú, klór (rövidláncú klórozott paraffinok) (SCCP-k)	***5 85535-84-8***	***5 287-476-5***	***5 1. Eltérésként engedélyezett az 1 tömegszázalék alatti koncentrációban SCCP-ket tartalmazó anyagok vagy keverékek, illetve a 0,15 tömegszázalék alatti koncentrációban SCCP-ket tartalmazó árucikkek előállítása, forgalombahozatala és felhasználása.*** ***2. A felhasználás az alábbiak tekintetében engedélyezett:*** ***a) SCCP-ket tartalmazó olyan, bányászatban használt szállítószalagok, illetve gáttömítőanyagok, amelyek 2015. december 4-én vagy az előtt már használatban voltak; valamint*** ***b) az a) pontban említettektől eltérő, SCCP-ket tartalmazó olyan árucikkek, amelyek 2012. július 10-én vagy az előtt már használatban voltak.*** ***3. A 4. cikk (2) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdése a 2. pontban említett árucikkekre vonatkozik.***

Módosítás

törölve

Módosítás 28

Rendeletre irányuló javaslat

III melléklet

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
KIBOCSÁTÁSCSÖKKENTÉSI RENDELKEZÉSEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ ANYAGOK JEGYZÉKE	KIBOCSÁTÁSCSÖKKENTÉSI RENDELKEZÉSEK HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ ANYAGOK JEGYZÉKE
Anyag (CAS-szám)	Anyag (CAS-szám)
Poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/PCDF)	Poliklórozott dibenzo-p-dioxinok és dibenzofuránok (PCDD/PCDF)
Hexaklór-benzol (HCB) (CAS-szám: 118-74-1)	Hexaklór-benzol (HCB) (CAS-szám: 118-74-1)
Poliklórozott bifenilek (PCB)	Poliklórozott bifenilek (PCB)
Policiklikus aromás szénhidrogének (PAH-k) ([37])	Policiklikus aromás szénhidrogének (PAH-k) ([37])
Pentaklór-benzol (CAS-szám: 608-93-5)	Pentaklór-benzol (CAS-szám: 608-93-5)

2018. november 15., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	Poliklórozott naftalinok ([37a])
	Hexaklór-butadién (CAS-szám: 87-68-3)
([37]) a kibocsátások jegyzékének alkalmazásában a következő négy indikátor vegyületet kell használni: benzo (a) pirén, benzo (b) fluorantén, benzo (k) fluorantén és indeno (1,2,3-cd) pirén.	([37]) a kibocsátások jegyzékének alkalmazásában a következő négy indikátor vegyületet kell használni: benzo (a) pirén, benzo (b) fluorantén, benzo (k) fluorantén és indeno (1,2,3-cd) pirén. ([37a]) ***A poliklórozott naftalinok naftalin-gyűrűrendszeren alapuló kémiai vegyületek, amelyekben egy vagy több hidrogénatomot klóratomok helyettesítenek.***

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

IV melléklet – 5 – 8 sor

A Bizottság által javasolt szöveg

Anyag	CAS-szám	EK-szám	A 7. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett koncentráció-határértékek
…			
Tetrabróm-difenil-éter $C_{12}H_6Br_4O$	40088-47-9 és egyéb	254-787-2 és egyéb	A tetrabróm-difenil-éter, a pentabróm-difenil-éter, a hexabróm-difenil-éter és a heptabróm-difenil-éter együttes koncentrációja: ***1 000*** mg/kg
Pentabróm-difenil-éter $C_{12}H_5Br_5O$	32534-81-9 és egyéb	251-084-2 és egyéb	
Hexabróm-difenil-éter $C_{12}H_4Br_6O$	36483-60-0 és egyéb 253-058-6 és egyéb		
Heptabróm-difenil-éter $C_{12}H_3Br_7O$	68928-80-3 és egyéb	273-031-2 és egyéb	
…			

2018. november 15., csütörtök

Módosítás

Anyag	CAS-szám	EK-szám	A 7. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett koncentráció-határértékek
…			
Tetrabróm-difenil-éter $C_{12}H_6Br_4O$	40088-47-9 és egyéb	254-787-2 és egyéb	A tetrabróm-difenil-éter, a pentabróm-difenil-éter, a hexabróm-difenil-éter és a heptabróm-difenil-éter ***és dekabróm-difenil-éter*** együttes koncentrációja: ***500*** mg/kg
Pentabróm-difenil-éter $C_{12}H_5Br_5O$	32534-81-9 és egyéb	251-084-2 és egyéb	
Hexabróm-difenil-éter $C_{12}H_4Br_6O$	36483-60-0 és egyéb	253-058-6 és egyéb	
Heptabróm-difenil-éter $C_{12}H_3Br_7O$	68928-80-3 és egyéb	273-031-2 és egyéb	
Dekabróm-difenil-éter ***$C_{12}Br_{10}O$*** …	***1163-19-5 és egyéb***	***214-604-9 és egyéb***	

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

IV melléklet – 1 táblázat – „a 7. cikk (4) bekezdésének a) pontjában említett koncentráció-határértékek” oszlop – „Poliklórozott” sor – 7 lábjegyzet

A Bizottság által javasolt szöveg

[7]. A határérték kiszámítása PCDD-ként és PCDF-ként a következő toxicitási egyenérték-tényezők (TEF) szerint történik:

PCDD	***TEF***
PCDF	***TEF***
PCDD	***TEF***
2,3,7,8-TeCDD	***1***
1,2,3,7,8-PeCDD	***1***
1,2,3,4,7,8-HxCDD	***0,1***
1,2,3,6,7,8-HxCDD	***0,1***

1,2,3,7,8,9-HxCDD	***0,1***
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	***0,01***
OCDD	***0,0003***
2,3,7,8-TeCDF	***0,1***
1,2,3,7,8-PeCDF	***0,03***
2,3,4,7,8-PeCDF	***0,3***
1,2,3,4,7,8-HxCDF	***0,1***
1,2,3,6,7,8-HxCDF	***0,1***
1,2,3,7,8,9-HxCDF	***0,1***
2,3,4,6,7,8-HxCDF	***0,1***
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	***0,01***
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	***0,01***
OCDF	***0,0003***

Módosítás

[7]. A határérték kiszámítása PCDD-ként és PCDF-ként a következő toxicitási egyenérték-tényezők (TEF) szerint történik:

PCDD	***TEF***
2,3,7,8-TeCDD	***1***
1,2,3,7,8-PeCDD	***1***
1,2,3,4,7,8-HxCDD	***0,1***
1,2,3,6,7,8-HxCDD	***0,1***
1,2,3,7,8,9-HxCDD	***0,1***
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	***0,01***
OCDD	***0,0003***

2018. november 15., csütörtök

PCDF	*TEF*
2,3,7,8-TeCDF	*0,1*
1,2,3,7,8-PeCDF	*0,03*
2,3,4,7,8-PeCDF	*0,3*
1,2,3,4,7,8-HxCDF	*0,1*
PCDD	*TEF*
1,2,3,6,7,8-HxCDF	*0,1*
1,2,3,7,8,9-HxCDF	*0,1*
2,3,4,6,7,8-HxCDF	*0,1*
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	*0,01*
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	*0,01*
OCDF	*0,0003*

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0466

Az Euro 5 szint alkalmazása a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjóváhagyásához ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása a 168/2013/EU rendeletnek az Euro 5 környezetvédelmi szintnek a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjóváhagyásához való alkalmazása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0137 – C8-0120/2018 – 2018/0065(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/38)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0137),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0120/2018),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. július 11-i véleményére ([1]),

— tekintettel a Tanács képviselőjének 2018. november 14-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére (A8-0346/2018),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2018)0065

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 29-én került elfogadásra a 168/2013/EU rendeletnek az Euro 5 szintnek a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok típusjóváhagyásához való alkalmazása tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2019/129 rendelettel.)

([1]) HL C 367., 2018.10.10., 32. o.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0467

Egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelme ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (kodifikált szöveg) (COM(2018)0316 – C8-0210/2018 – 2018/0160(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás – kodifikáció)

(2020/C 363/39)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0316),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 207. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0210/2018),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel a jogszabályszövegek hivatalos egységes szerkezetbe foglalásának gyorsított munkamódszeréről szóló, 1994. december 20-i intézményközi megállapodásra ([1]),

— tekintettel eljárási szabályzata 103. és 59. cikkére,

— tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A8-0387/2018),

A. mivel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság jogi szolgálataiból álló tanácsadó munkacsoport véleménye szerint a szóban forgó javaslat a meglévő szövegek érdemi módosítás nélküli egyszerű egységes szerkezetbe foglalását tartalmazza;

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2018)0160

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 29-én került elfogadásra egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel (kodifikált szöveg)

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2019/125 rendelettel.)

([1]) HL C 102., 1996.4.4., 2. o.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0468

Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap: a fennmaradó összegek újbóli lekötése ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-én elfogadott módosításai az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 tanácsi határozatok végrehajtásának támogatására lekötött fennmaradó összegek újbóli lekötése vagy a nemzeti programok keretében megvalósuló egyéb intézkedésekhez történő hozzárendelése tekintetében az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0719 – C8-0448/2018 – 2018/0371(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/40)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

1 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) E rendelet célja, hogy lehetővé tegye az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai [8] alapján az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 tanácsi határozatok végrehajtásának támogatására lekötött fennmaradó összegek újbóli lekötését vagy a nemzeti programok keretében megvalósuló egyéb intézkedésekhez történő hozzárendelését, a migráció és a menekültügy ***terén*** meglévő uniós prioritásokkal és tagállami szükségletekkel összhangban.	(1) E rendelet célja, hogy lehetővé tegye az 516/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet [8] előírásai alapján az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 tanácsi határozatok végrehajtásának támogatására lekötött fennmaradó összegek újbóli lekötését vagy a nemzeti programok keretében megvalósuló egyéb intézkedésekhez történő hozzárendelését, a migráció és a menekültügy ***konkrét területein*** meglévő uniós prioritásokkal és tagállami szükségletekkel összhangban. ***Másik célja annak biztosítása, hogy az ilyen újbóli lekötések vagy kiosztások átlátható módon történjenek.***
([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról, a 2008/381/EK tanácsi határozat módosításáról, valamint az 573/2007/EK és az 575/2007/EK európai parlamenti és tanácsi határozatok és a 2007/435/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2014.5.20., 168. o.).	([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 516/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létrehozásáról, a 2008/381/EK tanácsi határozat módosításáról, valamint az 573/2007/EK és az 575/2007/EK európai parlamenti és tanácsi határozatok és a 2007/435/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2014.5.20., 168. o.).

([1]) Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A8-0370/2018).

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a fent említett összegeket felhasználják az áthelyezések végrehajtásának folytatására azáltal, hogy ***azonos intézkedésekre*** újból lekötik ***az összegeket*** nemzeti ***programjaikban***. Ezen ***túlmenően*** a tagállamok nemzeti programjainak felülvizsgálatában megfelelően megindokolt esetekben lehetővé kell tenni ***e finanszírozás felhasználását a migráció és*** a ***menekültügy terén jelentkező egyéb kihívások kezelésére***, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapról szóló rendeletnek megfelelően. E területeken a tagállamok szükségletei továbbra is jelentősek. A fent említett összegeknek azonos intézkedésre történő újbóli lekötését vagy más intézkedésekhez történő átcsoportosítását csak egyszer, és a Bizottság jóváhagyásával szabad lehetővé tenni.	(4) Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a fent említett összegeket felhasználják az áthelyezések végrehajtásának folytatására azáltal, hogy ***az összegeket*** újból lekötik ***a*** nemzeti ***programjaik keretében megvalósuló azonos intézkedésekre***. ***A tagállamoknak ezen összegek legalább 20 %-át a nemzeti programok keretében megvalósuló intézkedésekre kell újból lekötniük, a nemzetközi védelmet kérelmezők vagy a nemzetközi védelemben részesülők áthelyezése vagy áttelepítés és más ad hoc humanitárius befogadás céljaira. Ami a fennmaradó összegeket illeti,*** a tagállamok nemzeti programjainak felülvizsgálatában megfelelően megindokolt esetekben lehetővé kell tenni ***a II. és III. fejezetben foglalt konkrét,*** a ***migrációval és a menekültüggyel kapcsolatos intézkedések finanszírozását***, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapról szóló rendeletnek megfelelően***, különös tekintettel a közös európai menekültügyi rendszer egyes vonatkozásainak fejlesztésére, különösen a családegyesítésre, vagy a tagállamokba irányuló legális migráció támogatására és a harmadik országbeli állampolgárok hatékony integrációjának előmozdítására***. E területeken a tagállamok szükségletei továbbra is jelentősek. A fent említett összegeknek azonos intézkedésre történő újbóli lekötését vagy más intézkedésekhez történő átcsoportosítását csak egyszer, és a Bizottság jóváhagyásával szabad lehetővé tenni. ***A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a források elosztása a költségvetési rendeletben meghatározott elvek – különösen a hatékonyság és az átláthatóság elveinek – teljes körű tiszteletben tartásával történjék.***

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Bővíteni kell az áthelyezésre jogosult célcsoportot, hogy nagyobb rugalmasságot biztosítsunk a tagállamoknak az áthelyezések végrehajtása során.	(5) Bővíteni kell az áthelyezésre jogosult célcsoportot, ***valamint azon országok körét, ahonnan az áthelyezések történnek,*** hogy nagyobb rugalmasságot biztosítsunk a tagállamoknak az áthelyezések végrehajtása során. ***Elsőbbségben kell részesíteni a kísérő nélküli kiskorúak, az egyéb, kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők és a nemzetközi védelemben részesülők áthelyezését.***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) Elegendő időt kell biztosítani a tagállamoknak arra, hogy azonos fellépés céljára újra lekötve vagy más intézkedésekhez átcsoportosítva felhasználják az összegeket, mielőtt sor kerülne az említett összegekre vonatkozó kötelezettségvállalás visszavonására. Ezért amennyiben a Bizottság jóváhagyja a nemzeti program keretén belüli összegek ilyen újbóli lekötését vagy átcsoportosítást, az érintett összegeket a nemzeti program azon felülvizsgálatának évében lekötöttnek kell tekinteni, amely jóváhagyja az érintett újbóli lekötést vagy átcsoportosítást.	(7) Elegendő időt kell biztosítani a tagállamoknak arra, hogy azonos fellépés céljára újra lekötve vagy más ***konkrét*** intézkedésekhez átcsoportosítva felhasználják az összegeket, mielőtt sor kerülne az említett összegekre vonatkozó kötelezettségvállalás visszavonására. Ezért amennyiben a Bizottság jóváhagyja a nemzeti program keretén belüli összegek ilyen újbóli lekötését vagy átcsoportosítást, az érintett összegeket a nemzeti program azon felülvizsgálatának évében lekötöttnek kell tekinteni, amely jóváhagyja az érintett újbóli lekötést vagy átcsoportosítást.

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

7 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(7a) A Bizottságnak évente be kell számolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a nemzetközi védelmet kérelmező és a nemzetközi védelemben részesülő személyek áthelyezésére szolgáló források alkalmazásáról, különösen a nemzeti programok szerinti egyéb tevékenységekre történő átcsoportosítások és az újbóli lekötések tekintetében.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

12 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(12a) Az 516/2014/EU rendelet 2018 vége előtti módosítása nélkül a vonatkozó finanszírozás nem áll majd többé a tagállamok rendelkezésére a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapból támogatott nemzeti programok keretében történő felhasználásra. Tekintettel az 516/2014/EU rendelet módosításának sürgősségére, helyénvaló mentességet biztosítani az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1. jegyzőkönyv 4. cikkében említett nyolchetes időszak alól.

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – - 1 pont (új)

516/2014/EU rendelet

18 cikk – cím

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-1. A cím helyébe a következő szöveg lép:
A nemzetközi védelemben részesülő személyek átszállításának forrásai	***„A nemzetközi védelmet kérelmező vagy*** a nemzetközi védelemben részesülő személyek átszállításának forrásai***”***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Az (1) bekezdésben a „nemzetközi védelemben részesülő személy” kifejezés helyébe a „nemzetközi védelmet kérelmező vagy nemzetközi védelemben részesülő személy” kifejezés lép;	***törölve***

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 a pont (új)

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 1 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	1a. Az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(1) A szolidaritás és az igazságos felelősségmegosztás elvének érvényesítése céljából, valamint az Alap végrehajtási időszakában bekövetkező uniós szakpolitikai fejlemények fényében a tagállamok a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban kiszámított összeg mellett kiegészítő összeget kapnak a 15. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerint, amelynek átalányösszege más tagállamból átszállított, nemzetközi védelemben részesülő személyenként ***6 000*** EUR.	„(1) A szolidaritás és az igazságos felelősségmegosztás elvének érvényesítése céljából, valamint az Alap végrehajtási időszakában bekövetkező uniós szakpolitikai fejlemények fényében a tagállamok a 15. cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban kiszámított összeg mellett kiegészítő összeget kapnak a 15. cikk (2) bekezdésének b) pontja szerint, amelynek átalányösszege más tagállamból átszállított, nemzetközi ***védelmet kérelmező vagy nemzetközi*** védelemben részesülő személyenként ***10 000*** EUR.”

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Az e cikk (1) bekezdése szerinti kiegészítő összegeket az érintett tagállamok részére első alkalommal a nemzeti programjukat az 514/2014/EU rendelet 14. cikkében meghatározott eljárással összhangban jóváhagyó egyedi finanszírozási határozat, később pedig a nemzeti programjukat jóváhagyó határozathoz csatolandó finanszírozási határozat keretében kell kiutalni. Ezen összegeknek a nemzeti program szerinti azonos intézkedésekre történő újbóli lekötését vagy a nemzeti program szerinti egyéb intézkedésekhez történő átcsoportosítását az érintett nemzeti program felülvizsgálatában megfelelően megindokolt esetekben kell lehetővé tenni. Egy összeget csak egyszer lehet újra lekötni vagy átcsoportosítani. A Bizottság a nemzeti program felülvizsgálata révén jóváhagyja az újbóli lekötést vagy átcsoportosítást.	(3) Az e cikk (1) bekezdése szerinti kiegészítő összegeket az érintett tagállamok részére első alkalommal a nemzeti programjukat az 514/2014/EU rendelet 14. cikkében meghatározott eljárással összhangban jóváhagyó egyedi finanszírozási határozat, később pedig a nemzeti programjukat jóváhagyó határozathoz csatolandó finanszírozási határozat keretében kell kiutalni. Ezen összegeknek a nemzeti program szerinti azonos intézkedésekre történő újbóli lekötését vagy a nemzeti program szerinti egyéb***, az e rendelet II. és III. fejezetében meghatározott konkrét*** intézkedésekhez történő átcsoportosítását az érintett nemzeti program felülvizsgálatában megfelelően megindokolt esetekben kell lehetővé tenni. Egy összeget csak egyszer lehet újra lekötni vagy átcsoportosítani. A Bizottság a nemzeti program felülvizsgálata révén jóváhagyja az újbóli lekötést vagy átcsoportosítást. ***A finanszírozást átláthatóan és hatékonyan, a nemzeti program célkitűzéseivel összhangban kell elosztani.***
	Ami az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 határozatokban meghatározott ideiglenes intézkedésekből származó összegeket illeti, az újbóli lekötésre szánt összegek legalább 20 %-át a nemzeti programok keretében megvalósuló intézkedésekre kell újból lekötniük, a nemzetközi védelmet kérelmezők vagy a nemzetközi védelemben részesülők áthelyezése vagy áttelepítés és más ad hoc humanitárius befogadás céljaira.

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 3a bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3a) Az 514/2014/EU rendelet 50. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában, amennyiben az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 határozatban megállapított ideiglenes intézkedésekből származó összegeket a (3) bekezdéssel összhangban a nemzeti program szerinti azonos intézkedésekre újból lekötnek vagy a nemzeti program szerinti egyéb intézkedésekhez csoportosítanak át, az érintett összegeket a nemzeti program azon felülvizsgálatának évében lekötöttnek kell tekinteni, amely jóváhagyja a szóban forgó újbóli lekötést vagy átcsoportosítást.	(3a) Az 514/2014/EU rendelet 50. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában, amennyiben az (EU) 2015/1523 és az (EU) 2015/1601 határozatban megállapított ideiglenes intézkedésekből származó összegeket a (3) bekezdéssel összhangban a nemzeti program szerinti azonos intézkedésekre újból lekötnek vagy a nemzeti program szerinti egyéb ***konkrét*** intézkedésekhez csoportosítanak át, az érintett összegeket a nemzeti program azon felülvizsgálatának évében lekötöttnek kell tekinteni, amely jóváhagyja a szóban forgó újbóli lekötést vagy átcsoportosítást.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 3 c bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(3c) A Bizottság évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e cikk alkalmazásáról, különös tekintettel az összegeknek a nemzeti programok szerinti egyéb tevékenységekre történő átcsoportosításáról és az újbóli lekötésekről.

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 pont

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A (4) bekezdésben a „nemzetközi védelemben részesülő személy” kifejezés helyébe a „nemzetközi védelmet kérelmező vagy nemzetközi védelemben részesülő személy” kifejezés lép;	***törölve***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 4 a pont (új)

516/2014/EU rendelet

18 cikk – 4 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	4a. A (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(4) A tagállamok közötti szolidaritással és felelősségmegosztással kapcsolatos, az EUMSZ 80. cikkében említett célkitűzések hatékony megvalósítása érdekében és a rendelkezésre álló források keretein belül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az e rendelet 26. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett átalányösszegeket kiigazítsa, figyelembe véve különösen az infláció aktuális mértékét, a nemzetközi védelemben részesülő személyek egyik tagállamból egy másikba való átszállítása terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint azokat a tényezőket, amelyek optimálissá tehetik az átalányösszeg formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását.	(4) A tagállamok közötti szolidaritással és felelősségmegosztással kapcsolatos, az EUMSZ 80. cikkében említett célkitűzések hatékony megvalósítása érdekében és a rendelkezésre álló források keretein belül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az e rendelet 26. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett átalányösszegeket kiigazítsa, figyelembe véve különösen az infláció aktuális mértékét, a nemzetközi ***védelmet kérelmező és a nemzetközi*** védelemben részesülő személyek egyik tagállamból egy másikba való átszállítása***, az áttelepítés és más ad hoc humanitárius befogadás*** terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint azokat a tényezőket, amelyek optimálissá tehetik az átalányösszeg formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0469

Szamoának az EU és a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz való csatlakozása ***

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása Szamoának az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a csendes-óceáni államok közötti átmeneti partnerségi megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló tanácsi határozattervezetről (12281/2018 – C8-0434/2018 – 2018/0291(NLE))

(Egyetértés)

(2020/C 363/41)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (12281/2018),

— tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C8-0434/2018),

— tekintettel az AKCS–EU kapcsolatok 2020 utáni jövőjéről szóló, 2016. október 4-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel az Európai Közösség és a csendes-óceáni államok közötti ideiglenes partnerségi megállapodásról szóló, 2011. január 19-i állásfoglalására ([2]),

— tekintettel az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS), másrészről az Európai Közösség és tagállamai között 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra (a továbbiakban: Cotonoui Megállapodás) ([3]),

— tekintettel eljárási szabályzata 99. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 108. cikkének (7) bekezdésére,

— tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A8-0376/2018),

1. egyetért Szamoának a megállapodáshoz való csatlakozásával;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok és Szamoa kormányainak és parlamentjeinek.

([1]) HL C 215., 2018.6.19., 2. o.
([2]) HL C 136. E, 2012.5.11., 19. o.
([3]) HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0470

Az Európai Központi Bank felügyeleti testülete elnökének kinevezése

Az Európai Parlament 2018. november 29-i határozata az Európai Központi Bank felügyeleti testülete elnökének kinevezésére irányuló javaslatról (N8-0120/2018 – C8-0466/2018 – 2018/0905(NLE))

(Jóváhagyás)

(2020/C 363/42)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Központi Bank felügyeleti testülete elnökének kinevezésére irányuló, 2018. november 7-i európai központi banki javaslatra (C8-0466/2018),

— tekintettel az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet ([1]) 26. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az egységes felügyeleti mechanizmus keretében az Európai Központi Bankra ruházott feladatok végrehajtásával kapcsolatos demokratikus elszámoltatás és felügyelet gyakorlásának szabályairól szóló, az Európai Parlament és az Európai Központi Bank között létrejött intézményközi megállapodásra ([2]),

— tekintettel eljárási szabályzata 122a. cikkére,

— tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A8-0380/2018),

A. mivel az 1024/2013/EU tanácsi rendelet 26. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy az Európai Központi Banknak be kell nyújtania a Parlamentnek a felügyeleti testület elnökének kinevezésére vonatkozó javaslatát, és hogy elnököt nyílt kiválasztási eljárás keretében kell kiválasztani, olyan személyek közül, akik banki vagy pénzügyi területen elismert szakmai tekintéllyel és tapasztalattal rendelkeznek, és akik nem tagjai a Kormányzótanácsnak;

B. mivel az 1024/2013/EU tanácsi rendelet 26. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a felügyeleti testületbe az említett rendelettel összhangban történő kinevezések során tiszteletben kell tartani a nemek egyensúlyára, a tapasztalatra és a képzettségre vonatkozó alapelveket;

C. mivel az Európai Központi Bank 2018. november 7-i levelében javaslatot nyújtott be a Parlamentnek Andrea Enria, a felügyeleti testület elnökének történő kinevezésére vonatkozóan;

D. mivel a Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága – különösen az 1024/2013/EU tanácsi rendelet 26. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglalt követelmények szempontjából – értékelte a javasolt jelölt képességeit; mivel az értékeléshez a bizottság megkapta a javasolt jelölt önéletrajzát;

E. mivel a bizottság 2018. november 20-án meghallgatta a javasolt jelöltet, aki a meghallgatáson nyitóbeszédet mondott, majd válaszolt a bizottság tagjai által feltett kérdésekre;

1. jóváhagyja az Európai Központi Bank felügyeleti testülete elnökének kinevezésére irányuló javaslatot;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot az Európai Központi Banknak, a Tanácsnak, valamint a tagállamok kormányainak.

([1]) HL L 287., 2013.10.29., 63. o.
([2]) HL L 320., 2013.11.30., 1. o.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0471

Az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevétele – EGF/2018/003 EL/Attica publishing

Az Európai Parlament 2018. november 29-i állásfoglalása az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra irányuló javaslatról (Görögország kérelme – EGF/2018/003 EL/Attica publishing) (COM(2018)0667 – C8-0430/2018 – 2018/2240(BUD))

(2020/C 363/43)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0667 – C8-0430/2018),

— tekintettel az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1309/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] (EGAA-rendelet),

— tekintettel a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendeletre [2] és különösen annak 12. cikkére,

— tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, 2013. december 2-i intézményközi megállapodásra [3] (a továbbiakban: a 2013. december 2-i intézményközi megállapodás) és különösen annak 13. pontjára,

— tekintettel a 2013. december 2-i intézményközi megállapodás 13. pontjában foglalt háromoldalú egyeztetés eredményére,

— tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság levelére,

— tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság levelére,

— tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A8-0377/2018),

A. mivel az Unió létrehozta a jogalkotási és költségvetési eszközöket ahhoz, hogy további támogatást nyújtson a világkereskedelem fő strukturális változásainak következményei által sújtott vagy a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében elbocsátott munkavállalóknak, és támogassa újbóli munkaerőpiaci beilleszkedésüket;

B. mivel az Unió által az elbocsátott munkavállalók részére nyújtott pénzügyi támogatásnak dinamikusnak kell lennie, és azt a lehető leggyorsabban és leghatékonyabban kell rendelkezésre bocsátani;

C. mivel Görögország EGF/2018/003 EL/Attica publishing referenciaszámmal kérelmet nyújtott be az EGAA-ból igénybe vehető pénzügyi hozzájárulás iránt a NACE Rev. 2. rendszer szerinti 58. ágazatban (Kiadói tevékenységek) a görögországi Attika (EL30) NUTS 2 szintű régióban történt 550 elbocsátást követően.

D. mivel a kérelmet az EGAA-rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti beavatkozási kritérium alapján nyújtották be, amely az EGAA hozzájárulását ahhoz köti, hogy egy kilenc hónapos referencia-időszak alatt egy tagállam egy, vagy két egymással határos régiójában, vagy több mint két egymással határos NUTS 2. szintű régiójában található és a NACE Rev. 2. rendszer ágazati szintjén meghatározott ugyanazon gazdasági ágazatban működő vállalattól legalább 500 munkavállalót bocsássanak el;

---

[1] HL L 347., 2013.12.20., 855. o.
[2] HL L 347., 2013.12.20., 884. o.
[3] HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

2018. november 29., csütörtök

1. egyetért a Bizottsággal abban, hogy az EGAA-rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek, és hogy ezért Görögország jogosult az említett rendelet értelmében nyújtandó 2 308 500 EUR összegű pénzügyi hozzájárulásra, ami a 3 847 500 EUR-t kitevő összes kiadás 60 %-a;

2. megállapítja, hogy a görög hatóságok 2018. május 22-én nyújtották be a kérelmet, és hogy annak értékelését a Bizottság – a kiegészítő információk Görögország általi benyújtását követően – 2018. október 4-én fejezte be, majd erről ugyanazon a napon értesítette a Parlamentet, a 12 hetes határidő betartásával;

3. megjegyzi, hogy Görögország érvelése szerint az elbocsátások a pénzügyi és gazdasági világválsághoz, különösen annak a görög gazdaságra gyakorolt hatásaihoz kapcsolódnak, többek között az egy főre eső reál GDP csökkenéséhez, a növekvő munkanélküliséghez, a bérek visszaeséséhez és a háztartások jövedelmének csökkenéséhez, amely a digitális fejlődés gyors ütemével párosul, ami a reklámozási kiadások fontos megbízók által végrehajtott csökkentésével együtt a kiadói ágazatot is átalakítja; megjegyzi, hogy az ágazatban a reklám- és az értékesítési bevételek csökkenése tapasztalható;

4. emlékeztet arra, hogy a görög kiadói ágazatban tevékenykedő három vállalatnál bekövetkezett elbocsátások várhatóan jelentős kedvezőtlen hatást gyakorolnak majd a helyi gazdaságra, és hogy az elbocsátások hatását az újbóli elhelyezkedés nehézségei súlyosbítják, amelyek a munkahelyek hiányából, a munkaerőpiac felismert szükségleteinek megfelelő szakképzési tanfolyamok hiányából és az álláskeresők nagy számából fakadnak;

5. aggódva hangsúlyozza, hogy Attika régióban összpontosul a munkanélküliség és a tartós munkanélküliség jelentős hányada Görögországban, ahol továbbra is magas a munkanélküliség;

6. emlékeztet arra, hogy ez Görögország második olyan kérelme, amely az Attikában a kiadói tevékenységek ágazatában történő elbocsátásokkal kapcsolatban az EGAA-ból nyújtandó pénzügyi hozzájárulásra irányul, a 2014-es EGF/2014/018 referenciaszámú kérelmet és az arról hozott pozitív döntést követően ([1]);

7. megjegyzi, hogy a kérelem 550 elbocsátott munkavállalóra vonatkozik, akik nagy része nő (41,82 %); megjegyzi továbbá, hogy az elbocsátott munkavállalók 14,73 %-a 55 évesnél idősebb és 1,6 %-uk 30 évesnél fiatalabb; erre tekintettel elismeri az EGAA által társfinanszírozott aktív munkaerőpiaci intézkedések fontosságát, hogy javuljanak ezen kiszolgáltatott csoportok munkaerőpiacra történő újbóli beilleszkedésének esélyei;

8. üdvözli, hogy a tervezett képzési kínálat tükrözi az EGF-2014–018 GR/Attica referenciaszámú első kérelem alapján levont tanulságokat, amely a folyamatban lévő értékelés szerint jó integrációs arányt ért el;

9. megjegyzi, hogy nem terveznek intézkedéseket a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok számára, annak ellenére, hogy arányuk Görögországban továbbra is magas;

10. hangsúlyozza, hogy a pénzügyi támogatások a megcélzott kedvezményezettek aktív részvételétől függnek, és valódi ösztönzőként szolgálhatnak Görögország sajátos gazdasági környezete tekintetében;

11. megjegyzi, hogy az anyagi juttatások és ösztönzők, köztük a munkaerő-felvétel ösztönzése, az álláskeresési és képzési támogatások közel vannak az EGAA-rendeletben rögzített, 35 %-os felső határhoz;

12. megjegyzi, hogy Görögország ötféle intézkedést tervez a kérelem által érintett elbocsátott munkavállalók érdekében: i. pályaválasztási (pályaorientációs) tanácsadás és álláskeresési segítség; ii. képzés, átképzés és szakképzés a munkaerőpiac szükségleteinek megfelelően; iii. vállalkozásalapításhoz nyújtott hozzájárulás; iv. álláskereséshez és képzéshez nyújtott anyagi támogatás; v. a munkaerő-felvétel ösztönzése;

13. elismeri, hogy a személyre szabott, összehangolt szolgáltatáscsomag az athéni napilapok újságírói szövetségének (ΕΣΗΕΑ), az athéni napilapok alkalmazotti szövetségének (ΕΠΗΕΑ) és a görög munkaügyi minisztériumnak a képviselőivel folytatott konzultációt követően került kidolgozásra;

14. hangsúlyozza, hogy a görög hatóságok által nyújtott megerősítés szerint a támogatható intézkedésekre más uniós pénzügyi eszközből nem folyósítanak támogatást, és a kettős finanszírozás kizárásra kerül;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/644 határozata (2015. április 15.) az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről (Görögország „EGF/2014/018 GR/Attica Broadcasting” referenciaszámú kérelme) (HL L 106., 2015.4.24., 29. o.).

15. emlékeztet arra, hogy az EGAA-rendelet 7. cikkével összhangban a személyre szabott szolgáltatások összehangolt csomagjának kialakítása során előre kell jelezni a jövőbeli munkaerőpiaci kilátásokat és a szükséges készségeket, valamint hogy a csomagnak összhangban kell lennie az erőforrás-hatékony és fenntartható gazdaság felé történő elmozdulással;

16. ismételten leszögezi, hogy az EGAA-ból nyújtott támogatás nem helyettesítheti sem azokat az intézkedéseket, amelyek meghozatala a vállalatok feladata a nemzeti jog vagy a kollektív szerződések értelmében, sem a vállalatok vagy ágazatok szerkezetátalakítására irányuló intézkedéseket, és üdvözli a Görögország által e tekintetben nyújtott megerősítést;

17. felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze arra a nemzeti hatóságokat, hogy a növekedési potenciállal rendelkező és így munkaerőt felvevő ágazatokról szóló jövőbeni javaslataikban jobban térjenek ki a részletekre, valamint hogy gyűjtsenek megalapozott adatokat az EGAA-támogatás hatásáról, amelyet többek között az állások minőségére és a munkaerőpiacra való újbóli beilleszkedésnek az EGAA révén elért arányára gyakorol;

18. emlékeztet a Bizottsághoz intézett azon kérésére, hogy biztosítson hozzáférést a nyilvánosság számára az EGAA-kérelmekkel kapcsolatos összes dokumentumhoz;

19. jóváhagyja a jelen állásfoglaláshoz mellékelt határozatot;

20. utasítja elnökét, hogy a Tanács elnökével együtt írja alá ezt a határozatot, valamint gondoskodjon közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*;

21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és annak mellékletét a Tanácsnak és a Bizottságnak.

2018. november 29., csütörtök

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

Görögország EGF/2018/003 EL/Attica publishing referenciaszámú kérelme nyomán az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap igénybevételéről

(E melléklet szövege itt nincs feltüntetve, mert az megegyezik a végleges jogi aktussal, az (EU) 2019/275 határozattal.)

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0472

A határellenőrzés ideiglenes visszaállítása a belső határokon ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-én elfogadott módosításai az (EU) 2016/399 rendeletnek a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó szabályok tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanács rendeletre irányuló javaslathoz (COM(2017)0571 – C8-0326/2017 – 2017/0245(COD)) [1]

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/44)

Módosítás 1

Rendeletre irányuló javaslat

-1 preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(-1) A személyeknek a belső határokon keresztül történő szabad mozgását lehetővé tevő térség létrehozása az Unió egyik fő vívmánya. Az EU-nak és az ilyen bizalmon és szolidaritáson alapuló térség kialakításában részt vevő tagállamoknak együttesen a térség rendes működésére és megerősítésére kell törekedniük. Ugyanakkor közösen kell fellépni az e térség vagy annak egyes részei közrendjét vagy belső biztonságát komolyan veszélyeztető helyzetekben, ezért kivételes körülmények között és legvégső esetben lehetővé kell tenni a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítását, miközben erősíteni kell az érintett tagállamok közötti együttműködést.

Módosítás 2

Rendeletre irányuló javaslat

1 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Egy olyan térségben, ahol a személyek szabadon mozoghatnak, a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának kivételes esetnek kell maradnia. A belső határellenőrzés ***visszaállításáról*** végső megoldásként ***kell dönteni***, korlátozott időtartamra és amennyiben az ellenőrzések szükségesek és a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított komoly veszéllyel arányosak.	(1) Egy olyan térségben, ahol a személyek szabadon mozoghatnak, a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának kivételes esetnek kell maradnia. ***Mivel*** a belső határellenőrzés ***ideiglenes visszaállítása befolyásolja a személyek szabad mozgását, ezért azt csak*** végső megoldásként ***szabad visszaállítani***, korlátozott időtartamra és amennyiben az ellenőrzések szükségesek és a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított komoly veszéllyel arányosak. ***Minden ilyen intézkedést azonnal vissza kell vonni, amint az azokat alátámasztó indokok többé már nem állnak fenn.***

[1] Az ügyet az 59. cikk (4) bekezdésének negyedik albekezdése alapján visszautalták az illetékes bizottsághoz intézményközi tárgyalások céljából (A8-0356/2018).

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 3

Rendeletre irányuló javaslat

1 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(1a) A migráció vagy az, ha harmadik országok állampolgárai nagy számban lépik át a külső határokat, önmagában nem tekintendő a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélynek.

Módosítás 4

Rendeletre irányuló javaslat

2 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) Az azonosított komoly veszélyek jellegüktől és kiterjedésüktől függően különböző intézkedésekkel kezelhetők. A személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) 23. cikkében említettek szerint a tagállamoknak rendőrségi hatáskörök ***is*** rendelkezésükre állnak, amelyek néhány feltételtől függően a határ menti területeken is alkalmazhatók. E célból a schengeni térségen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekről és rendőrségi együttműködésről szóló bizottsági ajánlás ([9]) iránymutatást nyújt a tagállamok részére.	(2) Az azonosított komoly veszélyek jellegüktől és kiterjedésüktől függően különböző intézkedésekkel kezelhetők. ***Miközben továbbra is egyértelmű, hogy a rendőrségi hatáskörök jellegükben és céljukban egyaránt eltérnek a határellenőrzéstől,*** a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) 23. cikkében említettek szerint a tagállamoknak ***ezek a*** rendőrségi hatáskörök ***a*** rendelkezésükre állnak, amelyek néhány feltételtől függően a határ menti területeken is alkalmazhatók. E célból a schengeni térségen belüli arányos rendőrségi ellenőrzésekről és rendőrségi együttműködésről szóló bizottsági ajánlás ([9]) iránymutatást nyújt a tagállamok részére.

([8]) HL L 77., 2016.3.23., 1. o.
([9]) C(2017)3349, 2017.5.12.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 5

Rendeletre irányuló javaslat

2 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(2a) A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítása előtt a tagállamoknak előnyben kell részesíteniük az alternatív intézkedések meghozatalát. Az érintett tagállamnak kockázatértékelés alapján – szükséges és indokolt esetben – fontolóra kell vennie a rendőrségi ellenőrzések hatékonyabb alkalmazását vagy intenzívebbé tételét a saját területén, beleértve a határterületeket és a fő közlekedési útvonalakat,, miközben biztosítja, hogy e rendőrségi ellenőrzések célja ne a határellenőrzés legyen. A modern technológiák segítséget nyújtanak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyek kezelésében. A tagállamoknak értékelniük kell, hogy a helyzet megfelelően kezelhető-e a határokon átnyúló fokozott együttműködés révén, mind operatív, mind pedig a rendőri szervek és hírszerző szolgálatok közti információcsere szempontjából.

Módosítás 6

Rendeletre irányuló javaslat

4 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) A tapasztalatok azonban azt ***mutatták***, hogy a ***fenti időszakokon túlmenően is fennállhatnak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azon tartós komoly veszélyek – például határon átnyúló terrorista veszélyek*** vagy ***az irreguláris migránsok továbbutazása az Unión belül –, amelyek*** a belső határellenőrzés ideiglenes ***visszaállítását indokolták***. Ezért szükséges ***és indokolt*** a határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó időkorlátok ***hozzáigazítása a jelenlegi igényekhez***, biztosítva ugyanakkor azt is, hogy ezzel az intézkedéssel nem élnek vissza és az kivételes marad, amelyet kizárólag végső megoldásként alkalmaznak. ***Ennek érdekében a Schengeni határellenőrzési kódex 25. cikke értelmében alkalmazandó általános határidőt meg kell hosszabbítani egy évre.***	(4) A tapasztalatok azonban azt ***mutatják***, hogy a ***belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására csak ritkán van szükség két hónapnál hosszabb ideig. Kizárólag kivételes körülmények között a közrendet*** vagy ***a belső biztonságot fenyegető tartós, komoly veszélyek*** a belső határellenőrzés ideiglenes ***visszaállítására jelenleg engedélyezett legfeljebb hathónapos időszakon túlmenően is fennállhatnak***. Ezért szükséges a határellenőrzés ideiglenes visszaállítására alkalmazandó időkorlátok ***kiigazítása***, biztosítva ugyanakkor azt is, hogy ezzel az intézkedéssel nem élnek vissza és az kivételes marad, amelyet kizárólag végső megoldásként alkalmaznak.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 7

Rendeletre irányuló javaslat

4 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(4a) A személyek szabad mozgásának alapelvétől való bármilyen eltérést szigorúan kell értelmezni, illetve a közrend fogalma feltételezi a társadalom valamely alapvető érdekét fenyegető valódi, tényleges és kellően komoly veszély meglétét.

Módosítás 8

Rendeletre irányuló javaslat

5 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(5) Annak biztosítása érdekében, hogy ezek a belső határellenőrzések továbbra is kivételesek legyenek, a tagállamoknak a határellenőrzés ***tervezett visszaállítására vagy annak*** meghosszabbítására vonatkozó kockázatértékelést kell benyújtaniuk. A kockázatértékelésnek különösen értékelnie kell az azonosított veszély várható fennállásának időtartamát és a belső határok érintett szakaszait, alá kell támasztania, hogy a határellenőrzés meghosszabbítására ***végső megoldásként*** kerül sor, valamint ki kell fejtenie, hogy a határellenőrzés milyen módon segítené az azonosított veszély kezelését. ***Amennyiben a belső határellenőrzés időtartama meghaladja a hat hónapot,*** a kockázatértékelésnek visszamenőlegesen alá kell támasztania a határellenőrzés visszaállításának az azonosított veszély kezelésében játszott hatékonyságát is, valamint részletesen ki kell fejtenie, hogy milyen módon konzultáltak a meghosszabbítás által érintett egyes szomszédos államokkal, és hogyan vonták be őket a legkevésbé megterhelő gyakorlati intézkedések meghatározásába.	(5) Annak biztosítása érdekében, hogy ezek a belső határellenőrzések ***a legvégső esetben meghozott intézkedések és*** továbbra is kivételesek legyenek, a tagállamoknak a határellenőrzés ***két hónapot meghaladó, tervezett*** meghosszabbítására vonatkozó kockázatértékelést kell benyújtaniuk. A kockázatértékelésnek különösen értékelnie kell az azonosított veszély várható fennállásának időtartamát és a belső határok érintett szakaszait, alá kell támasztania, hogy a határellenőrzés meghosszabbítására ***legvégső intézkedésként*** kerül sor, ***és különösképp kimutatva, hogy bármely alternatív intézkedés elégtelennek bizonyult vagy az ilyen intézkedést elégtelennek ítélték,*** valamint ki kell fejtenie, hogy a határellenőrzés milyen módon segítené az azonosított veszély kezelését. A kockázatértékelésnek visszamenőlegesen alá kell támasztania a határellenőrzés visszaállításának az azonosított veszély kezelésében játszott hatékonyságát ***és eredményességét*** is, valamint részletesen ki kell fejtenie, hogy milyen módon konzultáltak a meghosszabbítás által érintett egyes szomszédos államokkal, és hogyan vonták be őket a legkevésbé megterhelő gyakorlati intézkedések meghatározásába. ***A tagállamok számára fenn kell tartani annak lehetőségét, hogy – amennyiben szükséges – a rendelkezésre bocsátott információk egészét vagy részeit minősített adatnak nyilvánítsák.***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 9

Rendeletre irányuló javaslat

5 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(5a) Amikor a belső határellenőrzés visszaállítása olyan tervezett különleges eseményekkel áll összefüggésben, amelyek rendkívüli jellegűek vagy időtartamúak (például sporttevékenységek), a visszaállítás időtartamának rendkívül pontosnak, korlátozottnak és az esemény tényleges időtartamához kötöttnek kell lennie.

Módosítás 10

Rendeletre irányuló javaslat

6 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(6) A tagállam által benyújtott kockázatértékelés színvonala rendkívül fontos lesz a határellenőrzés tervezett visszaállítása vagy meghosszabbítása szükségességének és arányosságának értékelésére nézve. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget ***és*** az Europolt be kell vonni az említett értékelésbe.	(6) A tagállam által benyújtott kockázatértékelés színvonala rendkívül fontos lesz a határellenőrzés tervezett visszaállítása vagy meghosszabbítása szükségességének és arányosságának értékelésére nézve. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséget, az Europolt***, az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatalt, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai ügynökséget és az Európai Unió Alapjogi Ügynökségét*** be kell vonni az említett értékelésbe.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 11

Rendeletre irányuló javaslat

7 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(7) ***A Bizottságnak a Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikkének (4) bekezdése szerinti vélemény kiadására vonatkozó hatáskörét módosítani kell, hogy tükrözze a tagállamoknak a kockázatértékeléshez kapcsolódó új kötelezettségeit, az érintett tagállamokkal való együttműködést is beleértve. Amennyiben a belső határokon hat hónapnál tovább végeznek határellenőrzést, úgy a Bizottságot kötelezni kell vélemény kiadására.*** **A** Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikkének (5) bekezdésében előírt konzultációs eljárást ugyancsak módosítani kell, hogy tükrözze az ügynökségek ***(az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és az Europol)*** szerepét, valamint hogy a tagállamok közötti együttműködés különböző aspektusainak gyakorlati végrehajtására összpontosuljon***, beleértve adott esetben a különböző intézkedések koordinálását a határ mindkét oldalán***.	(7) A Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikkének (5) bekezdésében előírt konzultációs eljárást ugyancsak módosítani kell, hogy tükrözze az ***uniós*** ügynökségek szerepét, valamint hogy a tagállamok közötti együttműködés különböző aspektusainak gyakorlati végrehajtására összpontosuljon.

Módosítás 12

Rendeletre irányuló javaslat

8 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(8) Annak érdekében, hogy a módosított szabályok jobban igazodjanak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető tartós komoly veszélyekhez kapcsolódó kihívásokhoz, külön lehetőségről kell rendelkezni a belső határellenőrzések ***egy évet*** meghaladó meghosszabbítása céljából. A meghosszabbításnak a veszély kezelése érdekében a területen belül hozott arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket – például szükségállapotot – kell kísérnie. A lehetőség semmiképpen sem eredményezheti az ideiglenes belső határellenőrzések ***két*** évet meghaladó további meghosszabbítását.	(8) Annak érdekében, hogy a módosított szabályok jobban igazodjanak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető tartós komoly veszélyekhez kapcsolódó kihívásokhoz, külön lehetőségről kell rendelkezni a belső határellenőrzések ***hat hónapot*** meghaladó ***kivételes*** meghosszabbítása céljából. A meghosszabbításnak a veszély kezelése érdekében a területen belül hozott arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket – például szükségállapotot – kell kísérnie. A lehetőség semmiképpen sem eredményezheti az ideiglenes belső határellenőrzések ***egy*** évet meghaladó további meghosszabbítását.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 13

Rendeletre irányuló javaslat

8 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(8a) Mérlegelni kell a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának szükségességét és arányosságát az ilyen visszaállítást kiváltó, közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyhez képest, csakúgy mint a nemzeti vagy uniós szinten hozható alternatív intézkedések lehetőségét, vagy ezek mindegyikét, és az ilyen ellenőrzésnek a belső határok nélküli térségen belüli, személyek szabad mozgására gyakorolt hatását.

Módosítás 14

Rendeletre irányuló javaslat

9 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(9) A 25. cikk (4) bekezdésében szereplő, a 29. cikkre való hivatkozást módosítani kell azzal a céllal, hogy egyértelművé tegye a Schengeni határellenőrzési kódex 29. és 25. cikke szerint alkalmazandó időszakok közötti kapcsolatot.	***törölve***

Módosítás 15

Rendeletre irányuló javaslat

10 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(10) A közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető, ***egy éven*** túl fennálló meghatározott veszély kezelése érdekében végzett ideiglenes belső határellenőrzésre vonatkozó lehetőségnek külön eljárás tárgyát kell képeznie.	(10) A közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető, ***hat hónapon*** túl fennálló meghatározott veszély kezelése érdekében végzett ideiglenes belső határellenőrzésre vonatkozó lehetőségnek ***tanácsi ajánlást megkövetelő*** külön eljárás tárgyát kell képeznie.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 16

Rendeletre irányuló javaslat

11 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(11) Ennek érdekében a Bizottságnak véleményt kell kiadnia a meghosszabbítás szükségességéről és arányosságáról, ***valamint adott esetben*** a ***szomszédos tagállamokkal való együttműködésről***.	(11) Ennek érdekében a Bizottságnak véleményt kell kiadnia a meghosszabbítás szükségességéről és arányosságáról**.** ***Az Európai Parlamentet haladéktalanul tájékoztatni kell a javasolt meghosszabbításról. Az érintett tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra***, ***hogy észrevételeket nyújtsanak be*** a ***Bizottságnak, mielőtt az kibocsátja véleményét***.

Módosítás 17

Rendeletre irányuló javaslat

13 preambulumbekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(13) A Tanács a Bizottság véleményének figyelembevételével ajánlást tehet rendkívüli további meghosszabbításra, és adott esetben ***meghatározhatja*** az érintett tagállamok közötti együttműködés feltételeit, biztosítva az adott intézkedés rendkívüli jellegét, amelyet csak a szükséges mértékben és indokolt esetben alkalmaznak, és amely összhangban áll a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető ugyanazon meghatározott veszély kezelése érdekében a területen belül nemzeti szinten is meghozott intézkedésekkel. A Tanács ajánlása ***az egy évet*** meghaladó bármilyen további meghosszabbítás előfeltétele kell hogy legyen***, és így ugyanolyan jellegűnek kell lennie, mint a 29. cikkben már előírt előfeltétel***.	(13) A Tanács a Bizottság véleményének figyelembevételével ajánlást tehet rendkívüli további meghosszabbításra, és adott esetben ***megállapítja*** az érintett tagállamok közötti együttműködés feltételeit, biztosítva az adott intézkedés rendkívüli jellegét, amelyet csak a szükséges mértékben és indokolt esetben alkalmaznak, és amely összhangban áll a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető ugyanazon meghatározott veszély kezelése érdekében a területen belül nemzeti szinten is meghozott intézkedésekkel. A Tanács ajánlása ***a hat hónapot*** meghaladó bármilyen további meghosszabbítás előfeltétele kell hogy legyen**.** ***A Tanács ajánlását haladéktalanul továbbítani kell az Európai Parlamentnek***.

Módosítás 18

Rendeletre irányuló javaslat

13 a preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(13a) Az olyan meghatározott eljárás keretében hozott intézkedéseket, ahol különleges körülmények kockázatnak teszik ki a belső határellenőrzés nélküli térség általános működését, nem lehet meghosszabbítani vagy kombinálni az (EU) 2016/399 rendeletben előírt belső határellenőrzés visszaállítására vagy meghosszabbítására irányuló más eljárás keretében hozott intézkedésekkel.

Módosítás 19

Rendeletre irányuló javaslat

13 b preambulumbekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	(13b) Amennyiben úgy ítéli meg, hogy valamely tagállam nem teljesítette a Szerződésekből eredő kötelezettségeit, a Bizottság – a Szerződések őreként, az uniós jog alkalmazását felügyelve – megfelelő intézkedéseket hoz az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikkével összhangban, többek között azáltal, hogy az ügyet az Európai Unió Bírósága elé terjeszti.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 20

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

2016/399/EU rendelet

25 cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Ha a belső határokon történő határellenőrzés nélküli térségben az egyik tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély áll fenn, akkor a szóban forgó tagállam kivételesen visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein ***egy*** korlátozott, ***legfeljebb 30 napos*** időtartamra***, illetve a komoly veszély várható időtartamára, ha az meghaladja a 30 napos időszakot, de legfeljebb hat hónapra***. A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem lépheti túl a komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértéket.	(1) Ha a belső határokon történő határellenőrzés nélküli térségben az egyik tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély áll fenn, akkor a szóban forgó tagállam kivételesen***, legvégső megoldásként,*** korlátozott időtartamra visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein. A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának alkalmazási köre és időtartama nem lépheti túl a komoly veszély elhárításához feltétlenül szükséges mértéket.

Módosítás 21

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

2016/399/EU rendelet

25 cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A belső határokon történő határellenőrzés csak végső megoldásként, a 27., 27a., 28. és 29. cikkel összhangban állítható vissza. A 26., illetve a 30. cikkben említett feltételeket a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vonatkozó valamennyi, a 27., 27a., 28. vagy 29. cikk szerinti döntés mérlegelése során figyelembe kell venni.	***törölve***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 22 és 52

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

2016/399/EU rendelet

25 cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) Amennyiben az érintett tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély e cikk (1) bekezdésében meghatározott időtartamon túl is fennáll, a szóban forgó tagállam a belső határokon történő határellenőrzést a 26. cikkben említett feltételek figyelembevételével és a 27. cikkel összhangban, e cikk (1) bekezdésében említettekkel megegyező okok alapján, valamint bármilyen új elem figyelembevételével a komoly veszély várható időtartamának megfelelő és hat hónapot nem meghaladó megújítható időtartamokra meghosszabbíthatja.	***törölve***

Módosítás 23

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 pont

2016/399/EU rendelet

25 cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának teljes időtartama – beleértve az e cikk (3) bekezdése szerinti meghosszabbítások idejét összesen – nem haladhatja meg az egy évet.	***törölve***
A 27a. cikkben említett kivételes esetekben a teljes időtartam az említett cikkel összhangban legfeljebb kétéves időtartamra tovább meghosszabbítható.	
A 29. cikkben említett kivételes körülmények esetén a teljes időtartam az említett cikk (1) bekezdésével összhangban legfeljebb kétéves időtartamra meghosszabbítható."	

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 24

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 1 a pont (új)

2016/399/EU rendelet

26 cikk

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	1a. A 26. cikk helyébe a következő szöveg lép:
26. cikk	„26. cikk
A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának feltételei	A belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának feltételei
Amikor egy tagállam végső ***megoldásként*** a határellenőrzés egy vagy több belső határán vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállításáról, vagy az ilyen visszaállítás meghosszabbításáról dönt ***a 25. cikkel vagy a 28. cikk (1) bekezdésével összhangban***, ***akkor megvizsgálja, hogy*** az ***adott intézkedés várhatóan milyen mértékben nyújt megfelelő megoldást a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel szemben, továbbá megvizsgálja az intézkedésnek az adott veszélyhez mért arányosságát. Az ilyen vizsgálatok elvégzésekor a tagállam különösen az alábbi tényezőket veszi figyelembe***:	***Mielőtt*** egy tagállam végső ***intézkedésként*** a határellenőrzés egy vagy több belső határán vagy azok egy részén történő ideiglenes visszaállításáról, vagy az ilyen ***ideiglenes*** visszaállítás meghosszabbításáról dönt, az ***alábbiakat vizsgálja***:
	a) a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállítása várhatóan megfelelő megoldást nyújt-e a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel szemben;
	b) a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításán kívüli egyéb intézkedések – többek között a határokon átnyúló megerősített rendőrségi együttműködés és a fokozott rendőrségi ellenőrzések – várhatóan megfelelő megoldást nyújtanak-e a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel szemben;
	c) a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyhez mért arányosságát, különösen az alábbi tényezők figyelembevételével:
a) az érintett tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszély várható hatása, például terrortámadások vagy -fenyegetések után, valamint a szervezett bűnözés miatti veszély esetén;	***i.*** az érintett tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszély várható hatása, például terrortámadások vagy -fenyegetések után, valamint a szervezett bűnözés miatti veszély esetén; ***valamint***
b) az intézkedés várható hatása a belső határellenőrzés nélküli térségen belül a személyek szabad mozgására.	***ii. a belső határon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításának*** várható hatása a belső határellenőrzés nélküli térségen belül a személyek szabad mozgására.

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	Amennyiben egy tagállam az első albekezdés a) pontja szerint úgy értékeli, hogy a belső határellenőrzés ideiglenes visszaállítása várhatóan nem nyújt megfelelő megoldást a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyre, nem állítja vissza a belső határellenőrzést.
	Amennyiben egy tagállam az első albekezdés b) pontja szerint úgy értékeli, hogy a belső határellenőrzés ideiglenes visszaállításán kívüli egyéb intézkedések várhatóan megfelelő megoldást nyújtanak a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszélyre, nem állítja vissza vagy hosszabbítja meg a belső határellenőrzést, és meghozza az említett egyéb intézkedéseket.
	Amennyiben egy tagállam az első albekezdés c) pontja szerint úgy értékeli, hogy a belső határellenőrzés javasolt visszaállítása nem arányos a veszéllyel, nem állítja vissza vagy hosszabbítja meg a belső határellenőrzést."

Módosítás 25

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – -i pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – cím

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-i. a cím helyébe a következő szöveg lép:
A belső határokon történő határellenőrzésnek a ***25. cikk szerinti*** ideiglenes visszaállítására irányuló eljárás	„A belső határokon történő határellenőrzésnek a ***közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető előreláthatós súlyos veszély esetén való*** ideiglenes visszaállítására irányuló eljárás";

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 26

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – -i a pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – - 1 bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	-ia. a 27. cikk a következő új bekezdéssel egészül ki az (1) bekezdés előtt:
	„(-1) Amennyiben a belső ellenőrzés nélküli területen valamely tagállam közrendjét vagy belső biztonságát komoly veszély fenyegeti, a szóban forgó tagállam végső intézkedésként és a 26. cikkben foglalt kritériumoknak megfelelően visszaállíthatja a határellenőrzést belső határainak egészén vagy azok meghatározott részein legfeljebb 30 napos korlátozott időtartamra, vagy ha a súlyos veszély 30 napon túl is fennáll, a súlyos veszély előreláthető időtartamára, de legfeljebb két hónapos időtartamra.";

Módosítás 27

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – -i b pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 bekezdés – bevezető rész

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	-ib. az (1) bekezdés bevezető részének helyébe a következő szöveg lép:
(1) ***Ha egy tagállam a 25. cikk alapján a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását tervezi, akkor*** legkésőbb négy héttel a tervezett visszaállítás előtt, vagy – ha a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását szükségessé tevő körülmények kevesebb, mint négy héttel a tervezett visszaállítás előtt válnak ismertté – ennél rövidebb időn belül erről értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot. E célból a tagállam megadja az alábbi információkat:	„(1) ***A (-1) bekezdés alkalmazásában az érintett tagállam*** legkésőbb négy héttel a tervezett visszaállítás előtt, vagy – ha a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását szükségessé tevő körülmények kevesebb, mint négy héttel a tervezett visszaállítás előtt válnak ismertté – ennél rövidebb időn belül erről értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot. E célból a tagállam megadja az alábbi információkat:";

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 28 és 57

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – i pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 bekezdés – aa pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
i) Az (1) bekezdés egy új aa) ponttal egészül ki az alábbiak szerint:	***törölve***
„aa) kockázatértékelés, amely értékeli az azonosított veszély várható fennállásának időtartamát és a belső határok érintett szakaszait, valamint alátámasztja, hogy a határellenőrzés meghosszabbítása végső megoldásnak minősülő intézkedés, továbbá kifejti, hogy a határellenőrzés milyen módon segíti az azonosított veszély kezelését. Amennyiben a határellenőrzés visszaállítása meghaladja a hat hónapot, úgy a kockázatértékelésnek azt is ki kell fejtenie, hogy a határellenőrzés korábbi visszaállítása milyen módon járult hozzá az azonosított veszély orvoslásához.	
A kockázatértékelésnek továbbá részletes jelentést kell tartalmaznia arról az együttműködésről, amelyre az érintett tagállam és azon tagállam vagy tagállamok között került sor, amellyel vagy amelyekkel a határellenőrzés által érintett belső határai közösek.	
A Bizottság adott esetben megosztja a kockázatértékelést az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és az Europollal."	

Módosítás 29

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – i a pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 bekezdés – a b pont (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ia. az (1) bekezdés a következő ab) ponttal egészül ki:
	„ab) a tagállam által a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető veszély elhárítása érdekében bevezetett vagy tervezett, a javasolt visszaállítástól eltérő bármely intézkedés, valamint azok a bizonyítékokon alapuló indokok, amelyek miatt az olyan alternatív intézkedéseket, mint a határokon átnyúló fokozott rendőrségi együttműködést vagy rendőrségi ellenőrzéseket elégtelennek ítélték;";

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 30

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – ii pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 bekezdés – e pont

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
e) adott esetben a többi tagállam által meghozandó, ***az érintett*** belső határokon a határellenőrzés ideiglenes visszaállítását megelőzően elfogadott intézkedések.	e) adott esetben a többi tagállam által meghozandó, ***a vonatkozó*** belső határokon a határellenőrzés ideiglenes visszaállítását megelőzően elfogadott intézkedések.”

Módosítás 31

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iii pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 bekezdés – utolsó mondat

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
A Bizottság ***szükség esetén*** további tájékoztatást kérhet az érintett tagállamtól vagy tagállamoktól többek között a belső határokon történő határellenőrzés tervezett meghosszabbítása által érintett tagállammal vagy tagállamokkal folytatott együttműködésről, valamint annak értékeléséhez, hogy az intézkedésre végső megoldásként kerül-e sor.	***Ha szükséges,*** a Bizottság további tájékoztatást kérhet az érintett tagállamtól vagy tagállamoktól többek között a belső határokon történő határellenőrzés tervezett ***visszaállítása vagy*** meghosszabbítása által érintett tagállammal vagy tagállamokkal folytatott együttműködésről, valamint ***további tájékoztatást*** annak értékeléséhez, hogy az intézkedésre végső megoldásként kerül-e sor.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 32

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iii a pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 a bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	iiia. a szöveg a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
	„(1a) Amennyiben az érintett tagállamban a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély két hónapon túl is fennáll, a szóban forgó tagállam a belső határokon történő határellenőrzést a 26. cikkben foglalt feltételek figyelembevételével és ezen cikk (1) bekezdésében említettekkel megegyező okok alapján, valamint bármilyen új elem figyelembevételével a komoly veszély várható időtartamának megfelelő, de négy hónapot nem meghaladó időtartamra meghosszabbíthatja. Az érintett tagállam az (1) bekezdésben említett határidőn belül értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot.”

Módosítás 33

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iii b pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 1 b bekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	iiib. a szöveg a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:
	„(1b) Az (1a) bekezdés alkalmazásában, az (1) bekezdés szerinti információkon kívül az érintett tagállamnak rendelkezésre kell bocsátania egy kockázatértékelést, amely:
	i. megvizsgálja, hogy az azonosított veszély várhatóan meddig áll fenn, és a veszély belső határainak melyik szakaszát érinti;

2018. november 29., csütörtök

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	ii. ismerteti az azonosított veszély kezelésére korábban hozott alternatív fellépéseket vagy intézkedéseket;
	iii. kifejti, hogy a ii. pontban említett alternatív fellépések és intézkedések miért nem orvosolták megfelelően az azonosított veszélyt;
	iv. alátámasztja, hogy a határellenőrzés meghosszabbítása a legvégső megoldás; valamint
	v. kifejti, hogy a határellenőrzés hogyan segítheti jobban az azonosított fenyegetés kezelését.
	Az első albekezdésben említett kockázatértékelésnek részletes jelentést kell tartalmaznia az érintett tagállam és a határellenőrzés visszaállítása által közvetlenül érintett tagállam vagy tagállamok közötti együttműködésről, beleértve azokat a tagállamokat is, amelyekkel az érintett tagállam olyan közös belső határokkal rendelkezik, ahol határellenőrzést hajtanak végre.
	A Bizottság megosztja a kockázatértékelést az Ügynökséggel és az Europollal, és – adott esetben – kikérheti az értékeléssel kapcsolatos véleményüket.
	A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy a kockázatértékelés módszertanát elfogadva kiegészítse ezt a rendeletet.";

Módosítás 34

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iii c pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 2 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	iiic. a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(2) Az (1) bekezdésben említett információkat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is meg kell küldeni azzal egyidejűleg, hogy az említett ***bekezdésnek*** megfelelően ezekről a többi tagállam és a Bizottság is értesítést kaptak.	(2) Az (1) ***és az (1b)*** bekezdésben említett információkat az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is meg kell küldeni azzal egyidejűleg, hogy az említett ***bekezdéseknek*** megfelelően ezekről a többi tagállam és a Bizottság is értesítést kaptak.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 35

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iii d pont (új)

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 3 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	iiid. a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
(3) Az ***(1) bekezdés szerinti*** értesítést ***küldő*** tagállam – amennyiben ez szükséges és a nemzeti joggal összhangban ***van*** – ***dönthet úgy, hogy*** az ***információk egy részét minősített adatnak nyilvánítja***. Az ilyen minősítés nem zárja ki, hogy a Bizottság az információkat az Európai Parlament rendelkezésére bocsássa. Az e cikk értelmében az Európai Parlament részére történő információ- és dokumentumtovábbításnak és –kezelésnek meg kell felelnie a minősített adatok továbbítására és kezelésére vonatkozóan az Európai Parlament és a Bizottság között alkalmazandó szabályoknak.	„(3) Az értesítést ***benyújtó*** tagállam – amennyiben ez szükséges és a nemzeti joggal összhangban ***áll*** – ***minősített adatnak nyilváníthatja*** az ***(1) és (1b) bekezdésben említett információk egészét vagy egy részét***. Az ilyen minősítés nem zárja ki, hogy a ***belső határokon visszaállított határellenőrzés által érintett többi tagállam hozzáférjen ezekhez az információkhoz a rendőrségi együttműködés megfelelő és biztonságos csatornáin keresztül, továbbá azt sem, hogy a*** Bizottság az információkat az Európai Parlament rendelkezésére bocsássa. Az e cikk értelmében az Európai Parlament részére történő információ- és dokumentumtovábbításnak és -kezelésnek meg kell felelnie a minősített adatok továbbítására és kezelésére vonatkozóan az Európai Parlament és a Bizottság között alkalmazandó szabályoknak.”;

Módosítás 36

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iv pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 4 bekezdés – 1 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Egy tagállam által az (1) bekezdés szerint küldött értesítést követően, valamint az (5) bekezdésében előírt konzultáció céljából a Bizottság vagy bármely tagállam – az EUMSZ 72. cikkének sérelme nélkül – véleményt nyilváníthat.	Egy tagállam által az (1) ***és (1a)*** bekezdés szerint küldött értesítést követően, valamint az (5) bekezdésében előírt konzultáció céljából a Bizottság vagy bármely tagállam – az EUMSZ 72. cikkének sérelme nélkül – véleményt nyilváníthat.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 37

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iv pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 4 bekezdés – 2 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Amennyiben a Bizottságnak aggályai merülnek fel a belső határokon történő határellenőrzés tervezett visszaállításának szükségességét vagy arányosságát illetően, vagy ha úgy ítéli meg, hogy az értesítés valamely részére vonatkozóan konzultációra lenne szükség, erre vonatkozóan véleményt ad ki.	Amennyiben ***az értesítésben foglalt információk vagy bármely egyéb, részére nyújtott kiegészítő tájékoztatás alapján*** a Bizottságnak aggályai merülnek fel a belső határokon történő határellenőrzés tervezett visszaállításának szükségességét vagy arányosságát illetően, vagy ha úgy ítéli meg, hogy az értesítés valamely részére vonatkozóan konzultációra lenne szükség, erre vonatkozóan ***haladéktalanul*** véleményt ad ki.

Módosítás 38

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – iv pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 4 bekezdés – 3 albekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Amennyiben a belső határokon történő határellenőrzést már visszaállították hat hónapra, úgy a Bizottság véleményt ad ki.	***törölve***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 39

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 2 pont – v pont

2016/399/EU rendelet

27 cikk – 5 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Az (1) bekezdésben említett információk és a (4) cikkben említett bármely bizottsági vagy tagállami vélemény ***a Bizottság által vezetett*** konzultáció tárgyát képezi. ***Adott esetben*** a konzultáció magában foglalja a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását tervező tagállam, a többi – különösen az ilyen intézkedések által érintett – tagállam és ***az érintett ügynökségek*** részvételével tartott együttes üléseket ***is. Meg kell vizsgálni a tervezett intézkedések arányosságát, a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető azonosított veszélyt, valamint a tagállamok közötti kölcsönös együttműködés végrehajtásának módjait.*** A belső határokon történő határellenőrzés ***visszaállítását vagy meghosszabbítását tervező tagállam a határellenőrzések elvégzésekor a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a konzultáció eredményeit.***	Az (1) ***és az (1b)*** bekezdésben említett információk és a (4) cikkben említett bármely bizottsági vagy tagállami vélemény konzultáció tárgyát képezi. A konzultáció magában foglalja a ***következőket:***
	i. a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítását tervező tagállam, a többi – különösen az ilyen intézkedések által érintett – tagállam ***és a Bizottság*** részvételével tartott együttes üléseket, ***amelyeket a célból tartanak, hogy adott esetben megszervezzék*** a tagállamok közötti kölcsönös ***együttműködést, valamint megvizsgálják, hogy az intézkedések, többek között valamennyi lehetséges alternatív intézkedés, arányban állnak-e a*** határellenőrzés ***visszaállítására okot adó eseményekkel és a közrend vagy a belső biztonságot fenyegető veszéllyel;***
	ii. adott esetben a Bizottság által végrehajtott előzetes bejelentés nélküli helyszíni vizsgálatokat az érintett belső határokon, és adott esetben a tagállam, az Ügynökség, az Europol vagy bármely más érintett uniós szerv, hivatal vagy ügynökség szakértőinek támogatásával, a szóban forgó belső határokon történő határellenőrzések ***hatékonyságának és ezen rendeletnek való megfelelésének értékelése céljából; az említett előzetes bejelentés nélküli helyszíni vizsgálatokról szóló jelentéseket továbbítani kell az Európai Parlamentnek.***

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 40

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

2016/399/EU rendelet

27a cikk – cím

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
Külön eljárás, amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély meghaladja ***az egy évet.***	Külön eljárás, amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető komoly veszély meghaladja ***a hat hónapot***

Módosítás 41

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

2016/399/EU rendelet

27a cikk – 1 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(1) Kivételes ***esetekben***, amennyiben a tagállam a ***25***. cikk (***4***) ***bekezdésének első mondatában*** említett időszakot meghaladóan szembesül a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető ugyanazon komoly veszéllyel, és amennyiben arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket is hozott a területen belül e veszély kezelése érdekében, úgy az említett veszély kezelése érdekében ideiglenesen visszaállított határellenőrzés e cikkel összhangban tovább meghosszabbítható.	(1) Kivételes ***körülmények esetén***, amennyiben a tagállam a ***27***. cikk (***1a***) ***bekezdésében*** említett időszakot meghaladóan szembesül a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető ugyanazon komoly veszéllyel, és amennyiben arányos rendkívüli nemzeti intézkedéseket is hozott a területen belül e veszély kezelése érdekében, úgy az említett veszély kezelése érdekében ideiglenesen visszaállított határellenőrzés e cikkel összhangban tovább meghosszabbítható.

Módosítás 42

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

2016/399/EU rendelet

27a cikk – 2 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(2) A ***25***. cikk (***4***) ***bekezdésének első mondatában*** említett időszak lejáratát megelőzően legalább ***hat*** héttel a tagállam értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot, hogy az e cikkben foglalt külön eljárással összhangban további meghosszabbítást kíván végezni. A bejelentés tartalmazza a 27. cikk (1) ***bekezdésének a)–e) pontjában*** előírt ***információkat. A 27. cikk (2) és (3) bekezdése alkalmazandó.***	(2) A ***27***. cikk (***1a***) ***bekezdésében*** említett időszak lejáratát megelőzően legalább ***három*** héttel a tagállam értesíti a többi tagállamot és a Bizottságot, hogy az e cikkben foglalt külön eljárással összhangban további meghosszabbítást kíván végezni. ***Ez*** a bejelentés tartalmazza a 27. cikk (1) ***és (1b) bekezdésében*** előírt ***valamennyi információt***. A 27. cikk (2) és (3) bekezdése alkalmazandó.

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 43

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

2016/399/EU rendelet

27a cikk – 3 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(3) A Bizottság véleményt ad ki.	(3) A Bizottság véleményt ad ki ***arról, hogy a javasolt meghosszabbítás megfelel-e az (1) és (2) bekezdésben meghatározott követelményeknek, valamint hogy a javasolt meghosszabbítás szükséges és arányos-e. Az érintett tagállamok észrevételeket nyújthatnak be a Bizottságnak, mielőtt az kibocsátja véleményét.***

Módosítás 44

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 pont

2016/399/EU rendelet

27a cikk – 4 bekezdés

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
(4) ***A Tanács*** – a Bizottság véleményét ***kellően*** figyelembe ***véve*** – ajánlást tehet arra vonatkozóan, hogy ***a*** tagállam a belső ***határokon*** történő határellenőrzést legfeljebb hat hónapos időszakra tovább meghosszabbítsa. ***Az említett időszak legfeljebb három alkalommal, további hat hónapos időszakra meghosszabbítható.*** Ajánlásában a Tanács feltünteti ***legalább*** a 27. cikk (1) ***bekezdése a)–e) pontjában*** említett információkat**.** ***A Tanács adott esetben meghatározza*** az érintett tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó feltételeket.	(4) ***Miután*** a Bizottság véleményét figyelembe ***vette, a Tanács végső megoldásként*** ajánlást tehet arra vonatkozóan, hogy ***az érintett*** tagállam a belső ***határain*** történő határellenőrzést legfeljebb hat hónapos időszakra tovább meghosszabbítsa. Ajánlásában a Tanács feltünteti a 27. cikk (1) ***és (1b) bekezdésében*** említett információkat ***és megállapítja*** az érintett tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó feltételeket.

Módosítás 45 és 66

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 a pont (új)

2016/399/EU rendelet

28 cikk – 4 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	3a. A 28. cikk (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(4) ***A 25. cikk (4) bekezdésének sérelme nélkül*** a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának teljes időtartama – vagyis az e cikk (1) bekezdése szerinti kezdeti időszak és az e cikk (3) bekezdése szerinti meghosszabbítások ideje összesen – nem haladhatja meg a két hónapot.	„(4) A belső határokon történő határellenőrzés visszaállításának teljes időtartama – vagyis az e cikk (1) bekezdése szerinti kezdeti időszak és az e cikk (3) bekezdése szerinti meghosszabbítások ideje összesen – nem haladhatja meg a két hónapot.”

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 46

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 b pont (új)

2016/399/EU rendelet

28a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3b. A szöveg a következő 28a. cikkel egészül ki:
	„28a. cikk
	Annak az időszaknak a kiszámítása, amelynek során a határellenőrzést a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető várható veszély miatt visszaállítják vagy meghosszabbítják, amennyiben a közrendet vagy a belső biztonságot fenyegető súlyos veszély időtartama meghaladja a hat hónapot, és azonnali intézkedést igénylő esetekben.
	A belső határokon a határellenőrzés [e rendelet hatálybalépésének időpontja] előtt történő visszaállítását vagy meghosszabbítását a 27., 27a. és 28. cikkben említett időszakok kiszámítása során figyelembe kell venni."

Módosítás 67

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 c pont (új)

2016/399/EU rendelet

29 cikk – 1 bekezdés – 1 a albekezdés (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	3c. A 29. cikk (1) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:
	„A 30. cikkben említett feltételeket a belső határokon történő határellenőrzés visszaállítására vagy meghosszabbítására vonatkozó valamennyi döntés e cikk szerinti mérlegelése során figyelembe kell venni."

2018. november 29., csütörtök

Módosítás 47

Rendeletre irányuló javaslat

1 cikk – 1 bekezdés – 3 d pont (új)

2016/399/EU rendelet

29 cikk – 5 bekezdés

Hatályos szöveg	*Módosítás*
	3d. A 29. cikk (5) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
(5) Ez a cikk nem érinti azokat az intézkedéseket, amelyeket a tagállamok a ***25.,*** 27. és 28. cikk alapján a közrendre vagy a belső biztonságra nézve komoly veszélyt jelentő esetekben fogadhatnak el.	„(5) Ez a cikk nem érinti azokat az intézkedéseket, amelyeket a tagállamok a 27.***, 27a.*** és 28. cikk alapján a közrendre vagy a belső biztonságra nézve komoly veszélyt jelentő esetekben fogadhatnak el. ***Mindazonáltal, a belső határokon történő határellenőrzés e cikk szerinti visszaállításának vagy meghosszabbításának teljes időtartama nem hosszabbítható meg vagy nem kombinálható a 27., a 27a. vagy a 28. cikk alapján hozott intézkedésekkel.”***

Módosítás 69

Rendeletre irányuló javaslat

1 a cikk (új)

A Bizottság által javasolt szöveg	*Módosítás*
	1a. cikk
	Ezt a rendeletet … [e rendelet hatálybalépésének dátuma]-tól/-től kell alkalmazni a tagállamok által a Schengeni határellenőrzési kódex 27. cikke szerint tett értesítésekre.
	A belső határokon a határellenőrzés visszaállítására vagy meghosszabbítására irányuló, folyamatban lévő értesítés szerinti, [e rendelet hatálybalépésének időpontja] előtt lejáró bármely időszakot figyelembe kell venni a 28. cikk (4) bekezdésében említett időszak kiszámítása során.

2018. november 29., csütörtök

P8_TA(2018)0473

A légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályok ***I

Az Európai Parlament 2018. november 29-i jogalkotási állásfoglalása a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2016)0818 – C8-0531/2016 – 2016/0411(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

(2020/C 363/45)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2016)0818),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 100. cikkének (2) bekezdésére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0531/2016),

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,

— tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. július 5-i véleményére ([1]),

— a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

— tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 69f. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2018. október 23-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,

— tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,

— tekintettel a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére (A8-0150/2018),

1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot;

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

P8_TC1-COD(2016)0411

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2018. november 29-én került elfogadásra a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról szóló 1008/2008/EK rendelet módosításáról szóló (EU) 2019/… európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(A Parlament és a Tanács megállapodása következtében a Parlament álláspontja megegyezik a végleges jogalkotási aktussal, az (EU) 2019/2 rendelettel.)

([1]) HL C 345., 2017.10.13., 126. o.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU